

แนวทางการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียน
ตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน

นางสุนีย์ บันโนะ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

CHULALONGKORN UNIVERSITY

บทคัดย่อและแฟ้มข้อมูลฉบับเต็มของวิทยานิพนธ์ตั้งแต่ปีการศึกษา 2554 ที่ให้บริการในคลังปัญญาจุฬาฯ (CUIR)
เป็นแฟ้มข้อมูลของนิสิตเจ้าของวิทยานิพนธ์ ที่ส่งผ่านทางบัณฑิตวิทยาลัย

The abstract and full text of theses from the academic year 2011 in Chulalongkorn University Intellectual Repository (CUIR)
are the thesis authors' files submitted through the University Graduate School.

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2559

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

GUIDELINES FOR DEVELOPMENT OF SCHOOL MANAGEMENT TO ENHANCE STUDENTS'
GLOBAL CONSCIOUSNESS BY WHOLE SCHOOL APPROACH

Mrs. Sunee Banno

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education Program in Educational Administration
Department of Educational Policy Management and Leadership
Faculty of Education
Chulalongkorn University
Academic Year 2016
Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์	แนวทางการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้าง จิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิด การพัฒนาทั้งโรงเรียน
โดย	นางสุนีย์ บันโนะ
สาขาวิชา	บริหารการศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก	อาจารย์ ดร.วลัยพร ศิริภิรมย์

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทมหาบัณฑิต

.....คณบดีคณะครุศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริเดช สุชีวะ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นันทรัตน์ เจริญกุล)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
(อาจารย์ ดร.วลัยพร ศิริภิรมย์)

.....กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย
(ดร.พิเชฐ โพธิ์ภักดี)

สุนีย์ บันโนะ : แนวทางการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน (GUIDELINES FOR DEVELOPMENT OF SCHOOL MANAGEMENT TO ENHANCE STUDENTS' GLOBAL CONSCIOUSNESS BY WHOLE SCHOOL APPROACH) อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: อาจารย์ ดร.วไลยพร ศิริภิรมย์, 418 หน้า.

การวิจัยครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงบรรยาย มีวัตถุประสงค์ในการวิจัยเพื่อ 1) ศึกษาองค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนในบริบทของสังคมไทย 2) ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพพึงประสงค์ของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียน และการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน และ 3) นำเสนอแนวทางการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย คือ โรงเรียนประเภทสามัญศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษาเฉพาะในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 271 โรงเรียนในสังกัด กทม. สังกัด สพฐ. สังกัด สข. เก็บข้อมูลผ่านแบบสอบถาม ผู้ให้ข้อมูลคือ ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ ครู นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 1,707 คน และผู้ตอบแบบสอบถามปลายเปิดจำนวน 202 คนจากโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างเดียวกัน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบประเมิน แบบสอบถาม การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ดัชนีความต้องการจำเป็น วิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว และวิเคราะห์เนื้อหาเพื่อนำเสนอแนวทางการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน โดยผลการวิจัย พบว่า

1. องค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียน ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ คือ องค์ประกอบที่ 1 เชิดชูศักดิ์ศรีของชีวิต องค์ประกอบที่ 2 เคารพความเป็นเอกัตภาพ องค์ประกอบที่ 3 ถักทอมิตรภาพที่ยั่งยืน องค์ประกอบที่ 4 คัดค้านการใช้ความรุนแรง และองค์ประกอบที่ 5 นำชีวิตด้วยความรู้และปัญญา

2. สภาพปัจจุบันและสภาพพึงประสงค์ของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียน พบว่าอยู่ในระดับมากและมากที่สุด โดยสภาพปัจจุบันที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดมี 2 องค์ประกอบคือ องค์ประกอบที่ 2 เคารพความเป็นเอกัตภาพ และองค์ประกอบที่ 3 ถักทอมิตรภาพที่ยั่งยืน ส่วนค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ องค์ประกอบที่ 4 คัดค้านการใช้ความรุนแรง สำหรับสภาพพึงประสงค์ที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ องค์ประกอบที่ 2 เคารพความเป็นเอกัตภาพ ส่วนค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ องค์ประกอบที่ 1 เชิดชูศักดิ์ศรีของชีวิต

สำหรับสภาพปัจจุบันและสภาพพึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน พบว่าอยู่ในระดับมากและมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยของสภาพปัจจุบันและสภาพพึงประสงค์เรียงลำดับจากมากที่สุดไปหาน้อยที่สุดลำดับเดียวกันดังนี้คือ การพิจารณาขอบเขตที่ต้องการพัฒนา การกำหนดผู้มีส่วนร่วมในการพัฒนา และการมีกระบวนการบริหารที่ชัดเจน ตามลำดับ

3) แนวทางการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนที่เหมาะสมและเป็นไปได้สำหรับโรงเรียนไทย ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน ดังนี้ ขั้นตอนที่ 1 การเตรียมความพร้อมในการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน ขั้นตอนที่ 2 การดำเนินงาน การประเมินผลตามแผนงาน และการปรับเปลี่ยนค่านิยมหลักของโรงเรียน และขั้นตอนที่ 3 การติดตามแผนงานอย่างต่อเนื่องและการกำหนดเป้าประสงค์ใหม่ โดยมีเอกสารประกอบแนวทางการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน จำนวน 7 ฉบับ

เงื่อนไขความสำเร็จของการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนมีอยู่ 3 ประการ คือ ค้นหาสิ่งที่ต้องพัฒนาใน 3 ขอบเขตของโรงเรียน อาศัยความร่วมมือร่วมใจอย่างกระตือรือร้นของทุกภาคส่วน และมีกระบวนการบริหารที่ชัดเจน

ภาควิชา นโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา ปลายมือชื่อนิสิต

สาขาวิชา บริหารการศึกษา

ปลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาหลัก

ปีการศึกษา 2559

5683429227 : MAJOR EDUCATIONAL ADMINISTRATION

KEYWORDS: GLOBAL CONSCIOUSNESS / SCHOOL MANAGEMENT / SOKA EDUCATION / WHOLE SCHOOL APPROACH / GLOBAL EDUCATION / UPHOLD THE DIGNITY OF LIFE / RESPECT INDIVIDUALITY / BUILD BONDS OF LASTING FRIENDSHIP / OPPOSE VIOLENCE / LEAD A LIFE BASED ON BOTH KNOWLEDGE AND WISDOM

SUNEE BANNO: GUIDELINES FOR DEVELOPMENT OF SCHOOL MANAGEMENT TO ENHANCE STUDENTS' GLOBAL CONSCIOUSNESS BY WHOLE SCHOOL APPROACH. ADVISOR: PH.D.WALAIPIORN SIRIPIROM, 418 pp.

This research was conducted using a Descriptive Research Methodology. The objectives of this research aimed to 1) study the desirable elements of the global consciousness for students in the context of Thai society; 2) to study the actual states and the desirable states of global consciousness of students and school management to enhance students' global consciousness by whole school approach and 3) to propose the guidelines for development of school management to enhance students' global consciousness by whole school approach. The samples of this research consisted of 271 primary and secondary schools of basic education curriculum in Bangkok Metropolitan under BMA; OBEC and OPEC. Data collected through questionnaires from 1,707 respondents of Principal, vice principal, Head of learning subject, teacher and student in grade 6, 9 and 12. There were 546 comments from 202 respondents collected from the open-end suggestions for school management to enhance students' global consciousness by whole school approach. This research instruments were evaluation forms and questionnaires. Data analysis were using frequency, percentage, average, standard deviation, Modified Priority Needs Index, Analysis of Variances: One-Way ANOVA and content analysis for proposing the guidelines for development for school management to enhance students' global consciousness by whole school approach. The research found that:

1. The desirable elements of the global consciousness for students in the context of Thai society consisted of 5 elements: 1) Uphold the dignity of life 2) Respect individuality 3) Build bonds of lasting friendship 4) Oppose violence and 5) Lead a life based on both knowledge and wisdom.

2. The overall of actual states and the desirable states of students' global consciousness were at the high level and highest level. The 2 main elements with the same highest average of actual states were Respect individuality and Build bonds of lasting friendship and the lowest average was Oppose violence. For the highest average of desirable state was Respect individuality and the lowest average was Uphold the dignity of life.

The overall of actual states and the desirable states of school management to enhance students' global consciousness by whole school approach were at the high level and highest level. The average of actual states and the desirable states sorted in the same direction from highest to lowest as follows: Consider for improving areas; Set improving partners and Set a clear management process, respectively.

3) Guidelines for development of school management to enhance students' global consciousness by whole school approach that suitable and possible for Thai schools was consisted of 3 steps as follows: Step 1: To prepare for the development of school management to enhance students' global consciousness by whole school approach; Step 2: To implement plan, evaluate plan and modifying the core values of the school; Step 3: To track plans continually and set new goals. There were 7 supporting documents for implementing guidelines for the development of school management to enhance students' global consciousness by whole school approach.

The 3 conditions for the success of development of school management to enhance students' global consciousness by whole school approach were: Search for what to develop in 3 school areas; Relying on the cooperation of the enthusiasm of all sectors and A clear management process.

Department: Educational Policy Management and Leadership Student's Signature

Advisor's Signature

Field of Study: Educational Administration

Academic Year: 2016

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์นี้ สามารถสำเร็จลุล่วงได้ด้วยความสะดวกตากรุณาของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ อาจารย์ ดร.วลัยพร ศิริภิรมย์ ที่ได้ให้เวลาอย่างมากในการรับฟังศิษย์อย่างตั้งใจและเข้าใจ ได้กรุณาตั้งคำถามที่เฉียบคมให้ศิษย์ได้คิดทบทวนอย่างลึกซึ้งและต่อยอดงานวิจัยได้ อีกทั้งร่วมแก้ปัญหาและเพิ่มพูนสติปัญญาหลายๆ ด้านให้ ขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอขอบพระคุณ ผศ.ดร.นันทรัตน์ เจริญกุล ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และ ดร.พิเชฐ โพธิ์ภักดี กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่ได้กรุณาให้ข้อชี้แนะตั้งแต่เริ่มเสนอขออนุมัติโครงร่างวิทยานิพนธ์จนสามารถสำเร็จลุล่วงได้ ล้วนเป็นคำชี้แนะที่เป็นประโยชน์อย่างมากต่อการนำงานวิจัยไปใช้จริงในอนาคต อีกทั้งยังกรุณาให้ความชื่นชมและให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยในการทำงานต่อไปข้างหน้าด้วย

ขอขอบพระคุณ ผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 3 ชุดที่กรุณาให้เวลาในการประเมิน อีกทั้งกรุณาให้เวลาในการสนทนาเพิ่มเติม ทำให้ผู้วิจัยสามารถมีความรู้เพิ่มเติมอย่างมากภายในสิ่งที่กำลังทำวิจัยอยู่

ขอขอบพระคุณ โรงเรียนกลุ่มตัวอย่างทั้ง 271 โรงเรียน บุคลากรทางการศึกษา และนักเรียน รวมถึงหน่วยงานต้นสังกัดที่กรุณาให้ความร่วมมืออย่างอบอุ่นจนสามารถเก็บรวบรวมแบบสอบถามได้จำนวนมาก ทำให้สามารถสะท้อนผลการวิจัยได้อย่างดีเยี่ยม

ขอขอบพระคุณ เพื่อนรุ่นพี่ คุณเยาวรัตน์ โสธาราพิศนุกุล และหลานสาว คุณรุจจิณี เขียวอุบล เมื่อทราบว่าผู้วิจัยมีความตั้งใจในการทำวิจัยครั้งนี้ ได้ชวนอาสาขอร่วมบุญโดยช่วยศิษย์ข้อมูลจำนวนมากให้ ทำให้งานวิจัยนี้สามารถสำเร็จลงได้ในปี พ.ศ. 2559 นี้ ส่งผลให้ผู้วิจัยสามารถนำแนวทางการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนนี้ไปวางแผนเพื่อทดลองใช้ใน 2 โรงเรียนในปีการศึกษา 2560

ขอขอบพระคุณ พี่น้องครอบครัวรุ่งวรรณรักษ์ที่กรุณาช่วยดูแลคุณพ่ออดุลย์และคุณแม่พรณิระหว่างที่ทำวิทยานิพนธ์นี้อยู่ และขอขอบพระคุณอย่างสุดซึ้งต่อ คุณคะซุชิโกะ บันโนะ ผู้เป็นสามีและลูกๆ ทั้ง 3 คน ภากร วรรณนะและมิยูกิ ที่เข้าใจในความตั้งใจและให้กำลังใจอย่างต่อเนื่องเสมอมา

ขอขอบพระคุณ เจ้าหน้าที่และบุคลากรของหน่วยงานต่างๆ ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่คอยสนับสนุนอยู่เสมอ รวมถึงเพื่อนมิตรสหายทุกท่านที่คอยให้กำลังใจอย่างอบอุ่นและเชื่อมั่นเสมอมา

สุดท้ายนี้ ขอขอบพระคุณ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่สนับสนุนทุนวิจัยวิทยานิพนธ์สำหรับนิสิตในครั้งนี้ด้วย

คุณค่าอันเกิดจากวิทยานิพนธ์เล่มนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นบุญกุศลแด่ทุกคนทุกเพศวัยในชาติไทย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	1
สารบัญแผนภาพ.....	5
สารบัญแผนภูมิ.....	6
บทที่ 1 บทนำ.....	7
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	7
1.2 คำถามการวิจัย.....	11
1.3 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	12
1.4 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	12
1.5 คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	14
1.6 ขอบเขตของการวิจัย.....	16
1.7 วิธีดำเนินการวิจัย.....	16
1.8 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	20
1.9 การนำเสนอผลการวิจัย.....	20
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	22
2.1 แนวคิดเกี่ยวกับจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก (Global Consciousness).....	22
2.1.1 ความเป็นมาของความเป็นพลเมืองโลก.....	22
2.1.2 ความหมายของความเป็นพลเมืองโลก.....	23
2.1.3 แนวคิดการศึกษาเพื่อความเป็นพลเมืองโลก (Global Citizenship Education: GCED).....	27

2.1.4 เป้าหมายการศึกษาเพื่อความเป็นพลเมืองโลก	28
2.1.5 สถาบันการศึกษาและองค์กรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาเพื่อความเป็นพลเมืองโลก	31
2.1.6 องค์ประกอบของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก	48
1. ความหมายของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก.....	48
2. องค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก.....	49
2.2 แนวคิดของการพัฒนาทั้งโรงเรียน (Whole School Approach : WSA)	73
2.2.1 ความสำคัญของแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียน	73
2.2.2 กระบวนการบริหารโรงเรียนตามแนวคิดของการพัฒนาทั้งโรงเรียน	75
2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	86
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	89
ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาองค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนในบริบทของสังคมไทย.....	89
ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพพึงประสงค์ของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนและการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน	91
ขั้นตอนที่ 3 นำเสนอแนวทางการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน	100
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	104
4.1 ผลการศึกษาองค์ประกอบของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนในบริบทของสังคมไทย.....	105
4.1.1 การสังเคราะห์องค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก	105
4.1.2 การประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนในบริบทสังคมไทย.....	106

4.2 ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพพึงประสงค์และการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของ จิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียน.....	114
4.2.1 ข้อมูลพื้นฐานของโรงเรียนและผู้ตอบแบบสอบถาม	114
4.2.2 สภาพปัจจุบัน สภาพพึงประสงค์และการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของ จิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียน	124
1) สภาพปัจจุบัน สภาพพึงประสงค์และการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของ จิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียน <u>ในภาพรวม</u>	124
2) สภาพปัจจุบัน สภาพพึงประสงค์และการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของ จิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียน จำแนกตามองค์ประกอบ ย่อย	126
3) สภาพปัจจุบัน สภาพพึงประสงค์และการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของ จิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนโดยจำแนกตามสังกัดโรงเรียน และองค์ประกอบย่อย	153
4.2.3 การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของสภาพปัจจุบันของจิตสำนึกความ เป็นพลเมืองโลกของนักเรียนจำแนกตามสังกัดโรงเรียน	176
4.3 ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพพึงประสงค์และการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของ การบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตาม แนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน	177
4.3.1 สภาพปัจจุบัน สภาพพึงประสงค์และการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของการ บริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตาม แนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน <u>ในภาพรวม</u>	177
4.3.2 สภาพปัจจุบัน สภาพพึงประสงค์และการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของการ บริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตาม แนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน <u>จำแนกตามด้านของการบริหารโรงเรียน</u>	179
4.3.3 การเปรียบเทียบความแตกต่างของสภาพปัจจุบันของการบริหารโรงเรียนในการ เสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้ง โรงเรียน <u>จำแนกตามสังกัดโรงเรียน</u>	195

4.3.4 ข้อเสนอแนะในการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก ของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน.....	196
4.4 แนวทางการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก ของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน	198
4.4.1 (ร่าง) แนวทางการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็น พลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน.....	198
4.4.2 การประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการพัฒนาการบริหาร โรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิด การพัฒนาทั้งโรงเรียน	201
4.4.3 แนวทางการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมือง โลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน ฉบับสมบูรณ์	222
1. แนวทางการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็น พลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน	222
2. <u>แนวทางปฏิบัติ</u> ของการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึก ความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน (ราย กิจกรรม).....	225
3. เอกสารประกอบ 7 ฉบับสำหรับแนวทางปฏิบัติในการพัฒนาการบริหาร โรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตาม แนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน	240
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	280
5.1 สรุปผลการวิจัย.....	280
5.1.1 องค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนในบริบทของสังคมไทย	280
5.1.2 สภาพปัจจุบัน สภาพพึงประสงค์และการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของ จิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียน	282

5.1.3	สภาพปัจจุบัน สภาพพึงประสงค์และการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน.....	286
5.1.4	แนวทางการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน.....	288
5.2	อภิปรายผลการวิจัย	292
5.2.1	องค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก.....	293
5.2.2	สภาพปัจจุบัน สภาพพึงประสงค์และการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียน	294
5.2.3	สภาพปัจจุบัน สภาพพึงประสงค์และการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน.....	309
5.2.4	แนวทางการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน.....	316
5.3	ข้อเสนอแนะ	317
5.3.1	ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้.....	317
5.3.2	ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย	321
5.3.3	ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป	323
	ภาคผนวก.....	325
	ภาคผนวก ก (1) รายงานผู้ทรงคุณวุฒิในการประเมินกรอบแนวคิดในการวิจัย.....	326
	ภาคผนวก ก (2) รายงานผู้ทรงคุณวุฒิในการประเมินเครื่องมือในการวิจัย (แบบสอบถาม).....	327
	ภาคผนวก ก (3) รายงานผู้ทรงคุณวุฒิในการประเมินแนวทาง	328
	ภาคผนวก ข (1) แบบประเมินกรอบแนวคิด.....	329
	ภาคผนวก ข (2) แบบประเมินเครื่องมือในการวิจัย (แบบสอบถาม).....	335
	ภาคผนวก ข (3) แบบประเมินแนวทาง.....	351

ภาคผนวก ข (4) เครื่องมือในการวิจัย (แบบสอบถาม).....	367
ภาคผนวก ข (5) เครื่องมือในการวิจัย (แบบสอบถาม) สำหรับรองผู้อำนวยการโรงเรียน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ และครู	378
ภาคผนวก ข (6) เครื่องมือในการวิจัย (แบบสอบถาม) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	389
ภาคผนวก ค (1) ตัวอย่างหนังสือขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบแนวคิดในการวิจัย	392
ภาคผนวก ค (2) ตัวอย่างหนังสือขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัย	394
ภาคผนวก ค (3) ตัวอย่างหนังสือเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตอบแบบประเมิน	395
ภาคผนวก ค (3) ตัวอย่างหนังสือเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตอบแบบประเมิน	396
ภาคผนวก ค (4) ตัวอย่างหนังสือขอทดลองใช้เครื่องมือวิจัย	397
ภาคผนวก ค (5) ตัวอย่างหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลวิจัย (แบบสอบถาม)	398
ภาคผนวก ง (1) ผลการประเมินความตรงเชิงเนื้อหาของของแบบสอบถาม	399
รายการอ้างอิง	408
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์	418

สารบัญตาราง

ตารางที่ 2. 1	ตารางสังเคราะห์องค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก	55
ตารางที่ 2. 2	ตารางแสดงการเปรียบเทียบขั้นตอนการพัฒนาการบริหารโรงเรียนของแนวคิด การพัฒนาทั้งโรงเรียนกับกระบวนการการแก้ปัญหา.....	80
ตารางที่ 4. 1	ความเหมาะสมขององค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนใน บริบทของสังคมไทย	107
ตารางที่ 4. 2	พฤติกรรมแสดงออกขององค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของ นักเรียนในบริบทของสังคมไทย.....	110
ตารางที่ 4. 3	จำนวนโรงเรียนที่ให้ข้อมูลจำแนกตามสังกัดโรงเรียน	114
ตารางที่ 4. 4	จำนวนและสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสังกัดโรงเรียนและ ตำแหน่ง	115
ตารางที่ 4. 5	จำนวนและสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นผู้อำนวยการโรงเรียน จำแนกตามสังกัดโรงเรียน.....	116
ตารางที่ 4. 6	จำนวนและสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นรองผู้อำนวยการโรงเรียน จำแนกตามสังกัดโรงเรียน.....	117
ตารางที่ 4. 7	จำนวนและสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นหัวหน้ากลุ่มสาระการ เรียนรู้ จำแนกตามสังกัดโรงเรียน	118
ตารางที่ 4. 8	จำนวนและสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นครู จำแนกตามสังกัด โรงเรียน.....	120
ตารางที่ 4. 9	จำนวนและสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ที่ 6 จำแนกตามสังกัดโรงเรียน	122
ตารางที่ 4. 10	จำนวนและสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำแนกตามสังกัดโรงเรียน	122
ตารางที่ 4. 11	จำนวนและสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำแนกตามสังกัดโรงเรียน	123
ตารางที่ 4. 12	สภาพปัจจุบัน สภาพพึงประสงค์และการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของ จิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนในภาพรวม	124

ตารางที่ 4. 13	สภาพปัจจุบัน สภาพพึงประสงค์และการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของ จิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนในภาพรวมขององค์ประกอบ จิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก องค์ประกอบที่ 1 เชิดชูศักดิ์ศรีของชีวิต จำแนก ตามองค์ประกอบย่อย.....	126
ตารางที่ 4. 14	สภาพปัจจุบัน สภาพพึงประสงค์และการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของ จิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนในภาพรวมขององค์ประกอบ จิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก องค์ประกอบที่ 2 เคารพในเอกัตภาพ จำแนก ตามองค์ประกอบย่อย.....	132
ตารางที่ 4. 15	สภาพปัจจุบัน สภาพพึงประสงค์และการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของ จิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนในภาพรวมขององค์ประกอบ จิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก องค์ประกอบที่ 3 ถักทอมิตรภาพที่ยั่งยืน จำแนกตามองค์ประกอบย่อย	137
ตารางที่ 4. 16	สภาพปัจจุบัน สภาพพึงประสงค์และการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของ จิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนในภาพรวมขององค์ประกอบ จิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก องค์ประกอบที่ 4 คัดค้านการใช้ความรุนแรง จำแนกตามองค์ประกอบย่อย	142
ตารางที่ 4. 17	สภาพปัจจุบัน สภาพพึงประสงค์และการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของ จิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนในภาพรวมขององค์ประกอบ จิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก องค์ประกอบที่ 5 นำชีวิตด้วยความรู้และปัญญา จำแนกตามองค์ประกอบย่อย	147
ตารางที่ 4. 18	สภาพปัจจุบัน สภาพพึงประสงค์และการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของ จิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนโดยจำแนกตามสังกัดโรงเรียน.....	153
ตารางที่ 4. 19	สภาพปัจจุบัน สภาพพึงประสงค์และการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของ จิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนในโรงเรียนสังกัด สพฐ. จำแนกตาม องค์ประกอบย่อย	155
ตารางที่ 4. 20	สภาพปัจจุบัน สภาพพึงประสงค์และการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของ จิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนในโรงเรียนสังกัด กทม. จำแนกตาม องค์ประกอบย่อย	162
ตารางที่ 4. 21	สภาพปัจจุบัน สภาพพึงประสงค์และการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของ จิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนในโรงเรียนสังกัด สข. จำแนกตาม องค์ประกอบย่อย	169

ตารางที่ 4. 22	ผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของสภาพปัจจุบันของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนจำแนกสังกัดโรงเรียน.....	176
ตารางที่ 4. 23	สภาพปัจจุบัน สภาพพึงประสงค์และการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนในภาพรวม.....	177
ตารางที่ 4. 24	สภาพปัจจุบัน สภาพพึงประสงค์และการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนด้านที่ 1 การพิจารณาขอบเขตที่ต้องการพัฒนา	179
ตารางที่ 4. 25	สภาพปัจจุบัน สภาพพึงประสงค์และการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน ด้านที่ 2 การกำหนดผู้มีส่วนร่วมในการพัฒนา	185
ตารางที่ 4. 26	สภาพปัจจุบัน สภาพพึงประสงค์และการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนของโรงเรียน ด้านที่ 3 การมีกระบวนการบริหารที่ชัดเจน.....	187
ตารางที่ 4. 27	ผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของสภาพปัจจุบันของการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนโดย จำแนกสังกัดโรงเรียน.....	195
ตารางที่ 4. 28	จำนวนผู้ให้ข้อเสนอแนะในการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนแยกสังกัดโรงเรียนและตำแหน่ง	196
ตารางที่ 4. 29	ความคิดเห็นในการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน.....	197
ตารางที่ 4. 30	ผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนในภาพรวม.....	201
ตารางที่ 4. 31	ผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางปฏิบัติของการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน (รายกิจกรรม)	203

- ตารางที่ 4. 32 ผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของเอกสารประกอบแนวทางปฏิบัติในการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน 221
- ตารางที่ 4. 33 แนวทางปฏิบัติของการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน (รายการกิจกรรม) 225

สารบัญแผนภาพ

แผนภาพที่ 1. 1	กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	13
แผนภาพที่ 3. 1	ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย	103
แผนภาพที่ 4. 1	แผนภาพแสดงแนวทางปฏิบัติในการขับเคลื่อนแนวทางการพัฒนาการบริหาร โรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตาม แนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน	223
แผนภาพที่ 4. 2	เงื่อนไขความสำเร็จของการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้าง จิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน.	248

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่ 4.1	จำนวนโรงเรียนที่ให้ข้อมูลจำแนกตามสังกัดโรงเรียน	114
แผนภูมิที่ 4.2	จำนวนและสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามสังกัดโรงเรียนและตำแหน่ง	115
แผนภูมิที่ 4.3	แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของสภาพปัจจุบันและสภาพพึงประสงค์ของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนในภาพรวม	125
แผนภูมิที่ 4.4	แสดงผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนในภาพรวม.....	126
แผนภูมิที่ 4.5	จำนวนผู้ให้ข้อเสนอแนะในการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนแยกสังกัดโรงเรียน.....	197

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

แนวคิดความเป็นพลเมืองโลก (Global Citizenship, World Citizen) เป็นแนวคิดที่ถูกก่อตัวขึ้นภายหลังการสิ้นสุดของสงครามโลกครั้งที่สองในปี ค.ศ. 1945 (พ.ศ. 2488) ที่นานาประเทศต่างตระหนักต่อความสูญเสียครั้งยิ่งใหญ่ของมนุษยชาติที่ได้เผชิญหน้ากันมาและตระหนักได้ว่าเหตุการณ์ครั้งนี้เกิดจากจิตใจของการปฏิเสธหลักการประชาธิปไตยเรื่องศักดิ์ศรีของชีวิตมนุษย์ (Human Dignity) ความเท่าเทียมกัน (Equality) ความเคารพซึ่งกันและกัน (Mutual respect) รวมถึงการส่งเสริมการแพร่กระจายของความเชื่อผิดๆ ดังนั้น ยูเนสโก (UNESCO: องค์การการศึกษา วิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ) จึงถูกก่อตั้งขึ้นทันทีภายหลังสงครามโลกครั้งที่สองสิ้นสุดลงเพียง 3 เดือน มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างสันติภาพ (Peace) และความเป็นความน่าหนึ่งใจเดียวกัน (Solidarity) ที่เคารพในความยุติธรรม กฎหมาย สิทธิ โดยไม่ถือเชื้อชาติ เพศ ภาษา หรือศาสนา ตามกฎบัตรสหประชาชาติโดยผ่านเครื่องมือทางสังคมอันได้แก่ การศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรม โดยถือเป็นหน้าที่อันศักดิ์สิทธิ์ (A sacred duty) ที่ทุกประเทศจะต้องตอบสนองในจิตวิญญาณของการช่วยเหลือและการห่วงใยซึ่งกันและกัน (A spirit of mutual assistance and concern) โดยประเทศไทยได้เล็งเห็นความสำคัญและเข้าร่วมเป็นรัฐภาคีลำดับที่ 49 ในปี ค.ศ. 1949 (พ.ศ. 2492) (Stokes, 2015; UNESCO, 1945; 2014b: 29; 2015a; White, 2011)

“โดยเหตุที่สงครามเกิดขึ้นในจิตใจของมนุษย์ ดังนั้นจึงต้องสร้างความหวังแทนสันติภาพให้เกิดขึ้นในจิตใจของมนุษย์ด้วย (Since wars begin in the minds of men, it is in the minds of men that the defenses of peace must be constructed.)” (UNESCO, 1945; กระทรวงศึกษาธิการ, 2556)

ประจวบกับช่วงหลังสงครามโลกครั้งที่สองสิ้นสุดลง กระแสการเปลี่ยนแปลงของโลกที่เกิดขึ้นใหม่ที่เรียกว่า โลกาภิวัตน์ (Globalization) อันหมายถึงกระบวนการเปลี่ยนแปลงที่ทำให้ความหลากหลายทางเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม การเมืองและสิ่งแวดล้อมในส่วนต่างๆ ของโลกมีความเหมือนกันและสัมพันธ์ใกล้ชิดกันจนเปรียบเสมือนประเทศเดียวกันด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICTs) ซึ่งเป็นผลที่ตามมาจากการวางแผนของนักเศรษฐศาสตร์และผลประโยชน์ทางธุรกิจยุค นั้น โดยมีลักษณะที่เน้นการใช้ความรู้และทักษะเป็นหลักโดยเพิกเฉยกับเรื่องของจิตสำนึกที่ดี กระแสโลกาภิวัตน์นี้ได้เติบโตอย่างมากมายและรวดเร็วภายหลังสิ้นสุดของสงครามเย็นในต้นทศวรรษ

1990 (พ.ศ. 2533) เป็นต้นมา แม้ว่าด้านหนึ่งได้ส่งผลดีอย่างมากในการเชื่อมต่อและการพึ่งพาอาศัยกัน แต่อีกด้านหนึ่งได้ส่งผลให้เกิดการแข่งขัน การกีดกันในรูปแบบต่างๆ จนถึงขั้นการทำสงครามเพื่อแย่งชิงผลประโยชน์ ในขณะที่เดียวกันได้เกิดการย้ายถิ่นข้ามชาติเพิ่มขึ้นทั่วโลก ทำให้เกิดปัญหาเรื่องความแตกต่างและความหลากหลายทางชาติพันธุ์และวัฒนธรรมเพิ่มขึ้นทั้งในระดับท้องถิ่น ระดับประเทศและระดับภูมิภาค รวมถึงการมีเครือข่ายคอมพิวเตอร์ที่มีขนาดใหญ่ที่เชื่อมต่อระหว่างเครือข่ายหลาย ๆ เครือข่ายทั่วโลกที่เรียกว่าอินเทอร์เน็ต (Internet) ทำให้ข้อมูลข่าวสารถูกแพร่กระจายอย่างรวดเร็วจนตรวจสอบไม่ทันว่าจริงเท็จเพียงใด ดังนั้น จะเห็นได้ว่า ท้ายที่สุดแล้วการจะนำความรู้ ทักษะหรือเทคโนโลยีเหล่านี้มาใช้เพื่อวัตถุประสงค์ที่ดีหรือชั่วร้ายก็ขึ้นอยู่กับจิตสำนึกของบุคคลทั้งสิ้น (IMF, 2015; Thompson, 2014; UNESCO, 2013: 2-3; 2014a: 14; 2014b: 29; จรรยาพร ธรณินทร์, 2548; วชิรวัชร งามละม่อม)

สถานการณ์ในประเทศไทยที่สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานนายกรัฐมนตรีได้ประเมินสถานการณ์ความเสี่ยงและการสร้างภูมิคุ้มกันของประเทศไทยในปี พ.ศ. 2555 ในร่างแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 11 พ.ศ. 2555 – 2559 ซึ่งได้ระบุไว้ว่า สถานการณ์ความเสี่ยงของประเทศไทยข้อหนึ่งคือ *ค่านิยมที่ดั่งงามเสื่อมถอยและประเพณีดั้งเดิมถูกบิดเบือน เนื่องด้วยการเปลี่ยนแปลงภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์ ส่งผลให้สังคมไทยมีความเป็นวัตถุนิยมให้ความสำคัญกับศีลธรรมและวัฒนธรรมที่ดั่งงามลดลง ทั้งการดำรงชีวิตประจำวัน การใช้ชีวิตและความสัมพันธ์กับผู้อื่น มุ่งหารายได้เพื่อสนองความต้องการในการบริโภค การช่วยเหลือเกื้อกูลกันลดลง ความมีน้ำใจไมตรีน้อยลง แข่งแย่ง เหา่รัดเอาเปรียบกัน ขาดความสามัคคี ไม่เคารพสิทธิผู้อื่น และขาดการยึดถือประโยชน์ส่วนรวม ซึ่งเป็นภาพรวมของประเทศทั้งเยาวชนและผู้ใหญ่ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานนายกรัฐมนตรี, 2555: 7)*

จะเห็นได้ว่าสภาพการณ์ตั้งแต่หลังสงครามโลกครั้งที่สองในปี พ.ศ. 2488 (ค.ศ. 1945) จนถึงปัจจุบัน (ปี พ.ศ. 2559, ค.ศ. 2016) เป็นเวลากว่า 70 ปี อาจกล่าวได้ว่า กระแสโลกาภิวัตน์ที่ทรงอิทธิพลได้ส่งผลให้จิตสำนึกของประชาชนทั่วโลกกำลังกลับไปสู่ยุคก่อนเกิดสงครามโลกครั้งที่สองเมื่อปี พ.ศ. 2488 (ค.ศ. 1945) อีกครั้งหนึ่ง ซึ่งห่างไกลออกจากจุดมุ่งหมายในการที่ตั้งใจจะร่วมกันก่อสร้างโลกแห่งสันติภาพและเป็นความน้ำหนึ่งใจเดียวกันกว่าได้ ด้วยเหตุนี้ รัฐบาลทั่วโลกของยูเนสโกจึงเห็นความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องอาศัยเครื่องมือสำคัญคือ *การศึกษา* โดยนำจุดมุ่งหมายดั้งเดิมของมนุษยชาติใน *การปลูกและปลูก “ภูมิปัญญาและจิตสำนึกของมนุษยชาติ”* กลับมาอีกครั้งหนึ่ง อันประกอบด้วย คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมระดับโลกที่ก่อเกิดเป็นภูมิปัญญาในการชี้้นำให้เกิดทัศนคติที่ดีและการประพฤติตนที่ดีในการนำความรู้และทักษะมาใช้ในการแข่งขันต่างๆ ทุกด้านในยุคโลกาภิวัตน์ โดยมุ่งมั่นทำให้การแข่งขันกลายเป็น “แรงกระตุ้น” “แรงเสริมสร้างความร่วมมือ” และเป็น “แรงของความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน” และใช้เป็นแนวทางการจัดการการศึกษาเพื่อความเป็น

พลเมืองโลกที่สร้างคุณค่าเพื่อความผาสุกทั้งของตนเองและของมนุษยชาติทั้งมวลนั่นเอง (Dill, 2013:3-4; Evans, 2008: 277; Ikeda, 2005a; UNESCO, 2014a: 19; Yazdani, 2010)

จากการศึกษาเอกสาร บทความ แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยทางการศึกษา พบว่าปัจจุบันมีองค์กรด้านการศึกษาต่างๆ ทั่วโลกทั้งที่เป็นองค์กรของรัฐและไม่เป็นองค์กรของรัฐ ได้แก่ ยูเนสโก (2016) ซึ่งมี 195 รัฐภาคีและสมาชิกสมทบอีก 10 ประเทศ (ข้อมูล พ.ศ. 2559), โรงเรียนโซกะ (SOKA Schools or SOKA Gakuen or SOKA Education) การศึกษาอ็อกแฟม (Oxfam Education) โรงเรียนโดยรัฐบาลประเทศออสเตรเลีย: Schools by Australian Government และ ทีชยูนิเซฟ โดยกองทุนสหรัฐอเมริกาเพื่อองค์การยูนิเซฟ: Teach UNICEF, U.S. fund for UNICEF และอื่นๆ ต่างได้ค้นคว้าโดยการนำเอาเจตนารมณ์ดั้งเดิมของการปลูกและปลุก “ภูมิปัญญาและจิตสำนึกของมนุษยชาติ” และ “กระแสโลกาภิวัตน์” มาสร้างสรรค์เป็นแนวคิดการศึกษาเพื่อความเป็นพลเมืองโลกบนบริบทของท้องถิ่น ของภูมิภาคและของโลกโดยสอดแทรกทั้งในหลักสูตรแกนกลาง นอกหลักสูตร รวมถึงสิ่งแวดล้อมความเป็นอยู่ของสถานศึกษาอย่างเป็นรูปธรรม โดยมีองค์ประกอบร่วมของการศึกษาเพื่อความเป็นพลเมืองโลกที่สรุปได้เป็น 3 องค์ประกอบร่วมกันคือ 1) ความรู้และความเข้าใจ 2) ทักษะ และ 3) ค่านิยมและทัศนคติ โดยองค์ประกอบที่ 1 คือ ความรู้และความเข้าใจ (Knowledge and Understanding) และองค์ประกอบที่ 2 คือ ทักษะ (Skills) นั้น รวมเรียกว่า สมรรถนะความเป็นพลเมืองโลก (Global Competencies) ส่วนองค์ประกอบที่ 3 คือ ค่านิยมและทัศนคติ (Values and Attitudes) นั้น เรียกว่า จิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก (Global Consciousness) โดยจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก (Global consciousness) ของการศึกษาเพื่อความเป็นพลเมืองโลก (Global Citizenship Education) ซึ่งในปัจจุบันนี้กำลังได้รับความสนใจมากยิ่งขึ้นในสังคมโลก โดยมีการส่งสัญญาณความต้องการทั้งในที่ประชุมระดับองค์การระหว่างประเทศ ระดับภูมิภาค และระดับประเทศที่ขอให้เปลี่ยนแปลงบทบาทและจุดมุ่งหมายของการศึกษาโดยขอให้มุ่งเน้นการใช้จิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกเป็นเครื่องมือในการชี้้นำการใช้สมรรถนะความเป็นพลเมืองโลกด้านความรู้และด้านทักษะ (Knowledge and Skills) เพื่อให้ประชากรโลกสามารถร่วมกันสร้างสังคมโลกที่มีสันติภาพ (Peace) และความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน (Solidarity) ได้มากขึ้น ในคริสต์ศตวรรษที่ 21 นี้ (Dill, 2013; UNESCO, 2014b, 2015b)

นอกเหนือจากนี้ องค์กรทางการศึกษาเหล่านี้ยังได้เสนอแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน (Whole School Approach : WSA โดยอาจเรียก Whole School Improvement หรือ Whole School Development) เป็นแนวทางการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างการศึกษาเพื่อความเป็นพลเมืองโลก เป็นแนวคิดในการพัฒนาการบริหารโรงเรียนที่ครอบคลุมขอบเขตของโรงเรียนที่มีผลต่อการเสริมสร้างและปลูกฝังจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนให้เกิดขึ้น อีกทั้งเป็นแนวคิดการบริหารโรงเรียนที่อาศัยความร่วมมือร่วมใจอย่างกระตือรือร้นของทุกภาคส่วนในโรงเรียนและผู้ที่

เกี่ยวข้องกับโรงเรียน และมีกระบวนการบริหารที่ชัดเจน (Australian Government, 2011; Curriculum Corporation, 2008; Education Improvement Commission, 2000; Oxfam Education, 2006; Soka Gakkai, 2012f; SOKA Gakuen, 2012c; UNESCO, 2014a)

ประจวบกับข้อเสนอในที่ประชุมกระทรวงศึกษาธิการครั้งที่ 4/2558 เมื่อวันที่ 9 เมษายน 2558 โดยชัยศ อิมสุวรรณ์ ผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการได้รายงานผลการเข้าร่วมประชุมนานาชาติเรื่องการศึกษาเพื่อความเป็นพลเมืองโลกครั้งที่ 2 ต่อที่ประชุม โดยมีพลเรือเอก ณรงค์ พิพัฒนาศัย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการเป็นองค์ประธานการประชุม มีสาระสำคัญคือ การเสนอใช้การศึกษาเพื่อความเป็นพลเมืองโลกเป็นกรอบแนวคิดทางการศึกษาที่มุ่งหมายให้การศึกษาแก่คนทุกช่วงวัย ได้ตระหนักถึงคุณค่า (Value) มีทัศนคติ (Attitude) ที่ถูกต้อง มีความรู้ความเข้าใจ (Knowledge) และมีทักษะ (Skills) อยู่บนหลักการของการเคารพสิทธิมนุษยชน ความยุติธรรมทางสังคม ความเท่าเทียมกัน การเคารพในความแตกต่างหลากหลายและการพัฒนาที่ยั่งยืน มุ่งหมายให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบต่อความเป็นพลเมืองโลก รู้สึกเป็นเจ้าของสังคมที่ต้องรับผิดชอบต่อร่วมกัน มีความเห็นอกเห็นใจกัน โดยคณะผู้แทนไทยที่เดินทางไปครั้งนี้ได้เสนอควรให้ความสำคัญกับการจัดหลักสูตรการศึกษาเพื่อความเป็นพลเมืองโลกทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย เพื่อส่งเสริมค่านิยมและพฤติกรรมทางสังคมที่เน้นความน้ำหนึ่งใจเดียวกัน ความรับผิดชอบต่อสังคมของพลเมือง สอดคล้องกับค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ พร้อมกันขยายผลการดำเนินงานด้านการจัดการศึกษาเพื่อความเป็นพลเมืองโลกไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม (สำนักนายกรัฐมนตรี, 2558b)

ดังนั้นเห็นว่าทั้งในเวทีโลกและในประเทศไทยต่างเห็นควรใช้เครื่องมือสำคัญคือ การศึกษา (Education) เป็นเครื่องมือในการปลูกและปลุก “ภูมิปัญญาและจิตสำนึกของมนุษยชาติ” ซึ่งหมายถึง มิติองค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก (Global consciousness) ของการศึกษาเพื่อความเป็นพลเมืองโลก โดยใช้เป็นเครื่องชี้้นำการใช้สมรรถนะความเป็นพลเมืองโลก (Global Competencies) อันประกอบด้วยความรู้และทักษะต่างๆ (Knowledge & Skills) เพื่อสามารถทำให้การแข่งขันของทุกด้านในยุคโลกาภิวัตน์ในศตวรรษที่ 21 นี้มีคุณค่าต่อสังคมโลก ดังนั้น การที่จะสามารถส่งเสริมให้เยาวชนของชาติมีจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกนั้นควรเริ่มปลูกฝังตั้งแต่วัยเด็กคือ ตั้งแต่ระดับชั้นประถมศึกษาเป็นต้นไป

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาองค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก (Global consciousness) ด้านค่านิยมและทัศนคติ (Values and Attitude) ของการศึกษาเพื่อความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนในระดับประถมศึกษาและในระดับมัธยมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งในพื้นที่กรุงเทพมหานครมีนักเรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ประเภทสามัญ) มากที่สุดของประเทศไทยคือ 824,581 คน คิดเป็นร้อยละ 9.89 ของนักเรียนทั้งประเทศ ข้อมูล ณ วันที่ 29 เมษายน 2558

ของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) : สมศ. (2558) และผู้วิจัยยังสนใจศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน (Whole School Approach : WSA) ที่องค์การทางการศึกษาทั่วโลกที่มุ่งเน้นการศึกษาเพื่อความเป็นพลเมืองโลกได้แนะนำไว้ เป็นที่ทราบกันดีว่า กรุงเทพมหานครเป็นจังหวัดที่มีโรงเรียนชั้นนำของประเทศจำนวนมากทั้งของรัฐและเอกชนที่ผู้ปกครองจากทุกจังหวัดทั่วประเทศไว้วางใจส่งบุตรหลานของตนมาศึกษา เป็นจังหวัดที่มีอิทธิพลทางความคิดและการกระทำที่เป็นต้นแบบต่างๆ ของประเทศไทย หากโรงเรียนในเขตกรุงเทพมหานครสามารถประสบความสำเร็จในการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนแล้ว ผู้วิจัยเชื่อว่าทั้งนักเรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษาทั้งหมดของโรงเรียน พ่อแม่และผู้ปกครอง และผู้ที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียน จะสามารถกลายเป็นต้นแบบของการสร้างพลเมืองตัวอย่างและพลเมืองโลกตัวอย่างที่มีคุณภาพในประเทศไทยตามเจตนารมณ์และความคาดหวังของกระทรวงศึกษาธิการที่ว่า การศึกษาเพื่อความเป็นพลเมืองโลกเป็นกรอบแนวคิดทางการศึกษาที่มุ่งหมายให้การศึกษาแก่คนทุกช่วงวัย ได้ตระหนักถึงคุณค่า มีทัศนคติที่ถูกต้อง มีความรู้ความเข้าใจและมีทักษะอยู่บนหลักการของการเคารพสิทธิมนุษยชน ความยุติธรรมทางสังคม ความเท่าเทียมกัน การเคารพในความแตกต่างหลากหลายและการพัฒนาที่ยั่งยืน มุ่งหมายให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบต่อความเป็นพลเมืองโลก รู้สึกเป็นเจ้าของสังคมที่ต้องรับผิดชอบร่วมกัน มีความเห็นอกเห็นใจกัน และประเทศไทยจะกลายเป็นรัฐภาคีผู้มุ่งมั่นของยูเนสโกที่จะเป็นต้นแบบของการปลูกและปลูก “ภูมิปัญญาและจิตสำนึกของมนุษยชาติ” เพื่อสร้างสังคมโลกที่เต็มไปด้วยสันติภาพและความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาวิจัยเรื่องแนวทางการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน เพื่อเป็นแนวทางในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนไทย

1.2 คำถามการวิจัย

1.2.1 องค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนในบริบทของสังคมไทยมีอะไรบ้าง

1.2.2 สภาพปัจจุบันและสภาพพึงประสงค์ของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนและการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนเป็นอย่างไร

1.2.3 แนวทางการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนควรเป็นอย่างไร

1.3 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.3.1 เพื่อศึกษาองค์ประกอบของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนในบริบทของสังคมไทย

1.3.2 เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพพึงประสงค์ของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียน และการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน

1.3.3 เพื่อนำเสนอแนวทางการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน

1.4 กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก และแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน ดังนี้

1.4.1 องค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก

ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยทั้งไทยและต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดของสถาบันและนักวิชาการที่เกี่ยวข้องกับจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกโดยได้ประยุกต์แนวคิดเกี่ยวกับองค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของโรงเรียนไซกะ: SOKA Schools or SOKA Gakuen (SOKA Gakuen Educational Foundation, 2009) การศึกษาอีกแฟม: Oxfam Education (2006) โรงเรียนโดยรัฐบาลประเทศออสเตรเลีย: Schools by Australian Government (Curriculum Corporation, 2008) และ ทีชยูนิเซฟ โดยกองทุนสหรัฐอเมริกาเพื่อองค์การยูนิเซฟ: Teach UNICEF, U.S. fund for UNICEF (2015b) เป็นกรอบแนวคิดขององค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) เชิดชูศักดิ์ศรีของชีวิต (Uphold the dignity of life) 2) เคารพในเอกลักษณ์ (Respect individuality) 3) ถักทอมิตรภาพที่ยั่งยืน (Build bonds the lasting friendship)

4) คัดค้านการใช้ความรุนแรง (Oppose violence) และ 5) นำชีวิตด้วยความรู้และปัญญา (Lead a life based on knowledge and wisdom)

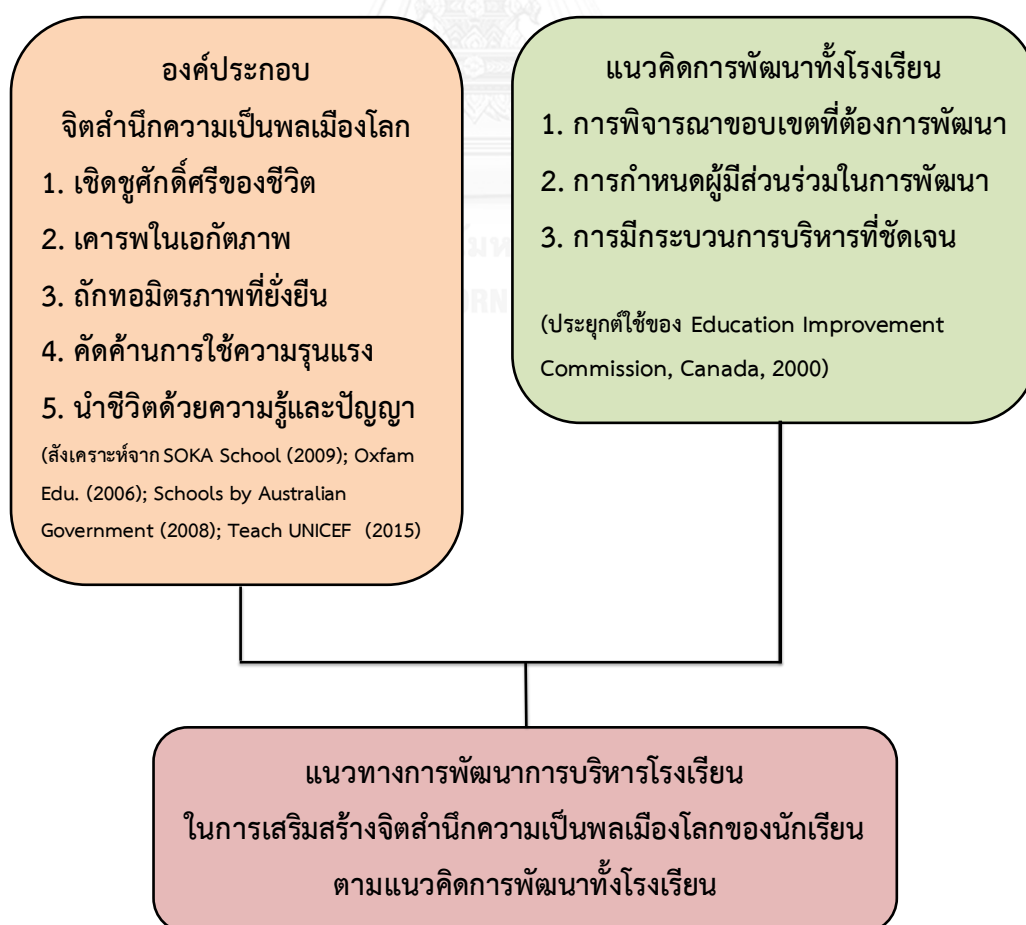
1.4.2 แนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยประยุกต์ใช้แนวทางการพัฒนาทั้งโรงเรียนของ The Education Improvement Commission (EIC) (2000) ในสังกัดของกระทรวงศึกษาธิการในจังหวัดออนตาริโอ (Ministry of Education, Ontario province) ประเทศแคนาดา ดังนี้

1. การพิจารณาขอบเขตที่ต้องการพัฒนา (Consider for improving areas)
2. การกำหนดผู้มีส่วนร่วมในการพัฒนา (Set improving partners)
3. การมีกระบวนการบริหารที่ชัดเจน (Set a clear management process)

กรอบแนวคิดในการวิจัยครั้งนี้ดังแผนภาพที่ 1.1

แผนภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

1.5 คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

แนวทางการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก หมายถึง วิธีการในการพัฒนาการบริหารโรงเรียนเพื่อเสริมสร้างและปลูกฝังจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนให้เกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรมโดยใช้แนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน (Whole School Approach : WSA)

จิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก หมายถึง สภาวะที่นักเรียนมีค่านิยมและทัศนคติที่ถูกต้องและเป็นสากลโดยสามารถแสดงออกเป็นพฤติกรรมที่ตระหนักถึงคุณค่า เข้าใจตนเองและให้การยอมรับบุคคลอื่น อันประกอบด้วยจิตสำนึก 5 องค์ประกอบคือ 1) เชิดชูศักดิ์ศรีของชีวิต 2) เคารพในเอกัตภาพ 3) ถักทอมิตรภาพที่ยั่งยืน 4) คัดค้านการใช้ความรุนแรง และ 5) นำชีวิตด้วยความรู้และปัญญา

เชิดชูศักดิ์ศรีของชีวิต (Uphold the dignity of life) หมายถึง สภาวะที่นักเรียนให้เกียรติยกย่องและปกป้องศักดิ์ศรีของชีวิตของผู้อื่น เมื่อใดที่นักเรียนพบกับผู้ที่มีความทุกข์หรือศักดิ์ศรีของชีวิตกำลังถูกลดทอน นักเรียนสามารถแสดงออกถึงความเมตตากรุณาที่จะไม่ทอดทิ้งผู้อื่นให้ทุกข์ตามลำพัง (Compassion) มีปัญญาที่เข้าใจในความเท่าเทียมและศักยภาพที่ไร้ขอบเขตจำกัดของชีวิตแต่ละคน (Wisdom) และมีความกล้าหาญที่จะลงมือทำให้ความแตกต่างกลายเป็นการยกระดับความเป็นมนุษย์ของตนเองและของผู้อื่น (Courage)

เคารพในเอกัตภาพ (Respect individuality) หมายถึง สภาวะที่นักเรียนมีพฤติกรรมที่แสดงออกถึงการเคารพนับถือ การยกย่องชมเชย การไม่ดูหมิ่นดูแคลน และการไม่ละเมิดต่อสาระสำคัญของสิทธิมนุษยชน ในที่นี้หมายถึง เคารพในภาระหน้าที่เฉพาะของบุคคล (Singular mission) เคารพในคุณลักษณะเฉพาะของบุคคล (Individuality) และเคารพในวิถีการดำเนินชีวิตของบุคคล (Way of living)

ถักทอมิตรภาพที่ยั่งยืน (Build bonds of lasting friendship) หมายถึง สภาวะที่นักเรียนมีพฤติกรรมที่แสดงออกถึงการให้ความสำคัญในการสร้างเครือข่ายมิตรภาพที่สร้างสรรค์ด้วยความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน (Solidarity) พร้อมกับการเพียรพยายามในการปฏิวัติชีวิตมนุษย์ (Human revolution) ของตนเองเพื่อเป็นกัลยาณมิตรที่ดีต่อกัน

คัดค้านการใช้ความรุนแรง (Oppose violence) หมายถึง สภาวะที่นักเรียนมีพฤติกรรมที่แสดงออกถึงการไม่ใช้ความรุนแรงด้วยตนเอง (Self-perform) การไม่เป็นเหตุให้ผู้อื่นใช้ความรุนแรง (Drive other perform) และคัดค้านการใช้ความรุนแรงของผู้อื่น (Oppose others' violence) โดยความรุนแรงในที่นี้หมายถึง ความรุนแรงทางกายภาพ (Physical violence) ได้แก่ การใช้กำลังในการทำร้ายร่างกาย การรังแก การกลั่นแกล้ง หรือการทำร้ายชีวิตของผู้อื่น และความรุนแรงแฝง (Passive

violence) ได้แก่ การคุกคามสิทธิของผู้อื่น การทำลายศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของผู้อื่น เช่น การอคติ การดูถูกเหยียดหยาม การด่าทอ การล้อเลียน การข่มขู่ การเลือกปฏิบัติหรือการแบ่งพรรคแบ่งพวก

นำชีวิตด้วยความรู้และปัญญา (Lead a life based on both knowledge and wisdom) หมายถึง สภาวะที่นักเรียนมีพฤติกรรมที่แสดงออกถึงการดำเนินชีวิตและการทำกิจกรรมโดยใช้ความรู้ที่มีปัญญาแห่งความเมตตากรุณาเป็นฐาน (Compassionate wisdom-based) โดยนักเรียนมีเป้าหมายที่ชัดเจนเพื่อการสร้างคุณค่า (Sense of purpose for value-creating) มีความสำนึกรับผิดชอบอย่างเต็มที่ (Sense of responsibility) และมีความปรารถนาอันแรงกล้าที่จะอุทิศตนเพื่อความผาสุกของมนุษยชาติและโลก

แนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน (Whole School Approach : WSA) หมายถึง วิธีการในการพัฒนาการบริหารโรงเรียนที่ให้ความสำคัญใน 3 ด้าน ดังนี้ 1) การพิจารณาขอบเขตที่ต้องการพัฒนา (Consider for improving areas) โดยขอบเขตสำคัญของโรงเรียนมี 3 ด้าน ได้แก่ การจัดทำหลักสูตร (Curriculum) การจัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียน (School Environment) และการมีส่วนร่วมของพ่อแม่และผู้ปกครอง (Parental Involvement) ซึ่งเป็นสิ่งที่มีผลต่อการเสริมสร้างและปลูกฝังจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนให้เกิดขึ้นจนเป็นอุปนิสัย 2) การกำหนดผู้มีส่วนร่วมในการพัฒนา (Set improving partners) เป็นแนวคิดการพัฒนาการบริหารโรงเรียนที่อาศัยความร่วมมือร่วมใจอย่างกระตือรือร้นของทุกภาคส่วนในโรงเรียนและผู้ที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียน และ 3) การมีกระบวนการบริหารที่ชัดเจน (Set a clear management process) ประกอบด้วย การวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศ (Analyze data and information) การสร้างแผนงานงาน (Create a plan) การดำเนินการตามแผน (Implement the plan) การประเมินผล (Evaluate the results) และการคงไว้ซึ่งงานที่ดี (Keep up the good work)

โรงเรียน หมายถึง โรงเรียนประเภทสามัญศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษาและ/หรือระดับมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครใน 3 สังกัดคือ 1) สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) กระทรวงศึกษาธิการ 2) สังกัดสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร (กทม.) และ 3) สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.) กระทรวงศึกษาธิการ

นักเรียน หมายถึง นักเรียนในระดับประถมศึกษาและในระดับมัธยมศึกษา

1.6 ขอบเขตของการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยไว้ดังนี้

1.6.1 ขอบเขตด้านประชากร

การวิจัยครั้งนี้ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน โดยมีประชากรในการวิจัยคือโรงเรียนประเภทสามัญศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษาจำนวน 963 โรงเรียนเฉพาะในเขตกรุงเทพมหานครเท่านั้น แบ่งออกเป็นโรงเรียนใน 3 สังกัดคือ 1) สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) กระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 156 โรงเรียน 2) สังกัดสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร จำนวน 438 โรงเรียน และ 3) สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.) กระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 369 โรงเรียน

1.6.2 ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนโดยใช้แนวคิดเกี่ยวกับองค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของ ตามที่โรงเรียนโซคา: SOKA Schools or SOKA Gakuen การศึกษาอ็อกแฟม: Oxfam Education โรงเรียนโดยรัฐบาลประเทศออสเตรเลีย: Schools by Australian Government และ ทีชยูนิเซฟ โดยกองทุนสหรัฐอเมริกาเพื่อองค์การยูนิเซฟ: Teach UNICEF, U.S. fund for UNICEF ได้แนะนำไว้ และแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนของ The Education Improvement Commission (EIC) ในสังกัดของกระทรวงศึกษาธิการในจังหวัดออนตาริโอ (Ministry of Education, Ontario province) ประเทศแคนาดา

1.7 วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องแนวทางการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงบรรยาย โดยมีขั้นตอนการวิจัยแบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาองค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนในบริบทของสังคมไทย

1.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก

ศึกษาเอกสาร หนังสือ รายงาน บทความทางวิชาการ งานวิจัย และฐานข้อมูลในเครือข่ายอินเทอร์เน็ตทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับความเป็นพลเมืองโลก (Global citizenship) องค์ประกอบความเป็นพลเมืองโลก (Elements of Global citizen) จิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก (Global consciousness) แนวคิดและแนวทางการจัดการศึกษาเพื่อความเป็นพลเมืองโลก (Global citizen education) กับจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก (Global consciousness) โดยนำข้อมูลสารสนเทศจากการศึกษามาสังเคราะห์เนื้อหาสาระสำคัญ เรียบเรียง และจัดหมวดหมู่เป็นองค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกทั้งองค์ประกอบหลัก องค์ประกอบย่อย

1.2 การประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนในบริบทสังคมไทย

นำข้อมูลที่ได้จากขั้นตอนที่ 1.1 เสนอผู้ทรงคุณวุฒิที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาเพื่อความเป็นพลเมืองโลก และการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกโดยใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบลูกโซ่ (Snowball Sampling) จำนวน 5 ท่าน ประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนในบริบทของสังคมไทย จากนั้นปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ สรุปลงเป็นองค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียน และกำหนดพฤติกรรมกรรมการแสดงออกขององค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก เพื่อใช้เป็นกรอบแนวคิดในการพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลในขั้นตอนต่อไป

ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพพึงประสงค์ของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนและการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน

2.1 ประชากร กลุ่มตัวอย่างและผู้ให้ข้อมูลในการวิจัย

2.1.1 ประชากรในการวิจัย เป็นโรงเรียนประเภทสามัญศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษาจำนวน 963 โรงเรียนเฉพาะในเขตกรุงเทพมหานครเท่านั้น จำแนกเป็นโรงเรียนใน 3 สังกัด คือ 1) สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) กระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 156 โรงเรียน 2) สังกัดสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร จำนวน

438 โรง และ 3) สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.) กระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 369 โรง

2.1.2 กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย เป็นโรงเรียนประเภทสามัญศึกษาตามหลักสูตรการศึกษา ขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษาจำนวน 283 โรงเรียนในกรุงเทพมหานคร โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการของ Taro Yamane (1973) โดยระดับความคลาดเคลื่อนของการ สุ่มตัวอย่างเท่ากับ 0.05 จำแนกจำนวนตามสัดส่วนของโรงเรียน ได้แก่ 1) สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) กระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 46 โรง 2) สังกัดสำนัก การศึกษา กรุงเทพมหานคร จำนวน 129 โรง และ 3) สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริม การศึกษาเอกชน (สช.) กระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 108 โรง

2.1.3 ผู้ให้ข้อมูล แบ่งออกเป็น 5 กลุ่ม ได้แก่ 1) ผู้อำนวยการโรงเรียน 2) รอง ผู้อำนวยการโรงเรียน 3) หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ 4) ครู ได้แก่ ครูผู้สอนในช่วงชั้นประถมศึกษา ปีที่ 6 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 5) นักเรียน ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 6 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 รวมจำนวน 1,707 คน

2.2 เครื่องมือในการวิจัย เป็นแบบสอบถาม โดยข้อมูลตอนที่ 1 มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ (Checklist) และเติมคำในช่องว่าง ส่วนข้อมูลตอนที่ 2 มีลักษณะมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ มีทั้งหมด 7 ฉบับ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน หัวหน้ากลุ่มสาระการ เรียนรู้ และครู

2.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล จัดส่งแบบสอบถามและติดตามทวงถาม ตั้งแต่วันที่ 22 มิถุนายน 2559 - วันที่ 28 กันยายน 2559 รวมประมาณ 3 เดือน ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาจากโรงเรียน จำนวน 271 โรง คิดเป็นร้อยละ 96 และได้แบบสอบถามกลับคืนมาจำนวน 1,707 ฉบับ คิดเป็นร้อย ละ 93

2.4 การวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS for Window version 21.0 โดยศูนย์บรรณสารสนเทศทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สถิติที่ใช้ ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (Frequency Distribution) โดยแสดงเป็นจำนวนและร้อยละ (%) การหา ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: S.D.) และนำเสนอผลการวิเคราะห์ ข้อมูลในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

ขั้นตอนที่ 3 นำเสนอแนวทางการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน

3.1 (ร่าง) แนวทางการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน

3.1.1 นำข้อมูลที่ได้จากขั้นตอนที่ 2 มาจัดลำดับความต้องการจำเป็นของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียน และจัดลำดับความต้องการจำเป็นของการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน โดยใช้สูตรคำนวณหาดัชนีลำดับความต้องการจำเป็น Modified Priority Needs Index (PNI_{Modified}) ที่ได้รับปรับปรุงจาก Priority Needs Index (PNI) (สุวิมล ว่องวานิช, 2550) นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบตารางประกอบความเรียง เพื่อนำมาประกอบการร่างแนวทางการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน

3.1.2 วิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของสภาพปัจจุบันของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนจำแนกตามสังกัด และสภาพปัจจุบันของการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน จำแนกตามสังกัดโรงเรียน โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (Analysis of Variances : One-Way ANOVA)

3.1.3 นำข้อมูลที่ได้จากขั้นตอนที่ 3.1.1 และ 3.1.2 มาประกอบการนำเสนอ (ร่าง) แนวทางการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน

3.2 การประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของ (ร่าง) แนวทางการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน

นำข้อมูลที่ได้จากขั้นตอนที่ 3.1 เสนอผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 ท่าน ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาเพื่อความเป็นพลเมืองโลก และการบริหารโรงเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน โดยใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบลูกโซ่ (Snowball Sampling) เพื่อประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ จากนั้นปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ นำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และสรุปเป็นแนวทางการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนฉบับสมบูรณ์

1.8 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1) หน่วยงานต้นสังกัดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้แนวทางในการวางนโยบายเพื่อการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน

2) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาเพื่อความเป็นพลเมืองโลก เช่น ยูเนสโก กระทรวงศึกษาธิการ ได้ข้อมูลในการวางนโยบายและยุทธศาสตร์การศึกษาเพื่อความเป็นพลเมืองโลกที่ใช้องค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกนำทางองค์ประกอบด้านความรู้ความเข้าใจและองค์ประกอบด้านทักษะอย่างเป็นรูปธรรม

3) ผู้บริหารโรงเรียนได้แนวทางการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนแก่นักเรียน ครู บุคลากรภายในโรงเรียน พ่อแม่และผู้ปกครองและชุมชนที่เกี่ยวข้อง

4) สถาบันการศึกษาได้องค์ความรู้ในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกและแนวทางการพัฒนาการบริหารโรงเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน

1.9 การนำเสนอผลการวิจัย

การนำเสนอผลการวิจัยมีลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้

บทที่ 1 บทนำ

บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ดังมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

บทที่ 1 บทนำ ประกอบด้วย ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา คำถามการวิจัย วัตถุประสงค์ของการวิจัย กรอบแนวคิดในการวิจัย คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย ขอบเขตของการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ และการนำเสนอผลการวิจัย

บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เป็นการนำเสนอรายละเอียดของแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับ แนวคิดเกี่ยวกับจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก (Global Consciousness) ได้แก่ ความเป็นมาและความหมายของความเป็นพลเมืองโลก แนวคิดและเป้าหมายการศึกษาเพื่อความเป็นพลเมืองโลก สถาบันการศึกษาและองค์กรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาเพื่อความเป็นพลเมืองโลก องค์ประกอบ

จิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก แนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน (Whole School Approach: WSA) ได้แก่ ความสำคัญและกระบวนการบริหารโรงเรียนตามแนวคิดของการพัฒนาทั้งโรงเรียน และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย เป็นรายละเอียดเกี่ยวกับระเบียบวิธีการวิจัย ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย และการนำเสนอผลการวิจัย โดยมีรายละเอียดดังนี้ ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาองค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนในบริบทของสังคมไทย ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพพึงประสงค์ของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียน และการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน และขั้นตอนที่ 3 นำเสนอแนวทางการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน

บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย 1) ผลการศึกษาองค์ประกอบของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนในบริบทสังคมไทย 2) ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพพึงประสงค์และการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียน 3) ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพพึงประสงค์และการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน และ 4) นำเสนอแนวทางการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน

บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ เป็นการนำเสนอเนื้อหาโดยสรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะในการนำแนวทางไปใช้ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายและข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าแนวคิด ทฤษฎี จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นแนวทางในการทำวิจัยครั้งนี้ โดยแบ่งออกเป็น 3 ส่วนได้แก่

1. แนวคิดเกี่ยวกับจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก (Global Consciousness)
 - 1.1 ความเป็นมาของความเป็นพลเมืองโลก
 - 1.2 ความหมายของความเป็นพลเมืองโลก
 - 1.3 แนวคิดการศึกษาเพื่อความเป็นพลเมืองโลก
 - 1.4 เป้าหมายของการศึกษาเพื่อความเป็นพลเมืองโลก
 - 1.5 สถาบันการศึกษาและองค์กรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาเพื่อความเป็นพลเมืองโลก
 - 1.6 องค์ประกอบของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก
 - 1.6.1 ความหมายของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก
 - 1.6.2 องค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก
2. แนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน (Whole School Approach: WSA)
 - 2.1 ความสำคัญของแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียน
 - 2.2 กระบวนการบริหารโรงเรียนตามแนวคิดของการพัฒนาทั้งโรงเรียน
3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก (Global Consciousness)

2.1.1 ความเป็นมาของความเป็นพลเมืองโลก

แนวคิดความเป็นพลเมืองโลก (Global Citizenship, World Citizen) เป็นแนวคิดที่ก่อตัวขึ้นภายหลังการสิ้นสุดลงของสงครามโลกครั้งที่สองในปี พ.ศ. 2488 (ค.ศ. 1945) ที่นานาชาติประเทศต่างตระหนักถึงและตระหนักต่อความสูญเสียครั้งใหญ่หลวงของมนุษยชาติที่ได้เผชิญหน้ากันมา โลกของเราได้สูญเสียชีวิตของมนุษย์อันมีค่าไปกว่า 65 ล้านคน แม้จะหลงเหลือเพื่อนมนุษย์อีกมากมายในโลกก็ตาม แต่พวกเขาเหล่านั้นยังต้องทนทุกข์ทรมานจากผลกระทบต่อร่างกายและจิตใจของพวกเขา

อย่างรุนแรงในการสูญเสียผู้เป็นที่รักในครอบครัว เพื่อนและมิตรสหาย ดังนั้น ภายหลังจากสงครามโลกครั้งที่สองสิ้นสุดลงเพียง 3 เดือน ยูเนสโก (องค์การการศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ, ภาษาอังกฤษ: United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization : UNESCO) ได้ถูกก่อตั้งขึ้นทันที เป็นทบวงการชำนัญพิเศษขององค์การสหประชาชาติ โดยสัถยาบันธรรมนูญองค์การอันเป็นจุดมุ่งหมายขององค์กรได้ตราไว้ว่า

“สงครามเกิดขึ้นในจิตใจของมนุษย์ ดังนั้น จึงต้องสร้างความหวงแหนสันติภาพให้เกิดขึ้นในจิตใจของมนุษย์ด้วย (Since wars begin in the minds of men, it is in the minds of men that the defense of peace must be constructed.)” (UNESCO, 1945; กระทรวงศึกษาธิการ, 2556)

โดยสันติภาพจะต้องวางรากฐานอยู่บนความร่วมมือทาง “สติปัญญาและจิตสำนึกของมนุษยชาติ” ที่ปรารถนาสันติภาพ (Peace) และความเป็นความน้ำหนึ่งใจเดียวกัน (Solidarity) ผ่านเครื่องมือทางสังคม อันได้แก่ การศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรม เพื่อให้ทั่วโลกเคารพในความยุติธรรม กฎหมาย สิทธิ และเสรีภาพที่มนุษย์พึงมี โดยไม่ถือเชื้อชาติ เพศ ภาษา หรือศาสนาตามกฎบัตรสหประชาชาติ โดยประเทศไทยเข้าเป็นรัฐภาคีลำดับที่ 49 ในปี พ.ศ. 2492 (Stokes, 2015; UNESCO, 2014b: 29; White, 2011; วิกิพีเดีย, 2556, 2558c)

2.1.2 ความหมายของความเป็นพลเมืองโลก

ความเป็นพลเมืองโลก ในภาษาอังกฤษเรียกว่า Global Citizenship หรือ World Citizenship ไม่ได้มีความหมายที่ว่าตัวตนของเราอยู่ในหลายประเทศหรือมีหลายสัญชาติ และไม่ได้มีความหมายว่าเข้าใจหรือรู้หลากหลายภาษา แต่เป็นแนวคิดที่ก้าวข้ามเรื่องของภูมิศาสตร์หรือพรมแดนทางการเมือง โดยมีความเชื่อว่ามนุษย์บนดาวเคราะห์โลกใบนี้มีการพึ่งพาอาศัยกัน (Interdependent) และมีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน (Solidarity) มีสิทธิ (Right) พร้อมความรับผิดชอบ (Responsibility) ที่ได้รับจากการเป็นสมาชิกในระดับที่กว้างขึ้นที่เรียกว่า “ความเป็นมนุษย์ (Humanity)” โดยความเป็นพลเมืองโลกไม่มีสถานะทางกฎหมายเหมือนความเป็นพลเมืองของแต่ละชาติรองรับ สอดคล้องกับคำกล่าวของ Bah (UNESCO, 2014a: 14) ประธานกลุ่มเยาวชนผู้สนับสนุนการริเริ่มการจัดโลกศึกษาชาวเซียร์ราลีโอน (Sierra Leone) ที่กล่าวไว้ว่า “ในฐานะพลเมืองของประเทศ ท่านได้รับสิทธิต่างๆ ผ่านหนังสือเดินทางหรือเอกสารทางราชการ แต่สำหรับการเป็นพลเมืองโลก ท่านจะไม่ได้รับการประกันใดๆ จากรัฐ แต่ได้รับสิทธิต่างๆ ผ่านความเป็นมนุษย์

นั่นหมายความว่าท่านเองก็จะมีควมรับผิดชอบต่อมนุษยชาติทั้งหมดที่เหลือไม่เพียงเฉพาะแต่ผู้คนในประเทศของท่านเท่านั้น”

Schattle (2008: 110) ศาสตราจารย์ของคณะรัฐศาสตร์ใน Yonsei University ในกรุงโซล สาธารณรัฐเกาหลีได้เขียนไว้ในหนังสือของเขาชื่อ The Practices of Global Citizenship ได้ให้ความหมายของความเป็นพลเมืองโลกในเชิงจิตสำนึกและค่านิยมของสถาบันอุดมศึกษา 2 แห่งในเมืองออเรนจ์ มลรัฐแคลิฟอร์เนีย สหรัฐอเมริกา (Orange county, California, U.S.A.) โดยระบุถึงมุมมองต่อความเป็นพลเมืองโลกของ Soka University of America ซึ่งได้ประกาศพันธกิจของสถาบันไว้ว่า “จะส่งเสริมให้เกิดกระแสอย่างต่อเนื่องของพลเมืองโลกที่มุ่งมั่นในการมีชีวิตอยู่เพื่อการอุทิศตนเพื่อผู้อื่น (Contributive Life)” และมหาวิทยาลัยอีกแห่งหนึ่งคือ Chapman University ซึ่งได้ให้ความหมายของความเป็นพลเมืองโลกว่าเป็น บุคคลซึ่งชื่นชอบการเชื่อมต่อกันของชีวิตมนุษย์ (Interconnectedness of Human life) ในที่นี้หมายถึง บุคคลซึ่งชื่นชอบการอยู่ท่ามกลางความหลากหลายทางศาสนาและวัฒนธรรม (Religious and Cultural Diversity) ซึ่งทั้ง 2 สถาบันอุดมศึกษาต่างสอดคล้องกับแนวคิดของ Torres (UNESCO, 2014a: 14) ผู้อำนวยการบัณฑิตศึกษาด้านการศึกษาและสารสนเทศที่ University of California, Los Angeles (UCLA) ที่กล่าวไว้ว่า ความเป็นพลเมืองโลกคือ ผู้มีความมุ่งมั่นในความดี (Commitment to the collective good) และเป็นผู้มีความเข้าใจในเรื่องของการเชื่อมต่อกัน (Interconnectedness) นั่นเอง

Ikeda (1996b) นักพุทธปรัชญาและนักการศึกษาชาวญี่ปุ่น ผู้ก่อตั้งระบบการศึกษาโซกะ (สร้างคุณค่า) (Soka (Value-creating) Education System) ประกอบด้วยโรงเรียนโซกะ (SOKA Schools) ในประเทศญี่ปุ่นและระดับอุดมศึกษา ได้แก่ มหาวิทยาลัยโซกะ ประเทศญี่ปุ่น (Soka University, Japan) และมหาวิทยาลัยโซกะแห่งอเมริกา สหรัฐอเมริกา (Soka University of America, U.S.A.) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบที่สำคัญของความเป็นพลเมืองโลก (Essential elements of global citizenship) และแบบอย่างพลเมืองโลก (Exemplar of the global citizen) ในการปฐกถาด้านการศึกษาในหัวข้อ Thoughts on Education for Global Citizenship ที่ Teachers College, Columbia University, June 13, 1996 ว่าผู้ที่มีความเป็นพลเมืองโลกจะมีองค์ประกอบที่สำคัญ 3 องค์ประกอบคือ 1) มีปัญญา (Wisdom) ที่จะเข้าใจการเชื่อมต่อกันของสรรพชีวิตและการดำรงอยู่ (Interconnectedness) 2) มีความกล้าหาญ (Courage) ที่จะไม่กลัวหรือปฏิเสธความแตกต่าง (Difference) แต่ให้ความเคารพ (Respect) และพยายามที่จะเข้าใจ (Strive to Understand) บุคคลที่มีวัฒนธรรมที่แตกต่างและสามารถเติบโตไปกับความแตกต่างเหล่านั้น และ 3) มีความเมตตา กรุณา (Compassion) อย่างมากมายในการเอาใจใส่ (Empathy) ทั้งบุคคลที่อยู่ใกล้ตัวและบุคคลที่ทุกซทรมานในสถานที่ที่ห่างไกลออกไป โดยได้แสดงทัศนะเพิ่มเติมในปาฐกถาเดียวกันนี้ว่า ทางพระพุทธศาสนา ปัญญาและความเมตตากรุณานั้นมีความเชื่อมโยงกันอย่างใกล้ชิดและเป็น

แรงสนับสนุนซึ่งกันและกัน ความเมตตากรุณาในพุทธศาสนานั้นไม่ใช่เรื่องของการข่มความรู้สึกธรรมชาติของเรา เช่น ความชอบหรือไม่ชอบ แต่เป็นการตระหนักรู้ว่า แม้ว่าสิ่งที่เราไม่ชอบก็มีคุณลักษณะที่ช่วยเหลือต่อเราได้ และสามารถใช้สร้างโอกาสในการเจริญเติบโตในฐานะมนุษย์แก่เราได้ ยิ่งกว่านั้น บุคคลที่มีความปรารถนาดีในการแสวงหาหนทางช่วยเหลือผู้อื่นให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นนั้น จะก่อเกิดปัญญา (Wisdom) ที่ไม่มีขอบเขตจำกัดขึ้นได้

นอกเหนือจากนี้ Ikeda (1996a) ได้กล่าวอีกว่าในพระพุทธศาสนายังสอนไว้ว่าทั้งความดีและความชั่วเป็นศักยภาพที่ซ่อนเร้นในชีวิตของมนุษย์เราทุกคน ความเมตตากรุณานั้นจะมีอยู่ในความเพียรพยายามที่กล้าหาญและสม่ำเสมอในการค้นหาคุณความดีในตัวบุคคลอย่างจริงจัง ไม่ว่าจะใครก็ตามที่มีการต่อสู้ที่ต่อเนื่องเพื่อการเพาะปลูกคุณสมบัติเชิงบวกในตนเองและแก่ผู้อื่นนั้น การกระทำเหล่านั้นต้องอาศัยความกล้าหาญมาก มีหลายครั้งที่ความเมตตากรุณาที่ขาดซึ่งความกล้าหาญนั้น ในที่สุดก็คงเหลือไว้เพียงแค่ความรู้สึกเท่านั้นเอง Ikeda (1996b) กล่าวสรุปองค์ประกอบที่สำคัญของความเป็นพลเมืองโลกว่า ในพระพุทธศาสนาเรียกบุคคลที่มีพร้อมปัญญา (Wisdom) ความกล้าหาญ (Courage) และความเมตตากรุณา (Compassion) ที่ทำการต่อสู้อย่างไม่หยุดหย่อนเพื่อความสุขของผู้อื่นนั้นว่า “โพธิสัตว์ (Bodhisattva)” ในที่นี้อาจกล่าวได้ว่าโพธิสัตว์คือแบบอย่างของการเป็นพลเมืองโลกทั้งในโลกยุคโบราณและในโลกยุคสมัยใหม่นี้ด้วย

Ikeda (1996b) ยังขยายความหมายของแบบอย่างหรือคุณลักษณะของการเป็นพลเมืองโลก (exemplar of the global citizen) โดยยกตัวอย่างเรื่องราวของสตรีในยุคสมัยของพระศากยมุนีพุทธหรือพระพุทธเจ้านามว่า ศรีมาลา (Srimala) ผู้ซึ่งอุทิศตนให้กับการศึกษาด้วยการสอนผู้อื่นให้เข้าถึงวิธีปฏิบัติตนของโพธิสัตว์ในการส่งเสริมศักยภาพสูงสุดในด้านคุณความดีที่อยู่ภายในของบุคคลทั้งหลาย เธอทำการส่งเสริมกำลังใจและดูแลเอาใจใส่แย่งมารดาด้วยการปฏิบัติตนด้วยหลักธรรมแห่งสังคหัตถ์ 4 อันประกอบด้วย 1) ปิยวาจา (Skt. priyavacana) หมายถึง การส่งเสริมกำลังใจแก่ผู้อื่นด้วยการพูดคุยนทนาอย่างเป็นมิตรและห่วงใย 2) ทาน (Skt. dana) หมายถึง การให้ทานหรือการให้สิ่งของที่ผู้อื่นจำเป็นต้องใช้ 3) อตถจริยา (Skt. artha-carya) หมายถึง การสงเคราะห์ทุกรูปแบบหรือการประพடுத்தินในสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อผู้อื่น และ 4) สมานัตตา (Skt. samanartha) หมายถึง การทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างดี Ikeda ได้สรุปไว้ว่า การต่อสู้ของตนเองที่จะอยู่เหนือความเห็นแก่ตัว (Egoism) พยายามอาศัยอยู่ในดินแดนขนาดใหญ่ขึ้นกว่าโลกส่วนตัวและอุทิศตนเพื่อผู้อื่นมากขึ้นถือว่าเป็นแกนหลักของการปฏิบัติเยี่ยงโพธิสัตว์หรือพลเมืองโลก Ikeda มีความเชื่อมั่นว่าการศึกษานั้น เป็นหรือควรอยู่บนพื้นฐานของจิตวิญญาณที่เห็นแก่ผู้อื่นเช่นเดียวกับพระโพธิสัตว์หรือพลเมืองโลกนั่นเอง

การศึกษาอีกแฟม (Oxfam Education) (2006: 3) ได้กล่าวถึงความเป็นพลเมืองโลกในคู่มือสำหรับโรงเรียนชื่อ Education for Global Citizenship, A guide for schools โดยมีคุณลักษณะของพลเมืองโลกคือ 1) บุคคลซึ่งตระหนักถึงโลกที่กว้างขึ้นและมีความรู้สึกถึงบทบาทของตนในฐานะพลเมืองโลกคนหนึ่ง 2) บุคคลซึ่งเคารพและให้คุณค่าในความหลากหลาย 3) บุคคลซึ่งมีความเข้าใจการทำงานของโลกหรือเข้าใจความเป็นไปเป็นมาของโลก 4) บุคคลซึ่งโกรธเมื่อพบความอยุติธรรมของสังคม 5) บุคคลซึ่งมีส่วนร่วมในชุมชนจากระดับชุมชนไปสู่ระดับโลก 6) บุคคลซึ่งยินดีที่จะแสดงออกเพื่อให้โลกเป็นที่ที่มีความเท่าเทียมกันมากขึ้นและยั่งยืนยิ่งขึ้น และ 7) บุคคลซึ่งรับผิดชอบการกระทำของตนเอง

Education Service Australia (2011) ซึ่งเป็นบริษัทที่ไม่แสวงหาผลกำไรของชาติในสังกัดของรัฐมนตรีกระทรวงศึกษาธิการของประเทศออสเตรเลีย โดยบริษัทนี้ถูกจัดตั้งขึ้นเพื่อทำหน้าที่จัดส่งการสนับสนุนด้านสิ่งจำเป็นทางการศึกษาและความคิดริเริ่มต่างๆ ของชาติแก่โรงเรียนต่างๆ ในประเทศออสเตรเลีย เช่น การฝึกอบรมต่างๆ สำหรับครู กิจกรรมริเริ่มสร้างสรรค์ต่างๆ ตั้งแต่การศึกษาปฐมวัยถึงระดับอุดมศึกษา ได้ให้นิยามความหมายของความเป็นพลเมืองโลกคือ ผู้ที่รู้และเข้าใจว่าพวกเราทั้งหลายเป็นพลเมืองของโลกใบเดียวกัน และประพฤติตนในหนทางที่แสดงถึงการเคารพต่อโลกใบนี้และผู้คนที่ย้ายถิ่นมาอยู่บนโลกใบนี้ โดยหนทางการปฏิบัติตนของผู้มีพลเมืองโลกนั้นคือจะมีค่านิยมและทัศนคติ (Values & Attitudes) อันได้แก่ ความเห็นอกเห็นใจ (Empathy) ความมุ่งมั่นในความยุติธรรมทางสังคมและความเที่ยงธรรม (A commitment to social justice and equity) ความเคารพในความหลากหลาย (A respect for diversity) ความห่วงใยต่อสิ่งแวดล้อมและความมุ่งมั่นในการพัฒนาที่ยั่งยืน (A concern for the environment and a commitment to sustainable development) และความเชื่อที่ว่าผู้คนสามารถสร้างความเปลี่ยนแปลงได้ (A belief that people can make a difference)

จากนิยามความหมายต่างๆ ข้างต้น สามารถสรุปได้ว่าบุคคลที่มีความเป็นพลเมืองโลก (Global Citizenship, World Citizenship) คือ บุคคลที่มีความรู้และจิตสำนึกที่รับรู้ว่ามีมนุษย์ทุกคนเป็นเพื่อนร่วมโลกใบเดียวกันที่พร้อมด้วยปัญญา ความกล้าหาญ ความเมตตา กรุณา และแสดงออกด้วยจิตสำนึกที่ประกอบด้วยค่านิยม ทัศนคติและการปฏิบัติตนมีความเข้าใจเรื่องของการเชื่อมต่อการพึ่งพาอาศัยกันระหว่างสรรพชีวิต รวมถึงการดูแลพิทักษ์สิ่งมีชีวิตทุกชนิดทั้งพืชและสัตว์ร่วมโลกอย่างเหมาะสม การร่วมกันใช้ทรัพยากรและดูแลพิทักษ์สิ่งแวดล้อมอย่างให้เกิดการสร้างคุณค่าสูงสุด การเคารพต่อกันในความหลากหลายทั้งของบุคคล ชาติ ภาษา ศาสนาและวัฒนธรรม พร้อมทั้งการอุทิศตนเพื่อความผาสุกทั้งของตนเองและผู้อื่น เพื่อสันติภาพที่ยั่งยืนของโลก ให้เกิดความมั่นคงปลอดภัยทั้งร่างกายและจิตใจ และการเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันของประชาคมโลก

2.1.3 แนวคิดการศึกษาเพื่อความเป็นพลเมืองโลก (Global Citizenship Education: GCED)

ในระหว่างที่รัฐภาคีของยูเนสโกกำลังมุ่งมั่นในการปลูกและปลุก “สติปัญญาและจิตสำนึกของมนุษยชาติ” ในช่วงหลังสงครามโลกครั้งที่สองสิ้นสุดลง แต่ประจวบเหมาะกับการปรากฏการณ์ใหม่ของกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลกที่เรียกว่า โลกาภิวัตน์ (Globalization) ได้เกิดขึ้นด้วย เป็นกระบวนการเปลี่ยนแปลงที่ทำให้ความหลากหลายทางเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม การเมืองและสิ่งแวดล้อมในส่วนต่างๆ ของโลกมีความเหมือนกันและสัมพันธ์ใกล้ชิดกันมากขึ้นจนเปรียบเสมือนหนึ่งประเทศเดียวกัน ประชาคมโลกไม่ว่าจะอยู่ ณ จุดใดของโลกก็สามารถรับรู้ สัมพันธ์ หรือรับผลกระทบจากสิ่งที่เกิดขึ้นทั้งด้านบวกและด้านลบได้อย่างรวดเร็วกว้างขวางอันเกิดจากความก้าวหน้าของเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICTs) ผู้คนในโลกมีโอกาสรู้ถึงความรู้และความรุนแรงจากสงครามและการก่อการร้ายอีกหลายต่อหลายครั้งที่เกิดขึ้นทั่วโลก ได้รับรู้ถึงความเป็นจริงต่างๆ ที่แตกต่างไปจากถิ่นที่อยู่ของตน ก่อเกิดผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกลุ่มใหม่ๆ ที่อาศัยอยู่นอกเขตการกำกับของอาณาบริเวณของประเทศนั้นๆ ส่งผลให้ผู้คนจำเป็นต้องมีส่วนร่วมในการคิดและแสดงออกในท้องถิ่น และในระดับโลกเพิ่มขึ้นเพื่อให้เกิดความเป็นธรรมาภิบาล (The good governance) ในหน่วยงานและโครงสร้างต่างๆ ทั้งของภาครัฐและในภาคเอกชนในทุกๆ ระดับ นอกเหนือจากนี้ ประชาชนทั่วโลกได้รับแรงเสริมจากการขยายตัวของระบอบประชาธิปไตยในระดับโลกและตัวอย่างการรวมพลังรูปแบบต่างๆ ที่ประชาชนทั่วโลกแสดงออก ส่งผลให้ประชาชนเกิดการเรียนรู้และเกิดความต้องการทางด้านสิทธิระดับชาติมากขึ้น ส่วนอีกด้านหนึ่งสืบเนื่องจากการย้ายถิ่นข้ามชาติที่เพิ่มขึ้น ทำให้เกิดความแตกต่างและความหลากหลายทางชาติพันธุ์และวัฒนธรรมเพิ่มขึ้นมาก ส่งผลให้เกิดการแข่งขัน การกีดกันในรูปแบบต่างๆ ทั่วโลกในรูปแบบของการรวมตัวเป็นภูมิภาคทางด้านเศรษฐกิจเพื่อกีดกันและปกป้องผลประโยชน์ของกลุ่ม อาจกล่าวได้ว่ากระแสโลกาภิวัตน์ได้ส่งทั้งผลดีทางการรับรู้ข่าวสารอย่างกว้างขวางและรวดเร็วในทุกมิติและความร่วมมือระหว่างประเทศ แต่อีกด้านหนึ่งก็ส่งผลลบที่รุนแรงด้านการเอาตัวอย่างด้านลบ การแข่งขันที่ไม่ยุติธรรม การใช้ความรุนแรง และการกีดกันทางเชื้อชาติมากขึ้นด้วย (IMF, 2015; UNESCO, 2013: 2-3; 2014a: 14; 2014b: 29; จรวยพร ธรณินทร์, 2548; วชิรวัชร งามละม่อม; วิกีพีเดีย, 2558b)

จากสภาพการณ์ข้างต้นตั้งแต่หลังสงครามโลกครั้งที่สองในปี พ.ศ. 2488 (ค.ศ. 1945) ถึงปัจจุบัน (ปี พ.ศ. 2559, ค.ศ. 2016) จะเห็นชัดได้ว่า กระแสโลกาภิวัตน์ได้ส่งผลให้จิตสำนึกของประชาชนทั่วโลกเปลี่ยนแปลงไปจากจุดมุ่งหมายอันแน่วแน่หลังสงครามโลกครั้งที่สองเมื่อปี พ.ศ. 2488 (ค.ศ. 1945) ในการที่จะร่วมกันก่อสร้างโลกแห่งสันติภาพ (Peace) และความเป็นความน้ำหนึ่งใจเดียวกัน (Solidarity) ในโลกใบนี้ ด้วยเหตุนี้ รัฐภาคีทั่วโลกของยูเนสโกจึงเห็นความจำเป็นอย่างยิ่ง

ที่จะต้องอาศัยเครื่องมือสำคัญคือ การศึกษา (Education) ที่มีแกนหลักร่วมกันเพื่อชี้้นำให้ประชาชนของตนมีจิตสำนึกที่ดีและมีความสามารถในการสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีและสร้างคุณค่าท่ามกลางการเคลื่อนตัวอย่างเสรีและทรงพลังของความรู้ ทุนและผู้คน โดยในเวทีการประชุมต่างๆ ในระดับท้องถิ่น ระดับประเทศ ระดับภูมิภาคและระดับโลกได้มีข้อเสนอที่เป็นวิสัยทัศน์ใหม่ๆ ที่ปรารถนาให้เกิดการจัดการศึกษาที่เป็นแกนหลักสำหรับคริสต์ศตวรรษที่ 21 ร่วมกัน โดยนำจุดมุ่งหมายดั้งเดิมของมนุษยชาติในการปลูกและปลุก “สติปัญญาและจิตสำนึกของมนุษยชาติ” อันประกอบด้วย คุณธรรม (Moral) จริยธรรม (Ethics) ค่านิยม (Values) ระดับโลกที่ก่อเกิดเป็นสติปัญญา (Wisdom) ในการศึกษาชี้ นำให้เกิดเป็นทัศนคติที่ดี (Attitudes) และการประพฤติตนที่ดี (Behaviors) ในการนำความรู้ความเข้าใจ (Knowledge & understanding) และทักษะ (Skills) มาใช้ในการแข่งขันต่างๆ ทุกด้านในยุคโลกาภิวัตน์นี้ โดยมุ่งมั่นทำให้การแข่งขันกลายเป็น “แรงการกระตุ้น (Stimulate)” “แรงการเสริมสร้างความร่วมมือ (Strengthen cooperation)” และเป็น “แรงการรวมตัวของความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน (Unite the solidarity)” ให้เป็นแนวทางการจัดการการศึกษาเพื่อความเป็นพลเมืองโลกในการสร้างคุณค่า (Value-Creating) เพื่อความผาสุกทั้งของตนเองและของมนุษยชาติทั้งมวลนั่นเอง (Dill, 2013: 3-4; Evans, 2008: 277; Ikeda, 2005a; UNESCO, 2014a:19; Yazdani, 2010)

2.1.4 เป้าหมายการศึกษาเพื่อความเป็นพลเมืองโลก

ยูเนสโก (2013: 4; 2014a: 15) และรัฐภาคี 195 ประเทศรวมถึงสมาชิกสมทบอีก 9 ประเทศ (ข้อมูลปี พ.ศ. 2556) ซึ่งมีความมุ่งมั่นในการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองโลกแก่ประชาคมโลกได้ตั้งเป้าหมายในการจัดการศึกษาเพื่อความเป็นพลเมืองโลกไว้ดังนี้คือ 1) เพิ่มขีดความสามารถของผู้เรียนในการมีส่วนร่วมและการมีบทบาทสมมติในท้องถิ่นและในระดับโลกเพื่อให้สามารถเผชิญหน้าและแก้ไขความท้าทายต่างๆ ของโลก จนในที่สุดสามารถเป็นผู้ที่ศึคนที่แข่งขันในการทำให้โลกมีความยุติธรรม ความสงบสุข ความใจกว้าง ความเป็นองค์กรรวม ความมั่นคงปลอดภัยและความยั่งยืนยิ่งขึ้น 2) เสริมสร้างแนวคิดและเนื้อหาของทุกวิชาและทุกสาขาทางการศึกษาด้วยการขยายขอบเขต เช่น การผ่านกระบวนการที่ผู้เรียนและครูได้ตรวจสอบรากเหง้าหรือสาเหตุของเหตุการณ์และพัฒนาการในระดับท้องถิ่นและคิดเชื่อมโยงไปถึงระดับโลกพร้อมเสนอทางออกที่เป็นไปได้ นี่เป็นกระบวนการเติมเต็มศักยภาพของผู้เรียนในก้าวทันโลกที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและแต่มีลักษณะพึ่งพาอาศัยกัน 3) การศึกษาเพื่อความเป็นพลเมืองโลกเป็นการศึกษาตลอดชีวิต ไม่เพียงเพื่อเด็กและเยาวชน แต่สำหรับผู้ใหญ่ด้วย วิธีการแบบองค์รวม (Holistic approaches) ใช้ได้ทั้งในการศึกษาในระบบ นอกกระบวน ในหลักสูตร นอกหลักสูตร ชมรม ชุมนุม เป็นต้น หลักการเรียนการสอนและเทคนิค

ต่างๆ เช่น การสนทนา การสอบถามรายละเอียด ความร่วมมือ การเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมบนความสนใจของผู้เรียน และในวิชาต่างๆ เพื่อเพิ่มโอกาสในการใช้และเพิ่มศักยภาพผู้เรียนได้มากขึ้น

4) เด็กๆ และเยาวชนสามารถเรียนรู้ค่านิยมเชิงบวกในการสร้างชาติ การทำงานร่วมกันในสังคมผ่านข้อขัดแย้งได้ สร้างความเข้าใจในเรื่องของสิทธิส่วนบุคคลและความรับผิดชอบได้ และ 5) เสริมสร้างสมรรถนะพื้นฐาน ได้แก่ (1) ทักษะคติ (Attitudes) ที่เข้าใจอัตลักษณ์ร่วม (Collective identity) และมีศักยภาพในการเข้าใจวัฒนธรรม ศาสนา จริยธรรมหรือความแตกต่าง เช่น ความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของมนุษยชาติ การเคารพความแตกต่าง (2) มีความลึกซึ้งในความรู้ (Knowledge) เกี่ยวกับประเด็นระดับโลกและค่านิยมสากล (Universal values) อาทิเช่น ความยุติธรรม (Justice) ความเสมอภาค (Equality) ศักดิ์ศรี (Dignity) และการเคารพนับถือ (Respect) เช่น เข้าใจกระบวนการโลกาภิวัตน์ การพึ่งพาอาศัยกัน การเชื่อมต่อซึ่งกันและกัน (3) ทักษะความรู้ (Cognitive skills) ในการคิดวิเคราะห์ คิดเป็นระบบและสร้างสรรค์ (4) ทักษะที่ไม่ใช่ทักษะความรู้ (Non-cognitive skills) รวมถึงทักษะสังคม เช่น ความเอาใจใส่ การแก้ไขความขัดแย้ง ทักษะการสื่อสาร รวมถึงความสามารถในการเชื่อมโยงและการโต้ตอบกับผู้อื่นที่มีภูมิหลังต่างกัน เช่น ความเอาใจใส่ต่อโลก ความรู้สึกมั่นคงปลอดภัย และ (5) ความสามารถในการประพฤติตน (Behaviors) ในการร่วมมือและรับผิดชอบต่อโลก โดยมุ่งมั่นในการก่อการดี เช่น ความมุ่งมั่นการตัดสินใจ

การศึกษาเพื่อความเป็นพลเมืองโลกของการศึกษาอ็อกแฟม (Oxfam Education) (2006) องค์กรการศึกษาที่เป็นองค์กรที่ไม่ใช่ของภาครัฐ (NGO : Non-Governmental Organization) เป็นองค์กรที่สนับสนุนครูผู้สอนผ่านทรัพยากรการฝึกอบรมครูและการทำงานเป็นหุ้นส่วน โดยมีแหล่งข้อมูลออนไลน์ฟรีแผนการสอนความคิดการเรียนการสอนและการสนับสนุนและคำแนะนำสำหรับผู้ปฏิบัติงานด้านการศึกษาก่อการเป็นพลเมืองโลก มีเป้าหมายเพื่อช่วยให้คนหนุ่มสาวสามารถพัฒนาสมรรถนะหลักที่จะช่วยส่งเสริมให้พวกเขาสามารถมีส่วนร่วมในโลกอย่างกระตือรือร้นและช่วยให้โลกนี้มีความยุติธรรมและยั่งยืนยิ่งขึ้น โดย 1) สร้างการเรียนรู้ที่นำต้นตอที่เกี่ยวกับข้อมูลในสถานการณ์ 'ชีวิตจริง' 2) ทำลายข้อมูลผิดๆ และมุมมองที่ตายตัวเกี่ยวกับประเทศส่วนใหญ่ในทั่วโลกและช่วยให้เด็กๆ เรียนรู้ที่จะตอบโต้กับการไม่รู้และการยอมแพ้ 3) สร้างการรับรู้ว่าเรามีอำนาจในฐานะปัจเจกบุคคล เราแต่ละคนสามารถเปลี่ยนแปลงสิ่งต่างๆ และเราทุกคนมีทางเลือกเกี่ยวกับวิธีการที่เราจะทำงานและอำนาจนี้จะมีค่ามากยิ่งขึ้นเมื่อเราทำงานร่วมกัน 4) แสดงให้เห็นว่าโลกที่เราอาศัยอยู่มีความไม่เป็นธรรมและไม่เท่าเทียมกัน และส่งเสริมให้ทำลายและทำการเปลี่ยนแปลง 5) กระตุ้นให้เราตระหนักถึงความรับผิดชอบของเราที่มีต่อกันและกันและเรียนรู้จากกันและกัน และ 6) การส่งเสริมการศึกษาเพื่อความเป็นพลเมืองโลกให้มีผลกระทบในเชิงบวกต่อการเรียนรู้และการเรียนการสอน สามารถยกระดับมาตรฐานการศึกษาได้ โดยการศึกษาอ็อกแฟม

(2006) มีความตั้งใจไว้ว่าการศึกษาเพื่อความเป็นพลเมืองโลกไม่ใช่การจัดการเรียนการสอนเพิ่มเติมอีก 1 วิชาแต่เป็นบรรยากาศ (Ethos) ดังนั้น การดำเนินการที่ดีที่สุดคือ ผ่านการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบหรือการปฏิบัติร่วมกันทั้งโรงเรียน (Whole-school approach) โดยเกี่ยวข้องกับทุกๆ คน ตั้งแต่เด็กนักเรียนจนถึงชุมชนที่กว้างขึ้น รวมถึงการส่งเสริมให้เข้าไปในหลักสูตรการเรียนการสอนปกติ ด้วยการให้นำหนักในประเด็นความยุติธรรมทางสังคม การชื่นชมความหลากหลาย และความสำคัญของการพัฒนาที่ยั่งยืน

รัฐบาลประเทศออสเตรเลีย (Australian Government, 2011: 2) ผู้มีวิสัยทัศน์มองประเทศออสเตรเลียเป็นสมาชิกของประชาคมโลกในคริสต์ศตวรรษที่ 21 และเชื่อมโยงกับโลกทั้งด้านวัฒนธรรม เศรษฐกิจและการเมือง พร้อมทั้งเพิ่มการสื่อสาร การท่องเที่ยวและการใช้สิ่งแวดล้อมร่วมกัน ดังนั้น ในวิชาโลกศึกษา (Global Education) ไม่เพียงแต่เน้นเรื่องความรู้ (Knowledge) และทักษะ (Skill) แต่พร้อมทั้งส่งเสริมค่านิยมเชิงบวก (Positive values) ในพื้นที่การเรียนรู้ทั้งหมด โดยส่งเสริมให้นักเรียนในประเทศออสเตรเลียมีส่วนร่วมในการกำหนดโลกในอนาคตที่ดีกว่า วิชาโลกศึกษาจะเน้นความเป็นหนึ่งเดียวและการพึ่งพาอาศัยกันของสังคมโลก การพัฒนาความเป็นตัวตน (Self) และการชื่นชมในความหลากหลายทางวัฒนธรรม (Cultural diversity) การยืนหยัดในความเที่ยงธรรม (Justice) และสิทธิมนุษยชน (Human right) การร่วมสร้างสันติภาพ (Peace) และการลงมือทำเพื่ออนาคตที่ยั่งยืน (Sustainable future) เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนเปิดใจเรียนรู้ความคิดใหม่ๆ เกี่ยวกับโลกและจูงใจให้นักเรียนดำเนินการเปลี่ยนแปลงด้วย นักเรียนได้เรียนรู้ที่จะรับผิดชอบต่อการกระทำของพวกเขา เคารพในความหลากหลายทางคุณค่าและค่านิยม และเห็นตัวเองเป็นพลเมืองโลกที่สามารถมีส่วนร่วมในการทำให้โลกนี้สันติสุข ยุติธรรมและยั่งยืนยิ่งขึ้น

จะเห็นได้ว่าองค์กรที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาได้ให้ความสำคัญและเน้นย้ำเกี่ยวกับการจัดการศึกษาเพื่อความเป็นพลเมืองโลก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก ในขณะเดียวกันหน่วยงานทางการศึกษาระดับโรงเรียนก็ได้ให้ความสำคัญด้วยเช่นกัน ได้แก่

โรงเรียนโซกะ (SOKA Schools or SOKA Gakuen) หรือ การศึกษาโซกะ (SOKA Education) ในประเทศญี่ปุ่นและในต่างประเทศ ต่างมีเป้าหมายเดียวกันในการจัดการศึกษาที่จะสร้างกระแสอันทรงพลังแห่งความหวังขึ้นในโลกใบนี้ผ่านการศึกษาที่เน้นการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก มุ่งสร้างอบรมมนุษย์ที่พึ่งพาตนเองได้ด้วยปัญญาและคุณลักษณะที่สร้างคุณค่าแก่ชีวิตของตนเองและแก่สังคมในเวลาเดียวกัน โดยเน้นเรื่องการเชิดชูศักดิ์ศรีของชีวิตและการให้ความสำคัญกับความสุขของมนุษยชาติเป็นหลักด้วยปรัชญามนุษยนิยมเป็นฐานตามที่ถูกก่อตั้งโรงเรียน Daisaku Ikeda (ค.ศ. 1928-ปัจจุบัน) ได้กำหนดไว้ว่า 1) หัวใจของระบบการศึกษาโซกะ (SOKA Education System) มีปรัชญามนุษยนิยมเป็นฐานที่เป้าหมายในการมุ่งสร้างอบรมบุคคลที่สามารถมั่นใจว่าจะสามารถสร้างความสุขทั้งเพื่อตนเองและเพื่อผู้อื่น 2) การศึกษาโซกะเชิดชูเป้าหมายของ

การสร้างอบรมพลเมืองโลกผู้ที่จะอุทิศตนเพื่อสร้างสันติภาพภายในสังคมระหว่างประเทศ และ 3) การศึกษาโซกะมุ่งสร้างอบรมบุคคลที่มีความสามารถอย่างสร้างสรรค์ ผู้ซึ่งตระหนักรู้ถึงความความต้องการของสังคมและดำเนินการด้วยค่านิยมที่อุดมสมบูรณ์สู่สิ่งแวดล้อมของพวกเขา (SOKA Gakuen Educational Foundation, 2009: 11)

2.1.5 สถาบันการศึกษาและองค์กรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาเพื่อความเป็นพลเมืองโลก

ปัจจุบันมีองค์กรทางการศึกษาหลายแห่งที่โดดเด่นในการจัดการศึกษาเพื่อความเป็นพลเมืองโลก โดยแบ่งออกเป็นลักษณะโรงเรียนและองค์กรสนับสนุน ได้แก่ SOKA Education, การศึกษาอ็อกแฟม (Oxfam Education), Australian Schools และ Teach UNICEF ล้วนเคลื่อนไหวอย่างกระตือรือร้น โดยซึ่งมีสาระสำคัญขององค์ประกอบการศึกษาความเป็นพลเมืองที่แตกต่างกันตามภูมิหลังของแต่ละองค์กร ดังนี้

1.5.1 การศึกษาโซกะ (การศึกษาสร้างคุณค่า) - SOKA Education (Value-Creating Education), ประเทศญี่ปุ่น

คำว่า “SOKA 創価” แปลว่า “สร้างคุณค่า” จุดกำเนิดของการศึกษาโซกะ (การศึกษาสร้างคุณค่า) ในปัจจุบันอยู่บนปรัชญาการศึกษาของนักการศึกษาหัวก้าวหน้าชาวญี่ปุ่นชื่อ จิเนซาบุโร มาคิจูจิ (Tsunesaburo Makiguchi ค.ศ. 1871-1944) ผู้ซึ่งทุ่มเทในการศึกษาและการปฏิบัติตามแนวทางการศึกษาแบบปฏิบัตินิยม (Pragmatic methods) ซึ่งสองผลงานที่เป็นที่รู้จักกันดีที่สุดคือ ภูมิศาสตร์ชีวิตมนุษย์ (The Geography of Human Life, ค.ศ. 1903) เป็นหนังสือที่ตรวจสอบหลักการระหว่างธรรมชาติกับการดำรงชีวิตของมนุษย์ ในบทสุดท้ายของส่วนที่ 3 Makiguchi (Soka Gakkai, 2012b) ได้ตรวจสอบลักษณะของรัฐและการเปลี่ยนแปลงบทบาทของการแข่งขันภายในและระหว่างสังคมมนุษย์ โดย Makiguchi ตั้งคำถามเกี่ยวกับตรรกะพื้นฐานของการแข่งขันและการสำรวจความเป็นไปได้ของการปรับปรุงพื้นฐานของการแข่งขันเสียใหม่โดยการไม่ใช้ความรุนแรงและมุ่งมั่นร่วมกันเพื่อความเป็นเลิศแทน ซึ่ง Makiguchi เรียกสิ่งนี้ว่าคือ "การแข่งขันด้านมนุษยธรรม Humanitarian competition" หมายถึงการแข่งขันจากนี้ไปควรมีรูปแบบของการแข่งขันที่มีมนุษย์เป็นศูนย์กลาง เพื่อความสุขของมนุษย์ และกล่าวว่ามันควรหมดเวลาสำหรับการแข่งขันด้านการทหาร การเมืองและเศรษฐกิจ นอกเหนือจากหนังสือภูมิศาสตร์ชีวิตมนุษย์นี้แล้ว ยังมีอีกหนึ่งผลงานที่มีชื่อเสียงมากคือ ระบบการเรียนการสอนสร้างคุณค่า (The System of Value-Creating Pedagogy,

創価教育学体系) ซึ่งได้ถูกตีพิมพ์โดยลูกศิษย์ที่เป็นครูผู้เลื่อมใสในทฤษฎีการศึกษาของ Makiguchi ชื่อ โจเซอิ โทตะ (Josei Toda ค.ศ. 1900-1958) ในปี ค.ศ. 1930 (พ.ศ.2473)

Makiguchi เชื่อเสมอว่า “ความสามารถในการสร้างคุณค่า” เป็นความหมายเดียวกันกับ “ความสุข” และ Makiguchi มีความเชื่อที่มั่นคงเสมอมาว่า “จุดมุ่งหมายของการศึกษา” และ “จุดมุ่งหมายของชีวิต” เป็นสิ่งเดียวกันก็คือ “ความสุข” นั่นเอง (Ikeda, 2010; Soka Gakkai, 2012c, 2012e, 2012f) Lawrence Edward Carter, Sr., อดีตคณบดี Martin Luther King, Jr., International Chapel, Morehouse College, U.S.A. (Miller, 2002: xv-xvi) ได้สรุปความหมายของ “ความสุข” ตามความคิดของ Ikeda, Makiguchi และ Toda ว่า ความสุขนั้นมีได้มีความหมายเพียงความสนุกสนาน การทำตามใจตัวเอง ความเห็นแก่ได้ ความซื่อสัตย์ ความเกียจคร้าน ความอึดอัดใจโดยหยุดการพัฒนาบุคลิกภาพ ด้วยมุมมองที่เห็นแก่ตัวที่กล่าวมาเหล่านี้จะส่งผลให้เรา กลายเป็นบุคคลที่ขาดวุฒิภาวะและเต็มไปด้วยความอวดดี ไม่สามารถเติบโตได้และฟังคนอื่นไม่เป็น แต่ Ikeda พูดถึงความสุขในทัศนคติของการสร้างสรรค์ ความเบิกบานใจ ความปีติยินดี ความสำเร็จ การบรรลุเป้าหมายที่ลึกซึ้ง การมีวัตถุประสงค์ การรู้แจ้งที่ทำให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ในตัวนักเรียน ความสุขที่ได้รับเมื่อเราสามารถตระหนักรู้อย่างเต็มที่ในศักยภาพของตนเอง ไม่ชวนเซไปกับสิ่งแวดล้อม แต่จะค้นหาวิธีที่จะอยู่เหนือความโศกเศร้าทั้งหลายได้

Makiguchi มีคุณลักษณะหนึ่งที่น่าประทับใจไม่เปลี่ยนแปลงในฐานะครูและครูใหญ่คือ การดึงนักเรียนออกจากการเรียนรู้แบบระบบท่องจำในสมัยนั้น และหาวิธีการที่จะสร้างแรงบันดาลใจให้นักเรียนกลายเป็นคนรักการเรียนรู้ Makiguchi บันทึกไว้ว่า "จุดมุ่งหมายของการศึกษา" นั้น "ไม่ใช่การถ่ายโอนความรู้ แต่เป็นการชี้แนะกระบวนการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนสามารถใช้วิธีการของการวิจัย" (Soka Gakkai, 2012a)

Toda ในวัยหนุ่มเป็นครูที่มีความสามารถด้านคณิตศาสตร์ ได้พบกับ Makiguchi และศรัทธาในทฤษฎีการศึกษาโซกะ (การศึกษาสร้างคุณค่า) ที่เน้นที่ความสุขของเด็กๆ ที่ค้นหาและพัฒนาความสนใจและความสามารถของเด็กๆ อีกทั้ง Toda มีความมุ่งมั่นทางการศึกษาที่คล้ายคลึงกันกับ Makiguchi ดังนั้น จึงให้ความนับถือ Makiguchi เป็นอาจารย์แห่งชีวิต (Mentor in life) ของเขา Toda ได้จัดตั้งโรงเรียนกวตริชาเพื่อนำแนวคิดนี้สู่ภาคปฏิบัติในห้องเรียน และจัดพิมพ์แบบเรียนสำหรับชั้นเรียนซึ่งได้รับความนิยมอย่างมาก แบบเรียนคณิตศาสตร์ (推理式指導算術: A Deductive Guide to Arithmetic) ซึ่งเป็นหนึ่งในแบบเรียนที่ได้รับความนิยมมากที่สุดจนสามารถจำหน่ายได้เป็นล้านเล่มในยุคนั้น

ในปีเดียวกันกับการตีพิมพ์ผลงานระบบการเรียนการสอนสร้างคุณค่า (ค.ศ.1930) นั่นเอง Makiguchi และ Toda ได้ร่วมกันก่อตั้งสมาคมการศึกษาสร้างคุณค่า (創価教育学会; Value-Creating Education Society) ขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์แรกเริ่มเพื่อทำการส่งเสริมทฤษฎีการศึกษา

สร้างคุณค่าของ Makiguchi องค์กรนี้ได้พัฒนาอย่างต่อเนื่องไปสู่การปฏิรูปสังคมและศาสนาผ่านการปฏิบัติพุทธธรรมของนิชิเร็น (Nichiren Buddhism) ที่ช่วยให้ประชาชนคนธรรมดากลายเป็นบุคคลที่สามารถพึ่งพาตนเองได้ (Self-reliant individual) ต่อมาประเทศญี่ปุ่นเข้าสู่การขยายอิทธิพลทางการทหารในทวีปเอเชียจนกลายเป็นเข้าร่วมสงครามโลกครั้งที่สอง โดยทางรัฐบาลทหารมองการเคลื่อนไหวของสมาคมการศึกษาสร้างคุณค่าเป็นอุปสรรคในการควบคุมศาสนาและความคิด ดังนั้นในกลางปี ค.ศ. 1943 Makiguchi และ Toda ได้ถูกรัฐบาลทหารของญี่ปุ่นจับกุม คุกคามและตัดสินอย่างไม่เป็นธรรมและในปลายปี ค.ศ. 1944 Makiguchi ก็ได้เสียชีวิตในคุกด้วยโรคขาดสารอาหารในวัย 73 ปี ส่วน Toda ได้ถูกปล่อยจากคุกในกลางปี ค.ศ. 1945 ก่อนสงครามโลกครั้งที่ 2 ลี้ภัยลงเพียง 1 เดือนเนื่องจากผลการสอบสวนสืบสวนพบว่าไม่มีความผิด (Soka Gakkai, 2012c)

ด้วยความหวังใญ่ว่าทฤษฎีระบบการเรียนการสอนสร้างคุณค่าจะสูญหายไปและด้วยความใส่ใจในความปรารถนาดั้งเดิมของ Makiguchi ในการสร้างระบบโรงเรียนบนพื้นฐานของทฤษฎีการศึกษานี้ให้เกิดขึ้นเป็นจริงในประเทศญี่ปุ่น ดังนั้น แม้ Toda จะอยู่ท่ามกลางความยากลำบากหลังสงครามโลกครั้งที่สองยุติลงก็ตาม แต่ในที่สุด Toda ก็สามารถมีผู้สืบทอดเจตนารมณ์คือ ไดซาคู อิเคดะ (Daisaku Ikeda, ค.ศ. 1928-ปัจจุบัน) ซึ่งได้พบกันในปี ค.ศ. 1947 และในที่สุด ในเดือนเมษายน ปี ค.ศ. 1968 ภายหลังจากการเสียชีวิตลงของ Toda ในปี ค.ศ. 1958 เพียง 10 ปี โรงเรียนโซกะแห่งแรกตามพินัยกรรมความปรารถนาของ Makiguchi และ Toda ก็ได้เปิดทำการขึ้น เป็นโรงเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย ตั้งอยู่บนที่ราบมุซาชิโนะ (Musashino) ในภูมิภาคโตเกียวฝั่งตะวันตกซึ่งเป็นเขตที่มีธรรมชาติงดงามมาก ภายใต้งานนำของ Ikeda ในฐานะผู้ก่อตั้งระบบการศึกษาสร้างคุณค่า (SOKA Education System) มหาวิทยาลัย

นอกเหนือจากแนวคิดด้านการศึกษาของ Makiguchi แล้ว Ikeda ผู้ซึ่งได้ยึด Toda เป็นอาจารย์แห่งชีวิต (Mentor in life) ได้นำแนวคิดเรื่องสันติภาพของมนุษยชาติตามแนวคิดเรื่อง โลกที่เป็นหนึ่งเดียวกัน (One-Worldism) (Wikipedia, 2015a) จากการตีความของ Ikeda จากการสนทนากับ Toda หลายครั้ง Ikeda กล่าวว่า โลกที่เป็นหนึ่งเดียวกันของ Toda หมายถึง บุคคลที่ให้ความสำคัญต่อเรื่องราวที่ผ่านมุมมองระดับมนุษยชาติมากกว่าเพียงแค่ระดับประเทศ และ Urbain ผู้อำนวยการ the Toda Institute for Global Peace and Policy Research ได้เขียนไว้ในหนังสือของเขาชื่อ Daisaku Ikeda's Philosophy of Peace: Dialogue, Transformation and Global Citizenship (2010: 62,73) แนะนำไว้ว่า เราอาจเรียกบุคคลในยุคสมัยใหม่ที่มีแนวคิดเรื่อง โลกที่เป็นหนึ่งเดียวกัน (One-Worldism) ตามแนวคิดของ Toda นี้ว่าเป็น บุคคลที่มีความเป็นพลเมืองโลก (Global Citizenship) สิ่งนี้คือความปรารถนาของ Toda ที่มีต่อมนุษยชาติ ดังนั้น Ikeda จึงได้นำแนวคิดนี้ของ Toda มาเป็นเป้าหมายในการสร้างอบรมนักเรียนของโรงเรียนโซกะ (SOKA Schools) และสถาบันอุดมศึกษาของเขาร่วมกับแนวคิดของ Makiguchi ด้วย

ในเดือนเมษายน ปี ค.ศ. 1968 Ikeda ในฐานะผู้ก่อตั้งโรงเรียนโซกะ (SOKA Schools) ได้กล่าวสุนทรพจน์ตอนหนึ่งในวันเปิดโรงเรียนโซกะแห่งแรกในกรุงโตเกียวที่เมือง Musashino ที่แสดงถึงการสืบทอดเจตนารมณ์ที่มั่นคงจาก Makiguchi แม้ไม่เคยพบหน้ากัน และสามารถสัมผัสจิตใจที่จริงจังของ Toda โดย Ikeda กล่าวไว้ว่า “สิ่งที่เรียกว่าปรัชญาการชี้นำและบุคลิกลักษณะที่ยิ่งใหญ่นั้น แม้กาลเวลาจะผ่านไปก็ยังสามารถอยู่ในกาลสมัยหรือร่วมสมัยได้ อาจารย์ Makiguchi มีความเชื่อมั่นอย่างลึกซึ้งว่า “การศึกษาจะสร้างคุณค่าแก่บุคลิกลักษณะของมนุษย์ได้” ภายหลังจากเสียชีวิตลงของอาจารย์ Makiguchi อาจารย์ Toda ได้ฟื้นฟูสมาคมขึ้นมาใหม่อีกครั้ง ทำงานอย่างหนักในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ การสร้างคุณค่าแก่บุคลิกลักษณะของมนุษย์ อาจารย์ Toda ท่านรักและเมตตาอย่างสุดหัวใจต่อเยาวชนคนหนุ่มสาวและทำการขัดเกลาพวกเขาอย่างตั้งใจจริงแม้จะยังไม่มีโรงเรียนโซกะเกิดขึ้นก็ตาม การยกย่องว่าท่านคือกระจกเงาที่สะท้อนภาพนักการศึกษาทางด้านภาคปฏิบัติที่ยิ่งใหญ่นั้นก็ไม่เกินจริง.... **โรงเรียนโซกะ (SOKA Schools) ไม่ได้สร้างขึ้นเพื่อเป็นโรงเรียนของสมาคมโซกะ (สมาคมสร้างคุณค่า; SOKA Gakkai; 創価学会 เปลี่ยนชื่อจากสมาคมการศึกษาสร้างคุณค่าโดย Toda ในปี ค.ศ. 1946) โรงเรียนโซกะไม่ใช่โรงเรียนศาสนา** รับนักเรียนภายนอกสมาคมโซกะด้วย โรงเรียนโซกะมีความมุ่งมั่นที่จะรับผิดชอบต่ออนาคตของญี่ปุ่น และอุทิศตนเพื่อโลกแห่งวัฒนธรรม สร้างผู้มีความสามารถ เหล่านี้คือสิ่งที่ป็นความปรารถนาที่แท้จริงของเรา” ในฐานะผู้ก่อตั้งระบบโรงเรียนโซกะเป็นระบบการศึกษาที่ไม่ได้ขึ้นอยู่กับนิกายทางศาสนา (Nondenominational school system) แต่เป็นระบบการศึกษาที่ต้องการสร้างนักเรียนแต่ละคนมีศักยภาพที่สร้างสรรค์ตามแบบฉบับของตนเอง (Unique creative potential) พร้อมกับปลูกฝังจริยธรรมด้านสันติภาพ การอุทิศตนเพื่อสังคมและจิตสำนึกพลเมืองโลก (Cultivating an ethic of peace, social contribution and global consciousness) (Soka Gakkai International, 2015d) Ikeda ในฐานะผู้ก่อตั้งโรงเรียนโซกะได้นำเสนอหลักการเบื้องต้นของโรงเรียนไว้ 5 ข้อ ได้แก่ 1) เป็นผู้ค้นหาความจริง สร้างคุณค่า เป็นบุคคลที่เต็มไปด้วยปัญญาและความกระตือรือร้น 2) ไม่สร้างความยุ่งยากให้กับผู้อื่น รับผิดชอบในทุกการกระทำของตนเอง 3) เป็นคนจริงใจ มีมารยาท ปฏิเสธความรุนแรง และเป็นคนที่เชื่อถือได้ 4) เป็นคนที่กล้ายืนยันในความเชื่อของตนเองและแสดงตนอย่างสุภาพเมื่อพบกับความอยุติธรรม และ 5) เป็นผู้ชี้นำประเทศญี่ปุ่นและโลกที่เต็มไปด้วยพลัง (Ikeda, 1968; SGI Quarterly, 2010) ซึ่งต่อมา Ikeda ได้ปรับปรุงหลักการเบื้องต้น 5 ข้อของโรงเรียนนี้ในปี ค.ศ. 1999 (พ.ศ. 2542) ให้เป็นสากลและจดจำง่ายยิ่งขึ้นแต่ยังคงสาระสำคัญดั้งเดิมไว้เพื่อต้อนรับคริสต์ศตวรรษที่ 21 เป็นหลักการตลอดกาลที่สนับสนุนให้เกิดค่านิยมด้านมนุษยธรรมและการใช้ชีวิตเพื่อผู้อื่น เรียกว่า หลักการ 5 ข้อของโรงเรียนโซกะ (The Five Principles of SOKA Schools) (SOKA Gakuen Educational Foundation, 2009: 9, 11)

ปัจจุบัน (ปี. ค.ศ. 2016) ระบบการศึกษาโซกะ มีโรงเรียนในประเทศญี่ปุ่นจำนวน 7 แห่ง ตั้งแต่ระดับอนุบาลถึงระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มีมหาวิทยาลัยโซกะแห่งประเทศญี่ปุ่น (SOKA University, Japan) 1 แห่งและวิทยาลัยสตรีโซกะ (SOKA Women's College) อีก 1 แห่ง ในต่างประเทศมีโรงเรียนอนุบาล 4 แห่งในเมืองฮ่องกง สาธารณรัฐประชาชนจีน สาธารณรัฐสิงคโปร์ ประเทศมาเลเซีย สาธารณรัฐเกาหลี และโรงเรียนประถมถึงมัธยมปลายในประเทศบราซิลอีก 1 แห่ง และมหาวิทยาลัยโซกะแห่งอเมริกา (SOKA University of America) อีก 1 แห่ง รวม 15 แห่งที่ มุ่งมั่นในการสร้างอบรมมนุษย์ที่พึ่งพาตนเองได้ด้วยการสร้างคุณค่าแก่ชีวิตของตนเองและแก่สังคมในเวลาเดียวกัน อีกทั้งระบบการศึกษาโซกะมุ่งหวังที่จะส่งเสริมศิษย์เก่าทุกคนในการทำงานเพื่อสันติสุขของโลกและร่วมกันสร้างกระแสอันทรงพลังแห่งความหวังขึ้นในโลกใบนี้ (SOKA Gakuen, 2012d)

ในปี ค.ศ. 2014 มหาวิทยาลัยโซกะแห่งประเทศญี่ปุ่น ได้รับคัดเลือกให้เป็น 1 ใน 37 สถาบันอุดมศึกษาของประเทศญี่ปุ่นที่จะทำหน้าที่สร้างอบรมผู้นำโลกรุ่นใหม่ในโครงการ The Super Global University Project ของรัฐบาลญี่ปุ่นตามหลักสูตรของสถาบันที่ได้นำเสนอต่อ กระทรวงศึกษาธิการญี่ปุ่น (Ministry of Education, Culture, Sports, Science and Technology (MEXT) และต่อมาในปี ค.ศ. 2015 โรงเรียน Kansai Soka Senior High School และในปี ค.ศ. 2016 โรงเรียน Tokyo Soka Senior High School ทั้ง 2 โรงเรียนก็ได้รับคัดเลือกให้เป็น 2 ใน 56 โรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายของประเทศญี่ปุ่นที่จะทำหน้าที่สร้างอบรมผู้นำโลกรุ่นใหม่ในโครงการ The Super Global High Schools Project ของรัฐบาลญี่ปุ่นตามหลักสูตรที่โรงเรียนได้นำเสนอต่อกระทรวงศึกษาธิการญี่ปุ่น (Ministry of Education, Culture, Sports, Science and Technology (MEXT)

ในระบบโรงเรียนโซกะ (SOKA Schools) ทั้งหมดจะเน้นค่านิยมที่ส่งเสริมความเป็นมนุษย์และค้ำจุนชีวิต ส่งเสริมสันติภาพและการส่งเสริมสนับสนุนการใช้ชีวิตเพื่อประโยชน์ของผู้อื่น (Soka Gakkai, 2012f) โดย Ikeda ได้กล่าวไว้ในบทความ The Challenge of Global Empowerment: Education for a Sustainable Future (July 2002) เนื่องในการประชุม the 2002 World Summit on Sustainable Development (WSSD) ณ เมืองโจฮันเนสเบิร์ก ประเทศแอฟริกาใต้ (Ikeda, 2002) Ikeda ได้กล่าวในหัวข้อ To Reflect ว่า “การศึกษาจะต้องสร้างแรงบันดาลใจในความเชื่อที่ว่าเราแต่ละคนมีทั้งพลังและความรับผิดชอบที่จะส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงเชิงบวกในระดับโลก” คติพจน์ (Motto) ของโรงเรียนโซกะในปี ค.ศ. 1968 ได้ถูกพัฒนาเป็นค่านิยมหลักหรือค่านิยมร่วม (Core values/Shared value) เป็นหลักการ 5 ข้อของโรงเรียนโซกะ (The Five Principles of SOKA Schools) (SOKA Gakuen Educational Foundation, 2009: 9) ของโรงเรียนโซกะทุกแห่งเมื่อปี ค.ศ. 1999 โดยมีเป้าหมายสำคัญในการฝึกอบรมผู้มีความสามารถที่มีค่านิยมระดับโลก อันได้แก่ 1) เชิดชูศักดิ์ศรีของชีวิต (Uphold the dignity of life)

2) เคารพในเอกัตภาพ (Respect individuality) 3) ถักทอมิตรภาพที่ยั่งยืน (Build bonds of lasting friendship) 4) คัดค้านการใช้ความรุนแรง (Oppose violence) และ 5) นำชีวิตด้วยความรู้และปัญญา (Lead a life based on both knowledge and wisdom) โดยนักเรียนมีโอกาสรียนรู้องค์ประกอบของสมรรถนะความเป็นพลเมืองโลก (Global Competencies) ที่ใช้องค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกเป็นฐาน สมรรถนะความเป็นพลเมืองโลกเหล่านั้น ได้แก่ 1). การแลกเปลี่ยนและการสนทนา (Exchanges & Dialogue) 2) สันติภาพและสิทธิมนุษยชน (Peace & Human Rights) 3) การอยู่ร่วมกับธรรมชาติ (Coexistence with Nature) 4) การศึกษาภาษาต่างประเทศ (Foreign Language Education) 5) การอ่าน (Reading) 6) สติปัญญา (Intellect) 7) การสร้างวัฒนธรรม (Creating Culture) และ 8) มิตรภาพ (Friendship)

วิธีการสอนด้านจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกในโรงเรียนโซกะ (SOKA Schools)

1. โรงเรียนโซกะ (SOKA Schools) มีการสอนจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกหรือค่านิยมร่วมโดยคุณครูทุกคนทุกวิชาจะใช้หลักการ 5 ข้อของผู้ก่อตั้งโรงเรียนเป็นหลักในการปฏิบัติต่อนักเรียนและเพื่อนร่วมงานผ่านความสัมพันธ์ของมนุษย์ (A human relationship) และให้ความสำคัญกับปฏิสัมพันธ์ (Interaction) ที่เกิดขึ้นทุกขณะ สำหรับนักเรียนในชั้นประถมปีที่ 1-3 จะเรียนรู้จิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกต่างๆ ผ่านปฏิสัมพันธ์ที่มีร่วมกับครูและการลอกเลียนแบบจากครูและเพื่อนนักเรียน ดังนั้น การปฏิบัติตนของครูผ่านการพูด การแสดงออกจะเป็นสื่อกลางการถ่ายทอดค่านิยมของโรงเรียนอันเป็นจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกไปสู่นักเรียน และการใช้ร่วมกับเพื่อนๆ ในห้องเรียนและในโรงเรียน พอนักเรียนโตขึ้น อ่านออกเขียนได้จะได้เรียนรู้ผ่านหนังสือนิทานที่มีการแนะนำหลักการของโรงเรียน 5 ข้อและการปฏิบัติตนของบุคคลต่างๆ ในโลกที่แสดงออกถึงหลักการ 5 ข้อนี้ ดังนั้น การใช้จิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกหรือค่านิยมร่วมที่มีการระบุชัดเจนในชีวิตประจำวันที่โรงเรียน ทำให้นักเรียนมีความมั่นใจจนสามารถรับรู้ได้ทันทีถ้าครูไม่ได้ปฏิบัติตามค่านิยมร่วมของโรงเรียนเลยทีเดียว ดังนั้น การสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกให้กลายเป็นค่านิยมร่วมจึงเป็นเรื่องที่ต้องมีการระบุอย่างชัดเจน และต้องมีการทำร่วมกันทั้งโรงเรียน ทั้งครูใหญ่ ครู นักเรียนและบุคลากรทั้งหมดของโรงเรียน

2. ในโรงเรียนโซกะ (SOKA Schools) จะเน้นให้นักเรียนพัฒนาและขัดเกลาบุคลิกลักษณะของตนเองด้วยตนเองผ่านคำขวัญ (Motto) ที่ผู้ก่อตั้งโรงเรียนให้ไว้สอดคล้องกับหลักการ 5 ข้อของโรงเรียนและเหมาะสมกับแต่ละช่วงวัย เช่น คำขวัญในชั้นประถมต้น ได้แก่ ร่าเริงสดใส (Be cheerful) มีน้ำใจต่อผู้อื่น (Be considerate of others) และไม่ลดละความพยายาม (Keep trying) คำขวัญในชั้นประถมปลาย ได้แก่ ใจกว้าง (Be open-minded) มีมิตรภาพ

(Friendship) และกล้าหาญ (Brave) คำขวัญในชั้นมัธยมต้น ได้แก่ ปัญญา (Wisdom) ความรุ่งโรจน์ (Glory) และความร่าร้อน (Passion) และคำขวัญในชั้นมัธยมปลาย ได้แก่ สามัญสำนึก (Common sense) สุขภาพที่ดี (Good health) และความหวัง (Hope) (Soka Gakuen, 2012b) และมีกิจกรรมที่แสดงถึงการส่งเสริมให้นักเรียนแสดงออกถึงคำขวัญเหล่านี้ เช่น การเขียนใบความตั้งใจ (Determination) ต่างๆ ที่แสดงเป้าหมายและการกำจัดจุดอ่อนของตนเองตั้งแต่ชั้นประถมต้น เป็นต้น

3. โรงเรียนจะมีหนังสือคู่มือที่มีเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับเจตนารมณ์ของโรงเรียนโซกะ (SOKA Schools) อย่างชัดเจน มีเวลาพิเศษสำหรับการสนทนาแลกเปลี่ยนระหว่างครู มีการขยายเพิ่มเติมนิยามของค่านิยมเพิ่มเติมเป็นระยะตามยุคสมัยและปฏิบัติร่วมกัน มีการทำวิจัยในห้องเรียน และมีการเขียนบทความของครู เรียกว่ามีการพัฒนาวิชาชีพ (Professional Development) ในโรงเรียน นอกเหนือจากนี้ เวลาที่นักเรียนไม่เป็นไปตามเป้าหมายของการศึกษา โดยทั่วไปเราจะไปแก้ที่ตัวนักเรียน แต่สำหรับโรงเรียนโซกะ (SOKA Schools) ครูของโรงเรียนโซกะจะหันมาถามตัวเองว่า มีอะไรที่ครูยังไม่ได้ทำเพื่อช่วยเปิดหนทางให้นักเรียนได้ก้าวออกจากจุดอับของตนเองหรือไม่ ครูมีหน้าที่ที่จะส่งเสริมให้นักเรียนสามารถเติบโตตามรูปแบบเฉพาะของตัวเองและสามารถสร้างคุณค่าแก่ตนเองและแก่ผู้อื่นได้ในที่สุด ดังที่อาจารย์ Makiguchi กล่าวไว้ว่า “การศึกษามีเพื่อความสุขของนักเรียนทุกคน”

4. โรงเรียนมีการประชุมกับผู้ปกครอง และแจ้งเรื่องราวต่างๆ ให้ทราบ เพื่อที่จะสามารถร่วมมือกันอย่างใกล้ชิด ทางโรงเรียนมีความจริงจังในการนำจริยศึกษา (Moral Education) เข้ามาให้นักเรียนได้ฝึกฝนด้วย นั่นก็คือ 親孝行 (คำออกเสียงภาษาญี่ปุ่น Oyakoukou, ภาษาอังกฤษ: Filial piety) หมายถึง ลูกกตัญญู บุตรหลานที่กตัญญู เป็นคุณธรรม จริยธรรมพื้นฐานในการเคารพ เชื่อฟัง และเอาใจใส่ต่อพ่อแม่และผู้ใหญ่ในครอบครัว โดย Ikeda ผู้ก่อตั้งได้ให้ความสำคัญกับเรื่องนี้มาก ว่าไม่ใช่เพียงแค่รู้สึกเท่านั้น แต่จำเป็นต้องแสดงออกด้วยคำพูด ท่าทางและการกระทำด้วย และย้ำให้นักเรียนโรงเรียนโซกะ (SOKA Schools) ทุกคนให้ความเอาใจใส่ต่อสิ่งนี้ด้วย นอกเหนือจากนี้ เมื่อนักเรียนโตขึ้นจะได้รับหนังสือคู่มือเกี่ยวกับหลักการค่านิยมหลักของโรงเรียน และมีการเน้นถึงการตอบแทนบุญคุณผู้ที่ให้การสนับสนุนต่อชีวิตของเรา นอกเหนือจากบุคคลในครอบครัว และในมหาวิทยาลัยโซกะ ประเทศญี่ปุ่น (SOKA University, Japan) และมหาวิทยาลัยโซกะแห่งอเมริกา สหรัฐอเมริกา (SOKA University of America, U.S.A.) นักศึกษาตั้งแต่ปี 1 จะเรียนวิชาทฤษฎีการศึกษามนุษยนิยม (Humanistic Education Theory) และการศึกษาสร้างคุณค่า (SOKA Education) เพื่อให้ให้นักศึกษาเข้าใจจุดประสงค์ของการศึกษาเพื่อความผาสุกของมวลมนุษยชาติเป็นที่ตั้ง

1.5.2 การศึกษาอ็อกแฟม - Oxfam Education, สหราชอาณาจักร

การศึกษาอ็อกแฟม (Oxfam Education) เกิดขึ้นในสหราชอาณาจักรโดยองค์กรอ็อกแฟม เกรทบริเตน (Oxfam Great Britain) ปัจจุบันมี 17 สาขาทั่วโลกชื่อว่า อ็อกแฟมนานาชาติ (Oxfam International) ซึ่งตั้งขึ้นตั้งแต่ปี ค.ศ. 1955 ซึ่งองค์กรอ็อกแฟมนานาชาติเป็นองค์กรที่ไม่ใช่องค์กรของรัฐ (Non-governmental organization: NGO) มีพันธกิจการลดความยากจนและความอยุติธรรมในโลกใบนี้

ในปี ค.ศ. 1997 องค์กรอ็อกแฟมเกรทบริเตน (Oxfam Great Britain) ได้จัดทำเว็บไซต์ของการศึกษาเพื่อความเป็นพลเมืองโลก (Education for Global Citizenship) ขึ้น โดยได้นำเสนอแหล่งเรียนรู้ แบบเรียนต่างๆ เกี่ยวกับความเป็นพลเมืองโลกในระบบไม่คิดค่าใช้จ่าย โดยข้อมูลทั้งหมดได้รับการทดสอบจากนักการศึกษาผู้มีประสบการณ์แล้ว (Oxfam International, 2015)

การศึกษาอ็อกแฟม (Oxfam Education) ซึ่ง Peterson และ Warwick (2014: 24) กล่าวถึงการศึกษาเพื่อความเป็นพลเมืองโลกในวิธีการของการศึกษาอ็อกแฟม สหราชอาณาจักรในหนังสือชื่อ Global Learning and Education ว่า การศึกษาอ็อกแฟม พัฒนานักเรียนทั้ง 1) จิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก (Global consciousness) และ 2) สมรรถนะความเป็นพลเมืองโลก (Global competence) สามารถสรุปเป็นกระบวนการเรียนรู้-คิด-ลงมือทำ (Learn-Think-Act Process)

การศึกษาอ็อกแฟม (Oxfam Education) มีองค์ประกอบการศึกษาเพื่อความเป็นพลเมืองโลก โดยแบ่งออกเป็น 3 ด้านคือ

1. ความรู้และความเข้าใจ (Knowledge and Understanding)
 - 1.1 ความยุติธรรมและความเท่าเทียมกันทางสังคม (Social Justice and Equity)
 - 1.2 ความหลากหลาย (Diversity)
 - 1.3 โลกาภิวัตน์และการพึ่งพา (Globalization and Interdependence)
 - 1.4 การพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development)
 - 1.5 สันติภาพและความขัดแย้ง (Peace and Conflict)
2. ทักษะ (Skills)
 - 2.1 คิดอย่างมีวิจารณญาณ (Critical thinking)

- 2.2 ความสามารถในการโต้แย้งอย่างมีประสิทธิภาพ (Ability to argue effectively)
 - 2.3 ความสามารถในการที่จะท้าทายความอยุติธรรมและความไม่เท่าเทียมกัน (Ability to challenge injustice and inequalities)
 - 2.4 การเคารพต่อผู้คนและสิ่งของ (Respect for people and things)
 - 2.5 ความร่วมมือและการแก้ไขความขัดแย้ง (Co-operation and conflict resolution)
3. ค่านิยมและทัศนคติ (Values and Attitudes)
 - 3.1 ความรู้สึกของอัตลักษณ์และความนับถือตนเอง (Sense of identity and self-esteem) หมายถึง ความมีตัวตนและความมีค่าในตัวเอง ตระหนักรู้และภาคภูมิใจในบุคลิกลักษณะของตนเอง ความรู้สึกถึงคุณค่าของบุคลิกลักษณะ และการเปิดใจกว้าง
 - 3.2 ความเห็นอกเห็นใจ (Empathy) หมายถึง การคิดคำนึงถึงคนที่อยู่รอบๆ ตัว ให้ความสนใจและคิดคำนึงถึงคนที่อยู่อยู่ในวงที่กว้างขึ้น มีความเห็นอกเห็นใจต่อผู้คนในท้องถิ่นและในโลก มีความเมตตา ไวต่อความจำเป็นและสิทธิของผู้อื่น รู้สึกถึงความเป็มนมนุษย์และความจำเป็นร่วม และรู้สึกในความเป็นเอกัตภาพและความรับผิดชอบร่วม
 - 3.3 มีพันธสัญญาต่อความยุติธรรมและความเสมอภาคของสังคม (Commitment of social justice and equality) หมายถึง เล่นด้วยความยุติธรรม รู้สึกถึงความไม่พึงพอใจส่วนตัว ยินดีที่จะพูดแทนผู้อื่น มีความสนใจเพิ่มขึ้นในประเด็นของโลก คิดคำนึงถึงความไม่ยุติธรรมและความไม่เท่าเทียมกัน ยินดีที่จะแสดงออกเมื่อพบความไม่ยุติธรรม มีพันธสัญญาต่อความยุติธรรมและความเสมอภาคของสังคม และมีพันธสัญญาในการขจัดความยากจน
 - 3.4 มีค่านิยมเคารพในความหลากหลาย (Value and respect to diversity) หมายถึง มีทัศนคติเชิงบวกต่อความแตกต่างและความหลากหลาย ให้คุณค่าแก่ผู้อื่นด้วยความเท่าเทียม ยินดีเรียนรู้จากประสบการณ์ของผู้อื่น มีความเคารพมากขึ้นต่อความแตกต่างและความหลากหลาย และเคารพในความคิดเห็นของผู้อื่น
 - 3.5 มีความห่วงใยต่อสิ่งแวดล้อมและมีพันธสัญญาในการทำให้มีการพัฒนาที่ยั่งยืน (Concern for the environment and commitment for sustainable development) หมายถึง ชื่นชมสิ่งแวดล้อมและสิ่งมีชีวิต

รอบตัว มีความรู้สึกที่ตื่นตาตื่นใจและกระหายใคร่รู้ คิดคำนึงถึงสิ่งแวดล้อมที่กว้างขึ้น เริ่มให้คุณค่าทรัพยากร ยินดีที่จะห่วงใยต่อสิ่งแวดล้อม รู้สึกถึงความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมและการใช้ทรัพยากร คิดคำนึงถึงผลกระทบที่เกิดจากการใช้ชีวิตของผู้คนและสิ่งแวดล้อม คิดคำนึงถึงอนาคตของโลกและคนรุ่นต่อไป มีพันธสัญญาในการใช้ชีวิตในโลกที่ยั่งยืน และมีพันธสัญญาในการพัฒนาที่ยั่งยืน

- 3.6 มีความเชื่อว่ามนุษย์สามารถสร้างความแตกต่าง (Belief that people can make a different) หมายถึง ยินดีที่จะยอมรับและเรียนรู้จากความผิดพลาดนี้ถึงผลพวงของการกระทำของเรา เชื่อว่าสิ่งต่างๆ สามารถดีขึ้นและแต่ละคนสามารถทำสิ่งที่แตกต่างได้ ยินดีที่จะมีจุดยืนในประเด็นของโลกและยินดีที่จะทำงานเพื่ออนาคตที่เป็นธรรม

วิธีการสอนด้านการศึกษาเพื่อความเป็นพลเมืองโลก

ในคู่มือสำหรับโรงเรียน ได้แบ่งหลักสูตรการศึกษาความเป็นพลเมืองโลกทั้ง 3 ด้านตามพัฒนาการของแต่ละช่วงวัย ดังต่อไปนี้คือ

1. ขั้นพื้นฐาน ก่อนวัยเรียน ผู้เรียนอายุต่ำกว่า 5 ปี
2. ขั้นตอนที่สำคัญ 1 อายุ 5-7 ปี
3. ขั้นตอนที่สำคัญ 2 อายุ 7-11 ปี
4. ขั้นตอนที่สำคัญ 3 อายุ 11-14 ปี
5. ขั้นตอนที่สำคัญ 4 อายุ 14-16 ปี
6. อายุ 16-19 ปี

สำหรับคุณครู ควรมีการเรียนรู้ผ่านกิจกรรมและความหมายของความเป็นพลเมืองโลก เพื่อที่จะสามารถนำกิจกรรมต่างๆ ได้ นอกเหนือจากนี้ การศึกษาอีกแฟม Oxfam Education (2006: 10) แนะนำให้โรงเรียนใช้การศึกษาเพื่อการเป็นพลเมืองที่เป็นเครื่องมือในการพัฒนาทั้งโรงเรียน (Whole-school Improvement) เนื่องจากสามารถทำให้เกิดการเชื่อมโยงกันระหว่างวัตถุประสงค์และแรงจูงใจในการเรียนการสอนและการเรียนรู้ สามารถบูรณาการหลักการของการศึกษาเพื่อความเป็นพลเมืองโลกข้ามหลักสูตรและชีวิตความเป็นอยู่ของโรงเรียน สามารถนำเสนอความท้าทายได้มากมายสู่โรงเรียน

1.5.3 โรงเรียนโดยรัฐบาลประเทศออสเตรเลีย (Schools by Australian Government)

ในปี พ.ศ. 2542 (ค.ศ. 1999) รัฐบาลออสเตรเลีย (2008: 6) ได้ประกาศปฏิญญาแอดิเลดถึงเป้าหมายแห่งชาติเพื่อการศึกษาในศตวรรษที่ 21 (The Adelaide Declaration on National Goals for Schooling in the Twenty-First Century) ระบุว่า โรงเรียนของประเทศออสเตรเลียจะต้องช่วยคนหนุ่มสาวให้เป็นพลเมืองที่กระตือรือร้นในการมีส่วนร่วมในจิตสำนึกระดับโลก โรงเรียนจะต้องส่งเสริมให้นักเรียนเข้าใจและยอมรับคุณค่าของความหลากหลายทางวัฒนธรรมและภาษา มีความรู้ ทักษะและความเข้าใจที่จะสร้างประโยชน์แก่ผู้อื่นและตนเองจากความหลากหลายในสังคม ออสเตรเลียและในนานาชาติ วิชาโลกศึกษามีความแตกต่างจากหลักสูตรทั่วไปในออสเตรเลีย ความแตกต่างเหล่านั้นได้แก่ วิชาสิทธิพลเมืองและความเป็นพลเมือง (Civics and citizenship) วิชาการมีส่วนร่วมของคนหนุ่มสาวชาวออสเตรเลียกับเอเชีย (Engaging young Australians with Asia) การศึกษาด้านสิ่งแวดล้อม (Environmental education) การศึกษาด้านภาษาศาสตร์ (Languages education) และ ค่านิยมศึกษา (Values education)

โรงเรียนโดยรัฐบาลประเทศออสเตรเลีย (Schools by Australian Government) มีองค์ประกอบการศึกษาเพื่อความเป็นพลเมืองโลกแบ่งออกเป็น 4 ด้านคือ

1. ความรู้และความเข้าใจ (Knowledge and Understanding)
 - 1.1 การพึ่งพาอาศัยกันและโลกาภิวัตน์ (Interdependence & Globalization)
 - 1.2 อัตลักษณ์และความหลากหลายทางวัฒนธรรม (Identity & Cultural Diversity)
 - 1.3 ความยุติธรรมทางสังคมและสิทธิมนุษยชน (Social Justice & Human Rights)
 - 1.4 การสร้างสันติภาพและการแก้ไขความขัดแย้ง (Peace Building & Conflict Resolution)
 - 1.5 อนาคตที่ยั่งยืน (Sustainable Futures)
2. ทักษะและกระบวนการ (Skills and Processes)
 - 2.1 ความร่วมมือ การแบ่งปัน การรู้กาลเทศะ ศิลปะทางการพูด การต่อรอง การไกลเกลี่ย การปรานีประนอม และการแก้ไขความขัดแย้ง
 - 2.2 ทักษะการอ่านการ เขียนที่ดี ความสามารถในการคิดพิจารณา แสดงความคิดเห็นในด้านต่างๆ

- 2.3 ทักษะด้านการวิจัยและการตั้งคำถาม การประเมินและการจัดการข่าวสาร
 - 2.4 การเห็นคุณค่าของความจำเป็นในการพิทักษ์รักษาทรัพยากร- ธรรมชาติ
 - 2.5 ความสามารถในการแสดงความคิดเห็น การสร้างข้อโต้แย้งด้วยหลักฐานและการปรับเปลี่ยนความคิดเห็นของผู้อื่น
 - 2.6 ความสามารถในการบ่งชี้ความไม่ยุติธรรมและความสามารถในการใช้โอกาสเพื่อแสดงออกถึงวิธีการปรับเปลี่ยนให้เท่าเทียมกัน
 - 2.7 ความเมตตาต่อผู้อื่น ความสามารถในการเห็นความเชื่อมโยงของการใช้ชีวิต การแสดงออกและผลลัพธ์ต่อผู้อื่นและสิ่งแวดล้อม
3. ค่านิยมและทัศนคติ (Values and Attitudes)
- 3.1 ความรู้สึกถึงอัตลักษณ์ส่วนตัวและความนับถือตนเอง (A sense of personal identity and self-esteem)
 - 3.2 ความรู้สึกของชุมชนกับผู้คนทั่วโลก (A sense of community with the people around the world)
 - 3.3 การดูแลเอาใจใส่และการห่วงใยอย่างเมตตาต่อผู้อื่น (Caring and Compassionate concern for others)
 - 3.4 การรับรู้ถึงความรับผิดชอบร่วมและยินดีที่จะร่วมมือเพื่อบรรลุความรับผิดชอบเหล่านั้น (Recognition of shared responsibilities and a willingness to cooperate with others to fulfilling them)
 - 3.5 ความมุ่งมั่นเชิดชูสิทธิและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของทุกคน (A commitment to upholding the rights and dignity of all people)
 - 3.6 ทัศนคติเชิงบวกต่อความหลากหลายและแตกต่างกัน (A positive attitude towards diversity and difference)
 - 3.7 ความเต็มใจที่จะเรียนรู้จากประสบการณ์ของผู้อื่น (A willingness to learn from the experience of others)
 - 3.8 การเห็นคุณค่าและความกังวลต่อสิ่งแวดล้อมและความมุ่งมั่นที่จะปฏิบัติอย่างยั่งยืน (An appreciation of and concern for the environment and a commitment to sustainable practices)
4. การกระทำและการมีส่วนร่วม (Action and participation)
- 4.1 ความสามารถในการระบุและตรวจสอบโอกาสที่แตกต่างกันสำหรับการดำเนินการและการมีส่วนร่วม

- 4.2 ความสามารถในการพิจารณาผลกระทบด้านบวกและเชิงลบสำหรับตัวเอง และสำหรับคนอื่น ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องการทำ
- 4.3 ความเต็มใจที่จะมีส่วนร่วมในการดำเนินการเพื่อสนับสนุนผลเป็นที่น่าพอใจ
- 4.4 ความจุในการระบุปัญหาและอุปสรรคเพื่อสร้างความสำเร็จใจการมีส่วนร่วม และความสามารถในการวางแผนกลยุทธ์ที่จะเอาชนะได้
- 4.5 ความตั้งใจและความสามารถที่จะให้ความร่วมมือกับผู้อื่น สนับสนุนส่งเสริม และให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของผู้อื่น
- 4.6 สามารถสะท้อนและประเมินรูปแบบของการดำเนินการเพื่อตรวจสอบความ คืบหน้าและจะพิจารณารูปแบบของการดำเนินการต่อไป

วิธีการสอนการศึกษาเพื่อความเป็นพลเมืองโลก

1. นำความรู้และความเข้าใจ (Knowledge and Understanding) ทั้ง 5 ข้อบูรณาการเข้ากับ 8 สารวิชา แบ่งเป็นช่วงชั้นประถมและช่วงชั้นมัธยม
2. นำทักษะและกระบวนการ (Skills and Processes) เข้าไปปฏิบัติการในห้องเรียน
3. จัดกิจกรรมพิเศษและโครงการ (Special events and projects)
4. การจัดการศึกษาเพื่อความเป็นพลเมืองโลกที่มีประสิทธิภาพต้องเป็นแบบทั้งโรงเรียน (Whole school) ต้องผ่านกระบวนการพัฒนาของวิสัยทัศน์ร่วม (Shared vision) เป้าหมายและวัตถุประสงค์ของโรงเรียน (Goals and objectives) (Curriculum Corporation, 2008: 28)

1.5.4 ทีชยูนิเซฟ โดยกองทุนสหรัฐอเมริกาเพื่อองค์การยูนิเซฟ – Teach UNICEF, U.S. fund for UNICEF

องค์การยูนิเซฟ (กองทุนเพื่อเด็กแห่งสหประชาชาติ ภาษาอังกฤษ: United Nations Children's Fund - UNICEF) (2015a) ได้รับทุนจากกองทุนสหรัฐอเมริกา สนับสนุนการทำงานเพื่อสร้างแบบการเรียนการสอนของการศึกษาเพื่อความเป็นพลเมืองโลกในประเทศสหรัฐอเมริกา Teach UNICEF เป็นผลงานของทรัพยากรการศึกษาสำหรับทั่วโลกโดยไม่คิดค่าใช้จ่าย เนื้อหาครอบคลุมชั้นอนุบาลถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เป็นสหวิทยาการ (สังคมศึกษา, วิทยาศาสตร์, คณิตศาสตร์, ภาษาอังกฤษ / ศิลปะภาษาต่างประเทศ / ภาษาโลก) และสอดคล้องกับมาตรฐานแผนการสอนเรื่อง และหัวข้อตามเป้าหมายการพัฒนาที่สหัสวรรษ

โดยภารกิจของครั้งนี้คือ การสนับสนุนและสร้างความชำนาญของความเป็นพลเมืองโลกแก่ผู้เรียนที่จะเข้าใจความเชื่อมต่อระหว่างกัน ให้ความเคารพและเห็นคุณค่าในความ

หลากหลาย มีความสามารถที่จะท้าทายความอยุติธรรมและความไม่เสมอภาค และสามารถ
ดำเนินการในรูปแบบที่มีความหมายต่อตนเองได้ (Teach UNICEF, 2015b)

ทีชยูนิเซฟ โดยกองทุนสหรัฐอเมริกาเพื่อองค์การยูนิเซฟ – Teach UNICEF, U.S.
fund for UNICEF มีองค์ประกอบการศึกษาเพื่อความเป็นพลเมืองโลกแบ่งออกเป็น 4 ด้านคือ

1. ความรู้และความเข้าใจ (Knowledge and Understanding)
 - 1.1 การตระหนักถึงของมุมมองที่หลากหลาย (Awareness of diverse perspectives)
 - 1.2 กระบวนการทางเศรษฐกิจและทางการเมือง (Economic and political processes)
 - 1.3 สิ่งแวดล้อมและการพัฒนาที่ยั่งยืน (Environment and sustainable development)
 - 1.4 โลกาภิวัตน์และการพึ่งพาอาศัยกัน (Globalization and interdependence)
 - 1.5 ความหลากหลายของมนุษย์และความเข้าใจในต่างวัฒนธรรม (Human diversity and cross-cultural understanding)
 - 1.6 สิทธิมนุษยชน (Human rights)
 - 1.7 สันติภาพและความขัดแย้ง (Peace and conflict)
 - 1.8 สภาพทางภูมิศาสตร์โลก (World geography)
2. ทักษะและกระบวนการ (Skills and Processes)
 - 2.1 การทำงานร่วมกันและความร่วมมือ (Collaboration and cooperation)
 - 2.2 การสื่อสารรวมทั้งวาจาและอวัจนะ ภาษาเขียนและภาพในหลากหลายบริบท (Communication, including verbal, nonverbal, written and visual in a variety of contexts)
 - 2.3 การสื่อสารกับบุคคลหลากหลายทางวัฒนธรรม (Communication with individuals of diverse cultures)
 - 2.4 แก้ปัญหาความขัดแย้งรวมถึงความสามารถในการประนีประนอมและเจรจาต่อรอง (Conflict resolution, including the ability to compromise and negotiate)
 - 2.5 การคิดด้วยวิจาร์ณญาณและสร้างสรรค์ (Critical and creative thinking)

- 2.6 ทักษะด้านการสื่อสาร ดิจิตอล และข้อมูล (Media, digital and information literacy)
- 2.7 การสื่อสารหลายภาษา (Multilingualism)
- 2.8 การใช้มุมมอง (Perspective taking)
- 3. ค่านิยมและทัศนคติ (Values and Attitudes)
 - 3.1 ความพร้อมในความคลุมเครือ (Comfort with ambiguity)
 - 3.2 มุ่งมั่นในการยุติธรรมทางสังคมและความเท่าเทียม (Commitment to social justice and equity)
 - 3.3 สนใจกับสภาพแวดล้อมและความมุ่งมั่นในการปฏิบัติที่ยั่งยืน (Concern for the environment and commitment to sustainable practice)
 - 3.4 ออยากรู้อยากเห็นเกี่ยวกับโลก (Curiosity about the world)
 - 3.5 ความเอาใจใส่ต่อผู้อื่น (Empathy for others)
 - 3.6 ใจกว้าง (Open-mindedness)
 - 3.7 ความเคารพต่อสิทธิของผู้อื่น (Respect for the rights of others)
 - 3.8 ความรู้สึกถึงอัตลักษณ์และตระหนักรู้ (Sense of identity and self-awareness)
 - 3.9 ความรู้สึกของความรับผิดชอบในการช่วยเหลือผู้อื่น (Sense of responsibility for helping others)
 - 3.10 ความรู้สึกถึงความสามัคคีกับผู้คน และส่งผลต่อตัวตน (ความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน) (Sense of unity with individuals and causes within and outside one's borders (solidarity)
 - 3.11 ความหลากหลายทางค่านิยม (Value diversity)
- 4. การกระทำ (Acts)
 - 4.1 เพื่อปรับปรุงสภาพการผ่านจิตอาสาและการบริการ (To improve conditions through volunteerism and service)
 - 4.2 ทำทลายความอยุติธรรม (Challenges injustice)
 - 4.3 มีส่วนร่วมในการปฏิบัติหน้าที่ของพลเมือง (รายบุคคลและส่วนรวม) (Engages in civic duties (individually and collectively))
 - 4.4 จัดตั้งเป้าหมายสำหรับการกระทำที่ได้แจ้งไว้ (Establishes goals for taking informed action)

- 4.5 ประเมินผลประสิทธิผลของการดำเนินการที่จะแจ้งให้ดำเนินการในอนาคต (Evaluates the effectiveness of action to inform future action)
- 4.6 ช่วยเหลือผู้อื่นทั้งในประเทศและทั่วโลก (Helps others locally and globally)
- 4.7 รับผิดชอบต่อการกระทำ (Takes responsibility for action)

ยูเนสโก (2014a: 19-20) ได้นำเสนอเกี่ยวกับสภาพการณ์ของโลกปัจจุบันกับการตีความที่หลากหลายในเรื่องของเป้าหมายของความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันระดับโลก (Global solidarity) กับการแข่งขันระดับโลก (Global competition) สิ่งที่เป็นความตึงเครียดของการศึกษาเพื่อความเป็นพลเมืองโลกคือ ด้านหนึ่งต้องการให้ส่งเสริมผลลัพธ์ต่อประชาคมโลก และอีกด้านหนึ่งต้องการให้ส่งเสริมผลลัพธ์ที่ตัวผู้เรียนแต่ละคนๆ ซึ่งแต่เดิมได้เน้นว่าการศึกษาเพื่อความเป็นพลเมืองโลกเป็นเรื่องของการอุทิศตนเพื่อโลก แต่ระยะหลังเรามุ่งเน้นไปที่การจัด “ทักษะศตวรรษที่ 21 (Twenty-first century skills)” ให้แก่ผู้เรียนแต่ละคน โดยบางความเห็นให้เหตุผลว่าความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันและการแข่งขันเป็นคนละขั้วกันเลย เนื่องจากการศึกษาที่มุ่งเน้นการแข่งขันระดับโลกนั้นมีวัตถุประสงค์ในการสร้างทุนมนุษย์ในระดับบุคคลของการมีพื้นที่ในตลาดแรงงานโลกและมันไม่ได้มีเพื่อความสำเร็จร่วมกันระดับโลก

ท่ามกลางการถกเถียงกันถึงองค์ประกอบของการศึกษาเพื่อความเป็นพลเมืองโลก ก็มีวิสัยทัศน์ใหม่ๆ เช่น ถ้าเรานำความสามารถในการแข่งขันมาเป็นคุณลักษณะของความเป็นพลเมืองโลกในการเป็นแรงบันดาลใจของนวัตกรรม ความคิดสร้างสรรค์ และเป็นผลักดันการค้นหาวิธีการแก้ปัญหาความท้าทายต่างๆ ที่เชื่อมโยงต่อกันของโลกในปัจจุบันของเรา นี่คือนิยามใหม่ของการแข่งขันที่ส่งเสริมการสร้างขีดความสามารถของผู้เรียนที่จะอยู่รอด เจริญเติบโตและปรับปรุงโลกที่เราอาศัยอยู่ เช่น ข้อเสนอของ Nigro (อ้างถึงใน UNESCO, 2014a: 19) ได้เสนอให้พิจารณาเอาร่างหลักการของสหภาพยุโรปที่นำเรื่องของการแข่งขัน (Competition) ให้การแข่งขันเป็น “แรงกระตุ้น (Stimulate)” เป็น “แรงเสริมสร้างความร่วมมือ (Strengthen cooperation)” และเป็น “แรงการรวมตัวของความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน (Unite the solidarity)” มาเป็นแนวทางการจัดการศึกษาความเป็นพลเมืองโลก สอดคล้องกับแนวคิดการศึกษาเพื่อความเป็นพลเมืองโลกของ Ikeda (2010) กล่าวด้วยความหวังต่อเหล่านักศึกษาของมหาวิทยาลัยโซกะแห่งอเมริกา (Soka University of America) ที่เขาก่อตั้งขึ้นว่า “ทุกคนที่ได้ศึกษาที่มหาวิทยาลัยแห่งนี้จะสามารถพัฒนาและขัดเกลาล้างภายในที่จำเป็นทั้งหมดในการสร้างคุณค่าที่ไร้ขีดจำกัดจากความรู้ทุกรูปแบบที่ได้ศึกษามา และหล่อหลอมความสามารถของคุณในฐานะพลเมืองโลก เพื่อความสงบสุขและความสุขของมวลมนุษยชาติ”

ดังนั้น ปัจจุบันยูเนสโกซึ่งเป็นผู้นำแนวคิดต่างๆ ด้านการศึกษาได้ประกาศชัดเจนต่อรัฐภาคีทั้งหมดว่า การศึกษาเพื่อความเป็นพลเมืองโลกของยูเนสโกเป็นการพัฒนาความรู้ (Knowledge) ทักษะ (Skills) โดยเน้นค่านิยมและทัศนคติ (Values & Attitudes) ที่ผู้เรียนจำเป็นต้องมีเพื่อช่วยกันสร้างโลกที่มีความยุติธรรม ความสงบสุข ความใจกว้าง ความเป็นหนึ่งเดียว ความมั่นคงปลอดภัย และความยั่งยืน ท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงอันรวดเร็วของยุคโลกาภิวัตน์ (UNESCO, 2014a)

นอกเหนือจากนี้ ยังมีนักการศึกษาและนักวิชาการได้สังเกตการวิวัฒนาการของการศึกษาเพื่อความเป็นพลเมืองโลกตั้งแต่คริสต์ศตวรรษที่ 20 จนเข้าสู่คริสต์ศตวรรษที่ 21 และให้ข้อสังเกตถึงองค์ประกอบสำคัญของการศึกษาเพื่อความเป็นพลเมืองโลก อาทิเช่น

Dill (2013) อาจารย์ประจำสาขาสังคมวิทยาของ The Templeton Honors College at Eastern University ผู้ซึ่งสนใจด้านการศึกษาด้านคุณธรรมในการศึกษาเพื่อความเป็นพลเมืองโลกในโรงเรียน Dill และนักการศึกษาได้นำเสนอแนวคิดความเป็นพลเมืองโลกที่ควรจะเป็นในโรงเรียนในแนวคิดด้านคุณธรรมมากกว่าทางการเมืองที่เน้นเพียงด้านสิทธิและความรับผิดชอบของพลเมืองระดับโลกหรือสถาบัน แต่ Dill กล่าวถึงอุดมการณ์ด้านคุณธรรมที่มนุษย์ที่ดีควรจะเป็นและสิ่งจำเป็นสำหรับเธอและเขาที่จะสามารถแบ่งบานหรือรุ่งโรจน์ในยุคที่มีความเป็นสากลนี้ ดังนั้น องค์ประกอบหลักของการศึกษาเพื่อความเป็นพลเมืองโลกที่ไม่มีรากฐานเพียงนิยามทางการเมือง โดย Dill ได้แบ่งองค์ประกอบหลักที่มีความแตกต่างกันอย่างชัดเจนออกเป็น 2 องค์ประกอบ (Dill, 2013: 3-4) ได้แก่

1. จิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก (Global consciousness)

หมายถึง มุมมองทางด้านคุณธรรม (Moral) และจริยธรรม (Ethic) ต่อประเด็นต่างๆ ของโลก จิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกนี้เป็นวิธีการพิเศษของความเข้าใจของคนๆ หนึ่งที่มีต่อโลก ครอบคลุมถึงความตระหนักรู้ในมุมมองด้านต่างๆ ในทรศนะที่คนๆ หนึ่งเป็นส่วนหนึ่งของชุมชนโลกหรือของมนุษยชาติโดยรวม และมีคุณธรรมหรือมโนธรรมในการที่จะทำให้โลกนี้ดีขึ้น ได้แก่ เรื่องสิทธิมนุษยชน (Human Rights) ความเมตตากรุณาที่กว้างขวาง (Universal Benevolence) และสันติภาพ (Peace)

2. สมรรถนะความเป็นพลเมืองโลก (Global competencies)

หมายถึง สิ่งที่การช่วยให้ผู้เรียนมีสมรรถนะในการแข่งขันในตลาดงานระดับโลก เป็นสิ่งที่จำเป็นยิ่งสำหรับความสำเร็จทางด้านเศรษฐกิจในเวทีโลก สมรรถนะเหล่านี้เป็นความรู้ (Knowledge) และทักษะ (Skills) ที่จำเป็นอย่างยิ่งในการบรรลุความมั่งคั่งร่ำรวยในการแข่งขันระดับสูง และสมรรถนะเหล่านี้เป็นพื้นฐานสำคัญของตลาดการค้าโลกที่ใหม่และแตกต่างจากเดิม

Pike and Selby (Cited in Evans, 2008: 277) นักการศึกษาชาวแคนาดาและนักการศึกษาชาวอังกฤษ กล่าวถึงองค์ประกอบการศึกษาเพื่อความเป็นพลเมืองโลกว่ามี 2 ด้านที่สอดคล้องกับ Dill คือ

1. จิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก โดย Pike และ Selby ใช้คำภาษาอังกฤษว่า “World-mindedness” โดยมีความหมายถึงความเข้าใจว่าโลกเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันด้วยความรับผิดชอบในจิตใจหรือตระหนักรู้ว่าผลประโยชน์ของชาติหนึ่งเป็นความต้องการโดยรวมของโลก
2. การมีเด็กคือศูนย์กลาง (Child-centeredness) โดยมีความหมายถึงการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้เด็กสำรวจและค้นพบด้วยตัวเองและสอนผู้เรียนแต่ละคนๆ ในฐานะปัจเจกบุคคลที่เต็มไปด้วยความเชื่อ ประสบการณ์และความสามารถที่ไม่จำกัดของผู้เรียน หมายถึงให้เด็กๆ มีความเข้าใจในองค์รวม (Holistic understanding)

จากการศึกษาแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาเพื่อความเป็นพลเมืองโลก ข้างต้น สามารถสรุปองค์ประกอบของการศึกษาเพื่อความเป็นพลเมืองโลกออกเป็น 2 ส่วนคือ

1. สมรรถนะความเป็นพลเมืองโลก (Global Competencies) ประกอบด้วย
 - 1.1 ความรู้และความเข้าใจ (Knowledge and Understanding)
 - 1.2 ทักษะ (Skills)
2. จิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก (Global Consciousness) ประกอบด้วย ค่านิยม และทัศนคติ (Values and Attitudes)

2.1.6 องค์ประกอบของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก

1. ความหมายของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก

Israel (2012; 2014) ผู้ร่วมก่อตั้งและกรรมการบริหารของ The Global Citizens' Initiative (TGCi) ซึ่งเป็นองค์กรที่มุ่งแสวงหาหนทางในการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองโลกในด้านภาคปฏิบัติ ได้ให้ความหมายของความเป็นพลเมืองโลกในเชิงจิตสำนึก (Consciousness) และค่านิยม (Value) ในบทความของเขาไว้ว่า “พลเมืองโลก” คือ คนที่เห็นว่าตัวเองเป็นส่วนหนึ่งของประชาคมโลกที่ถูกสร้างขึ้นใหม่อย่างยั่งยืน โดยทำการสนับสนุนค่านิยมและการปฏิบัติ (Values and practices) ของประชาคมนั้น ค่านิยมที่กล่าวถึงนี้มีสองประเภท ได้แก่ 1) ค่านิยมทางการเมือง เศรษฐกิจและมนุษยธรรม และ 2) ค่านิยมส่วนบุคคล โดยในขณะที่ลักษณะของปัญหาทั่วโลกมีการเปลี่ยนแปลงและเป็นที่น่าสนใจมากขึ้น ค่านิยมแต่ละประเภทนี้เองจะเกิดการพัฒนาอยู่ตลอดเวลา

ภายใต้จริยธรรมและคุณธรรมที่มีอยู่ในขนบธรรมเนียมประเพณีแห่งสติปัญญาอันยิ่งใหญ่ของโลก (ได้แก่ คริสต์ศาสนา ยูดาห์ อิสลาม ฮินดู พุทธศาสนาและอื่น ๆ)

นอกจากนี้ ยังมีนักวิชาการได้ให้ความหมายของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก (Global consciousness; Global mindedness; World mindedness) ว่าเป็นความสามารถในด้านต่างๆ ได้แก่ 1) การเข้าใจโลกในความเป็นระหว่างประเทศ เข้าใจแหล่งที่มาของวัฒนธรรม ความเชื่อมโยงและ/หรือผลกระทบต่อของระบบหรือต่อสถาบัน เหตุการณ์และ/หรือการกระทำ 2) การเห็นคุณค่าและยอมรับวัฒนธรรมอื่นๆ อย่างถูกต้องตามกฎหมาย 3) การแสดงให้เห็นถึงความใจกว้างและทำหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพในฐานะผู้ไม่ใช่เจ้าของภาษาและวัฒนธรรมนั้นๆ ดังนั้น จิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกยังรวมถึงความคาดหวังว่าผู้คนที่เข้าใจประเด็นความหลากหลายภายในประเทศ ทั้งด้านสิทธิ/เอกสิทธิ์ (Privilege) อำนาจ (Power) ระบบ/ความเชื่อทางสังคม (Societal “isms,”) ความยุติธรรมทางสังคม (Social justice) และพฤติกรรมที่แสดงให้เห็นความโน้มเอียงไปทางเท่าเทียมกัน และเข้าใจวิธีการที่หลากหลายและเข้าใจปัญหาความยุติธรรมทางสังคมที่เกิดขึ้นทั่วโลก (2015)

สรุปได้ว่า จิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกหมายถึง ค่านิยม ทักษะคตที่เข้าใจและเห็นคุณค่าของโลกที่เต็มไปด้วยวัฒนธรรมที่หลากหลาย และมีความโน้มเอียงการปฏิบัติตนเชิงบวกต่อสรรพชีวิตและสรรพสิ่งบนโลกอย่างสร้างคุณค่า

2. องค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก

การศึกษาอ็อกแฟม (Oxfam Education) (2006) มีองค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกในส่วนที่เป็นค่านิยมและทัศนคติ (Values and Attitudes) ได้แก่

1. ความรู้สึกของอัตลักษณ์และความนับถือตนเอง (Sense of identity and self-esteem) หมายถึง ความมีตัวตนและความมีค่าในตัวเอง ตระหนักรู้และ ภาคภูมิใจในบุคลิกลักษณะของตนเอง ความรู้สึกถึงคุณค่าของบุคลิกลักษณะ และการเปิดใจกว้าง
2. ความเห็นอกเห็นใจ (Empathy) หมายถึง การคิดคำนึงถึงคนที่อยู่รอบๆ ตัว ให้ความสนใจและคิดคำนึงถึงคนที่อยู่ภายในวงที่กว้างขึ้น มีความเห็นอกเห็นใจต่อผู้คนที่อยู่ในท้องถิ่นและในโลก มีความเมตตา ไวต่อความจำเป็นและสิทธิของผู้อื่น รู้สึกถึงความเป็นมนุษย์และความจำเป็นร่วม และรู้สึกในความเป็นเอกภาพและความรับผิดชอบร่วม
3. มีพันธสัญญาต่อความยุติธรรมและความเสมอภาคของสังคม (Commitment of social justice and equality) หมายถึง เล่นด้วยความยุติธรรม รู้สึกถึงความไม่พึงพอใจส่วนตัว ยินดีที่จะพุดแทนผู้อื่น มีความสนใจเพิ่มขึ้นในประเด็นของโลก คิดคำนึงถึงความไม่ยุติธรรมและความไม่

เท่าเทียมกัน ยินดีที่จะแสดงออกเมื่อพบความไม่ยุติธรรม มีพันธสัญญาต่อความยุติธรรมและความเสมอภาคของสังคม และมีพันธสัญญาในการจัดความยากจน

4. มีค่านิยมเคารพในความหลากหลาย (Value and respect to diversity) หมายถึง มีทัศนคติเชิงบวกต่อความแตกต่างและความหลากหลาย ให้คุณค่าแก่ผู้อื่นด้วยความเท่าเทียม ยินดีเรียนรู้จากประสบการณ์ของผู้อื่น มีความเคารพมากขึ้นต่อความแตกต่างและความหลากหลาย และเคารพในความคิดเห็นของผู้อื่น

5. มีความห่วงใยต่อสิ่งแวดล้อมและมีพันธสัญญาในการทำให้มีการพัฒนาที่ยั่งยืน (Concern for the environment and commitment for sustainable development) หมายถึง ชื่นชมสิ่งแวดล้อมและสิ่งมีชีวิตรอบตัว มีความรู้สึกที่ตื่นตาตื่นใจและกระหายใคร่รู้ คิดคำนึงถึงสิ่งแวดล้อมที่กว้างขึ้น เริ่มให้คุณค่าทรัพยากร ยินดีที่จะห่วงใยต่อสิ่งแวดล้อม รู้สึกถึงความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมและการใช้ทรัพยากร คิดคำนึงถึงผลกระทบที่เกิดจากการใช้ชีวิตของผู้คนและสิ่งแวดล้อม คิดคำนึงถึงอนาคตของโลกและคนรุ่นต่อไป มีพันธสัญญาในการใช้ชีวิตในโลกที่ยั่งยืน และมีพันธสัญญาในการพัฒนาที่ยั่งยืน

6. มีความเชื่อว่ามนุษย์สามารถสร้างความแตกต่าง (Belief that people can make a different) หมายถึง ยินดีที่จะยอมรับและเรียนรู้จากความผิด ตระหนักถึงผลพวงของการกระทำของเรา เชื่อว่าสิ่งต่างๆ สามารถดีขึ้นและแต่ละคนสามารถทำสิ่งที่แตกต่างได้ ยินดีที่จะมีจุดยืนในประเด็นของโลก และยินดีที่จะทำงานเพื่ออนาคตที่เป็นธรรม

โรงเรียนโดยรัฐบาลประเทศออสเตรเลีย (Schools by Australian Government) มุ่งช่วยคนหนุ่มสาวให้เป็นพลเมืองที่กระตือรือร้นในการมีส่วนร่วมในจิตสำนึกระดับโลก โดยมีองค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกในส่วนที่เป็นค่านิยมและทัศนคติ (Values and Attitudes) (Curriculum Corporation, 2008: 6-7) ได้แก่

1. ความรู้สึกถึงอัตลักษณ์ส่วนตัวและความนับถือตนเอง (A sense of personal identity and self-esteem)
2. ความรู้สึกของชุมชนกับผู้คนทั่วโลก (A sense of community with the people around the world)
3. การดูแลเอาใจใส่และการห่วงใยอย่างเมตตาต่อผู้อื่น (Caring and Compassionate concern for others)
4. การรับรู้ถึงความรับผิดชอบร่วมและยินดีที่จะร่วมมือเพื่อบรรลุความรับผิดชอบเหล่านั้น (Recognition of shared responsibilities and a willingness to cooperate with others to fulfilling them)

5. ความมุ่งมั่นเชิดชูสิทธิและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของทุกคน (A commitment to upholding the rights and dignity of all people)
6. ทศนคติเชิงบวกต่อความหลากหลายและแตกต่างกัน (A positive attitude towards diversity and difference)
7. ความเต็มใจที่จะเรียนรู้จากประสบการณ์ของผู้อื่น (A willingness to learn from the experience of others)
8. การเห็นคุณค่าและความกังวลต่อสิ่งแวดล้อมและความมุ่งมั่นที่จะปฏิบัติอย่างยั่งยืน (An appreciation of and concern for the environment and a commitment to sustainable practices)

การศึกษาโซกะ(การศึกษาสร้างคุณค่า) - SOKA Education (Value-Creating Education) หรือ โรงเรียนโซกะ (SOKA Schools or SOKA Gakuen) ทั้งในประเทศญี่ปุ่นและในต่างประเทศต่างมีเป้าหมายเดียวกันในการจัดการศึกษาที่จะสร้างกระแสอันทรงพลังแห่งความหวังขึ้นในโลกใบนี้ผ่านการศึกษาที่เน้นการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกด้วยหลักการ 5 ข้อของโรงเรียนโซกะ (The Five Principles of SOKA Schools) อันได้แก่

1. เชิดชูศักดิ์ศรีของชีวิต (Uphold the dignity of life)
2. เคารพในเอกัตภาพ (Respect individuality)
3. ถักทอมิตรภาพที่ยั่งยืน (Build bonds the lasting friendship)
4. คัดค้านการใช้ความรุนแรง (Oppose violence)
5. นำชีวิตด้วยความรู้และปัญญา (Lead a life based on knowledge and wisdom)

เหล่านักการศึกษาที่ไปเยือนโรงเรียนโซกะ (SOKA Schools) ได้บันทึกถึงคุณลักษณะของนักเรียนโซกะที่เต็มไปด้วยความมุ่งมั่นที่จะทำประโยชน์เพื่อผู้อื่น ได้รับการพัฒนาอย่างมากด้านจิตใจที่เด็ดเดี่ยวมุ่งมั่น มีความหวังใต้อื่น มีความสนใจจริงจังในค่านิยมเชิงสันติภาพ และความรู้สึกรับผิดชอบสูง นอกเหนือจากนี้ ในปรัชญาของ Ikeda มีมุมมองที่สำคัญคือ “ความสมหวังของบุคคลหนึ่งไม่สมควรที่จะขัดแย้งหรือเป็นการสูญเสียของคนส่วนใหญ่” (Soka Gakkai, 2012f) Ikeda ยังได้กล่าวเน้นย้ำว่าการละเลยค่านิยมทั้ง 5 ข้อหรือหลักการทั้ง 5 ข้อของโรงเรียนโซกะนี้ อาจกล่าวได้ว่าเป็นรากเหง้าของปัญหาต่างๆ ในโลกที่มนุษยชาติกำลังเผชิญหน้าในทุกวันนี้ ดังนั้นนักเรียนโซกะจึงถูกปลูกฝังหรือย้ำด้วยการตระหนักถึงค่านิยมหรือหลักการทั้ง 5 ข้อนี้อันเป็นหัวใจหลักของความเป็นพลเมืองโลกอย่างจริงจัง (Soka Gakkai, 2012f)

Education Service Australia (2011) ซึ่งเป็นบริษัทที่ไม่แสวงหาผลกำไรของชาติ ในสังกัดของรัฐมนตรีกระทรวงศึกษาธิการของประเทศออสเตรเลีย โดยบริษัทนี้ถูกจัดตั้งขึ้นเพื่อทำหน้าที่จัดส่งการสนับสนุนด้านสิ่งจำเป็นทางการศึกษาและความคิดริเริ่มต่างๆ ของชาติแก่โรงเรียนต่างๆ ในประเทศออสเตรเลีย เช่น การฝึกอบรมต่างๆ สำหรับครู กิจกรรมริเริ่มสร้างสรรค์ต่างๆ ตั้งแต่การศึกษาปฐมวัยถึงระดับอุดมศึกษา โดยหนทางการปฏิบัติตนของผู้มีความเป็นพลเมืองโลกนั้นคือจะมีค่านิยมและทัศนคติ (Values & Attitudes) อันได้แก่

1. ความเห็นอกเห็นใจ (Empathy)
2. ความมุ่งมั่นในความยุติธรรมทางสังคมและความเที่ยงธรรม (A commitment to social justice and equity)
3. ความเคารพในความหลากหลาย (A respect for diversity)
4. ความห่วงใยต่อสิ่งแวดล้อมและความมุ่งมั่นในการพัฒนาที่ยั่งยืน (A concern for the environment and a commitment to sustainable development)
5. ความเชื่อที่ว่าผู้คนสามารถสร้างความเปลี่ยนแปลงได้ (A belief that people can make a difference)

ยูเนสโก ปัจจุบันซึ่งเป็นผู้นำแนวคิดต่างๆ ด้านการศึกษาได้ประกาศชัดเจนต่อรัฐภาคีทั้งหมดว่า การศึกษาเพื่อความเป็นพลเมืองโลกของยูเนสโกเป็นการพัฒนาความรู้ (Knowledge) ทักษะ (Skills) โดยเน้นค่านิยมและทัศนคติ (Values & Attitudes) ที่ผู้เรียนจำเป็นต้องมีเพื่อช่วยกันสร้างโลกที่มีความยุติธรรม ความสงบสุข ความใจกว้าง มีความเป็นหนึ่งเดียว ความมั่นคงปลอดภัย และความยั่งยืน ท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงอันรวดเร็วของยุคโลกาภิวัตน์ (2013: 4; 2014a: 15) โดยยูเนสโกมีองค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก ได้แก่

1. การเข้าใจอัตลักษณ์ร่วม (Collective identity)
2. มีศักยภาพในการเข้าใจวัฒนธรรม ศาสนา จริยธรรมหรือความแตกต่าง
3. ความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของมนุษยชาติ
4. การเคารพความแตกต่าง
5. ความสามารถในการประพฤติตน (Behaviors) ในการร่วมมือ
6. รับผิดชอบเกี่ยวกับการหาทางออกหรือความท้าทายต่างๆ ของโลก โดยมุ่งมั่นในการก่อการดี

ทีชยูนิเซฟ โดยกองทุนสหรัฐอเมริกาเพื่อองค์การยูนิเซฟ – Teach UNICEF, U.S. fund for UNICEF โดยภารกิจคือ การสนับสนุนและสร้างความชำนาญของความเป็นพลเมืองโลกแก่

ผู้เรียนที่จะเข้าใจความเชื่อมต่อนี้ให้มีความเคารพและเห็นคุณค่าในความหลากหลาย มีความสามารถที่จะท้าทายความอยุติธรรมและความไม่เสมอภาค และสามารถดำเนินการในรูปแบบที่มีความหมายต่อตนเองได้ (Teach UNICEF, 2015b) โดยมีองค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก ดังนี้คือ

1. ความพร้อมในความคลุมเครือ (Comfort with ambiguity)
2. มุ่งมั่นในการยุติธรรมทางสังคมและความเท่าเทียม (Commitment to social justice and equity)
3. สนใจกับสภาพแวดล้อมและความมุ่งมั่นในการปฏิบัติที่ยั่งยืน (Concern for the environment and commitment to sustainable practice)
4. อยากรู้ อยากเห็นเกี่ยวกับโลก (Curiosity about the world)
5. ความเอาใจใส่ต่อผู้อื่น (Empathy for others)
6. ใจกว้าง (Open-mindedness)
7. ความเคารพต่อสิทธิของผู้อื่น (Respect for the rights of others)
8. ความรู้สึกถึงอัตลักษณ์และตระหนักรู้ (Sense of identity and self-awareness)
9. ความรู้สึกของความรับผิดชอบในการช่วยเหลือผู้อื่น (Sense of responsibility for helping others)
10. ความรู้สึกถึงความสามัคคีกับผู้คน และส่งผลต่อตัวตน (ความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน) (Sense of unity with individuals and causes within and outside one's borders (solidarity))
11. ความหลากหลายทางค่านิยม (Value diversity)

นอกจากนี้ มีนักวิชาการได้ให้ความหมายของความเป็นพลเมืองโลกในมุมมองของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก ได้แก่

นิภา สุขพิทักษ์ (2536) ได้ทำการวิจัยศึกษาจิตสำนึกในความเป็นพลโลก (Global-mindedness) ของครูกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนประถมศึกษา โดยสังเคราะห์จิตสำนึกในความเป็นพลโลกจำนวน 8 ด้านได้แก่

1. การติดต่อสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์ (Interconnectedness of humanity)
2. ความหลากหลายทางวัฒนธรรม (Cultural pluralism)

3. ผลกระทบและการกระทำของมนุษย์ที่มีต่อโลก (Effects of Human on the World)
4. จริยธรรมเกี่ยวกับความรับผิดชอบ และการเอาใจใส่ต่อโลก (Ethics of Responsibility and Care of the World)
5. การมองโลกเป็นศูนย์กลาง (Global-centrism)
6. การมุ่งอนาคต (Futurist orientation)
7. การใช้ทรัพยากรโลก (The Use of World Resources)
8. การรู้จักใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม (Knowledge of Appropriate Technology)

พูนภัทธา พูนผล (2554) ได้สรุปข้อค้นพบความเป็นพลเมืองโลกในแนวคิดการศึกษาเพื่อความเป็นพลเมืองโลกไว้ว่าคือ การเป็นพลเมืองที่ดีของชาติและของโลก โดยมีลักษณะของความเป็นพลเมืองโลกที่สากลยอมรับ ซึ่งเป็นจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก ได้แก่

1. มีความเห็นอกเห็นใจและเคารพต่อผู้อื่นและอื่นๆ ที่ควรเคารพ
2. มีความร่วมมือเพื่อก่อเกิดความขัดแย้งน้อยที่สุด
3. มีความเชื่อมั่นความยุติธรรมและความเสมอภาค
4. มีความสามารถในการใช้วิจารณ์วิจารณ์เชิงวิพากษ์
5. มีความเคารพและเห็นคุณค่าความหลากหลายทางวัฒนธรรมและเชื้อชาติ

ปาจรีย์ รัตนานุสนธิ์ (2557: 4) ได้สรุปคุณลักษณะความเป็นพลโลกในงานวิจัยเรื่องการพัฒนาตัวบ่งชี้คุณลักษณะความเป็นพลโลกของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาไว้ 4 ด้านซึ่งเป็นจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก ได้แก่

1. ความรับผิดชอบต่อตนเอง การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการปรับตัวตามความหลากหลายทางวัฒนธรรม
2. ความสามารถในการคิดสร้างสรรค์ การส่งเสริมสันติภาพและความเท่าเทียมกัน การมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับต่างๆ
3. ความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น การยอมรับแนวคิดที่แตกต่างทางการเมือง และการเคารพสิทธิและเสรีภาพ
4. การใช้ทรัพยากรธรรมชาติเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน การตระหนักและมีส่วนร่วมในปัญหาของสิ่งแวดล้อม และการตระหนักถึงความสำคัญในสาธารณสุขพื้นฐาน

จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยทั้งไทยและต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียน สามารถสังเคราะห์องค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกได้ดังตารางที่ 2.1

ตารางที่ 2.1 ตารางสังเคราะห์องค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก

ที่	องค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก	1. OXFAM (2006)	2. AUSTR. School (2008)	3. SOKA Schools (2009)	4. ESA (2011)	5. UNESCO (2014)	6. Teach UNICEF (2015)	7. นิภา (2556)	8. ศูนย์ทศรา (2554)	9. ปาจารย์ (2557)	รวม
1	เชิดชูศักดิ์ศรีของชีวิต (Uphold the dignity of life)	√	√	√	√	√	√	√			7
	มีความเมตตากรุณา	√	√	√	√	√		√			6
	มีสติปัญญา	√	√	√	√	√	√		√		8
	มีความกล้าหาญ	√	√	√	√	√	√		√		8
2	เคารพความเป็นเอกลักษณ์ (Respect individuality)	√	√	√	√	√		√	√		8
	เคารพในภาระหน้าที่เฉพาะบุคคล	√	√	√	√	√			√		7
	เคารพในบุคลิกลักษณะเฉพาะ	√	√	√	√	√		√	√		8
	เคารพในวิถีการดำเนินชีวิต	√	√	√	√	√	√	√	√		8
3	ถักทอมิตรภาพที่ยั่งยืน (Build bonds of lasting friendship)	√	√	√		√	√				5
	มีความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน	√	√	√		√	√		√	√	7
	มีการปฏิบัติชีวิตมนุษย์	√		√		√	√				4
	สามารถยืนหยัดแต่เพียงผู้เดียว	√		√		√	√				4
4	คัดค้านการใช้ความรุนแรง (Oppose violence)	√	√	√					√		4
	คัดค้านการใช้ความรุนแรงทางกายภาพ	√		√							2
	คัดค้านการใช้ความรุนแรงแฝง	√		√							2
5	นำชีวิตด้วยความรู้และสติปัญญา (Lead a life based on both knowledge and wisdom)	√		√		√				√	4
	มีความตระหนักในวัตถุประสงค์	√	√	√		√				√	5
	มีความสำนึกรับผิดชอบอย่างเต็มที่	√	√	√		√	√			√	7
	มีความปรารถนาอันแรงกล้าที่จะอุทิศตนเพื่อความผาสุกของมนุษยชาติและโลก	√	√	√	√	√	√			√	8
6	ความอยากรู้อยากเห็นเกี่ยวกับโลก						√				1
7	ความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของชุมชน					√					1
8	การมองโลกเป็นศูนย์กลาง								√		1

จากตารางที่ 2.1 ข้างต้น ผู้วิจัยได้นำหลักการ 5 ข้อของโรงเรียนโซกะ (SOKA Schools) เป็นองค์ประกอบหลักในการศึกษาจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก และได้นำองค์ประกอบของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของอีก 3 สถาบัน ได้แก่ การศึกษาอ็อกแฟม: Oxfam Education (2006) โรงเรียนโดยรัฐบาลประเทศออสเตรเลีย: Schools by Australian Government (Curriculum Corporation, 2008) และ ทีชยูนิเซฟ โดยกองทุนสหรัฐอเมริกาเพื่อองค์การยูนิเซฟ: Teach UNICEF, U.S. fund for UNICEF (2015b) มาใช้เป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย เนื่องจากมีความครอบคลุมและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน สามารถสรุปได้ดังนี้

1. เชิดชูศักดิ์ศรีของชีวิต (Uphold the dignity of life) หมายถึง สภาวะที่เราให้เกียรติยกย่องและปกป้องศักดิ์ศรีของชีวิตของผู้อื่น เมื่อใดที่เราพบกับผู้ที่มีความทุกข์หรือศักดิ์ศรีของชีวิตกำลังถูกลดทอน เราควรแสดงออกถึง 1) ความเมตตากรุณาที่จะไม่ทอดทิ้งผู้อื่นให้ทุกข์ตามลำพัง (Compassion) 2) มีปัญญาที่เข้าใจในความเท่าเทียมและศักยภาพที่ไร้ขอบเขตจำกัดของชีวิตแต่ละคน (Wisdom) และ 3) มีความกล้าหาญที่จะลงมือทำให้ความแตกต่างกลายเป็นการยกระดับความเป็นมนุษย์ของตนเองและของผู้อื่น (Courage)

2. เคารพในเอกัตภาพ (Respect individuality) หมายถึง สภาวะที่เรามีพฤติกรรมที่แสดงออกถึงการเคารพนับถือ การยกย่องชมเชย การไม่ดูหมิ่นดูแคลน และการไม่ละเมิดต่อสาระสำคัญของสิทธิมนุษยชน ในที่นี้หมายถึง 1) เคารพในภาระหน้าที่เฉพาะของบุคคล (Singular mission) 2) เคารพในคุณลักษณะเฉพาะของบุคคล (Individuality) และ 3) เคารพในวิถีการดำเนินชีวิตของบุคคล (Way of living)

3. ถักทอมิตรภาพที่ยั่งยืน (Build bonds of lasting friendship) หมายถึง สภาวะที่เรามีพฤติกรรมที่แสดงออกถึงการให้ความสำคัญในการสร้างเครือข่ายมิตรภาพที่สร้างสรรค์ด้วยความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน (Solidarity) พร้อมกับการเพียรพยายามในการปฏิวัติชีวิตมนุษย์ (Human revolution) ของตนเองเพื่อเป็นกัลยาณมิตรที่ดีต่อกัน

4. คัดค้านการใช้ความรุนแรง (Oppose violence) หมายถึง สภาวะที่เรามีพฤติกรรมที่แสดงออกถึงการ 1) ไม่ใช้ความรุนแรงด้วยตนเอง (Self-perform) 2) ไม่เป็นเหตุให้ผู้อื่นใช้ความรุนแรง (Drive other perform) และ 3) คัดค้านการใช้ความรุนแรงของผู้อื่น (Oppose others' violence) โดยความรุนแรงในที่นี้ หมายถึง ความรุนแรงทางกายภาพ (Physical violence) ได้แก่ การใช้กำลังในการทำร้ายร่างกาย การรังแก การกลั่นแกล้ง หรือการทำร้ายชีวิตของผู้อื่น และความรุนแรงแฝง (Passive violence) ได้แก่ การคุกคามสิทธิของผู้อื่น การทำลายศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของผู้อื่น เช่น การอคติ การดูถูกเหยียดหยาม การด่าทอ การล้อเลียน การข่มขู่ การเลือกปฏิบัติหรือการแบ่งพรรคแบ่งพวก

5. นำชีวิตด้วยความรู้และปัญญา (Lead a life based on both knowledge and wisdom) หมายถึง สภาวะที่เรามีพฤติกรรมที่แสดงออกถึงการดำเนินชีวิตและการทำกิจกรรมโดยใช้ความรู้ที่มีปัญญาแห่งความเมตตากรุณาเป็นฐาน (Compassionate wisdom-based) โดยเรา 1) มีเป้าหมายที่ชัดเจนเพื่อการสร้างคุณค่า (Sense of purpose for value-creating) 2) มีความสำนึกรับผิดชอบอย่างเต็มที่ (Sense of responsibility) และ 3) มีความปรารถนาอันแรงกล้าที่จะอุทิศตนเพื่อความผาสุกของมนุษยชาติและโลก

รายละเอียดดังต่อไปนี้

1. เชิดชูศักดิ์ศรีของชีวิต (Uphold the dignity of life)

ในข้อเสนอสันติภาพประจำปี พ.ศ. 2556 ของ Ikeda (Peace Proposal 2013 Compassion, Wisdom and Courage: Building a Global Society of Peace and Creative Coexistence) เขาที่ได้นำเสนอต่อองค์การสหประชาชาติเมื่อวันที่ 26 มกราคม พ.ศ. 2556 (ค.ศ. 2013) ว่าการสร้างสังคมโลกอย่างยั่งยืน (A Sustainable Global Society) ตามวิสัยทัศน์ขององค์การสหประชาชาตินั้นควรอย่างยิ่งที่จะใช้การไม่ละเมิดศักดิ์ศรีของชีวิตเป็นพื้นฐานของการสร้างสังคมโลกครั้งนี้ ยิ่งกว่านั้น Ikeda เชื่อว่าการไม่ละเมิดศักดิ์ศรีของชีวิตนี้จะเป็นส่วนส่งเสริมกระบวนการการสถาปนาเป้าหมายใหม่ของการพัฒนาที่ยั่งยืน Ikeda (2013) ได้ชวนให้จินตนาการถึงสังคมโลกแห่งสันติภาพและการอยู่ร่วมกันอย่างสร้างสรรค์เสมือนหนึ่งเป็นสิ่งปลูกสร้างแห่งหนึ่งที่มีการเคารพศักดิ์ศรีของชีวิตเป็นฐานรากของสิ่งปลูกสร้าง ส่วนอุดมการณ์แห่ง “สิทธิมนุษยชน” และ “ความมั่นคงของมนุษย์” (Human rights and human security) จะเป็นเสาหลักที่ค้ำจุนสิ่งปลูกสร้างนี้ไว้ ดังนั้น ถ้าฐานรากแห่งการเคารพศักดิ์ศรีของชีวิตยังเป็นแนวความคิดที่เป็นนามธรรม โครงสร้างทั้งหมดก็จะไม่มั่นคงและในที่สุดอาจทลายลงเมื่อพบกับการทำทลายหรือวิกฤตการณ์ของสังคม (Sustainable Development Goals: SDGs) ด้วย (Ikeda, 2013; Thompson, 2014)

ในหัวข้อ “คุณค่าสูงสุดของมนุษย์” ในบทสนทนาเรื่อง “ชีวิตเลือกได้” (Choose life: A Dialogue, The Highest Human Value) ระหว่างนักประวัติศาสตร์โลกชาวอังกฤษ Arnold J. Toynbee (ค.ศ. 1889–1975, บุคคลที่นิตยสาร TIME Magazine ยกย่องเขาเป็น “ปราชญ์นานาชาติ”) กับ Ikeda โดย Ikeda เห็นพ้องกับ Toynbee ได้กล่าวถึงขอบเขตของศักดิ์ศรีของชีวิต หมายถึง ศักดิ์ศรีของสรรพชีวิตและสรรพสิ่งในจักรวาล อันรวมถึงสิ่งไม่มีชีวิตและส่วนที่เป็นอนินทรีย์ในธรรมชาติ เช่น ดิน ก้อนหิน อากาศ น้ำพุ แม่น้ำ ทะเล ไม่เพียงแค่มนุษย์เท่านั้น หากมนุษย์ล่วงเกิน ศักดิ์ศรีของสรรพสิ่งในจักรวาลก็เท่ากับเราล่วงเกินศักดิ์ศรีของเราด้วย และ Toynbee เห็นพ้องกับ Ikeda ในเรื่องของศักดิ์ศรีของชีวิต ว่าเป็นสิ่งที่ไม้อาจนำสิ่งใดมาเทียบเทียมได้ ไม่มีสิ่งใดจะมาทดแทน

ได้ (Irreplaceable) โดย Toynbee เน้นย้ำว่า ศักดิ์ศรี (หรือบางทีเรียกว่าเกียรติ) เป็นสิ่งที่สูงสุดนั้นเปรียบเทียบกับไม่ได้ ไม่มีสิ่งใดที่จะสามารถนำมาแลกเปลี่ยนกับศักดิ์ศรีหรือเกียรติยศได้ ไม่ว่าสิ่งนั้นจะสูงค่าเพียงใดก็ตาม (Toynbee & Ikeda, 2007: 339-342)

Ikeda (2013) มีความเชื่อมั่นว่าในเนื้อแท้ของมนุษย์มีความสูงส่งและไม่ใช้ต้นเหตุของสงครามและความรุนแรง โดย Ikeda ได้ยืนยันตาม the Seville Statement on Violence (UNESCO, in Seville, Spain, on 16 May 1986) ที่ได้ถูกนำมาใช้ในประชุมสมัชชาของยูเนสโกในปี พ.ศ. 2532 (ค.ศ. 1989) ที่ว่า "มันเป็นเรื่องที่ไม่ถูกต้องในการกล่าวว่าสงครามหรือพฤติกรรมความรุนแรงต่างๆ ได้ถูกโปรแกรมไว้ในพันธุกรรมของมนุษย์เรา" และเมื่อวันที่ 16 มีนาคม ปี พ.ศ. 2557 (ค.ศ. 2014) Alastair Thompson (นักสื่อสารมวลชนเชื้อสายสก๊อตแลนด์และไอริชจากประเทศนิวซีแลนด์ ผู้ร่วมก่อตั้ง Scoop Publisher เป็นนักสื่อสารมวลชนที่มีประสบการณ์มากกว่า 24 ปี ได้รับรางวัลนักสื่อสารมวลชนยอดเยี่ยมมากมายทั้งด้านธุรกิจและด้านการสืบสวนสอบสวน) ได้ตั้งคำถามต่อ Ikeda เกี่ยวกับศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ (Human Dignity) หรือ ศักดิ์ศรีของชีวิต (The dignity of life) ในบทสัมภาษณ์เรื่อง Peace On Earth - An Interview With Daisaku Ikeda ว่า "ลักษณะใดบ้างตามธรรมชาติของมนุษย์ที่แสดงถึงการมีส่วนร่วมเพื่อสันติภาพและลักษณะใดบ้างที่ส่งผลเสียต่อสันติภาพ" (Thompson, 2014) Ikeda ได้ยกตัวอย่างลักษณะตามธรรมชาติของมนุษย์ที่แสดงถึงการมีส่วนร่วมเพื่อสันติภาพ โดยกล่าวว่า เป็นความจริงที่ว่าในความเพียรพยายามที่จะปกป้องบุคคลที่ตนรักในท่ามกลางความขัดแย้งที่รุนแรงระหว่างกลุ่มคน 2 กลุ่มก็อาจเป็นไปได้ที่ผู้คนอาจถูกผลักดันให้เข้าสู่การใช้ความรุนแรงได้ แต่ในทางกลับกัน ตัวอย่างจาก มหาตมะ คานธี และ มาร์ติน ลูเธอร์ คิง จูเนียร์ (Mahatma Gandhi and Martin Luther King, Jr.) ที่มีความรู้สึกอันแรงกล้าว่าตนเองนั้นสามารถทำหน้าที่ในการส่งต่อความหวัง ความกล้าหาญและแรงบันดาลใจให้แก่ผู้คนในการเอาชนะแรงเกลียดชังโดยใช้หลักอหิงสา (สันติวิธี - Nonviolence) ได้ก็ถือเป็นตัวอย่างที่ดี

นอกเหนือจากนี้ Ikeda (Thompson, 2014) ได้ชี้ถึงลักษณะที่ส่งผลเสียต่อสันติภาพอันได้แก่ ลักษณะพื้นฐานทางด้านสังคม (Social ethos) ที่ประชาชนถูกกวาดต้อนเข้าสู่หลักจิตวิทยาแบบเหมารวมทั้งหลาย (Collective psychologies) และจากความเป็นป่วนรุนแรงของสังคม และได้เสนอว่าควรใช้จิตวิญญาณแห่งความเห็นอกเห็นใจ (Spirit of empathy) ที่รับรู้ต่อศักดิ์ศรีสากลของแต่ละชีวิตให้เป็นรากฐานสำหรับลักษณะพื้นฐานทางด้านสังคม (Social ethos) นี้ โดยหมายรวมถึงการป้องกันการกลายเป็นต้นเหตุสู่สงครามหรือความรุนแรงอันเกิดจากความปรารถนาที่จะปกป้องครอบครัวหรือกลุ่มเหล่าอันเป็นที่รักของตน สิ่งสำคัญคือเราจะต้องรับรู้จากหัวใจถึงความปรารถนาของผู้อื่นหรือกลุ่มอื่นที่เขาเองก็ต้องการหลักประกันของความอยู่รอดของพวกเขาด้วยเช่นกัน ดังนั้นเราจะต้องพึงระลึกเสมอที่จะไม่แสวงหาความสุขบนความลำบากหรือบนความทุกข์ของผู้อื่น และเรา

จะต้องป้องกันไม่ให้ความต้องการของเรามีพลังอำนาจไปคุกคามต่อชีวิตและศักดิ์ศรีของผู้อื่น ซึ่งสิ่งนี้เป็นสิ่งที่เป็นการท้าทายเร่งด่วนที่ Ikeda เน้นย้ำ

สอดคล้องกับ Toynbee (2007) ได้สรุปสำนึกเกี่ยวกับศักดิ์ศรีของมนุษย์ว่าควรทำให้พวกเราทุกคนรู้จักนอบน้อมธรรมชาติของมนุษย์ว่ามีศักดิ์ศรีอยู่ แม้ศักดิ์ศรีจะเปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลาและไม่เคยสมบูรณ์ก็ตาม แต่มนุษย์จะมีศักดิ์ศรีตราบเท่าที่เขาเลิกแสวงหาประโยชน์ ยอมเสียสละโดยไม่คำนึงถึงตัวเองเป็นหลัก มีเมตตา มีความรัก และอุทิศตนเพื่อสิ่งมีชีวิตอื่นและเพื่อจักรวาล แต่ศักดิ์ศรีของเขาจะหมดไปหากเขาละโมภโลบและก้าวร้าว การที่เรายอมปล่อยตนเองเป็นเช่นนี้ก็เท่ากับเราทำให้ตนเองตกต่ำลง จริยธรรมก็จะยิ่งต่ำต้อยลงด้วย ถ้าขาดซึ่งการเคารพศักดิ์ศรีของชีวิต ชีวิตจะขาดคุณค่าและไม่มีความสุข ศักดิ์ศรีของมนุษย์เป็นสิ่งที่ไม่อาจไปถึงได้ด้วยการใช้ประยุกต์วิทยาที่มนุษย์เราในยุคปัจจุบันกำลังเชี่ยวชาญมากยิ่งขึ้นนี้ แต่ศักดิ์ศรีของมนุษย์จะไปถึงได้ด้วยจริยธรรมที่สามารถวัดได้จากการกระทำที่มีเมตตาธรรมและความรักเป็นตัวควบคุม ไม่ใช่ความโลภหรือความก้าวร้าว โดย Ikeda (2007) ได้กล่าวไว้ว่า เราจะต้องใช้ความเพียรพยายามอย่างไม่หยุดหย่อน โดยมนุษย์แต่ละคนจะต้องรับผิดชอบต่อศักดิ์ศรีของตนเอง ลดละเลิกการเกลียดชังและการทำร้ายกัน (Violence and hatred) จะต้องช่วยช่วยในการกระทำทุกอย่างด้วยความรักและความงาม

เพื่อให้มั่นใจว่าการเคารพศักดิ์ศรีของชีวิตจะได้รับการสนับสนุนอย่างจริงจัง จำเป็นที่ผู้คนในโลกจะต้องรู้สึกได้อย่างชัดเจนและมีประสบการณ์อย่างชัดเจนอยู่ในวิถีการดำเนินชีวิต ดังนั้น Ikeda (2013) จึงได้นำเสนอ 3 พันธสัญญา (Commitment) ในการเคารพศักดิ์ศรีของชีวิต เพื่อเป็นแนวทางการดำเนินการสำหรับทุกคน อันได้แก่ 1) ความตั้งใจที่จะร่วมทุกข์ร่วมสุขของผู้อื่น (The determination to share the joys and sufferings of others) 2) ความเชื่อมั่นศรัทธาในความเป็นไปได้ที่ไร้ขอบเขตจำกัดของชีวิต (The faith in the limitless possibilities of life) และ 3) การตั้งปณิธานที่จะปกป้องและให้ความสำคัญกับความหลากหลาย (The vow to defend and celebrate diversity) โดย Ikeda (Thompson, 2014) ได้ให้เหตุผลของการใช้คำว่า ตั้งใจ (Determination) เชื่อมั่นศรัทธา (Faith) และ ปณิธาน (Vow) เนื่องจากมันเป็นสิ่งสำคัญที่พวกเราทุกคนที่จะรักษาพันธสัญญาที่ลึกซึ้งนี้ให้ยังรากลึกในการยกย่องศักดิ์ศรีของชีวิต ถ้าหากพวกเราต้องการที่จะต้านทานกระแสเชิงลบของสังคมและร่วมกันสร้างปรากฏการณ์ที่ยั่งยืนของสันติภาพและการอยู่ร่วมกันอย่างสมานสามัคคี

ในข้อเสนอสันติภาพประจำปี พ.ศ. 2556 (ค.ศ. 2013) Ikeda (2013) ได้กล่าวสรุปในตอนท้ายของการนำเสนอ 3 พันธสัญญาในการเคารพศักดิ์ศรีของชีวิตว่า 3 พันธสัญญาในการเคารพศักดิ์ศรีของชีวิตนี้สามารถคิดในแง่มุมมองของ 3 คุณลักษณะอันเป็นองค์ประกอบสำคัญของความเป็นพลเมืองโลก (Essential elements of Global Citizenship) ที่ Ikeda ได้เคยปาฐกถาที่ Teacher

College, Columbia University ในปี ค.ศ. 1996 (พ.ศ. 2539) (Ikeda, 1996a) อันได้แก่ 1) ความเมตตากรุณาที่จะไม่ทอดทิ้งผู้อื่นให้ทุกข์ตามลำพัง (The compassion that never abandons others to suffer alone) 2) ปัญญาที่จะตระหนักหรือมีสำนึกในความเสมอภาคและความเป็นไปได้ของชีวิต (The wisdom to perceive the equality and possibilities of life) และ 3) ความกล้าหาญในการทำให้ความแตกต่างกลายเป็นแรงผลักดันในการยกระดับขั้นของมนุษยชาติ (The courage to make our differences the impetus for the elevation of our humanity) โดย Ikeda ได้กล่าวถึงความสัมพันธ์ของ 3 องค์ประกอบนี้ไว้ว่าไม่ได้อยู่ตามลำพัง แต่มีความสัมพันธ์ร่วมกัน โดยกล่าวว่า

1) มีความเมตตากรุณาที่จะไม่ทอดทิ้งผู้อื่นให้ทุกข์ตามลำพัง (The compassion that never abandons others to suffer alone) หรือ ความตั้งใจที่จะร่วมทุกข์ร่วมสุขของผู้อื่น (The determination to share the joys and sufferings of others) Ikeda (2013) กล่าวไว้ว่า “ด้วยสำนึกถึงธรรมชาติของมนุษย์แต่ละคนที่มีความเป็นเอกลักษณ์ (The unique) และไม่มีสิ่งใดจะมาทดแทนได้ (Irreplaceable) ส่งผลให้ศักดิ์ศรีของชีวิตเป็นสิ่งที่มั่งคั่งและมีคุณค่าที่ยิ่งใหญ่มาก” ดังนั้น Ikeda (ไดซาซุ อิเคดะ, 2548: 183-187) ได้กล่าวกับเหล่าเยาวชนว่า สิ่งที่เราควรเพียรพยายามอย่างไม่หยุดหย่อนคือ การทำให้ประชาชนทั้งหมดมีชีวิตอยู่อย่างมีศักดิ์ศรี และตระหนักรู้ในศักยภาพของตนเอง พวกเราต้องยื่นมือเข้าไปช่วยเหลือผู้ที่ทุกข์ยาก ผู้ที่เผชิญกับปัญหาต่างๆ ผู้ที่รู้สึกท้อแท้สิ้นหวังและถูกกลืน เราจะร่วมแบ่งปันความทุกข์ยากของพวกเขา และยินดียืนหยัดพร้อมกับพวกเขาด้วยการส่งเสริมซึ่งกันและกันและการส่งเสริมกำลังใจซึ่งกันและกัน ความตั้งใจที่จะทำการส่งเสริมกำลังใจแก่ผู้คนต่อไปจนกว่ารอยยิ้มจะกลับมาสู่ใบหน้าของเขาอีกครั้งหนึ่ง – ด้วยการไม่ละทิ้งพวกเขา และร่วมทุกข์ร่วมสุขด้วย – จะช่วยให้พวกเราเองสามารถเอาชนะความท้าทายของชีวิตได้อย่างต่อเนื่อง และสามารถรับมือกับอุปสรรคใดๆที่ถาโถมเข้ามาอย่างกระหน่ำหนั (Ikeda, 2013) ในที่สุดด้วยความเพียรพยายามอย่างไม่ลดละที่จะ “ปกป้อง (Defend) หรือ เชิดชู (Uphold)” สิ่งซึ่งไม่มีสิ่งใดจะมาทดแทนได้ที่เรียกว่าศักดิ์ศรีของชีวิตนี้ และการ “เสริมพลัง” แก่ศักดิ์ศรีของตนเองและผู้อื่นนี้จะส่งผลให้สังคมที่ไม่เท่าเทียม (The inequalities of society) ในปัจจุบันนี้ได้ถูกแก้ไขและสามารถสถาปนาพื้นฐานที่มั่นคงของการหลอมรวมทางสังคม (Social inclusion) ได้ (Ikeda, 2013), (Social Inclusion ภาษาไทย: การหลอมรวมทางสังคม หรือการยอมรับสมาชิกในสังคม โดยธนาคารโลก (The World Bank) ได้ให้คำนิยามคือ กระบวนการที่จะพัฒนาด้านขีดความสามารถ โอกาส ความยากจนหลากหลายมิติ ความไม่เท่าเทียมกัน ความเสมอภาค การยอมรับทางสังคม และศักดิ์ศรีของชีวิตมนุษย์ (The World Bank, 2013; Wikipedia, 2015b; ถวิลวดี บุรีกุล, 2558; โสภ อ่อนโอภาส, 2551)

2) มีปัญหาที่จะตระหนักหรือมีสำนึกในความเสมอภาคและความเป็นไปได้ของชีวิต (The wisdom to perceive the equality and possibilities of life) หรือ ความเชื่อมั่นศรัทธาในความเป็นไปได้ที่ไร้ขอบเขตจำกัดของชีวิต (The faith in the limitless possibilities of life) Ikeda (2013) ได้นำเสนอสารคดีเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนศึกษาในภาคปฏิบัติ ชื่อ “A Path to Dignity: The Power of Human Rights Education” (HREA, SGI, & OHCHR, 2013) ใน 3 รูปแบบใน 3 สิ่งแวดล้อมที่แตกต่างกันในประเทศอินเดีย ประเทศออสเตรเลียและประเทศตุรกีที่ผลิตขึ้นเมื่อเดือนกันยายน ปี พ.ศ. 2555 ด้วยความร่วมมือระหว่างสมาคมสร้างคุณค่าสากล SOKA Gakkai International (SGI, มี Daisaku Ikeda เป็นประธานสมาคม) องค์กร The global human rights education and training centre (HREA, ซึ่งเป็นองค์กรพัฒนาเอกชนสัญชาติเนเธอร์แลนด์-อเมริกันที่ทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษาขององค์การสหประชาชาติ) และสำนักงานสหประชาชาติข้าหลวงใหญ่สิทธิมนุษยชน The Office of the United Nations High Commissioner for Human Rights (OHCHR) เพื่อส่งเสริมอุดมการณ์และหลักการของการศึกษาและการฝึกอบรมด้านสิทธิมนุษยชนตามมติสมัชชาขององค์การสหประชาชาติเมื่อปี ค.ศ. 2011 (พ.ศ. 2554) ให้กว้างขวางยิ่งขึ้น Ikeda (2013) ได้กล่าวว่าสารคดีนี้ได้ส่งสารของความเป็นไปได้ในการเปลี่ยนแปลงสังคม และการเปลี่ยนแปลงนี้เริ่มจากการเปลี่ยนแปลงภายในตัวของมนุษย์คนหนึ่งๆ (Inner transformation of individual) สารคดีนี้มีรากฐานจากความเชื่อมั่นต่อพุทธปรัชญาของพระศากยมุนีพุทธที่พระองค์ยืนยันว่า “จงอย่าถามถึงชาติตระกูล แต่ขอให้ถามถึงการประพฤติดน” ซึ่งเป็นมุมมองที่พระองค์วิพากษ์วิจารณ์ต่อความเชื่อในยุคสมัยของพระองค์มาโดยตลอด โดยพระองค์ชี้ให้เห็นว่า การเกิดในชาตินี้เป็นเพียงผลกรรมจากอดีตชาติ และพระองค์ทรงเปรียบเทียบต่อว่า “ไม่ว่าจะเป็นไม้ชนิดใดก็ตาม ในความเป็นจริงก็ไหม้ไฟได้เหมือนกัน” เป็นการแสดงให้เห็นว่ามนุษย์นั้นแม้จะมีชาติตระกูลอย่างไร ก็เป็นเจ้าของสภาวะชีวิตที่มีศักดิ์ศรีสูงส่งเท่าเทียมกันและกอปรไปด้วยความเป็นไปได้ที่ไร้ขีดจำกัดทั้งสิ้น เราจึงควรอย่างยิ่งในการมองการประพฤติดนของผู้คน ณ ปัจจุบันมากกว่าการเลือกปฏิบัติ (Discriminate against) เพราะชาติตระกูลที่พวกเขาไม่สามารถเลือกเองได้ในชาตินี้ ซึ่งเป็นข้อความที่ปรากฏอยู่ในหน้า 75 ในหนังสือแปลจากภาษาบาลีชื่อ The Dhammapada and Sutta-Nipata ของ F.M. Muller (ค.ศ. 1823-1900, นักอักษรศาสตร์และนักตะวันออกศึกษาชาวเยอรมันหนึ่งในผู้ริเริ่มอินเดียศึกษาในตะวันตก) (Muller, 2014: 75)

Ikeda (2013) ได้กล่าวถึงหลักคำสอนทางพุทธศาสนา 2 เรื่องที่สำคัญของพระศากยมุนีพุทธคือเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างเหตุและผล (Cause and effect) และเรื่องปฏิจางสมุปบาท (สันสกฤต: Pratītyasamutpāda, อังกฤษ: Dependent origination, Interdependence) โดยในเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างเหตุและผลสอนไว้ว่า แม้อัตถจะเป็นสิ่งที่เปลี่ยนแปลงไม่ได้ก็ตาม แต่การกระทำและทัศนคติในขณะปัจจุบันจะสามารถกลายเป็นเหตุใหม่ที่

ก่อให้เกิดผลลัพธ์ใหม่ทั้งหมด ด้วยเหตุผลเช่นนี้ คุณค่าที่แท้จริงของบุคคลจึงอยู่ที่การกระทำของพวกเขา ณ ขณะปัจจุบัน ส่วนเรื่องปัจเจกสมุปปาตได้กล่าวถึงหลักคำสอนทางพุทธศาสนาที่มีความสำคัญมาก ที่เน้นถึงหลักความจริงของความเชื่อมโยงสัมพันธ์ และการมีอยู่ของสรรพสิ่งทั้งหลายที่ล้วนลักทอและส่งผลซึ่งกันและกัน ขณะต่อขณะ เหตุและผลเกิดขึ้นพร้อมกัน เชื่อมโยงสัมพันธ์และส่งผลต่อผู้อื่นและสิ่งแวดล้อมของเราด้วย ดังนั้น การกระทำของเรา ณ ขณะปัจจุบันมีพลังไม่เฉพาะต่อการเปลี่ยนแปลงภายในของตนเอง แต่จะสร้างคลื่นกระแสใหม่ของผลตอบสนองและผลลัพธ์เชิงบวกต่อผู้อื่นและสิ่งแวดล้อมได้ (Soka Gakkai International, 2015e; วิกิพีเดีย, 2558a) Ikeda (2013) ได้กล่าวถึงหลักการทางพุทธธรรมที่เน้นย้ำว่ามนุษยชาติสามารถก้าวไปข้างหน้าอีก 1 ก้าวด้วยความเพียรพยายามที่ไม่หยุดหย่อนในการส่งเสริมกำลังใจซึ่งกันและกัน ด้วย ความเชื่อมั่นศรัทธาในความเป็นไปได้ที่ไร้ขอบเขตจำกัดของชีวิตของทุกๆ คนหนึ่งเพื่อทุกคนได้ (One for all) ดังนั้น จงมีความมั่นใจในตนเอง จงลุกขึ้นพัฒนาตนเองให้ก้าวหน้าขึ้นเป็นผู้นำเพื่อประโยชน์ของผู้อื่นด้วย นี่คือความหมายของเชิดชูศักดิ์ศรีของชีวิตของตนเองและของผู้อื่นด้วย

3) มีความกล้าหาญในการทำให้ความแตกต่างกลายเป็นแรงผลักดันในการยกระดับขึ้นของมนุษยชาติ (The courage to make our differences the impetus for the elevation of our humanity) หรือ การตั้งปณิธานที่จะปกป้องและให้ความสำคัญกับความหลากหลาย (The vow to defend and celebrate diversity) Ikeda (2013) กล่าวว่าจากประสบการณ์ของท่านว่า ความหลากหลาย (Diversity) ไม่ใช่เป็นเพียงสิ่งที่เราต้องเคารพเท่านั้น แต่มันแสดงถึงโอกาสที่เราจะได้สะท้อนตนเองหรือพิจารณาตนเอง ซึ่งเป็นหนทางสู่การทำให้ชีวิตของเรามีความหมายที่สมบูรณ์ยิ่งขึ้นและงดงามยิ่งขึ้น Ikeda ได้บอกเล่าถึงเหตุผลของการสนทนา (Dialogue) กับบุคคลผู้มีความสามารถจากทั่วโลกหลายพันคนผู้มีภูมิหลังวัฒนธรรมและความเชื่อทางศาสนาที่แตกต่างกันมาตลอดหลายทศวรรษที่ผ่านมาของเขาวา เพื่อที่จะค้นหาแนวทางการตอบสนองที่เป็นไปได้ในประเด็นต่างๆ ของโลก และความคาดหวังต่ออนาคตของมนุษยชาติของบุคคลผู้มีความสามารถเหล่านี้ โดยท่านมักจะตั้งคำถามผ่านเรื่องราวในครอบครัวของบุคคลเหล่านั้น ความทรงจำในวัยเยาว์ หรือ เหตุการณ์ที่เป็นแรงผลักดันให้ท่านเหล่านั้นเข้าสู่เส้นทางปัจจุบัน ท่านพยายามนำเข้าสู่มุมมองความเลื่อมใสศรัทธาส่วนบุคคล และแรงผลักดัน (Individual conviction and motivation) ต่างๆ Ikeda เรียกสิ่งนี้ว่า ความอุดมสมบูรณ์ของบุคลิกลักษณะ *The richness of character* ซึ่งเป็นสิ่งที่แฝงอยู่เบื้องหลังป้ายชื่อของเชื้อชาติและลัทธิความเชื่อ แนวคิดข้างต้นสอดคล้องกับแนวคิดของนักเศรษฐศาสตร์ชาวอินเดียเชื้อสายบริติช-อินเดีย Amartya Sen (ค.ศ. 1933) ได้เตือนสติพวกเราว่าแม้จะเป็นสังคมพหุลักษณะ (Plurality of Identity) – ความหลากหลายทางเชื้อชาติและประเพณีความเชื่อ - แต่ถ้าไม่ตื้อตึงหรือแข็งขันด้านอัตลักษณ์มากจนเกินไป ย่อมจะต้องมีความเป็นไปได้ในการค้นพบจุดที่จะสามารถบรรจบกันหรือประสานกันได้ด้วย “จุดที่มนุษย์แลกเปลี่ยนกันแบบหนึ่งต่อ

หนึ่ง” ซึ่งจะส่งผลให้เราก้าวข้ามการแบ่งแยกต่างๆ และสถาปนาสายใยที่ทับซ้อนมากมายด้วยความเอาใจใส่และมิตรภาพต่อกันได้” (Ikeda, 2013) นอกเหนือจากนี้ ยังสอดคล้องกับนักปรัชญาการเมืองเชื้อสายเยอรมัน-อเมริกัน Hannah Arendt (ค.ศ. 1906-1975) ที่เชื่อมั่นว่าผู้คนจะกลับมาเป็นมนุษย์ที่แท้จริงอีกครั้งก็ต่อเมื่อเราสามารถพูดคุยกับมนุษย์ในฐานะเพื่อน (fellows) (Arendt, 1970: 24-25; Ikeda, 2013) จากความเห็นทั้งหมดข้างต้น Ikeda (2013) หวังเสมอว่าการปฏิสัมพันธ์ของชีวิตของเราจะนำไปสู่โลกที่ดียิ่งขึ้น ในการพัฒนาที่ประสานกลมกลืนยิ่งขึ้น ความแตกต่างของเราจะกลายเป็นบทเพลงเอกที่เปิดเผยความยอดเยี่ยมสูงสุดของเราแต่ละคนได้ เงื่อนไขที่สำคัญคือ มิตรภาพบนฐานแห่งการแลกเปลี่ยนแบบใจต่อใจ (Heart-to-heart exchange) มิตรภาพเป็นเครื่องหมายที่สำคัญมากของมนุษยชาติที่จะปิดเป้าวัฒนธรรมแห่งสงครามที่อยู่ในห้วงลึกของความเกลียดชังและการใช้ความรุนแรงออกไป

สามารถสรุปได้ว่า เชิดชูศักดิ์ศรีของชีวิต (Uphold the dignity of life) หมายถึงสถานะที่เราให้เกียรติ ยกย่องและปกป้องศักดิ์ศรีของชีวิตของผู้อื่น เมื่อใดที่เราพบกับผู้ที่มีความทุกข์หรือศักดิ์ศรีของชีวิตกำลังถูกลดทอน เราควรแสดงออกถึง 1) ความเมตตากรุณาที่จะไม่ทอดทิ้งผู้อื่นให้ทุกข์ตามลำพัง (Compassion) 2) มีปัญญาที่เข้าใจในความเท่าเทียมและศักยภาพที่ไร้ขอบเขตจำกัดของชีวิตแต่ละคน (Wisdom) และ 3) มีความกล้าหาญที่จะลงมือทำให้ความแตกต่างกลายเป็นการยกระดับความเป็นมนุษย์ของตนเองและของผู้อื่น (Courage)

2. เคารพในเอกัตภาพ (Respect individuality)

Ikeda ได้ให้ความสำคัญอย่างสูงต่อเอกัตภาพหรือบุคลิกลักษณะเฉพาะทั้งของเด็กและผู้ใหญ่ ทั้งของตนเองและของผู้อื่น ในหนังสือบทสนทนาเยาวชน-สำหรับผู้เป็นกำลังสำคัญของศตวรรษที่ 21 (Discussions on Youth) ได้ยกหลักคำสอนทางพระพุทธศาสนาที่กล่าวถึง “ต้นชากุระ บัว และสาลี” ที่ต่างก็มีความสวยงามและภาระหน้าที่เฉพาะของตนเอง ต้นชากุระมีความงดงามที่โดดเด่นพิเศษ ดอกบัวมีกลิ่นหอมที่ละมุนละไม ต้นท้อจะออกดอกที่มีสีส้มสวยงามต้องตา และผลสาลีมีรสชาติอร่อย เฉกเช่นเดียวกับมนุษย์ ทุกคนมี “ภาระหน้าที่เฉพาะของตนเอง (Singular mission)” มี “บุคลิกลักษณะของตนเอง (Individuality)” และมี “วิถีการดำเนินชีวิตตามแบบฉบับของตนเอง (Way of living)” มนุษย์ทุกคนมีสิทธิที่จะเติบโตและเปิดเผยศักยภาพของตนเองได้ในฐานะมนุษย์ เพื่อที่จะบรรลุภาระหน้าที่ในโลกใบนี้ และสามารถที่จะเลือกเส้นทางสู่ความสมบูรณ์แบบของตนเอง (The path of self-perfection) คุณมีสิทธินี้ เช่นเดียวกันคนอื่น ๆ ก็มีสิทธินี้เช่นกัน นี่คือความหมายของสิทธิมนุษยชน (Human Rights) ดังนั้น การตำหนิตัวเดียว (Blame) หรือการละเมิดสิทธิมนุษยชนของผู้คน (Violate others rights) อาจเรียกได้ว่าเป็นการทำลายระบบธรรมชาติของสรรพสิ่ง

ทั้งหลาย ดังนั้น ความจริงเหล่านี้จึงเป็นสิ่งสำคัญที่พวกเราจะต้องตระหนักถึง (Recognize) และให้การเคารพ (Respect) ไม่เลือกปฏิบัติหรือแบ่งเขาแบ่งเรา (Not discriminate) ไม่วิพากษ์วิจารณ์ (Not criticize) และไม่แค้นแคะ (Not pick on) ผู้อื่น (Sgi Quarterly, 2008; Soka Gakkai International, 2015a; ไตซาซุ อิเคดะ, 2548: 172-173)

ในบทความเรื่อง Value Creations as the Aim of Education: Tsunesaburo Makiguchi and SOKA Education โดย A. Gebert นักวิจัยชาวอเมริกันที่สถาบันปรัชญาตะวันออก (The Institute of Oriental Philosophy – IOP, Japan) และ M. Joffe ครูใหญ่กิตติมศักดิ์ชาวอเมริกันที่ The Renaissance Charter School, New York ได้กล่าวถึงผลการศึกษายอดนิยม โรงเรียนโซกะ (SOKA Schools) ของ C. Gross นักการศึกษาจาก The Institute for International Studies, The College of Education, Michigan State University (Gebert & Joffe, 2007: 79) ได้ยกย่องวิธีคัดเลือกนักเรียนเข้าเรียนชั้นมัธยมต้นและชั้นมัธยมปลายของโรงเรียนโซกะในยุคแรกๆ โดยใช้การสัมภาษณ์เพื่อเลือกนักเรียนที่มีเอกัตภาพด้านอุปนิสัย มีสมรรถนะของการเป็นผู้นำ มีความคิดสร้างสรรค์และการริเริ่มที่ชัดเจน ซึ่งแตกต่างจากโรงเรียนเอกชนในยุคนี้ที่เน้นเรื่องคะแนนของผลการเรียน การทดสอบไอคิวโดยไม่ได้สนใจเอกลักษณ์และศักยภาพที่นักเรียนมีอยู่ ซึ่งโรงเรียนโซกะแห่งแรกกลับค้นหานักเรียนคนหนุ่มสาวที่กระตือรือร้นที่เต็มไปด้วยบุคลิกลักษณะและสติปัญญาที่มีพลัง

สามารถสรุปได้ว่า เคารพในเอกัตภาพ (Respect individuality) หมายถึง สภาวะที่เรามีพฤติกรรมที่แสดงออกถึงการเคารพนับถือ การยกย่องชมเชย การไม่ดูหมิ่นดูแคลน และการไม่ละเมิดต่อสาระสำคัญของสิทธิมนุษยชน ในที่นี้หมายถึง 1) เคารพในภาระหน้าที่เฉพาะของบุคคล (Singular mission) 2) เคารพในคุณลักษณะเฉพาะของบุคคล (Individuality) และ 3) เคารพในวิถีการดำเนินชีวิตของบุคคล (Way of living)

3. ถักทอมิตรภาพที่ยั่งยืน (Build bonds of lasting friendship)

คำกล่าวปราศรัยของ Ikeda ในพิธีปฐมนิเทศของโรงเรียนโซกะ (SOKA Schools) ครั้งที่ 6 Ikeda ได้กล่าวถึงความปรารถนาของเขาในฐานะผู้ก่อตั้งโรงเรียนที่จะเห็นนักเรียนของโรงเรียนโซกะสร้างเครือข่ายมิตรภาพอันแข็งแกร่งของสายใยมนุษยธรรมที่สามารถยืนหยัดอยู่ในสังคมที่วุ่นวายอลหม่านนี้ได้ โดย Ikeda เปรียบมิตรภาพที่ถาวรตั้งป่าไผ่ แม้ต้นไผ่แต่ละต้นจะยืนหยัดตามลำพังอยู่ก็จริง แต่ในความเป็นจริงนั้นรากที่อยู่ใต้ดินของต้นไผ่แต่ละต้นกลับเชื่อมโยงซึ่งกันและกันอย่างหนาแน่น ช่วยกันถักทอรากของกันและกันจนกลายเป็นโครงสร้างสิ่งมีชีวิตขนาดใหญ่ใต้พื้นดิน ดังนั้น ไม่ว่าจะจะมีพายุหรือแผ่นดินไหวรุนแรงขนาดไหนก็ไม่อาจทำลายป่าไผ่นี้ได้ Ikeda คาดหวังว่า

นักเรียนทุกคนของโรงเรียนโซกะจะสร้างสรรค์เครือข่ายของสัมพันธภาพระหว่างมนุษย์ต่อมนุษย์ได้อย่างแข็งแกร่งดุจดั่งป่าไผ่ที่ไม่หวั่นไหว เพื่อที่ทุกคนจะสามารถอดทนต่อสู้กับสังคมที่เปลี่ยนแปลงอย่างปั่นป่วนนี้ได้ (Soka Gakuen, 2012a)

“ต้นไผ่แต่ละต้นจะยืนหยัดตามลำพัง” ในความหมายของ Ikeda หมายถึง จงเป็นบุคคลที่มีความตั้งใจในการขัดเกลาบุคลิกลักษณะที่ดีของตนเองใน 2 จิตวิญญาณคือ “การปฏิวัติมนุษย - The Human Revolution” และ การสามารถยืนหยัดแต่เพียงผู้เดียว (Stand-alone spirit) เนื่องจาก Ikeda เชื่อว่า ที่สุดแล้วสันติภาพโลกจะขึ้นอยู่กับ การเปลี่ยนแปลงด้วยตนเองโดยตรงภายในชีวิตของแต่ละบุคคล (Self-directed transformation within the life of the individual) มากกว่าการปฏิรูปทางโครงสร้างทางสังคมเพียงอย่างเดียว แนวคิดนี้ถูกแสดงออกเป็นข้อความที่สั้นกระชับที่สุดในผลงานที่มีชื่อเสียงที่สุดของ Ikeda “ปฏิวัติมนุษย - The Human Revolution” ที่ว่า “การปฏิวัติมนุษยอันยิ่งใหญ่ที่เกิดขึ้นในมนุษยคนหนึ่งนั้น ไม่นานนักก็จะสามารถเปลี่ยนแปลงแก้ไขชะตากรรมของประเทศหนึ่งได้สำเร็จ ยิ่งไปกว่านั้น การเปลี่ยนแปลงแก้ไขชะตากรรมของมนุษยชาติทั้งปวงก็จะเป็นไปได้อีกด้วย” - *"A great inner revolution in just a single individual will help achieve a change in the destiny of a nation and, further, will enable a change in the destiny of all humankind."* (Soka Gakkai International, 2015d)

การปฏิวัติมนุษย (Human Revolution) หมายถึง เป็นการทำงานของการเปลี่ยนแปลงชีวิตในส่วนที่เป็นแก่นชีวิตเลย มันเกี่ยวข้องกับการตระหนักรู้และทำทาบกับสิ่งต่างๆ ที่ยับยั้งการแสดงออกของศักยภาพเชิงบวกและความเป็นมนุษย์ของเรา โดยมีหลักการคือ อันดับแรก เราต้องมีความเชื่อมั่นว่าชีวิตของเรามีความเป็นไปได้ที่ไร้ขอบเขตจำกัด (Limitless possibilities) และมีความรู้สึกที่ลึกซึ้งเกี่ยวกับศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ (Human dignity) ของเรา อันดับต่อไป เราต้องพัฒนาปัญญา (Wisdom) ของเราที่จะเข้าใจว่าสิ่งที่เราเคยคิดว่าเป็นไปไม่ได้ก่อนหน้านี้ในความเป็นจริงแล้วมันเป็นไปได้ และอันดับสุดท้ายคือ เราต้องพัฒนาความมีชีวิตชีวาที่ทรงพลังของเราที่จะช่วยให้เราสามารถรับมือกับปัญหาต่างๆ ด้วยความรู้สึกที่หลุดพ้นจากภายใน เราจึงจะสามารถที่จะทำการปฏิวัติชีวิตมนุษยของเราด้วยการพยายามแก้ไขปรับปรุง "ตัวตน" ของเราให้ดียิ่งขึ้นกว่าเมื่อวาน และจะยิ่งดีขึ้นในวันพรุ่งนี้ (Soka Gakkai International, 2015d)

นอกเหนือจากนั้น จิตวิญญาณแห่งการสามารถยืนหยัดแต่เพียงผู้เดียว (Stand-alone spirit) และเดินไปตามเส้นทางที่ตนเลือกไว้ Ikeda กล่าวว่าผู้ซึ่งมีความเชื่อมั่นอย่างมุ่งมั่นและต่อเนื่องแม้จะต้องยืนหยัดตามลำพังบนเส้นทางที่ตนเองเลือกไว้ก็ตาม ผู้นั้นไม่เพียงจะเป็นเพื่อนที่ดีและไว้วางใจได้ แต่เขาเองจะทำให้เพื่อนๆ ที่อยู่ใกล้ชิดเขากลายเป็นบุคคลที่แข็งแกร่งและเป็นเพื่อนที่ดีด้วยได้ (Ikeda, 2015a, 2015b; Soka Gakkai International, 2015d; SOKA Gakuen, 2012c; ไคซาซุ อิเคดะ, 2548: 71)

ในโรงเรียนโซกะ (SOKA Schools) จะเน้นให้นักเรียนพัฒนาและขัดเกลาบุคลิกลักษณะของตนเองด้วยตนเองผ่านคำขวัญของแต่ละช่วงชั้น เช่น คำขวัญในชั้นประถมต้น ได้แก่ ร่าเริงสดใส (Be cheerful) มีน้ำใจต่อผู้อื่น (Be considerate of others) และไม่ลดละความพยายาม (Keep trying) คำขวัญในชั้นประถมปลาย ได้แก่ ใจกว้าง (Be open-minded) มิตรภาพ (Friendship) และกล้าหาญ (Brave) คำขวัญในชั้นมัธยมต้น ได้แก่ ปัญญา (Wisdom) ความรุ่งโรจน์ (Glory) และความร่าร้อน (Passion) และคำขวัญในชั้นมัธยมปลาย ได้แก่ สามัญสำนึก (Common sense) สุขภาพที่ดี (Good health) และความหวัง (Hope) (Soka Gakuen, 2012b)

“แม้ต้นไม้แต่ละต้นจะยืนหยัดตามลำพังอยู่ก็จริง แต่ในความเป็นจริงนั้นรากที่อยู่ใต้ดินของต้นไม้แต่ละต้นกลับเชื่อมโยงซึ่งกันและกันอย่างหนาแน่น ช่วยกันถักทอรากของกันและกันกลายเป็นโครงสร้างสิ่งมีชีวิตขนาดใหญ่ใต้พื้นดิน ดังนั้น ไม่ว่าจะมีความสูงหรือแผ่ดินไหวรุนแรงขนาดไหนก็ไม่อาจทำลายป่าไม้นี้ได้ และคาดหวังว่านักเรียนทุกคนจะสร้างสรรค์เครือข่ายของสัมพันธ์ภาพระหว่างมนุษย์ต่อมนุษย์ได้แข็งแกร่งดุจดั่งป่าไม้ที่ไม่หวั่นไหว เพื่อที่ทุกคนจะสามารถอดทนต่อสู้กับสังคมที่เปลี่ยนแปลงอย่างปั่นป่วนนี้ได้” ในความหมายของ Ikeda (2015c) หมายถึง มิตรภาพที่แท้จริงที่ไม่ใช่สัมพันธ์ภาพของการพึ่งพิงกันเท่านั้น แต่มีความอิสระต่อกัน เป็นความผูกพันที่ยั่งยืนที่เชื่อมโยงปัจเจกบุคคลทั้งหลายที่สามารถพึ่งตนเองได้ เป็นเหล่ามิตรสหายที่มีความมุ่งมั่น (Commitment) เดียวกันในมิติทางจิตวิญญาณ (Spiritual dimension) การถักทอมิตรภาพที่ยั่งยืนเช่นนี้อาจเรียกว่ามีลักษณะแบบต่างกายใจเดียว (Many in body but one in mind spirit) หรือความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน (Solidarity) หมายถึง ลักษณะของความสามัคคีที่ไม่ได้ถูกสร้างขึ้นด้วยการบังคับกะเกณฑ์จากภายนอก แต่เป็นความสามัคคีที่เกิดจากการเคารพจากหัวใจในความหลากหลาย (Diversity) และความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัว (The Unique) และความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัวของแต่ละคน Ikeda ได้ให้ภาพของผู้คนที่ทะนุถนอมซึ่งกันและกันในฐานะบุคคลที่มีเอกลักษณ์และไม่สามารถทดแทนกันได้ และพยายามที่จะดึงข้อดีหรือความยอดเยี่ยมของกันและกันออกมาว่าคือมิตรภาพที่แท้จริงและยั่งยืน (Soka Gakkai International, 2015b)

Ikeda (SOKA Gakuen, 2012d) กล่าวไว้ว่า การสามารถในการผูกมิตรและอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างราบรื่นถือว่าเป็นเครื่องวัดความเจริญเติบโตของมนุษย์ ดังนั้น ชีวิตนักเรียนในโรงเรียน ทั้งระหว่างเพื่อร่วมห้องเรียน ร่วมชั้นเรียน รุ่นพี่รุ่นน้อง นักเรียนกับคณาจารย์ผู้สอน เรียนรู้การสร้างสัมพันธ์ภาพระหว่างมนุษย์ที่หลากหลายแบบถือเป็นเครื่องวัดการเจริญเติบโตในฐานะมนุษย์ของเรา

“ถักทอมิตรภาพที่ยั่งยืน” มิตรภาพตลอดกาลนี้ ยังมีคำมั่นสัญญาหรือคำปฏิญาณตนของโรงเรียนที่ว่า “รุ่นพี่รุ่นน้องรักกันตั้งพื้นองนั้นเป็นเรื่องสำคัญยิ่ง รุ่นน้องรักและเคารพรุ่นพี่ตั้งพี่ชายและพี่สาวของตน รุ่นพี่ก็เช่นกัน จะรักรุ่นน้องตั้งน้องชายและน้องสาวของตน”

Ikeda ได้แนะนำเหล่านักเรียนให้มีความกล้าหาญที่จะเริ่มต้นการสนทนากัน (Dialogue Initiative) พร้อมกับเป็นบุคคลที่มีจิตใจที่ยินดีที่จะร่วมทุกข์ร่วมสุขกับผู้อื่น (Shoulder to shoulder) มีความเคารพนับถือซึ่งกันและกัน (Mutual respect) มีความเชื่อมั่นต่อซึ่งกันและกัน (Trust) การไม่หักหลังต่อมิตรภาพที่มีอยู่ (No betray) มีการร่วมแบ่งปันและให้กำลังใจซึ่งกันและกัน (Sharing and mutual encouragement) มีการดูแลเอาใจใส่ (Consideration) มีความเมตตา กรุณา (Compassion) และคำจูนซึ่งกันและกัน (Mutual-support) เป็นคุณลักษณะที่สามารถถักทอ มิตรภาพที่ยั่งยืนได้ (Ikeda, 2015c; ไคซาซุ อิเคดะ, 2548: 58-83)

Makiguchi (Soka Gakkai International, 2015b) ผู้ที่ให้ความสำคัญกับจริยศึกษา (Moral Education, Ethic Education) ได้กล่าวอย่างประชดประชันไว้ว่าผู้คนที่มีความจิตใจชั่วร้าย สามารถพัฒนาความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันได้ง่ายเหลือเกินเพราะเชื่อมโยงกันด้วยผลประโยชน์ร่วม ทางวัตถุหรือผลประโยชน์ทางการเมือง แต่ผู้ที่มีกุศลจิตผู้ซึ่งมีจิตวิญญาณที่รู้จักพอเพียงกลับมองข้าม ความสำคัญของความสามัคคี ในประวัติศาสตร์เต็มไปด้วยความล้มเหลวของการทำงานร่วมกันของผู้คนที่มีความดี ดังนั้น การรวมกันอย่างกว้างขวางของประชาชนธรรมดาที่มุ่งมั่นสู่ศตวรรษใหม่แห่ง ความเป็นมนุษย์ตามแนวคิดทางพุทธศาสนาแห่ง “ต่างกายใจเดียว” หรือ “ความเป็นน้ำหนึ่งใจ เดียวกัน” นั้น จะฉายภาพของความสามัคคีบนความหลากหลาย เป็นภาพของปัจเจกบุคคลที่มุ่งมั่นใน การปฏิรูปตนเอง ห่วงใยผู้คนและเชื่อมั่นศรัทธาในความเป็นไปได้ของอนาคตที่ดีขึ้นได้

สามารถสรุปได้ว่า ถักทอมิตรภาพที่ยั่งยืน (Build bonds of lasting friendship) หมายถึง สภาวะที่เรามีพฤติกรรมที่แสดงออกถึงการให้ความสำคัญในการสร้างเครือข่ายมิตรภาพที่ สร้างสรรค์ด้วยความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน (Solidarity) ร่วมกับการเพียรพยายามในการปฏิวัติชีวิต มนุษย์ (Human revolution) ของตนเองเพื่อเป็นกัลยาณมิตรที่ดีต่อกัน

4. คัดค้านการใช้ความรุนแรง (Oppose violence)

Ikeda ได้ให้ลักษณะของความรุนแรง ซึ่งมักถูกเข้าใจกันโดยทั่วไปว่ามีเฉพาะในด้าน ของความรุนแรงทางกายภาพ (Physical violence) อันหมายถึง การใช้กำลังในการทำร้ายหรือการ เอาชีวิตของผู้อื่น ตั้งแต่การทำร้ายร่างกาย การฆาตกรรมและสงคราม แต่ Ikeda ได้ย้ำเตือนว่า เรา จะต้องไม่มองข้ามการแพร่ขยายของความรุนแรงในอีกรูปแบบหนึ่งที่เรียกว่า ความรุนแรงแฝง (Passive violence) ที่คุกคามสิทธิของผู้อื่นและเป็นอันตรายต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ด้วยคำพูด และทัศนคติที่เลือกปฏิบัติหรือการกดขี่ข่มเหง (Discriminatory or oppressive words and attitudes) เช่น การกดดัน (Pressure) และ การข่มขู่ (Coercion) โดยไม่ได้อาศัยการทำร้ายทาง กายภาพโดยตรงเลย (Thompson, 2014)

Ikeda ได้ตอบข้อคำถามของ Thompson ในบทสัมภาษณ์เรื่อง Peace On Earth - An Interview With Daisaku Ikeda เมื่อวันที่ 16 มีนาคม ปี พ.ศ. 2557 (ค.ศ. 2014) (Thompson, 2014) ที่ถามว่า ในฐานะที่ Ikeda มีบทบาทในกิจกรรมภาคประชาสังคม อะไรคือบทบาทของปัจเจกบุคคลในการขจัดความรุนแรงแฝง และ สิ่งที่พวกเขาเหล่านั้นได้กระทำจะช่วยส่งผลหรือมีอิทธิพลอะไรบ้างต่อความสามารถในการฟื้นคืนสังคมสู่ภาวะปกติ (Societal resilience)

Ikeda ได้ตอบคำถามโดยอ้างถึงพีระมิดแห่งความเกลียดชัง (Pyramid of Hate) ที่สร้างสรรค์โดยมูลนิธิ The Anti-Defamation League and the Survivors of the Shoah Visual History Foundation ว่า พฤติการณ์บนพื้นฐานความเกลียดชัง (Hatred-based behaviors) อันได้แก่ 1) อคติจิต (Prejudiced attitudes) 2) การกระทำที่เป็นอคติ (Acts of prejudice) 3) การเลือกปฏิบัติ (Discrimination) 4) การใช้ความรุนแรง (Violence) และ 5) การฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ (Genocide) นั้น Ikeda เชื่อว่าการแบ่งแยกทางสังคมและความขัดแย้งไม่ได้เกิดขึ้นทันทีทันใด แต่เกิดจากพฤติกรรมระดับต่างๆ ในข้อ 1-3 ของพีระมิดแห่งความเกลียดชัง อันได้แก่ อคติจิต การกระทำที่เป็นอคติและการเลือกปฏิบัตินั้นได้รับการยอมรับมากขึ้นแล้วนั่นเอง มันจะพัฒนาไปสู่จุดที่โหดร้ายขึ้นได้ในข้อ 4 และ 5 อันได้แก่ การใช้ความรุนแรงและการฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ ดังนั้น สิ่งที่สำคัญคือ การปฏิเสธการยอมรับพฤติกรรมในระดับต่างๆ ในขณะที่เดียวกันต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้วิธีปฏิเสธการยอมรับพฤติกรรมเหล่านี้ด้วยเช่นกัน

ในโรงเรียนโซกะ (SOKA Schools) Ikeda จะสอนให้นักเรียนมีความกล้าหาญที่จะต่อสู้กับความ อคติธรรม มีความสามารถที่จะปฏิเสธความรุนแรงอย่างสุภาพ (Denied violence politely) โดย Ikeda (Thompson, 2014) ได้เห็นพ้องกับคำพูดของหลานชายของ Mahatma Gandhi, Arun Manilal Gandhi (ค.ศ. 1934-ปัจจุบัน) นักกิจกรรมทางสังคมและการเมืองเชื้อสายอินเดีย-อเมริกัน ที่กล่าวถึงคำสอนที่ได้รับจาก Mahatma Gandhi ว่า การมองข้าม (Overlook) หรือ แกล้งทำเป็นไม่เห็นความชั่วร้าย (Pretend not to see evil) นั้น ในตัวของมันเองก็เป็นรูปแบบของความรุนแรงเช่นกัน สอดคล้องกับความคิดของ Makiguchi (Thompson, 2014) ที่ว่า รากเหง้าของความเจ็บป่วยของสังคมร่วมสมัยในปัจจุบันนี้ แท้จริงไม่ได้อยู่ที่ความล้มเหลวของการไม่ทำความดี ซึ่งถ้าเพ่งมองไปในอดีตให้ดี จะเห็นว่ามีความแตกต่างระหว่างการทำความชั่วกับการยอมรับความชั่วนั้น ไวเพราะคนๆ นั้นยังไม่ได้ถูกกฎหมายตัดสินว่าทำชั่วจริง นี่คือเหตุผลที่ความทะนงตัวและเจ้าเล่ห์เพทุบายสามารถเติบโตขึ้นมาในระหว่างรอการตัดสินได้อย่างมากมาย (SOKA Gakuen, 2012c; ไคซาคุ อิเคดะ, 2548)

ตั้งแต่เปิดโรงเรียนโซกะ (SOKA Schools) เป็นต้นมา Ikeda (1968) ได้ยืนยันคัดค้านการใช้ความรุนแรงมาโดยตลอดแม้ในสภาวะการณ์ของสังคมปัจจุบันซึ่งมีความแปรปรวนอย่างมาก ดังนั้น ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2557 เป็นต้นมา (SOKA Gakuen, 2012e) ภายในโรงเรียนโซกะจะมีนโยบาย

พื้นฐานในการป้องกันการกลั่นแกล้ง โดยมีหลักการพื้นฐานที่ว่า การกลั่นแกล้ง ช่มชู้ มีผลต่อการสร้างบาดแผลและการเจริญเติบโตของเด็กๆ และเป็นเรื่องของการละเมิดสิทธิมนุษยชนด้วย คณะจารย์ทั้งหมดต้องพยายามยับยั้งไม่ให้เกิดและสนทนาร้อยอย่างใกล้ชิดในเรื่องเหล่านี้อย่างสม่ำเสมอ เพื่อป้องกันการเกิดและระดับความรุนแรงของเหตุการณ์ และต้องสร้างจิตสำนึกแก่นักเรียนว่าการกลั่นแกล้งช่มชู้เป็นเรื่องที่ไม่อาจยอมรับได้ ดังนั้น ในฐานะที่เป็นโรงเรียนที่มีการเรียนการสอนที่เน้นจิตวิญญาณแห่งการเคารพศักดิ์ศรีของชีวิตและสิทธิมนุษยชนเป็นสิ่งสำคัญ คณะจารย์จะต้องสอนจุดยืนเรื่องการเคารพศักดิ์ศรีของชีวิตที่ว่าชีวิตของแต่ละคนนั้นทดแทนกันไม่ได้ (Irreplaceable) และควรเคารพในความหลากหลาย (Diversity) แก่เด็กๆ เพื่อใช้ในการพัฒนาบุคลิกลักษณะที่แข็งแกร่งสมบูรณ์ โดยโรงเรียนให้ความสำคัญและทำงานร่วมกันระหว่างคณะจารย์ บุคลากร นักเรียนและพ่อแม่ผู้ปกครองโดยยืนยันว่า การเกิดการกลั่นแกล้งช่มชู้ไม่ว่าในโรงเรียนไหน ในชั้นเรียนหรือห้องเรียนไหนก็ตาม จะมองข้ามหรือกลั่นแกล้งทำเป็นคิดว่าเป็นเรื่องที่ไม่เกี่ยวกับเด็กทั้งโรงเรียนไม่ได้ เพื่อเป็นหลักประกันว่า ถ้าไม่มีการกลั่นแกล้งช่มชู้ในโรงเรียน ก็จะเป็นโรงเรียนที่มีความเป็นอยู่ที่ร่าเริงเบิกบานและสนุกสนานได้

สามารถสรุปได้ว่า คัดค้านการใช้ความรุนแรง (Oppose violence) หมายถึง สภาวะที่เรามีพฤติกรรมที่แสดงออกถึงการ 1) ไม่ใช่ความรุนแรงด้วยตนเอง (Self-perform) 2) ไม่เป็นเหตุให้ผู้อื่นใช้ความรุนแรง (Drive other perform) และ 3) คัดค้านการใช้ความรุนแรงของผู้อื่น (Oppose others' violence) โดยความรุนแรงในที่นี้ หมายถึง ความรุนแรงทางกายภาพ (Physical violence) ได้แก่ การใช้กำลังในการทำร้ายร่างกาย การรังแก การกลั่นแกล้ง หรือการทำร้ายชีวิตของผู้อื่น และความรุนแรงแฝง (Passive violence) ได้แก่ การคุกคามสิทธิของผู้อื่น การทำลายศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของผู้อื่น เช่น การอคติ การดูถูกเหยียดหยาม การด่าทอ การล้อเลียน การช่มชู้ การเลือกปฏิบัติหรือการแบ่งพรรคแบ่งพวก

5. นำชีวิตด้วยความรู้และปัญญา (Lead a life based on both knowledge and wisdom)

Ikeda ได้ตอบบทสัมภาษณ์ตอนหนึ่งเกี่ยวกับ The Internet & Change โดยอ้างถึงคำกล่าวของนักการศึกษา Josei Toda (ค.ศ. 1900-1958) ประธานสมาคมโซกะคนที่ 2 ซึ่งเป็นอาจารย์ของเขาที่กล่าวว่า ความสับสนในความหมายและความสำคัญของความรู้กับปัญญาเป็นหนึ่งในความโชคร้ายที่ยิ่งใหญ่ของยุคนี้ “ความรู้” และ “ปัญญา” นั้น ไม่ใช่สิ่งเดียวกัน แม้ความรู้จะเป็นประตูที่เปิดสู่ปัญญา แต่ตัวของมันเองหาใช่ปัญญาไม่ (Thompson, 2014)

Ikeda ได้กล่าวถึงความแตกต่างระหว่างความรู้และปัญญาและชี้ให้เห็นหนทางของการนำปัญญากำกับความรู้ ซึ่งเป็นข้อมูลเชิงลึกที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาสร้างคุณค่า โดยกล่าว

ไว้ว่า “ความรู้เพียงลำพังไม่สามารถก่อให้เกิดคุณค่าได้ ความรู้จะก่อให้เกิดคุณค่าได้ต่อเมื่อถูกนำพาด้วย ปัญญา น้ำพุแห่งปัญญาจะสามารถค้นพบในองค์ประกอบดังต่อไปนี้ 1) ปัญญาที่หล่อหลอมด้วยเป้าหมาย 2) ปัญญาที่มีความรับผิดชอบที่ทรงพลัง และสุดท้ายคือ 3) ปัญญาที่เต็มไปด้วยความปรารถนาอันแรงกล้าที่จะอุทิศตนเพื่อความผาสุกของมนุษยชาติ” (Ikeda, 2005b, 2015d; Soka Gakuen, 2012a)

Ikeda (1998) กล่าวไว้ว่า ความรู้ในตัวของตัวเองเป็นเครื่องมือที่มีความเป็นกลางที่สามารถถูกนำมาใช้ได้ทั้งในด้านดีหรือด้านชั่ว Ikeda (2015d) ยังกล่าวอีกว่า แน่แน่นอนว่าเขาไม่ได้ปฏิเสธคุณค่าของการแสวงหาความรู้ แต่ชี้ให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างความรู้และปัญญาจะต้องได้รับการพิจารณาอย่างถูกต้อง โดยยกตัวอย่าง ความทุกข์ทรมานที่เกิดขึ้นจากความไม่สมดุลอย่างยิ่งระหว่างความรู้และปัญญาของเราจากตัวอย่างผลผลิตอันเป็นสัญลักษณ์ที่แจ่มชัดที่สุดและยอดเยี่ยมที่สุดของวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี นั่นก็คือ อาวุธนิวเคลียร์ ดังนั้น Ikeda ยืนยันว่าเมื่อมีการถือกำเนิดของสังคมที่ใช้ความรู้และข้อมูลเป็นฐาน (Knowledge and information-based society) ดังนั้น การพัฒนาปัญญาที่จะใช้ควบคุมทรัพยากรด้านความรู้และข้อมูลนั้นจึงได้ทวีความสำคัญยิ่งยวดขึ้น และย้ำว่าหน้าที่ของการศึกษาจะต้องกระตุ้นและปลดปล่อยปัญญาที่ซ่อนเร้นอยู่ในชีวิตของคนหนุ่มสาวด้วยกระบวนการตั้งศักยภาพภายในของแต่ละคน (Inner potential of individuals) ออกมา ไม่ใช่การบังคับหรือการกดดันบางสิ่งเข้าสู่แม่พิมพ์ที่เตรียมไว้ล่วงหน้าแล้ว

Ikeda (SOKA Gakuen, 2012d) ได้กล่าวถึงพื้นฐานแนวคิดของ Makiguchi ที่ว่า การศึกษาสร้างคุณค่าควรเป็นการชี้แนะให้ผู้มีความสามารถให้กลายเป็นบุคคลที่ตรวจสอบหาความจริง เป็นผู้ผู้นำที่จริงใจ มีจิตใจที่เร่าร้อนและใช้ปัญญาในการสร้างคุณค่า ซึ่งเป็นที่มาของคำขวัญ (Motto) ของโรงเรียนโซกะ

จากการศึกษาค้นคว้าข้อมูลข่าวสารและบทความของโรงเรียนโซกะ (SOKA Schools) และที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนโซกะ จะพบรายละเอียดเรื่องของการสร้างโอกาสให้นักเรียนได้ฝึกฝนด้านการมีสามัญสำนึก (Common sense) ตรวจสอบความจริงด้วยข้อมูลและประสบการณ์ (To determine the truth through information and experiences) การอดทนไปด้วยการริเริ่มและความคิดสร้างสรรค์ (Having or showing initiative and resourcefulness) มีพลังแข็งแกร่งที่จะที่จะลงมือทำ (Strength to take action) มีทักษะทางด้านภาษาต่างประเทศสามารถช่วยนำโลกเข้าด้วยกัน (Foreign language skills can help to bring the world together) มีความมุ่งมั่นที่จะไม่สร้างความสุขของตนบนความโชคร้ายของคนอื่น ๆ (The determination not to build one's happiness upon the misfortune of others) นอกเหนือจากนี้ ยังมีสิ่งสำคัญคือ การยืนหยัด (Stand) และการชักนำผู้อื่น (Persuade) ในการใช้ความรู้ที่มีปัญญาที่มีความเมตตากรุณาเป็นฐาน (Compassionate wisdom-based) ซึ่งมีลักษณะพิเศษ 3 สิ่งคือ 1) มีสำนึกในวัตถุประสงค์ที่ตั้งใจชัดเจน (An overarching sense of purpose) 2) กอปรไปด้วยพลังแห่งความสำนึกที่รับผิดชอบ (A

powerful sense of responsibility) และ 3) ความเมตตาในการอุทิศเพื่อความผาสุกของผู้อื่นและโลก (The compassionate desire to contribute to the welfare of humankind and the world) (SOKA Gakuen, 2012c; ไตซาซุ อิเคดะ, 2548)

Ikeda (2015d) กล่าวว่า ความรู้ควรผูกอยู่กับสำนึกในวัตถุประสงค์ที่ตั้งใจชัดเจน (An overarching sense of purpose) ในการสร้างคุณค่า เราต้องหมั่นถามตัวเองอยู่เสมอว่า ความรู้นี้เพื่อวัตถุประสงค์ใด ไม่เช่นนั้นเราจะเข้าไปอยู่กับดักของความรู้เพื่อความรู้ สำหรับคำว่า “คุณค่า” สามารถจำแนกประเภทออกเป็น 3 ส่วนตามแนวคิดของ Makiguchi (Soka Gakkai International, 2015c) ได้แก่ ความงาม (Beauty) ประโยชน์ (Gain) และความดี (Good) ความงาม แสดงถึงคุณค่าของความสวยงาม เป็นการตอบสนองเชิงบวกของประสาทสัมผัสของเราที่มองว่างาม ประโยชน์ แสดงถึงสิ่งที่เรารู้สึกถึงความคุ้มค่า ในความหมายที่กว้างขึ้นแบบองค์รวมจะไม่จำกัดเพียงด้านวัตถุ แต่หมายถึงความรู้สึกถึงความสะดวกสบายมากขึ้นของชีวิต และความดี แสดงถึงเป็นสิ่งซึ่งช่วยเสริมสร้างและขยายความผาสุกของชุมชนของมนุษย์ทั้งปวง ทำให้เป็นสถานที่ที่ดีขึ้นและเที่ยงธรรมยิ่งขึ้นในการใช้ชีวิต

Ikeda (2012) กล่าวว่า ความรู้ควรมีพลังแห่งความสำนึกรับผิดชอบ (A powerful sense of responsibility) โดยให้ความหมายของ ความรับผิดชอบ (Responsibility) หมายถึง ทักษะ (Ability) ความสามารถ (Capacity) ในการตอบสนอง เป็นทักษะความสามารถที่ถูกสร้างให้เข้มแข็งขึ้นด้วยความพยายามอย่างไม่ลดละ และแปลงความสามารถของเรานี้เพื่อตอบสนองต่อเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่ตั้งใจไว้ พร้อมสำนึกแห่งความรับผิดชอบต่อสิ่งที่ตนได้กระทำ

ในวิสัยทัศน์ของ Ikeda (2015) ได้เน้นย้ำอุดมคติที่เป็นแรงจูงใจหลักของการศึกษาโซกะคือ การส่งเสริมความรักของมนุษย์และการอุทิศตนเพื่อสันติภาพ หมายถึง เป็นการศึกษาที่สอนให้ใช้ความพยายามที่จะเรียนรู้โดยตรงในการรับใช้มนุษยชาติ แรงจูงใจนี้ที่ Ikeda เชื่อว่าทั้งนักเรียนและครูควรให้ความสำคัญในการมุ่งเน้นอย่างชัดเจนร่วมกัน อุดมคติแห่งการเป็นพลเมืองโลก หมายถึง บุคคลที่ห้อมล้อมอยู่ในการแสดงความเคารพต่อชีวิตและมีแรงบันดาลใจจากความรู้สึกของความรับผิดชอบต่อที่จะสร้างสังคมโลกที่สงบสุขและเที่ยงธรรม ดังจะเห็นได้จากหนึ่งในคำขวัญของ Ikeda ที่มหาวิทยาลัย SOKA ในประเทศญี่ปุ่น ตัวอย่างเช่น การส่งเสริมให้นักศึกษาหมั่นไตร่ตรองถามตนเองว่า "เราเพาะปลูกสติปัญญาเพื่อวัตถุประสงค์อะไรเล่า - For what purpose should one cultivate wisdom?"

ปัจจุบันในปี ค.ศ. 2558 (SOKA Gakuen, 2012d) นอกเหนือจากกิจกรรมชุมนุม (Extracurricular) ต่างๆ แล้ว ในโรงเรียนโซกะจะให้โอกาสนักเรียนทั้งในโรงเรียนประถมต้น-ปลาย โรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายได้สัมผัสกิจกรรมและการอยู่ร่วมกันของนักเรียนเพื่อให้เข้าใจเรื่องของการถักทอมิตรภาพที่ลึกซึ้งขึ้น การฝึกฝนตนเองให้เป็นรุ่นพี่ที่เป็น

ตัวอย่างที่ดี ด้านคุณครูผู้สอนเพียรพยายามในการทำหน้าที่ด้วยความใส่ใจในการเป็น "สภาพแวดล้อมทางการศึกษาที่ใหญ่ที่สุด" สำหรับนักเรียน และโรงเรียนจะกลายเป็นสถานที่ที่นักเรียนสามารถนำเสนอกิจกรรมต่างๆ ด้วยความสมัครใจ กิจกรรมที่นักเรียนที่จะเรียนรู้และสร้างสรรค์ด้วยการใช้สติปัญญาเป็นฐาน (Wisdom-based) ได้แก่ ในระดับประถมศึกษา เช่น ชมรมต้นไม้ใหญ่ กิจกรรมพี่น้องระหว่างชั้นปี เป็นต้น ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เช่น สภานักเรียน คณะกรรมการ และการแนะนำวิธีเรียนรู้เพื่อการมีส่วนร่วม เป็นต้น และในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เช่น สภานักเรียน คณะกรรมการ และโครงสร้างความเป็นอยู่ของนักเรียน หมายถึง นักเรียนไป-กลับ นักเรียนที่อยู่หอโรงเรียน และนักเรียนที่เช่าห้องเช่าภายนอกโรงเรียน เป็นต้น

นักการศึกษาทั่วโลกที่ได้เยือนโรงเรียนโซกะ (SOKA Schools) ได้บันทึกถึงคุณลักษณะของนักเรียนโซกะว่าแสดงออกถึงความรู้สึกที่ยึดมั่นในการอุทิศตนเชิงบวกแก่มนุษยชาติ มีเจตน์จางที่ชัดเจน คำนึงถึงผู้อื่น สนใจอย่างจริงจังต่อค่านิยมสันติภาพ และการมีความรับผิดชอบ และอีกหนึ่งทัศนะที่เป็นกุญแจสำคัญของ Ikeda คือ “ความสมหวังของบุคคลหนึ่งไม่ควรอยู่บนการขัดแย้งกับผู้อื่นหรือบนการเสียสละของผู้อื่น” การละเอียดต่อหลักการค่านิยมเหล่านี้สามารถกล่าวได้ว่าเป็นรากเหง้าของปัญหาในระดับโลกที่มนุษยชาติกำลังเผชิญอยู่ และนักเรียนในโรงเรียนโซกะ (SOKA Schools) จะเต็มไปด้วยความตระหนักรู้ในสิ่งเหล่านี้ซึ่งเป็นหัวใจหลักของการเป็นพลเมืองโลก (Soka Gakkai, 2012f)

สามารถสรุปได้ว่า นำชีวิตด้วยความรู้และปัญญา (Lead a life based on both knowledge and wisdom) หมายถึง สภาวะที่เรามีพฤติกรรมที่แสดงออกถึงการดำเนินชีวิตและการทำกิจกรรมโดยใช้ความรู้ที่มีปัญญาแห่งความเมตตากรุณาเป็นฐาน (Compassionate wisdom-based) โดยเรา 1) มีเป้าหมายที่ชัดเจนเพื่อการสร้างคุณค่า (Sense of purpose for value-creating) 2) มีความสำนึกรับผิดชอบอย่างเต็มที่ (Sense of responsibility) และ 3) มีความปรารถนาอันแรงกล้าที่จะอุทิศตนเพื่อความผาสุกของมนุษยชาติและโลก

2.2 แนวคิดของการพัฒนาทั้งโรงเรียน (Whole School Approach : WSA)

จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎีจากเอกสารของนักวิชาการและสถาบันการศึกษาต่างๆ ต่างกล่าวถึงแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน (Whole School Approach : WSA / School-wide Approach / Whole School Improvement / Whole School Development) พบว่าเป็นแนวทางในการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองโลกอย่างชัดเจนเป็นรูปธรรม (Curriculum Corporation, 2008: 25; Oxfam Education, 2006: 9) ดังนี้

2.2.1 ความสำคัญของแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียน

Young and Commins (2002: 11) ได้กล่าวไว้ในหนังสือเรื่อง Global Citizenship: The Handbook for Primary Teaching ว่า ในการดำเนินการของโรงเรียนในการเสริมสร้างให้นักเรียนกลายเป็นพลเมืองโลกได้นั้น เป็นความจำเป็นอย่างยิ่งที่ทุกคนที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียน ได้แก่ บุคลากรทางการศึกษาทั้งที่เป็นครูผู้สอนและไม่ใช่ครูผู้สอน ผู้บริหารสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษา และพ่อแม่และผู้ปกครองมีส่วนร่วมสำคัญในการให้การศึกษและให้การสนับสนุนแก่นักเรียน

The Development of Education Association (DEA, Think Global) (2002) มูลนิธิสัญญาติอังกฤษที่มีจุดประสงค์ในการให้ความรู้ และส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในประเด็นปัญหาต่างๆของโลก ได้จัดทำเอกสารแนวทางการพัฒนาโรงเรียนให้เป็นโรงเรียนโลกศึกษาด้วยแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนสำหรับโรงเรียนระดับประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษา โดยได้กล่าวไว้ว่า การปฏิสัมพันธ์หลายฝ่าย (Interrelationship) ระหว่างเหล่าผู้นำของโรงเรียน บุคลากรทางการศึกษา ครูผู้สอนและนักเรียนเป็นพันธมิตรสำคัญ พันเพื่อนหนึ่งไม่สามารถขับเคลื่อนได้ถ้าพันธมิตรที่เหลือไม่เคลื่อนไหว ความสำเร็จของการพัฒนาทั้งโรงเรียนจะเกิดขึ้นได้เมื่อทุกฝ่ายได้แสดงบทบาทของแต่ละฝ่าย นอกเหนือจากนี้ ยังกล่าวถึงการมีส่วนร่วมของพ่อแม่และผู้ปกครองและชุมชน

การศึกษาอ็อกแฟม (Oxfam Education) (2002) กล่าวไว้ว่า วิธีที่จะเสริมสร้างความเป็นพลเมืองโลกคือการใช้แนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน (Whole School Approach) ที่มีลักษณะการทำงานเป็นแบบองค์รวม หมายถึง การดำเนินงานในพื้นที่ที่แตกต่างกันทั่วโรงเรียน เช่น การพัฒนาหลักสูตร กิจกรรมนอกหลักสูตร การเพิ่มแรงจูงใจแก่นักเรียน การฝึกอบรมครูผู้สอนและการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพ การพัฒนาบุคลากรและการมีส่วนร่วมของชุมชน นอกจากนี้ ยังหมายถึง การดำเนินงานในการเชื่อมโยงต่างๆ ที่ครอบคลุมถึงวิสัยทัศน์หรือวัตถุประสงค์ที่มุ่งเน้นความเป็นพลเมืองทั่วโลก

โรงเรียนโดยรัฐบาลประเทศออสเตรเลีย (Schools by Australian Government) (Curriculum Corporation, 2008: 25) ได้กล่าวไว้เช่นกันได้แนะนำให้ใช้การศึกษาเพื่อความเป็นพลเมืองโลกในการพัฒนาไปทั้งโรงเรียน ในการเรียนการสอน การพัฒนาความร่วมมือและการพึ่งพาซึ่งกันและกันกับชุมชนและระหว่างประเทศ การพัฒนาวิชาชีพของครู รวมถึงการพัฒนาทั้งด้านวิสัยทัศน์ร่วม เป้าหมายและวัตถุประสงค์ของโรงเรียน

โรงเรียนโซกะ (SOKA Schools) (Soka Gakkai, 2012d) มีโครงสร้างองค์กรเหมือนโรงเรียนทั่วไป แต่มีบรรยากาศหลักการ 5 ข้อของโรงเรียนโซกะซึ่งมีลักษณะเป็นจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกอบอวลอยู่ทั่วโรงเรียน โดยการเสริมสร้างจิตสำนึกจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกแก่นักเรียนโรงเรียนโซกะจะเริ่มจากปฏิสัมพันธ์ด้วยจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกที่อบอุ่นของครูเป็นแบบอย่างในชีวิตประจำวัน ด้วยท่าทีจริงใจและเต็มไปด้วยการให้กำลังใจระหว่างครูกับนักเรียน ระหว่างครูกับครู ระหว่างครูกับครูใหญ่ และทุกคนในโรงเรียนกับผู้ก่อตั้งโรงเรียนนั่นเอง ซึ่ง Ikeda ผู้ก่อตั้งโรงเรียนโซกะ (SOKA Schools) ได้กล่าวถึงจุดเริ่มต้นและแก่นแท้ของการศึกษาโซกะคือ จิตวิญญาณของบุคลากรทั้งหมดของโรงเรียนที่ทำการรักษาศักดิ์ศรีและเคารพในเอกัตภาพของนักเรียนแต่ละคนอย่างระมัดระวังและรอบคอบอันเป็นสาระสำคัญของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก เพื่อให้ นักเรียนสามารถมีความสุขและสนุกสนานกับอนาคตอันรุ่งโรจน์ ดังนั้น เป้าหมายการศึกษาของโซกะคือ ความสุขของคนๆ หนึ่งและคนอื่นๆ เช่นเดียวกับสังคมโดยรวมและความสงบสุขเพื่อมนุษยชาติทั้งหมด และมีความชัดเจนว่าการศึกษาได้มีเพื่อเพื่อประโยชน์ของชาติ ของธุรกิจหรือของศาสนา

นอกจากนี้ Ikeda ได้เน้นย้ำถึงความสำคัญของความไว้วางใจ (Trust) ระหว่างครูกับนักเรียน โดยให้ข้อสังเกตเรื่องการล่มสลายของความไว้วางใจของครูกับนักเรียนนี้เป็นปัจจัยสำคัญของเหตุการณ์ความรุนแรงในโรงเรียนญี่ปุ่นในปัจจุบันนี้ ความไว้วางใจนั้นไม่สามารถบังคับจากบุคคลอื่น แต่เป็นการแสดงออกโดยตัวเองต่อผู้อื่นก่อน Ikeda กล่าวเน้นต่อครูของโรงเรียนโซกะ (SOKA Schools) ว่า การที่ครูจะสามารถสร้างความไว้วางใจกันในห้องเรียนหรือไม่นั้น จะขึ้นอยู่กับครูนั่นเองว่าครูนั้นมีความเชื่อมั่นต่อนักเรียนหรือไม่ “เชื่อมั่นเป็นคุณธรรม (To believe is a virtue)” และคุณธรรมคือ เครื่องเชื่อมโยงระหว่างมนุษย์ที่แข็งแกร่งที่สุด บุคคลที่มีหัวใจที่กว้างใหญ่ไพศาลที่รักและเชื่อมั่นในตัวนักเรียนจะไม่มีวันล้มเหลวและจะสามารถโอบกอดนักเรียนทุกคนอย่างอบอุ่น โดยเป็นโรงเรียนแนวมนุษยนิยมหรือการศึกษาที่มีมนุษย์เป็นศูนย์กลาง มนุษย์นั้นสามารถถูกปรับเปลี่ยนโดยมนุษย์ ซึ่งการศึกษาที่ขาดซึ่งปฏิสัมพันธ์และแรงบันดาลใจที่เอาจริงเอาจังแล้ว ก็ทำให้เป็นการศึกษาที่แท้จริงไม่ นอกเหนือจากนี้ Ikeda ยังกล่าวถึงความลึกของอหิมาสัยของครูว่ามีความสำคัญยิ่งต่อสมการที่ว่า ระดับทางวัฒนธรรมหรือคุณภาพของชีวิตที่ลึกซึ้งของครูที่ได้ผ่านการพยายามอย่างเต็มที่นั้น จะถ่ายทอดจากชีวิตหนึ่งสู่อีกชีวิตหนึ่ง จากครูสู่นักเรียน

2.2.2 กระบวนการบริหารโรงเรียนตามแนวคิดของการพัฒนาทั้งโรงเรียน

กระบวนการบริหารโรงเรียนตามแนวคิดของการพัฒนาทั้งโรงเรียน มีการกำหนดความสนใจพิเศษเพื่อสร้างความสำเร็จให้แก่แก่นักเรียนด้วยกลยุทธ์ในการเปลี่ยนแปลงโรงเรียนโดยการเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดทำหลักสูตร การเพิ่มสภาพแวดล้อมการเรียนรู้เชิงบวกมากขึ้นในโรงเรียนและการเพิ่มระดับการมีส่วนร่วมของพ่อแม่และผู้ปกครองในการเรียนรู้ของลูกๆ ทั้งในโรงเรียนและที่บ้าน

กระบวนการการพัฒนาโรงเรียนของ The Education Improvement Commission, Canada เป็นตัวอย่างหนึ่งของแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน เป็นหน่วยงานของกระทรวงศึกษาธิการในจังหวัดออนตาริโอ (Ministry of Education, Ontario province) ประเทศออสเตรเลียที่ก่อตั้งขึ้นในปี ค.ศ. 1997 ทำหน้าที่กำกับดูแลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงสู่ระบบการศึกษาใหม่ที่เน้นความสำเร็จของนักเรียนเป็นเป้าหมายในจังหวัดออนตาริโอ และได้จัดทำคู่มือการวางแผนพัฒนาโรงเรียนสำหรับผู้อำนวยการโรงเรียน ครู และคณะกรรมการโรงเรียนหรือสภาโรงเรียนขึ้นในปี ค.ศ. 2000 (Education Improvement Commission, 2000: 2-55) โดยมีกระบวนการการพัฒนาทั้งโรงเรียน ดังต่อไปนี้คือ

1. การพิจารณาขอบเขตที่ต้องการพัฒนา (Consider for improving areas)
2. การกำหนดผู้มีส่วนร่วมในการพัฒนา (Set improving partners)
3. การวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศ (Analyze data and information)
4. การสร้างแผนงาน (Create a plan)
5. การดำเนินการตามแผน (Implement the plan)
6. การประเมินผล (Evaluate the results)
7. การคงไว้ซึ่งงานที่ดี (Keep up the good work)

โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. การพิจารณาขอบเขตที่ต้องการพัฒนา (Consider for improving areas)
 - 1.1 การจัดทำหลักสูตร (Curriculum delivery) ที่มีการกำหนดความคาดหวังในการเรียนรู้และการประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียนในแต่ละชั้น การกำหนดเป้าหมายการใช้หลักสูตรทำให้ผู้มีส่วนร่วมในการพัฒนาโรงเรียนสามารถเข้าใจความคาดหวังของโรงเรียนที่มีต่อนักเรียน
 - 1.2 สภาพแวดล้อมในโรงเรียน (School environment) สภาพแวดล้อมในโรงเรียนมีความจำเป็นอย่างยิ่งในการเอื้อต่อการส่งเสริมให้นักเรียนสามารถเกิดผลสัมฤทธิ์ในการเรียนรู้ตามความคาดหวังของการพัฒนานักเรียน โดยสภาพแวดล้อมในโรงเรียนควรมีลักษณะดังต่อไปนี้ 1) มี

วิสัยทัศน์ที่ชัดเจนและมุ่งมั่น 2) มีสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยและเป็นระเบียบเรียบร้อย 3) มีบรรยากาศของการคาดหวังสูงต่อความสำเร็จของนักเรียน 4) มีการมุ่งมั่นในผลสำเร็จในระดับสูงที่เน้นกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับสิ่งที่ต้องการเรียนรู้ 5) มีผู้อำนวยการโรงเรียนที่มีภาวะผู้นำทางวิชาการ (Instructional leadership) 6) มีการตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียนเป็นประจำ 7) มีความสัมพันธ์ที่ความเข้มแข็งระหว่างบ้านกับโรงเรียน

1.3 การมีส่วนร่วมของพ่อแม่และผู้ปกครอง (Parental involvement) ในงานวิจัยทั้งหลายรายงานว่า การมีส่วนร่วมของพ่อแม่และผู้ปกครองเป็นหนึ่งในตัวแปรสำคัญที่ช่วยให้นักเรียนเกิดความสำเร็จเพิ่มขึ้นในโรงเรียน

2. การกำหนดผู้มีส่วนร่วมในการพัฒนา (Set improving partners)

2.1 คณะกรรมการบริหารโรงเรียนระดับเขต (District school board) ทำหน้าที่ให้การสนับสนุนทุกรูปแบบเพื่อให้การพัฒนาโรงเรียนประสบผลสำเร็จ มีส่วนร่วมในการกำหนดทิศทางปรัชญาการศึกษา วิสัยทัศน์ พันธกิจและค่านิยมร่วมของโรงเรียนที่เอื้อต่อการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียน

2.2 ผู้กำกับดูแล (Superintendent) ทำหน้าที่มีส่วนร่วมในการส่งเสริมการวางแผนอำนวยความสะดวกในแผนยุทธศาสตร์ และตรวจสอบความสำเร็จของการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียน

2.3 ผู้อำนวยการโรงเรียน (Principles) ผู้อำนวยการโรงเรียนเป็นกุญแจสำคัญของกระบวนการในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนสู่การดำเนินงานจนสำเร็จ โดยทำหน้าที่ใน 3 หมวดหมู่ ได้แก่ การสื่อสาร การพัฒนาวิชาชีพของครูและบุคลากร และแสดงภาวะผู้นำในกระบวนการของการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียน ได้แก่

1) ด้านการสื่อสาร ผู้อำนวยการโรงเรียนควรอธิบายแผนอย่างชัดเจนให้แก่ผู้มีส่วนร่วม (ครู บุคลากร คณะกรรมการสถานศึกษา พ่อแม่และผู้ปกครอง และสมาชิกของชุมชน) ให้เข้าใจบทบาทของตนเองและเชิญชวนให้เข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกให้นักเรียนควรจัดทำประวัติเกี่ยวกับปรัชญาการศึกษาและคุณลักษณะของโรงเรียนมอบให้แก่พ่อแม่และผู้ปกครองและชุมชน ควรทำให้เกิดความมั่นใจได้ว่าผู้มีส่วนร่วมทุกคนจะได้รับการสื่อสารถึงแผนการเสริมสร้างฯ และความก้าวหน้าอย่างสม่ำเสมอ และควรสื่อสารแผนขั้นสุดท้ายของโรงเรียนแก่สมาชิกของชุมชนของโรงเรียน

2) ด้านการพัฒนาวิชาชีพ ผู้อำนวยการโรงเรียนควรส่งเสริมให้ครูและบุคลากรเข้าร่วมกระบวนการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกให้นักเรียน ควรเตรียมการการพัฒนาภาวะ

ผู้นำและการพัฒนาวิชาชีพและโอกาสในการฝึกอบรมด้านจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกแก่ผู้มีส่วนร่วมที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียน และสนับสนุนพวกเขาในการดำเนินการตามแผนงาน ควรสร้างเป้าหมายการพัฒนาวิชาชีพพร้อมกับบุคลากรโดยมุ่งเป้าไปที่เป้าหมายและยุทธศาสตร์ของแผนงาน และควรสร้างความมั่นใจว่าในทุกการประชุมของครูและบุคลากรอยู่บนเป้าหมายการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกให้นักเรียนที่มีกิจกรรมการพัฒนาวิชาชีพด้วย

3) ด้านภาวะผู้นำ (Leadership) ของผู้อำนวยการโรงเรียน โดยการพัฒนาและสร้างแบบสำรวจให้ผู้ปกครองมีโอกาสแสดงความรู้สึกเกี่ยวกับโรงเรียน และช่องทางที่พ่อแม่และผู้ปกครองต้องการมีส่วนร่วมในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของลูก และทำให้มั่นใจว่าพ่อแม่และผู้ปกครองมีเวลาเพียงพอในการตอบแบบสำรวจ โดยการนับผลการสำรวจพ่อแม่และผู้ปกครองและใส่เข้าสู่กระบวนการวางแผนเพื่อช่วยเพิ่มการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลในห้องเรียนที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ของการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอและใช้ในการปรึกษาหารือกับครูในการปรับแก้และพัฒนาแผนการสอนและทำให้มั่นใจว่าข้อมูลการพัฒนาเหล่านี้ถูกใช้ในแผนทั้งโรงเรียน โดยเป็นผู้นำการประชุมวางแผนของผู้มีส่วนร่วมในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียน โดยทำการประเมินผลการดำเนินการของบุคลากรตามแผนอย่างสม่ำเสมอ โดยการ จัดหาการสนับสนุนเพื่อพัฒนาวิชาชีพตามแผนการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียน โดยการทำให้มั่นใจว่างบประมาณโรงเรียนสะท้อนภาพและการสนับสนุนต่อแผน โดยการรวบรวมผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนและสื่อสารอย่างต่อเนื่องแก่ชุมชนของโรงเรียนซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการตรวจสอบและประเมินผล และโดยที่ผู้อำนวยการโรงเรียนต้องเป็นผู้นำในการเฉลิมฉลองผลสำเร็จของการทำงานเมื่อบรรลุเป้าหมาย

2.4 ครู (Teachers) คือบุคคลผู้มีผลกระทบกับนักเรียนมากที่สุดระหว่างวันในโรงเรียน มีบทบาทสำคัญที่สำคัญในกระบวนการการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียน ดังนั้น ครูจึงควรทำหน้าที่ 1) เป็นผู้ที่มีส่วนร่วมอย่างกระตือรือร้น เป็นผู้นำในการวางแผนเป้าหมายและแผนการดำเนินงาน 2) ทำงานร่วมกันอย่างใกล้ชิดกับคณะกรรมการสถานศึกษา/สภาโรงเรียน และพ่อแม่และผู้ปกครองในการดำเนินงานตามแผน 3) ทำให้มั่นใจว่า แผน การเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนของห้องเรียนถูกจัดขึ้นตรงตามความต้องการในการเรียนรู้ทุกระดับของนักเรียน 4) ประเมินผลนักเรียนด้วยวิธีการที่หลากหลายและพัฒนาแผนการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียน 5) สนับสนุนประเมินผลของแผนการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนด้วยการให้ข้อมูลการเรียนรู้ของนักเรียน ข้อมูลสิ่งแวดลอมในโรงเรียนและผลสะท้อนกลับหรือข้อเสนอแนะของผู้ปกครองที่ทันสมัย

และ 6) กำหนดและดำเนินการเป้าหมายการพัฒนาวิชาชีพที่มุ่งเน้นสู่เป้าหมายและแผนที่ได้ระบุไว้ในแผนการการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียน

2.5 คณะกรรมการโรงเรียน/สภาโรงเรียน พ่อแม่และผู้ปกครอง และชุมชน (School councils, Parent and Community) ทำหน้าที่ 1) ร่วมกันจัดลำดับความสำคัญและกำหนดเป้าหมายและแผนงานสำหรับการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียน 2) หมั่นส่งเสริมผู้ปกครองและสมาชิกของชุมชนในการมีส่วนร่วมในกระบวนการ 3) ทบทวนความก้าวหน้าในการดำเนินงานร่วมกับผู้อำนวยการโรงเรียน 4) ประชุมหารือและสื่อสารกันในคณะกรรมการสถานศึกษาและในชุมชน และ 5) ทำงานเป็นที่ปรึกษาให้กับผู้อำนวยการโรงเรียนในการสร้างความเป็นหุ้นส่วนกับหน่วยบริการทางสังคมอื่นๆ เพื่อจะช่วยแผนการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียน

2.6 นักเรียน (Students) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ขึ้นไปสามารถมีส่วนร่วมในการวางแผนการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียน โดยทำหน้าที่ 1) มีส่วนร่วมในการวางแผนเป้าหมายและแผนงาน 2) ช่วยในการสื่อสารเกี่ยวกับแผนงานแก่นักเรียน 3) สื่อสารเกี่ยวกับแผนงานให้กับผู้ปกครองของตน และ 4) มีส่วนร่วมในแผนงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมายของโรงเรียน

3. การวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศ (Analyze data and information)

มีกระบวนการทำงานที่ประกอบด้วย 1) สร้างทีมงานวางแผนการพัฒนา (Improvement planning team) ที่ประกอบด้วยบุคลากรจากข้อ 2 มีภารกิจคือ ตรวจสอบระดับผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน ประสิทธิภาพของสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนและระดับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการศึกษาของนักเรียน เพื่อค้นหาขอบเขตที่ต้องการพัฒนา (เป็นการลำดับความสำคัญ Priorities) 2) เข้าใจบริบท (Context understanding) ก่อนที่จะเริ่มวางแผนต้องเข้าใจสิ่งต่อไปนี้ของโรงเรียน ได้แก่ วิสัยทัศน์ของโรงเรียนหรือของคณะกรรมการบริหาร แผนระยะสั้น-ยาวของเขตการศึกษา (ถ้ามี) 3) และการลำดับความสำคัญของแผนงาน (Plan priority) ซึ่งมี 3 ขั้นตอน ได้แก่ การรวบรวมสารสนเทศ การปรึกษาหารือสารสนเทศและการจัดลำดับความสำคัญ

4. การสร้างแผนงาน (Create a plan)

มีการวางแผนงานที่ประกอบด้วย 1) สร้างทีมปฏิบัติการ (Action team) 2) ตั้งเป้าหมาย (Goal setting) 3) ตั้งเป้าหมายการทำงาน (Performance setting) 4) นิยามจุดสนใจ (Focus definition) 5) พัฒนาจุดยุทธศาสตร์ (Strategy development) 6) กำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จ (Success indicator) 7) กำหนดกรอบเวลา (Time frame) 8) กำหนดความรับผิดชอบ (Responsibility) 9) แจ้งความคืบหน้า (Status update) และ 10) ทบทวนแผนงาน (Revision)

5. การดำเนินการตามแผน (Implement the plan)

มีการดำเนินการตามแผนที่ประกอบด้วย 1) ระยะเวลา (Timeline) 2) กิจกรรม (Activity) และ 3) ผู้รับผิดชอบ (Responsibility)

6. การประเมินผล (Evaluate the results)

มีการประเมินผลที่ประกอบด้วย 1) ตั้งทีมงานประเมินผล (Evaluate team) 2) รวบรวมข้อมูล (Data collection) และ 3) การประเมินสิ้นปีเพื่อตั้งเป้าหมายใหม่ (Year-end evaluation)

7. การคงไว้ซึ่งงานที่ดี (Keep up the good work)

ภายหลังจากการทำงานตามแผนพัฒนาตามกำหนดเวลาที่กำหนดไว้ จะมีการเก็บข้อมูล มีการตรวจสอบข้อมูล มีการประเมินผล และมีการแจ้งความคืบหน้า และการพัฒนาวิชาชีพต่างๆ และโอกาสฝึกอบรมต่างๆ เพื่อก้าวสู่การวางแผนรอบต่อไปนั้น ควรจะมีการสะท้อนผลการทำงานของทุกฝ่ายด้วยการชื่นชมหรือเฉลิมฉลองผลสำเร็จต่างๆ แม้จะเป็นการเปลี่ยนแปลงเพียงเล็กน้อยก็ตาม เพื่อให้กำลังใจคณะทำงานเพื่อมุ่งหน้าสู่เป้าหมายใหม่ๆ ร่วมกันต่อไป โรงเรียนโดยผู้อำนวยการโรงเรียนจะต้องแสดงการรับรู้และเผยแพร่ผลงานความสำเร็จสู่สาธารณะ

นอกเหนือจากการศึกษาแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนแล้ว ผู้วิจัยได้ศึกษาเพิ่มเติมว่าแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนของ The Education Improvement Commission, Canada ที่ผู้วิจัยสนใจนำมาใช้นั้นมีกระบวนการแก้ไขปัญหา (Problem solving process) ที่นิยมใช้ในปัจจุบันด้วยหรือไม่ โดยได้นำกระบวนการแก้ไขปัญหาในการพัฒนาการบริหารโรงเรียนของ Nord นักจิตวิทยาการศึกษาด้านสามัญศึกษาชาวอเมริกัน (Nord) มาเปรียบเทียบ โดยกระบวนการแก้ไขปัญหาของ Nord มีกระบวนการดังต่อไปนี้

1. การระบุปัญหา (Problem Identification) ว่าอะไรคือความแตกต่างระหว่างสิ่งที่ เป็นอยู่กับสิ่งที่คาดหวังหรือพึงประสงค์

2. การวิเคราะห์ปัญหา (Problem Analysis) เพื่อค้นหาสาเหตุของปัญหา

3. การพัฒนาแผน (Plan Development) ว่าอะไรบ้างคือเป้าหมาย อะไรคือแผน แทรกแซงเพื่อเป้าหมายเหล่านี้ และวิธีจะมีการตรวจสอบความคืบหน้า

4. การดำเนินการตามแผน (Plan Implementation) จะมั่นใจได้อย่างไรว่าการ ดำเนินงานการตามแผนจะสมบูรณ์

5. การประเมินแผน (Plan Evaluation) แผนแทรกแซงนี้มีประสิทธิภาพหรือไม่

ตารางที่ 2. 2 ตารางแสดงการเปรียบเทียบขั้นตอนการพัฒนาการบริหารโรงเรียนของแนวคิดการ
พัฒนาทั้งโรงเรียนกับกระบวนการการแก้ปัญหา

<p>ขั้นตอนแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน (Whole School Approach : WSA)</p>	<p>กระบวนการการแก้ปัญหา (Problem solving process)</p>
<p>1. การพิจารณาขอบเขตที่ต้องการพัฒนา (Consider for improving areas)</p>	<p>----</p>
<p>2. การกำหนดผู้มีส่วนร่วมในการพัฒนา (Set improving partners)</p>	<p>----</p>
<p>3. การวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศ (Analyze data and information)</p> <p>3.1 สร้างทีมงานวางแผนการพัฒนา 3.2 เข้าใจบริบท 3.3 ลำดับความสำคัญของแผนงาน</p>	<p>1. การระบุปัญหา (Problem Identification) หมายถึง การระบุว่าอะไรคือความแตกต่าง ระหว่างสิ่งที่เป็นอยู่กับสิ่งที่คาดหวัง 2. การวิเคราะห์ปัญหา (Problem Analysis) หมายถึง ค้นหาสาเหตุของปัญหา</p>
<p>4. การสร้างแผนงาน (Create a plan)</p> <p>4.1 สร้างทีมปฏิบัติการ 4.2 ตั้งเป้าหมาย 4.3 ตั้งเป้าหมายการทำงาน 4.4 นิยามจุดสนใจ 4.5 พัฒนาจุดยุทธศาสตร์ 4.6 กำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จ 4.7 กำหนดกรอบเวลา 4.8 กำหนดความรับผิดชอบ 4.9 แจงความคืบหน้า 4.10 ทบทวน</p>	<p>3. การพัฒนาแผน (Plan Development) หมายถึง อะไรบ้างคือเป้าหมาย อะไรคือแผน แทรกแซงเพื่อเป้าหมายเหล่านี้ และวิธีการ ตรวจสอบความคืบหน้า</p>
<p>5. การดำเนินการตามแผน (Implement the plan)</p> <p>5.1 ระยะเวลา 5.2 กิจกรรม 5.3 ผู้รับผิดชอบ</p>	<p>4. การดำเนินการตามแผน (Plan Implementation) หมายถึง จะ มั่นใจได้อย่างไรว่าการดำเนินงานการตามแผน จะสมบูรณ์</p>
<p>6. การประเมินผล (Evaluate the results)</p> <p>6.1 ตั้งทีมงานประเมินผล 6.2 รวบรวมข้อมูล 6.3 การประเมินสิ้นปีเพื่อตั้งเป้าหมายใหม่</p>	<p>5. การประเมินแผน (Plan Evaluation) หมายถึง แผนแทรกแซงนี้มีประสิทธิภาพหรือไม่ (Nord)</p>

ขั้นตอนแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน (Whole School Approach : WSA)	กระบวนการการแก้ปัญหา (Problem solving process)
7. การคงไว้ซึ่งงานที่ดี (Keep up the good work) (Education Improvement Commission, 2000)	-----

จากตารางที่ 2.2 จะพบว่าขั้นตอนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน (Whole School Approach : WSA) ในขั้นตอนที่ 3-6 จะสอดคล้องกับกระบวนการแก้ไขปัญหา (Problem solving process) ขั้นตอนที่ 1-5 ของ Nord โดยแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนของ The Education Improvement Commission, Canada นั้นมีขั้นตอนที่ 1 การพิจารณาขอบเขตที่ต้องการพัฒนา และขั้นตอนที่ 2 การกำหนดผู้มีส่วนร่วมในการพัฒนาด้วยซึ่งมีความน่าสนใจมากเป็นพิเศษ

จากการศึกษาแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาทั้งโรงเรียนสามารถสรุปแนวทางการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน โดยการประยุกต์ใช้แนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนของ The Education Improvement Commission (EIC) (2000: 2-55) ของประเทศแคนาดา ซึ่งมีขั้นตอนในการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนได้เป็น 3 ด้าน คือ ด้านที่ 1 การพิจารณาขอบเขตที่ต้องการพัฒนา (Consider for improving areas) (จากขั้นตอนที่ 1) ด้านที่ 2 การกำหนดผู้มีส่วนร่วมในการพัฒนา (Set improving partners) (จากขั้นตอนที่ 2) และด้านที่ 3 การมีกระบวนการบริหารที่ชัดเจน (Set a clear management process) (จากขั้นตอนที่ 3-7) ดังนี้

1. การพิจารณาขอบเขตที่ต้องการพัฒนา (Consider for improving areas)
 - 1.1 การจัดทำหลักสูตร
 - 1.2 สภาพแวดล้อมของโรงเรียน
 - 1.3 การมีส่วนร่วมของพ่อแม่และผู้ปกครอง
2. การกำหนดผู้มีส่วนร่วมในการพัฒนา (Set improving partners)
 - 2.1 หน่วยงานต้นสังกัด
 - 2.2 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
 - 2.3 ผู้อำนวยการโรงเรียน
 - 2.4 ครูและบุคลากรทางการศึกษา
 - 2.5 สภาผู้ปกครอง พ่อแม่และผู้ปกครอง และชุมชน
 - 2.6 นักเรียน

3. การมีกระบวนการบริหารที่ชัดเจน (Set a clear management process)
 - 3.1 การวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศ (Analyze data and information)
 - 3.2 การสร้างแผนงานงาน (Create a plan)
 - 3.3 การดำเนินการตามแผน (Implement the plan)
 - 3.4 การประเมินผล (Evaluate the results)
 - 3.5 การคงไว้ซึ่งงานที่ดี (Keep up the good work)

รายละเอียดดังนี้

1. การพิจารณาขอบเขตที่ต้องการพัฒนา (Consider for improving areas)

เมื่อการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนคือเป้าหมายของการพัฒนาโรงเรียนในภาพรวม ดังนั้น ขั้นตอนการพัฒนาการบริหารโรงเรียนจึงต้องให้ความสำคัญต่อขอบเขตที่มีผลโดยตรงต่อการเสริมสร้างระดับความสำเร็จของนักเรียน โรงเรียนจึงต้องจัดลำดับความสำคัญเพื่อที่จะส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงได้ชัดเจนยิ่งขึ้น ขอบเขตที่มีผลต่อระดับความสำเร็จของนักเรียน ได้แก่

1.1 การจัดทำหลักสูตร

โดยกำหนดความคาดหวังให้นักเรียนมีจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก เพื่อช่วยให้ครูสามารถประเมินระดับจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกที่สัมพันธ์กับความคาดหวัง

1.2 สภาพแวดล้อมของโรงเรียน

สภาพแวดล้อมของโรงเรียนมีความจำเป็นอย่างยิ่งในการเอื้อต่อการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามความคาดหวังของโรงเรียน โดยสภาพแวดล้อมของโรงเรียนควรมีลักษณะดังต่อไปนี้

- 1.2.1 มีวิสัยทัศน์และพันธกิจของโรงเรียนที่มุ่งเน้นจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก
- 1.2.2 มีปรัชญาการศึกษาและค่านิยมร่วมของโรงเรียนที่มุ่งเน้นจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก
- 1.2.3 มีการจัดสิ่งแวดลอมทางกายภาพที่ปลอดภัย เป็นระเบียบเรียบร้อยและคำนึงถึงการใช้งานของผู้คนในโรงเรียน
- 1.2.4 บุคลากรและผู้เกี่ยวข้องกับโรงเรียนมีคุณภาพด้านมนุษยสัมพันธ์และปฏิสัมพันธ์ที่มีจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกเป็นฐาน

- 1.2.5 มีความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนและความไว้วางใจระหว่างครูกับนักเรียนที่มีจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกเป็นพื้นฐาน
 - 1.2.5 มีการพัฒนาบุคลากรและการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพด้านจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก
 - 1.2.6 มีบรรยากาศของการคาดหวังสูงต่อจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียน
 - 1.2.7 มีการมุ่งเน้นที่ผลสำเร็จในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียน
 - 1.2.8 มีผู้อำนวยการโรงเรียนที่มีภาวะผู้นำด้านจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก
 - 1.2.9 มีการตรวจสอบความก้าวหน้าของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนเป็นประจำ
 - 1.2.10 มีความสัมพันธ์ระหว่างบ้านกับโรงเรียนมีความเข้มแข็งในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียน
- 1.3 การมีส่วนร่วมของพ่อแม่และผู้ปกครอง
ในงานวิจัยทั้งหลายบอกเราว่าการมีส่วนร่วมของพ่อแม่และผู้ปกครองเป็นตัวแปรสำคัญหนึ่งในการช่วยให้เกิดความสำเร็จเพิ่มขึ้นของนักเรียนในโรงเรียน

2. การกำหนดผู้มีส่วนร่วมในการพัฒนา (Set improving partners)

ในขั้นตอนการพัฒนาทั้งโรงเรียนที่มีประสิทธิผล ทุกคนภายในโรงเรียนและบุคคลที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนจะมีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนาโดยทำงานเป็นทีมและมีบทบาทเฉพาะของแต่ละคน ผู้มีส่วนร่วมในการพัฒนาได้แก่

2.1 หน่วยงานต้นสังกัด

ในที่นี้ได้แก่ คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา (สพฐ.) กระทรวงศึกษา สำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร (กทม.) และสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.) กระทรวงศึกษาธิการ ทำหน้าที่ให้การสนับสนุนทุกรูปแบบเพื่อให้การพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนประสบผลสำเร็จ มีส่วนร่วมในการกำหนดทิศทาง ปรัชญาการศึกษา วิสัยทัศน์ พันธกิจและค่านิยมร่วมของโรงเรียนที่เอื้อต่อการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียน

2.2 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ทำหน้าที่มีส่วนร่วมในการส่งเสริมการวางแผน อำนวยความสะดวกในแผน ยุทธศาสตร์ และตรวจสอบความสำเร็จของการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึก ความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน

2.3 ผู้อำนวยการโรงเรียน

เป็นกุญแจสำคัญของการดำเนินการตามแผนในการการขับเคลื่อนการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน โดยทำหน้าที่ใน 3 ด้าน ได้แก่

1. ทำหน้าที่สื่อสารและประสานงานกับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียน
2. ทำหน้าที่ในการส่งเสริมให้ครูและบุคลากรได้มีโอกาสพัฒนาวิชาชีพ โดยกำหนดเป้าหมายและดำเนินการให้ครูและบุคลากรได้มุ่งสู่เป้าประสงค์และแผนงานที่ได้รับไว้ในแผนงานเพื่อเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียน
3. ทำหน้าที่เป็นผู้นำในการขับเคลื่อนการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน

2.4 ครูและบุคลากรทางการศึกษา

เป็นกลุ่มบุคคลผู้มีปฏิสัมพันธ์กับนักเรียนมากที่สุดในระหว่างวัน มีบทบาทสำคัญในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนโดยตรง ดังนั้น ครูและบุคลากรทางการศึกษาจึงมีหน้าที่ ดังนี้

1. มีส่วนร่วมอย่างกระตือรือร้น และเป็นผู้ดำเนินการวางแผนและแผนการดำเนินงานต่างๆ
2. ทำงานร่วมกับพ่อแม่และผู้ปกครองและสภาผู้ปกครองอย่างใกล้ชิด
3. ทำให้ทุกคนที่เกี่ยวข้องได้เห็นว่าการครูและบุคลากรทางการศึกษาได้ดำเนินการตามแผนงานในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียน
4. ประเมินผลนักเรียนด้วยวิธีการที่หลากหลายและร่วมพัฒนาแผนงานในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียน
5. สนับสนุนประเมินผลของคณะกรรมการประเมินผลด้วยการให้ข้อมูลการเรียนรู้ของนักเรียน ข้อมูลสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนและผลสะท้อนกลับหรือข้อเสนอแนะของผู้ปกครองที่ทันสมัย

2.5 สภาผู้ปกครอง พ่อแม่และผู้ปกครอง และชุมชน

สภาผู้ปกครอง ทำหน้าที่มีส่วนร่วมในการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียน ดังนี้คือ

1. ร่วมกันจัดลำดับความสำคัญและกำหนดเป้าหมายและแผนงานสำหรับการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียน
2. หมั่นส่งเสริมให้พ่อแม่ ผู้ปกครองและสมาชิกของชุมชนได้มีส่วนร่วมในกระบวนการบริหาร
3. ทบทวนความก้าวหน้าในการดำเนินงานร่วมกับผู้อำนวยการโรงเรียน
4. ปรึกษาหารือและสื่อสารกับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและชุมชน
5. เป็นที่ปรึกษาให้กับผู้อำนวยการโรงเรียนในการสร้างความเป็นหุ้นส่วนกับหน่วยบริการทางสังคมอื่นๆ เพื่อช่วยในแผนการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียน

2.6. นักเรียน

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ขึ้นไปในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา หรือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 ในโรงเรียนระดับประถมศึกษาสามารถมีส่วนร่วมในการวางแผนการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียน โดย

1. มีส่วนร่วมในการวางแผนเป้าหมายและแผนงาน
2. ช่วยในการสื่อสารเกี่ยวกับแผนงานแก่นักเรียน
3. สื่อสารเกี่ยวกับแผนงานให้กับพ่อแม่และผู้ปกครองของตน
4. มีส่วนร่วมในแผนงานต่างๆ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของโรงเรียน

3. การมีกระบวนการบริหารที่ชัดเจน (Set a clear management process)

เป็นการบริหารโรงเรียนที่มีกระบวนการพัฒนาที่ชัดเจน ได้แก่

- 3.1 การวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศ (Analyze data and information)
- 3.2 การสร้างแผนงานงาน (Create a plan)
- 3.3 การดำเนินการตามแผน (Implement the plan)
- 3.4 การประเมินผล (Evaluate the results)
- 3.5 การคงไว้ซึ่งงานที่ดี (Keep up the good work)

โดยกระบวนการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกนี้จะครอบคลุมขอบเขตของโรงเรียนทั้ง 3 ด้านและส่งเสริมทุกภาคส่วนในโรงเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของโรงเรียนเข้ามามีส่วนร่วมอย่างมีความหมาย และกำหนดความรับผิดชอบอย่างชัดเจน เป็นคณะทำงานที่มีหน้าที่สำคัญ ดังนี้คือ

3.1 คณะกรรมการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวความคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน

3.2 คณะกรรมการวางแผนงานเพื่อพัฒนาหลักสูตร

3.3 คณะกรรมการวางแผนงานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของสภาพแวดล้อมของโรงเรียน

3.4 คณะกรรมการวางแผนงานเพื่อเพิ่มระดับความร่วมมือของพ่อแม่และผู้ปกครอง

3.5 คณะกรรมการประเมินผลการพัฒนาหลักสูตร

3.6 คณะกรรมการประเมินผลการเพิ่มประสิทธิภาพของสภาพแวดล้อมของโรงเรียน

3.7 คณะกรรมการประเมินผลการเพิ่มระดับความร่วมมือของพ่อแม่และผู้ปกครอง

โดยโรงเรียนสามารถประยุกต์ให้เข้ากับบริบทของโรงเรียนและขนาดของโรงเรียน จะควรรวมคณะกรรมการ หรือ การเพิ่มเป็นงาน (Job) ในแต่ละฝ่าย เป็นต้น

2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกที่สำคัญมีดังนี้

นิภา สุขพิทักษ์ (2536) ได้ทำการวิจัยศึกษาจิตสำนึกในความเป็นพลโลก (Global-mindedness) ของครูกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนประถมศึกษา โดยสังเคราะห์จิตสำนึกในความเป็นพลโลกจำนวน 8 ด้านได้แก่ 1) การติดต่อสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์ (Interconnectedness of humanity) 2) ความหลากหลายทางวัฒนธรรม (Cultural pluralism) 3) ผลกระทบและการกระทำของมนุษย์ที่มีต่อโลก (Effects of Human on the World) 4) จริยธรรมเกี่ยวกับความรับผิดชอบ และการเอาใจใส่ต่อโลก (Ethics of Responsibility and Care of the World) 5) การมองโลกเป็นศูนย์กลาง (Global-centrism) 6) การมุ่งอนาคต (Futurist orientation) 7) การใช้ทรัพยากรโลก (The Use of World Resources) และ 8) การรู้จักใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม (Knowledge of Appropriate Technology)

ผลการวิจัยพบว่า 1) โดยภาพรวมครูกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนประถมศึกษา มีจิตสำนึกความเป็นพลโลกอยู่ในระดับปานกลาง และ 2) ครูกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีจิตสำนึกในความเป็นพลโลกด้านที่มากที่สุด ได้แก่ จริยธรรมเกี่ยวกับความรับผิดชอบ และการเอาใจใส่ต่อโลก การมองโลกเป็นศูนย์กลาง การใช้ทรัพยากรโลก และจิตสำนึกความเป็นพลโลกอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ การติดต่อสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์ ความหลากหลายทางวัฒนธรรม ผลกระทบและการกระทำของมนุษย์ที่มีต่อโลก การมุ่งอนาคต และการรู้จักใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม โดยมีข้อเสนอแนะคือ ศึกษาการใช้จิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกในการ

เรียนการสอนของครู และวัดว่ามีการใช้มากน้อยเพียงใด และควรวิเคราะห์ตำราและแบบเรียนระดับ ประถมศึกษาว่ามีประเด็น คน ประเทศ และเกี่ยวกับโลกมากน้อยเพียงใด

พูนภัทรา พูนผล (2554) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อเตรียมผู้เรียนสู่ความเป็นพลโลก

ผลการวิจัยพบว่าการสนับสนุนและการส่งเสริมความเป็นพลเมืองโลกต้องเป็นวาระ แห่งชาติ และได้สรุปข้อค้นพบความเป็นพลเมืองโลกในแนวคิดการศึกษาเพื่อความเป็นพลเมืองโลกไว้ ว่าคือ การเป็นพลเมืองที่ดีของชาติและของโลก โดยมีลักษณะของความเป็นพลเมืองโลกที่สากล ยอมรับ ซึ่งเป็นจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก ได้แก่ 1) มีความสามารถในการใช้วิจารณญาณเชิง วิพากษ์ 2) มีความเห็นอกเห็นใจและเคารพต่อผู้อื่นและอื่นๆ ที่ควรเคารพ 3) มีความร่วมมือเพื่อก่อ เกิดความขัดแย้งน้อยที่สุด 4) มีความเชื่อมั่นความยุติธรรมและความเสมอภาค 5) มีความเคารพและ เห็นคุณค่าความหลากหลายทางวัฒนธรรมและเชื้อชาติ โดยมีข้อเสนอแนะคือ 1) ข้อเสนอแนะงาน บริหารวิชาการคือ ควรให้ความสำคัญที่กระบวนการเรียนรู้ด้วยวิธีที่หลากหลายรูปแบบและการ ส่งเสริมวัฒนธรรมการเรียนรู้ และ 2) ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติคือ ผู้บริหารควรสนับสนุนมาตรการที่ ช่วยในการปรับปรุงการเรียนรู้ของนักเรียนโดยการจัดสรรทรัพยากร (เวลา มนุษย์และเงินทุน) ให้กับ โครงการที่คุ้มค่า ลดภาระงานของครูที่ไม่เกี่ยวกับการเรียนการสอน และสร้างความสมดุลระหว่าง หลักสูตรพื้นฐานและหลักสูตรความเป็นพลเมืองโลก

ปาจริย์ รัตนานุสนธิ์ (2557) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาตัวบ่งชี้คุณลักษณะความเป็น พลโลกของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา ได้สรุปตัวบ่งชี้คุณลักษณะความเป็นพลโลกไว้ 4 ด้าน 12 ตัว บ่งชี้ ได้แก่ 1) ด้านการปฏิสัมพันธ์ในสังคม ได้แก่ คิดอย่างมีวิจรรย์ญาณ ความรับผิดชอบต่อตนเอง และการปรับตัวตามความหลากหลายทางวัฒนธรรม 2) ด้านการประพฤติตน ได้แก่ การยอมรับ แนวคิดที่แตกต่างทางการเมือง ความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น และการเคารพสิทธิและ เสรีภาพ 3) ด้านการลงมือปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ ได้แก่ ความสามารถในการคิดสร้างสรรค์ การ ส่งเสริมสันติภาพและความเท่าเทียมกัน การมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับต่างๆ 4) ด้านการ ตระหนักถึงสถานการณ์ของทรัพยากร สิ่งแวดล้อมและสาธารณสุข ประกอบด้วย การใช้ ทรัพยากรธรรมชาติเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน การตระหนักและมีส่วนร่วมในปัญหาของสิ่งแวดล้อม การ ตระหนักถึงความสำคัญในสาธารณสุขพื้นฐาน

ผลการวิจัยพบว่าตัวบ่งชี้คุณลักษณะความเป็นพลโลกทั้ง 12 ตัวบ่งชี้ของนักเรียนมัธยม ตอนต้นและนักเรียนมัธยมตอนปลายไม่แตกต่างกันอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีข้อเสนอแนะในการวิจัย ครั้งต่อไปคือ 1) ควรนำไปใช้สำรวจประชากรทั้งประเทศ 2) คุณลักษณะความเป็นพลเมืองโลกยังมี ประเด็นที่น่าสนใจอีก ควรศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อคุณลักษณะความเป็นพลโลกและพัฒนา

ให้กับนักเรียนต่อไป ซึ่งจะช่วยส่งเสริมให้นักเรียนเป็นผู้ที่มีความพร้อมในการเจริญเติบโตเป็นบุคลากรทางสังคมที่มีคุณภาพ และ 3) น่าจะมีการศึกษาเปรียบเทียบระหว่างเพศ และภูมิภาค

Lovat และคณะ (2009) ได้ทำการวิจัยตามนโยบายการศึกษาด้านค่านิยมของรัฐบาลออสเตรเลีย ชื่อ Project to Test and Measure the Impact of Values Education on Student Effects and School ambience ได้ทำรายงานฉบับนี้ที่แสดงถึงผลสะท้อนเชิงบวกในด้านต่างๆ ของการใช้ค่านิยมศึกษา (Value Education ในโรงเรียนประถมศึกษา การวิจัยเป็นแบบ Pre Post Test Research Methodology

ผลการวิจัยพบว่า 1) ด้านความขยันหมั่นเพียรทางด้านวิชาการของนักเรียน (Student academic diligence) นักเรียนมีความสนใจการเรียนในชั้นเรียนมากขึ้น และสามารถรับผิดชอบการเรียน การบ้านของตนเองดีขึ้น ถูถามคำถามมากขึ้นและให้ความร่วมมือกับครูมากขึ้น และมีความภูมิใจในตนเองมากขึ้น 2) ด้านบรรยากาศและสภาพแวดล้อมในโรงเรียนที่ดีขึ้น (School ambience) ข้อพิพาทในโรงเรียนน้อยลงและจัดการได้เป็นระบบมากขึ้น นักเรียนแสดงออกถึงความเมตตา กรุณา ความซื่อสัตย์และความเสมอภาคต่างๆ มากขึ้น มีความอดทนสูงขึ้น เคารพในของใช้ส่วนกลางและดูแลทรัพย์สินโรงเรียนดีขึ้น 3) ด้านความสัมพันธ์ที่ดีขึ้นระหว่างครูกับนักเรียน (Teacher-student relationship) และกับบุคลากรทั้งหมดของโรงเรียน (School staff relationship) ครูและนักเรียน นักเรียนและบุคลากรมีความไว้วางใจกันมากขึ้น มีความเป็นประชาธิปไตยมากขึ้นในห้องเรียน ครูฟังนักเรียนมากขึ้น นักเรียนเคารพและสุภาพกับครูมากขึ้น และ 4) ด้านความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นทั้งของครูและนักเรียน (Teacher and student well-being) นักเรียนมีความรู้สึกเชื่อมโยงผูกพันกับครูและโรงเรียน นักเรียนดูแล และตระหนักรู้เองมากขึ้น อยู่ร่วมกับเพื่อนอย่างมีความสุขขึ้น ครูได้รับการดูแลมากขึ้นและมีความเป็นผู้นำมากขึ้น ได้รับความไว้วางใจซึ่งกันและกันมากขึ้น ครูมีการพัฒนาความเป็นครูมากขึ้น ได้รับการสนับสนุนจากเพื่อนร่วมงานมากขึ้น

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องแนวทางการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Research) มีขั้นตอนการวิจัย 3 ขั้นตอน ดังนี้

- ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาองค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนในบริบทของสังคมไทย
- ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพพึงประสงค์ของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียน และการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน
- ขั้นตอนที่ 3 นำเสนอแนวทางการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน

รายละเอียดดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาองค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนในบริบทของสังคมไทย

1.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก

ศึกษาเอกสาร หนังสือ รายงาน บทความทางวิชาการ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ความเป็นพลเมืองโลก (Global citizenship) องค์ประกอบของความเป็นพลเมืองโลก (Elements of Global citizen) จิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก (Global consciousness) แนวคิดและแนวทางการจัดการศึกษาเพื่อความเป็นพลเมืองโลก (Global citizen education) และฐานข้อมูลในเครือข่ายอินเทอร์เน็ตทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก (Global consciousness) จากศูนย์บรรณสารสนเทศทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และสำนักงานวิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยนำข้อมูลสารสนเทศจากการศึกษามาสังเคราะห์เนื้อหาสาระสำคัญ เรียบเรียง และจัดหมวดหมู่เป็นองค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกทั้งองค์ประกอบหลักและองค์ประกอบย่อย

1.2 การประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียน ในบริบทของสังคมไทย

1) นำข้อมูลที่ได้จากการสังเคราะห์องค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกทั้งองค์ประกอบหลักและองค์ประกอบย่อยตามขั้นตอนที่ 1.1 มาจัดทำแบบประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนในบริบทของสังคมไทยที่มีโครงสร้างองค์ประกอบหลักและองค์ประกอบย่อยของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์พิจารณาและปรับปรุงแก้ไข และจัดทำเอกสารประกอบการประเมินได้แก่ โครงร่างการวิจัยโดยย่อ และคำจำกัดความในการวิจัยขององค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก เพื่อนำเสนอผู้ทรงคุณวุฒิประกอบการประเมิน

2) นำแบบประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนในบริบทของสังคมไทย พร้อมทั้งแนบเอกสารประกอบการประเมินได้แก่ โครงร่างการวิจัยโดยย่อและคำนิยามขององค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก เสนอผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาเพื่อความเป็นพลเมืองโลก จำนวน 3 ท่าน ผู้ทรงคุณวุฒิที่เกี่ยวข้องกับการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก จำนวน 2 ท่าน โดยใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบลูกโซ่ (Snowball Sampling) เพื่อประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนในบริบทสังคมไทย (รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิตั้ง ภาคผนวก ก (1))

3) เครื่องมือที่ใช้ในขั้นตอนนี้ คือ แบบประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนในบริบทสังคมไทย แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้ (ภาคผนวก ข (1))

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบประเมิน จำนวน 4 ข้อ

ตอนที่ 2 องค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนของนักเรียนในบริบทของสังคมไทย จำนวน 19 ข้อ

4) การเก็บรวบรวมข้อมูล จัดส่งและรับแบบประเมินกลับด้วยตนเอง ระหว่างวันที่ 28 ธันวาคม 2558 – 29 มกราคม 2559

5) การวิเคราะห์ข้อมูล โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency distributions) และการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

6) ปรับปรุงแก้ไของค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนในบริบทของสังคมไทยตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ สรุปเป็นองค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียน และกำหนดพฤติกรรมกรรมการแสดงออกขององค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก เพื่อใช้เป็นกรอบแนวคิดในการพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลในขั้นตอนต่อไป

ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพพึงประสงค์ของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนและการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน

2.1 ประชากร กลุ่มตัวอย่างและผู้ให้ข้อมูลในการวิจัย

2.1.1 ประชากรในการวิจัย เป็นโรงเรียนประเภทสามัญศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษาจำนวน 963 โรงเรียนเฉพาะในเขตกรุงเทพมหานคร เท่านั้น จำแนกเป็นโรงเรียนใน 3 สังกัด คือ

- 1) สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) กระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 156 โรงเรียน
- 2) สังกัดสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร จำนวน 438 โรงเรียน
- 3) สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.) กระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 369 โรงเรียน

2.1.2 กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย เป็นโรงเรียนประเภทสามัญศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษาจำนวน 283 โรงเรียนในกรุงเทพมหานคร โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการของ Taro Yamane (1973) โดยระดับความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่างเท่ากับ 0.05

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

n = ขนาดกลุ่มตัวอย่าง

N = ขนาดของประชากร

e = ความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างจำนวน 283 โรงเรียน ใน 3 สังกัดโรงเรียน จำแนกจำนวนตามสัดส่วนของโรงเรียน ได้แก่

- 1) สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) กระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 46 โรงเรียน
- 2) สังกัดสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร จำนวน 129 โรงเรียน

3) สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.)

กระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 108 โรง

2.1.3 ผู้ให้ข้อมูล แบ่งออกเป็น 5 กลุ่ม ได้แก่

- 1) ผู้อำนวยการโรงเรียน
- 2) รองผู้อำนวยการโรงเรียน
- 3) หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้
- 4) ครู ได้แก่ ครูผู้สอนในช่วงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

5) นักเรียน ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งเป็นนักเรียนชั้นสูงสุดของแต่ละช่วงชั้น เนื่องจากระยะเวลาที่นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 อยู่ในโรงเรียนยาวนานพอที่จะสะท้อนวัฒนธรรมด้านค่านิยมและทัศนคติของโรงเรียน ส่วนช่วงชั้น 1 หมายถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ไม่ได้นำมาเป็นผู้ให้ข้อมูลเนื่องจากนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 อายุยังน้อย อาจไม่สามารถเข้าใจเนื้อหาและวิธีการตอบข้อคำถามในการวิจัยครั้งนี้ จึงเลือกเฉพาะนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เป็นผู้ให้ข้อมูล ตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิผู้ประเมินความตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถามนอกเหนือจากนี้ เนื่องจากเป็นการศึกษาโดยใช้แนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน ผู้วิจัยจึงกำหนดผู้ตอบแบบสอบถามเป็นผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ และครู เพื่อให้ครอบคลุมทั้งโรงเรียน โดยแต่ละโรงเรียนมีผู้ให้ข้อมูลดังนี้

1) โรงเรียนที่มีระดับประถมศึกษาเท่านั้น

ผู้ให้ข้อมูล จำนวน 5 คน ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 1 คน รองผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 1 คน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ จำนวน 1 คน ครู จำนวน 1 คน(ครูสอนในช่วงชั้นที่ 2) และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 1 คน

2) โรงเรียนที่มีตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ผู้ให้ข้อมูล จำนวน 8 คน ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 1 คน รองผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 1 คน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ จำนวน 2 คน (ช่วงชั้น 2 และ 3) ครู จำนวน 2 คน (ครูสอนในชั้น ป. 6 และชั้น ม. 3) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 1 คน และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 1 คน

3) โรงเรียนที่มีตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

ผู้ให้ข้อมูล จำนวน 11 คน ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 1 คน รองผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 1 คน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ จำนวน 3 คน (ช่วงชั้นที่ 2 ช่วงชั้นที่ 3 และช่วงชั้นที่ 4) ครู จำนวน 3 คน (ครูสอนในชั้น ป. 6 ชั้น ม. 3 และชั้น ม.6) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 1 คน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 1 คน และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 1 คน

4) โรงเรียนที่มีตั้งแต่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6

ผู้ให้ข้อมูลจำนวน 8 คน ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 1 คน รองผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 1 คน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ จำนวน 2 คน (ช่วงชั้นที่ 3 และช่วงชั้นที่ 4) ครู จำนวน 2 คน (ครูสอนในชั้น ม. 3 และชั้น ม.6) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 1 คน และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 1 คน

2.2 เครื่องมือในการวิจัย

2.2.1 แบบสอบถาม โดยข้อมูลตอนที่ 1 มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ (Checklist) และเติมคำในช่องว่าง ส่วนข้อมูลตอนที่ 2 มีลักษณะมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ มีทั้งหมด 7 ฉบับ ดังนี้ (ตัวอย่างดังภาคผนวก ข (4-6))

1) แบบสอบถามสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ประกอบด้วย 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 2 ข้อ

ตอนที่ 2 สภาพปัจจุบันและสภาพพึงประสงค์ของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียน จำนวน 60 ข้อ

2) แบบสอบถามสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ประกอบด้วย 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 2 ข้อ

ตอนที่ 2 สภาพปัจจุบันและสภาพพึงประสงค์ของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียน จำนวน 60 ข้อ

ตอนที่ 3 สภาพปัจจุบันและสภาพพึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน (มีเฉพาะข้อ 1-3)

3) แบบสอบถามสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ประกอบด้วย 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 2 ข้อ

- ตอนที่ 2 สภาพปัจจุบันและสภาพพึงประสงค์ของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียน จำนวน 60 ข้อ
- ตอนที่ 3 สภาพปัจจุบันและสภาพพึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน (มีเฉพาะข้อ 1-3)
- 4) แบบสอบถามสำหรับผู้อำนวยการโรงเรียน ประกอบด้วย 4 ตอน ดังนี้
- ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 4 ข้อ
- ตอนที่ 2 สภาพปัจจุบันและสภาพพึงประสงค์ของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียน จำนวน 60 ข้อ
- ตอนที่ 3 สภาพปัจจุบันและสภาพพึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน จำนวน 9 ข้อใหญ่
- ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนเป็นคำถามปลายเปิด จำนวน 1 ข้อ
- 5) แบบสอบถามสำหรับรองผู้อำนวยการโรงเรียน ประกอบด้วย 4 ตอน ดังนี้
- ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 5 ข้อ
- ตอนที่ 2 สภาพปัจจุบันและสภาพพึงประสงค์ของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียน จำนวน 60 ข้อ
- ตอนที่ 3 สภาพปัจจุบันและสภาพพึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน จำนวน 9 ข้อใหญ่
- ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนเป็นคำถามปลายเปิด จำนวน 1 ข้อ
- 6) แบบสอบถามสำหรับหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ ประกอบด้วย 4 ตอน ดังนี้
- ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 5 ข้อ
- ตอนที่ 2 สภาพปัจจุบันและสภาพพึงประสงค์ของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียน จำนวน 60 ข้อ

- ตอนที่ 3 สภาพปัจจุบันและสภาพพึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวความคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน จำนวน 9 ข้อใหญ่
- ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวความคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนเป็นคำถามปลายเปิด จำนวน 1 ข้อ
- 7) แบบสอบถามสำหรับครู ประกอบด้วย 4 ตอน ดังนี้
- ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 5 ข้อ
- ตอนที่ 2 สภาพปัจจุบันและสภาพพึงประสงค์ของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียน จำนวน 60 ข้อ
- ตอนที่ 3 สภาพปัจจุบันและสภาพพึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวความคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน จำนวน 9 ข้อใหญ่
- ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวความคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนเป็นคำถามปลายเปิด จำนวน 1 ข้อ

2.2.2 ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

1) ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารโรงเรียนตามแนวความคิดพัฒนาทั้งโรงเรียนจากหนังสือ รายงาน บทความทางวิชาการงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยมีคำสำคัญ ได้แก่ Whole School Approach : WSA, School-wide Approach, Whole School Improvement และ Whole School Development และฐานข้อมูลในเครือข่ายอินเทอร์เน็ตทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศจากศูนย์บรรณสารสนเทศทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์วิทยาลัย และสำนักงานวิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่เกี่ยวข้องกับแนวความคิดพัฒนาทั้งโรงเรียน (Whole School Approach : WSA) ตามรายละเอียดที่ปรากฏอยู่ในบทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และประยุกต์ใช้แนวความคิดพัฒนาทั้งโรงเรียนมาเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยเพื่อพัฒนาเครื่องมือในการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง โดยการประยุกต์ใช้แนวความคิดพัฒนาทั้งโรงเรียนของ The Education Improvement Commission (EIC) (2000: 2-55) ของประเทศแคนาดามาเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยครั้งนี้ และผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้จากขั้นตอนที่ 1 องค์กรประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนในบริบทของสังคมไทย มาเป็นกรอบในการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2) จัดทำตารางวิเคราะห์ข้อความเกี่ยวกับจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียน และการบริหารโรงเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน นำร่างข้อความเสนอให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความสอดคล้องของข้อความและความถูกต้องในการใช้ภาษา ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

3) จัดทำ (ร่าง) แบบประเมินความตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถาม ที่ประกอบด้วยข้อความที่ได้ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ พร้อมทั้งแนบเอกสารประกอบการประเมินได้แก่ โครงร่างการวิจัยโดยย่อ และคำนิยามขององค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก และคำนิยามของแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน นำเสนอผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาเพื่อความเป็นพลเมืองโลก จำนวน 2 ท่าน ผู้ทรงคุณวุฒิที่เกี่ยวข้องกับการบริหารโรงเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน จำนวน 3 ท่าน โดยใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบลูกโซ่ (Snowball Sampling) (รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิตั้งภาคผนวก ก (2))

4) เครื่องมือที่ใช้ในขั้นตอนนี้ คือ แบบประเมินความตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้ (ภาคผนวก ข (2))

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบประเมิน จำนวน 4 ข้อ

ตอนที่ 2 องค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก จำนวน 55 ข้อ

ตอนที่ 3 การบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน จำนวน 35 ข้อ

5) การเก็บรวบรวมข้อมูล จัดส่งและรับแบบประเมินกลับด้วยตนเอง ระหว่างวันที่ 25 เมษายน 2559 – 27 พฤษภาคม 2559

6) การวิเคราะห์ข้อมูล โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency distributions) และการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

7) ทำการปรับปรุงแก้ไขข้อความตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ และนำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อปรับปรุงแก้ไข และจัดทำเป็นแบบสอบถามเพื่อการทดลองใช้ต่อไป

8) ทำการทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มประชากรเดียวกันที่ไม่ใช่โรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง โดยมีผู้ให้ข้อมูลจำนวน 30 คน ประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียน 1 คน รองผู้อำนวยการโรงเรียน 1 คน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ จำนวน 4 คน ครู จำนวน 4 คน นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 8 คน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 6 คน และนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 6 คน

9) ปรับปรุงแก้ไข หลังการทำลองใช้ มีเพียงการเพิ่มเติม 2 ส่วนคือ ในตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม (แบบสอบถามของนักเรียน) คำถามที่ 2) จำนวนปีที่เข้ามาเรียนใน

โรงเรียนนี้ (รวมปีการศึกษานี้) โดยให้ผู้วิจัยเพิ่มข้อความเป็น 2) จำนวนปีที่เข้ามาเรียนในโรงเรียนนี้ (รวมปีการศึกษานี้ โดยไม่รวมชั้นอนุบาล) และเพิ่มเติมในตอนที 3 สภาพปัจจุบันและสภาพพึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน คำถามที่ 2.4 โรงเรียนมีพันธกิจที่สะท้อนถึงการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียน โดยให้เพิ่มข้อความเป็น 2.4 โรงเรียนมีพันธกิจ (ภาระหน้าที่) ที่สะท้อนถึงการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียน ผู้วิจัยได้ทำการปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้ทดลองใช้แบบสอบถาม และนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

10) จัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ทั้ง 7 ฉบับเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลต่อไป

2.2.3 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1) ความตรงของเนื้อหา (Content Validity)

ตรวจสอบความตรงของเนื้อหาโดยใช้แบบประเมินความตรงเชิงเนื้อหา เพื่อพิจารณาความตรงเชิงเนื้อหาของข้อคำถามหรือดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์และเนื้อหา (IOC : Index of item objective congruence) โดยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่านให้ความเห็นชอบในแต่ละข้อคำถามด้วยตัวเลือก 3 ตัวคือ การให้คะแนน +1 -1 และ 0 ตามลำดับ +1 หมายถึง แน่ใจว่าวัดได้ตามวัตถุประสงค์ -1 หมายถึง แน่ใจว่าวัดไม่ได้ตามวัตถุประสงค์ และ 0 หมายถึง ไม่แน่ใจ และให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม โดยกำหนดค่า IOC ของแต่ละข้อคำถามที่ยอมรับได้คือ ค่าตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป ถ้ามีค่าน้อยกว่า 0.5 ถือว่าไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ จะตัดข้อคำถามนั้นทิ้งหรือปรับปรุงใหม่ หรือเพิ่มเติมตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ

ผลการตรวจสอบความตรงของเนื้อหา พบว่า ข้อคำถามในตอนที 2 สภาพปัจจุบันและสภาพพึงประสงค์ของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียน จำนวน 55 ข้อ ได้ค่า IOC รวมเท่ากับ 0.851 มีข้อคำถาม 2 ข้อที่ต่ำกว่า 0.5 ที่ทำการปรับปรุง และเพิ่มข้อคำถามตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิและอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ได้ข้อคำถามทั้งสิ้น 60 ข้อ และข้อคำถามในตอนที 3 สภาพปัจจุบันและสภาพพึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนจำนวน 35 ข้อ ได้ค่า IOC รวมเท่ากับ 0.902 ทุกข้อสูงกว่า 0.5

2) ความเที่ยงของแบบสอบถาม (Reliability)

ตรวจสอบความเที่ยงของแบบสอบถามโดยการวัดการสอดคล้องภายใน (internal consistency) หรือเรียกว่า การหาค่า Cronbach's alpha เป็นการหาค่า "สัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น" (coefficient of reliability) หรือค่าความเที่ยง โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for

Windows version 11.5 โดยในการวิจัยทางสังคมศาสตร์ เกณฑ์ยอมรับอยู่ที่ 0.7 ขึ้นไป (สรายุทธกันหลง, 2555) ผลการตรวจสอบความเที่ยงของแบบสอบถาม พบว่า แบบสอบถามในตอนที่ 2 สภาพปัจจุบันและสภาพพึงประสงค์ของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียน ได้เท่ากับ 0.973 และตอนที่ 3 สภาพปัจจุบันและสภาพพึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวทางการพัฒนาทั้งโรงเรียน ได้เท่ากับ 0.974

2.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

1) ขอนหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลวิจัยจากฝ่ายวิชาการ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ส่งหนังสือถึงต้นสังกัดของโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างเพื่อขอนหนังสือจากต้นสังกัดของโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง

2) ขอนหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลวิจัยจากฝ่ายวิชาการ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ส่งหนังสือถึงโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง

3) นำเอกสารที่ 1 จากต้นสังกัดโรงเรียน และเอกสารที่ 2 จากฝ่ายวิชาการ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พร้อมด้วยแบบสอบถามตามจำนวนที่กำหนด โดยได้แนบของที่กำหนดรหัสของโรงเรียนบนซองเอกสารตอบกลับที่เจ้าหน้าที่เป็นชื่อ นามสกุลและที่อยู่ของผู้วิจัย พร้อมติดแสตมป์ตามน้ำหนักเอกสารที่จะส่งกลับคืน เพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบ ติดตามเอกสาร โดยจัดส่งทางไปรษณีย์ทั้งหมด โดยงดส่งของส่งกลับจำนวน 82 โรงเรียน จาก 271 โรงเรียน เนื่องจากอยู่ในเขตที่ผู้วิจัยสะดวกที่จะไปรับเอง โดยมีเอกสารกำกับในซองว่าจะไปรับด้วยตนเองเมื่อทางโรงเรียนทำแบบสอบถามเสร็จ

4) ผู้วิจัยได้จัดส่งตั้งแต่วันที่ 22 มิถุนายน 2559 และได้กำหนดเวลาส่งกลับ ปรากฏว่าเมื่อครบกำหนด จำนวนแบบสอบถามที่ได้ยังไม่ครบตามจำนวนโรงเรียน 283 โรงเรียน จึงใช้วิธีโทรศัพท์ติดตามทุกโรงเรียน และส่งเอกสารแบบสอบถามไปให้ใหม่ถ้าแจ้งกลับมาว่าไม่ได้รับ

5) ระยะเวลาในการจัดส่งแบบสอบถามและติดตามทวงถาม ตั้งแต่วันที่ 22 มิถุนายน 2559 - วันที่ 28 กันยายน 2559 รวมประมาณ 3 เดือน ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาจากโรงเรียนจำนวน 271 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 96 และได้แบบสอบถามกลับคืนมาจำนวน 1,707 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 93 โดยมีผู้ตอบแบบสอบถามตอนที่ 4 เป็นข้อเสนอแนะปลายเปิดจำนวน 202 คน รวม 546 ความคิดเห็น จำแนกได้ 14 ข้อ

2.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณโดยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS for Window version 21.0 โดยศูนย์บรรณสารสนเทศทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ดังนี้

1. ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) และเติมข้อความ ได้แก่ เพศ อายุ วุฒิกการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน ฯลฯ ใช้การวิเคราะห์ด้วยวิธีการแจกแจงความถี่ (Frequency Distribution) โดยแสดงเป็นจำนวนและร้อยละ (%) และนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

2. สภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียน โดยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: S.D.) โดยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

3. สภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน โดยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: S.D.) โดยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

เกณฑ์ในการแปลความหมาย

การวิเคราะห์ข้อมูลในตอนที่ 2 และตอนที่ 3 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีเกณฑ์ในการแปลความหมาย ดังนี้

สภาพปัจจุบัน / สภาพพึงประสงค์

5 หมายถึง สภาพการปฏิบัติจริง/ที่พึงประสงค์ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง สภาพการปฏิบัติจริง/ที่พึงประสงค์ในระดับมาก

3 หมายถึง สภาพการปฏิบัติจริง/ที่พึงประสงค์ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง สภาพการปฏิบัติจริง/ที่พึงประสงค์ในระดับน้อย

1 หมายถึง สภาพการปฏิบัติจริง/ที่พึงประสงค์ในระดับน้อยที่สุด

การแปลความหมายตามเกณฑ์การแปลผล (Best, 1981) ดังนี้คือ

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง การปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง การปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง การปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง การปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง การปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด

4. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน เป็นข้อเสนอแนะปลายเปิด มีผู้ให้ข้อมูลจำนวน 202 คน รวม 546 ความคิดเห็น จำแนกได้ 14 ข้อ วิเคราะห์ด้วยวิธีการแจกแจงความถี่ (Frequency Distribution)

ขั้นตอนที่ 3 นำเสนอแนวทางการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน

3.1 (ร่าง) แนวทางการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน

3.1.1 นำข้อมูลที่ได้จากศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียน และการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนในขั้นตอนที่ 2 มาจัดลำดับความต้องการจำเป็นของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียน และจัดลำดับความต้องการจำเป็นของการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน เพื่อนำมาประกอบการร่างแนวทางการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน โดยใช้สูตรคำนวณหาดัชนีลำดับความต้องการจำเป็น Modified Priority Needs Index (PNIModified) ที่ได้รับปรับปรุงจาก Priority Needs Index (PNI) (สุวิมล ว่องวานิช, 2550) โดยมีสูตรการคำนวณดังนี้คือ

$$\text{PNIModified} = (I - D)/D$$

$$\text{PNIModified} = \text{ดัชนีลำดับความต้องการจำเป็น}$$

$$I = \text{ระดับสภาพพึงประสงค์}$$

$$D = \text{ระดับสภาพปัจจุบัน}$$

นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

3.1.2 วิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของสภาพปัจจุบันของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนจำแนกตามสังกัด และสภาพปัจจุบันของการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน จำแนกตามสังกัดโรงเรียน โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (Analysis of Variances : One-Way ANOVA) โดยมีรายละเอียดดังนี้

สมมติฐานในการทดสอบ

H_0 : ค่าเฉลี่ยของสังกัด สพฐ. = ค่าเฉลี่ยของสังกัด กทม. = ค่าเฉลี่ยของสังกัด สช.

H_a : มีค่าเฉลี่ยอย่างน้อย 1 สังกัดโรงเรียนที่แตกต่างจากสังกัดโรงเรียนอื่น

หลักการทางสถิติ

ยอมรับสมมติฐาน H_0 เมื่อค่า Sig. ≥ 0.5 (α)

ปฏิเสธสมมติฐาน H_0 เมื่อค่า Sig. < 0.5 (α)

3.1.3 นำข้อมูลที่ได้จากขั้นตอนที่ 3.1.1 และ 3.1.2 มาประกอบการนำเสนอ (ร่าง) แนวทางการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน

3.2 การประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของ (ร่าง) แนวทางการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน

3.2.1 นำข้อมูลที่ได้จากขั้นตอนที่ 3.1 มาจัดทำแบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของ (ร่าง) แนวทางการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน พร้อมทั้งเอกสารประกอบ (ร่าง) แนวทางการพัฒนาการบริหารโรงเรียนฯ ทั้ง 7 ฉบับ เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์พิจารณาและปรับปรุงแก้ไข และจัดทำเอกสารประกอบการประเมินได้แก่ โครงร่างการวิจัยโดยย่อ ผลการวิจัยโดยย่อ นำเสนอผู้ทรงคุณวุฒิประกอบการประเมิน

3.2.2 นำแบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของ (ร่าง) แนวทางการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน พร้อมทั้งแนบเอกสารประกอบการประเมินได้แก่ โครงร่างการวิจัยโดยย่อและผลการวิจัยโดยย่อ เสนอผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 ท่าน ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาเพื่อความเป็นพลเมืองโลก และการบริหารโรงเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน โดยแบ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในสังกัด สพฐ. จำนวน 3 ท่าน ผู้ทรงคุณวุฒิในสังกัด กทม. จำนวน 3 ท่าน ผู้ทรงคุณวุฒิในสังกัด สช. จำนวน 3 ท่าน โดยใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบลูกโซ่ (Snowball Sampling) เพื่อประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ (รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิตั้งภาคผนวก ก (3))

3.2.3 เครื่องมือที่ใช้ในขั้นตอนนี้ คือ แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของ (ร่าง) แนวทางการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน แบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้ (ภาคผนวก ข (3))

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบประเมิน จำนวน 4 ข้อ

ตอนที่ 2 แนวทางการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน (ในภาพรวม) จำนวน 3 ขั้นตอน

ตอนที่ 3 แนวทางปฏิบัติของการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน (รายกิจกรรม) จำนวน 50 กิจกรรม

ตอนที่ 4 เอกสารประกอบแนวทางปฏิบัติในการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน จำนวน 7 ฉบับ

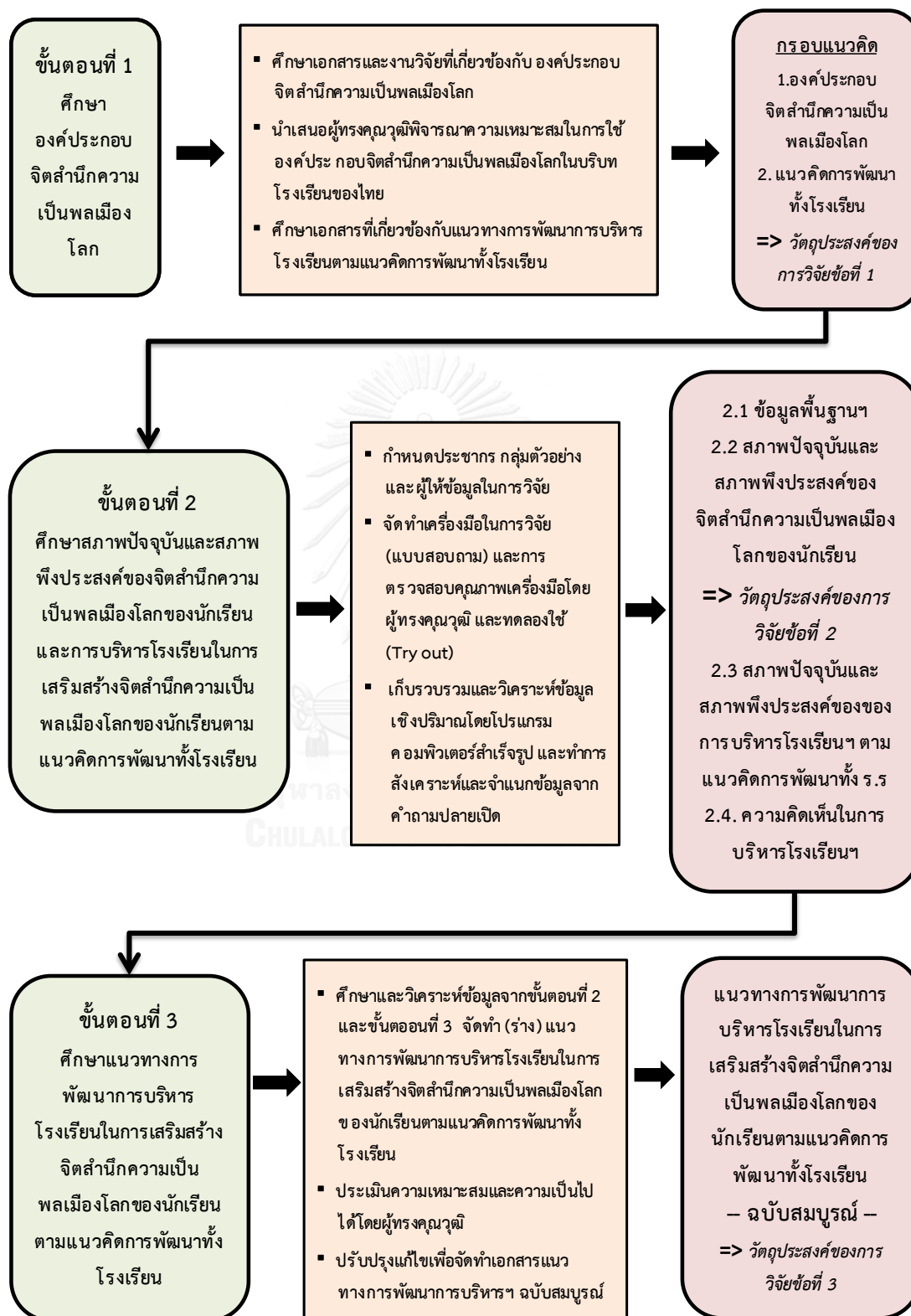
3.2.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล จัดส่งและรับแบบประเมินกลับด้วยตนเอง ระหว่างวันที่ 17 – 23 พฤศจิกายน 2559

3.2.5 การวิเคราะห์ข้อมูล โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency distributions) และการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

3.2.6 ปรับปรุงแก้ไข (ร่าง) แนวทางการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ และนำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และสรุปเป็นแนวทางการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนฉบับสมบูรณ์

สามารถสรุปขั้นตอนการดำเนินการวิจัยดังแผนภาพที่ 3.1

แผนภาพที่ 3.1 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาองค์ประกอบของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนในบริบทของสังคมไทย 2) ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพพึงประสงค์ของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียน และการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน และ 3) นำเสนอแนวทางการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน โดยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

- 4.1 ผลการศึกษาองค์ประกอบของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนในบริบทของสังคมไทย
 - 4.1.1 การสังเคราะห์องค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียน
 - 4.1.2 การประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนในบริบทของสังคมไทย
- 4.2 ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพพึงประสงค์และการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียน
 - 4.2.1 ข้อมูลพื้นฐานของโรงเรียนและผู้ตอบแบบสอบถาม
 - 4.2.2 สภาพปัจจุบัน สภาพพึงประสงค์และการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียน
 - 4.2.3 การเปรียบเทียบความแตกต่างของสภาพปัจจุบันของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียน จำแนกตามสังกัดโรงเรียน
- 4.3 ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพพึงประสงค์และการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน
 - 4.3.1 สภาพปัจจุบัน สภาพพึงประสงค์และการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนในภาพรวม
 - 4.3.2 สภาพปัจจุบัน สภาพพึงประสงค์และการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของ

นักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน จำแนกตามการพัฒนาทั้งโรงเรียน

4.3.3 การเปรียบเทียบความแตกต่างของสภาพปัจจุบันของการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน จำแนกตามสังกัดโรงเรียน

4.3.4 ข้อเสนอแนะในการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน

4.4 นำเสนอแนวทางการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน

4.4.1 (ร่าง) แนวทางการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน

4.4.2 การประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน

4.4.3 แนวทางการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน ฉบับสมบูรณ์

4.1 ผลการศึกษาองค์ประกอบของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนในบริบทของสังคมไทย

4.1.1 การสังเคราะห์องค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก

จากศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสาร บทความและงานวิจัยทั้งไทยและต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนเพื่อกำหนดองค์ประกอบหลักและองค์ประกอบย่อยของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียน โดยใช้วิธีการวิเคราะห์เอกสาร และจัดหมวดหมู่ มีองค์ประกอบหลักและองค์ประกอบย่อยของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก ดังนี้

องค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก ประกอบด้วย

องค์ประกอบที่ 1 เชิดชูศักดิ์ศรีของชีวิต (Uphold the dignity of life)

1.1 ความเมตตากรุณา (Compassion)

1.2 สติปัญญา (Wisdom)

1.3 ความกล้าหาญ (Courage)

องค์ประกอบที่ 2 เคารพในเอกัตภาพ (Respect individuality)

2.1 เคารพในภาระหน้าที่เฉพาะบุคคล (Singular mission)

2.2 เคารพในคุณลักษณะเฉพาะ (Individuality)

2.3 เคารพในวิถีการดำเนินชีวิต (Way of living)

องค์ประกอบที่ 3 ถักทอมิตรภาพที่ยั่งยืน (Build bonds of lasting friendship)

3.1 มีความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน (Solidarity)

3.2 มีการปฏิวัติชีวิตมนุษย์ (Human Revolution)

3.3 สามารถยืนหยัดแต่เพียงผู้เดียว (Stand-alone spirit)

องค์ประกอบที่ 4 คัดค้านการใช้ความรุนแรง (Oppose violence)

4.1 คัดค้านการใช้ความรุนแรงทางกายภาพ (Oppose physical violence)

4.2 คัดค้านการใช้ความรุนแรงแฝง (Oppose passive violence)

องค์ประกอบที่ 5 นำชีวิตด้วยความรู้และสติปัญญา (Lead a life based on both knowledge and wisdom)

5.1 มีความตระหนักในวัตถุประสงค์ (An overarching sense of purpose)

5.2 มีความสำนึกรับผิดชอบอย่างเต็มที่ (A powerful sense of responsibility)

5.3 มีความปรารถนาอันแรงกล้าที่จะอุทิศตนเพื่อความผาสุกของมนุษยชาติและโลก
(The compassionate desire to contribute to the welfare of humankind and the world)

4.1.2 การประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก ตามแนวความคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนในบริบทสังคมไทย

การประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนในบริบทของสังคมไทยทั้งองค์ประกอบหลักและองค์ประกอบย่อย ได้เสนอผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่านประเมินความเหมาะสม ได้ผลการประเมินดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 ความเหมาะสมขององค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนในบริบทของสังคมไทย

องค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก	ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ (N=5)	
	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม
องค์ประกอบที่ 1 เชิดชูศักดิ์ศรีของชีวิต	5	-
1.1 มีความเมตตา กรุณา	5	-
1.2 มีสติปัญญา	4	1
1.3 มีความกล้าหาญ	5	-
องค์ประกอบที่ 2 เคารพในเอกัตภาพ	5	-
2.1 เคารพในภาระหน้าที่เฉพาะบุคคล	4	1
2.2 เคารพในคุณลักษณะเฉพาะ	5	-
2.3 เคารพในวิถีการดำเนินชีวิต	5	-
องค์ประกอบที่ 3 ถักทอมิตรภาพที่ยั่งยืน	5	-
3.1 ความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน	4	1
3.2 มีการปฏิบัติชีวิตมนุษย์	4	1
3.3 สามารถยืนหยัดแต่เพียงผู้เดียว	4	1
องค์ประกอบที่ 4 คัดค้านการใช้ความรุนแรง	5	-
4.1 คัดค้านการใช้ความรุนแรงทางกายภาพ	5	-
4.2 คัดค้านการใช้ความรุนแรงแฝง	5	-
องค์ประกอบที่ 5 นำชีวิตด้วยความรู้และสติปัญญา	4	1
5.1 มีความตระหนักในวัตถุประสงค์	4	1
5.2 มีความสำนึกรับผิดชอบอย่างเต็มที่	5	-
5.3 มีความปรารถนาอันแรงกล้าที่จะอุทิศตนเพื่อ	5	-
ความผาสุกของมนุษยชาติและโลก		

จากตารางที่ 4.1 พบว่า ผู้ทรงคุณวุฒิ 4 ใน 5 ท่านมีความเห็นว่าองค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนทั้ง 5 องค์ประกอบหลักมีความเหมาะสมในบริบทของสังคมไทย โดยมีผู้ทรงคุณวุฒิเพียง 1 ท่านไม่แน่ใจว่าองค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก องค์ประกอบที่ 5 นำชีวิตด้วยความรู้และสติปัญญา มีความเกี่ยวข้องกับจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนในบริบทของสังคมไทยหรือไม่ นอกเหนือจากนี้ ผู้ทรงคุณวุฒิ 1 ท่านย้ำความสำคัญขององค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก องค์ประกอบที่ 3 ถักทอมิตรภาพที่ยั่งยืน ว่ามีความสำคัญยิ่งสำหรับการเป็นพลเมืองโลก

สำหรับ 14 องค์ประกอบย่อยขององค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกนั้น ผู้ทรงคุณวุฒิ 4 ใน 5 ท่านมีความเห็นว่า 14 องค์ประกอบย่อยขององค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก 5 องค์ประกอบหลักนั้น มีความเหมาะสมในบริบทของสังคมไทย มีผู้ทรงคุณวุฒิเพียง 1 ท่านไม่แน่ใจว่าองค์ประกอบย่อยที่ 1.2 สติปัญญา องค์ประกอบย่อยที่ 2.1 เคารพในภาระหน้าที่เฉพาะของบุคคล องค์ประกอบย่อยที่ 3.1 มีความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน องค์ประกอบย่อยที่ 3.2 มีการปฏิบัติชีวิต องค์ประกอบย่อยที่ 3.3 สามารถยืนหยัดแต่เพียงผู้เดียว และ องค์ประกอบย่อยที่ 5.1 มีความตระหนักในวัตถุประสงค์ นั้น มีความเกี่ยวข้องกับจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนในบริบทสังคมไทยหรือไม่

นอกเหนือจากนี้ มีผู้ทรงคุณวุฒิ 1 ท่านที่ย้ำความสำคัญขององค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก องค์ประกอบย่อยที่ 1.1 ความเมตตาากรุณา ว่ามีความสำคัญยิ่งสำหรับการเป็นพลเมืองโลกและอาจเป็นเงื่อนไขพื้นฐานของพลเมืองโลก และย้ำความสำคัญขององค์ประกอบย่อยที่ 1.3 ความกล้าหาญ ว่าควรกำกับความกล้าหาญให้อยู่ในกรอบของความเมตตา ซึ่งมีความสำคัญยิ่งสำหรับการเป็นพลเมืองโลก มีผู้ทรงคุณวุฒิ 1 ท่านแนะนำให้ใช้คำว่าปัญญาแทนคำว่าสติปัญญา และมีผู้ทรงคุณวุฒิ 1 ท่านแนะนำให้เพิ่มคำว่า “มี” นำหน้าคำว่า ความเมตตาากรุณา สติปัญญาและความกล้าหาญ เพื่อให้สอดคล้องกับองค์ประกอบย่อยอื่นๆที่มีการนำด้วยคำกริยา

หลังจากทำการปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ สามารถสรุปเป็น 5 องค์ประกอบหลักและ 14 องค์ประกอบย่อย ดังนี้

องค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก ประกอบด้วย

องค์ประกอบที่ 1 เชิดชูศักดิ์ศรีของชีวิต (Uphold the dignity of life)

- 1.1 มีความเมตตาากรุณาที่จะไม่ทอดทิ้งผู้อื่นให้ทุกข์ตามลำพัง
- 1.2 มีปัญญาที่เข้าใจในความเท่าเทียมและศักยภาพที่ไร้ขอบเขตจำกัด
- 1.3 มีความกล้าหาญที่จะลงมือทำให้ความแตกต่างกลายเป็นการยกระดับความเป็นมนุษย์ของตนเองและของผู้อื่น

องค์ประกอบที่ 2 เคารพความเป็นเอกลักษณ์ (Respect individuality)

- 2.1 เคารพในภาระหน้าที่เฉพาะของบุคคล
- 2.2 เคารพในคุณลักษณะเฉพาะของบุคคล
- 2.3 เคารพในวิถีการดำเนินชีวิตของบุคคล

องค์ประกอบที่ 3 ถักทอมิตรภาพที่ยั่งยืน (Build bonds of lasting friendship)

- 3.1 ความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน
- 3.2 มีการปฏิบัติชีวิตมนุษย์ของตนเอง

องค์ประกอบที่ 4 คัดค้านการใช้ความรุนแรง (Oppose violence)

- 4.1 ไม่ใช้ความรุนแรงด้วยตนเอง
- 4.2 ไม่เป็นเหตุให้ผู้อื่นใช้ความรุนแรง
- 4.3 คัดค้านการใช้ความรุนแรงของผู้อื่น

องค์ประกอบที่ 5 นำชีวิตด้วยความรู้และปัญญา (Lead a life based on both knowledge and wisdom)

- 5.1 มีเป้าหมายที่ชัดเจนเพื่อการสร้างคุณค่า
- 5.2 มีความสำนึกรับผิดชอบอย่างเต็มที่
- 5.3 มีความปรารถนาอันแรงกล้าที่จะอุทิศตนเพื่อความผาสุกของมนุษยชาติและโลก

โดยมีพฤติกรรมการแสดงออกขององค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนในบริบทของสังคมไทย ดังตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4. 2 พฤติกรรมการแสดงออกขององค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียน
ในบริบทของสังคมไทย

องค์ประกอบที่ 1 เชิดชูศักดิ์ศรีของชีวิต (Uphold the dignity of life)

องค์ประกอบย่อย	พฤติกรรมการแสดงออก
<p>1.1 มีความเมตตากรุณาที่จะไม่ทอดทิ้งผู้อื่นให้ทุกข์ตามลำพัง</p> <p>หมายถึง สภาวะที่นักเรียนมีการคิดคำนึงถึงความสุขของผู้อื่น โดยนักเรียนแสดงออกเป็นพฤติกรรมที่เข้าใจจิตใจที่เป็นทุกข์ เจ็บปวดหรืออ้างว้างโดดเดี่ยวของผู้อื่น รู้สึกกังวลเป็นห่วง เห็นอกเห็นใจ โดยนักเรียนพยายามเข้าไปดูแลช่วยเหลือผู้นั้นให้สามารถยืนหยัดขึ้นมาเองได้และกลับมามีความสุขได้อีกครั้ง</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● เข้าใจจิตใจที่เป็นทุกข์ เจ็บปวดหรืออ้างว้างโดดเดี่ยวของผู้อื่น ● รู้สึกกังวลเป็นห่วง เห็นอกเห็นใจ โดยนักเรียนพยายามเข้าไปพูดคุย ส่งเสริมกำลังใจทันทีอย่างเมตตา ● ช่วยเหลือผู้อื่นให้สามารถยืนหยัดขึ้นมาเองได้และกลับมามีความสุขได้อีกครั้ง
<p>1.2 มีปัญญาที่เข้าใจในความเท่าเทียมและศักยภาพที่ไร้ขอบเขตจำกัดของชีวิตแต่ละคน</p> <p>หมายถึง สภาวะที่นักเรียนมีความเข้าใจเรื่องของโอกาสที่เท่าเทียมกันของมนุษย์ทุกคนในการเปลี่ยนแปลงแก้ไขสิ่งต่างๆให้ดีขึ้นได้และเชื่อในศักยภาพที่ไร้ขอบเขตจำกัดของชีวิตที่จะสร้างสิ่งที่ยอดเยียมได้ โดยนักเรียนแสดงออกเป็นพฤติกรรมที่ไม่เอาเรื่องในอดีตมาเปรียบเทียบหรือวิพากษ์วิจารณ์ และสนับสนุนส่งเสริมผู้อื่นให้สามารถเจริญเติบโตยิ่งขึ้น</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● มีความเข้าใจเรื่องของโอกาสที่เท่าเทียมกันของมนุษย์ทุกคนในการเปลี่ยนแปลงแก้ไขสิ่งต่างๆให้ดีขึ้น ● เชื่อในศักยภาพที่ไร้ขอบเขตจำกัดของชีวิตที่จะสร้างสิ่งที่ยอดเยียมได้ ● นักเรียนแสดงออกเป็นพฤติกรรมที่ไม่เอาเรื่องในอดีตมาเปรียบเทียบหรือวิพากษ์วิจารณ์ ● สนับสนุนส่งเสริมผู้อื่นให้สามารถเจริญเติบโตยิ่งขึ้น
<p>1.3 มีความกล้าหาญที่จะลงมือทำให้ความแตกต่างกลายเป็นการยกระดับความเป็นมนุษย์ของตนเองและของผู้อื่น</p> <p>หมายถึง สภาวะที่นักเรียนมีความเชื่อว่าความแตกต่างคือความอุดมสมบูรณ์ของมนุษยชาติที่ทำให้มนุษย์เกิดการพัฒนาศักยภาพความเป็นมนุษย์ของตนเองและของผู้อื่นยิ่งขึ้น โดยนักเรียนแสดงออกเป็นพฤติกรรมที่มีความกล้าหาญที่จะลงมือช่วยเหลือผู้อื่นและเรียนรู้ไปด้วยกัน</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● มีความเชื่อว่าความแตกต่างคือความอุดมสมบูรณ์ของมนุษยชาติที่ทำให้มนุษย์เกิดการพัฒนาศักยภาพความเป็นมนุษย์ของตนเองและของผู้อื่นยิ่งขึ้น ● พฤติกรรมที่มีความกล้าหาญที่จะลงมือช่วยเหลือผู้อื่นและเรียนรู้ไปด้วยกัน

องค์ประกอบที่ 2 เคารพในเอกัตภาพ (Respect individuality)

องค์ประกอบย่อย	พฤติกรรมที่แสดงออก
<p>2.1 เคารพในภาระหน้าที่เฉพาะของบุคคล</p> <p>หมายถึง สภาวะที่นักเรียนมีพฤติกรรมที่แสดงออกถึงการยกย่องชมเชย การเคารพนับถือ การไม่ดูหมิ่นดูแคลน และการไม่ละเมิดต่อบทบาท หน้าที่และความรับผิดชอบของผู้อื่นซึ่งอาจแตกต่างจากตน</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● การยกย่องชมเชย การเคารพนับถือ การไม่ดูหมิ่นดูแคลน และการไม่ละเมิดต่อบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของผู้อื่นซึ่งอาจแตกต่างจากตน
<p>2.2 เคารพในคุณลักษณะเฉพาะของบุคคล</p> <p>หมายถึง สภาวะที่นักเรียนมีพฤติกรรมที่แสดงออกถึงการยกย่องชมเชย การเคารพนับถือ การไม่ดูหมิ่นดูแคลน และการไม่ละเมิดต่อคุณลักษณะ นิสัย สถานภาพ รูปลักษณ์ และเอกลักษณ์ที่มีตั้งแต่กำเนิดของผู้อื่นซึ่งอาจแตกต่างจากตน</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● การยกย่องชมเชย การเคารพนับถือ การไม่ดูหมิ่นดูแคลน และการไม่ละเมิดต่อคุณลักษณะ นิสัย สถานภาพ รูปลักษณ์ และเอกลักษณ์ที่มีตั้งแต่กำเนิดของผู้อื่นซึ่งอาจแตกต่างจากตน
<p>2.3 เคารพในวิถีการดำเนินชีวิตของบุคคล</p> <p>หมายถึง สภาวะที่นักเรียนมีพฤติกรรมที่แสดงออกถึงการยกย่องชมเชย การเคารพนับถือ การไม่ดูหมิ่นดูแคลน และการไม่ละเมิดต่อวิถีการกินการอยู่ ความเชื่อ ศาสนา วัฒนธรรม และประเพณีของผู้อื่นซึ่งอาจแตกต่างจากตน</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● การยกย่องชมเชย การเคารพนับถือ การไม่ดูหมิ่นดูแคลน และการไม่ละเมิดต่อวิถีการกินการอยู่ ความเชื่อ ศาสนา วัฒนธรรม และประเพณีของผู้อื่นซึ่งอาจแตกต่างจากตน

องค์ประกอบที่ 3 ถักทอมิตรภาพที่ยั่งยืน (Build bonds of lasting friendship)

องค์ประกอบย่อย	พฤติกรรมที่แสดงออก
<p>3.1 มีความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน</p> <p>หมายถึง สภาวะที่นักเรียนมีพฤติกรรมที่แสดงออกถึงการให้ความสำคัญในการสร้างสภาพแวดล้อมแห่งความร่วมมือในการทำงานหนักร่วมกันและเป็นสภาพแวดล้อมที่ทุกคนสามารถขัดเกลาบุคลิกภาพของตนเองด้วย</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● การให้ความสำคัญในการสร้างสภาพแวดล้อมแห่งความร่วมมือในการทำงานหนักร่วมกันอย่างต่างกายแต่ใจเดียวกันได้
<p>3.2 มีการปฏิบัติชีวิตมนุษย์ของตนเอง</p> <p>หมายถึง สภาวะที่นักเรียนมีพฤติกรรมที่แสดงออกถึงการแก้ไขปรับปรุงเปลี่ยนแปลงนิสัยเชิงลบของตัวเองทั้งกาย วาจาและใจด้วยตนเอง เพื่อให้ตนเองสามารถแสดงศักยภาพเชิงบวกและความเป็นมนุษย์ของตนเองออกมาได้มากขึ้น</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● การแก้ไขปรับปรุงเปลี่ยนแปลงนิสัยเชิงลบของตัวเองทั้งกาย วาจาและใจด้วยตนเอง ● การที่สามารถแสดงศักยภาพเชิงบวกและความเป็นมนุษย์ของตนเองออกมาได้มากขึ้น

องค์ประกอบที่ 4 คัดค้านการใช้ความรุนแรง (Oppose violence)

องค์ประกอบย่อย	พฤติกรรมที่แสดงออก
<p>4.1 ไม่ใช้ความรุนแรงด้วยตนเอง</p> <p>หมายถึง สภาวะที่นักเรียนมีพฤติกรรมที่แสดงออกถึงการไม่ก่อให้เกิดความรุนแรงทางกายภาพและความรุนแรงแฝงทุกรูปแบบด้วยตนเอง</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● การไม่ก่อให้เกิดความรุนแรงทางกายภาพและความรุนแรงแฝงทุกรูปแบบด้วยตนเอง
<p>4.2 ไม่เป็นเหตุให้ผู้อื่นใช้ความรุนแรง</p> <p>หมายถึง สภาวะที่นักเรียนมีพฤติกรรมที่แสดงออกถึงการไม่เป็นเหตุให้ผู้อื่นก่อให้เกิดความรุนแรงทางกายภาพและความรุนแรงแฝงด้วยการกดดัน การผลักดัน การส่งเสริม การยุยง เป็นต้น</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● การไม่เป็นเหตุให้ผู้อื่นก่อให้เกิดความรุนแรงทางกายภาพและความรุนแรงแฝงด้วยการกดดัน การผลักดัน การส่งเสริม การยุยง เป็นต้น
<p>4.3 คัดค้านการใช้ความรุนแรงของผู้อื่น</p> <p>หมายถึง สภาวะที่นักเรียนมีพฤติกรรมที่แสดงออกถึงการไม่มองข้ามหรือการแกล้งมองไม่เห็นการใช้ความรุนแรงทางกายภาพและความรุนแรงแฝงที่ผู้อื่นประพฤติตน โดยนักเรียนมีความกล้าหาญในการคัดค้านการใช้ความรุนแรงเหล่านั้นอย่างสุภาพ มีความกล้าหาญในการปกป้องผู้อื่นจากความรุนแรง อีกทั้งสามารถส่งเสริมให้ผู้อื่นไม่ใช้ความรุนแรงด้วย</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● การไม่มองข้ามหรือการแกล้งมองไม่เห็นการใช้ความรุนแรงทางกายภาพและความรุนแรงแฝงที่ผู้อื่นประพฤติตน ● มีความกล้าหาญในการคัดค้านการใช้ความรุนแรงเหล่านั้นอย่างสุภาพ ● มีความกล้าหาญในการปกป้องผู้อื่นจากความรุนแรง ● สามารถส่งเสริมให้ผู้อื่นไม่ใช้ความรุนแรง

องค์ประกอบที่ 5 นำชีวิตด้วยความรู้และปัญญา (Lead a life based on both knowledge and wisdom)

องค์ประกอบย่อย	พฤติกรรมที่แสดงออก
<p>5.1 มีเป้าหมายที่ชัดเจนเพื่อการสร้างคุณค่า</p> <p>หมายถึง สภาวะที่นักเรียนมีพฤติกรรมที่แสดงออกถึงการดำเนินชีวิตและการทำกิจกรรมที่มีเป้าหมายที่ชัดเจนในการสร้างคุณค่าคือ มีความงาม มีประโยชน์ และมีความดี (ความงาม หมายถึง เป็นสิ่งที่ตนชอบ ประโยชน์ หมายถึง ประโยชน์ที่ก่อให้เกิด และความดี หมายถึง เป็นสิ่งที่สามารถช่วยเหลือสังคมและเป็นประโยชน์ต่อเพื่อนมนุษย์)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● การดำเนินชีวิตและการทำกิจกรรมที่มีเป้าหมายที่ชัดเจนในการสร้างคุณค่าคือ มีความงาม มีประโยชน์ และมีความดี (ความงาม หมายถึง เป็นสิ่งที่ตนชอบ ประโยชน์ หมายถึง ประโยชน์ที่ก่อให้เกิด และความดี หมายถึง เป็นสิ่งที่สามารถช่วยเหลือสังคมและเป็นประโยชน์ต่อเพื่อนมนุษย์)

องค์ประกอบที่ 5 นำชีวิตด้วยความรู้และปัญญา (Lead a life based on both knowledge and wisdom) (ต่อ)

องค์ประกอบย่อย	พฤติกรรมการแสดงออก
<p>5.2 มีสำนึกรับผิดชอบอย่างเต็มที่</p> <p>หมายถึง สภาวะที่นักเรียนมีพฤติกรรมที่แสดงออกถึงการดำเนินชีวิตและการทำกิจกรรมด้วยความตั้งใจจริงจังทุ่มเทพลังทั้งหมดอย่างเต็มที่ พยายามทำหายตนเองอย่างถึงที่สุด คำนวณเรียนรู้อยู่เสมอ และมีความเพียรพยายามอย่างเฉลียวฉลาดและสง่าผ่าเผย ซื่อสัตย์ต่อความตั้งใจของตนเองและความคาดหวังของผู้อื่น ทั้งนี้เพื่อตอบสนองต่อเป้าหมายที่ตนเองตั้งใจไว้</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● การดำเนินชีวิตและการทำกิจกรรมด้วยความตั้งใจจริงจัง ทุ่มเทพลังทั้งหมดอย่างเต็มที่ มีความรับผิดชอบ ● การดำเนินชีวิตและการทำกิจกรรมด้วยความพยายามทำหายตนเองอย่างถึงที่สุด คำนวณเรียนรู้อยู่เสมอ และมีความเพียรพยายามอย่างเฉลียวฉลาดและสง่าผ่าเผย ● การดำเนินชีวิตและการทำกิจกรรมด้วยความซื่อสัตย์ต่อความตั้งใจของตนเองและความคาดหวังของผู้อื่น ทั้งนี้เพื่อตอบสนองต่อเป้าหมายที่ตนเองตั้งใจไว้
<p>5.3 มีความปรารถนาอันแรงกล้าที่จะอุทิศตนเพื่อความผาสุกของมนุษยชาติและโลก</p> <p>หมายถึง สภาวะที่นักเรียนมีพฤติกรรมที่แสดงออกถึงการดำเนินชีวิตและการทำกิจกรรมโดยมีสำนึกแห่งการรับใช้ผู้อื่น ทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างสมัครสมานสามัคคี สามารถสร้างแรงบันดาลใจซึ่งกันและกัน มีความปรารถนาอันแรงกล้าในการสร้างสรรค์สังคมให้มีความเท่าเทียมยิ่งขึ้นและสิ่งแวดล้อมรอบตัวให้สุขสงบขึ้น</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● การดำเนินชีวิตและการทำกิจกรรมโดยมีสำนึกแห่งการรับใช้ผู้อื่น ● การดำเนินชีวิตและการทำกิจกรรมโดยทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างสมัครสมานสามัคคี สามารถสร้างแรงบันดาลใจซึ่งกันและกัน ● การดำเนินชีวิตและการทำกิจกรรมโดยมีความปรารถนาอันแรงกล้าในการสร้างสรรค์สังคมให้มีความเท่าเทียมยิ่งขึ้นและสร้างสิ่งแวดล้อมรอบตัวให้สุขสงบขึ้น

4.2 ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพพึงประสงค์และการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของ จิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียน

ในการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพพึงประสงค์และการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของ
จิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียน มีรายละเอียดดังนี้คือ

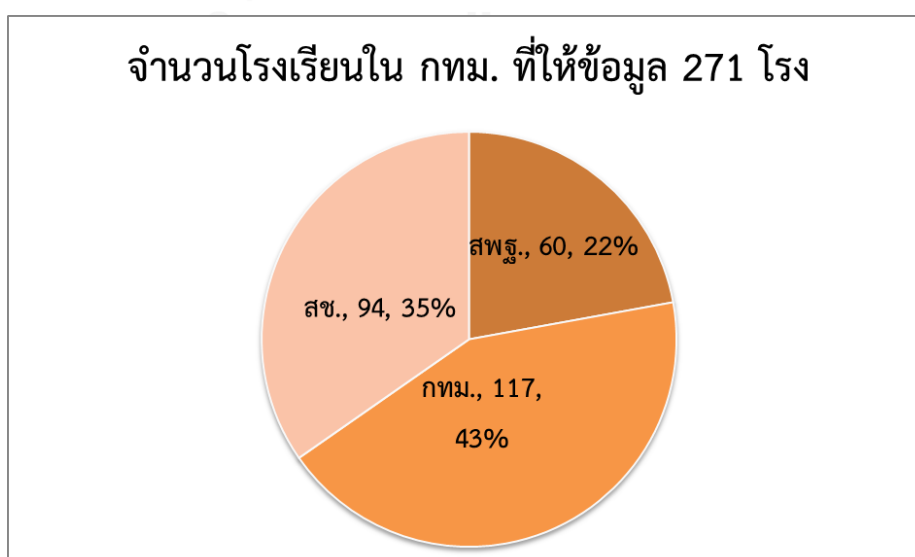
4.2.1 ข้อมูลพื้นฐานของโรงเรียนและผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 4.3 จำนวนโรงเรียนที่ให้ข้อมูลจำแนกตามสังกัดโรงเรียน

สังกัดโรงเรียน	สพฐ.	กทม.	สช.	รวม
	จำนวน ร้อยละ	จำนวน ร้อยละ	จำนวน ร้อยละ	จำนวน ร้อยละ
จำนวนโรงเรียนที่ให้ข้อมูล	60 22.14	117 43.17	94 34.69	271 100.00

จากตารางที่ 4.3 พบว่าโรงเรียนที่ให้ข้อมูลแบ่งเป็น 1) สังกัด สพฐ. จำนวน 60 โรงเรียน
2) สังกัด กทม. จำนวน 117 โรงเรียน และ 3) สังกัด สช. จำนวน 94 โรงเรียน รวมเป็น 271 โรงเรียน

แผนภูมิที่ 4.1 จำนวนโรงเรียนที่ให้ข้อมูลจำแนกตามสังกัดโรงเรียน

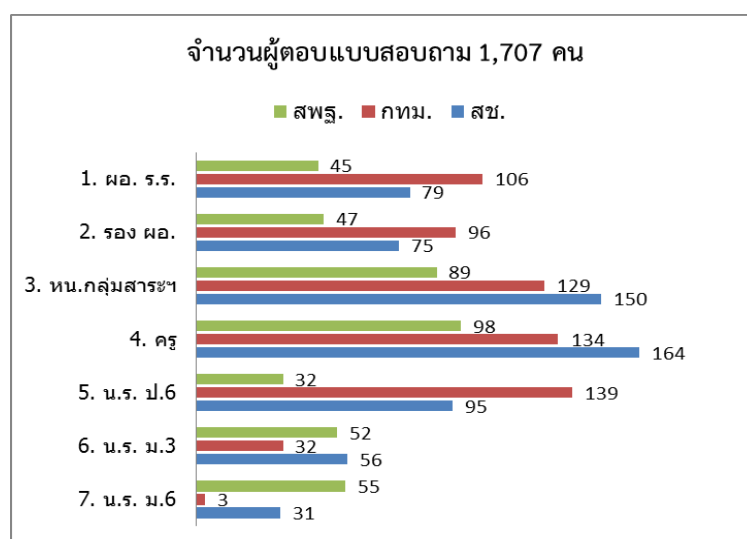

ตารางที่ 4. 4 จำนวนและสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสังกัดโรงเรียนและตำแหน่ง

จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม	สพฐ.		กทม.		สช.		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. ผู้อำนวยการโรงเรียน	45	2.64	106	6.21	79	4.63	230	13.47
2. รองผู้อำนวยการโรงเรียน	47	2.75	96	5.62	75	4.39	218	12.77
3. หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้	89	5.21	129	7.56	150	8.79	368	21.56
4. ครู	98	5.74	134	7.85	164	9.61	396	23.20
5. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	32	1.87	139	8.14	95	5.57	266	15.58
6. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3	52	3.05	32	1.87	56	3.28	140	8.20
7. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6	55	3.22	3	0.18	31	1.82	89	5.21
	418	24.49	639	37.43	650	38.08	1,707	100.00

จากตารางที่ 4.4 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามแบ่งเป็น 1) สังกัด สพฐ. จำนวน 418 คน 2) สังกัด กทม. จำนวน 639 คน และ 3) สังกัด สช. จำนวน 650 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 1,707 คน เมื่อพิจารณาตามตำแหน่งในภาพรวม พบว่า มีผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 230 คน รองผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 218 คน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ จำนวน 368 คน ครู จำนวน 396 คน นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 266 คน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 140 คน และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 89 คน

แผนภูมิที่ 4. 2 จำนวนและสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามสังกัดโรงเรียนและตำแหน่ง

ตารางที่ 4.5 จำนวนและสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นผู้อำนวยการโรงเรียน จำแนกตามสังกัดโรงเรียน

ผู้อำนวยการโรงเรียน		สพฐ. (N=45)		กทม. (N=106)		สช. (N=79)		รวม (N=230)	
ตัวแปร	สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ	ชาย	30	13.04	40	17.39	22	9.57	92	40.00
	หญิง	15	6.52	66	28.70	56	24.35	137	59.57
	ไม่ระบุเพศ	0	0.00	0	0.00	1	0.43	1	0.43
2. อายุ	ต่ำกว่า 31 ปี	0	0.00	0	0.00	1	0.43	1	0.43
	31-40 ปี	1	0.43	7	3.04	4	1.74	12	5.22
	41-50 ปี	5	2.17	13	5.65	15	6.52	33	14.35
	51 ปีขึ้นไป	39	16.96	85	36.96	58	25.22	182	79.13
	ไม่ระบุอายุ	0	0.00	1	0.43	1	0.43	2	0.87
3. วุฒิการศึกษา	ปริญญาตรี	0	0.00	6	2.61	15	6.52	21	9.13
	ปริญญาโท	31	13.48	92	40.00	48	20.87	171	74.35
	ปริญญาเอก	14	6.09	7	3.04	15	6.52	36	15.65
	ไม่ระบุวุฒิกการศึกษา	0	0.00	1	0.43	1	0.43	2	0.87
4. ประสบการณ์การเป็นผู้บริหารโรงเรียน	น้อยกว่า 6 ปี	15	6.52	34	14.78	7	3.04	56	24.35
	6-10 ปี	5	2.17	17	7.39	12	5.22	34	14.78
	11-15 ปี	9	3.91	24	10.43	13	5.65	46	20.00
	16-20 ปี	3	1.30	5	2.17	13	5.65	21	9.13
	21-25 ปี	1	0.43	8	3.48	7	3.04	16	6.96
	มากกว่า 25 ปี	11	4.78	14	6.09	25	10.87	50	21.74
	ไม่ระบุจำนวนปี	1	0.43	4	1.74	2	0.87	7	3.04

จากตารางที่ 4.5 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นผู้อำนวยการโรงเรียนมีจำนวน 230 คน โดยมีสถานภาพดังต่อไปนี้ 1) เพศของผู้อำนวยการโรงเรียน โดยเป็นเพศชาย จำนวน 92 คน เป็นเพศหญิง จำนวน 137 และไม่ระบุเพศ จำนวน 1 คน 2) อายุของผู้อำนวยการโรงเรียน โดยมีอายุต่ำกว่า 31 ปี จำนวน 1 คน อายุ 31-40 ปี จำนวน 12 คน อายุ 41-50 ปี จำนวน 33 คน อายุ 51 ปีขึ้นไป จำนวน 182 คน และไม่ระบุอายุ จำนวน 2 คน 3) วุฒิการศึกษาของผู้อำนวยการโรงเรียน สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 21 คน ระดับปริญญาโท จำนวน 171 คน ระดับปริญญาเอก จำนวน 36 คน และไม่ระบุวุฒิกการศึกษา จำนวน 2 คน และ 4) ประสบการณ์การเป็นผู้บริหารโรงเรียน โดยมีประสบการณ์น้อยกว่า 6 ปี จำนวน 56 คน ประสบการณ์ 6-10 ปี จำนวน 34 คน ประสบการณ์ 11-15 ปี จำนวน 46 คน ประสบการณ์ 16-20 ปี จำนวน 21 คน ประสบการณ์ 21-25 ปี จำนวน 16 คน ประสบการณ์มากกว่า 25 ปี จำนวน 50 คน และไม่ระบุจำนวนปี จำนวน 7 คน

ตารางที่ 4. 6 จำนวนและสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นรองผู้อำนวยการโรงเรียน
จำแนกตามสังกัดโรงเรียน

ตัวแปร	สถานภาพ	สพฐ. (N=47)		กทม. (N=96)		สช. (N=75)		รวม (N=218)	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ	ชาย	24	11.01	32	14.68	15	6.88	71	32.57
	หญิง	22	10.09	63	28.90	59	27.06	144	66.06
	ไม่ระบุเพศ	1	0.46	1	0.46	1	0.46	3	1.38
2. อายุ	ต่ำกว่า 31 ปี	1	0.46	5	2.29	7	3.21	13	5.96
	31-40 ปี	6	2.75	28	12.84	10	4.59	44	20.18
	41-50 ปี	8	3.67	28	12.84	14	6.42	50	22.94
	51 ปีขึ้นไป	31	14.22	34	15.60	43	19.72	108	49.54
	ไม่ระบุอายุ	1	0.46	1	0.46	1	0.46	3	1.38
3. วุฒิการศึกษา	ปริญญาตรี	4	1.83	16	7.34	40	18.35	60	27.52
	ปริญญาโท	39	17.89	79	36.24	34	15.60	152	69.72
	ปริญญาเอก	3	1.38	1	0.46	0	0.00	4	1.83
	ไม่ระบุวุฒิการศึกษา	1	0.46	0	0.00	1	0.46	2	0.92
4. ตำแหน่งปัจจุบัน รองผู้อำนวยการ ฝ่าย	ฝ่ายวิชาการ	26	11.93	36	16.51	35	16.06	97	44.50
	ฝ่ายงบประมาณ	0	0.00	8	3.67	0	0.00	8	3.67
	ฝ่ายบุคคล	6	2.75	9	4.13	5	2.29	20	9.17
	ฝ่ายบริหารทั่วไป	2	0.92	6	2.75	7	3.21	15	6.88
	4 งาน ฝ่าย 1-4	3	1.38	8	3.67	0	0.00	11	5.05
	ฝ่ายกิจการนักเรียน / ฝ่ายปกครอง	2	0.92	1	0.46	6	2.75	9	4.13
	ฝ่ายคอมพิวเตอร์และ ICT	0	0.00	0	0.00	1	0.46	1	0.46
	อื่นๆ	1	0.46	1	0.46	5	2.29	7	3.21
5. ประสบการณ์เป็น รองผู้อำนวยการ โรงเรียน	น้อยกว่า 6 ปี	17	7.80	46	21.10	18	8.26	81	37.16
	6-10 ปี	10	4.59	9	4.13	12	5.50	31	14.22
	11-15 ปี	8	3.67	26	11.93	9	4.13	43	19.72
	16-20 ปี	1	0.46	7	3.21	6	2.75	14	6.42
	21-25 ปี	2	0.92	0	0.00	13	5.96	15	6.88
	มากกว่า 25 ปี	7	3.21	4	1.83	15	6.88	26	11.93
	ไม่ระบุจำนวนปี	2	0.92	4	1.83	2	0.92	8	3.67

จากตารางที่ 4.6 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นรองผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 218 คน มีสถานภาพดังต่อไปนี้ 1) เพศของรองผู้อำนวยการโรงเรียน โดยเป็นเพศชาย จำนวน 71 คน เป็นเพศหญิง จำนวน 144 และไม่ระบุเพศ จำนวน 3 คน 2) อายุของรองผู้อำนวยการโรงเรียน โดยมี

อายุต่ำกว่า 31 ปี จำนวน 13 คน อายุ 31-40 ปี จำนวน 44 คน อายุ 41-50 ปี จำนวน 50 คน อายุ 51 ปีขึ้นไป จำนวน 108 คน และไม่ระบุอายุ จำนวน 3 คน 3) วุฒิการศึกษาของรองผู้อำนวยการโรงเรียน โดยสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 60 คน ระดับปริญญาโท จำนวน 152 คน ระดับปริญญาเอก จำนวน 4 คน และไม่ระบุวุฒิการศึกษา จำนวน 2 คน 4) ตำแหน่งปัจจุบันของรองผู้อำนวยการโรงเรียน โดยดูแลฝ่ายวิชาการ จำนวน 97 คน ฝ่ายงบประมาณ จำนวน 8 คน ฝ่ายบุคคล จำนวน 20 คน ฝ่ายบริหารทั่วไป จำนวน 15 คน ดูแลงานทั้ง 4 งาน จำนวน 11 คน ฝ่ายกิจการนักเรียน/ฝ่ายปกครอง จำนวน 9 คน ฝ่ายคอมพิวเตอร์และ ICT จำนวน 1 คน และอื่นๆ จำนวน 7 คน และไม่ระบุฝ่าย จำนวน 50 คน และ 5) ประสบการณ์การเป็นรองผู้อำนวยการโรงเรียน โดยมีประสบการณ์น้อยกว่า 6 ปี จำนวน 81 คน ประสบการณ์ 6-10 ปี จำนวน 31 คน ประสบการณ์ 11-15 ปี จำนวน 43 คน ประสบการณ์ 16-20 ปี จำนวน 14 คน ประสบการณ์ 21-25 ปี จำนวน 15 คน ประสบการณ์มากกว่า 25 ปี จำนวน 26 คน และไม่ระบุจำนวนปี จำนวน 8 คน

ตารางที่ 4. 7 จำนวนและสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ จำแนกตามสังกัดโรงเรียน

ตัวแปร	สถานภาพ	สพฐ. (N=89)		กทม. (N=129)		สข. (N=150)		รวม (N=368)	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ	ชาย	21	5.71	37	10.05	23	6.25	81	22.01
	หญิง	67	18.21	91	24.73	120	32.61	278	75.54
	ไม่ระบุเพศ	1	0.27	1	0.27	7	1.90	9	2.45
2. อายุ	ต่ำกว่า 31 ปี	15	4.08	10	2.72	18	4.89	43	11.68
	31-40 ปี	26	7.07	59	16.03	34	9.24	119	32.34
	41-50 ปี	9	2.45	29	7.88	37	10.05	75	20.38
	51 ปีขึ้นไป	38	10.33	31	8.42	60	16.30	129	35.05
	ไม่ระบุอายุ	1	0.27	0	0.00	1	0.27	2	0.54
3. วุฒิการศึกษา	ปริญญาตรี	47	12.77	72	19.57	118	32.07	237	64.40
	ปริญญาโท	41	11.14	54	14.67	27	7.34	122	33.15
	ปริญญาเอก	0	0.00	2	0.54	0	0.00	2	0.54
	ไม่ระบุวุฒิการศึกษา	1	0.27	1	0.27	5	1.36	7	1.90

ตารางที่ 4.7 (ต่อ)

หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้

ตัวแปร	สถานภาพ	สพฐ. (N=89)		กทม. (N=129)		สข. (N=150)		รวม (N=368)	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
4. ตำแหน่งปัจจุบัน	วิทยาศาสตร์	11	2.99	18	4.89	19	5.16	48	13.04
หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้	คณิตศาสตร์	11	2.99	12	3.26	19	5.16	42	11.41
	ศิลปะ	3	0.82	3	0.82	5	1.36	11	2.99
	ภาษาไทย	13	3.53	22	5.98	23	6.25	58	15.76
	ภาษาต่างประเทศ	14	3.80	21	5.71	21	5.71	56	15.22
	สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	16	4.35	22	5.98	33	8.97	71	19.29
	การงานอาชีพและเทคโนโลยี	8	2.17	6	1.63	9	2.45	23	6.25
	สุขศึกษาและพลศึกษา	2	0.54	3	0.82	4	1.09	9	2.45
	ไม่ระบุสาระวิชา	11	2.99	22	5.98	17	4.62	50	13.59
5. ตำแหน่งปัจจุบันอยู่ในช่วงชั้น	ชช.1 (ป.1-ป.3)	0	0.00	17	4.62	7	1.90	24	6.52
	ชช.2 (ป.4-ป.6)	9	2.45	37	10.05	48	13.04	94	25.54
	ชช.3 (ม.1-ม.3)	13	3.53	13	3.53	19	5.16	45	12.23
	ชช.4 (ม.4-ม.6)	12	3.26	1	0.27	10	2.72	23	6.25
	ชช.1-2 (ป.1-ป.6)	3	0.82	21	5.71	16	4.35	40	10.87
	ชช.1-3 (ป.1-ม.3)	5	1.36	2	0.54	10	2.72	17	4.62
	ชช.3-4 (ม.1-ม.6)	9	2.45	4	1.09	7	1.90	20	5.43
	ชช.1-4 (ป.1-ม.6)	0	0.00	1	0.27	6	1.63	7	1.90
	ไม่ระบุ	38	10.33	33	8.97	27	7.34	98	26.63
6. ประสบการณ์การเป็นบุคลากรทางการศึกษา	น้อยกว่า 6 ปี	18	4.89	21	5.71	14	3.80	53	14.40
	6-10 ปี	19	5.16	29	7.88	23	6.25	71	19.29
	11-15 ปี	9	2.45	26	7.07	21	5.71	56	15.22
	16-20 ปี	2	0.54	20	5.43	17	4.62	39	10.60
	21-25 ปี	11	2.99	13	3.53	25	6.79	49	13.32
	มากกว่า 25 ปี	30	8.15	20	5.43	50	13.59	100	27.17

จากตารางที่ 4.7 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ จำนวน 368 คน มีสถานภาพดังต่อไปนี้ 1) เพศของหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ โดยเป็นเพศชาย จำนวน 81 คน เป็นเพศหญิง จำนวน 278 และไม่ระบุเพศ จำนวน 9 คน 2) อายุของหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ โดยมีอายุต่ำกว่า 31 ปี จำนวน 43 คน อายุ 31-40 ปี จำนวน 119 คน อายุ 41-50 ปี จำนวน 75 คน อายุ 51 ปีขึ้นไป จำนวน 129 คน และไม่ระบุอายุ จำนวน 2 คน 3) วุฒิการศึกษาของหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ โดยสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 237 คน ระดับปริญญาโท จำนวน 122 คน ระดับปริญญาเอก จำนวน 2 คน และไม่ระบุวุฒิการศึกษา จำนวน 7 คน 4) ตำแหน่งหัวหน้ากลุ่มสาระวิชาวิทยาศาสตร์ จำนวน 48 คน โดยเป็นหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์ จำนวน 42 คน วิชาศิลปะ จำนวน 11 คน วิชาภาษาไทย จำนวน 58 คน วิชาภาษาต่างประเทศ

จำนวน 56 คน วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม จำนวน 71 คน วิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี จำนวน 23 คน วิชาสุขศึกษาและพลศึกษา จำนวน 9 คน และไม่ระบุสาระวิชา จำนวน 50 คน และ 5) ตำแหน่งปัจจุบันของหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ โดยอยู่ในช่วงชั้นที่ 1 (ป.1-ป.3) จำนวน 24 คน ช่วงชั้นที่ 2 (ป.4-ป.6) จำนวน 94 คน ช่วงชั้นที่ (ม.1-ม.3) จำนวน 45 คน ช่วงชั้นที่ 4 (ม.4-ม.6) จำนวน 23 คน ช่วงชั้นที่ 1-2 (ป.1-ป.6) จำนวน 40 คน ช่วงชั้นที่ 1-3 (ป.1-ม.3) จำนวน 17 คน ช่วงชั้นที่ 3-4 (ม.1-ม.6) จำนวน 20 คน ช่วงชั้นที่ 1-4 (ป.1-ม.6) จำนวน 7 คน และอื่นๆ จำนวน 98 คน 6) ประสบการณ์การเป็นหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ โดยมีประสบการณ์น้อยกว่า 6 ปี จำนวน 53 คน ประสบการณ์ 6-10 ปี จำนวน 71 คน ประสบการณ์ 11-15 ปี จำนวน 56 คน ประสบการณ์ 16-20 ปี จำนวน 39 คน ประสบการณ์ 21-25 ปี จำนวน 49 คน และประสบการณ์มากกว่า 25 ปี จำนวน 100 คน

ตารางที่ 4. 8 จำนวนและสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นครู จำแนกตามสังกัดโรงเรียน

ครู		สพฐ. (N=98)		กทม. (N=134)		สช. (N=164)		รวม (N=396)	
ตัวแปร	สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ	ชาย	25	6.31	22	5.56	27	6.82	74	18.69
	หญิง	71	17.93	110	27.78	134	33.84	315	79.55
	ไม่ระบุเพศ	2	0.51	2	0.51	3	0.76	7	1.77
2. อายุ	ต่ำกว่า 31 ปี	39	9.85	18	4.55	27	6.82	84	21.21
	31-40 ปี	27	6.82	63	15.91	60	15.15	150	37.88
	41-50 ปี	11	2.78	27	6.82	29	7.32	67	16.92
	51 ปีขึ้นไป	18	4.55	24	6.06	48	12.12	90	22.73
	ไม่ระบุอายุ	3	0.76	2	0.51	0	0.00	5	1.26
3. วุฒิการศึกษา	ปริญญาตรี	67	16.92	79	19.95	133	33.59	279	70.45
	ปริญญาโท	29	7.32	53	13.38	31	7.83	113	28.54
	ปริญญาเอก	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00
	ไม่ระบุวุฒิกการศึกษา	2	0.51	2	0.51	0	0.00	4	1.01

ตารางที่ 4.8 (ต่อ)

ตัวแปร	สถานภาพ	สพฐ. (N=98)		กทม. (N=134)		สช. (N=164)		รวม (N=396)	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
4. ระดับชั้นที่สอน	ชช.2 (ป.4-ป.6)	16	4.04	84	21.21	78	19.70	178	44.95
	ชช.3 (ม.1-ม.3)	34	8.59	20	5.05	52	13.13	106	26.77
	ชช.4 (ม.4-ม.6)	60	15.15	4	1.01	48	12.12	112	28.28
5. ประสบการณ์ การเป็นครูผู้สอน	น้อยกว่า 6 ปี	45	11.36	42	10.61	33	8.33	120	30.30
	6-10 ปี	16	4.04	27	6.82	36	9.09	79	19.95
	11-15 ปี	8	2.02	22	5.56	27	6.82	57	14.39
	16-20 ปี	5	1.26	12	3.03	21	5.30	38	9.60
	21-25 ปี	4	1.01	8	2.02	13	3.28	25	6.31
	มากกว่า 25 ปี	18	4.55	21	5.30	34	8.59	73	18.43
	ไม่ระบุจำนวนปี	2	0.51	2	0.51	0	0.00	4	1.01

จากตารางที่ 4.8 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นครู จำนวน 396 คน มีสถานภาพดังต่อไปนี้ 1) เพศของครู โดยเป็นเพศชาย จำนวน 74 คน เป็นเพศหญิง จำนวน 315 และไม่ระบุเพศ จำนวน 7 คน 2) อายุของครู โดยมีอายุต่ำกว่า 31 ปี จำนวน 84 คน อายุ 31-40 ปี จำนวน 150 คน อายุ 41-50 ปี จำนวน 67 คน อายุ 51 ปีขึ้นไป จำนวน 90 คน และไม่ระบุอายุ จำนวน 5 คน 3) วุฒิการศึกษา โดยสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 279 คน ระดับปริญญาโท จำนวน 113 คน และไม่ระบุวุฒิการศึกษา จำนวน 4 คน 4) ระดับชั้นที่ครูสอนอยู่ โดยสอนอยู่ในช่วงชั้นที่ 2 (ป.4-ป.6) จำนวน 178 คน ช่วงชั้นที่ 3 (ม.1-ม.3) จำนวน 106 คน และช่วงชั้นที่ 4 (ม.4-ม.6) จำนวน 112 คน 5) ประสบการณ์การเป็นครู โดยมีประสบการณ์น้อยกว่า 6 ปี จำนวน 120 คน ประสบการณ์ 6-10 ปี จำนวน 79 คน ประสบการณ์ 11-15 ปี จำนวน 57 คน ประสบการณ์ 16-20 ปี จำนวน 38 คน ประสบการณ์ 21-25 ปี จำนวน 25 คน ประสบการณ์มากกว่า 25 ปี จำนวน 73 คน และไม่ระบุจำนวนปี จำนวน 4 คน

ตารางที่ 4. 9 จำนวนและสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
จำแนกตามสังกัดโรงเรียน

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ตัวแปร	สถานภาพ	สพฐ. (N=32)		กทม. (N=139)		สช. (N=95)		รวม (N=266)	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ	ชาย	5	1.88	37	13.91	29	10.90	71	26.69
	หญิง	27	10.15	95	35.71	61	22.93	183	68.80
	ไม่ระบุเพศ	0	0.00	7	2.63	5	1.88	12	4.51
2. จำนวนปีที่เรียน ในโรงเรียนปัจจุบัน (ไม่รวมชั้นอนุบาล)	1-3 ปี	2	0.75	12	4.51	5	1.88	19	7.14
	4-6 ปี	30	11.28	120	45.11	82	30.83	232	87.22
	ไม่ระบุจำนวนปี	0	0.00	7	2.63	8	3.01	15	5.64

จากตารางที่ 4.9 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 266 คน มีสถานภาพดังต่อไปนี้ 1) เพศของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยเป็นเพศชาย จำนวน 71 คน เป็นเพศหญิง จำนวน 183 และไม่ระบุเพศ จำนวน 12 คน 2) จำนวนปีที่นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เรียนในโรงเรียน (ไม่รวมชั้นอนุบาล) เรียนมา 1-3 ปี จำนวน 19 คน เรียนมา 4-6 ปี จำนวน 232 คน และไม่ระบุจำนวนปี จำนวน 15 คน

ตารางที่ 4. 10 จำนวนและสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
จำแนกตามสังกัดโรงเรียน

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ตัวแปร	สถานภาพ	สพฐ. (N=52)		กทม. (N=32)		สช. (N=56)		รวม (N=140)	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ	ชาย	16	11.43	10	7.14	18	12.86	44	31.43
	หญิง	34	24.29	21	15.00	34	24.29	89	63.57
	ไม่ระบุเพศ	2	1.43	1	0.71	4	2.86	7	5.00
2. จำนวนปีที่เรียน ในโรงเรียนปัจจุบัน (ไม่รวมชั้นอนุบาล)	1-3 ปี	45	32.14	14	10.00	17	12.14	76	54.29
	4-6 ปี	2	1.43	6	4.29	4	2.86	12	8.57
	7-9 ปี	2	1.43	11	7.86	32	22.86	45	32.14
	ไม่ระบุจำนวนปี	3	2.14	1	0.71	3	2.14	7	5.00

จากตารางที่ 4.10 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 140 คน มีสถานภาพดังต่อไปนี้ 1) เพศของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยเป็นเพศชาย จำนวน 44 คน เป็นเพศหญิง จำนวน 89 และไม่ระบุเพศ จำนวน 7 คน 2) จำนวนปีที่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เรียนในโรงเรียน (ไม่รวมชั้นอนุบาล) เรียนมา 1-3 ปี จำนวน 76 คน เรียนมา 4-6 ปี จำนวน 12 คน เรียนมา 7-9 ปี จำนวน 45 คน และไม่ระบุจำนวนปี จำนวน 7 คน

ตารางที่ 4. 11 จำนวนและสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำแนกตามสังกัดโรงเรียน

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

ตัวแปร	สถานภาพ	สพฐ. (N=55)		กทม. (N=3)		สช. (N=31)		รวม (N=89)	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ	ชาย	17	19.10	0	0.00	15	16.85	32	35.96
	หญิง	38	42.70	3	3.37	15	16.85	56	62.92
	ไม่ระบุเพศ	0	0.00	0	0.00	1	1.12	1	1.12
2. จำนวนปีที่เรียน ในโรงเรียนปัจจุบัน (ไม่รวมชั้นอนุบาล)	1-3 ปี	14	15.73	1	1.12	7	7.87	22	24.72
	4-6 ปี	37	41.57	1	1.12	6	6.74	44	49.44
	7-9 ปี	0	0.00	0	0.00	6	6.74	6	6.74
	10-12 ปี	2	2.25	1	1.12	11	12.36	14	15.73
	ไม่ระบุจำนวนปี	2	2.25	0	0.00	1	1.12	3	3.37

จากตารางที่ 4.11 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 140 คน มีสถานภาพดังต่อไปนี้ 1) เพศของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยเป็นเพศชาย จำนวน 32 คน เป็นเพศหญิง จำนวน 56 และไม่ระบุเพศ จำนวน 1 คน 2) จำนวนปีที่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เรียนในโรงเรียน (ไม่รวมชั้นอนุบาล) เรียนมา 1-3 ปี จำนวน 22 คน เรียนมา 4-6 ปี จำนวน 44 คน เรียนมา 7-9 ปี จำนวน 6 คน เรียนมา 10-12 ปี จำนวน 14 คน และไม่ระบุจำนวนปี จำนวน 3 คน

4.2.2 สภาพปัจจุบัน สภาพพึงประสงค์และการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียน

การวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียน เป็นการหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: S.D.) กับการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียน โดยใช้สูตรคำนวณหาดัชนีลำดับความต้องการจำเป็น Modified Priority Needs Index ($PNI_{Modified}$) หลังจากนั้นนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบตารางประกอบความเรียง รายละเอียดดังต่อไปนี้

1) สภาพปัจจุบัน สภาพพึงประสงค์และการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนในภาพรวม

ตารางที่ 4. 12 สภาพปัจจุบัน สภาพพึงประสงค์และการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนในภาพรวม

องค์ประกอบ จิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก	ภาพรวม (N = 1,707)					
	สภาพปัจจุบัน (D)		สภาพพึงประสงค์ (I)		$PNI_{Modified}$ ลำดับที่	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1. เชิดชูศักดิ์ศรีของชีวิต	3.80	0.87	4.61	1.10	0.211	2
2. เคารพในเอกัตภาพ	3.88	0.88	4.63	1.06	0.195	4
3. ถักทอมิตรภาพที่ยั่งยืน	3.88	0.99	4.62	1.11	0.193	5
4. คัดค้านการใช้ความรุนแรง	3.78	1.11	4.62	1.14	0.221	1
5. นำชีวิตด้วยความรู้และปัญญา	3.81	0.99	4.62	1.07	0.211	2
รวม	3.83	0.97	4.62	1.10	0.206	

จากตารางที่ 4.12 พบว่าสภาพปัจจุบันของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.83$, S.D. = 0.97) และเมื่อพิจารณารายองค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกพบว่าทุกองค์ประกอบอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน โดยองค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ องค์ประกอบที่ 2 เคารพในเอกัตภาพ ($\bar{X} = 3.88$, S.D. = 0.88) และองค์ประกอบที่ 3 ถักทอมิตรภาพที่ยั่งยืน ($\bar{X} = 3.88$, S.D. = 0.99) ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน รองลงมาคือ องค์ประกอบที่ 5 นำชีวิตด้วยความรู้และปัญญา ($\bar{X} = 3.81$, S.D. =

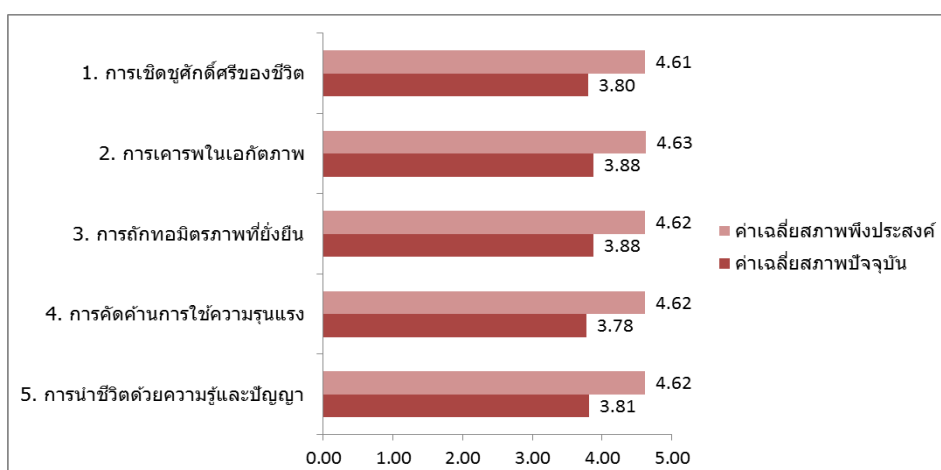
0.99) ส่วนองค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ องค์ประกอบที่ 4 คัดค้านการใช้ความรุนแรง ($\bar{X} = 3.78$, S.D. = 1.11)

สำหรับสภาพพึงประสงค์ของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.62$, S.D. = 1.10) เมื่อพิจารณารายองค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกพบว่าทุกองค์ประกอบอยู่ในระดับมากที่สุดเช่นเดียวกัน โดยองค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ องค์ประกอบที่ 2 เคารพในเอกัตภาพ ($\bar{X} = 4.63$, S.D. = 1.06) รองลงมาคือ 3 องค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยเท่ากันคือ องค์ประกอบ 3 ถักทอมิตรภาพที่ยั่งยืน ($\bar{X} = 4.62$, S.D. = 1.11) องค์ประกอบที่ 4 คัดค้านการใช้ความรุนแรง ($\bar{X} = 4.62$, S.D. = 1.14) และ องค์ประกอบที่ 5 นำชีวิตด้วยความรู้และปัญญา ($\bar{X} = 4.62$, S.D. = 1.07) ส่วนองค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ องค์ประกอบที่ 1 เชิดชูศักดิ์ศรีของชีวิต ($\bar{X} = 4.61$, S.D. = 1.10)

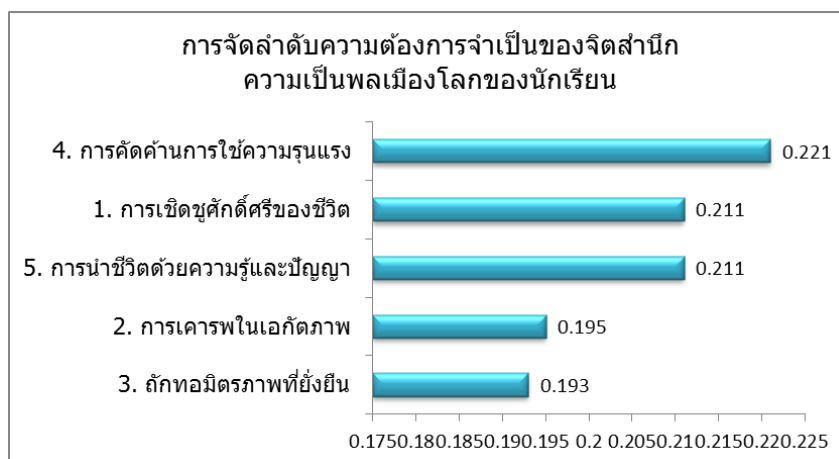
จากผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนในภาพรวม พบว่า องค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงที่สุดคือ องค์ประกอบที่ 4 คัดค้านการใช้ความรุนแรง ($PNI_{Modified} = 0.221$) รองลงมาคือ องค์ประกอบที่ 1 เชิดชูศักดิ์ศรีของชีวิต ($PNI_{Modified} = 0.211$) และองค์ประกอบที่ 5 นำชีวิตด้วยความรู้และปัญญา ($PNI_{Modified} = 0.211$) อยู่ในลำดับความต้องการจำเป็นเดียวกัน ส่วนองค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นต่ำที่สุดคือ องค์ประกอบที่ 3 ถักทอมิตรภาพที่ยั่งยืน ($PNI_{Modified} = 0.193$)

แสดงเป็นแผนภูมิดังต่อไปนี้

แผนภูมิที่ 4.3 แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของสภาพปัจจุบันและสภาพพึงประสงค์ของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนในภาพรวม

แผนภูมิที่ 4. 4 แสดงผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนในภาพรวม

2) สภาพปัจจุบัน สภาพพึงประสงค์และการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียน จำแนกตามองค์ประกอบย่อย

ตารางที่ 4. 13 สภาพปัจจุบัน สภาพพึงประสงค์และการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนในภาพรวมขององค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก องค์ประกอบที่ 1 เชิดชูศักดิ์ศรีของชีวิต จำแนกตามองค์ประกอบย่อย

องค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก	สภาพปัจจุบัน (D)		สภาพพึงประสงค์ (I)		PNI ^{Modified} ลำดับที่
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
1. เชิดชูศักดิ์ศรีของชีวิต	3.80	0.87	4.61	1.10	0.211 2
1.1 มีความเมตตากรุณาที่จะไม่ทอดทิ้งผู้อื่นให้ทุกข์ตามลำพัง	3.82	0.85	4.60	1.04	0.204 3
1. นักเรียนกล้าที่จะเข้าไปพูดคุยให้กำลังใจเพื่อนในทันทีเมื่อเห็นเพื่อนกำลังไม่สบายใจ	3.87	0.75	4.63	0.96	0.196 3
2. นักเรียนรับฟังความทุกข์ใจของเพื่อนอย่างตั้งใจ	3.84	0.94	4.62	1.06	0.203 2
3. นักเรียนเชื่อว่าหากมีคนเข้าใจและรับฟังเราอย่างแท้จริงจะสามารถทำให้เราเข้มแข็งมากพอที่จะก้าวเดินต่อไปได้	4.01	0.83	4.69	1.03	0.170 4
4. นักเรียนติดตามให้ความช่วยเหลือและให้กำลังใจแก่เพื่อนจนกว่าเขาจะสามารถแก้ไขหรือทำงานเองได้สำเร็จ	3.54	0.90	4.46	1.11	0.260 1

ตารางที่ 4.13 (ต่อ)

องค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก	ภาพรวม (N = 1,707)					ลำดับที่
	สภาพปัจจุบัน (D)		สภาพพึงประสงค์ (I)		PNI _{Modified}	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1.2 มีปัญหาที่เข้าใจในความเท่าเทียมและ ศักยภาพที่ไร้ขอบเขตจำกัด	3.80	0.92	4.62	1.07	0.216	1
1. นักเรียนให้โอกาสผู้อื่นเสมอเมื่อเขาต้องการแก้ไข สิ่งต่างๆ ให้ดีขึ้น	3.80	0.86	4.58	1.03	0.205	4
2. นักเรียนไม่ดูถูกความรู้ความสามารถของผู้อื่น เพราะนักเรียนเชื่อว่าทุกคนมีศักยภาพที่ยอดเยี่ยม	3.84	0.88	4.64	1.04	0.208	3
3. นักเรียนไม่ขุดคุ้ยและไม่ตำหนิความผิดพลาดใน อดีตของผู้อื่น	3.77	1.11	4.65	1.19	0.233	1
4. นักเรียนมักพุดจาและแสดงออกต่อผู้อื่นด้วยการ ยอมรับและให้เกียรติ	3.79	0.82	4.62	1.04	0.219	2
1.3 มีความกล้าหาญที่จะลงมือทำให้ความ แตกต่างกลายเป็นการยกระดับความ เป็นมนุษย์ของตนเองและของผู้อื่น	3.80	0.84	4.59	1.23	0.209	2
1. นักเรียนมีความเชื่อว่าความแตกต่างคือความอุดม สมบูรณ์ของมนุษยชาติที่ทำให้มนุษย์เกิดการ พัฒนาความเป็นมนุษย์ของตนเองและของผู้อื่นให้ มากยิ่งขึ้น	3.67	0.89	4.54	1.60	0.237	1
2. นักเรียนชื่นชมรูปแบบหรือวิธีการดีๆ ของผู้อื่นและ กล้าที่จะเอาอย่างมาปรับใช้กับตนเอง	3.89	0.82	4.62	1.03	0.188	3
3. นักเรียนเชื่อว่าการช่วยเหลือผู้อื่นให้เข้มแข็งขึ้น ส่งผลให้นักเรียนมีการพัฒนาชีวิตมากยิ่งขึ้นด้วย	3.83	0.82	4.61	1.06	0.204	2

จากตารางที่ 4.13 พบว่า สภาพปัจจุบันของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียน ในภาพรวมขององค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก องค์ประกอบที่ 1 เชิดชูศักดิ์ศรีของชีวิต อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.80$, S.D. = 0.87) เมื่อพิจารณารายองค์ประกอบย่อยขององค์ประกอบ จิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก องค์ประกอบที่ 1 เชิดชูศักดิ์ศรีของชีวิต พบว่าทั้ง 3 องค์ประกอบย่อย อยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน โดยองค์ประกอบย่อยที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ องค์ประกอบย่อยที่ 1.1 มีความเมตตากรุณาที่จะไม่ทอดทิ้งผู้อื่นให้ทุกข์ตามลำพัง ($\bar{X} = 3.82$, S.D. = 0.85) รองลงมาคือ องค์ประกอบย่อยที่ 1.2 มีปัญหาที่เข้าใจในความเท่าเทียมและศักยภาพที่ไร้ขอบเขตจำกัด ($\bar{X} =$

3.80, S.D. = 0.92) และองค์ประกอบย่อยที่ 1.3. มีความกล้าหาญที่จะลงมือทำให้ความแตกต่างกลายเป็นการยกระดับความเป็นมนุษย์ของตนเองและของผู้อื่น (\bar{X} = 3.80, S.D. = 0.84) ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน

สำหรับสภาพพึงประสงค์ของของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนในภาพรวมขององค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก องค์ประกอบที่ 1 เชิดชูศักดิ์ศรีของชีวิต พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด (\bar{X} = 4.61, S.D. = 1.10) เมื่อพิจารณารายองค์ประกอบย่อยขององค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก องค์ประกอบที่ 1 เชิดชูศักดิ์ศรีของชีวิต พบว่าทั้ง 3 องค์ประกอบย่อยอยู่ในระดับมากที่สุดเช่นเดียวกัน โดยองค์ประกอบย่อยที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ องค์ประกอบย่อยที่ 1.2 มีปัญญาที่เข้าใจในความเท่าเทียมและศักยภาพที่ไร้ขอบเขตจำกัด (\bar{X} = 4.62, S.D. = 1.07) รองลงมาคือ องค์ประกอบย่อยที่ 1.1 มีความเมตตากรุณาที่จะไม่ทอดทิ้งผู้อื่นให้ทุกข์ตามลำพัง (\bar{X} = 4.60, S.D. = 1.04) ส่วนองค์ประกอบย่อยขององค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก องค์ประกอบที่ 1 เชิดชูศักดิ์ศรีของชีวิตที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ องค์ประกอบย่อยที่ 1.3 มีความกล้าหาญที่จะลงมือทำให้ความแตกต่างกลายเป็นการยกระดับความเป็นมนุษย์ของตนเองและของผู้อื่น (\bar{X} = 4.59, S.D. = 1.23)

จากผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนในภาพรวมขององค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก องค์ประกอบที่ 1 เชิดชูศักดิ์ศรีของชีวิต พบว่า องค์ประกอบย่อยที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงที่สุดคือ องค์ประกอบย่อยที่ 1.2 มีปัญญาที่จะเข้าใจในความเท่าเทียมและศักยภาพที่ไร้ขอบเขตจำกัด ($PNI_{Modified}$ = 0.216) รองลงมาคือ องค์ประกอบย่อยที่ 1.3 มีความกล้าหาญที่จะลงมือทำให้ความแตกต่างกลายเป็นการยกระดับความเป็นมนุษย์ของตนเองและของผู้อื่น ($PNI_{Modified}$ = 0.209) ส่วนองค์ประกอบย่อยขององค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก องค์ประกอบที่ 1 เชิดชูศักดิ์ศรีของชีวิตที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นต่ำที่สุดคือ องค์ประกอบย่อยที่ 1.1 มีความเมตตากรุณาที่จะไม่ทอดทิ้งผู้อื่นให้ทุกข์ตามลำพัง ($PNI_{Modified}$ = 0.204)

เมื่อพิจารณาสภาพปัจจุบัน สภาพพึงประสงค์และการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนในภาพรวมขององค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก องค์ประกอบที่ 1 เชิดชูศักดิ์ศรีของชีวิต จำแนกตามองค์ประกอบย่อย ผลการวิเคราะห์มีดังนี้

องค์ประกอบย่อยที่ 1.1 มีความเมตตากรุณาที่จะไม่ทอดทิ้งผู้อื่นให้ทุกข์ตามลำพัง

จากตารางที่ 4.13 พบว่า สภาพปัจจุบันของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนในภาพรวมขององค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก องค์ประกอบที่ 1 เชิดชูศักดิ์ศรีของชีวิต

ในองค์ประกอบย่อยที่ 1.1 มีความเมตตากรุณาที่จะไม่ทอดทิ้งผู้อื่นให้ทุกข์ตามลำพังอยู่ในระดับมาก โดยข้อความที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ 3. นักเรียนเชื่อว่าหากมีคนเข้าใจและรับฟังเราอย่างแท้จริงจะสามารถทำให้เราเข้มแข็งมากพอที่จะก้าวเดินต่อไปได้ ($\bar{X} = 4.01$, S.D. = 0.83) รองลงมาคือ 1. นักเรียนกล้าที่จะเข้าไปพูดคุยให้กำลังใจเพื่อนในทันทีเมื่อเห็นเพื่อนกำลังไม่สบายใจ ($\bar{X} = 3.87$, S.D. = 0.75) ส่วนข้อความขององค์ประกอบย่อยที่ 1.1 มีความเมตตากรุณาที่จะไม่ทอดทิ้งผู้อื่นให้ทุกข์ตามลำพังที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ 4. นักเรียนติดตามให้ความช่วยเหลือและให้กำลังใจแก่เพื่อนจนกว่าเขาจะสามารถแก้ไขหรือทำงานเองได้สำเร็จ ($\bar{X} = 3.54$, S.D. = 0.90)

สำหรับสภาพพึงประสงค์ของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนในภาพรวมขององค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก องค์ประกอบที่ 1 เชิดชูศักดิ์ศรีของชีวิต ในองค์ประกอบย่อยที่ 1.1 มีความเมตตากรุณาที่จะไม่ทอดทิ้งผู้อื่นให้ทุกข์ตามลำพัง พบว่าอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด โดยข้อความที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ 3. นักเรียนเชื่อว่าหากมีคนเข้าใจและรับฟังเราอย่างแท้จริงจะสามารถทำให้เราเข้มแข็งมากพอที่จะก้าวเดินต่อไปได้ ($\bar{X} = 4.69$, S.D. = 1.03) รองลงมาคือ 1. นักเรียนกล้าที่จะเข้าไปพูดคุยให้กำลังใจเพื่อนในทันทีเมื่อเห็นเพื่อนกำลังไม่สบายใจ ($\bar{X} = 4.63$, S.D. = 0.96) ส่วนข้อความขององค์ประกอบย่อยที่ 1.1 มีความเมตตากรุณาที่จะไม่ทอดทิ้งผู้อื่นให้ทุกข์ตามลำพังที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ 4. นักเรียนติดตามให้ความช่วยเหลือและให้กำลังใจแก่เพื่อนจนกว่าเขาจะสามารถแก้ไขหรือทำงานเองได้สำเร็จ ($\bar{X} = 4.46$, S.D. = 1.11)

จากผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนในภาพรวมขององค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก องค์ประกอบที่ 1 เชิดชูศักดิ์ศรีของชีวิต ในองค์ประกอบย่อยที่ 1.1 มีความเมตตากรุณาที่จะไม่ทอดทิ้งผู้อื่นให้ทุกข์ตามลำพัง พบว่าข้อความที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงที่สุดคือ 4. นักเรียนติดตามให้ความช่วยเหลือและให้กำลังใจแก่เพื่อนจนกว่าเขาจะสามารถแก้ไขหรือทำงานเองได้สำเร็จ ($PNI_{Modified} = 0.260$) รองลงมาคือ 2. นักเรียนรับฟังความทุกข์ใจของเพื่อนอย่างตั้งใจ ($PNI_{Modified} = 0.203$) ส่วนข้อความขององค์ประกอบย่อยที่ 1.1 มีความเมตตากรุณาที่จะไม่ทอดทิ้งผู้อื่นให้ทุกข์ตามลำพังที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นต่ำที่สุดคือ 3. นักเรียนเชื่อว่าหากมีคนเข้าใจและรับฟังเราอย่างแท้จริงจะสามารถทำให้เราเข้มแข็งมากพอที่จะก้าวเดินต่อไปได้ ($PNI_{Modified} = 0.170$)

องค์ประกอบย่อยที่ 1.2 มีปัญหาที่เข้าใจในความเท่าเทียมและศักยภาพที่ไร้ขอบเขตจำกัด

จากตารางที่ 4.13 พบว่า สภาพปัจจุบันของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนในภาพรวมขององค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก องค์ประกอบที่ 1 เชิดชูศักดิ์ศรีของชีวิต ในองค์ประกอบย่อยที่ 1.2 มีปัญหาที่เข้าใจในความเท่าเทียมและศักยภาพที่ไร้ขอบเขตจำกัดอยู่ใน

ระดับมาก โดยข้อความที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ 2. นักเรียนไม่ดูถูกความรู้ความสามารถของผู้อื่น เพราะนักเรียนเชื่อว่าทุกคนมีศักยภาพที่ยอดเยียมอยู่ ($\bar{X} = 3.84$, S.D. = 0.88) รองลงมาคือ 1. นักเรียนให้โอกาสผู้อื่นเสมอเมื่อเขาต้องการแก้ไขสิ่งต่างๆ ให้ดีขึ้น ($\bar{X} = 3.80$, S.D. = 0.86) ส่วนข้อความขององค์ประกอบย่อยที่ 1.2 มีปัญหาที่เข้าใจในความเท่าเทียมและศักยภาพที่ไร้ขอบเขตจำกัดที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ 3. นักเรียนไม่ขุดคุ้ยและไม่ตำหนิความผิดพลาดในอดีตของผู้อื่น ($\bar{X} = 3.77$, S.D. = 1.11)

สำหรับสภาพพึงประสงค์ของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนในภาพรวมขององค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก องค์ประกอบที่ 1 เชิดชูศักดิ์ศรีของชีวิตในองค์ประกอบย่อยที่ 1.2 มีปัญหาที่เข้าใจในความเท่าเทียมและศักยภาพที่ไร้ขอบเขตจำกัดพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด โดยข้อความที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ 3. นักเรียนไม่ขุดคุ้ยและไม่ตำหนิความผิดพลาดในอดีตของผู้อื่น ($\bar{X} = 4.65$, S.D. = 1.19) รองลงมาคือ 2. นักเรียนไม่ดูถูกความรู้ความสามารถของผู้อื่น เพราะนักเรียนเชื่อว่าทุกคนมีศักยภาพที่ยอดเยียมอยู่ ($\bar{X} = 4.64$, S.D. = 1.04) ส่วนข้อความขององค์ประกอบย่อยที่ 1.2 มีปัญหาที่เข้าใจในความเท่าเทียมและศักยภาพที่ไร้ขอบเขตจำกัดที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ 1. นักเรียนให้โอกาสผู้อื่นเสมอเมื่อเขาต้องการแก้ไขสิ่งต่างๆ ให้ดีขึ้น ($\bar{X} = 4.58$, S.D. = 1.03)

จากผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนในภาพรวมขององค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก องค์ประกอบที่ 1 เชิดชูศักดิ์ศรีของชีวิตในองค์ประกอบย่อยที่ 1.2 มีปัญหาที่เข้าใจในความเท่าเทียมและศักยภาพที่ไร้ขอบเขตจำกัดพบว่าข้อความที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุดคือ 3. นักเรียนไม่ขุดคุ้ยและไม่ตำหนิความผิดพลาดในอดีตของผู้อื่น ($PNI_{Modified} = 0.233$) รองลงมาคือ 4. นักเรียนมักพูดจาและแสดงออกต่อผู้อื่นด้วยการยอมรับและให้เกียรติ ($PNI_{Modified} = 0.219$) ส่วนข้อความขององค์ประกอบย่อยที่ 1.2 มีปัญหาที่เข้าใจในความเท่าเทียมและศักยภาพที่ไร้ขอบเขตจำกัดที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นต่ำที่สุดคือ 1. นักเรียนให้โอกาสผู้อื่นเสมอเมื่อเขาต้องการแก้ไขสิ่งต่างๆ ให้ดีขึ้น ($PNI_{Modified} = 0.205$)

องค์ประกอบย่อยที่ 1.3 มีความกล้าหาญที่จะลงมือทำให้ความแตกต่างกลายเป็นการยกระดับความเป็นมนุษย์ของตนเองและของผู้อื่น

จากตารางที่ 4.13 พบว่า สภาพปัจจุบันของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนในภาพรวมขององค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก องค์ประกอบที่ 1 เชิดชูศักดิ์ศรีของชีวิตในองค์ประกอบย่อยที่ 1.3 มีความกล้าหาญที่จะลงมือทำให้ความแตกต่างกลายเป็นการยกระดับความเป็นมนุษย์ของตนเองและของผู้อื่นอยู่ในระดับมาก โดยข้อความที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ 2.

นักเรียนชื่นชมรูปแบบหรือวิธีการดีๆ ของผู้อื่นและกล้าที่จะเอาอย่างมาปรับใช้กับตนเอง ($\bar{X} = 3.89$, S.D. = 0.82) รองลงมาคือ 3. นักเรียนเชื่อว่าการช่วยเหลือผู้อื่นให้เข้มแข็งขึ้น ส่งผลให้นักเรียนมีการพัฒนาชีวิตมากยิ่งขึ้นด้วย ($\bar{X} = 3.83$, S.D. = 0.82) ส่วนข้อความขององค์ประกอบย่อยที่ 1.3 มีความกล้าหาญที่จะลงมือทำให้ความแตกต่างกลายเป็นการยกระดับความเป็นมนุษย์ของตนเองและของผู้อื่นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ 1. นักเรียนมีความเชื่อว่าความแตกต่างคือความอุดมสมบูรณ์ของมนุษยชาติที่ทำให้มนุษย์เกิดการพัฒนาความเป็นมนุษย์ของตนเองและของผู้อื่นให้มากยิ่งขึ้น ($\bar{X} = 3.67$, S.D. = 0.89)

สำหรับสภาพพึงประสงค์ของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนในภาพรวมขององค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก องค์ประกอบที่ 1 เชิดชูศักดิ์ศรีของชีวิตในองค์ประกอบย่อยที่ 1.3 มีความกล้าหาญที่จะลงมือทำให้ความแตกต่างกลายเป็นการยกระดับความเป็นมนุษย์ของตนเองและของผู้อื่นพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด โดยข้อความที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ 2. นักเรียนชื่นชมรูปแบบหรือวิธีการดีๆ ของผู้อื่นและกล้าที่จะเอาอย่างมาปรับใช้กับตนเอง ($\bar{X} = 4.62$, S.D. = 1.03) รองลงมาคือ 3. นักเรียนเชื่อว่าการช่วยเหลือผู้อื่นให้เข้มแข็งขึ้น ส่งผลให้นักเรียนมีการพัฒนาชีวิตมากยิ่งขึ้นด้วย ($\bar{X} = 4.61$, S.D. = 1.06) ส่วนข้อความขององค์ประกอบย่อยที่ 1.3 มีความกล้าหาญที่จะลงมือทำให้ความแตกต่างกลายเป็นการยกระดับความเป็นมนุษย์ของตนเองและของผู้อื่นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ 1. นักเรียนมีความเชื่อว่าความแตกต่างคือความอุดมสมบูรณ์ของมนุษยชาติที่ทำให้มนุษย์เกิดการพัฒนาความเป็นมนุษย์ของตนเองและของผู้อื่นให้มากยิ่งขึ้น ($\bar{X} = 4.54$, S.D. = 1.60)

จากผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนในภาพรวมขององค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก องค์ประกอบที่ 1 เชิดชูศักดิ์ศรีของชีวิตในองค์ประกอบย่อยที่ 1.3 มีความกล้าหาญที่จะลงมือทำให้ความแตกต่างกลายเป็นการยกระดับความเป็นมนุษย์ของตนเองและของผู้อื่นพบว่าข้อความที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงที่สุดคือ 1. นักเรียนมีความเชื่อว่าความแตกต่างคือความอุดมสมบูรณ์ของมนุษยชาติที่ทำให้มนุษย์เกิดการพัฒนาความเป็นมนุษย์ของตนเองและของผู้อื่นให้มากยิ่งขึ้น ($PNI_{Modified} = 0.237$) รองลงมาคือ 3. นักเรียนเชื่อว่าการช่วยเหลือผู้อื่นให้เข้มแข็งขึ้น ส่งผลให้นักเรียนมีการพัฒนาชีวิตมากยิ่งขึ้นด้วย ($PNI_{Modified} = 0.204$) ส่วนข้อความขององค์ประกอบย่อยที่ 1.3 มีความกล้าหาญที่จะลงมือทำให้ความแตกต่างกลายเป็นการยกระดับความเป็นมนุษย์ของตนเองและของผู้อื่นที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นต่ำที่สุดคือ 2. นักเรียนชื่นชมรูปแบบหรือวิธีการดีๆ ของผู้อื่นและกล้าที่จะเอาอย่างมาปรับใช้กับตนเอง ($PNI_{Modified} = 0.188$)

ตารางที่ 4. 14 สภาพปัจจุบัน สภาพพึงประสงค์และการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของจิตสำนึก
ความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนในภาพรวมขององค์ประกอบจิตสำนึกความเป็น
พลเมืองโลก **องค์ประกอบที่ 2 เคารพในเอกัตภาพ จำแนกตามองค์ประกอบย่อย**

องค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก	ภาพรวม (N = 1,707)				PNI _{Modified}	ลำดับที่
	สภาพปัจจุบัน (D)		สภาพพึงประสงค์ (I)			
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
2. เคารพในเอกัตภาพ	3.88	0.88	4.63	1.06	0.195	3
2.1 เคารพในภาระหน้าที่เฉพาะของบุคคล	3.86	0.88	4.65	1.07	0.205	1
1. นักเรียนเคารพในภาระหน้าที่ของผู้อื่นที่เขามีต่อตัวเขาเอง ต่อครอบครัวของเขาและต่อ	3.86	0.81	4.58	1.06	0.187	4
2. นักเรียนเชื่อว่าทุกภาระหน้าที่มีคุณค่าและมี	3.93	0.83	4.66	1.04	0.186	5
ความหมายต่อชีวิตและสังคม นักเรียนจะไม่ดูหมิ่นไม่ว่าภาระหน้าที่ใดๆ						
3. นักเรียนยกย่องชมเชยเพื่อนเมื่อเขาปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายได้เป็นอย่างดี	4.07	0.77	4.74	1.03	0.165	6
4. นักเรียนเข้าใจในเจตนาดีของคุณครูที่เข้มงวด	4.01	0.97	4.78	1.06	0.192	3
จริงจังในการเรียนการสอน						
5. นักเรียนไม่นินทาว่าร้ายเพื่อนและไม่นินทาว่าร้ายคุณครู	3.62	1.00	4.60	1.12	0.271	1
6. เมื่อนักเรียนไม่เห็นด้วยต่อบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของผู้อื่น นักเรียนแสดงความ	3.66	0.90	4.54	1.11	0.240	2
คิดเห็นและข้อเสนอแนะอย่างเคารพ						
2.2 เคารพในคุณลักษณะเฉพาะของบุคคล	3.84	0.92	4.63	1.08	0.204	2
1. นักเรียนเชื่อว่ามนุษย์ทุกคนต่างมีทั้งข้อดีและข้อเสียเช่นเดียวกัน รวมทั้งตัวนักเรียนด้วย	4.02	0.85	4.71	1.01	0.172	3
2. นักเรียนค้นหาข้อดีของผู้อื่นมากกว่าข้อด้อย	3.60	1.02	4.53	1.21	0.258	1
3. นักเรียนไม่ล้อเลียนรูปร่างหน้าตาของผู้อื่นหรือบุคลิกท่าทางที่ผู้อื่นแสดงออก	3.66	0.99	4.55	1.08	0.243	2
4. นักเรียนไม่ดูหมิ่นดูแคลนฐานะทางครอบครัวหรือสถานภาพทางครอบครัวของผู้อื่น	4.08	0.84	4.71	1.01	0.154	4

ตารางที่ 4.14 (ต่อ)

องค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก	ภาพรวม (N = 1,707)					
	สภาพปัจจุบัน (D)		สภาพพึงประสงค์ (I)		PNI _{Modified}	ลำดับที่
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
2.3 เคารพในวิถีการดำเนินชีวิตของบุคคล	3.96	0.81	4.61	1.01	0.162	3
1. นักเรียนเคารพในระสนิยมหรือความชื่นชอบในสิ่งใดสิ่งหนึ่งของผู้อื่น	3.88	0.80	4.55	1.04	0.173	2
2. นักเรียนเคารพในวิถีการกินการอยู่ ความเชื่อ ศาสนา วัฒนธรรม และประเพณีของผู้อื่น	4.15	0.81	4.71	0.96	0.135	3
3. นักเรียนเรียนรู้และนำข้อดีต่างๆ ของวิถีการกินการอยู่ ความเชื่อ ศาสนา วัฒนธรรม และประเพณีของผู้อื่นมาปรับใช้ในชีวิตรประจำวัน	3.86	0.83	4.56	1.05	0.181	1

จากตารางที่ 4.14 พบว่า สภาพปัจจุบันของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนในภาพรวมขององค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก องค์ประกอบที่ 2 เคารพในเอกลักษณ์ภาพพบว่าอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.88$, S.D. = 0.88) เมื่อพิจารณารายองค์ประกอบย่อยพบว่า องค์ประกอบย่อยทั้ง 3 องค์ประกอบย่อยอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน โดยองค์ประกอบย่อยขององค์ประกอบที่ 2 เคารพในเอกลักษณ์ภาพที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ องค์ประกอบย่อยที่ 2.3 เคารพในวิถีการดำเนินชีวิตของบุคคล ($\bar{X} = 3.96$, S.D. = 0.81) รองลงมาคือ องค์ประกอบย่อยที่ 2.1 เคารพในภาระหน้าที่เฉพาะของบุคคล ($\bar{x} = 3.86$, S.D. = 0.88) ส่วนองค์ประกอบย่อยขององค์ประกอบที่ 2 เคารพในเอกลักษณ์ภาพที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ องค์ประกอบย่อยที่ 2.2 เคารพในคุณลักษณะเฉพาะของบุคคล ($\bar{X} = 3.84$, S.D. = 0.92)

สำหรับสภาพพึงประสงค์ขององค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนในภาพรวมขององค์ประกอบที่ 2 เคารพในเอกลักษณ์ภาพพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.63$, S.D. = 1.06) เมื่อพิจารณารายองค์ประกอบย่อยพบว่าทุกองค์ประกอบย่อยอยู่ในระดับมากที่สุดเช่นเดียวกัน โดยองค์ประกอบย่อยที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ องค์ประกอบย่อยที่ 2.1 เคารพในภาระหน้าที่เฉพาะของบุคคล ($\bar{X} = 4.65$, S.D. = 1.07) รองลงมาคือ องค์ประกอบย่อยที่ 2.2 เคารพในคุณลักษณะเฉพาะของบุคคล ($\bar{X} = 4.33$, S.D. = 1.08) ส่วนองค์ประกอบย่อยขององค์ประกอบที่ 2 เคารพในเอกลักษณ์ภาพที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ องค์ประกอบย่อยที่ 2.3 เคารพในวิถีการดำเนินชีวิตของบุคคล ($\bar{X} = 4.61$, S.D. = 1.01)

จากผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นขององค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนในภาพรวมขององค์ประกอบที่ 2 เคารพในเอกัตภาพ พบว่า องค์ประกอบย่อยที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงที่สุดคือ องค์ประกอบย่อยที่ 2.1 เคารพในภาระหน้าที่เฉพาะของบุคคล ($PNI_{Modified} = 0.205$) รองลงมาคือ องค์ประกอบย่อยที่ 2.2 เคารพในคุณลักษณะเฉพาะของบุคคล ($PNI_{Modified} = 0.204$) ส่วนองค์ประกอบย่อยที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นต่ำที่สุดคือ องค์ประกอบย่อยที่ 2.3 เคารพในวิถีการดำเนินชีวิตของบุคคล ($PNI_{Modified} = 0.162$)

เมื่อพิจารณาสภาพปัจจุบัน สภาพพึงประสงค์และการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนในภาพรวมขององค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก องค์ประกอบที่ 2 เคารพในเอกัตภาพ จำแนกตามองค์ประกอบย่อย ผลการวิเคราะห์มีดังนี้

องค์ประกอบย่อยที่ 2.1 เคารพในภาระหน้าที่เฉพาะของบุคคล

ตารางที่ 4.14 พบว่า สภาพปัจจุบันของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนในภาพรวมขององค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก องค์ประกอบที่ 2 เคารพในเอกัตภาพในองค์ประกอบย่อยที่ 2.1 เคารพในภาระหน้าที่เฉพาะของบุคคลอยู่ในระดับมาก โดยข้อความที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ 3. นักเรียนยกย่องชมเชยเพื่อนเมื่อเขาปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายได้เป็นอย่างดี ($\bar{X} = 4.07, S.D. = 0.77$) รองลงมาคือ 4. นักเรียนเข้าใจในเจตนาดีของคุณครูที่เข้มงวดจริงจังในการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.01, S.D. = 0.97$) ส่วนข้อความขององค์ประกอบย่อยที่ 2.1 เคารพในภาระหน้าที่เฉพาะของบุคคลที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ 5. นักเรียนไม่นินทาวาว่าร้ายเพื่อนและไม่นินทาวาว่าร้ายคุณครู ($\bar{X} = 3.62, S.D. = 1.00$)

สำหรับสภาพพึงประสงค์ของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนในภาพรวมขององค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก องค์ประกอบที่ 2 เคารพในเอกัตภาพในองค์ประกอบย่อยที่ 2.1 เคารพในภาระหน้าที่เฉพาะของบุคคลพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด โดยข้อความที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ 4. นักเรียนเข้าใจในเจตนาดีของคุณครูที่เข้มงวดจริงจังในการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.78, S.D. = 1.06$) รองลงมาคือ 3. นักเรียนยกย่องชมเชยเพื่อนเมื่อเขาปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายได้เป็นอย่างดี ($\bar{X} = 4.74, S.D. = 1.03$) ส่วนข้อความขององค์ประกอบย่อยที่ 2.1 เคารพในภาระหน้าที่เฉพาะของบุคคลที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ 6. เมื่อนักเรียนไม่เห็นด้วยต่อบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของผู้อื่น นักเรียนแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอย่างเคารพ ($\bar{X} = 4.54, S.D. = 1.11$)

จากผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนในภาพรวมขององค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก องค์ประกอบที่ 2 เคารพใน

เอกัตภาพในองค์ประกอบย่อยที่ 2.1 เคารพในภาระหน้าที่เฉพาะของบุคคลพบว่า ข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงที่สุดคือ 5. นักเรียนไม่นินทาว่าร้ายเพื่อนและไม่นินทาว่าร้ายคุณครู ($PNI_{Modified} = 0.271$) รองลงมาคือ 6. เมื่อนักเรียนไม่เห็นด้วยต่อบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของผู้อื่น นักเรียนแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอย่างเคารพ ($PNI_{Modified} = 0.240$) ส่วนข้อคำถามขององค์ประกอบย่อยที่ 2.1 เคารพในภาระหน้าที่เฉพาะของบุคคลที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นต่ำที่สุดคือ 3. นักเรียนยกย่องชมเชยเพื่อนเมื่อเขาปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายได้เป็นอย่างดี ($PNI_{Modified} = 0.165$)

องค์ประกอบย่อยที่ 2.2 เคารพในคุณลักษณะเฉพาะของบุคคล

ตารางที่ 4.14 พบว่า สภาพปัจจุบันของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนในภาพรวมขององค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก องค์ประกอบที่ 2 เคารพในเอกัตภาพในองค์ประกอบย่อยที่ 2.2 เคารพในคุณลักษณะเฉพาะของบุคคลอยู่ในระดับมาก โดยข้อคำถามที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ 4. นักเรียนไม่ดูหมิ่นดูแคลนฐานะทางครอบครัวหรือสถานภาพทางครอบครัวของผู้อื่น ($\bar{X} = 4.08$, S.D. = 0.84) รองลงมาคือ 1. นักเรียนเชื่อว่ามนุษย์ทุกคนต่างมีทั้งข้อดีและข้อเสียเช่นเดียวกัน รวมทั้งตัวนักเรียนด้วย ($\bar{X} = 4.02$, S.D. = 0.85) ส่วนข้อคำถามขององค์ประกอบย่อยที่ 2.2 เคารพในคุณลักษณะเฉพาะของบุคคลที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ 2. นักเรียนค้นหาข้อดีของผู้อื่นมากกว่าข้อด้อยของผู้อื่น ($\bar{X} = 3.60$, S.D. = 1.02)

สำหรับสภาพพึงประสงค์ของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนในภาพรวมขององค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก องค์ประกอบที่ 2 เคารพในเอกัตภาพในองค์ประกอบย่อยที่ 2.2 เคารพในคุณลักษณะเฉพาะของบุคคลพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด โดยข้อคำถามที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ 1. นักเรียนเชื่อว่ามนุษย์ทุกคนต่างมีทั้งข้อดีและข้อเสียเช่นเดียวกัน รวมทั้งตัวนักเรียนด้วย ($\bar{X} = 4.71$, S.D. = 1.01) และ 4. นักเรียนไม่ดูหมิ่นดูแคลนฐานะทางครอบครัวหรือสถานภาพทางครอบครัวของผู้อื่น ($\bar{X} = 4.71$, S.D. = 1.01) รองลงมาคือ 3. นักเรียนไม่ล้อเลียนรูปร่างหน้าตาของผู้อื่นหรือบุคลิกท่าทางที่ผู้อื่นแสดงออก ($\bar{X} = 4.55$, S.D. = 1.08) ส่วนข้อคำถามขององค์ประกอบย่อยที่ 2.2 เคารพในคุณลักษณะเฉพาะของบุคคลที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ 2. นักเรียนค้นหาข้อดีของผู้อื่นมากกว่าข้อด้อยของผู้อื่น ($\bar{X} = 4.53$, S.D. = 1.21)

จากผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนในภาพรวมขององค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก องค์ประกอบที่ 2 เคารพในเอกัตภาพในองค์ประกอบย่อยที่ 2.2 เคารพในคุณลักษณะเฉพาะของบุคคลพบว่า ข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงที่สุดคือ 2. นักเรียนค้นหาข้อดีของผู้อื่นมากกว่าข้อด้อยของผู้อื่น

($PNI_{Modified} = 0.258$) รองลงมาคือ 3. นักเรียนไม่ล้อเลียนรูปร่างหน้าตาของผู้อื่นหรือบุคลิกท่าทางที่ผู้อื่นแสดงออก ($PNI_{Modified} = 0.243$) ส่วนข้อความขององค์ประกอบย่อยที่ 2.2 เคารพในคุณลักษณะเฉพาะของบุคคลที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นต่ำที่สุดคือ 4. นักเรียนไม่ดูหมิ่นดูแคลนฐานะทางครอบครัวหรือสถานภาพทางครอบครัวของผู้อื่น ($PNI_{Modified} = 0.154$)

องค์ประกอบย่อยที่ 2.3 เคารพในวิถีการดำเนินชีวิตของบุคคล

ตารางที่ 4.14 พบว่า สภาพปัจจุบันของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนในภาพรวมขององค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก องค์ประกอบที่ 2 เคารพในเอกลักษณ์ในองค์ประกอบย่อยที่ 2. 3 เคารพในวิถีการดำเนินชีวิตของบุคคลอยู่ในระดับมาก โดยข้อความที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ 2. นักเรียนเคารพในวิถีการกินการอยู่ ความเชื่อ ศาสนา วัฒนธรรม และประเพณีของผู้อื่น ($\bar{X} = 4.15$, $S.D. = 0.81$) รองลงมาคือ 1. นักเรียนเคารพในรสนิยมหรือความชื่นชอบในสิ่งใดสิ่งหนึ่งของผู้อื่น ($\bar{X} = 3.88$, $S.D. = 0.80$) ส่วนข้อความขององค์ประกอบย่อยที่ 2. 3 เคารพในวิถีการดำเนินชีวิตของบุคคลที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ 3. นักเรียนเรียนรู้และนำข้อดีต่างๆ ของวิถีการกินการอยู่ ความเชื่อ ศาสนา วัฒนธรรม และประเพณีของผู้อื่นมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันของนักเรียน ($\bar{X} = 3.86$, $S.D. = 0.83$)

สำหรับสภาพพึงประสงค์ของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนในภาพรวมขององค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก องค์ประกอบที่ 2 เคารพในเอกลักษณ์ในองค์ประกอบย่อยที่ 2. 3 เคารพในวิถีการดำเนินชีวิตของบุคคลพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด โดยข้อความที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ 1. นักเรียนเคารพในวิถีการกินการอยู่ ความเชื่อ ศาสนา วัฒนธรรม และประเพณีของผู้อื่น ($\bar{X} = 4.71$, $S.D. = 0.96$) รองลงมาคือ 3. นักเรียนเรียนรู้และนำข้อดีต่างๆ ของวิถีการกินการอยู่ ความเชื่อ ศาสนา วัฒนธรรม และประเพณีของผู้อื่นมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันของนักเรียน ($\bar{X} = 4.56$, $S.D. = 1.05$) ส่วนข้อความขององค์ประกอบย่อยที่ 2. 3 เคารพในวิถีการดำเนินชีวิตของบุคคลที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ 1. นักเรียนเคารพในรสนิยมหรือความชื่นชอบในสิ่งใดสิ่งหนึ่งของผู้อื่น ($\bar{X} = 4.55$, $S.D. = 1.04$)

จากผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนในภาพรวมขององค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก องค์ประกอบที่ 2 เคารพในเอกลักษณ์ในองค์ประกอบย่อยที่ 2. 3 เคารพในวิถีการดำเนินชีวิตของบุคคลพบว่าข้อความที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงที่สุดคือ 3. นักเรียนเรียนรู้และนำข้อดีต่างๆ ของวิถีการกินการอยู่ ความเชื่อ ศาสนา วัฒนธรรม และประเพณีของผู้อื่นมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันของนักเรียน ($PNI_{Modified} = 0.181$) รองลงมาคือ 1. นักเรียนเคารพในรสนิยมหรือความชื่นชอบในสิ่งใดสิ่งหนึ่งของผู้อื่น

($PNI_{Modified} = 0.173$) ส่วนข้อความขององค์ประกอบย่อยที่ 2. 3 เคารพในวิธีการดำเนินชีวิตของบุคคลที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นต่ำที่สุดคือ 2. นักเรียนเคารพในวิธีการกินการอยู่ ความเชื่อ ศาสนา วัฒนธรรม และประเพณีของผู้อื่น ($PNI_{Modified} = 0.135$)

ตารางที่ 4. 15 สภาพปัจจุบัน สภาพพึงประสงค์และการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนในภาพรวมขององค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก **องค์ประกอบที่ 3 ถักทอมิตรภาพที่ยั่งยืน จำแนกตามองค์ประกอบย่อย**

องค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก	ภาพรวม (N = 1,707)				$PNI_{Modified}$	ลำดับที่
	สภาพปัจจุบัน (D)		สภาพพึงประสงค์ (I)			
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
3. ถักทอมิตรภาพที่ยั่งยืน	3.88	0.99	4.62	1.11	0.193	4
3.1 มีความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน	4.00	0.85	4.66	1.00	0.164	2
1. นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ กับเพื่อนๆ รุ่นพี่และรุ่นน้องอย่างสามัคคีกลมเกลียวและเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน	4.13	0.84	4.75	0.97	0.150	4
2. แม้นักเรียนมีความเป็นตัวของตัวเอง แต่ นักเรียนสามารถปรับตัวทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างมีเป้าหมายเดียวกันได้	3.99	0.81	4.61	1.02	0.155	3
3. ในการทำงานร่วมกับผู้อื่น นักเรียนเป็นผู้นำที่ดีและใจกว้าง และเป็นผู้ตามที่ดีและเคารพผู้อื่น	3.93	0.88	4.63	1.02	0.178	1
4. นักเรียนกับเพื่อนๆ ในห้องเรียนรักกัน เคารพกัน ตักเตือนกันได้ ให้อภัยกันได้ ยอมรับจุดอ่อนของกันและกันได้ และช่วยเหลือซึ่งกัน	3.94	0.89	4.63	0.99	0.175	2

ตารางที่ 4.15 (ต่อ)

องค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก	ภาพรวม (N = 1,707)					
	สภาพปัจจุบัน (D)		สภาพพึงประสงค์ (I)		PNI _{Modified}	ลำดับที่
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
3.2 มีการปฏิบัติชีวิตมนุษย์ของตนเอง	3.75	1.12	4.59	1.23	0.224	1
1. นักเรียนสามารถวิเคราะห์ห็นัยเชิงลบของตนเอง และกล้าปรับเปลี่ยนพฤติกรรมให้แสดงออกในเชิงบวกได้	3.65	1.43	4.53	1.15	0.241	1
2. เมื่อนักเรียนรู้ว่าพุดจาไม่ดีกับเพื่อนทั้งที่ตั้งใจและไม่ตั้งใจ นักเรียนจะรีบขอโทษและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในทันที	3.75	0.99	4.62	1.08	0.232	2
3. นักเรียนเพียรพยายามในการแก้ไขปรับปรุงตนเองอยู่เสมอเพื่อที่จะสามารถเป็นมนุษย์ที่เต็มไปด้วยความเมตตา มีปัญญาที่ดีและมี ความกล้าหาญ	3.76	1.00	4.61	1.07	0.226	3
4. นักเรียนเชื่อว่า การเปลี่ยนแปลงเชิงบวกของคนๆ หนึ่งจะส่งผลให้ผู้คนและสังคมรอบตัวเขาเปลี่ยนเป็นเชิงบวกหรือเชิงสร้างสรรค์ได้	3.85	1.06	4.61	1.60	0.197	4

จากตารางที่ 4.15 พบว่า สภาพปัจจุบันของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนในภาพรวมขององค์ประกอบที่ 3 ถักทอมิตรภาพที่ยั่งยืนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.88$, S.D. = 0.99) เมื่อพิจารณารายองค์ประกอบย่อยพบว่าทั้ง 2 องค์ประกอบย่อยอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน โดยองค์ประกอบย่อยที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ องค์ประกอบย่อยที่ 3.1 ความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน ($\bar{X} = 4.00$, S.D. = 0.85) ส่วนองค์ประกอบย่อยที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ องค์ประกอบย่อยที่ 3.2 มีการปฏิบัติชีวิตมนุษย์ของตนเอง ($\bar{X} = 3.75$, S.D. = 1.12)

สำหรับสภาพพึงประสงค์ของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนในภาพรวมขององค์ประกอบที่ 3 ถักทอมิตรภาพที่ยั่งยืนอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.62$, S.D. = 1.11) เมื่อพิจารณารายองค์ประกอบย่อยพบว่าทุกองค์ประกอบย่อยอยู่ในระดับมากที่สุดเช่นเดียวกัน โดยองค์ประกอบย่อยที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ องค์ประกอบย่อยที่ 3.1 ความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน ($\bar{X} = 4.66$, S.D. = 1.00) ส่วนองค์ประกอบย่อยที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ องค์ประกอบย่อยที่ 3.2 มีการปฏิบัติชีวิตมนุษย์ของตนเอง ($\bar{X} = 4.59$, S.D. = 1.23)

จากผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนในภาพรวมขององค์ประกอบที่ 3 ถักทอมิตรภาพที่ยั่งยืน พบว่า องค์ประกอบย่อยที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงที่สุดคือ องค์ประกอบย่อยที่ 3.2 มีการปฏิบัติชีวิตมนุษย์ของตนเอง ($PNI_{Modified} = 0.224$) ส่วนองค์ประกอบย่อยที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นต่ำที่สุดคือ องค์ประกอบย่อยที่ 3.1 มีความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน ($PNI_{Modified} = 0.164$)

เมื่อพิจารณาสภาพปัจจุบัน สภาพพึงประสงค์และการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนในภาพรวมขององค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก องค์ประกอบที่ 3 ถักทอมิตรภาพที่ยั่งยืน จำแนกตามองค์ประกอบย่อย ผลการวิเคราะห์มีดังนี้

องค์ประกอบย่อยที่ 3.1 มีความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน

ตารางที่ 4.15 พบว่า สภาพปัจจุบันของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนในภาพรวมขององค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก องค์ประกอบที่ 3 ถักทอมิตรภาพที่ยั่งยืนในองค์ประกอบย่อยที่ 3.1 มีความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันอยู่ในระดับมาก โดยข้อคำถามที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ 1. นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ กับเพื่อนๆ รุ่นพี่และรุ่นน้องอย่างสามัคคีกลมเกลียวและเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน ($\bar{X} = 4.13$, S.D. = 0.84) รองลงมาคือ 2. แม้นักเรียนมีความเป็นตัวของตัวเอง แต่นักเรียนสามารถปรับตัวทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างมีเป้าหมายเดียวกันได้ ($\bar{X} = 3.99$, S.D. = 0.81) ส่วนข้อคำถามขององค์ประกอบย่อยที่ 3.1 มีความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ 3. ในการทำงานร่วมกับผู้อื่น นักเรียนเป็นผู้นำที่ดีและใจกว้าง และเป็นผู้ตามที่ดีและเคารพผู้อื่น ($\bar{X} = 3.93$, S.D. = 0.88)

สำหรับสภาพพึงประสงค์ของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนในภาพรวมขององค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก องค์ประกอบที่ 3 ถักทอมิตรภาพที่ยั่งยืนในองค์ประกอบย่อยที่ 3.1 มีความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด โดยข้อคำถามที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ 1. นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ กับเพื่อนๆ รุ่นพี่และรุ่นน้องอย่างสามัคคีกลมเกลียวและเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน ($\bar{X} = 4.75$, S.D. = 0.97) รองลงมาคือ 2. แม้นักเรียนมีความเป็นตัวของตัวเอง แต่นักเรียนสามารถปรับตัวทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างมีเป้าหมายเดียวกันได้ ($\bar{X} = 4.63$, S.D. = 1.02) และ 4. นักเรียนกับเพื่อนๆ ในห้องเรียนรักกัน เคารพกัน ตักเตือนกันได้ ให้อภัยกันได้ ยอมรับจุดอ่อนของกันและกันได้ และช่วยเหลือซึ่งกันและกันอยู่เสมอ ($\bar{X} = 4.63$, S.D. = 0.99) ซึ่งมีความใกล้เคียงเท่ากัน ส่วนข้อคำถามขององค์ประกอบย่อยที่ 3.1 มีความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ 3. ในการทำงานร่วมกับผู้อื่น นักเรียนเป็นผู้นำที่ดีและใจกว้าง และเป็นผู้ตามที่ดีและเคารพผู้อื่น ($\bar{X} = 4.61$, S.D. = 1.02)

จากผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนในภาพรวมขององค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก องค์ประกอบที่ 3 ถักทอมิตรภาพที่ยั่งยืนในองค์ประกอบย่อยที่ 3.1 มีความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันพบว่าข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุดคือ 3. ในการทำงานร่วมกับผู้อื่น นักเรียนเป็นผู้นำที่ดีและใจกว้าง และเป็นผู้ตามที่ดีและเคารพผู้อื่น ($PNI_{Modified} = 0.178$) รองลงมาคือ 4. นักเรียนกับเพื่อนๆ ในห้องเรียนรักกัน เคารพกัน ตักเตือนกันได้ ให้อภัยกันได้ ยอมรับจุดอ่อนของกันและกันได้ และช่วยเหลือซึ่งกันและกันอยู่เสมอ ($PNI_{Modified} = 0.175$) ส่วนข้อคำถามขององค์ประกอบย่อยที่ 3.1 มีความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นต่ำที่สุดคือ 1. นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ กับเพื่อนๆ รุ่นพี่และรุ่นน้องอย่างสามัคคีกลมเกลียวและเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน ($PNI_{Modified} = 0.150$)

องค์ประกอบย่อยที่ 3.2 มีการปฏิบัติชีวิตมนุษย์ของตนเอง

ตารางที่ 4.15 พบว่า สภาพปัจจุบันของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนในภาพรวมขององค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก องค์ประกอบที่ 3 ถักทอมิตรภาพที่ยั่งยืนในองค์ประกอบย่อยที่ 3.2 มีการปฏิบัติชีวิตมนุษย์ของตนเองอยู่ในระดับมาก โดยข้อคำถามที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ 4. นักเรียนเชื่อว่า การเปลี่ยนแปลงเชิงบวกของคนๆ หนึ่งจะส่งผลให้ผู้คนและสังคมรอบตัวเขาเปลี่ยนแปลงเป็นเชิงบวกหรือเชิงสร้างสรรค์ได้ ($\bar{X} = 3.85, S.D. = 1.06$) รองลงมาคือ 3. นักเรียนเพียรพยายามในการแก้ไขปรับปรุงตนเองอยู่เสมอเพื่อที่จะสามารถเป็นมนุษย์ที่เต็มไปด้วยความเมตตา มีปัญหาที่ดีและมีความกล้าหาญ ($\bar{X} = 3.76, S.D. = 1.00$) ส่วนข้อคำถามขององค์ประกอบย่อยที่ 3.2 มีการปฏิบัติชีวิตมนุษย์ของตนเองที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ 1. นักเรียนสามารถวิเคราะห์นิสัยเชิงลบของตนเอง และกล้าปรับเปลี่ยนพฤติกรรมให้แสดงออกในเชิงบวกได้ ($\bar{X} = 3.65, S.D. = 1.43$)

สำหรับสภาพพึงประสงค์ของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนในภาพรวมขององค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก องค์ประกอบที่ 3 ถักทอมิตรภาพที่ยั่งยืนในองค์ประกอบย่อยที่ 3.2 มีการปฏิบัติชีวิตมนุษย์ของตนเองพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด โดยข้อคำถามที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ 2. เมื่อนักเรียนรู้ตัวว่าพุดจาไม่ดีกับเพื่อนทั้งที่ตั้งใจและไม่ตั้งใจ นักเรียนจะรีบขอโทษและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในทันที ($\bar{X} = 4.62, S.D. = 1.08$) รองลงมาคือ 3. นักเรียนเพียรพยายามในการแก้ไขปรับปรุงตนเองอยู่เสมอเพื่อที่จะสามารถเป็นมนุษย์ที่เต็มไปด้วยความเมตตา มีปัญหาที่ดีและมีความกล้าหาญ ($\bar{X} = 4.61, S.D. = 1.07$) และ 4. นักเรียนเชื่อว่า การเปลี่ยนแปลงเชิงบวกของคนๆ หนึ่งจะส่งผลให้ผู้คนและสังคมรอบตัวเขาเปลี่ยนแปลงเป็นเชิงบวกหรือเชิงสร้างสรรค์ได้ ($\bar{X} = 4.61, S.D. = 1.60$) ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ส่วนข้อคำถามขององค์ประกอบย่อยที่ 3.2 มีการปฏิบัติ

ชีวิตมนุษย์ของตนเองที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ 1. นักเรียนสามารถวิเคราะห์นิสัยเชิงลบของตนเอง และกล้าปรับเปลี่ยนพฤติกรรมให้แสดงออกในเชิงบวกได้ ($\bar{X} = 4.53$, $S.D. = 1.15$)

จากผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนในภาพรวมขององค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก องค์ประกอบที่ 3 ถักทอมิตรภาพที่ยั่งยืนในองค์ประกอบย่อยที่ 3.2 มีการปฏิบัติชีวิตมนุษย์ของตนเองพบว่าข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงที่สุดคือ 1. นักเรียนสามารถวิเคราะห์นิสัยเชิงลบของตนเอง และกล้าปรับเปลี่ยนพฤติกรรมให้แสดงออกในเชิงบวกได้ ($PNI_{Modified} = 0.241$) รองลงมาคือ 2. เมื่อนักเรียนรู้ว่าพุดจาไม่ดีกับเพื่อนทั้งที่ตั้งใจและไม่ตั้งใจ นักเรียนจะรีบขอโทษและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในทันที ($PNI_{Modified} = 0.232$) ส่วนข้อคำถามขององค์ประกอบย่อยที่ 3.2 มีการปฏิบัติชีวิตมนุษย์ของตนเองที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นต่ำที่สุดคือ 4. นักเรียนเชื่อว่า การเปลี่ยนแปลงเชิงบวกของคนๆ หนึ่งจะส่งผลให้ผู้คนและสังคมรอบตัวเขาเปลี่ยนเป็นเชิงบวกหรือเชิงสร้างสรรค์ได้ ($PNI_{Modified} = 0.197$)

ตารางที่ 4. 16 สภาพปัจจุบัน สภาพพึงประสงค์และการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของจิตสำนึก
ความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนในภาพรวมขององค์ประกอบจิตสำนึกความเป็น
พลเมืองโลก **องค์ประกอบที่ 4 คัดค้านการใช้ความรุนแรง จำแนกตาม
องค์ประกอบย่อย**

องค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก	ภาพรวม (N = 1,707)					ลำดับที่
	สภาพปัจจุบัน (D)		สภาพพึงประสงค์ (I)		PNI _{Modified}	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
4. คัดค้านการใช้ความรุนแรง	3.78	1.11	4.62	1.14	0.221	1
4.1 ไม่ใช่ความรุนแรงด้วยตนเอง	3.66	1.17	4.60	1.23	0.257	1
1. แม่ผู้อื่นจะใช้ความรุนแรงกับนักเรียน แต่ นักเรียนก็จะไม่ได้ตอบด้วยความรุนแรง	3.51	1.16	4.51	1.18	0.285	2
2. แม่เพื่อนจะแกล้งนักเรียนอย่างมีหรือไม่มี เหตุผลก็ตามนักเรียนจะอดทนและพยายาม สนทนาพูดคุยปรับความเข้าใจกัน	3.46	1.16	4.53	1.40	0.309	1
3. นักเรียนเป็นคนไม่แกล้งเพื่อน ไม่รังแกเพื่อน	3.79	1.34	4.71	1.29	0.243	4
4. นักเรียนไม่พูดจาหยาบค้าย เปรียบเทียบ หรือ ถากถางผู้อื่นให้ได้อาย	3.62	1.12	4.60	1.20	0.271	3
5. นักเรียนเชื่อว่าการใช้ความรุนแรงไม่ว่ารูปแบบ ใดก็ตามไม่สามารถนำไปสู่การแก้ปัญหาที่ สร้างสรรค์และยั่งยืนได้	3.92	1.07	4.66	1.10	0.189	5
4.2 ไม่เป็นเหตุให้ผู้อื่นใช้ความรุนแรง	3.88	1.04	4.64	1.10	0.197	3
1. นักเรียนไม่ส่งเสริมผู้อื่นให้ใช้ความรุนแรงใน การแก้ไขปัญหา	3.99	1.08	4.71	1.10	0.180	4
2. นักเรียนไม่เคยสร้างความกดดันใดๆ จนเป็น เหตุให้ผู้อื่นต้องใช้ความรุนแรงแทน	3.95	1.01	4.67	1.10	0.182	3
3. แม่นักเรียนจะไม่ชอบใคร แต่นักเรียนไม่ยุ่ง คนอื่นให้ไม่ชอบเขาด้วย	3.86	0.99	4.61	1.11	0.194	2
4. เวลาเป็นเรื่องขัดแย้งกับเพื่อน นักเรียนจะรายงาน ให้คุณครูทราบไว้ก่อน และนักเรียนจะใช้ความ กล้าหาญที่จะขอสนทนาพูดคุยกับคุณครูเพื่อ ปรับความเข้าใจกันเองให้ได้	3.72	1.06	4.58	1.08	0.231	1

ตารางที่ 4.16 (ต่อ)

องค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก	ภาพรวม (N = 1,707)				PNI _{Modified}	ลำดับที่
	สภาพปัจจุบัน (D)		สภาพพึงประสงค์ (I)			
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
4.3 คัดค้านการใช้ความรุนแรงของผู้อื่น	3.82	1.12	4.62	1.09	0.210	2
1. นักเรียนไม่ทำเป็นมองข้ามหรือแกล้งทำเป็นมองไม่เห็นเมื่อพบเห็นผู้อื่นใช้ความรุนแรง	3.86	1.05	4.62	1.14	0.197	4
2. เมื่อนักเรียนพบเห็นการใช้ความรุนแรง นักเรียนจะพยายามแสดงปฏิกิริยาอย่างไร อย่างหนึ่งอย่างสุภาพเพื่อยับยั้งสถานการณ์	3.68	1.05	4.58	1.11	0.245	2
3. นักเรียนกล้าบอกคุณครูหรือคุณพ่อคุณแม่ ผู้ปกครองทันทีเมื่อนักเรียนหรือเพื่อนถูกรังแก ถูกกลั่นแกล้ง ถูกทำร้ายร่างกาย หรือถูกละเมิด	4.02	1.01	4.69	1.04	0.167	6
4. นักเรียนกล้าพูดห้ามคนที่กำลังแกล้งเพื่อนหรือตีเพื่อนอย่างสุภาพและเข้าใจ	3.83	0.97	4.62	1.08	0.206	3
5. นักเรียนใช้การสนทนาพูดคุยเป็นหลักในการปรับความเข้าใจ เพื่อให้ผู้อื่นหลีกเลี่ยงการใช้	3.87	1.56	4.63	1.05	0.196	5
6. นักเรียนกล้าที่จะเข้าไปช่วยไกล่เกลี่ยข้อพิพาทด้วยการสนทนาพูดคุย	3.64	1.07	4.56	1.14	0.253	1

จากตารางที่ 4.16 พบว่า สภาพปัจจุบันของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนในภาพรวมขององค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก องค์ประกอบที่ 4 คัดค้านการใช้ความรุนแรงอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.78$, S.D. = 1.11) เมื่อพิจารณารายองค์ประกอบย่อยพบว่าทั้ง 3 องค์ประกอบย่อยอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน โดยองค์ประกอบย่อยที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ องค์ประกอบย่อยที่ 4.2 ไม่เป็นเหตุให้ผู้อื่นใช้ความรุนแรง ($\bar{X} = 3.88$, S.D. = 1.04) รองลงมาคือ องค์ประกอบย่อยที่ 4.3 คัดค้านการใช้ความรุนแรงของผู้อื่น ($\bar{X} = 3.82$, S.D. = 1.12) ส่วน องค์ประกอบย่อยขององค์ประกอบที่ 4 คัดค้านการใช้ความรุนแรงที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ องค์ประกอบย่อยที่ 4.1 ไม่ใช้ความรุนแรงด้วยตนเอง ($\bar{X} = 3.66$, S.D. = 1.17)

สำหรับสภาพพึงประสงค์ของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนในภาพรวมขององค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก องค์ประกอบที่ 4 คัดค้านการใช้ความรุนแรงพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.62$, S.D. = 1.14) เมื่อพิจารณารายองค์ประกอบย่อยพบว่าทั้ง 3

องค์ประกอบย่อยอยู่ในระดับมากที่สุดเช่นเดียวกัน โดยองค์ประกอบย่อยที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ องค์ประกอบย่อยที่ 4.2 ไม่เป็นเหตุให้ผู้อื่นใช้ความรุนแรง ($\bar{X} = 4.64$, S.D. = 1.10) รองลงมาคือ องค์ประกอบย่อยที่ 4.3 คัดค้านการใช้ความรุนแรงของผู้อื่น ($\bar{X} = 4.62$, S.D. = 1.09) ส่วน องค์ประกอบย่อยขององค์ประกอบที่ 4 คัดค้านการใช้ความรุนแรงที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ องค์ประกอบย่อยที่ 4.1 ไม่ใช้ความรุนแรงด้วยตนเอง ($\bar{X} = 4.60$, S.D. = 1.23)

จากผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของ นักเรียนในภาพรวมขององค์ประกอบที่ 4 คัดค้านการใช้ความรุนแรง พบว่า องค์ประกอบย่อยที่มีค่า ดัชนีความต้องการจำเป็นสูงที่สุดคือ องค์ประกอบย่อยที่ 4.1 ไม่ใช้ความรุนแรงด้วยตนเอง ($PNI_{Modified} = 0.257$) รองลงมาคือ องค์ประกอบย่อยที่ 4.3 คัดค้านการใช้ความรุนแรงของผู้อื่น ($PNI_{Modified} = 0.210$) ส่วนองค์ประกอบย่อยขององค์ประกอบที่ 4 คัดค้านการใช้ความรุนแรงที่มีค่าดัชนีความ ต้องการจำเป็นต่ำที่สุดคือ องค์ประกอบย่อยที่ 4.2 ไม่เป็นเหตุให้ผู้อื่นใช้ความรุนแรง ($PNI_{Modified} = 0.197$)

เมื่อพิจารณาสภาพปัจจุบัน สภาพพึงประสงค์และการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของ จิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนในภาพรวมขององค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมือง โลก **องค์ประกอบที่ 4 คัดค้านการใช้ความรุนแรง จำแนกตามองค์ประกอบย่อย ผลการวิเคราะห์มี ดังนี้**

องค์ประกอบย่อยที่ 4.1 ไม่ใช้ความรุนแรงด้วยตนเอง

จากตารางที่ 4.16 พบว่า สภาพปัจจุบันของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียน ในภาพรวมขององค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก องค์ประกอบที่ 4 คัดค้านการใช้ความ รุนแรงในองค์ประกอบย่อยที่ 4.1 ไม่ใช้ความรุนแรงด้วยตนเองอยู่ในระดับปานกลางถึงระดับมาก โดย ข้อคำถามที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ 5. นักเรียนเชื่อว่าการใช้ความรุนแรงไม่ว่ารูปแบบใดก็ตามไม่สามารถ นำไปสู่การแก้ปัญหาที่สร้างสรรค์และยั่งยืนได้ ($\bar{X} = 3.92$, S.D. = 1.07) รองลงมาคือ 3. นักเรียนเป็น คนไม่แกล้งเพื่อน ไม่รังแกเพื่อนหรือตีเพื่อน ($\bar{X} = 3.79$, S.D. = 1.34) ส่วนข้อคำถามของ องค์ประกอบย่อยที่ 4.1 ไม่ใช้ความรุนแรงด้วยตนเองที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ 2. แม้เพื่อนจะแกล้ง นักเรียนอย่างมีหรือไม่มีเหตุผลก็ตาม นักเรียนจะอดทนและพยายามสนทนาพูดคุยปรับความเข้าใจกัน ($\bar{X} = 3.46$, S.D. = 1.16)

สำหรับสภาพพึงประสงค์ของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนในภาพรวม ขององค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก องค์ประกอบที่ 4 คัดค้านการใช้ความรุนแรงใน องค์ประกอบย่อยที่ 4.1 ไม่ใช้ความรุนแรงด้วยตนเองพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด โดยข้อคำถามที่มี

ค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ 3. นักเรียนเป็นคนไม่แก้งเพื่อน ไม่รังแกเพื่อนหรือตีเพื่อน ($\bar{X} = 4.71$, S.D. = 1.29) รองลงมาคือ 5. นักเรียนเชื่อว่าการใช้ความรุนแรงไม่ว่ารูปแบบใดก็ตามไม่สามารถนำไปสู่การแก้ปัญหาที่สร้างสรรค์และยั่งยืนได้ ($\bar{X} = 4.66$, S.D. = 1.10) ส่วนข้อความขององค์ประกอบย่อยที่ 4.1 ไม่ใช้ความรุนแรงด้วยตนเองที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ 1. แม้ผู้อื่นจะใช้ความรุนแรงกับนักเรียน แต่นักเรียนก็จะไม่ได้ตอบด้วยความรุนแรง ($\bar{X} = 4.51$, S.D. = 1.18)

จากผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนในภาพรวมขององค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก องค์ประกอบที่ 4 คัดค้านการใช้ความรุนแรงในองค์ประกอบย่อยที่ 4.1 ไม่ใช้ความรุนแรงด้วยตนเองพบว่าข้อความที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุดคือ 2. แม้เพื่อนจะแก้งนักเรียนอย่างมีหรือไม่มีเหตุผลก็ตาม นักเรียนจะอดทนและพยายามสนทนาพูดคุยปรับความเข้าใจกัน ($PNI_{Modified} = 0.309$) รองลงมาคือ 1. แม้ผู้อื่นจะใช้ความรุนแรงกับนักเรียน แต่นักเรียนก็จะไม่ได้ตอบด้วยความรุนแรง ($PNI_{Modified} = 0.285$) ส่วนข้อความขององค์ประกอบย่อยที่ 4.1 ไม่ใช้ความรุนแรงด้วยตนเองที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นต่ำที่สุดคือ 5. นักเรียนเชื่อว่าการใช้ความรุนแรงไม่ว่ารูปแบบใดก็ตามไม่สามารถนำไปสู่การแก้ปัญหาที่สร้างสรรค์และยั่งยืนได้ ($PNI_{Modified} = 0.189$)

องค์ประกอบย่อยที่ 4.2 ไม่เป็นเหตุให้ผู้อื่นใช้ความรุนแรง

จากตารางที่ 4.16 พบว่า สภาพปัจจุบันของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนในภาพรวมขององค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก องค์ประกอบที่ 4 คัดค้านการใช้ความรุนแรงในองค์ประกอบย่อยที่ 4.2 ไม่เป็นเหตุให้ผู้อื่นใช้ความรุนแรงอยู่ในระดับมาก โดยข้อความที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ 1. นักเรียนไม่ส่งเสริมผู้อื่นให้ใช้ความรุนแรงในการแก้ไข้ปัญหา ($\bar{X} = 3.99$, S.D. = 1.08) รองลงมาคือ 2. นักเรียนไม่เคยสร้างความกดดันใดๆ จนเป็นเหตุให้ผู้อื่นต้องใช้ความรุนแรงแทน ($\bar{X} = 3.95$, S.D. = 1.01) ส่วนข้อความขององค์ประกอบย่อยที่ 4.2 ไม่เป็นเหตุให้ผู้อื่นใช้ความรุนแรงที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ 4. เวลาที่มีเรื่องขัดแย้งกับเพื่อน นักเรียนจะรายงานให้คุณครูทราบไว้ก่อน และนักเรียนจะใช้ความกล้าหาญที่จะขอสนทนาพูดคุยกับคุณครูเพื่อปรับความเข้าใจกันเองให้ได้ ($\bar{X} = 3.72$, S.D. = 1.06)

สำหรับสภาพพึงประสงค์ของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนในภาพรวมขององค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก องค์ประกอบที่ 4 คัดค้านการใช้ความรุนแรงในองค์ประกอบย่อยที่ 4.2 ไม่เป็นเหตุให้ผู้อื่นใช้ความรุนแรงพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด โดยข้อความที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ 1. นักเรียนไม่ส่งเสริมผู้อื่นให้ใช้ความรุนแรงในการแก้ไข้ปัญหา ($\bar{X} = 4.71$, S.D. = 1.10) รองลงมาคือ 2. นักเรียนไม่เคยสร้างความกดดันใดๆ จนเป็นเหตุให้ผู้อื่นต้องใช้ความรุนแรง

แทน ($\bar{X} = 4.67$, S.D. = 1.10) ส่วนข้อความขององค์ประกอบย่อยที่ 4.2 ไม่เป็นเหตุให้ผู้อื่นใช้ความรุนแรงที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ 4. เวลาเมื่อเรื่องขัดแย้งกับเพื่อน นักเรียนจะรายงานให้คุณครูทราบไว้ก่อน และนักเรียนจะใช้ความกล้าหาญที่จะขอสนทนาพูดคุยกับคุณครูเพื่อปรับความเข้าใจกันเองให้ได้ ($\bar{X} = 4.58$, S.D. = 1.08)

จากผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนในภาพรวมขององค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก องค์ประกอบที่ 4 คัดค้านการใช้ความรุนแรงในองค์ประกอบย่อยที่ 4.2 ไม่เป็นเหตุให้ผู้อื่นใช้ความรุนแรงพบว่าข้อความที่มีความต้องการจำเป็นที่สุดคือ 4. เวลาเมื่อเรื่องขัดแย้งกับเพื่อน นักเรียนจะรายงานให้คุณครูทราบไว้ก่อน และนักเรียนจะใช้ความกล้าหาญที่จะขอสนทนาพูดคุยกับคุณครูเพื่อปรับความเข้าใจกันเองให้ได้ (PNI_{Modified} = 0.231) รองลงมาคือ 3. แม้นักเรียนจะไม่ชอบใคร แต่นักเรียนไม่ยุ่งคนอื่นให้ไม่ชอบเขาด้วย (PNI_{Modified} = 0.194) ส่วนข้อความขององค์ประกอบย่อยที่ 4.2 ไม่เป็นเหตุให้ผู้อื่นใช้ความรุนแรงที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นต่ำที่สุดคือ 1. นักเรียนไม่ส่งเสริมผู้อื่นให้ใช้ความรุนแรงในการแก้ไขปัญหา (PNI_{Modified} = 0.180)

องค์ประกอบย่อยที่ 4.3 คัดค้านการใช้ความรุนแรงของผู้อื่น

จากตารางที่ 4.16 พบว่า สภาพปัจจุบันของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนในภาพรวมขององค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก องค์ประกอบที่ 4 คัดค้านการใช้ความรุนแรงในองค์ประกอบย่อยที่ 4.3 คัดค้านการใช้ความรุนแรงของผู้อื่นพบว่าอยู่ในระดับมาก โดยข้อความที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุดคือ 3. นักเรียนกล้าบอกคุณครูหรือคุณพ่อคุณแม่ผู้ปกครองทันทีเมื่อนักเรียนหรือเพื่อนถูกรังแก ถูกกลั่นแกล้ง ถูกทำร้ายร่างกาย หรือถูกละเมิดทางเพศ ($\bar{X} = 4.02$, S.D. = 1.01) รองลงมาคือ 5. นักเรียนใช้การสนทนาพูดคุยเป็นหลักในการปรับความเข้าใจ เพื่อให้ผู้อื่นหลีกเลี่ยงการใช้ความรุนแรง ($\bar{X} = 3.87$, S.D. = 1.56) ส่วนข้อความขององค์ประกอบย่อยที่ 4.3 คัดค้านการใช้ความรุนแรงของผู้อื่นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ 6. นักเรียนกล้าที่จะเข้าไปช่วยไกล่เกลี่ยข้อพิพาทด้วยการสนทนาพูดคุย ($\bar{X} = 3.64$, S.D. = 1.07)

สำหรับสภาพพึงประสงค์ของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนในภาพรวมขององค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก องค์ประกอบที่ 4 คัดค้านการใช้ความรุนแรงในองค์ประกอบย่อยที่ 4.3 คัดค้านการใช้ความรุนแรงของผู้อื่นพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด โดยข้อความที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุดคือ 3. นักเรียนกล้าบอกคุณครูหรือคุณพ่อคุณแม่ผู้ปกครองทันทีเมื่อนักเรียนหรือเพื่อนถูกรังแก ถูกกลั่นแกล้ง ถูกทำร้ายร่างกาย หรือถูกละเมิดทางเพศ ($\bar{X} = 4.69$, S.D. = 1.04) รองลงมาคือ 5. นักเรียนใช้การสนทนาพูดคุยเป็นหลักในการปรับความเข้าใจ เพื่อให้ผู้อื่นหลีกเลี่ยง

การใช้ความรุนแรง ($\bar{X} = 4.63$, S.D. = 1.05) ส่วนข้อความขององค์ประกอบย่อยที่ 4.3 คัดค้านการใช้ความรุนแรงของผู้อื่นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ 6. นักเรียนกล้าที่จะเข้าไปช่วยไกล่เกลี่ยข้อพิพาทด้วยการสนทนาพูดคุย ($\bar{X} = 4.56$, S.D. = 1.14)

จากผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนในภาพรวมขององค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก องค์ประกอบที่ 4 คัดค้านการใช้ความรุนแรงในองค์ประกอบย่อยที่ 4.3 คัดค้านการใช้ความรุนแรงของผู้อื่นพบว่าข้อความที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงที่สุดคือ 6. นักเรียนกล้าที่จะเข้าไปช่วยไกล่เกลี่ยข้อพิพาทด้วยการสนทนาพูดคุย ($PNI_{Modified} = 0.253$) รองลงมาคือ 2. เมื่อนักเรียนพบเห็นการใช้ความรุนแรง นักเรียนจะพยายามแสดงปฏิกิริยาอย่างไรอย่างหนึ่งอย่างสุภาพเพื่อยับยั้งสถานการณ์เหล่านั้น ($PNI_{Modified} = 0.245$) ส่วนข้อความขององค์ประกอบย่อยที่ 4.3 คัดค้านการใช้ความรุนแรงของผู้อื่นที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นต่ำที่สุดคือ 3. นักเรียนกล้าบอกคุณครูหรือคุณพ่อคุณแม่ผู้ปกครองทันทีเมื่อนักเรียนหรือเพื่อนถูกรังแก ถูกกลั่นแกล้ง ถูกทำร้ายร่างกาย หรือถูกละเมิดทางเพศ ($PNI_{Modified} = 0.167$)

ตารางที่ 4. 17 สภาพปัจจุบัน สภาพพึงประสงค์และการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนในภาพรวมขององค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก องค์ประกอบที่ 5 นำชีวิตด้วยความรู้และปัญญา จำแนกตามองค์ประกอบย่อย

องค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก	สภาพปัจจุบัน (D)		สภาพพึงประสงค์ (I)		PNI _{Modified}	ลำดับที่
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
5. นำชีวิตด้วยความรู้และปัญญา	3.81	0.99	4.62	1.07	0.211	2
5.1 มีเป้าหมายที่ชัดเจนเพื่อการสร้างคุณค่า	3.78	0.97	4.59	1.05	0.212	2
1. ในการทำกิจกรรมต่างๆ นักเรียนตั้งเป้าหมายอย่างชัดเจน เพื่อให้ก่อเกิดประโยชน์ที่สร้างคุณค่าต่อสังคมและส่วนรวม	3.81	0.98	4.58	1.06	0.202	2
2. นักเรียนดำเนินชีวิตอย่างมีเป้าหมายตามแบบฉบับที่ตนเองชอบ และสามารถก่อให้เกิดประโยชน์และสร้างคุณค่าต่อเพื่อนมนุษย์ได้ด้วย	3.82	0.96	4.59	1.05	0.202	2
3. นักเรียนฝึกฝนการคิดวิเคราะห์อย่างมีเหตุผล เพื่อนำมาปรับใช้ให้เกิดประโยชน์ในการดำเนินชีวิต	3.72	0.98	4.59	1.05	0.234	1

ตารางที่ 4.17 (ต่อ)

องค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก	ภาพรวม (N = 1,707)					
	สภาพปัจจุบัน (D)		สภาพพึงประสงค์ (I)		PNI _{Modified}	ลำดับที่
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
5.2 มีความสำนึกรับผิดชอบอย่างเต็มที่	3.85	1.01	4.63	1.09	0.205	3
1. นักเรียนทุ่มเทพลังทั้งหมดอย่างเต็มที่ทั้งในการเรียนและกิจกรรม ลงมือทำด้วยความตั้งใจจริงจังไม่ว่าผลจะออกมาอย่างไรก็ตาม	3.81	0.98	4.63	1.06	0.215	2
2. เมื่อตั้งใจทำงานเต็มที่แล้ว ถ้าผลลัพธ์ออกมาไม่ดี นักเรียนกล้าที่จะทบทวนและวางแผนต่อสู้ใหม่ได้	3.79	1.06	4.60	1.09	0.214	3
3. นักเรียนทำงานหรือกิจกรรมที่ได้รับมอบหมายอย่างขยันขันแข็งจนกว่างานจะสำเร็จลุล่วง	3.93	1.00	4.66	1.10	0.186	4
4. แม้เจอเรื่องยากขนาดไหน นักเรียนทำทนายตนเองอย่างถึงที่สุดด้วยการค้นคว้าหาความรู้ เพียรพยายามอย่างมีสติและทำจนถึงที่สุด	3.73	1.03	4.61	1.12	0.236	1
5. นักเรียนซื่อสัตย์ต่อความตั้งใจของตนเองและเคารพในความคาดหวังของผู้อื่นที่มีต่อตัวนักเรียน	3.97	0.97	4.67	1.06	0.176	5
5.3 มีความปรารถนาอันแรงกล้าที่จะอุทิศตนเพื่อความผาสุกของมนุษยชาติและโลก	3.79	0.99	4.61	1.07	0.217	1
1. นักเรียนคิดว่าตลอดเวลาที่ผ่านมา ผู้คนรอบตัวนักเรียนได้สร้างประโยชน์มากมายให้แก่กัน	3.93	1.02	4.65	1.09	0.183	5
2. นักเรียนตอบแทนบุญคุณต่อผู้คน สังคมและสิ่งแวดล้อมอย่างกระตือรือร้น	3.82	0.91	4.62	1.04	0.209	4
3. นักเรียนสามารถสร้างแรงบันดาลใจในการอุทิศตนเพื่อความผาสุกของมนุษยชาติให้กับผู้อื่นได้	3.69	0.98	4.57	1.07	0.238	1
4. นักเรียนมักค้นหาโอกาสที่ลงมือนำความรู้ที่ได้เรียนมามาก่อให้เกิดอิทธิพลเชิงบวกแก่ผู้คน สังคม และสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นรูปธรรม	3.71	1.04	4.58	1.09	0.235	2
5. นักเรียนเรียนรู้ทุกอย่าง เพื่อให้มีความสามารถในการสร้างสรรค์สังคมให้มีความเท่าเทียมยิ่งขึ้นและสร้างสภาพแวดล้อมรอบตัวให้สุขสงบยิ่งขึ้นทั้งในปัจจุบันและในอนาคต	3.81	1.02	4.65	1.08	0.220	3

จากตารางที่ 4.17 พบว่า สภาพปัจจุบันของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนในภาพรวมขององค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก องค์ประกอบที่ 5 นำชีวิตด้วยความรู้และปัญญาอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.81$, S.D. = 0.99) เมื่อพิจารณารายองค์ประกอบย่อยพบว่าทั้ง 3 องค์ประกอบย่อยอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน โดยองค์ประกอบย่อยที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ องค์ประกอบย่อยที่ 5.2 มีความสำนึกรับผิดชอบอย่างเต็มที่ ($\bar{X} = 3.85$, S.D. = 1.01) รองลงมาคือ องค์ประกอบย่อยที่ 5.3 มีความปรารถนาอันแรงกล้าที่จะอุทิศตนเพื่อความผาสุกของมนุษยชาติและโลก ($\bar{X} = 3.79$, S.D. = 0.99) ส่วนองค์ประกอบย่อยขององค์ประกอบที่ 5 นำชีวิตด้วยความรู้และปัญญาที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ องค์ประกอบย่อยที่ 5.1 มีเป้าหมายที่ชัดเจนเพื่อการสร้างคุณค่า ($\bar{X} = 3.78$, S.D. = 0.97)

สำหรับสภาพพึงประสงค์ของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนในภาพรวมขององค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก องค์ประกอบที่ 5 นำชีวิตด้วยความรู้และปัญญาอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.62$, S.D. = 1.07) เมื่อพิจารณารายองค์ประกอบย่อยพบว่าทั้ง 3 องค์ประกอบย่อยอยู่ในระดับมากที่สุดเช่นเดียวกัน โดยองค์ประกอบย่อยที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ องค์ประกอบย่อยที่ 5.2 มีความสำนึกรับผิดชอบอย่างเต็มที่ ($\bar{X} = 4.63$, S.D. = 1.09) รองลงมาคือ องค์ประกอบย่อยที่ 5.3 มีความปรารถนาอันแรงกล้าที่จะอุทิศตนเพื่อความผาสุกของมนุษยชาติและโลก ($\bar{X} = 4.61$, S.D. = 1.07) ส่วนองค์ประกอบย่อยขององค์ประกอบที่ 5 นำชีวิตด้วยความรู้และปัญญาที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ องค์ประกอบย่อยที่ 5.1 มีเป้าหมายที่ชัดเจนเพื่อการสร้างคุณค่า ($\bar{X} = 4.59$, S.D. = 1.05)

จากผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนในภาพรวมขององค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก องค์ประกอบที่ 5 นำชีวิตด้วยความรู้และปัญญาพบว่าองค์ประกอบย่อยที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงที่สุดคือ องค์ประกอบย่อยที่ 5.3 มีความปรารถนาอันแรงกล้าที่จะอุทิศตนเพื่อความผาสุกของมนุษยชาติและโลก ($PNI_{Modified} = 0.217$) รองลงมาคือ องค์ประกอบย่อยที่ 5.1 มีเป้าหมายที่ชัดเจนเพื่อการสร้างคุณค่า ($PNI_{Modified} = 0.212$) ส่วนองค์ประกอบย่อยขององค์ประกอบที่ 5 นำชีวิตด้วยความรู้และปัญญาที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นต่ำที่สุดคือ องค์ประกอบย่อยที่ 5.2 มีความสำนึกรับผิดชอบอย่างเต็มที่ ($PNI_{Modified} = 0.205$)

เมื่อพิจารณาสภาพปัจจุบัน สภาพพึงประสงค์และการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนในภาพรวมขององค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก องค์ประกอบที่ 5 นำชีวิตด้วยความรู้และปัญญา จำแนกตามองค์ประกอบย่อย ผลการวิเคราะห์มีดังนี้

องค์ประกอบย่อยที่ 5.1 มีเป้าหมายที่ชัดเจนเพื่อการสร้างคุณค่า

จากตารางที่ 4.17 พบว่า สภาพปัจจุบันของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนในภาพรวมขององค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก องค์ประกอบที่ 5 นำชีวิตด้วยความรู้และปัญญาในองค์ประกอบย่อยที่ 5.1 มีเป้าหมายที่ชัดเจนเพื่อการสร้างคุณค่าอยู่ในระดับมาก โดยข้อคำถามที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ 2. นักเรียนดำเนินชีวิตอย่างมีเป้าหมายตามแบบฉบับที่ตนเองชอบ และสามารถก่อให้เกิดประโยชน์และสร้างคุณค่าต่อเพื่อนมนุษย์ได้ด้วย ($\bar{X} = 3.82$, S.D. = 0.96) รองลงมาคือ 1. ในการทำกิจกรรมต่างๆ นักเรียนตั้งเป้าหมายอย่างชัดเจน เพื่อให้ก่อให้เกิดประโยชน์ที่สร้างคุณค่าต่อสังคมและส่วนรวม ($\bar{X} = 3.81$, S.D. = 0.98) ส่วนข้อคำถามขององค์ประกอบย่อยที่ 5.1 มีเป้าหมายที่ชัดเจนเพื่อการสร้างคุณค่าที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ 3. นักเรียนฝึกฝนการคิดวิเคราะห์อย่างมีเหตุผลเพื่อนำมาปรับใช้ให้เกิดประโยชน์ในการดำเนินชีวิต ($\bar{X} = 3.72$, S.D. = 0.98)

สำหรับสภาพพึงประสงค์ของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนในภาพรวมขององค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก องค์ประกอบที่ 5 นำชีวิตด้วยความรู้และปัญญาในองค์ประกอบย่อยที่ 5.1 มีเป้าหมายที่ชัดเจนเพื่อการสร้างคุณค่าพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด โดยข้อคำถามที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ 2. นักเรียนดำเนินชีวิตอย่างมีเป้าหมายตามแบบฉบับที่ตนเองชอบ และสามารถก่อให้เกิดประโยชน์และสร้างคุณค่าต่อเพื่อนมนุษย์ได้ด้วย ($\bar{X} = 4.59$, S.D. = 1.05) และ 3. นักเรียนฝึกฝนการคิดวิเคราะห์อย่างมีเหตุผลเพื่อนำมาปรับใช้ให้เกิดประโยชน์ในการดำเนินชีวิต ($\bar{X} = 4.59$, S.D. = 1.05) ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ส่วนข้อคำถามขององค์ประกอบย่อยที่ 5.1 มีเป้าหมายที่ชัดเจนเพื่อการสร้างคุณค่าที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ 1. ในการทำกิจกรรมต่างๆ นักเรียนตั้งเป้าหมายอย่างชัดเจน เพื่อให้ก่อให้เกิดประโยชน์ที่สร้างคุณค่าต่อสังคมและส่วนรวม ($\bar{X} = 4.58$, S.D. = 1.06)

จากผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนในภาพรวมขององค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก องค์ประกอบที่ 5 นำชีวิตด้วยความรู้และปัญญาในองค์ประกอบย่อยที่ 5.1 มีเป้าหมายที่ชัดเจนเพื่อการสร้างคุณค่าพบว่าข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุดคือ 3. นักเรียนฝึกฝนการคิดวิเคราะห์อย่างมีเหตุผลเพื่อนำมาปรับใช้ให้เกิดประโยชน์ในการดำเนินชีวิต ($PNI_{Modified} = 0.234$) ส่วนข้อคำถามขององค์ประกอบย่อยที่ 5.1 มีเป้าหมายที่ชัดเจนเพื่อการสร้างคุณค่าที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นต่ำที่สุดคือ 1. ในการทำกิจกรรมต่างๆ นักเรียนตั้งเป้าหมายอย่างชัดเจน เพื่อให้ก่อให้เกิดประโยชน์ที่สร้างคุณค่าต่อสังคมและส่วนรวม ($PNI_{Modified} = 0.202$) และ 2. นักเรียนดำเนินชีวิตอย่างมีเป้าหมายตามแบบฉบับที่ตนเองชอบ และสามารถก่อให้เกิดประโยชน์และสร้างคุณค่าต่อเพื่อนมนุษย์ได้ด้วย ($PNI_{Modified} = 0.202$) ซึ่งมีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นเท่ากัน

องค์ประกอบย่อยที่ 5.2 มีความสำนึกรับผิดชอบอย่างเต็มที่

จากตารางที่ 4.17 พบว่า สภาพปัจจุบันของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนในภาพรวมขององค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก องค์ประกอบที่ 5 นำชีวิตด้วยความรู้และปัญญาในองค์ประกอบย่อยที่ 5.2 มีความสำนึกรับผิดชอบอย่างเต็มที่อยู่ในระดับมาก โดยข้อคำถามที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ 5. นักเรียนเชื่อสัจย์ต่อความตั้งใจของตนเองและเคารพในความคาดหวังของผู้อื่นที่มีต่อตัวนักเรียน ($\bar{X} = 3.97$, S.D. = 0.97) รองลงมาคือ 3. นักเรียนทำงานหรือกิจกรรมที่ได้รับมอบหมายอย่างขยันขันแข็งจนกว่างานจะสำเร็จลุล่วง ($\bar{X} = 3.93$, S.D. = 1.00) ส่วนข้อคำถามขององค์ประกอบย่อยที่ 5.2 มีความสำนึกรับผิดชอบอย่างเต็มที่ที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ 4. แม้เจอเรื่องยากขนาดไหน นักเรียนทำทนายตนเองอย่างถึงที่สุดด้วยการค้นคว้าหาความรู้ เพียรพยายามอย่างมีสติและทำงานถึงที่สุด ($\bar{X} = 3.73$, S.D. = 1.03)

สำหรับสภาพพึงประสงค์ของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนในภาพรวมขององค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก องค์ประกอบที่ 5 นำชีวิตด้วยความรู้และปัญญาในองค์ประกอบย่อยที่ 5.2 มีความสำนึกรับผิดชอบอย่างเต็มที่พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด โดยข้อคำถามที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ 5. นักเรียนเชื่อสัจย์ต่อความตั้งใจของตนเองและเคารพในความคาดหวังของผู้อื่นที่มีต่อตัวนักเรียน ($\bar{X} = 4.67$, S.D. = 1.06) รองลงมาคือ 3. นักเรียนทำงานหรือกิจกรรมที่ได้รับมอบหมายอย่างขยันขันแข็งจนกว่างานจะสำเร็จลุล่วง ($\bar{X} = 4.66$, S.D. = 1.10) ส่วนข้อคำถามขององค์ประกอบย่อยที่ 5.2 มีความสำนึกรับผิดชอบอย่างเต็มที่ที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ 2. เมื่อตั้งใจทำงานเต็มที่แล้ว ถ้าผลลัพธ์ออกมาไม่ดี นักเรียนกล้าที่จะทบทวนและวางแผนต่อสู้ใหม่ได้ ($\bar{X} = 4.60$, S.D. = 1.09)

จากผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนในภาพรวมขององค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก องค์ประกอบที่ 5 นำชีวิตด้วยความรู้และปัญญาในองค์ประกอบย่อยที่ 5.2 มีความสำนึกรับผิดชอบอย่างเต็มที่พบว่าข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุดคือ 4. แม้เจอเรื่องยากขนาดไหน นักเรียนทำทนายตนเองอย่างถึงที่สุดด้วยการค้นคว้าหาความรู้ เพียรพยายามอย่างมีสติและทำงานถึงที่สุด ($PNI_{Modified} = 0.226$) รองลงมาคือ 1. นักเรียนทุ่มเทพลังทั้งหมดอย่างเต็มที่ทั้งในการเรียนและกิจกรรม ลงมือทำด้วยความตั้งใจจริงจัง ไม่ว่าจะผลจะออกมาอย่างไรก็ตาม ($PNI_{Modified} = 0.215$) ส่วนข้อคำถามขององค์ประกอบย่อยที่ 5.2 มีความสำนึกรับผิดชอบอย่างเต็มที่ที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นต่ำที่สุดคือ 5. นักเรียนเชื่อสัจย์ต่อความตั้งใจของตนเองและเคารพในความคาดหวังของผู้อื่นที่มีต่อตัวนักเรียน ($PNI_{Modified} = 0.176$)

องค์ประกอบย่อยที่ 5.3 มีความปรารถนาอันแรงกล้าที่จะอุทิศตนเพื่อความผาสุกของมนุษยชาติและโลก

จากตารางที่ 4.17 พบว่า สภาพปัจจุบันของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนในภาพรวมขององค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก องค์ประกอบที่ 5 นำชีวิตด้วยความรู้และปัญญาในองค์ประกอบย่อยที่ 5.3 มีความปรารถนาอันแรงกล้าที่จะอุทิศตนเพื่อความผาสุกของมนุษยชาติและโลกอยู่ในระดับมาก โดยข้อความที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ 1. นักเรียนคิดว่าตลอดเวลาที่ผ่านมา ผู้คนรอบตัวนักเรียนได้สร้างประโยชน์มากมายให้แก่ทุกคน ($\bar{X} = 3.93$, S.D. = 1.02) รองลงมาคือ 2. นักเรียนตอบแทนบุญคุณต่อผู้คน สังคมและสิ่งแวดล้อมอย่างกระตือรือร้น ($\bar{X} = 3.82$, S.D. = 0.91) ส่วนข้อความขององค์ประกอบย่อยที่ 5.3 มีความปรารถนาอันแรงกล้าที่จะอุทิศตนเพื่อความผาสุกของมนุษยชาติและโลกที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ 3. นักเรียนสามารถสร้างแรงบันดาลใจในการอุทิศตนเพื่อความผาสุกของมนุษยชาติให้กับผู้อื่นได้ ($\bar{X} = 3.69$, S.D. = 0.98)

สำหรับสภาพพึงประสงค์ของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนในภาพรวมขององค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก องค์ประกอบที่ 5 นำชีวิตด้วยความรู้และปัญญาในองค์ประกอบย่อยที่ 5.3 มีความปรารถนาอันแรงกล้าที่จะอุทิศตนเพื่อความผาสุกของมนุษยชาติและโลกพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด โดยข้อความที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ 1. นักเรียนคิดว่าตลอดเวลาที่ผ่านมา ผู้คนรอบตัวนักเรียนได้สร้างประโยชน์มากมายให้แก่ทุกคน ($\bar{X} = 4.65$, S.D. = 1.09) และ 5. นักเรียนเรียนรู้ทุกอย่าง เพื่อให้มีความสามารถในการสร้างสรรค์สังคมให้มีความเท่าเทียมยิ่งขึ้นและสร้างสภาพแวดล้อมรอบตัวให้สุขสงบยิ่งขึ้นทั้งในปัจจุบันและในอนาคต ($\bar{X} = 4.65$, S.D. = 1.08) ซึ่งมีความเฉลี่ยเท่ากัน รองลงมาคือ 2. นักเรียนตอบแทนบุญคุณต่อผู้คน สังคมและสิ่งแวดล้อมอย่างกระตือรือร้น ($\bar{X} = 4.62$, S.D. = 1.04) ส่วนข้อความขององค์ประกอบย่อยที่ 5.3 มีความปรารถนาอันแรงกล้าที่จะอุทิศตนเพื่อความผาสุกของมนุษยชาติและโลกที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ 3. นักเรียนสามารถสร้างแรงบันดาลใจในการอุทิศตนเพื่อความผาสุกของมนุษยชาติให้กับผู้อื่นได้ ($\bar{X} = 4.57$, S.D. = 1.07)

จากผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนในภาพรวมขององค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก องค์ประกอบที่ 5 นำชีวิตด้วยความรู้และปัญญาในองค์ประกอบย่อยที่ 5.3 มีความปรารถนาอันแรงกล้าที่จะอุทิศตนเพื่อความผาสุกของมนุษยชาติและโลกพบว่าข้อความที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุดคือ 3. นักเรียนสามารถสร้างแรงบันดาลใจในการอุทิศตนเพื่อความผาสุกของมนุษยชาติให้กับผู้อื่นได้ ($PNI_{Modified} = 0.238$) รองลงมาคือ 4. นักเรียนมักค้นหาโอกาสที่ลงมือนำความรู้ที่ได้เรียนมามาก่อนให้เกิดอิทธิพลเชิงบวกแก่ผู้คน สังคมและสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นรูปธรรม ($PNI_{Modified} = 0.235$) ส่วนข้อความขององค์ประกอบ

ย่อยที่ 5.3 มีความปรารถนาอันแรงกล้าที่จะอุทิศตนเพื่อความผาสุกของมนุษยชาติและโลกที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นต่ำที่สุดคือ 1. นักเรียนคิดว่าตลอดเวลาที่ผ่านมา ผู้คนรอบตัวนักเรียนได้สร้างประโยชน์มากมายให้แก่ นักเรียน ($PNI_{Modified} = 0.183$)

3) สภาพปัจจุบัน สภาพพึงประสงค์และการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนโดยจำแนกตามสังกัดโรงเรียนและองค์ประกอบย่อย

3.1 สภาพปัจจุบัน สภาพพึงประสงค์และการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนโดย จำแนกตามสังกัดโรงเรียน

ตารางที่ 4. 18 สภาพปัจจุบัน สภาพพึงประสงค์และการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนโดยจำแนกตามสังกัดโรงเรียน

องค์ประกอบ	สพฐ. (N = 373)					กทม. (N = 624)					สช. (N = 710)							
	สภาพปัจจุบัน (D)		สภาพพึงประสงค์ (I)		$PNI_{Modified}$ ลำดับที่	สภาพปัจจุบัน (D)		สภาพพึงประสงค์ (I)		$PNI_{Modified}$ ลำดับที่	สภาพปัจจุบัน (D)		สภาพพึงประสงค์ (I)		$PNI_{Modified}$ ลำดับที่			
จิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		\bar{X}	S.D.	
1. เชิดชูศักดิ์ศรีของชีวิต	3.86	0.86	4.66	1.16	0.207	2	3.76	0.90	4.55	1.05	0.210	3	3.82	0.85	4.63	1.09	0.212	1
2. เคารพในเอกัตภาพ	3.89	0.89	4.65	1.01	0.195	4	3.83	0.88	4.58	1.04	0.197	5	3.91	0.87	4.67	1.10	0.193	5
3. ถักทอมิตรภาพที่ยั่งยืน	3.91	0.97	4.67	1.24	0.192	5	3.83	1.09	4.60	1.07	0.202	4	3.89	0.87	4.62	1.04	0.186	2
4. คัดค้านการใช้ความรุนแรง	3.76	1.09	4.64	1.13	0.233	1	3.77	1.19	4.63	1.18	0.228	1	3.81	1.04	4.61	1.11	0.210	2
5. นำชีวิตด้วยความรู้และปัญญา	3.85	1.01	4.63	1.07	0.205	3	3.77	1.02	4.61	1.07	0.224	2	3.83	0.96	4.61	1.08	0.204	4
รวม	3.85	0.96	4.65	1.12	0.207		3.79	1.02	4.59	1.08	0.211		3.85	0.92	4.63	1.08	0.201	

จากตารางที่ 4.18 พบว่า สภาพปัจจุบันของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนโดยจำแนกตามสังกัดโรงเรียนอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาโดยแยกสังกัดโรงเรียน พบว่า สังกัดโรงเรียนที่มีค่าเฉลี่ยของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนสูงที่สุดคือ สังกัด สพฐ. ($\bar{X} = 3.85$, S.D. = 0.96) และ สังกัด สช. ($\bar{X} = 3.85$, S.D. = 0.92) ส่วนสังกัดโรงเรียนที่มีค่าเฉลี่ยของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนต่ำที่สุดคือ สังกัด กทม. ($\bar{X} = 3.79$, S.D. = 1.02)

สำหรับสภาพพึงประสงค์ของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนโดยจำแนกตามสังกัดโรงเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด พบว่าสังกัดโรงเรียนที่มีค่าเฉลี่ยของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนสูงที่สุดคือ สังกัด สพฐ. ($\bar{X} = 4.65$, S.D. = 1.12) รองลงมาคือ สังกัด สช. ($\bar{X} = 4.63$, S.D. = 1.08) ส่วนสังกัดโรงเรียนที่มีค่าเฉลี่ยของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนต่ำที่สุดคือ สังกัด กทม. ($\bar{X} = 4.59$, S.D. = 1.08)

จากผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นขององค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนโดยจำแนกตามสังกัดโรงเรียนพบว่าโรงเรียนในสังกัด กทม. และโรงเรียนในสังกัด สข. มีลำดับความต้องการจำเป็นขององค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนที่สูงที่สุด องค์ประกอบเดียวกันคือ องค์ประกอบที่ 4 คัดค้านการใช้ความรุนแรง ส่วนโรงเรียนในสังกัด สพฐ. มีลำดับความต้องการจำเป็นขององค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนที่สูงที่สุดคือ องค์ประกอบที่ 1 เชิดชูศักดิ์ศรีของชีวิต

3.2 สภาพปัจจุบัน สภาพพึงประสงค์และการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนโดยจำแนกตามสังกัดโรงเรียนและองค์ประกอบย่อย

ตารางที่ 4. 19 สภาพปัจจุบัน สภาพพึงประสงค์และการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนในโรงเรียนสังกัด สพฐ. จำแนกตามองค์ประกอบย่อย

องค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก	สหฐ. (N = 373)					
	สภาพปัจจุบัน (D)		สภาพพึงประสงค์ (I)		PNI _{Modified}	ลำดับที่
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1. เชิดชูศักดิ์ศรีของชีวิต	3.86	0.86	4.66	1.16	0.207	2
1.1 มีความเมตตากรุณาที่จะไม่ทอดทิ้งผู้อื่นให้ทุกข์ตามลำพัง	3.91	0.83	4.65	0.98	0.189	3
1.2 มีปัญญาที่เข้าใจในความเท่าเทียมและศักยภาพที่ไร้ขอบเขตจำกัด	3.81	0.88	4.65	1.02	0.220	1
1.3 มีความกล้าหาญที่จะลงมือทำให้ความแตกต่างกลายเป็นการยกระดับความเป็นมนุษย์ของตนเองและของผู้อื่น	3.85	0.87	4.68	1.58	0.216	2
2. เคารพในเอกัตภาพ	3.89	0.89	4.65	1.01	0.195	4
2.1 เคารพในภาระหน้าที่เฉพาะของบุคคล	3.86	0.89	4.67	1.02	0.210	1
2.2 เคารพในคุณลักษณะเฉพาะของบุคคล	3.89	0.94	4.65	1.02	0.196	2
2.3 เคารพในวิถีการดำเนินชีวิตของบุคคล	3.98	0.83	4.63	0.99	0.163	3
3. ถักทอมิตรภาพที่ยั่งยืน	3.91	0.97	4.67	1.24	0.192	5
3.1 ความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน	4.02	0.92	4.68	0.99	0.163	2
3.2 มีการปฏิบัติชีวิตมนุษย์ของตนเอง	3.81	1.03	4.66	1.49	0.223	1
4. คัดค้านการใช้ความรุนแรง	3.76	1.09	4.64	1.13	0.233	1
4.1 ไม่ใช้ความรุนแรงด้วยตนเอง	3.66	1.15	4.62	1.18	0.264	1
4.2 ไม่เป็นเหตุให้ผู้อื่นใช้ความรุนแรง	3.88	1.06	4.68	1.09	0.206	3
4.3 คัดค้านการใช้ความรุนแรงของผู้อื่น	3.77	1.07	4.62	1.12	0.226	2
5. นำชีวิตด้วยความรู้และปัญญา	3.85	1.01	4.63	1.07	0.205	3
5.1 มีเป้าหมายที่ชัดเจนเพื่อการสร้างคุณค่า	3.81	0.97	4.62	1.05	0.212	1
5.2 มีความสำนึกรับผิดชอบอย่างเต็มที่	3.88	1.03	4.66	1.08	0.201	3
5.3 มีความปรารถนาอันแรงกล้าที่จะอุทิศตนเพื่อความผาสุกของมนุษยชาติและโลก	3.84	1.01	4.62	1.07	0.204	2
รวม	3.85	0.96	4.65	1.12	0.207	

จากตารางที่ 4.19 พบว่าสภาพปัจจุบันของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนในโรงเรียนสังกัด สพฐ. อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.85$, S.D. = 0.96) เมื่อพิจารณารายองค์ประกอบของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกพบว่าทุกองค์ประกอบอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน โดยองค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ องค์ประกอบที่ 3 ถักทอมิตรภาพที่ยั่งยืน ($\bar{X} = 3.91$, S.D. = 0.97) รองลงมาคือ องค์ประกอบที่ 2 เคารพในเอกัตภาพ ($\bar{X} = 3.89$, S.D. = 0.89) ส่วนองค์ประกอบของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ องค์ประกอบที่ 4 คัดค้านการใช้ความรุนแรง ($\bar{X} = 3.76$, S.D. = 1.09)

สำหรับสภาพพึงประสงค์ของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนในโรงเรียนสังกัด สพฐ. พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.65$, S.D. = 1.12) เมื่อพิจารณารายองค์ประกอบของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกพบว่าทุกองค์ประกอบอยู่ในระดับมากที่สุดเช่นเดียวกัน โดยองค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ องค์ประกอบ 3 ถักทอมิตรภาพที่ยั่งยืน ($\bar{X} = 4.67$, S.D. = 1.24) รองลงมาคือ องค์ประกอบที่ 1 เชิดชูศักดิ์ศรีของชีวิต ($\bar{X} = 4.66$, S.D. = 1.16) ส่วนองค์ประกอบของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือองค์ประกอบที่ 5 นำชีวิตด้วยความรู้และปัญญา ($\bar{X} = 4.63$, S.D. = 1.07)

จากผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนในโรงเรียนสังกัด สพฐ. พบว่า องค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงที่สุดคือ องค์ประกอบที่ 4 คัดค้านการใช้ความรุนแรง ($PNI_{Modified} = 0.233$) รองลงมาคือ องค์ประกอบที่ 1 เชิดชูศักดิ์ศรีของชีวิต ($PNI_{Modified} = 0.207$) ส่วนองค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกด้านที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นต่ำที่สุดคือ องค์ประกอบที่ 3 ถักทอมิตรภาพที่ยั่งยืน ($PNI_{Modified} = 0.192$)

เมื่อพิจารณาสภาพปัจจุบัน สภาพพึงประสงค์และการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนในโรงเรียนสังกัด สพฐ. จำแนกตามองค์ประกอบย่อยขององค์ประกอบของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก ผลการวิเคราะห์มีดังนี้

องค์ประกอบของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก องค์ประกอบที่ 1 เชิดชูศักดิ์ศรีของชีวิต

จากตารางที่ 4.19 พบว่าสภาพปัจจุบันของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกขององค์ประกอบของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก องค์ประกอบที่ 1 เชิดชูศักดิ์ศรีของชีวิตของนักเรียนในโรงเรียนสังกัด สพฐ. อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.86$, S.D. = 0.86) เมื่อพิจารณารายองค์ประกอบย่อยขององค์ประกอบที่ 1 เชิดชูศักดิ์ศรีของชีวิตพบว่าทั้ง 3 องค์ประกอบย่อยพบว่าอยู่ในระดับมาก

เช่นเดียวกัน โดยองค์ประกอบย่อยที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ องค์ประกอบย่อยที่ 1.1 มีความเมตตา กรุณาที่จะไม่ทอดทิ้งผู้อื่นให้ทุกข์ตามลำพัง ($\bar{X} = 3.91$, S.D. = 0.83) รองลงมาคือ องค์ประกอบย่อย ที่ 1.3 มีความกล้าหาญที่จะลงมือทำให้ความแตกต่างกลายเป็นการยกระดับความเป็นมนุษย์ของ ตนเองและของผู้อื่น ($\bar{X} = 3.85$, S.D. = 0.87) ส่วนองค์ประกอบย่อยขององค์ประกอบที่ 1 เชิดชู ศักดิ์ศรีของชีวิตที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ องค์ประกอบย่อยที่ 1.2 มีปัญญาที่เข้าใจในความเท่าเทียมและ ศักยภาพที่ไร้ขอบเขตจำกัด ($\bar{X} = 3.81$, S.D. = 0.88)

สำหรับสภาพพึงประสงค์ของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกขององค์ประกอบของ จิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก องค์ประกอบที่ 1 เชิดชูศักดิ์ศรีของชีวิตของนักเรียนในโรงเรียนสังกัด สพฐ. พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.66$, S.D. = 1.16) เมื่อพิจารณารายองค์ประกอบย่อยของ องค์ประกอบที่ 1 เชิดชูศักดิ์ศรีของชีวิตพบว่าทั้ง 3 องค์ประกอบย่อยพบว่ามีอยู่ในระดับมากที่สุด เช่นเดียวกัน โดยองค์ประกอบย่อยที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ องค์ประกอบย่อยที่ 1.3 มีความกล้าหาญที่ จะลงมือทำให้ความแตกต่างกลายเป็นการยกระดับความเป็นมนุษย์ของตนเองและของผู้อื่น ($\bar{X} = 4.65$, S.D. = 1.03) รองลงมาคือ องค์ประกอบย่อยที่ 1.1 มีความเมตตา กรุณาที่จะไม่ทอดทิ้งผู้อื่นให้ ทุกข์ตามลำพัง ($\bar{X} = 4.65$, S.D. = 0.98) และ องค์ประกอบย่อย 1.2 มีปัญญาที่เข้าใจในความเท่า เทียมและศักยภาพที่ไร้ขอบเขตจำกัด ($\bar{X} = 4.65$, S.D. = 1.02) ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน

ผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของ องค์ประกอบของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก องค์ประกอบที่ 1 เชิดชูศักดิ์ศรีของชีวิตของนักเรียน ในโรงเรียนสังกัด สพฐ. พบว่า องค์ประกอบย่อยที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงที่สุดคือ องค์ประกอบย่อยที่ 1.2 มีปัญญาที่จะเข้าใจในความเท่าเทียมและศักยภาพที่ไร้ขอบเขตจำกัด ($PNI_{Modified} = 0.220$) รองลงมาคือ องค์ประกอบย่อยที่ 1.3 มีความกล้าหาญที่จะลงมือทำให้ความ แตกต่างกลายเป็นการยกระดับความเป็นมนุษย์ของตนเองและของผู้อื่น ($PNI_{Modified} = 0.216$) ส่วน องค์ประกอบย่อยขององค์ประกอบที่ 1 เชิดชูศักดิ์ศรีของชีวิตที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นต่ำที่สุด คือ องค์ประกอบย่อยที่ 1.1 มีความเมตตา กรุณาที่จะไม่ทอดทิ้งผู้อื่นให้ทุกข์ตามลำพัง ($PNI_{Modified} = 0.189$)

องค์ประกอบของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก องค์ประกอบที่ 2 เคารพใน เอกัตภาพ

จากตารางที่ 4.19 พบว่าสภาพปัจจุบันของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของ องค์ประกอบของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก องค์ประกอบที่ 2 เคารพในเอกัตภาพของนักเรียนใน โรงเรียนสังกัด สพฐ. อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.89$, S.D. = 0.89) เมื่อพิจารณารายองค์ประกอบย่อย

พบว่าทั้ง 3 องค์ประกอบย่อยขององค์ประกอบที่ 2 เคารพในเอกัตภาพอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน โดยองค์ประกอบย่อยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ 2.3 เคารพในวิถีการดำเนินชีวิตของบุคคล ($\bar{X} = 3.98$, S.D. = 0.83) รองลงมาคือ องค์ประกอบย่อยที่ 2.2 เคารพในคุณลักษณะเฉพาะของบุคคล ($\bar{X} = 3.89$, S.D. = 0.77) ส่วนองค์ประกอบย่อยขององค์ประกอบที่ 2 เคารพในเอกัตภาพที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ องค์ประกอบย่อยที่ 2.1 เคารพในภาระหน้าที่เฉพาะของบุคคล ($\bar{X} = 3.86$, S.D. = 0.89)

สำหรับสภาพพึงประสงค์ของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกขององค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก องค์ประกอบที่ 2 เคารพในเอกัตภาพของนักเรียนในโรงเรียนสังกัด สพฐ. พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.65$, S.D. = 1.01) เมื่อพิจารณารายองค์ประกอบย่อยขององค์ประกอบที่ 2 เคารพในเอกัตภาพพบว่าทั้ง 3 ทุกองค์ประกอบย่อยอยู่ในระดับมากที่สุดเช่นเดียวกัน โดยองค์ประกอบย่อยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ องค์ประกอบย่อยที่ 2.1 เคารพในภาระหน้าที่เฉพาะของบุคคล ($\bar{X} = 4.67$, S.D. = 1.02) รองลงมาคือ องค์ประกอบย่อยที่ 2.2 เคารพในคุณลักษณะเฉพาะของบุคคล ($\bar{X} = 4.65$, S.D. = 1.02) ส่วนองค์ประกอบย่อยขององค์ประกอบที่ 2 เคารพในเอกัตภาพที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ องค์ประกอบย่อย 2.3 เคารพในวิถีการดำเนินชีวิตของบุคคล ($\bar{X} = 4.63$, S.D. = 0.99)

ผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกขององค์ประกอบของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก องค์ประกอบที่ 2 เคารพในเอกัตภาพของนักเรียนในโรงเรียนสังกัด สพฐ. พบว่าองค์ประกอบย่อยที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงที่สุดคือ องค์ประกอบย่อยที่ 2.1 เคารพในภาระหน้าที่เฉพาะของบุคคล ($PNI_{Modified} = 0.210$) รองลงมาคือ องค์ประกอบย่อยที่ 2.2 เคารพในคุณลักษณะเฉพาะของบุคคล ($PNI_{Modified} = 0.196$) ส่วนองค์ประกอบย่อยขององค์ประกอบที่ 2 เคารพในเอกัตภาพที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นต่ำที่สุดคือ องค์ประกอบย่อยที่ 2.3 เคารพในวิถีการดำเนินชีวิตของบุคคล ($PNI_{Modified} = 0.163$)

องค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก องค์ประกอบที่ 3 ถักทอมิตรภาพที่ยั่งยืน

จากตารางที่ 4.19 พบว่าสภาพปัจจุบันของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกขององค์ประกอบของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก องค์ประกอบที่ 3 ถักทอมิตรภาพที่ยั่งยืนของนักเรียนในโรงเรียนสังกัด สพฐ. อยู่ในระดับอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.91$, S.D. = 0.97) เมื่อพิจารณารายองค์ประกอบย่อยขององค์ประกอบที่ 3 ถักทอมิตรภาพที่ยั่งยืนพบว่าทั้ง 2 องค์ประกอบย่อยอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน โดยองค์ประกอบย่อยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ 3.1 มีความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน ($\bar{X} = 4.02$, S.D. = 0.92) ส่วนองค์ประกอบย่อยขององค์ประกอบที่ 3 ถักทอมิตรภาพที่

ยั่งยืนที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ องค์ประกอบย่อยที่ 3.2 มีการปฏิบัติชีวิตมนุษย์ของตนเอง ($\bar{X} = 3.81$, S.D. = 1.03)

สำหรับสภาพพึงประสงค์ของนักเรียนในโรงเรียนสังกัด สพฐ. พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.67$, S.D. = 1.24) เมื่อพิจารณารายองค์ประกอบย่อยพบว่าทั้ง 2 องค์ประกอบย่อยอยู่ในระดับมากที่สุดเช่นเดียวกัน โดยองค์ประกอบย่อยขององค์ประกอบที่ 3 ถักทอมิตรภาพที่ยั่งยืนที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ องค์ประกอบย่อยที่ 3.1 มีความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน ($\bar{X} = 4.68$, S.D. = 0.99) ส่วนองค์ประกอบย่อยขององค์ประกอบที่ 3 ถักทอมิตรภาพที่ยั่งยืนที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ องค์ประกอบย่อยที่ 3.2 มีการปฏิบัติชีวิตมนุษย์ของตนเอง ($\bar{X} = 4.66$, S.D. = 1.49)

ผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกขององค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก องค์ประกอบที่ 3 ถักทอมิตรภาพที่ยั่งยืนของนักเรียนในโรงเรียนสังกัด สพฐ. พบว่าองค์ประกอบย่อยที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงที่สุดคือ องค์ประกอบย่อยที่ 3.2 มีการปฏิบัติชีวิตมนุษย์ของตนเอง ($PNIModified = 0.223$) ส่วนองค์ประกอบย่อยขององค์ประกอบที่ 3 ถักทอมิตรภาพที่ยั่งยืนที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นต่ำที่สุดคือ องค์ประกอบย่อยที่ 3.1 มีความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน ($PNIModified = 0.163$)

องค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก องค์ประกอบที่ 4 คัดค้านการใช้ความรุนแรง

จากตารางที่ 4.19 พบว่าสภาพปัจจุบันของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกขององค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก องค์ประกอบที่ 4 คัดค้านการใช้ความรุนแรงของนักเรียนในโรงเรียนสังกัด สพฐ. อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.76$, S.D. = 1.09) เมื่อพิจารณารายองค์ประกอบย่อยขององค์ประกอบที่ 4 คัดค้านการใช้ความรุนแรงพบว่าทั้ง 3 องค์ประกอบย่อยอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน โดยองค์ประกอบย่อยที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ 4.2 ไม่เป็นเหตุให้ผู้อื่นใช้ความรุนแรง ($\bar{X} = 3.88$, S.D. = 1.06) รองลงมาคือ องค์ประกอบย่อยที่ 4.3. คัดค้านการใช้ความรุนแรงของผู้อื่น ($\bar{X} = 3.77$, S.D. = 1.07) ส่วนองค์ประกอบย่อยขององค์ประกอบที่ 4 คัดค้านการใช้ความรุนแรงที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ องค์ประกอบย่อยที่ 4.1 ไม่ใช้ความรุนแรงด้วยตนเอง ($\bar{X} = 3.66$, S.D. = 1.15)

สำหรับสภาพพึงประสงค์ของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกขององค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก องค์ประกอบที่ 4 คัดค้านการใช้ความรุนแรงของนักเรียนในโรงเรียนสังกัด สพฐ. พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.64$, S.D. = 1.13) เมื่อพิจารณารายองค์ประกอบย่อยขององค์ประกอบที่ 4 คัดค้านการใช้ความรุนแรงพบว่าทั้ง 3 องค์ประกอบย่อยอยู่ในระดับมากที่สุด

เช่นเดียวกัน โดยองค์ประกอบย่อยที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ องค์ประกอบย่อยที่ 4.2 ไม่เป็นเหตุให้ผู้อื่นใช้ความรุนแรง ($\bar{X} = 4.68$, S.D. = 1.09) รองลงมาคือ องค์ประกอบย่อย 4.1 ไม่ใช้ความรุนแรงด้วยตนเอง ($\bar{X} = 4.62$, S.D. = 1.18) และ องค์ประกอบย่อยที่ 4.3 คัดค้านการใช้ความรุนแรงของผู้อื่น ($\bar{X} = 4.62$, S.D. 1.12) ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน

ผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกขององค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก องค์ประกอบที่ 4 คัดค้านการใช้ความรุนแรงของนักเรียนในโรงเรียนสังกัด สพฐ. พบว่าองค์ประกอบย่อยที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงที่สุดคือ องค์ประกอบย่อยที่ 4.1 ไม่ใช้ความรุนแรงด้วยตนเอง ($PNI_{Modified} = 0.264$) รองลงมาคือ องค์ประกอบย่อยที่ 4.3. คัดค้านการใช้ความรุนแรงของผู้อื่น ($PNI_{Modified} = 0.226$) ส่วนองค์ประกอบย่อยขององค์ประกอบที่ 4 คัดค้านการใช้ความรุนแรงที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นต่ำที่สุดคือ องค์ประกอบย่อยที่ 4.2 ไม่เป็นเหตุให้ผู้อื่นใช้ความรุนแรง ($PNI_{Modified} = 0.206$)

องค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก องค์ประกอบที่ 5 นำชีวิตด้วยความรู้และปัญญา

จากตารางที่ 4.19 พบว่าสภาพปัจจุบันของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกขององค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก องค์ประกอบที่ 5 นำชีวิตด้วยความรู้และปัญญาของนักเรียนในโรงเรียนสังกัด สพฐ. อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.85$, S.D. = 1.01) เมื่อพิจารณารายองค์ประกอบย่อยขององค์ประกอบที่ 5 นำชีวิตด้วยความรู้และปัญญาพบว่าทั้ง 3 องค์ประกอบย่อยอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน โดยองค์ประกอบย่อยที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ 5.2 มีความสำนึกรับผิดชอบอย่างเต็มที่ ($\bar{X} = 3.88$, S.D. = 1.03) รองลงมาคือ องค์ประกอบย่อยที่ 5.3 มีความปรารถนาอันแรงกล้าที่จะอุทิศตนเพื่อความผาสุกของมนุษยชาติและโลก ($\bar{X} = 3.84$, S.D. = 1.01) ส่วนองค์ประกอบย่อยขององค์ประกอบที่ 5 นำชีวิตด้วยความรู้และปัญญาที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ องค์ประกอบย่อยที่ 5.1 มีเป้าหมายที่ชัดเจนเพื่อการสร้างคุณค่า ($\bar{X} = 3.81$, S.D. = 0.97)

สำหรับสภาพพึงประสงค์ของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกขององค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก องค์ประกอบที่ 5 นำชีวิตด้วยความรู้และปัญญาของนักเรียนในโรงเรียนสังกัด สพฐ. พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.63$, S.D. = 1.07) เมื่อพิจารณารายองค์ประกอบย่อยพบว่าทั้ง 3 องค์ประกอบย่อยอยู่ในระดับมากที่สุดเช่นเดียวกัน โดยองค์ประกอบย่อยที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ องค์ประกอบย่อยที่ 5.2 มีความสำนึกรับผิดชอบอย่างเต็มที่ ($\bar{X} = 4.66$, S.D. = 1.08) รองลงมาคือ องค์ประกอบย่อย 5.1 มีเป้าหมายที่ชัดเจนเพื่อการสร้างคุณค่า ($\bar{X} = 4.62$, S.D. = 1.05) และ

องค์ประกอบย่อยที่ 5.3 มีความปรารถนาอันแรงกล้าที่จะอุทิศตนเพื่อความผาสุกของมนุษยชาติและโลก ($\bar{x} = 4.62$, S.D. = 1.07) ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน

ผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกขององค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก องค์ประกอบที่ 5 นำชีวิตด้วยความรู้และปัญญาของนักเรียนในโรงเรียนสังกัด สพฐ. พบว่า องค์ประกอบย่อยที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงที่สุดคือ องค์ประกอบย่อยที่ 5.1 มีเป้าหมายที่ชัดเจนเพื่อการสร้างคุณค่า ($PNI_{Modified} = 0.212$) รองลงมาคือ องค์ประกอบย่อยที่ 5.3 มีความปรารถนาอันแรงกล้าที่จะอุทิศตนเพื่อความผาสุกของมนุษยชาติและโลก ($PNI_{Modified} = 0.204$) ส่วนองค์ประกอบย่อยขององค์ประกอบที่ 5 นำชีวิตด้วยความรู้และปัญญาที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นต่ำที่สุดคือองค์ประกอบย่อยที่ 5.2 มีความสำนึกรับผิดชอบอย่างเต็มที่ ($PNI_{Modified} = 0.201$)

ตารางที่ 4. 20 สภาพปัจจุบัน สภาพพึงประสงค์และการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของจิตสำนึก
ความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนในโรงเรียนสังกัด กทม. จำแนกตาม
องค์ประกอบย่อย

องค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก	กทม. (N = 624)					PNI _{Modified} ลำดับที่
	สภาพปัจจุบัน (D)		สภาพพึงประสงค์ (I)			
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1. เชิดชูศักดิ์ศรีของชีวิต	3.76	0.90	4.55	1.05	0.210	3
1.1 มีความเมตตากรุณาที่จะไม่ทอดทิ้งผู้อื่นให้ทุกข์ตามลำพัง	3.75	0.90	4.56	1.04	0.214	1
1.2 มีปัญหาที่เข้าใจในความเท่าเทียมและศักยภาพที่ไร้ขอบเขตจำกัด	3.78	0.93	4.57	1.06	0.209	2
1.3 มีความกล้าหาญที่จะลงมือทำให้ความแตกต่างกลายเป็นการยกระดับความเป็นมนุษย์ของตนเองและของผู้อื่น	3.74	0.86	4.51	1.03	0.206	3
2. เคารพในเอกัตภาพ	3.83	0.88	4.58	1.04	0.197	5
2.1 เคารพในภาระหน้าที่เฉพาะของบุคคล	3.83	0.88	4.61	1.04	0.205	2
2.2 เคารพในคุณลักษณะเฉพาะของบุคคล	3.77	0.92	4.56	1.07	0.212	1
2.3 เคารพในวิถีการดำเนินชีวิตของบุคคล	3.92	0.82	4.55	1.00	0.161	3
3. ถักทอมิตรภาพที่ยั่งยืน	3.83	1.09	4.60	1.07	0.202	4
3.1 ความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน	3.94	0.90	4.63	1.01	0.174	2
3.2 มีการปฏิบัติชีวิตมนุษย์ของตนเอง	3.72	1.28	4.58	1.12	0.231	1
4. คัดค้านการใช้ความรุนแรง	3.77	1.19	4.63	1.18	0.228	1
4.1 ไม่ใช้ความรุนแรงด้วยตนเอง	3.62	1.21	4.61	1.31	0.272	1
4.2 ไม่เป็นเหตุให้ผู้อื่นใช้ความรุนแรง	3.86	1.07	4.64	1.13	0.203	3
4.3 คัดค้านการใช้ความรุนแรงของผู้อื่น	3.82	1.25	4.63	1.10	0.211	2
5. นำชีวิตด้วยความรู้และปัญญา	3.77	1.02	4.61	1.07	0.224	2
5.1 มีเป้าหมายที่ชัดเจนเพื่อการสร้างคุณค่า	3.74	1.02	4.59	1.06	0.228	2
5.2 มีความสำนึกรับผิดชอบอย่างเต็มที่	3.80	1.03	4.63	1.09	0.217	3
5.3 มีความปรารถนาอันแรงกล้าที่จะอุทิศตนเพื่อความผาสุกของมนุษยชาติและโลก	3.75	1.00	4.61	1.06	0.229	1
รวม	3.79	1.02	4.59	1.08	0.211	

จากตารางที่ 4.20 พบว่าสภาพปัจจุบันของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนในโรงเรียนสังกัด กทม. อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.79$, S.D. = 1.02) เมื่อพิจารณารายองค์ประกอบขององค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกพบว่าทุกองค์ประกอบอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน โดยองค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ องค์ประกอบที่ 2 เคารพในเอกัตภาพ ($\bar{X} = 3.83$, S.D. = 0.88) และองค์ประกอบที่ 3 ถักทอมิตรภาพที่ยั่งยืน ($\bar{X} = 3.83$, S.D. = 1.09) ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน รองลงมาคือ องค์ประกอบที่ 4 คัดค้านการใช้ความรุนแรง ($\bar{X} = 3.77$, S.D. = 1.19) และ องค์ประกอบที่ 5 นำชีวิตด้วยความรู้และปัญญา ($\bar{X} = 3.77$, S.D. = 1.02) ส่วนองค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ องค์ประกอบที่ 1 เชิดชูศักดิ์ศรีของชีวิต ($\bar{X} = 3.76$, S.D. = 0.90)

สำหรับสภาพพึงประสงค์ของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนในโรงเรียนสังกัด กทม. พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.59$, S.D. = 1.08) เมื่อพิจารณารายองค์ประกอบขององค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกพบว่าทุกองค์ประกอบอยู่ในระดับมากที่สุดเช่นเดียวกัน โดยองค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ องค์ประกอบที่ 4 คัดค้านการใช้ความรุนแรง ($\bar{X} = 4.63$, S.D. = 1.18) รองลงมาคือ องค์ประกอบที่ 5 นำชีวิตด้วยความรู้และปัญญา ($\bar{X} = 4.61$, S.D. = 1.07) ส่วนองค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ องค์ประกอบที่ 1 เชิดชูศักดิ์ศรีของชีวิต ($\bar{X} = 4.55$, S.D. = 1.05)

จากผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนในโรงเรียนสังกัด กทม. พบว่าองค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกด้านที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุดคือ องค์ประกอบที่ 4 คัดค้านการใช้ความรุนแรง ($PNI_{Modified} = 0.228$) รองลงมาคือ องค์ประกอบที่ 5 นำชีวิตด้วยความรู้และปัญญา ($PNI_{Modified} = 0.224$) ส่วนองค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นต่ำที่สุดคือองค์ประกอบที่ 1 เชิดชูศักดิ์ศรีของชีวิต ($PNI_{Modified} = 0.207$)

เมื่อพิจารณาสภาพปัจจุบัน สภาพพึงประสงค์และการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนในโรงเรียนสังกัด กทม. จำแนกตามองค์ประกอบย่อยขององค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก ผลการวิเคราะห์มีดังนี้

องค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก องค์ประกอบที่ 1 เชิดชูศักดิ์ศรีของชีวิต

จากตารางที่ 4.20 พบว่าสภาพปัจจุบันของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกขององค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก องค์ประกอบที่ 1 เชิดชูศักดิ์ศรีของชีวิตของนักเรียนในโรงเรียนสังกัด กทม. อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.76$, S.D. = 0.90) เมื่อพิจารณารายองค์ประกอบย่อย

พบว่าทั้ง 3 องค์ประกอบย่อยอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน โดยองค์ประกอบย่อยขององค์ประกอบที่ 1 เชิดชูศักดิ์ศรีของชีวิตที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ องค์ประกอบย่อยที่ 1.2 มีปัญหาที่เข้าใจในความเท่าเทียมและศักยภาพที่ไร้ขอบเขตจำกัด ($\bar{X} = 3.78$, S.D. = 0.93) รองลงมาคือ องค์ประกอบย่อยที่ 1.1 มีความเมตตากรุณาที่จะไม่ทอดทิ้งผู้อื่นให้ทุกข์ตามลำพัง ($\bar{X} = 3.75$, S.D. = 0.90) ส่วนองค์ประกอบย่อยขององค์ประกอบที่ 1 เชิดชูศักดิ์ศรีของชีวิตที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ องค์ประกอบย่อยที่ 1.3 มีความกล้าหาญที่จะลงมือทำให้ความแตกต่างกลายเป็นการยกระดับความเป็นมนุษย์ของตนเองและของผู้อื่น ($\bar{X} = 3.74$, S.D. = 0.86)

สำหรับสภาพพึงประสงค์ของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกขององค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก องค์ประกอบที่ 1 เชิดชูศักดิ์ศรีของชีวิตของนักเรียนในโรงเรียนสังกัด กทม. พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.55$, S.D. = 1.05) เมื่อพิจารณารายองค์ประกอบย่อยพบว่าทั้ง 3 องค์ประกอบย่อยอยู่ในระดับมากที่สุดเช่นเดียวกัน โดยองค์ประกอบย่อยขององค์ประกอบที่ 1 เชิดชูศักดิ์ศรีของชีวิตที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ องค์ประกอบย่อย 1.2 มีปัญหาที่เข้าใจในความเท่าเทียมและศักยภาพที่ไร้ขอบเขตจำกัด ($\bar{X} = 4.57$, S.D. = 1.06) รองลงมาคือ องค์ประกอบย่อยที่ 1.1. มีความเมตตากรุณาที่จะไม่ทอดทิ้งผู้อื่นให้ทุกข์ตามลำพัง ($\bar{X} = 4.56$, S.D. = 1.04) ส่วนองค์ประกอบย่อยขององค์ประกอบที่ 1 เชิดชูศักดิ์ศรีของชีวิตที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ องค์ประกอบย่อยที่ 1.3 มีความกล้าหาญที่จะลงมือทำให้ความแตกต่างกลายเป็นการยกระดับความเป็นมนุษย์ของตนเองและของผู้อื่น ($\bar{X} = 4.51$, S.D. = 1.03)

ผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกขององค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก องค์ประกอบที่ 1 เชิดชูศักดิ์ศรีของชีวิตของนักเรียนในโรงเรียนสังกัด กทม. พบว่าองค์ประกอบย่อยที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงที่สุดคือ องค์ประกอบย่อยที่ 1.1 มีความเมตตากรุณาที่จะไม่ทอดทิ้งผู้อื่นให้ทุกข์ตามลำพัง ($PNI_{Modified} = 0.214$) รองลงมาคือ องค์ประกอบย่อยที่ 1.2 มีปัญหาที่จะเข้าใจในความเท่าเทียมและศักยภาพที่ไร้ขอบเขตจำกัด ($PNI_{Modified} = 0.209$) ส่วนองค์ประกอบย่อยขององค์ประกอบที่ 1 เชิดชูศักดิ์ศรีของชีวิตที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นต่ำที่สุดคือ องค์ประกอบย่อยที่ 1.3 มีความกล้าหาญที่จะลงมือทำให้ความแตกต่างกลายเป็นการยกระดับความเป็นมนุษย์ของตนเองและของผู้อื่น ($PNI_{Modified} = 0.206$)

องค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก องค์ประกอบที่ 2 เคารพในเอกัตภาพ

จากตารางที่ 4.20 พบว่าสภาพปัจจุบันของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกขององค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก องค์ประกอบที่ 2 เคารพในเอกัตภาพของนักเรียนในโรงเรียนสังกัด กทม. อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.83$, S.D. = 0.88) เมื่อพิจารณารายองค์ประกอบย่อย

พบว่าทั้ง 3 องค์ประกอบย่อยอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน โดยองค์ประกอบย่อยขององค์ประกอบที่ 2 เคารพในเอกัตภาพที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ 2.3 เคารพในวิถีการดำเนินชีวิตของบุคคล ($\bar{X} = 3.92$, S.D. = 0.82) รองลงมาคือ องค์ประกอบย่อยที่ 2.1 เคารพในภาระหน้าที่เฉพาะของบุคคล ($\bar{X} = 3.83$, S.D. = 0.88) ส่วนองค์ประกอบย่อยขององค์ประกอบที่ 2 เคารพในเอกัตภาพที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ องค์ประกอบย่อยที่ 2.2 เคารพในคุณลักษณะเฉพาะของบุคคล ($\bar{X} = 3.77$, S.D. = 0.92)

สำหรับสภาพพึงประสงค์สภาพปัจจุบันของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกขององค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก องค์ประกอบที่ 2 เคารพในเอกัตภาพของนักเรียนในโรงเรียนสังกัด กทม. พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.58$, S.D. = 1.04) เมื่อพิจารณารายองค์ประกอบย่อยพบว่าทั้ง 3 ทุกองค์ประกอบย่อยอยู่ในระดับมากที่สุดเช่นเดียวกัน โดยองค์ประกอบย่อยขององค์ประกอบที่ 2 เคารพในเอกัตภาพที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ องค์ประกอบย่อยที่ 2.1 เคารพในภาระหน้าที่เฉพาะของบุคคล ($\bar{X} = 4.61$, S.D. = 1.04) รองลงมาคือ องค์ประกอบย่อยที่ 2.2 เคารพในคุณลักษณะเฉพาะของบุคคล ($\bar{X} = 4.56$, S.D. = 1.07) ส่วนองค์ประกอบย่อยขององค์ประกอบที่ 2 เคารพในเอกัตภาพที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ องค์ประกอบย่อย 2.3 เคารพในวิถีการดำเนินชีวิตของบุคคล ($\bar{X} = 4.55$, S.D. = 1.00)

ผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นสภาพปัจจุบันของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกขององค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก องค์ประกอบที่ 2 เคารพในเอกัตภาพของนักเรียนในโรงเรียนสังกัด กทม. พบว่า องค์ประกอบย่อยที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงที่สุดคือ องค์ประกอบย่อยที่ 2.2 เคารพในคุณลักษณะเฉพาะของบุคคล ($PNI_{Modified} = 0.212$) รองลงมาคือ องค์ประกอบย่อยที่ 2.1 เคารพในภาระหน้าที่เฉพาะของบุคคล ($PNI_{Modified} = 0.205$) ส่วนองค์ประกอบย่อยขององค์ประกอบที่ 2 เคารพในเอกัตภาพที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นต่ำที่สุดคือ องค์ประกอบย่อยที่ 2.3 เคารพในวิถีการดำเนินชีวิตของบุคคล ($PNI_{Modified} = 0.161$)

องค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก องค์ประกอบที่ 3 ถักทอมิตรภาพที่ยั่งยืน

จากตารางที่ 4.20 พบว่าสภาพปัจจุบันของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกขององค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก องค์ประกอบที่ 3 ถักทอมิตรภาพที่ยั่งยืนของนักเรียนในโรงเรียนสังกัด กทม. อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.83$, S.D. = 1.09) เมื่อพิจารณารายองค์ประกอบย่อยพบว่าทั้ง 2 องค์ประกอบย่อยอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน โดยองค์ประกอบย่อยขององค์ประกอบที่ 3 ถักทอมิตรภาพที่ยั่งยืนที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ 3.1 มีความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน ($\bar{X} = 3.94$, S.D. =

0.90) ส่วนองค์ประกอบย่อยขององค์ประกอบที่ 3 ถักทอมิตรภาพที่ยั่งยืนที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ องค์ประกอบย่อยที่ 3.2 มีการปฏิวัติชีวิตมนุษย์ของตนเอง ($\bar{X} = 3.72$, S.D. = 1.28)

สำหรับสภาพพึงประสงค์ของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกขององค์ประกอบจิตสำนึก ความเป็นพลเมืองโลก องค์ประกอบที่ 3 ถักทอมิตรภาพที่ยั่งยืนของนักเรียนในโรงเรียนสังกัด กทม. พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.60$, S.D. = 1.07) เมื่อพิจารณารายองค์ประกอบย่อยพบว่าทั้ง 2 องค์ประกอบย่อยอยู่ในระดับมากที่สุดเช่นเดียวกัน โดยองค์ประกอบย่อยขององค์ประกอบที่ 3 ถักทอมิตรภาพที่ยั่งยืนที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ องค์ประกอบย่อยที่ 3.1 มีความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน ($\bar{X} = 4.63$, S.D. = 1.01) ส่วนองค์ประกอบย่อยขององค์ประกอบที่ 3 ถักทอมิตรภาพที่ยั่งยืนที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ องค์ประกอบย่อยที่ 3.2 มีการปฏิวัติชีวิตมนุษย์ของตนเอง ($\bar{X} = 4.58$, S.D. = 1.12)

ผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของ องค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก องค์ประกอบที่ 3 ถักทอมิตรภาพที่ยั่งยืนของนักเรียนใน โรงเรียนสังกัด กทม. พบว่า องค์ประกอบย่อยที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงที่สุดคือ องค์ประกอบย่อยที่ 3.2 มีการปฏิวัติชีวิตมนุษย์ของตนเอง ($PNI_{Modified} = 0.231$) ส่วนองค์ประกอบย่อยของ องค์ประกอบที่ 3 ถักทอมิตรภาพที่ยั่งยืนที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นต่ำที่สุดคือ องค์ประกอบย่อยที่ 3.1 มีความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน ($PNI_{Modified} = 0.174$)

องค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก องค์ประกอบที่ 4 คัดค้านการใช้ความรุนแรง

จากตารางที่ 4.20 พบว่าสภาพปัจจุบันของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของ องค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก องค์ประกอบที่ 4 คัดค้านการใช้ความรุนแรงของ นักเรียนในโรงเรียนสังกัด กทม. อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.77$, S.D. = 1.19) เมื่อพิจารณาราย องค์ประกอบย่อยพบว่าทั้ง 3 องค์ประกอบย่อยอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน โดยองค์ประกอบย่อย ขององค์ประกอบที่ 4 คัดค้านการใช้ความรุนแรงที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ 4.2 ไม่เป็นเหตุให้ผู้อื่นใช้ ความรุนแรง ($\bar{X} = 3.86$, S.D. = 1.07) รองลงมาคือ องค์ประกอบย่อยที่ 4.3. คัดค้านการใช้ความ รุนแรงของผู้อื่น ($\bar{X} = 3.82$, S.D. = 1.25) ส่วนองค์ประกอบย่อยขององค์ประกอบที่ 4 คัดค้านการใช้ ความรุนแรงที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ องค์ประกอบย่อยที่ 4.1 ไม่ใช้ความรุนแรงด้วยตนเอง ($\bar{X} = 3.62$, S.D. = 1.21)

สำหรับสภาพพึงประสงค์ของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกขององค์ประกอบจิตสำนึก ความเป็นพลเมืองโลก องค์ประกอบที่ 4 คัดค้านการใช้ความรุนแรงของนักเรียนในโรงเรียนสังกัด กทม. พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.63$, S.D. = 1.18) เมื่อพิจารณารายองค์ประกอบย่อยพบว่า

ทั้ง 3 องค์ประกอบย่อยอยู่ในระดับมากที่สุดเช่นเดียวกัน โดยองค์ประกอบย่อยขององค์ประกอบที่ 4 คัดค้านการใช้ความรุนแรงที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุดคือ องค์ประกอบย่อยที่ 4.2 ไม่เป็นเหตุให้ผู้อื่นใช้ความรุนแรง ($\bar{X} = 4.64$, S.D. = 1.31) รองลงมาคือ องค์ประกอบย่อยที่ 4.3 คัดค้านการใช้ความรุนแรงของผู้อื่น ($\bar{X} = 4.63$, S.D. 1.10) ส่วนองค์ประกอบย่อยขององค์ประกอบที่ 4 คัดค้านการใช้ความรุนแรงที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ องค์ประกอบย่อย 4.1 ไม่ใช้ความรุนแรงด้วยตนเอง ($\bar{X} = 4.61$, S.D. = 1.31)

ผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกขององค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก องค์ประกอบที่ 4 คัดค้านการใช้ความรุนแรงของนักเรียนในโรงเรียนสังกัด กทม. พบว่า องค์ประกอบย่อยที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุดที่สุดคือ องค์ประกอบย่อยที่ 4.1 ไม่ใช้ความรุนแรงด้วยตนเอง ($PNI_{Modified} = 0.272$) รองลงมาคือ องค์ประกอบย่อยที่ 4.3. คัดค้านการใช้ความรุนแรงของผู้อื่น ($PNI_{Modified} = 0.211$) ส่วนองค์ประกอบย่อยขององค์ประกอบที่ 4 คัดค้านการใช้ความรุนแรงที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นต่ำที่สุดคือ องค์ประกอบย่อยที่ 4.2 ไม่เป็นเหตุให้ผู้อื่นใช้ความรุนแรง ($PNI_{Modified} = 0.203$)

องค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก องค์ประกอบที่ 5 นำชีวิตด้วยความรู้และปัญญา

จากตารางที่ 4.20 พบว่าสภาพปัจจุบันของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกขององค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก องค์ประกอบที่ 5 นำชีวิตด้วยความรู้และปัญญาของนักเรียนในโรงเรียนสังกัด กทม. อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.77$, S.D. = 1.02) เมื่อพิจารณารายองค์ประกอบย่อยพบว่าทั้ง 3 องค์ประกอบย่อยอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน โดยองค์ประกอบย่อยขององค์ประกอบที่ 5 นำชีวิตด้วยความรู้และปัญญาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุดคือ 5.2 มีความสำนึกรับผิดชอบอย่างเต็มที่ ($\bar{X} = 3.80$, S.D. = 1.03) รองลงมาคือ องค์ประกอบย่อยที่ 5.3 มีความปรารถนาอันแรงกล้าที่จะอุทิศตนเพื่อความผาสุกของมนุษยชาติและโลก ($\bar{X} = 3.75$, S.D. = 1.00) ส่วนองค์ประกอบย่อยขององค์ประกอบที่ 5 นำชีวิตด้วยความรู้และปัญญาที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ องค์ประกอบย่อยที่ 5.1 มีเป้าหมายที่ชัดเจนเพื่อการสร้างคุณค่า ($\bar{X} = 3.74$, S.D. = 1.02)

สำหรับสภาพพึงประสงค์ของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกขององค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก องค์ประกอบที่ 5 นำชีวิตด้วยความรู้และปัญญาของนักเรียนในโรงเรียนสังกัด กทม. พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.61$, S.D. = 1.07) เมื่อพิจารณารายองค์ประกอบย่อยพบว่าทั้ง 3 องค์ประกอบย่อยอยู่ในระดับมากที่สุดเช่นเดียวกัน โดยองค์ประกอบย่อยขององค์ประกอบที่ 5 นำชีวิตด้วยความรู้และปัญญาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุดคือ องค์ประกอบย่อยที่ 5.2 มีความสำนึกรับผิดชอบ

อย่างเต็มที่ ($\bar{X} = 4.63$, S.D. = 1.09) รองลงมาคือ องค์กรประกอบย่อยที่ 5.3 มีความปรารถนาอันแรงกล้าที่จะอุทิศตนเพื่อความผาสุกของมนุษยชาติและโลก ($\bar{X} = 4.61$, S.D. = 1.06) ส่วนองค์กรประกอบย่อยขององค์กรประกอบที่ 5 นำชีวิตด้วยความรู้และปัญญาที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ องค์กรประกอบย่อย 5.1 มีเป้าหมายที่ชัดเจนเพื่อการสร้างคุณค่า ($\bar{X} = 4.59$, S.D. = 1.06)

ผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของ องค์กรประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก องค์กรประกอบที่ 5 นำชีวิตด้วยความรู้และปัญญาของนักเรียนในโรงเรียนสังกัด กทม. พบว่า องค์กรประกอบย่อยที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงที่สุดคือ องค์กรประกอบย่อยที่ 5.3 มีความปรารถนาอันแรงกล้าที่จะอุทิศตนเพื่อความผาสุกของมนุษยชาติและโลก ($PNI_{Modified} = 0.229$)รองลงมาคือ องค์กรประกอบย่อยที่ 5.1 มีเป้าหมายที่ชัดเจนเพื่อการสร้างคุณค่า ($PNI_{Modified} = 0.228$) ส่วนองค์กรประกอบย่อยขององค์กรประกอบที่ 5 นำชีวิตด้วยความรู้และปัญญาที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นต่ำที่สุดคือ องค์กรประกอบย่อยที่ 5.2 มีความสำนึกรับผิดชอบอย่างเต็มที่ ($PNI_{Modified} = 0.217$)

ตารางที่ 4. 21 สภาพปัจจุบัน สภาพพึงประสงค์และการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของจิตสำนึก
ความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนในโรงเรียนสังกัด สข.จำแนกตามองค์ประกอบ
ย่อย

องค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก	สข. (N = 710)					PNI _{Modified} ลำดับที่
	สภาพปัจจุบัน (D)		สภาพพึงประสงค์ (I)			
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1. เชิดชูศักดิ์ศรีของชีวิต	3.82	0.85	4.63	1.09	0.212	1
1.1 มีความเมตตากรุณาที่จะไม่ทอดทิ้งผู้อื่นให้ทุกข์ตามลำพัง	3.82	0.82	4.62	1.07	0.207	3
1.2 มีปัญหาที่เข้าใจในความเท่าเทียมและศักยภาพที่ไร้ขอบเขตจำกัด	3.81	0.92	4.66	1.11	0.223	1
1.3 มีความกล้าหาญที่จะลงมือทำให้ความแตกต่างกลายเป็นการยกระดับความเป็นมนุษย์ของตนเองและของผู้อื่น	3.82	0.81	4.61	1.10	0.208	2
2. เคารพในเอกัตภาพ	3.91	0.87	4.67	1.10	0.193	4
2.1 เคารพในภาระหน้าที่เฉพาะของบุคคล	3.89	0.87	4.68	1.13	0.204	1
2.2 เคารพในคุณลักษณะเฉพาะของบุคคล	3.89	0.92	4.67	1.11	0.201	2
2.3 เคารพในวิถีการดำเนินชีวิตของบุคคล	4.00	0.80	4.64	1.04	0.161	3
3. ถักทอมิตรภาพที่ยั่งยืน	3.89	0.87	4.62	1.04	0.186	5
3.1 ความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน	4.04	0.77	4.66	0.99	0.155	2
3.2 มีการปฏิบัติชีวิตมนุษย์ของตนเอง	3.75	0.98	4.57	1.10	0.219	1
4. คัดค้านการใช้ความรุนแรง	3.81	1.04	4.61	1.11	0.210	2
4.1 ไม่ใช้ความรุนแรงด้วยตนเอง	3.69	1.14	4.59	1.18	0.243	1
4.2 ไม่เป็นเหตุให้ผู้อื่นใช้ความรุนแรง	3.91	0.99	4.63	1.07	0.185	3
4.3 คัดค้านการใช้ความรุนแรงของผู้อื่น	3.84	0.98	4.61	1.08	0.201	2
5. นำชีวิตด้วยความรู้และปัญญา	3.83	0.96	4.61	1.08	0.204	3
5.1 มีเป้าหมายที่ชัดเจนเพื่อการสร้างคุณค่า	3.80	0.93	4.57	1.05	0.202	2
5.2 มีความสำนึกรับผิดชอบอย่างเต็มที่	3.86	0.97	4.62	1.08	0.196	3
5.3 มีความปรารถนาอันแรงกล้าที่จะอุทิศตนเพื่อความผาสุกของมนุษยชาติและโลก	3.80	0.97	4.61	1.09	0.213	1
รวม	3.85	0.92	4.63	1.08	0.201	

จากตารางที่ 4.21 พบว่าสภาพปัจจุบันของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนในโรงเรียนสังกัด สช. อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.85$, S.D. = 0.92) เมื่อพิจารณารายองค์ประกอบขององค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกพบว่าทุกองค์ประกอบอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน โดยองค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ องค์ประกอบที่ 2 เคารพในเอกัตภาพ ($\bar{X} = 3.91$, S.D. = 0.87) รองลงมาคือ องค์ประกอบที่ 3 ถักทอมิตรภาพที่ยั่งยืน ($\bar{X} = 3.89$, S.D. = 0.87) ส่วนองค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ องค์ประกอบที่ 4 คัดค้านการใช้ความรุนแรง ($\bar{X} = 3.81$, S.D. = 1.04)

สำหรับสภาพพึงประสงค์ของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนในโรงเรียนสังกัด สช. พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.63$, S.D. = 1.08) เมื่อพิจารณารายองค์ประกอบขององค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกพบว่าทุกองค์ประกอบอยู่ในระดับมากที่สุดเช่นเดียวกัน โดยองค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ องค์ประกอบที่ 2 เคารพในเอกัตภาพ ($\bar{X} = 4.67$, S.D. = 1.10) รองลงมาคือ องค์ประกอบที่ 1 เชิดชูศักดิ์ศรีของชีวิต ($\bar{X} = 4.63$, S.D. = 1.09) ส่วนองค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ องค์ประกอบที่ 4 คัดค้านการใช้ความรุนแรง ($\bar{X} = 4.61$, S.D. = 1.11) และ องค์ประกอบที่ 5 นำชีวิตด้วยความรู้และปัญญา ($\bar{X} = 4.61$, S.D. = 1.08) ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน

จากผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนในโรงเรียนสังกัด สช. พบว่า องค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงที่สุดคือ องค์ประกอบที่ 1 เชิดชูศักดิ์ศรีของชีวิต ($PNI_{Modified} = 0.212$) รองลงมาคือ องค์ประกอบที่ 4 คัดค้านการใช้ความรุนแรง ($PNI_{Modified} = 0.210$) ส่วนองค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นต่ำที่สุดคือ องค์ประกอบที่ 3 ถักทอมิตรภาพที่ยั่งยืน ($PNI_{Modified} = 0.186$)

เมื่อพิจารณาสภาพปัจจุบัน สภาพพึงประสงค์และการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนในโรงเรียนสังกัด สช. จำแนกตามองค์ประกอบย่อยขององค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก ผลการวิเคราะห์มีดังนี้

องค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก องค์ประกอบที่ 1 เชิดชูศักดิ์ศรีของชีวิต

จากตารางที่ 4.21 พบว่าสภาพปัจจุบันของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกขององค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก องค์ประกอบที่ 1 เชิดชูศักดิ์ศรีของชีวิตของนักเรียนใน

โรงเรียนสังกัด สช. อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.82$, S.D. = 0.85) เมื่อพิจารณารายองค์ประกอบย่อยขององค์ประกอบที่ 1 เชิดชูศักดิ์ศรีของชีวิตพบว่าทั้ง 3 องค์ประกอบย่อยอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน โดยองค์ประกอบย่อยขององค์ประกอบที่ 1 เชิดชูศักดิ์ศรีของชีวิตที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ องค์ประกอบย่อยที่ 1.1 มีความเมตตากรุณาที่จะไม่ทอดทิ้งผู้อื่นให้ทุกข์ตามลำพัง ($\bar{X} = 3.82$, S.D. = 0.82) และองค์ประกอบย่อยที่ 1.3 มีความกล้าหาญที่จะลงมือทำให้ความแตกต่างกลายเป็นการยกระดับความเป็นมนุษย์ของตนเองและของผู้อื่น ($\bar{X} = 3.82$, S.D. = 0.81) ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน รองลงมาคือ องค์ประกอบย่อยที่ 1.2 มีปัญญาที่เข้าใจในความเท่าเทียมและศักยภาพที่ไร้ขอบเขตจำกัด ($\bar{X} = 3.81$, S.D. = 0.92)

สำหรับสภาพพึงประสงค์ของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกขององค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก องค์ประกอบที่ 1 เชิดชูศักดิ์ศรีของชีวิตของนักเรียนในโรงเรียนสังกัด สช. พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.63$, S.D. = 1.09) เมื่อพิจารณารายองค์ประกอบย่อยพบว่าทั้ง 3 องค์ประกอบย่อยอยู่ในระดับมากที่สุดเช่นเดียวกัน โดยองค์ประกอบย่อยขององค์ประกอบที่ 1 เชิดชูศักดิ์ศรีของชีวิตที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ องค์ประกอบย่อย 1.2 มีปัญญาที่เข้าใจในความเท่าเทียมและศักยภาพที่ไร้ขอบเขตจำกัด ($\bar{X} = 4.66$, S.D. = 1.11) รองลงมาคือ องค์ประกอบย่อยที่ 1.1. มีความเมตตากรุณาที่จะไม่ทอดทิ้งผู้อื่นให้ทุกข์ตามลำพัง ($\bar{X} = 4.62$, S.D. = 1.07) ส่วนองค์ประกอบย่อยขององค์ประกอบที่ 1 เชิดชูศักดิ์ศรีของชีวิตที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ องค์ประกอบย่อยที่ 1.3 มีความกล้าหาญที่จะลงมือทำให้ความแตกต่างกลายเป็นการยกระดับความเป็นมนุษย์ของตนเองและของผู้อื่น ($\bar{X} = 4.61$, S.D. = 1.10)

ผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกขององค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก องค์ประกอบที่ 1 เชิดชูศักดิ์ศรีของชีวิตของนักเรียนในโรงเรียนสังกัด สช. พบว่า องค์ประกอบย่อยที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงที่สุดคือ องค์ประกอบย่อยที่ 1.2 มีปัญญาที่จะเข้าใจในความเท่าเทียมและศักยภาพที่ไร้ขอบเขตจำกัด ($PNI_{Modified} = 0.223$) รองลงมาคือ องค์ประกอบย่อยที่ 1.3 มีความกล้าหาญที่จะลงมือทำให้ความแตกต่างกลายเป็นการยกระดับความเป็นมนุษย์ของตนเองและของผู้อื่น ($PNI_{Modified} = 0.208$) ส่วนองค์ประกอบย่อยขององค์ประกอบที่ 1 เชิดชูศักดิ์ศรีของชีวิตที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นต่ำที่สุดคือ องค์ประกอบย่อยที่ 1.1 มีความเมตตากรุณาที่จะไม่ทอดทิ้งผู้อื่นให้ทุกข์ตามลำพัง ($PNI_{Modified} = 0.207$)

องค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก องค์ประกอบที่ 2 เคารพในเอกัตภาพ

จากตารางที่ 4.21 พบว่าสภาพปัจจุบันของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกขององค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก องค์ประกอบที่ 2 เคารพในเอกัตภาพของนักเรียนในโรงเรียนสังกัด สข. อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.91$, S.D. = 0.87) เมื่อพิจารณารายองค์ประกอบย่อยพบว่าทั้ง 3 องค์ประกอบย่อยอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน โดยองค์ประกอบย่อยขององค์ประกอบที่ 2 เคารพในเอกัตภาพที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ 2.3 เคารพในวิถีการดำเนินชีวิตของบุคคล ($\bar{X} = 4.00$, S.D. = 0.80) รองลงมาคือ องค์ประกอบย่อยที่ 2.1 เคารพในภาระหน้าที่เฉพาะของบุคคล ($\bar{X} = 3.89$, S.D. = 0.87) และ องค์ประกอบย่อยที่ 2.2 เคารพในคุณลักษณะเฉพาะของบุคคล ($\bar{X} = 3.89$, S.D. = 0.92) ซึ่งมีความใกล้เคียงเท่ากัน

สำหรับสภาพพึงประสงค์ของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกขององค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก องค์ประกอบที่ 2 เคารพในเอกัตภาพของนักเรียนในโรงเรียนสังกัด สข. พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.67$, S.D. = 1.10) เมื่อพิจารณารายองค์ประกอบย่อยพบว่าทั้ง 3 องค์ประกอบย่อยอยู่ในระดับมากที่สุดเช่นเดียวกัน โดยองค์ประกอบย่อยขององค์ประกอบที่ 2 เคารพในเอกัตภาพที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ องค์ประกอบย่อยที่ 2.1 เคารพในภาระหน้าที่เฉพาะของบุคคล ($\bar{X} = 4.68$, S.D. = 1.13) รองลงมาคือ องค์ประกอบย่อยที่ 2.2 เคารพในคุณลักษณะเฉพาะของบุคคล ($\bar{X} = 4.67$, S.D. = 1.11) ส่วนองค์ประกอบย่อยขององค์ประกอบที่ 2 เคารพในเอกัตภาพที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ องค์ประกอบย่อย 2.3 เคารพในวิถีการดำเนินชีวิตของบุคคล ($\bar{X} = 4.64$, S.D. = 1.04)

ผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกขององค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก องค์ประกอบที่ 2 เคารพในเอกัตภาพของนักเรียนในโรงเรียนสังกัด สข. พบว่า องค์ประกอบย่อยที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุดคือ องค์ประกอบย่อยที่ 2.1 เคารพในภาระหน้าที่เฉพาะของบุคคล ($PNI_{Modified} = 0.204$) รองลงมาคือ องค์ประกอบย่อยที่ 2.2 เคารพในคุณลักษณะเฉพาะของบุคคล ($PNI_{Modified} = 0.201$) ส่วนองค์ประกอบย่อยขององค์ประกอบที่ 2 เคารพในเอกัตภาพที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นต่ำที่สุดคือ องค์ประกอบย่อยที่ 2.3 เคารพในวิถีการดำเนินชีวิตของบุคคล ($PNI_{Modified} = 0.161$)

องค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก องค์ประกอบที่ 3 ถักทอมิตรภาพที่ยั่งยืน

จากตารางที่ 4.21 พบว่าสภาพปัจจุบันของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกขององค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก องค์ประกอบที่ 3 ถักทอมิตรภาพที่ยั่งยืนของนักเรียนในโรงเรียนสังกัด สข. อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.89$, S.D. = 0.87) เมื่อพิจารณารายองค์ประกอบย่อย

พบว่าทั้ง 2 องค์ประกอบย่อยอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน โดยองค์ประกอบย่อยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ 3.1 มีความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน ($\bar{X} = 4.04$, S.D. = 0.77) ส่วนองค์ประกอบย่อยขององค์ประกอบที่ 3 ถักทอมิตรภาพที่ยั่งยืนที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ องค์ประกอบย่อยที่ 3.2 มีการปฏิบัติชีวิตมณุษย์ของตนเอง ($\bar{X} = 3.75$, S.D. = 0.98)

สำหรับสภาพพึงประสงค์ของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกขององค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก องค์ประกอบที่ 3 ถักทอมิตรภาพที่ยั่งยืนของนักเรียนในโรงเรียนสังกัด สช. พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.62$, S.D. = 1.04) เมื่อพิจารณารายองค์ประกอบย่อยพบว่าทั้ง 2 องค์ประกอบย่อยอยู่ในระดับมากที่สุดเช่นเดียวกัน โดยองค์ประกอบย่อยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ องค์ประกอบย่อยที่ 3.1 มีความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน ($\bar{X} = 4.66$, S.D. = 0.99) ส่วนองค์ประกอบย่อยขององค์ประกอบที่ 3 ถักทอมิตรภาพที่ยั่งยืนที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ องค์ประกอบย่อยที่ 3.2 มีการปฏิบัติชีวิตมณุษย์ของตนเอง ($\bar{X} = 4.57$, S.D. = 1.10)

ผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกขององค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก องค์ประกอบที่ 3 ถักทอมิตรภาพที่ยั่งยืนของนักเรียนในโรงเรียนสังกัด สช. พบว่าองค์ประกอบย่อยที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุดคือ องค์ประกอบย่อยที่ 3.2 มีการปฏิบัติชีวิตมณุษย์ของตนเอง ($PNIModified = 0.219$) ส่วนองค์ประกอบย่อยขององค์ประกอบที่ 3 ถักทอมิตรภาพที่ยั่งยืนที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นต่ำที่สุดคือ องค์ประกอบย่อยที่ 3.1 มีความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน ($PNIModified = 0.155$)

องค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก องค์ประกอบที่ 4 คัดค้านการใช้ความรุนแรง

จากตารางที่ 4.21 พบว่าสภาพปัจจุบันของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกขององค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก องค์ประกอบที่ 4 คัดค้านการใช้ความรุนแรงของนักเรียนในโรงเรียนสังกัด สช. อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.81$, S.D. = 1.04) เมื่อพิจารณารายองค์ประกอบย่อยพบว่าทั้ง 3 องค์ประกอบย่อยอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน โดยองค์ประกอบย่อยขององค์ประกอบที่ 4 คัดค้านการใช้ความรุนแรงที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ 4.2 ไม่เป็นเหตุให้ผู้อื่นใช้ความรุนแรง ($\bar{X} = 3.91$, S.D. = 0.99) รองลงมาคือ องค์ประกอบย่อยที่ 4.3. คัดค้านการใช้ความรุนแรงของผู้อื่น ($\bar{X} = 3.84$, S.D. = 0.98) ส่วนองค์ประกอบย่อยขององค์ประกอบที่ 4 คัดค้านการใช้ความรุนแรงที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ องค์ประกอบย่อยที่ 4.1 ไม่ใช้ความรุนแรงด้วยตนเอง ($\bar{X} = 3.69$, S.D. = 1.14)

สำหรับสภาพพึงประสงค์ของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกขององค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก องค์ประกอบที่ 4 คัดค้านการใช้ความรุนแรงของนักเรียนในโรงเรียนสังกัด สช. พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.61$, S.D. = 1.11) เมื่อพิจารณารายองค์ประกอบย่อยพบว่า ทั้ง 3 องค์ประกอบย่อยอยู่ในระดับมากที่สุดเช่นเดียวกัน โดยองค์ประกอบย่อยขององค์ประกอบที่ 4 คัดค้านการใช้ความรุนแรงที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ องค์ประกอบย่อยที่ 4.2 ไม่เป็นเหตุให้ผู้อื่นใช้ความรุนแรง ($\bar{X} = 4.63$, S.D. = 1.07) รองลงมาคือ องค์ประกอบย่อยที่ 4.3 คัดค้านการใช้ความรุนแรงของผู้อื่น ($\bar{X} = 4.61$, S.D. 1.08) ส่วนองค์ประกอบย่อยขององค์ประกอบที่ 4 คัดค้านการใช้ความรุนแรงที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ องค์ประกอบย่อย 4.1 ไม่ใช้ความรุนแรงด้วยตนเอง ($\bar{X} = 4.59$, S.D. = 1.18)

ผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกขององค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก องค์ประกอบที่ 4 คัดค้านการใช้ความรุนแรงของนักเรียนในโรงเรียนสังกัด สช. พบว่า องค์ประกอบย่อยที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงที่สุดคือ องค์ประกอบย่อยที่ 4.1 ไม่ใช้ความรุนแรงด้วยตนเอง ($PNI_{Modified} = 0.243$) รองลงมาคือ องค์ประกอบย่อยที่ 4.3. คัดค้านการใช้ความรุนแรงของผู้อื่น ($PNI_{Modified} = 0.201$) ส่วนองค์ประกอบย่อยขององค์ประกอบที่ 4 คัดค้านการใช้ความรุนแรงที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นต่ำที่สุดคือ องค์ประกอบย่อยที่ 4.2 ไม่เป็นเหตุให้ผู้อื่นใช้ความรุนแรง ($PNI_{Modified} = 0.185$)

องค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก องค์ประกอบที่ 5 นำชีวิตด้วยความรู้และปัญญา

จากตารางที่ 4.21 พบว่าสภาพปัจจุบันของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกขององค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก องค์ประกอบที่ 5 นำชีวิตด้วยความรู้และปัญญาของนักเรียนในโรงเรียนสังกัด สช. อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.83$, S.D. = 0.96) เมื่อพิจารณารายองค์ประกอบย่อยพบว่าทั้ง 3 องค์ประกอบย่อยอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน โดยองค์ประกอบย่อยขององค์ประกอบที่ 5 นำชีวิตด้วยความรู้และปัญญาที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ 5.2 มีความสำนึกรับผิดชอบอย่างเต็มที่ ($\bar{X} = 3.86$, S.D. = 0.97) รองลงมาคือ องค์ประกอบย่อยที่ 5.1 มีเป้าหมายที่ชัดเจนเพื่อการสร้างคุณค่า ($\bar{X} = 3.80$, S.D. = 0.93) และ องค์ประกอบย่อยที่ 5.3 มีความปรารถนาอันแรงกล้าที่จะอุทิศตนเพื่อความผาสุกของมนุษยชาติและโลก ($\bar{X} = 3.80$, S.D. = 0.97) ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน

สำหรับสภาพพึงประสงค์ของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกขององค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก องค์ประกอบที่ 5 นำชีวิตด้วยความรู้และปัญญาของนักเรียนในโรงเรียนสังกัด

สช. พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.61$, S.D. = 1.08) เมื่อพิจารณารายขององค์ประกอบย่อยพบว่าทั้ง 3 องค์ประกอบย่อยอยู่ในระดับมากที่สุดเช่นเดียวกัน โดยองค์ประกอบย่อยขององค์ประกอบที่ 5 นำชีวิตด้วยความรู้และปัญญาที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ องค์ประกอบย่อยที่ 5.2 มีความสำคัญรับผิดชอบอย่างเต็มที่ ($\bar{X} = 4.62$, S.D. = 1.08) รองลงมาคือ องค์ประกอบย่อยที่ 5.3 มีความปรารถนาอันแรงกล้าที่จะอุทิศตนเพื่อความผาสุกของมนุษยชาติและโลก ($\bar{X} = 4.61$, S.D. = 1.09) ส่วนองค์ประกอบย่อยขององค์ประกอบที่ 5 นำชีวิตด้วยความรู้และปัญญาที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ องค์ประกอบย่อย 5.1 มีเป้าหมายที่ชัดเจนเพื่อการสร้างคุณค่า ($\bar{X} = 4.57$, S.D. = 1.05)

ผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกขององค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก องค์ประกอบที่ 5 นำชีวิตด้วยความรู้และปัญญาของนักเรียนในโรงเรียนสังกัด สช. พบว่าองค์ประกอบย่อยที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงที่สุดคือ องค์ประกอบย่อยที่ 5.3 มีความปรารถนาอันแรงกล้าที่จะอุทิศตนเพื่อความผาสุกของมนุษยชาติและโลก ($PNI_{Modified} = 0.213$) รองลงมาคือ องค์ประกอบย่อยที่ 5.1 มีเป้าหมายที่ชัดเจนเพื่อการสร้างคุณค่า ($PNI_{Modified} = 0.202$) ส่วนองค์ประกอบย่อยขององค์ประกอบที่ 5 นำชีวิตด้วยความรู้และปัญญาที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นต่ำที่สุดคือองค์ประกอบย่อยที่ 5.2 มีความสำคัญรับผิดชอบอย่างเต็มที่ ($PNI_{Modified} = 0.196$)

สำหรับตารางแสดงสภาพปัจจุบัน สภาพพึงประสงค์และการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนโดยแยกสังกัดโรงเรียน จำแนกตามองค์ประกอบย่อยอยู่ในภาคผนวก ค ตารางที่ ค.1

4.2.3 การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของสภาพปัจจุบันของจิตสำนึก ความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนจำแนกตามสังกัดโรงเรียน

ตารางที่ 4. 22 ผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของสภาพปัจจุบันของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนจำแนกสังกัดโรงเรียน

ความแตกต่างของค่าเฉลี่ย	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
ระหว่างสังกัดโรงเรียน	.137	2	.069	2.849	.061
ภายในสังกัดโรงเรียน	4.266	177	.024		
รวม	4.403	179			

จากตารางที่ 4.22 จากการทดสอบสมมติฐานด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One -Way ANOVA) โดยกำหนดระดับนัยสำคัญที่ระดับ .05 พบว่า ค่าเฉลี่ยของสภาพปัจจุบันของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนในสังกัด สพฐ. สังกัด กทม. และสังกัด สช. ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5

4.3 ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพพึงประสงค์และการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน

4.3.1 สภาพปัจจุบัน สภาพพึงประสงค์และการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนในภาพรวม

ตารางที่ 4. 23 สภาพปัจจุบัน สภาพพึงประสงค์และการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนในภาพรวม

การพัฒนาทั้งโรงเรียน	สภาพปัจจุบัน(D)		สภาพพึงประสงค์(I)		PNI Modified	ลำดับที่
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1. การพิจารณาขอบเขตที่ต้องการพัฒนา *	4.17	0.97	4.70	0.94	0.112	3
2. การกำหนดผู้มีส่วนร่วมในการพัฒนา **	4.07	1.21	4.60	1.14	0.115	2
3. การมีกระบวนการบริหารที่ชัดเจน **	3.95	1.02	4.52	1.03	0.127	1
รวม	4.06	1.07	4.61	1.04	0.118	

* ผู้ตอบแบบสอบถาม = 1,441 คน (ไม่รวมนักเรียนชั้น ป.6)

** ผู้ตอบแบบสอบถาม = 1,212 คน (ไม่รวมนักเรียนชั้น ป.6 ม.3 และ ม.6)

จากตารางที่ 4.23 พบว่าสภาพปัจจุบันของการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.06$, S.D. = 1.07) เมื่อพิจารณารายด้านของการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนพบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน โดยในการบริหารโรงเรียนฯ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ 1) การพิจารณาขอบเขตที่ต้องการพัฒนา ($\bar{X} = 4.17$, S.D. = 0.97) รองลงมาคือ 2) การกำหนดผู้มีส่วนร่วมในการพัฒนา ($\bar{X} = 4.07$, S.D. = 1.21) ส่วนการบริหารโรงเรียนโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ 3) การมีกระบวนการบริหารที่ชัดเจน ($\bar{X} = 3.95$, S.D. = 1.02)

สำหรับสภาพพึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนในภาพรวม พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.61$, S.D. = 1.04) เมื่อพิจารณารายด้านของการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด โดยในการบริหารโรงเรียนฯ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ 1) การพิจารณาขอบเขตที่ต้องการพัฒนา ($\bar{X} = 4.70$, S.D. = 0.94) รองลงมาคือ 2) การกำหนดผู้มีส่วนร่วมในการพัฒนา ($\bar{X} = 4.60$, S.D. = 1.14) ส่วนการบริหารโรงเรียนโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ 3) การมีกระบวนการบริหารที่ชัดเจน ($\bar{X} = 4.52$, S.D. = 1.03)

จากผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนในภาพรวมพบว่าด้านที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงที่สุดคือ 3) การมีกระบวนการบริหารที่ชัดเจน ($PNI_{Modified} = 0.127$) รองลงมาคือ 2) การกำหนดผู้มีส่วนร่วมในการพัฒนา ($PNI_{Modified} = 0.115$) ส่วนการบริหารโรงเรียนโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนด้านที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นต่ำที่สุดคือ 1) การพิจารณาขอบเขตที่ต้องการพัฒนา ($PNI_{Modified} = 0.112$)

4.3.2 สภาพปัจจุบัน สภาพพึงประสงค์และการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนจำแนกตามด้านของการบริหารโรงเรียน

ตารางที่ 4. 24 สภาพปัจจุบัน สภาพพึงประสงค์และการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนด้านที่ 1 การพิจารณาขอบเขตที่ต้องการพัฒนา

การพัฒนาทั้งโรงเรียน	รวม (N = *1,441/1212)					
	สภาพปัจจุบัน(D)		สภาพพึงประสงค์(I)		PNI ^{Modified}	ลำดับที่
	Mean	S.D.	Mean	S.D.		
1. การพิจารณาขอบเขตที่ต้องการพัฒนา *	4.17	0.97	4.70	0.94	0.112	3
1.1 การจัดทำหลักสูตร	4.19	0.97	4.70	1.05	0.110	2
1) การเชิดชูศักดิ์ศรีของชีวิต	4.14	0.91	4.68	0.92	0.115	2
2) การเคารพในเอกัตภาพ	4.12	0.97	4.70	1.45	0.123	1
3) การถักทอมิตรภาพที่ยั่งยืน	4.18	1.01	4.71	0.95	0.113	3
4) การคัดค้านการใช้ความรุนแรง	4.21	1.00	4.71	0.96	0.106	4
5) การนำชีวิตด้วยความรู้และปัญญา	4.29	0.97	4.72	0.95	0.091	5
1.2 การจัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียนที่สะท้อนการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก	4.26	0.96	4.73	0.87	0.099	3
1) ปรัชญาการศึกษา	4.31	0.83	4.74	0.87	0.091	7
2) ค่านิยมร่วมหรือค่านิยมหลัก	4.34	1.39	4.77	0.86	0.090	9
3) วิสัยทัศน์	4.30	0.82	4.74	0.88	0.093	6
4) พันธกิจ	4.29	0.82	4.72	0.85	0.091	7
5) สภาพแวดล้อมทางกายภาพ	4.17	0.86	4.70	0.87	0.113	1
6) ผู้อำนวยการโรงเรียนที่เป็นผู้นำ	4.30	1.35	4.75	0.85	0.095	5
7) สัมพันธภาพและความไว้วางใจระหว่างครูกับนักเรียน	4.25	0.87	4.71	0.90	0.098	4
8) ปฏิสัมพันธ์ระหว่างครู บุคลากรของโรงเรียนและผู้ที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียน	4.22	0.85	4.75	0.86	0.112	2
9) เชื่อมมั่นในตัวนักเรียนจะสามารถเรียนรู้และประสบความสำเร็จตามแบบฉบับ (ปัจเจกบุคคล) ของนักเรียนแต่ละคนและตามความคาดหวังของโรงเรียนและสังคม	4.19	0.85	4.70	0.87	0.109	3

* ข้อ 1 เท่านั้นที่ผู้ตอบแบบสอบถาม = 1,441 คน (รวม น.ร. ชั้น ม.3 และ ม.6)

ตารางที่ 4.24 (ต่อ)

การพัฒนาทั้งโรงเรียน	รวม (N = *1,441/1212)					
	สภาพปัจจุบัน(D)		สภาพพึงประสงค์(I)		PNI _{Modified}	ลำดับที่
	Mean	S.D.	Mean	S.D.		
1.3 การสร้างความร่วมมือระหว่างบ้านกับ โรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็น พลเมืองโลกของนักเรียน	3.94	1.00	4.61	0.97	0.146	1
1) ให้ความรู้แก่พ่อแม่ผู้ปกครองในการสร้าง บรรยากาศของบ้าน	3.97	0.98	4.61	0.94	0.139	3
2) สื่อสารกับพ่อแม่ผู้ปกครอง	4.02	0.93	4.65	0.93	0.135	4
3) เชิญชวนพ่อแม่ผู้ปกครองมาเป็นอาสาสมัคร	3.84	1.03	4.56	1.01	0.158	1
4) ร่วมมือกับพ่อแม่ผู้ปกครองในการจัดหาแหล่ง เรียนรู้ในชุมชน	3.92	1.06	4.63	0.99	0.153	2

* ข้อ 1 เท่านั้นที่ผู้ตอบแบบสอบถาม = 1,441 คน (รวม น.ร. ชั้น ม.3 และ ม.6)

จากตารางที่ 4.24 พบว่าสภาพปัจจุบันของการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนของการบริหารโรงเรียนด้านที่ 1 การพิจารณาขอบเขตที่ต้องการพัฒนาอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.17$, S.D. = 0.97) เมื่อพิจารณารายหัวข้อย่อยพบว่าทั้ง 3 หัวข้อย่อยอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน โดยหัวข้อย่อยของการบริหารโรงเรียนฯ ด้านที่ 1 การพิจารณาขอบเขตที่ต้องการพัฒนาที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ 1.2 การจัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียน ($\bar{X} = 4.26$, S.D. = 0.96) รองลงมาคือ 1.1 การจัดทำหลักสูตร ($\bar{X} = 4.19$, S.D. = 0.97) ส่วนหัวข้อย่อยของการบริหารโรงเรียนฯ ด้านที่ 1 การพิจารณาขอบเขตที่ต้องการพัฒนาที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ 1.3 การมีส่วนร่วมของพ่อแม่และผู้ปกครอง ($\bar{X} = 3.94$, S.D. = 1.00)

สำหรับสภาพพึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนของการบริหารโรงเรียนด้านที่ 1 การพิจารณาขอบเขตที่ต้องการพัฒนาพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.70$, S.D. = 0.94) เมื่อพิจารณารายหัวข้อย่อยพบว่าทั้ง 3 หัวข้อย่อยอยู่ในระดับมากที่สุดเช่นเดียวกัน โดยหัวข้อย่อยของการบริหารโรงเรียนฯ ด้านที่ 1 การพิจารณาขอบเขตที่ต้องการพัฒนาที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ 1.2 การจัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียน ($\bar{X} = 4.73$, S.D. = 0.87) รองลงมาคือ 1.1 การจัดทำหลักสูตร ($\bar{X} = 4.70$, S.D. = 1.05) ส่วนหัวข้อย่อยของการบริหารโรงเรียนฯ ด้านที่ 1 การพิจารณาขอบเขตที่

ต้องการพัฒนาที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ 1.3 การมีส่วนร่วมของพ่อแม่และผู้ปกครอง ($\bar{X} = 4.61$, S.D. = 0.97)

จากผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนของการบริหารโรงเรียนด้านที่ 1 การพิจารณาขอบเขตที่ต้องการพัฒนา พบว่า หัวข้อย่อยที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงที่สุดคือ 1.3 การมีส่วนร่วมของพ่อแม่และผู้ปกครอง ($PNI_{Modified} = 0.146$) รองลงมาคือ 1.1 การจัดทำหลักสูตร ($PNI_{Modified} = 0.110$) ส่วนหัวข้อย่อยของการบริหารโรงเรียนฯ ด้านที่ 1 การพิจารณาขอบเขตที่ต้องการพัฒนาที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นต่ำที่สุดคือ 1.2 การจัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียน ($PNI_{Modified} = 0.099$)

เมื่อพิจารณาสภาพปัจจุบัน สภาพพึงประสงค์และการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนด้านที่ 1 การพิจารณาขอบเขตที่ต้องการพัฒนา จำแนกตามหัวข้อย่อย ผลการวิเคราะห์มีดังนี้

ด้านที่ 1 การพิจารณาขอบเขตที่ต้องการพัฒนา 1.1 การจัดทำหลักสูตร

จากตารางที่ 4.24 พบว่าสภาพปัจจุบันของการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนด้านที่ 1 การพิจารณาขอบเขตที่ต้องการพัฒนาด้าน 1.1 การจัดทำหลักสูตรในภาพรวมพบว่าอยู่ในระดับมาก โดยข้อคำถามของ 1.1 การจัดทำหลักสูตรที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือการจัดทำหลักสูตรที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับ 5. การนำชีวิตด้วยความรู้และปัญญา ($\bar{X} = 4.29$, S.D. = 0.97) รองลงมาคือการจัดทำหลักสูตรที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับ 4. คัดค้านการใช้ความรุนแรง ($\bar{X} = 4.21$, S.D. = 1.00) ส่วนข้อคำถามของ 1.1 การจัดทำหลักสูตรที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือการจัดทำหลักสูตรที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับ 2. เคารพในเอกัตภาพ ($\bar{X} = 4.12$, S.D. = 0.97)

สำหรับสภาพพึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนด้านที่ 1 การพิจารณาขอบเขตที่ต้องการพัฒนาด้าน 1.1 การจัดทำหลักสูตรในภาพรวมพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด โดยข้อคำถามของ 1.1 การจัดทำหลักสูตรที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือการจัดทำหลักสูตรที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับ 5. นำชีวิตด้วยความรู้และปัญญา ($\bar{X} = 4.72$, S.D. = 0.95) รองลงมาคือการจัดทำหลักสูตรที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับ 3. ถักทอมิตรภาพที่ยั่งยืน ($\bar{X} = 4.71$, S.D. = 0.95) และ ข้อ 4. คัดค้านการใช้ความรุนแรง ($\bar{X} = 4.71$, S.D. =

0.96) ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ส่วนข้อความของ 1.1 การจัดทำหลักสูตรที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือการจัดทำหลักสูตรที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับ 1. เชิดชูศักดิ์ศรีของชีวิต ($\bar{X} = 4.68$, S.D. = 0.92)

จากผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนด้านที่ 1 การพิจารณาขอบเขตที่ต้องการพัฒนาด้าน 1.1 การจัดทำหลักสูตรในภาพรวมพบว่า ข้อคำถามของการจัดทำหลักสูตรที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงที่สุดคือการจัดทำหลักสูตรที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับ 2. เคารพในเอกัตภาพ (PNI_{Modified} = 0.123) รองลงมาคือการจัดทำหลักสูตรที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับ 1. เชิดชูศักดิ์ศรีของชีวิต (PNI_{Modified} = 0.115) ส่วนข้อความของการจัดทำหลักสูตรที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นต่ำที่สุดคือการจัดทำหลักสูตรที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับ 5. นำชีวิตด้วยความรู้และปัญญา (PNI_{Modified} = 0.091)

ด้านที่ 1 การพิจารณาขอบเขตที่ต้องการพัฒนา 1.2 การจัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียน

จากตารางที่ 4.24 พบว่าสภาพปัจจุบันของการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนด้านที่ 1 การพิจารณาขอบเขตที่ต้องการพัฒนาด้าน 1.2 การจัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยข้อคำถามของ 1.2 การจัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียนที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ 2. โรงเรียนมีค่านิยมร่วมหรือค่านิยมหลักที่สะท้อนถึงการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก ($\bar{X} = 4.34$, S.D. = 1.39) รองลงมาคือ 1. โรงเรียนมีปรัชญาการศึกษาที่สะท้อนถึงการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก ($\bar{X} = 4.31$, S.D. = 0.83) ส่วนข้อความของ 1.2 การจัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียนที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ 5. โรงเรียนมีสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่สะท้อนถึงการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก ($\bar{X} = 4.17$, S.D. = 0.86)

สำหรับสภาพพึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนด้านที่ 1 การพิจารณาขอบเขตที่ต้องการพัฒนาด้าน 1.2 การจัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียนในภาพรวมพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด โดยข้อคำถามของ 1.2 การจัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียนที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ 2. โรงเรียนมีค่านิยมร่วมหรือค่านิยมหลักที่สะท้อนถึงการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก ($\bar{X} = 4.77$, S.D. = 0.86) รองลงมาคือ 6. โรงเรียนมีผู้อำนวยการโรงเรียนที่เป็นผู้นำที่สะท้อนถึงการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก ($\bar{X} = 4.75$, S.D. = 0.85) และ 8. โรงเรียนมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างครู บุคลากรทางการศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนที่สะท้อนถึงการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก ($\bar{X} =$

4.75, S.D. = 0.86) ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ส่วนข้อคำถามของ 1.2 การจัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียนที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ 5. โรงเรียนมีสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่สะท้อนถึงการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก ($\bar{X} = 4.70$, S.D. = 0.87)

จากผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนด้านที่ 1 การพิจารณาขอบเขตที่ต้องการพัฒนาด้าน 1.2 การจัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียนในภาพรวมพบว่าข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงที่สุดคือ 5. โรงเรียนมีสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่สะท้อนถึงการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก ($PNI_{Modified} = 0.113$) รองลงมาคือ 8. โรงเรียนมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างครู บุคลากรทางการศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนที่สะท้อนถึงการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก ($PNI_{Modified} = 0.112$) ส่วนข้อคำถามของ 1.2 การจัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียนที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นต่ำที่สุดคือ 2. โรงเรียนมีค่านิยมร่วมหรือค่านิยมหลักที่สะท้อนถึงการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก ($PNI_{Modified} = 0.090$)

ด้านที่ 1 การพิจารณาขอบเขตที่ต้องการพัฒนา 1.3 การมีส่วนร่วมของพ่อแม่ผู้ปกครอง

จากตารางที่ 4.24 พบว่าสภาพปัจจุบันของการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนด้านที่ 1 การพิจารณาขอบเขตที่ต้องการพัฒนาด้าน 1.3 การมีส่วนร่วมของพ่อแม่ผู้ปกครองในภาพรวมอยู่ในระดับมากอยู่ในระดับมาก โดยข้อคำถามของ 1.3 การมีส่วนร่วมของพ่อแม่ผู้ปกครองที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ 2. โรงเรียนสื่อสารกับพ่อแม่และผู้ปกครองเกี่ยวกับความก้าวหน้าของการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียน ($\bar{X} = 4.02$, S.D. = 0.93) รองลงมาคือ 1. โรงเรียนให้ความรู้แก่พ่อแม่และผู้ปกครองในการสร้างบรรยากาศของบ้านที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก ($\bar{X} = 3.97$, S.D. = 0.98) ส่วนข้อคำถามของ 1.3 การมีส่วนร่วมของพ่อแม่ผู้ปกครองที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ 3. โรงเรียนเชิญชวนพ่อแม่และผู้ปกครองมาเป็นอาสาสมัครในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียน ($\bar{X} = 3.84$, S.D. = 1.03)

สำหรับสภาพพึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนด้านที่ 1 การพิจารณาขอบเขตที่ต้องการพัฒนาด้าน 1.3 การมีส่วนร่วมของพ่อแม่ผู้ปกครองในภาพรวมพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด โดยข้อคำถามของ 1.3 การมีส่วนร่วมของพ่อแม่ผู้ปกครองที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ 2. โรงเรียนสื่อสารกับพ่อแม่และผู้ปกครองเกี่ยวกับความก้าวหน้าของการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียน

($\bar{X} = 4.65$, S.D. = 0.93) รองลงมาคือ 4. โรงเรียนร่วมมือกับพ่อแม่และผู้ปกครองในการจัดหาแหล่งเรียนรู้ในชุมชนที่สามารถช่วยโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียน ($\bar{X} = 4.63$, S.D. = 0.99) ส่วนข้อคำถามของ 1.3 การมีส่วนร่วมของพ่อแม่ผู้ปกครองที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ 3. โรงเรียนเชิญชวนพ่อแม่และผู้ปกครองมาเป็นอาสาสมัครในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียน ($\bar{X} = 4.56$, S.D. = 1.01)

จากผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนด้านที่ 1 การพิจารณาขอบเขตที่ต้องการพัฒนาด้าน 1.3 การมีส่วนร่วมของพ่อแม่ผู้ปกครองในภาพรวมพบว่าข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงที่สุดคือ 3. โรงเรียนเชิญชวนพ่อแม่และผู้ปกครองมาเป็นอาสาสมัครในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียน ($PNI_{Modified} = 0.158$) รองลงมาคือ 4. โรงเรียนร่วมมือกับพ่อแม่และผู้ปกครองในการจัดหาแหล่งเรียนรู้ในชุมชนที่สามารถช่วยโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียน ($PNI_{Modified} = 0.153$) ส่วนข้อคำถามของ 1.3 การมีส่วนร่วมของพ่อแม่ผู้ปกครองที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นต่ำที่สุดคือ 2. โรงเรียนสื่อสารกับพ่อแม่และผู้ปกครองเกี่ยวกับความก้าวหน้าของการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียน ($PNI_{Modified} = 0.135$)

ตารางที่ 4. 25 สภาพปัจจุบัน สภาพพึงประสงค์และการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน **ด้านที่ 2 การกำหนดผู้มีส่วนร่วมในการพัฒนา**

การพัฒนาทั้งโรงเรียน	สภาพปัจจุบัน(D)		สภาพพึงประสงค์(I)		PNI _{Modified}	ลำดับที่
	Mean	S.D.	Mean	S.D.		
2. การกำหนดผู้มีส่วนร่วมในการพัฒนา	4.07	1.21	4.60	1.14	0.115	2
1) คณะกรรมการกำหนดนโยบายในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนจากหน่วยงานต้นสังกัด	3.93	0.93	4.51	0.97	0.129	2
2) คณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลและนิเทศการศึกษาในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนจากหน่วยงานต้นสังกัด	3.88	1.07	4.49	1.08	0.136	1
3) ผู้อำนวยการโรงเรียน	4.18	0.99	4.61	0.97	0.093	6
4) ครูผู้สอนและบุคลากรของโรงเรียน	4.14	1.04	4.59	0.98	0.098	5
5) คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานหรือสภาโรงเรียนพ่อแม่ผู้ปกครองและชุมชน	3.96	1.06	4.50	1.06	0.120	3
6) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ขึ้นไป	4.35	2.15	4.91	1.80	0.114	4

ผู้ตอบแบบสอบถาม = 1,212 คน (ไม่รวมนักเรียนชั้น ป.6 ม.3 และ ม.6)

จากตารางที่ 4.25 พบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนของการบริหารโรงเรียนด้านที่ 2 การกำหนดผู้มีส่วนร่วมในการพัฒนาอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.07$, S.D. = 1.21) เมื่อพิจารณารายข้อคำถามพบว่าทุกข้อคำถามอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน โดยข้อคำถามของด้านที่ 2 การกำหนดผู้มีส่วนร่วมในการพัฒนาที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ 6. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ขึ้นไป มีส่วนร่วมและเป็นตัวแทนในคณะทำงานวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศ การวางแผนงาน การดำเนินการ และการประเมินผล ($\bar{X} = 4.35$, S.D. = 2.15) รองลงมาคือ 3. ผู้อำนวยการโรงเรียน ทำหน้าที่เป็นผู้นำหลักในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียน ($\bar{X} = 4.18$, S.D. = 0.99) ส่วนข้อคำถามของด้านที่ 2 การกำหนดผู้มีส่วนร่วมในการพัฒนาที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ 2. คณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลและนิเทศการศึกษาในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนจากหน่วยงานต้นสังกัด ($\bar{X} = 3.88$, S.D. = 1.07)

สำหรับสภาพพึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนของการบริหารโรงเรียนด้านที่ 2 การกำหนดผู้มีส่วนร่วมในการพัฒนาพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.60$, S.D. = 1.14) เมื่อพิจารณารายชื่อคำถามพบว่าอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด โดยชื่อคำถามของด้านที่ 2 การกำหนดผู้มีส่วนร่วมในการพัฒนาที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ 6. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ขึ้นไป มีส่วนร่วมและเป็นตัวแทนในคณะกรรมการวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศ การวางแผนงาน การดำเนินการ และการประเมินผล ($\bar{X} = 4.91$, S.D. = 1.80) รองลงมาคือ 3. ผู้อำนวยการโรงเรียน ทำหน้าที่เป็นผู้นำหลักในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียน ($\bar{X} = 4.61$, S.D. = 0.97) ส่วนชื่อคำถามของด้านที่ 2 การกำหนดผู้มีส่วนร่วมในการพัฒนาที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ 2. คณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลและนิเทศการศึกษาในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนจากหน่วยงานต้นสังกัด ($\bar{X} = 4.49$, S.D. = 1.08)

จากผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนของการบริหารโรงเรียนด้านที่ 2 การกำหนดผู้มีส่วนร่วมในการพัฒนา พบว่า ชื่อคำถามที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงที่สุดคือ 2. คณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลและนิเทศการศึกษาในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนจากหน่วยงานต้นสังกัด ($PNI_{Modified} = 0.136$) รองลงมาคือ 1. คณะกรรมการกำหนดนโยบายในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนจากหน่วยงานต้นสังกัด ($PNI_{Modified} = 0.129$) ส่วนชื่อคำถามที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นต่ำที่สุดคือ 3. ผู้อำนวยการโรงเรียน ทำหน้าที่เป็นผู้นำหลักในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียน ($PNI_{Modified} = 0.093$)

ตารางที่ 4. 26 สภาพปัจจุบัน สภาพพึงประสงค์และการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนของโรงเรียน **ด้านที่ 3 การมีกระบวนการบริหารที่ชัดเจน**

การพัฒนาทั้งโรงเรียน	สภาพปัจจุบัน(D)		สภาพพึงประสงค์(I)		PNI _{Modified}	ลำดับที่
	Mean	S.D.	Mean	S.D.		
3. การมีกระบวนการบริหารที่ชัดเจน	3.95	1.02	4.52	1.03	0.127	1
1. การวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศ	3.81	1.02	4.45	1.04	0.144	1
1) แต่งตั้งคณะกรรมการวางแผนพัฒนาโรงเรียน	3.81	1.03	4.47	1.05	0.148	1
2) ทำความเข้าใจบริบทของโรงเรียน ทำการสำรวจ รวบรวมและปรึกษาหารือข้อมูลสารสนเทศของขอบเขตที่ต้องการพัฒนา	3.82	1.02	4.43	1.02	0.138	3
3) จัดลำดับความต้องการจำเป็น (Priority of Need) ของขอบเขตที่ต้องการพัฒนา	3.80	1.00	4.45	1.04	0.146	2
2. การสร้างแผนงาน	3.90	1.02	4.49	1.04	0.133	3
1) แต่งตั้งคณะกรรมการวางแผนงานเพื่อพัฒนาหลักสูตรที่กำหนดเป้าประสงค์อย่างชัดเจนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียน	3.92	1.01	4.50	1.05	0.129	2
2) แต่งตั้งคณะกรรมการวางแผนงานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของสภาพแวดล้อมของโรงเรียนที่เอื้อต่อการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียน	3.90	1.01	4.48	1.02	0.129	2
3) แต่งตั้งคณะกรรมการวางแผนงานเพื่อเพิ่มระดับความร่วมมือของพ่อแม่ผู้ปกครองในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก	3.87	1.05	4.50	1.06	0.140	1
3. การดำเนินการตามแผน	4.05	1.02	4.56	1.01	0.112	4
1) ผู้อำนวยการโรงเรียนจัดการประชุมเพื่อทำความเข้าใจแก่ผู้มีส่วนร่วมในการดำเนินการตามแผนที่กำหนดไว้	4.04	1.03	4.53	1.05	0.108	2
2) ผู้อำนวยการโรงเรียนเป็นผู้นำหลักในการดำเนินการตามแผนงานทั้งหมดของการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียน	4.05	1.00	4.58	0.97	0.116	1

ตารางที่ 4.26 (ต่อ)

การพัฒนาทั้งโรงเรียน	สภาพปัจจุบัน(D)		รวม (N = 1212)		PNI _{Modified}	ลำดับที่
	Mean	S.D.	สภาพพึงประสงค์(I)	S.D.		
4. การประเมินผล	3.89	1.06	4.50	1.05	0.137	2
1) แต่งตั้งคณะกรรมการประเมินผลการพัฒนา	3.91	1.03	4.51	1.04	0.133	3
2) คณะกรรมการประเมินผลมีการกำหนดกรอบระยะเวลาที่ชัดเจนและเป็นทางการในการประเมินผล	3.85	1.03	4.49	1.03	0.143	1
3) คณะกรรมการประเมินผลมีการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศที่เกิดจากแผนงานที่ทำไปแล้วทั้งหมด เพื่อใช้ในการวางแผนพัฒนาฯ ครั้งต่อไป	3.90	1.11	4.51	1.07	0.135	2
5. การคงไว้ซึ่งงานที่ดี	4.11	0.97	4.61	0.99	0.110	5
1) ผู้อำนวยการโรงเรียนแสดงความชื่นชมต่อความสำเร็จจากการทำงานของผู้มีส่วนร่วมแม้จะเป็นความสำเร็จของการเปลี่ยนแปลงเพียงเล็กน้อย (Minor change) เพื่อให้กำลังใจแก่ผู้มีส่วนร่วมในการทำงานต่อไป	4.17	0.91	4.63	0.97	0.099	2
2) โรงเรียนทำการเผยแพร่ความก้าวหน้าของแผนพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนสู่สาธารณะ	4.04	1.04	4.59	1.02	0.120	1

ผู้ตอบแบบสอบถาม = 1,212 คน (ไม่รวมนักเรียนชั้น ป.6 ม.3 และ ม.6)

จากตารางที่ 4.26 พบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนของโรงเรียนของการบริหารโรงเรียนด้านที่ 3 การมีกระบวนการบริหารที่ชัดเจนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.95$, S.D. = 1.02) เมื่อพิจารณารายขั้นตอนในกระบวนการบริหารพบว่าอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน โดยขั้นตอนในกระบวนการบริหารที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ 5) การคงไว้ซึ่งงานที่ดี ($\bar{X} = 4.11$, S.D. = 0.97) รองลงมาคือ 3) การดำเนินการตามแผน ($\bar{X} = 4.05$, S.D. = 1.02) ส่วนขั้นตอนในกระบวนการบริหารที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ 1) การวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศ ($\bar{X} = 3.81$, S.D. = 1.02)

สำหรับสภาพพึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนของโรงเรียนของการบริหารโรงเรียนด้านที่ 3 การมีกระบวนการบริหารที่ชัดเจนพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.52$, S.D. = 1.03) เมื่อพิจารณารายขั้นตอนในกระบวนการบริหารพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุดถึงมากที่สุด โดยขั้นตอนในกระบวนการบริหารที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ 5) การคงไว้ซึ่งงานที่ดี ($\bar{X} = 4.61$, S.D. = 0.99) รองลงมา

คือ 3) การดำเนินการตามแผน ($\bar{X} = 4.56$, S.D. = 1.01) ส่วนขั้นตอนกระบวนการบริหารที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ 1) การวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศ ($\bar{X} = 4.45$, S.D. = 1.04)

จากผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนของโรงเรียนของการบริหารโรงเรียนด้านที่ 3 การมีกระบวนการบริหารที่ชัดเจนพบว่าขั้นตอนในกระบวนการบริหารที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงที่สุดคือ 1) การวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศ ($PNI_{Modified} = 0.144$) รองลงมาคือ 4. การประเมินผล ($PNI_{Modified} = 0.137$) ส่วนขั้นตอนในกระบวนการบริหารที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นต่ำที่สุดคือ 5) การคงไว้ซึ่งงานที่ดี ($PNI_{Modified} = 0.110$)

เมื่อพิจารณาสภาพปัจจุบัน สภาพพึงประสงค์และการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน ด้านที่ 3 การมีกระบวนการบริหารที่ชัดเจน จำแนกตามขั้นตอนในกระบวนการบริหาร ผลการวิเคราะห์มีดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ในกระบวนการบริหาร : การวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศ

จากตารางที่ 4.26 พบว่าสภาพปัจจุบันของการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนของโรงเรียนของการบริหารโรงเรียนด้านที่ 3 การมีกระบวนการบริหารที่ชัดเจนในขั้นตอนที่ 1 ในกระบวนการบริหาร : การวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.81$, S.D. = 1.02) เมื่อพิจารณารายข้อคำถามพบว่าทุกข้อคำถามอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน โดยข้อคำถามของขั้นตอนที่ 1 ในกระบวนการบริหาร : การวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ 2) คณะกรรมการวางแผนพัฒนาโรงเรียนทำความเข้าใจบริบทของโรงเรียน ทำการสำรวจ รวบรวมและปรึกษาหารือข้อมูลสารสนเทศของขอบเขตที่ต้องการพัฒนา ($\bar{X} = 3.82$, S.D. = 1.02) รองลงมาคือ 1) แต่งตั้งคณะกรรมการวางแผนพัฒนาโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียน ($\bar{X} = 3.81$, S.D. = 1.03) ส่วนข้อคำถามของขั้นตอนที่ 1 ในกระบวนการบริหาร : การวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ 3) จัดลำดับความต้องการจำเป็น (Priority of Need) ของขอบเขตที่ต้องการพัฒนาในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียน ($\bar{X} = 3.80$, S.D. = 1.00)

สำหรับสภาพพึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนของโรงเรียนของการบริหารโรงเรียนด้านที่ 3 การมีกระบวนการบริหารที่ชัดเจนในขั้นตอนที่ 1 ในกระบวนการบริหาร : การวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศพบว่าอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.45$, S.D. = 1.04) เมื่อพิจารณารายข้อคำถามพบว่าอยู่ใน

ระดับมากเช่นเดียวกัน โดยข้อความของขั้นตอนที่ 1 ในกระบวนการบริหาร : การวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ 1) แต่งตั้งคณะกรรมการวางแผนพัฒนาโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียน ($\bar{X} = 4.47$, S.D. = 1.05) รองลงมาคือ 3) จัดลำดับความต้องการจำเป็น (Priority of Need) ของขอบเขตที่ต้องการพัฒนาในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียน ($\bar{X} = 4.45$, S.D. = 1.04) ส่วนข้อความของขั้นตอนที่ 1 ในกระบวนการบริหาร : การวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ 2) คณะกรรมการวางแผนพัฒนาโรงเรียนทำความเข้าใจบริบทของโรงเรียน ทำการสำรวจ รวบรวมและปรึกษาหารือข้อมูลสารสนเทศของขอบเขตที่ต้องการพัฒนา ($\bar{X} = 4.43$, S.D. = 1.02)

จากผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนของโรงเรียนของการบริหารโรงเรียนด้านที่ 3 การมีกระบวนการบริหารที่ชัดเจนในขั้นตอนที่ 1 ในกระบวนการบริหาร : การวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศพบว่าข้อความที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุดคือ 1) แต่งตั้งคณะกรรมการวางแผนพัฒนาโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียน ($PNI_{Modified} = 0.148$) รองลงมาคือ 3) จัดลำดับความต้องการจำเป็น (Priority of Need) ของขอบเขตที่ต้องการพัฒนาในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียน ($PNI_{Modified} = 0.146$) ส่วนข้อความของขั้นตอนที่ 1 ในกระบวนการบริหาร : การวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นต่ำที่สุดคือ 2) คณะกรรมการวางแผนพัฒนาโรงเรียนทำความเข้าใจบริบทของโรงเรียน ทำการสำรวจ รวบรวมและปรึกษาหารือข้อมูลสารสนเทศของขอบเขตที่ต้องการพัฒนา ($PNI_{Modified} = 0.138$)

ขั้นตอนที่ 2 ในกระบวนการบริหาร : การสร้างแผนงาน

จากตารางที่ 4.26 พบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนของโรงเรียนของการบริหารโรงเรียนด้านที่ 3 การมีกระบวนการบริหารที่ชัดเจนในขั้นตอนที่ 2 ในกระบวนการบริหาร : การสร้างแผนงานอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.90$, S.D. = 1.02) เมื่อพิจารณารายข้อความพบว่าทุกข้อความอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน โดยข้อความของขั้นตอนที่ 2 ในกระบวนการบริหาร : การสร้างแผนงานที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ 1) แต่งตั้งคณะกรรมการวางแผนงานเพื่อพัฒนาหลักสูตรที่กำหนดเป้าประสงค์อย่างชัดเจนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียน ($\bar{X} = 3.92$, S.D. = 1.01) รองลงมาคือ 2) แต่งตั้งคณะกรรมการวางแผนงานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของสภาพแวดล้อมของโรงเรียนที่เอื้อต่อการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียน ($\bar{X} = 3.90$, S.D. =

1.01) ส่วนข้อความของขั้นตอนที่ 2 ในกระบวนการบริหาร : การสร้างแผนงานที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ 3) แต่งตั้งคณะกรรมการวางแผนงานเพื่อเพิ่มระดับความร่วมมือของพ่อแม่และผู้ปกครองในการเสริมสร้างจิตสำนึกร่วมมือของพ่อแม่และผู้ปกครองในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก ($\bar{X} = 3.87$, S.D. = 1.05)

สำหรับสภาพพึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนของโรงเรียนของการบริหารโรงเรียนด้านที่ 3 การมีกระบวนการบริหารที่ชัดเจนในขั้นตอนที่ 2 ในกระบวนการบริหาร : การสร้างแผนงานอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.49$, S.D. = 1.04) เมื่อพิจารณารายข้อความพบว่าอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน โดยข้อความของขั้นตอนที่ 2 ในกระบวนการบริหาร : การสร้างแผนงานที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ 1) แต่งตั้งคณะกรรมการวางแผนงานเพื่อพัฒนาหลักสูตรที่กำหนดเป้าประสงค์อย่างชัดเจนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียน ($\bar{X} = 4.50$, S.D. = 1.05) และ 2) แต่งตั้งคณะกรรมการวางแผนงานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของสภาพแวดล้อมของโรงเรียนที่เอื้อต่อการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียน ($\bar{X} = 4.50$, S.D. = 1.06) ส่วนข้อความของขั้นตอนที่ 2 ในกระบวนการบริหาร : การสร้างแผนงานที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ 3) แต่งตั้งคณะกรรมการวางแผนงานเพื่อเพิ่มระดับความร่วมมือของพ่อแม่และผู้ปกครองในการเสริมสร้างจิตสำนึกร่วมมือของพ่อแม่และผู้ปกครองในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก ($\bar{X} = 4.48$, S.D. = 1.02)

จากผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนของการบริหารโรงเรียนด้านที่ 3 การมีกระบวนการบริหารที่ชัดเจนในขั้นตอนที่ 2 ในกระบวนการบริหาร : การสร้างแผนงานพบว่าข้อความที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงที่สุดคือ 3) แต่งตั้งคณะกรรมการวางแผนงานเพื่อเพิ่มระดับความร่วมมือของพ่อแม่และผู้ปกครองในการเสริมสร้างจิตสำนึกร่วมมือของพ่อแม่และผู้ปกครองในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก ($PNIModified = 0.140$) รองลงมาคือ 1) แต่งตั้งคณะกรรมการวางแผนงานเพื่อพัฒนาหลักสูตรที่กำหนดเป้าประสงค์อย่างชัดเจนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียน ($PNIModified = 0.129$) และ 2) แต่งตั้งคณะกรรมการวางแผนงานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของสภาพแวดล้อมของโรงเรียนที่เอื้อต่อการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียน ($PNIModified = 0.129$) ซึ่งมีค่าความต้องการจำเป็นเท่ากัน

ขั้นตอนที่ 3 ในกระบวนการบริหาร : การดำเนินการตามแผน

จากตารางที่ 4.26 พบว่าสภาพปัจจุบันของการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนในภาพรวมของโรงเรียนในกรุงเทพมหานครในด้านที่ 3 การมีกระบวนการบริหารที่ชัดเจนในขั้นตอนที่ 3 ในกระบวนการบริหาร : การดำเนินการตามแผนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.05$, S.D. = 1.02) เมื่อพิจารณารายข้อคำถามพบว่าทั้ง 2 ข้อคำถามอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน โดยข้อคำถามของขั้นตอนที่ 3 ในกระบวนการบริหาร : การดำเนินการตามแผนที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุดคือ 2) ผู้อำนวยการโรงเรียนเป็นผู้นำหลักในการดำเนินการตามแผนงานทั้งหมดของการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียน ($\bar{X} = 4.05$, S.D. = 1.00) รองลงมาคือ 1) ผู้อำนวยการโรงเรียนจัดการประชุมเพื่อทำความเข้าใจแก่ผู้มีส่วนร่วมในการดำเนินการตามแผนที่กำหนดไว้ ($\bar{X} = 4.04$, S.D. = 1.03)

สำหรับสภาพพึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนในภาพรวมของโรงเรียนในกรุงเทพมหานครในด้านที่ 3 การมีกระบวนการบริหารที่ชัดเจนในขั้นตอนที่ 3 ในกระบวนการบริหาร : การดำเนินการตามแผนพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.56$, S.D. = 1.01) เมื่อพิจารณารายข้อคำถามพบว่าทั้ง 2 ข้ออยู่ในระดับมากที่สุดเช่นเดียวกัน โดยข้อคำถามของขั้นตอนที่ 3 ในกระบวนการบริหาร : การดำเนินการตามแผนที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุดคือ 2) ผู้อำนวยการโรงเรียนเป็นผู้นำหลักในการดำเนินการตามแผนงานทั้งหมดของการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียน ($\bar{X} = 4.58$, S.D. = 0.97) รองลงมาคือ 1) ผู้อำนวยการโรงเรียนจัดการประชุมเพื่อทำความเข้าใจแก่ผู้มีส่วนร่วมในการดำเนินการตามแผนที่กำหนดไว้ ($\bar{X} = 4.53$, S.D. = 1.05)

จากผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนในภาพรวมของโรงเรียนในกรุงเทพมหานครในด้านที่ 3 การมีกระบวนการบริหารที่ชัดเจนในขั้นตอนที่ 3 ในกระบวนการบริหาร : การดำเนินการตามแผนพบว่าข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงที่สุดคือ 2) ผู้อำนวยการโรงเรียนเป็นผู้นำหลักในการดำเนินการตามแผนงานทั้งหมดของการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียน ($PNI_{Modified} = 0.116$) รองลงมาคือ 1) ผู้อำนวยการโรงเรียนจัดการประชุมเพื่อทำความเข้าใจแก่ผู้มีส่วนร่วมในการดำเนินการตามแผนที่กำหนดไว้ ($PNI_{Modified} = 0.108$)

ขั้นตอนที่ 4 ในกระบวนการบริหาร : การประเมินผล

จากตารางที่ 4.26 พบว่าสภาพปัจจุบันของการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนในภาพรวมของโรงเรียนในกรุงเทพมหานครในด้านที่ 3 การมีกระบวนการบริหารที่ชัดเจนในขั้นตอนที่ 4 ในกระบวนการบริหาร : การประเมินผลอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.89$, S.D. = 1.06) เมื่อพิจารณารายข้อคำถามพบว่าทุกข้อคำถามอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน โดยข้อคำถามของขั้นตอนที่ 4 ในกระบวนการบริหาร : การประเมินผลที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ 1) โรงเรียนมีการตั้งคณะกรรมการประเมินผลการพัฒนาในภาพรวมของการดำเนินงานตามแผนงานในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียน ($\bar{X} = 3.91$, S.D. = 1.03) รองลงมาคือ 3) คณะกรรมการประเมินผลมีการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศที่เกิดจากแผนงานที่ทำไปแล้วทั้งหมด เพื่อใช้ในการวางแผนพัฒนาฯ ครั้งต่อไป ($\bar{X} = 3.90$, S.D. = 1.11) ส่วนข้อคำถามของขั้นตอนที่ 4 ในกระบวนการบริหาร : การประเมินผลที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ 2) คณะกรรมการประเมินผลมีการกำหนดกรอบระยะเวลาที่ชัดเจนและเป็นทางการในการประเมินผล ($\bar{X} = 3.85$, S.D. = 1.03)

สำหรับสภาพพึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนในภาพรวมของโรงเรียนในกรุงเทพมหานครในด้านที่ 3 การมีกระบวนการบริหารที่ชัดเจนในขั้นตอนที่ 4 ในกระบวนการบริหาร : การประเมินผลพบว่าอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด โดยข้อคำถามของขั้นตอนที่ 4 ในกระบวนการบริหาร : การประเมินผลที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ 1) โรงเรียนมีการตั้งคณะกรรมการประเมินผลการพัฒนาในภาพรวมของการดำเนินงานตามแผนงานในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียน ($\bar{X} = 4.51$, S.D. = 1.04) และ 3) คณะกรรมการประเมินผลมีการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศที่เกิดจากแผนงานที่ทำไปแล้วทั้งหมด เพื่อใช้ในการวางแผนพัฒนาฯ ครั้งต่อไป ($\bar{X} = 4.51$, S.D. = 1.07) ส่วนข้อคำถามของขั้นตอนที่ 4 ในกระบวนการบริหาร : การประเมินผลที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ 2) คณะกรรมการประเมินผลมีการกำหนดกรอบระยะเวลาที่ชัดเจนและเป็นทางการในการประเมินผล ($\bar{X} = 4.49$, S.D. = 1.03)

จากผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนในภาพรวมของโรงเรียนในกรุงเทพมหานครในด้านที่ 3 การมีกระบวนการบริหารที่ชัดเจนในขั้นตอนที่ 4 ในกระบวนการบริหาร : การประเมินผล พบว่า ข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงที่สุดคือ 2) คณะกรรมการประเมินผลมีการกำหนดกรอบระยะเวลาที่ชัดเจนและเป็นทางการในการประเมินผล

($PNI_{Modified} = 0.143$) รองลงมาคือ 3) คณะกรรมการประเมินผลมีการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศที่เกิดจากแผนงานที่ทำไปแล้วทั้งหมด เพื่อใช้ในการวางแผนพัฒนาฯ ครึ่งต่อไป ($PNI_{Modified} = 0.135$) ส่วนข้อคำถามของขั้นตอนที่ 4 ในกระบวนการบริหาร : การประเมินผลที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นต่ำที่สุดคือ 1) โรงเรียนมีการตั้งคณะกรรมการประเมินผลการพัฒนาในภาพรวมของการดำเนินงานตามแผนงานในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียน ($PNI_{Modified} = 0.133$)

ขั้นตอนที่ 5 ในกระบวนการบริหาร : การคงไว้ซึ่งงานที่ดี

จากตารางที่ 4.26 พบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนในภาพรวมของโรงเรียนในกรุงเทพมหานครในด้านที่ 3 การมีกระบวนการบริหารที่ชัดเจนในขั้นตอนที่ 5 ในกระบวนการบริหาร : การคงไว้ซึ่งงานที่ดีอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.11, S.D. = 0.97$) เมื่อพิจารณารายข้อคำถามพบว่าทั้ง 2 ข้อคำถามอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน โดยข้อคำถามของขั้นตอนที่ 5 ในกระบวนการบริหาร : การคงไว้ซึ่งงานที่ดีที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ 1) ผู้อำนวยการโรงเรียนแสดงความชื่นชมต่อความสำเร็จจากการทำงานของผู้มีส่วนร่วมแม้จะเป็นความสำเร็จของการเปลี่ยนแปลงเพียงเล็กน้อย (Minor change) เพื่อให้กำลังใจแก่ผู้มีส่วนร่วมในการทำงานต่อไป ($\bar{X} = 4.17, S.D. = 0.91$) รองลงมาคือ 2) โรงเรียนทำการเผยแพร่ความก้าวหน้าของแผนพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนสู่สาธารณะ ($\bar{X} = 4.04, S.D. = 1.04$)

สำหรับสภาพพึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนในภาพรวมของโรงเรียนในกรุงเทพมหานครในด้านที่ 3 การมีกระบวนการบริหารที่ชัดเจนในขั้นตอนที่ 5 ในกระบวนการบริหาร : การคงไว้ซึ่งงานที่ดีพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.61, S.D. = 0.99$) เมื่อพิจารณารายข้อคำถามพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุดเช่นเดียวกัน โดยข้อคำถามของขั้นตอนที่ 5 ในกระบวนการบริหาร : การคงไว้ซึ่งงานที่ดีที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ 1) ผู้อำนวยการโรงเรียนแสดงความชื่นชมต่อความสำเร็จจากการทำงานของผู้มีส่วนร่วมแม้จะเป็นความสำเร็จของการเปลี่ยนแปลงเพียงเล็กน้อย (Minor change) เพื่อให้กำลังใจแก่ผู้มีส่วนร่วมในการทำงานต่อไป ($\bar{X} = 4.63, S.D. = 0.97$) รองลงมาคือ 2) โรงเรียนทำการเผยแพร่ความก้าวหน้าของแผนพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนสู่สาธารณะ ($\bar{X} = 4.59, S.D. = 1.02$)

จากผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนในภาพรวมของโรงเรียน

ในกรุงเทพมหานครในด้านที่ 3 การมีกระบวนการบริหารที่ชัดเจนในขั้นตอนที่ 5 ในกระบวนการบริหาร : การคงไว้ซึ่งงานที่ดีพบว่าข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุดคือ 2) โรงเรียนทำการเผยแพร่ความก้าวหน้าของแผนพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนสู่สาธารณะ ($PNI_{Modified} = 0.120$) รองลงมาคือ 1) ผู้อำนวยการโรงเรียนแสดงความชื่นชมต่อความสำเร็จจากการทำงานของผู้มีส่วนร่วมแม้จะเป็นความสำเร็จของการเปลี่ยนแปลงเพียงเล็กน้อย (Minor change) เพื่อให้กำลังใจแก่ผู้มีส่วนร่วมในการทำงานต่อไป ($PNI_{Modified} = 0.099$)

สภาพปัจจุบัน สภาพพึงประสงค์และการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนจำแนกตามสังกัดโรงเรียน ดูได้ในภาคผนวก ค

4.3.3 การเปรียบเทียบความแตกต่างของสภาพปัจจุบันของการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนจำแนกตามสังกัดโรงเรียน

ตารางที่ 4. 27 ผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของสภาพปัจจุบันของการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนโดย จำแนกสังกัดโรงเรียน

ความแตกต่างของค่าเฉลี่ย	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
ระหว่างสังกัดโรงเรียน	.161	2	.081	2.639	.075
ภายในสังกัดโรงเรียน	4.216	138	.031		
รวม	4.378	140			

จากตารางที่ 4.27 จากการทดสอบสมมติฐานด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One –Way ANOVA) โดยกำหนดระดับนัยสำคัญที่ระดับ .05 พบว่า ค่าเฉลี่ยของการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนของโรงเรียนในทั้ง 3 สังกัดคือ สังกัด สพฐ. สังกัด กทม. และ สังกัด สช. ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4.3.4 ข้อเสนอแนะในการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวความคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน

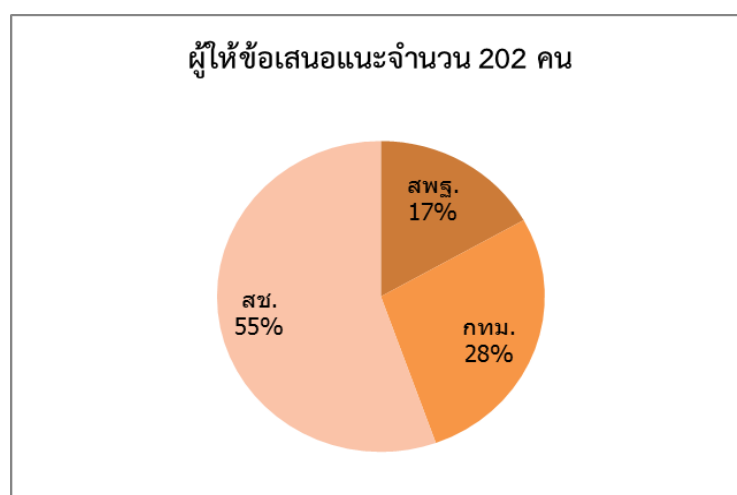
จากตอนที่ 4 ในแบบสอบถามเป็นการแสดงความคิดเห็นแบบปลายเปิดของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีตำแหน่งเป็นผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ และครู โดยมีผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 202 คน จำนวนความคิดเห็นรวม 546 ความคิดเห็นสามารถจำแนกความถี่เป็น 14 รายการดังตารางที่ 4.28 แผนภูมิที่ 4.5 และตารางที่ 4.29

ตารางที่ 4. 28 จำนวนผู้ให้ข้อเสนอแนะในการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวความคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนแยกสังกัดโรงเรียนและตำแหน่ง

จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม ปลายเปิด	สพฐ.		กทม.		สช.		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. ผู้อำนวยการโรงเรียน	3	1.49	16	7.92	29	14.36	48	23.76
2. รองผู้อำนวยการโรงเรียน	12	5.94	10	4.95	16	7.92	38	18.81
3. หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้	12	5.94	16	7.92	39	19.31	67	33.17
4. ครู	7	3.47	14	6.93	28	13.86	49	24.26
	34	16.83	56	27.72	112	55.45	202	100.00

จากตารางที่ 4.28 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 202 คน แบ่งออกเป็น 1) สังกัด สพฐ. จำนวน 34 คน โดยมีตำแหน่งที่ให้ข้อเสนอแนะมากที่สุดคือ รองผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 12 คน และหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ จำนวน 12 คนเท่ากัน รองลงมาคือ ครู จำนวน 7 คน และตำแหน่งที่ให้ข้อเสนอแนะน้อยที่สุดคือ ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 3 คน 2) สังกัด กทม. จำนวน 56 คน โดยมีตำแหน่งที่ให้ข้อเสนอแนะมากที่สุดคือ ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 16 คน และหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ จำนวน 16 คนเท่ากัน รองลงมาคือ ครู จำนวน 14 คน และตำแหน่งที่ให้ข้อเสนอแนะน้อยที่สุดคือ รองผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 10 คน และ 3) สังกัด สช. จำนวน 112 คน โดยมีตำแหน่งที่ให้ข้อเสนอแนะมากที่สุดคือ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ จำนวน 39 คน รองลงมาคือ ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 29 คน และตำแหน่งที่ให้ข้อเสนอแนะน้อยที่สุดคือ รองผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 16 คน

แผนภูมิที่ 4. 5 จำนวนผู้ให้ข้อเสนอแนะในการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนแยกสังกัดโรงเรียน

ตารางที่ 4. 29 ความคิดเห็นในการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน

รายการ	(N = 202 คน) (546 ความคิดเห็น)
1. ควรเป็นนโยบายโรงเรียน	68
2. ผู้อำนวยการโรงเรียนควรเป็นตัวอย่างที่ดี เป็นนักพัฒนา	58
3. ครู-บุคลากรควรพัฒนาเป็นตัวอย่างที่ดี	55
4. ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมด้วยเป้าหมายเดียวกัน	54
5. จัดกิจกรรมให้นักเรียนอย่างต่อเนื่อง	50
6. โรงเรียนทำอยู่แล้วบ้างแต่ไม่มีระบบชัดเจน	46
7. ควรมีกระบวนการบริหารที่ชัดเจนและต่อเนื่อง	44
8. จิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกควรเป็นวัฒนธรรมของโรงเรียน	40
9. ควรบรรจุในหลักสูตรสถานศึกษา	37
10. พ่อแม่และทางบ้านควรพัฒนาเป็นตัวอย่างที่ดี	26
11. ควรให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการ	26
12. ควรให้ผู้เชี่ยวชาญด้านจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก จัดอบรมให้โรงเรียนและพ่อแม่ผู้ปกครองเข้าใจตรงกัน	24
13. ควรปลูกฝังตั้งแต่เล็ก ตั้งแต่ที่บ้าน	15
14. ควรเป็นนโยบายจากต้นสังกัดโรงเรียน	3

จากตารางที่ 4.29 พบว่า 5 อันดับสูงสุดคือ ผู้ให้ข้อมูลเสนอแนะให้การบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนควรเป็นนโยบายของโรงเรียน (N = 68) ผู้อำนวยการโรงเรียนควรเป็นตัวอย่างที่ดี เป็นนักพัฒนา (N = 58) ครู-บุคลากรควรพัฒนาเป็นตัวอย่างที่ดี (N = 55) ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมด้วยเป้าหมายเดียวกัน (N = 54) และควรจัดกิจกรรมให้นักเรียนอย่างต่อเนื่อง (N = 50)

4.4 แนวทางการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน

4.4.1 (ร่าง) แนวทางการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน

การนำเสนอ (ร่าง) แนวทางการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนต่อไปนี้ มีที่มาในการนำเสนอดังนี้

1) ผลสรุปจากการศึกษาวิจัย พบว่า แม้สภาพปัจจุบันของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนทั้ง 5 องค์ประกอบจะอยู่ในระดับมากที่สุดตาม แต่สภาพพึงประสงค์ต่อจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนก็อยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 5 องค์ประกอบด้วย นอกเหนือจากนี้ มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (PNI_{Modified}) ที่สูงกว่าค่าเฉลี่ยของค่าดัชนีความต้องการจำเป็นถึง 3 องค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกด้วยกัน ได้แก่ องค์ประกอบที่ 4 คัดค้านการใช้ความรุนแรง รองลงมาคือ องค์ประกอบที่ 1 เชิดชูศักดิ์ศรีของชีวิต และองค์ประกอบที่ 5 นำชีวิตด้วยความรู้และปัญญา ซึ่งมีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นเท่ากัน ผู้วิจัยจึงเห็นควรให้ความสำคัญในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกทั้ง 5 องค์ประกอบเป็นหลักสูตรสถานศึกษาที่เป็นทั้งเป็นหลักสูตรหลัก (The explicit curriculum) และเป็นหลักสูตรแฝง (Hidden / The implicit curriculum) ในการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนด้านที่ 1 การพิจารณาขอบเขตที่ต้องการพัฒนา หัวข้อการจัดทำหลักสูตร

2) ผลสรุปจากการศึกษาวิจัย พบว่า การบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนด้านที่ 3 การมีกระบวนการบริหารที่ชัดเจน แม้จะมีสภาพปัจจุบันอยู่ในระดับมากที่สุดแต่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดด้วย แต่เมื่อพิจารณาจากสภาพพึง

ประสงค์การบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน กลับพบว่าด้านที่ 3 การมีกระบวนการบริหารที่ชัดเจน เป็นด้านที่พึงประสงค์ต่ำที่สุด เมื่อพิจารณาจากลำดับความต้องการจำเป็นของการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน จะพบว่า การบริหารโรงเรียนในด้านที่ 3 การมีกระบวนการบริหารที่ชัดเจน มีความต้องการจำเป็นเป็นลำดับที่ 1 สอดคล้องกับการสนทนากับบุคลากรทางการศึกษาระหว่างที่ไปรับแบบสอบถาม จะสัมผัสได้ว่า ไม่พึงปรารถนาที่จะมีงานเพิ่ม นอกเหนือจากนั้น ผู้ทรงคุณวุฒิในการประเมินแนวทางการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนได้ให้ข้อเสนอแนะย่ำว่าขอให้ผู้อำนวยการโรงเรียนเป็นผู้ขับเคลื่อนหลักของการดำเนินงานนี้ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงเห็นควรจัดแนวทางปฏิบัติที่มีกระบวนการบริหารที่มีผู้อำนวยการโรงเรียนเป็นผู้นำการขับเคลื่อนการดำเนินงานทั้งหมด ต้องสร้างแรงจูงใจให้กับผู้ปฏิบัติงาน มีกระบวนการบริหารที่ไม่ยุ่งยาก มีการกำหนดเป้าประสงค์และกำหนดระยะเวลาชัดเจน สามารถทำซ้ำวนได้ง่าย เห็นผลการดำเนินงานชัดเจน มีผู้รับผิดชอบชัดเจน มีการประเมินผลการดำเนินงานและมีการชื่นชมผลการทำงานแม้จะมีเพียงเล็กน้อยก็ตาม มีการพัฒนาวิชาชีพแก่ครูและบุคลากรทางการศึกษาทั้งหมด และต้องเพิ่มการมีส่วนร่วมของนักเรียน รวมถึงพ่อแม่และผู้ปกครองด้วย

3) ผลสรุปจากการศึกษาวิจัย พบว่า ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนจากผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 202 คน รวม 546 ความคิดเห็น ซึ่งจำแนกข้อเสนอแนะได้ 14 ข้อนั้น ข้อเสนอแนะ 5 อันดับแรกที่ผู้ตอบแบบสอบถามมีความเห็นตรงกันคือ เสนอแนะให้การบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนควรเป็นนโยบายโรงเรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนควรเป็นตัวอย่างที่ดี เป็นนักพัฒนา ครู-บุคลากรควรพัฒนาเป็นตัวอย่างที่ดี ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมด้วยเป้าหมายเดียวกัน และควรจัดกิจกรรมให้นักเรียนอย่างต่อเนื่อง บ่งบอกว่าผู้ที่อยู่รายล้อมนักเรียนทั้งหมดควรมีจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก ดังนั้น ผู้วิจัยจึงเห็นควรเตรียมพร้อมบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนทั้งหมดก่อนที่จะเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกให้กับนักเรียน

4) ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของสภาพปัจจุบันของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนจำแนกตามสังกัดโรงเรียน และสภาพปัจจุบันของการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนจำแนกตาม 3

สังกัดโรงเรียนที่พบว่าไม่แตกต่าง ดังนั้น ผู้วิจัยจึงออกแบบ (ร่าง) แนวทางการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนสำหรับใช้ได้ทั้ง 3 สังกัดโรงเรียน

5) นอกเหนือจากศึกษาผลสรุปของการวิจัยข้างต้นแล้ว ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลสารสนเทศจากผลทางวิชาการต่างๆ เพิ่มเติม รวมถึงรูปแบบการนำเสนอแนวทางของสถาบันระหว่างประเทศและจัดทำเป็น (ร่าง) แนวทางการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนขึ้น เป็นแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจน ระบุกิจกรรม ระยะเวลาของแต่ละกิจกรรม ผู้รับผิดชอบและผู้เกี่ยวข้องไว้อย่างชัดเจน พร้อมทั้งจัดทำเอกสารประกอบแนวทางปฏิบัติจำนวน 7 ฉบับที่มีรายละเอียดอย่างชัดเจนเพื่อให้ผู้ปฏิบัติสามารถเข้าใจได้ง่ายและประยุกต์ใช้ได้ง่ายโดยประกอบด้วย 3 ขั้นตอนดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 การเตรียมความพร้อมในการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน

ขั้นตอนที่ 2 การดำเนินงาน การประเมินผลตามแผนงานและการปรับเปลี่ยนค่านิยมหลักของโรงเรียน

ขั้นตอนที่ 3 การดำเนินงาน การติดตามตามแผนงานอย่างต่อเนื่อง

โดยมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 การเตรียมความพร้อมในการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน แบ่งออกเป็น 2 ระยะคือ

ระยะที่ 1 การเตรียมความพร้อมให้บุคลากรต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง (ภาคต้น/ภาคเรียนที่ 1)

ระยะที่ 2 การวางโครงสร้างและการวางแผนงาน (ภาคปลาย/ภาคเรียนที่ 2)

ขั้นตอนที่ 2 การดำเนินงาน การประเมินผลตามแผนงานและการปรับเปลี่ยนค่านิยมหลักของโรงเรียน แบ่งออกเป็น 2 ระยะคือ

ระยะที่ 1 การดำเนินงาน การประเมินผลตามแผนงาน (ภาคต้น/ภาคเรียนที่ 1)

ระยะที่ 2 การดำเนินงาน การประเมินผลตามแผนงาน และการปรับเปลี่ยนค่านิยมหลักของโรงเรียน (ภาคปลาย/ภาคเรียนที่ 2)

- ขั้นตอนที่ 3 การดำเนินงาน การติดตามตามแผนงานอย่างต่อเนื่อง แบ่งออกเป็น 2 ระยะคือ
- ระยะที่ 1 การดำเนินงาน การติดตามตามแผนงาน (ภาคต้น/ภาคเรียนที่ 1)
- ระยะที่ 2 การดำเนินงาน การติดตามตามแผนงาน (ภาคปลาย/ภาคเรียนที่ 2)

4.4.2 การประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน

1. การประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน นำเสนอแบบประเมินความเหมาะสมโดยผู้ทรงคุณวุฒิ 9 ท่านประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน และวิเคราะห์ข้อมูล สถิติที่ใช้คือ การแจกแจงความถี่ (Frequency distributions) ดังตารางที่ 4.30

ตารางที่ 4. 30 ผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนในภาพรวม

ที่	รายการ	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	เป็นไปได้	เป็นไปไม่ได้
1	ขั้นตอนที่1 : การเตรียมความพร้อมในการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน	9	-	9	-
2	ขั้นตอนที่2 : การดำเนินงาน การประเมินผลตามแผนงาน และการปรับเปลี่ยนค่านิยมหลักของโรงเรียน	9	-	9	-
3	ขั้นตอนที่3 : การดำเนินงาน การติดตามตามแผนงานอย่างต่อเนื่อง	9	-	9	-

จากตารางที่ 4.30 พบว่า แนวทางการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนในภาพรวม มี 3 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 : การเตรียมความพร้อมในการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน ขั้นตอนที่ 2 : การ

ดำเนินงาน การประเมินผลตามแผนงาน และการปรับเปลี่ยนค่านิยมหลักของโรงเรียน และขั้นตอนที่ 3 : การดำเนินงาน การติดตามตามแผนงานอย่างต่อเนื่อง ซึ่งผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 9 ท่านมีความคิดเห็นว่าเป็นแนวทางในการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนในภาพรวมทั้ง 3 ขั้นตอนมีความเหมาะสมและความเป็นไปได้ โดยมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การเตรียมความพร้อมในการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน

ผู้ทรงคุณวุฒิให้ความเห็นว่าเป็นขั้นตอนที่สำคัญมาก ผู้บริหารควรมีความเข้าใจในขั้นตอนนี้อย่างลึกซึ้ง ติความรายละเอียดต่างๆ ให้ชัดเจนเสียก่อน และควรให้ทางต้นสังกัดโรงเรียนจัดการอบรมจากผู้เชี่ยวชาญในการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนแก่ผู้บริหารด้วย

ขั้นตอนที่ 3 การดำเนินงาน การติดตามตามแผนงานอย่างต่อเนื่อง

ผู้ทรงคุณวุฒิให้ความเห็น ควรเปลี่ยนชื่อขั้นตอนที่ 3 เป็น การติดตามแผนงานอย่างต่อเนื่องและการกำหนดเป้าประสงค์ใหม่ เนื่องจากในขั้นตอนที่ 3 เมื่อมีการดำเนินงานตามแผนงานที่ตั้งไว้แล้ว ได้มีการติดตามแผนงานดังกล่าว หากพบผลการดำเนินงานที่ยังไม่บรรลุเป้าหมายก็จะมี การทบทวนแผนงานและปรับปรุงแผนงานและดำเนินงานใหม่ แต่หากพบผลการดำเนินงานบรรลุเป้าหมาย จะมีการกำหนดเป้าประสงค์ของขอบเขตการพัฒนาใหม่เพื่อวางแผนดำเนินงานต่อไป

สรุปขั้นตอนทั้ง 3 ขั้นตอนจะมีชื่อใหม่ว่า

ขั้นตอนที่ 1 การเตรียมความพร้อมในการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน

ขั้นตอนที่ 2 การดำเนินงาน การประเมินผลตามแผนงาน และการปรับเปลี่ยนค่านิยมหลักของโรงเรียน

ขั้นตอนที่ 3 การติดตามแผนงานอย่างต่อเนื่องและการกำหนดเป้าประสงค์ใหม่

ตารางที่ 4. 31 ผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางปฏิบัติของการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน (รายกิจกรรม)

ขั้นตอนที่ 1 การเตรียมความพร้อมในการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน

แนวทางปฏิบัติในการเตรียมความพร้อมในการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน แบ่งออกเป็น 2 ระยะคือ

ระยะที่ 1: การเตรียมความพร้อมให้บุคลากรต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง (ภาคต้น/ภาคเรียนที่ 1)

ระยะที่ 2: การวางโครงสร้างและการวางแผนงาน (ภาคปลาย/ภาคเรียนที่ 2)

ขั้นตอนที่ 1 ระยะที่ 1: การเตรียมความพร้อมให้บุคลากรต่างๆที่เกี่ยวข้อง (ภาคต้น/ภาคเรียนที่ 1)

กิจกรรม	รายการ / ผู้รับผิดชอบ	ผู้เกี่ยวข้อง	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	เป็นไปได้	เป็นไปไม่ได้
กิจกรรมที่ 1 เปิดภาคเรียน	<ul style="list-style-type: none"> ● ผู้อำนวยการโรงเรียนและรองผู้อำนวยการโรงเรียนทุกคน ➤ ร่วมกันศึกษาทำความเข้าใจนิยามความหมายขององค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก 5 องค์ประกอบหลักและองค์ประกอบย่อย 14 องค์ประกอบ รวมถึงรายละเอียดพฤติกรรมแสดงออกที่พึงประสงค์ให้เข้าใจตรงกัน (ดูเอกสารประกอบหมายเลข 1) ➤ ร่วมกันศึกษาเงื่อนไขความสำเร็จของแนวทางการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนให้เข้าใจตรงกัน (ดูเอกสารประกอบหมายเลข 2) 	ผอ. ร.ร./ รอง ผอ. ร.ร.	9	-	9	-

กิจกรรม	รายการ / ผู้รับผิดชอบ	ผู้เกี่ยวข้อง	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	เป็นไปได้	เป็นไปไม่ได้
กิจกรรมที่ 2	<ul style="list-style-type: none"> ● ผู้อำนวยการโรงเรียน ➤ <u>นำเสนอนโยบายแนวทางการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนต่อที่ประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนเพื่อขอความเห็นชอบ</u> โดยนำเสนอด้วยเอกสารประกอบหมายเลข 1 และ 2 และรายงานต่อต้านสังคมเพื่อทราบและขอการสนับสนุนต่อไป 	ผอ. ร.ร./ คณะกรรมการ สถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน ของโรงเรียน	9	-	9	-
กิจกรรมที่ 3	<ul style="list-style-type: none"> ● ผู้อำนวยการโรงเรียน ➤ <u>นำเสนอนโยบายแนวทางการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนต่อที่ประชุมครู บุคลากร สถานักเรียนและสภาผู้ปกครองหรือคณะตัวแทนผู้ปกครองเพื่อขอความเห็นชอบ</u> โดยนำเสนอด้วยเอกสารประกอบหมายเลข 1 และ 2 	ผอ. ร.ร./ รอง ผอ. ร.ร. /ครู บุคลากร/ สภา นักเรียน/ สภา ผู้ปกครอง หรือคณะ ตัวแทน ผู้ปกครอง	8	-	8	-
กิจกรรมที่ 4	<ul style="list-style-type: none"> ● ผู้อำนวยการโรงเรียนและรองผู้อำนวยการโรงเรียนทุกคน ➤ <u>จัดการประชุมเชิงปฏิบัติการครั้งที่ 1 มีวัตถุประสงค์คือ</u> <ol style="list-style-type: none"> 1. <u>เพื่อสร้างความเข้าใจในองค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก 5 องค์ประกอบหลักและองค์ประกอบย่อย 14 องค์ประกอบ (ดูเอกสารประกอบหมายเลข 1) และแนวทางการใช้งาน</u> ในบทบาทหน้าที่ของแต่ละคนในแต่ละกลุ่มงานแก่ผู้เกี่ยวข้องทุกคน ได้แก่ ครู บุคลากรทั้งหมดของโรงเรียน สถานักเรียน สภาผู้ปกครอง และ 	ผอ. ร.ร./ รอง ผอ. ร.ร./ คณะกรรมการ สถานศึกษา ขั้นพื้นฐานของ โรงเรียน/ ครู บุคลากร/ สถานักเรียน/ สภา ผู้ปกครอง/ พ่อแม่ ผู้ปกครอง ทั้งหมด	8	-	8	-

กิจกรรม	รายการ / ผู้รับผิดชอบ	ผู้เกี่ยวข้อง	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	เป็นไปได้	เป็นไปได้
	<p>พ่อแม่ผู้ปกครองทั้งหมด</p> <p>2. <u>จัดให้ผู้เข้าร่วมทุกคนได้เขียนพฤติกรรมที่พึงประสงค์</u>ในบทบาทของตนเองตามแนวคิดองค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก 5 องค์ประกอบหลักและองค์ประกอบย่อย 14 องค์ประกอบ (ดูบทบาทหน้าที่ในเอกสารประกอบหมายเลข 2) และร่วมกันร่างแนวทางปฏิบัติร่วมกันของแต่ละกลุ่มงาน</p> <p>3. <u>จัดให้ผู้เข้าร่วมทุกคนได้ทำแบบสำรวจจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของฉันทัน</u> (ดูตัวอย่างในเอกสารประกอบหมายเลข 3) <u>เฉพาะส่วนที่เป็นก่อนใช้งาน</u> เพื่อนำไปใช้ในการทำวิจัยเปรียบเทียบความแตกต่าง (Pre-Post Comparisons)</p>					
กิจกรรมที่ 5	<p>● ผู้อำนวยการโรงเรียน</p> <p>➤ <u>ประกาศในที่ประชุมเชิงปฏิบัติการครั้งที่ 1</u> ขอให้ทุกคนใช้องค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก 5 องค์ประกอบหลักและ 14 องค์ประกอบย่อยตามแนวทางปฏิบัติร่วมกันของแต่ละกลุ่มงานตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป ภายใต้การอำนวยความสะดวกของแต่ละหัวหน้างาน</p>	ผอ. ร.ร./รอง ผอ. ร.ร./คก. สถานศึกษาชั้น พื้นฐาน/ครู บุคลากร/สภานักเรียน/สภามัธยมศึกษา/พ่อแม่ผู้ปกครอง/พ่อแม่ผู้ปกครองทั้งหมด	9	-	9	-
กิจกรรมที่ 6	<p>● ผู้อำนวยการโรงเรียนและรองผู้อำนวยการโรงเรียนทุกคน</p> <p>➤ <u>วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสำรวจจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของฉันทันในภาพรวมในส่วนก่อนใช้งาน</u></p>	ผอ. ร.ร./รอง ผอ. ร.ร.	9	-	9	-
กิจกรรมที่ 7	<p>● ผู้อำนวยการโรงเรียนและรองผู้อำนวยการโรงเรียนทุกคน</p> <p>➤ <u>จัดให้มีการทำแบบสำรวจองค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของฉันทัน</u> (ดูตัวอย่างในเอกสารประกอบหมายเลข 3) <u>เฉพาะส่วนหลังใช้งานของผู้เข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการครั้งที่ 1 ทุกคน</u> เพื่อ</p>	ผอ. ร.ร./รอง ผอ. ร.ร./ผู้เข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการ	9	-	9	-

กิจกรรม	รายการ / ผู้รับผิดชอบ	ผู้เกี่ยวข้อง	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	เป็นไปได้	เป็นไปไม่ได้
	นำไปใช้ในการทำวิจัยเปรียบเทียบความแตกต่าง (Pre-Post Comparisons)	ครั้งที่ 1				
กิจกรรมที่ 8	<ul style="list-style-type: none"> ● ผู้อำนวยการโรงเรียนและรองผู้อำนวยการโรงเรียนทุกคน ➤ <u>จัดการประชุมเชิงปฏิบัติการครั้งที่ 2</u> มีวัตถุประสงค์คือ <ol style="list-style-type: none"> 1. <u>รายงานผลการวิจัยเปรียบเทียบความแตกต่างในภาพรวม (Pre-Post Comparisons) ของก่อนและหลังใช้งาน (องค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก) ของผู้เข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการครั้งที่ 1 ใน 1 ภาคเรียนที่ผ่านมาให้ทุกคนได้ทราบ</u> 2. <u>เปิดโอกาสให้ซักถามเพิ่มเติมเพื่อทำความเข้าใจร่วมกันในเรื่องของการใช้องค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก 5 องค์ประกอบหลักและ 14 องค์ประกอบย่อยตามแนวทางปฏิบัติร่วมกัน</u> ของทุกกลุ่มงาน 3. <u>จัดให้ทุกกลุ่มงานได้ร่วมกันทำแนวทางปฏิบัติ</u> ร่วมกันฉบับสมบูรณ์ของแต่ละกลุ่มงาน 4. <u>แนะนำแนวทางการพัฒนาการบริหารโรงเรียนใน</u> การเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนและเงื่อนไขความสำเร็จ (ดูเอกสารประกอบหมายเลข 2) 5. <u>อธิบายบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการแต่ละ</u> คณะทำงาน (ดูเอกสารประกอบหมายเลข 4) 6. <u>เปิดรับสมัครกรรมการของคณะทำงานคณะต่างๆ</u> ทำการแต่งตั้งคณะทำงาน (เปิดรับกรรมการที่เป็นนักเรียนเพิ่มในวันเปิดภาคเรียนที่ 2) 	ผอ. ร.ร./ รอง ผอ. ร.ร./ คณะกรรมการ ร สถานศึกษา ชั้นพื้นฐาน ของ โรงเรียน/ ครู บุคลากร/ สภา นักเรียน/ สภา ผู้ปกครอง/ พ่อแม่ ผู้ปกครอง ทั้งหมด	9	-	9	-

ขั้นตอนที่ 1 ระยะที่ 2: การวางโครงสร้างและการวางแผนงาน (ภาคปลาย/ภาคเรียนที่ 2)

กิจกรรม	รายการ / ผู้รับผิดชอบ	ผู้เกี่ยวข้อง	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	เป็นไปได้	เป็นไปไม่ได้
<p>กิจกรรมที่ 1</p> <p>เปิดภาคเรียน</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● ผู้อำนวยการโรงเรียน ➤ ทำการประกาศในที่ประชุมนักเรียนถึงนโยบายการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน โดย <ol style="list-style-type: none"> 1. <u>ประชาสัมพันธ์นิยามความหมายขององค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก 5 องค์ประกอบหลักและองค์ประกอบย่อย 14 องค์ประกอบ รวมถึงรายละเอียดพฤติกรรมแสดงออกที่พึงประสงค์ (คู่มือสารประกอบหมายเลข 1)</u> 2. <u>ประกาศใช้องค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกเป็นฐานในทุกมิติของโรงเรียนตั้งแต่นี้เป็นต้นไป</u> 3. <u>แนะนำแนวทางการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนและเงื่อนไขความสำเร็จ (คู่มือสารประกอบหมายเลข 2)</u> 4. <u>อธิบายบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการแต่ละชุด (คู่มือสารประกอบหมายเลข 4) แนะนำคณะกรรมการคณะต่างๆ</u> 5. <u>เปิดรับสมัครกรรมการส่วนของนักเรียนสำหรับคณะทำงานคณะต่างๆ ทำการแต่งตั้งกรรมการเพิ่มเติม</u> 6. <u>จัดให้นักเรียนทุกคนได้ทำแบบสำรวจจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของฉันทัน (ตัวอย่างในเอกสารประกอบหมายเลข 3) ส่วนที่เป็นก่อนการทดลองใช้องค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก เพื่อใช้ทำวิจัยเปรียบเทียบความแตกต่าง(Pre-Post Comparisons)</u> 	<p>ผอ. ร.ร./รอง ผอ./คกก. พัฒนาการบริหารโรงเรียนฯ/คกก. วางแผนงานทั้ง 3 คณะ/ประเมินผลทั้ง 3 คณะ/ครู บุคลากร/นักเรียน/สภาผู้ปกครอง</p>	9	-	9	-

กิจกรรม	รายการ / ผู้รับผิดชอบ	ผู้เกี่ยวข้อง	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	เป็นไปได้	เป็นไปได้
กิจกรรมที่ 2	<ul style="list-style-type: none"> ● ผู้อำนวยการโรงเรียน ➢ ส่งมอบข้อมูลสารสนเทศต่างๆ ที่เกี่ยวข้องและข้อมูลพื้นฐานของโรงเรียน (ดูตัวอย่างเอกสารประกอบหมายเลข 5) แก่คณะกรรมการพัฒนาการบริหารโรงเรียนฯ เพื่อศึกษาเป็นข้อมูลพื้นฐานในการทำงานต่อไป 	ผอ. ร.ร./ คกก. พัฒนาการบริหาร โรงเรียนฯ	9	-	9	-
กิจกรรมที่ 3	<ul style="list-style-type: none"> ● คณะกรรมการพัฒนาการบริหารโรงเรียนฯ ➢ ทำการวิเคราะห์ข้อมูล หรือข้อมูลสารสนเทศ ค้นหาจุดอ่อนจุดแข็งของขอบเขตทั้ง 3 ด้านของโรงเรียน ทบทวนบริบทความพร้อมของโรงเรียน ➢ <u>ทำการตั้งเป้าประสงค์และจัดลำดับความต้องการจำเป็นของแต่ละขอบเขตพร้อมคำจำกัดความที่ชัดเจน จุดสนใจที่ชัดเจนเจาะจง (ดูตัวอย่างตัวอย่างกิจกรรมเพื่อกำหนดเป้าประสงค์และจัดลำดับความต้องการจำเป็นของการพัฒนาขอบเขตของโรงเรียน 3 ด้านในเอกสารประกอบหมายเลข 6) เพื่อส่งต่อให้คณะกรรมการวางแผนงานต่อไป</u> 	คกก. พัฒนาการบริหาร โรงเรียนฯ	9	-	8	-
กิจกรรมที่ 4	<ul style="list-style-type: none"> ● คณะกรรมการวางแผนงาน ➢ ร่างแผนงานของแต่ละขอบเขตของโรงเรียน (ดูตัวอย่างตารางแผนงานในการพัฒนาขอบเขตของโรงเรียน 3 ด้านเอกสารประกอบหมายเลข 7) ➢ นำเสนอร่างแผนงานกับครูและบุคลากรผู้ซึ่งเป็นผู้ลงมือปฏิบัติงาน อาจมีการแก้ไขปรับปรุงให้สามารถปฏิบัติร่วมกันอย่างคล่องตัว ➢ <u>นำเสนอร่างแผนงานที่ปรับปรุงแล้วกับสภาผู้ปกครองและสถานักเรียนนักเรียนเพื่อรับความคิดเห็นและปรับปรุงให้สามารถปฏิบัติร่วมกันอย่างคล่องตัว</u> สรุปร่างแผนงานส่งต่อให้คณะกรรมการพัฒนาการบริหารโรงเรียนฯ 	คณะกรรมการวางแผนงานทั้ง 3 คณะ/ ครู และ บุคลากรทางการศึกษา/สภานักเรียน/ สภาผู้ปกครอง	9	-	9	-
กิจกรรมที่ 5	<ul style="list-style-type: none"> ● ผู้อำนวยการโรงเรียน ➢ <u>ทำการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์แผนงานแก่ผู้มี</u> 	ผอ. ร.ร./ผู้มี ส่วนร่วมและ ผู้เกี่ยวข้องกับ	9	-	9	-

กิจกรรม	รายการ / ผู้รับผิดชอบ	ผู้เกี่ยวข้อง	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	เป็นไปได้	เป็นไปได้
	ส่วนร่วมและผู้เกี่ยวข้องกับโรงเรียนทั้งหมด บันทึก ในปฏิทิน	โรงเรียน ทั้งหมด				

ขั้นตอนที่ 2 การดำเนินงาน การประเมินผลตามแผนงานและการปรับเปลี่ยนค่านิยมหลักของโรงเรียน

แนวทางปฏิบัติในการดำเนินงาน การประเมินผลตามแผนงานและการปรับเปลี่ยนค่านิยมหลักของโรงเรียน
ในขั้นตอนที่ 2 แบ่งออกเป็น 2 ระยะคือ

ระยะที่ 1 การดำเนินงาน การประเมินผลตามแผนงาน (ภาคต้น/ภาคเรียนที่ 1)

ระยะที่ 2 การดำเนินงาน การประเมินผลตามแผนงาน และการปรับเปลี่ยนค่านิยมหลักของโรงเรียน
(ภาคปลาย/ภาคเรียนที่ 2)

ขั้นตอนที่ 2 ระยะที่ 1: การดำเนินงาน การประเมินผลตามแผนงาน (ภาคต้น/ภาคเรียนที่ 1)

กิจกรรม	รายการ / ผู้รับผิดชอบ	ผู้เกี่ยวข้อง	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	เป็นไปได้	เป็นไปได้
กิจกรรมที่ 1 เปิดภาค เรียน	<ul style="list-style-type: none"> ผู้อำนวยการโรงเรียน จัดการประชุมเพื่อทำความเข้าใจกับผู้มีส่วนร่วมในการดำเนินการตามแผนที่กำหนดไว้ ประชุมครูเพื่อเตรียมพร้อมเอกสารต่างๆ 	ผอ. ร.ร./ รอง ผอ./ครู บุคลากร/ สภา นักเรียน/ สภา ผู้ปกครอง/ คกก. วางแผนงาน	9	-	9	-
กิจกรรมที่ 2	<ul style="list-style-type: none"> ผู้อำนวยการโรงเรียน ให้สัญญาณการเริ่มทำงานตามกลยุทธ์ของแต่ละแผนงาน 	ผอ. ร.ร./ รอง ผอ./ครู บุคลากร/ สภา ผู้ปกครอง/ พ่อแม่ ผู้ปกครอง	9	-	9	-

กิจกรรม	รายการ / ผู้รับผิดชอบ	ผู้เกี่ยวข้อง	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	เป็นไปได	เป็นไปได้
กิจกรรมที่ 3	<ul style="list-style-type: none"> ● โรงเรียน (ครูและบุคลากร) ➤ <u>เริ่มเก็บรวบรวมข้อมูล</u>ของภาพรวมโรงเรียน ของแต่ละชั้นเรียนและของนักเรียนรายคน ตามกรอบเวลาและความรับผิดชอบที่คณะกรรมการวางแผนงานได้กำหนดไว้ ● <u>สภาผู้ปกครอง</u> ➤ <u>เริ่มเก็บรวบรวมข้อมูล</u>ของแต่ละครอบครัวและลูกแต่ละคน ตามกรอบเวลาและความรับผิดชอบที่คณะกรรมการวางแผนงานได้กำหนดไว้ 	ครู บุคลากร/ สภา ผู้ปกครอง/ พ่อแม่ ผู้ปกครอง	9	-	8	-
กิจกรรมที่ 4 ปลาย ภาคเรียน	<ul style="list-style-type: none"> ● <u>คณะกรรมการประเมินผลแต่ละขอบเขต</u> ➤ <u>ศึกษาข้อมูลสารสนเทศ</u> ค้นหาความแตกต่างจากข้อมูลสารสนเทศเดิม และเริ่มต้นในการกำหนดแนวโน้มนทิศทางในการประสพผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนไว้เพื่อปรับแผนงานต่อไป รายงานให้คณะกรรมการพัฒนาการบริหารโรงเรียนฯ และคณะกรรมการวางแผนงานเพื่อเป็นข้อมูลต่อไป 	คกก. ประเมินผล ทั้ง 3 คณะ/ คกก. พัฒนาการ บริหาร โรงเรียนฯ/ คกก. วางแผนงาน ทั้ง 3 คณะ	9	-	9	-
กิจกรรมที่ 5	<ul style="list-style-type: none"> ● <u>ผู้อำนวยการโรงเรียน</u> ➤ <u>แจ้งความก้าวหน้าและความสำเร็จของแผนงาน</u> <u>และฉลองความสำเร็จ</u> 	ผอ. ร.ร./ ผู้ร่วมงาน ทุกฝ่าย	9	-	9	-
กิจกรรมที่ 6	<ul style="list-style-type: none"> ● <u>คณะกรรมการวางแผนงาน</u> ➤ <u>ปรับปรุงสถานะให้ทันสมัย</u>ร่วมกับครู บุคลากรที่ปฏิบัติการ รวมถึงพ่อแม่ ผู้ปกครองที่ร่วมงาน เพื่อทบทวนแผนงานด้วยรายงานของผู้ปฏิบัติงานและแนวโน้มนทิศทางในการประสพผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนที่คณะกรรมการประเมินผลค้นพบว่าแตกต่างจากข้อมูลสารสนเทศก่อนหน้า และปรับปรุงตารางบันทึกต่างๆ 	ผอ. ร.ร./ รอง ผอ./ครู บุคลากร/สภา นักเรียน/ สภา ผู้ปกครอง/ คกก.วางแผน งาน/คกก. ประเมินผล	9	-	9	-

กิจกรรม	รายการ / ผู้รับผิดชอบ	ผู้เกี่ยวข้อง	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	เป็นไปไม่ได้	เป็นไปได้
กิจกรรมที่ 7	<ul style="list-style-type: none"> ● คณะกรรมการประเมินผล ➤ กำหนดกรอบระยะเวลาที่ชัดเจนและเป็นทางการในการประเมินผลการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนภายหลังการทำงานตามกลยุทธ์ของแต่ละแผนงานในปฏิทินโรงเรียน 	คกก. ประเมินผล ทั้ง 3 คณะ	9	-	8	-
กิจกรรมที่ 8	<ul style="list-style-type: none"> ● ผู้อำนวยการโรงเรียน ➤ จัดการประชุมเพื่อทำความเข้าใจแก่ผู้มีส่วนร่วมในการดำเนินการตามแผนที่ปรับปรุงแล้ว และปรับปรุงเอกสารต่างๆ 	ผอ. ร.ร./รอง ผอ./ครู บุคลากร/สภานักเรียน/ สภาผู้ปกครอง/ คกก.วางแผนงาน	9	-	9	-

ขั้นตอนที่ 2 ระยะที่ 2 : การดำเนินงาน การประเมินผลตามแผนงาน และการปรับเปลี่ยนค่านิยมหลักของโรงเรียน (ภาคปลาย/ภาคเรียนที่ 2)

กิจกรรม	รายการ / ผู้รับผิดชอบ	ผู้เกี่ยวข้อง	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	เป็นไปไม่ได้	เป็นไปได้
กิจกรรมที่ 1 เปิดภาคเรียน	<ul style="list-style-type: none"> ● ผู้อำนวยการโรงเรียน ➤ ให้สัญญาณการเริ่มทำงานตามกลยุทธ์ของแต่ละแผนงาน 	ผอ. ร.ร./รอง ผอ./ครู บุคลากร/ สภาผู้ปกครอง/ พ่อแม่ผู้ปกครอง	9	-	9	-

กิจกรรม	รายการ / ผู้รับผิดชอบ	ผู้เกี่ยวข้อง	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	เป็นไปไม่ได้	เป็นไปได้
กิจกรรมที่ 2	<ul style="list-style-type: none"> ● โรงเรียน (ครูและบุคลากร) ➢ <u>เริ่มเก็บรวบรวมข้อมูลของภาพรวมโรงเรียน</u> ของแต่ละชั้นเรียนและของนักเรียนรายคน ตามกรอบเวลาและความรับผิดชอบที่คณะกรรมการวางแผนงานได้กำหนดไว้ ➢ <u>สภาผู้ปกครอง</u> ➢ <u>เริ่มเก็บรวบรวมข้อมูลของแต่ละครอบครัวและลูกแต่ละคน</u> ตามกรอบเวลาและความรับผิดชอบที่คณะกรรมการวางแผนงานได้กำหนดไว้ 	ครู บุคลากร/ สภา ผู้ปกครอง/ พ่อแม่ ผู้ปกครอง	9	-	8	-
กิจกรรมที่ 3 เดือน ก.พ.	<ul style="list-style-type: none"> ➢ <u>ผู้อำนวยการโรงเรียน</u> ➢ <u>จัดให้มีการทำแบบสำรวจองค์ประกอบจิตสำนึก</u> ความเป็นพลเมืองโลกของฉันทัน (ดูตัวอย่างในเอกสารประกอบหมายเลข 3) เฉพาะส่วนหลังใช้งานของทุกคนที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียน เพื่อนำไปใช้ในการทำวิจัยเปรียบเทียบความแตกต่าง (Pre-Post Comparisons) ต่อไป 	ผอ. ร.ร./ รอง ผอ. ร.ร./ โรงเรียน และพ่อแม่ ผู้ปกครอง ทั้งหมด	9	-	9	-
กิจกรรมที่ 4 ปลาย ภาคเรียน	<ul style="list-style-type: none"> ● คณะกรรมการประเมินผลแต่ละขอบเขต ➢ <u>ศึกษาข้อมูลสารสนเทศ</u> ค้นหาความแตกต่างจากข้อมูลสารสนเทศเดิม และเริ่มต้นในการกำหนดแนวโน้มทิศทางในการประสพผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนไว้เพื่อปรับแผนงานต่อไป รายงานให้คณะกรรมการพัฒนาการบริหารโรงเรียนฯ และคณะกรรมการวางแผนงานเพื่อเป็นข้อมูลต่อไป 	คกก. ประเมินผล ทั้ง 3 คณะ/ คกก. พัฒนาการ บริหาร โรงเรียนฯ/ คกก. วางแผนงาน ทั้ง 3 คณะ	9	-	9	-
กิจกรรมที่ 5	<ul style="list-style-type: none"> ● <u>ผู้อำนวยการโรงเรียน</u> ➢ <u>แจ้งความก้าวหน้าและความสำเร็จของแผนงาน</u> <u>และฉลองความสำเร็จ</u> 	ผอ. ร.ร./ ผู้ร่วมงาน ทุกฝ่าย	9	-	9	-

กิจกรรม	รายการ / ผู้รับผิดชอบ	ผู้เกี่ยวข้อง	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	เป็นไปไม่ได้	เป็นไปได้
กิจกรรมที่ 6	<ul style="list-style-type: none"> ● คณะกรรมการประเมินผล ➤ <u>ทำการประเมินผลการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน</u>ภายหลังการทำงานตามกลยุทธ์ของแต่ละแผนงานตามกำหนดกรอบระยะเวลาในปฏิทินโรงเรียน 	คกก. ประเมินผล ทั้ง 3 คณะ	9	-	9	-
กิจกรรมที่ 7	<ul style="list-style-type: none"> ● ผู้อำนวยการโรงเรียน ➤ <u>รายงานความก้าวหน้า</u>ของการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนแก่คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และรายงานต่อต้านสังกัดเพื่อทราบและขอการสนับสนุนต่อไป ➤ <u>ขอปรับเปลี่ยนค่านิยมหลัก</u>ของโรงเรียนโดยใช้อองค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก 5 องค์ประกอบหลัก ➤ <u>บันทึก</u>ในรายงานประจำปี 	ผอ. ร.ร./ คกก. สถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน	9	-	9	-
กิจกรรมที่ 8	<ul style="list-style-type: none"> ● ผู้อำนวยการโรงเรียน ➤ <u>แจ้งความก้าวหน้าและความสำเร็จของแผนงานและถอดความสำเร็จ</u> ➤ <u>เปิดรับงานวิจัย</u>ในห้องเรียน / ในแผนงาน / ในครอบครัว หรือ บทความ (การพัฒนาวิชาชีพ) 	ผอ. ร.ร./ ผู้ที่เกี่ยวข้อง ทั้งหมด	9	-	8	-
กิจกรรมที่ 9	<ul style="list-style-type: none"> ● ผู้อำนวยการโรงเรียน ➤ <u>ทำการเผยแพร่ความก้าวหน้า</u>ของแผนพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนสู่สาธารณะ 	ผอ. ร.ร.	9	-	9	-

กิจกรรม	รายการ / ผู้รับผิดชอบ	ผู้เกี่ยวข้อง	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	เป็นไปไม่ได้	เป็นไปได้
กิจกรรมที่ 10	<ul style="list-style-type: none"> ● คณะกรรมการวางแผนงาน ➤ <u>ปรับปรุงสถานะให้ทันสมัยร่วมกับครู บุคลากรที่ปฏิบัติกร</u> รวมถึงพ่อแม่ ผู้ปกครองที่ร่วมงาน เพื่อทบทวนแผนงานด้วยรายงานของผู้ปฏิบัติงานและแนวโน้มทิศทางในการประสพผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนที่คณะกรรมการประเมินผลค้นพบว่าแตกต่างจากข้อมูลสารสนเทศก่อนหน้า และปรับปรุงตารางบันทึกต่างๆ 	ผอ. ร.ร./ รอง ผอ./ครู บุคลากร/ สภา นักเรียน/ สภา ผู้ปกครอง/ คกก. วางแผนงาน	9	-	9	-
กิจกรรมที่ 11	<ul style="list-style-type: none"> ● ผู้อำนวยการโรงเรียน ➤ <u>จัดการประชุมเพื่อทำความเข้าใจแก่ผู้มีส่วนร่วม</u> ในการดำเนินการตามแผนที่ปรับปรุงแล้ว และปรับปรุงเอกสารต่างๆ 	ผอ. ร.ร./ รอง ผอ./ครู บุคลากร/ สภา นักเรียน/ สภา ผู้ปกครอง/ คกก. วางแผนงาน	9	-	9	-

ขั้นตอนที่ 3 การดำเนินงาน การติดตามตามแผนงานอย่างต่อเนื่อง

แนวทางในการดำเนินงาน การติดตามตามแผนงานอย่างต่อเนื่อง แบ่งออกเป็น 2 ระยะเวลาคือ

ระยะที่ 1 การดำเนินงาน การติดตามตามแผนงาน (ภาคต้น/ภาคเรียนที่ 1)

ระยะที่ 2 การดำเนินงาน การติดตามตามแผนงาน (ภาคปลาย/ภาคเรียนที่ 2)

ขั้นตอนที่ 3 ระยะที่ 1: การดำเนินงาน การติดตามตามแผนงาน (ภาคต้น/ภาคเรียนที่ 1)

กิจกรรม	รายการ / ผู้รับผิดชอบ	ผู้เกี่ยวข้อง	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	เป็นไปได้	เป็นไปไม่ได้
กิจกรรมที่ 1 เปิดภาค เรียน	<ul style="list-style-type: none"> ● ผู้อำนวยการโรงเรียน ➤ <u>ให้สัญญาณการเริ่มทำงานตามกลยุทธ์ของแต่ละแผนงาน</u> 	ผอ. ร.ร./ รอง ผอ./ครู บุคลากร/ สภา ผู้ปกครอง/ พ่อแม่ ผู้ปกครอง	9	-	9	-
กิจกรรมที่ 2	<ul style="list-style-type: none"> ● โรงเรียน (ครูและบุคลากร) ➤ <u>เริ่มเก็บรวบรวมข้อมูลของภาพรวมโรงเรียน ของแต่ละชั้นเรียนและของนักเรียนรายคน ตามกรอบเวลาและความรับผิดชอบที่คณะกรรมการวางแผนงานได้กำหนดไว้</u> ● สภาผู้ปกครอง ➤ <u>เริ่มเก็บรวบรวมข้อมูลของแต่ละครอบครัวและลูกแต่ละคน ตามกรอบเวลาและความรับผิดชอบที่คณะกรรมการวางแผนงานได้กำหนดไว้</u> 	ครู บุคลากร/ สภา ผู้ปกครอง/ พ่อแม่ ผู้ปกครอง	9	-	8	-
กิจกรรมที่ 3 ปลาย ภาคเรียน	<ul style="list-style-type: none"> ● คณะกรรมการประเมินผลแต่ละขอบเขต ➤ <u>ศึกษาข้อมูลสารสนเทศ ค้นหาความแตกต่างจากข้อมูลสารสนเทศเดิม และเริ่มต้นในการกำหนดแนวโน้มทิศทางในการประสพผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนไว้เพื่อปรับแผนงานต่อไป รายงานให้คณะกรรมการพัฒนาการบริหารโรงเรียนฯ และคณะกรรมการวางแผนงานเพื่อเป็นข้อมูลต่อไป</u> 	คกก. ประเมินผลทั้ง 3 คณะ/คกก. พัฒนาการ บริหาร โรงเรียนฯ/ คกก.วางแผน งานทั้ง 3 คณะ	9	-	9	-
กิจกรรมที่ 4	<ul style="list-style-type: none"> ● ผู้อำนวยการโรงเรียน ➤ <u>แจ้งความก้าวหน้าและความสำเร็จของแผนงานและฉลองความสำเร็จ</u> 	ผอ. ร.ร./ ผู้ร่วมงาน ทุกฝ่าย	9	-	9	-

กิจกรรม	รายการ / ผู้รับผิดชอบ	ผู้เกี่ยวข้อง	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	เป็นไปได้	เป็นไปได้
กิจกรรมที่ 5	<ul style="list-style-type: none"> ● คณะกรรมการวางแผนงาน ➤ <u>ปรับปรุงสถานะให้ทันสมัยร่วมกับครู บุคลากรที่ปฏิบัติการ รวมถึงพ่อแม่ ผู้ปกครองที่ร่วมงาน เพื่อทบทวนแผนงานด้วยรายงานของผู้ปฏิบัติงานและแนวโน้มทิศทางการประสพผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนที่คณะกรรมการประเมินผลค้นพบว่าแตกต่างจากข้อมูลสารสนเทศก่อนหน้า และปรับปรุงตารางบันทึกต่างๆ</u> 	ผอ./รอง ผอ./ครู บุคลากร/ สภา นักเรียน/ สภา ผู้ปกครอง/ คกก. วางแผนงาน	9	-	9	-
กิจกรรมที่ 6	<ul style="list-style-type: none"> ● คณะกรรมการประเมินผล ➤ <u>กำหนดกรอบระยะเวลาที่ชัดเจนและเป็นทางการในการประเมินผลการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนภายหลังการทำงานตามกลยุทธ์ของแต่ละแผนงานในปฏิทินโรงเรียน</u> 	คกก. ประเมินผล ทั้ง 3 คณะ	9	-	9	-
กิจกรรมที่ 7	<ul style="list-style-type: none"> ● ผู้อำนวยการโรงเรียน ➤ <u>จัดการประชุมเพื่อทำความเข้าใจแก่ผู้มีส่วนร่วมในการดำเนินการตามแผนที่ปรับปรุงแล้ว และปรับปรุงเอกสารต่างๆ</u> 	ผอ. ร.ร./รอง ผอ./ครู บุคลากร/สภา นักเรียน/ สภา ผู้ปกครอง/ คกก.วางแผน งาน	9	-	9	-

ขั้นตอนที่ 3 ระยะที่ 2: การดำเนินงาน การติดตามตามแผนงาน (ภาคปลาย/ภาคเรียนที่ 2)

กิจกรรม	รายการ / ผู้รับผิดชอบ	ผู้เกี่ยวข้อง	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	เป็นไปได้	เป็นไม่ได้
กิจกรรมที่ 1 เปิดภาคเรียน	<ul style="list-style-type: none"> ● ผู้อำนวยการโรงเรียน ➢ ให้สัญญาณการเริ่มทำงานตามกลยุทธ์ของแต่ละแผนงาน 	ผอ. ร.ร./รอง ผอ./ครู บุคลากร/สภาผู้ปกครอง/พ่อแม่ผู้ปกครอง	9	-	9	-
กิจกรรมที่ 2	<ul style="list-style-type: none"> ● โรงเรียน (ครูและบุคลากร) ➢ เริ่มเก็บรวบรวมข้อมูลของภาพรวมโรงเรียนของแต่ละชั้นเรียนและของนักเรียนรายคน ตามกรอบเวลาและความรับผิดชอบที่คณะกรรมการวางแผนงานได้กำหนดไว้ ● สภาผู้ปกครอง ➢ เริ่มเก็บรวบรวมข้อมูลของแต่ละครอบครัวและลูกแต่ละคน ตามกรอบเวลาและความรับผิดชอบที่คณะกรรมการวางแผนงานได้กำหนดไว้ 	ครู บุคลากร/ สภาผู้ปกครอง/ พ่อแม่ผู้ปกครอง	9	-	8	-
กิจกรรมที่ 3 เดือน ก.พ.	<ul style="list-style-type: none"> ● ผู้อำนวยการโรงเรียน ➢ จัดให้มีการทำแบบสำรวจองค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของฉัน (ดูตัวอย่างในเอกสารประกอบหมายเลข 3) เฉพาะส่วนหลังใช้งานของทุกคนที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียน เพื่อนำไปใช้ในการทำวิจัยเปรียบเทียบความแตกต่าง (Pre-Post Comparisons) ต่อไป 	ผอ. ร.ร./รอง ผอ. ร.ร./โรงเรียนและพ่อแม่ผู้ปกครองทั้งหมด	9	-	9	-
กิจกรรมที่ 4 ปลายภาคเรียน	<ul style="list-style-type: none"> ● คณะกรรมการประเมินผลแต่ละขอบเขต ➢ ศึกษาข้อมูลสารสนเทศ ค้นหาความแตกต่างจากข้อมูลสารสนเทศเดิม และเริ่มต้นในการกำหนดแนวโน้มทิศทางการประสพผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนไว้เพื่อปรับแผนงานต่อไป รายงานให้คณะกรรมการพัฒนาการบริหารโรงเรียนฯ และคณะกรรมการวางแผนงานเพื่อเป็นข้อมูลต่อไป 	คกก.ประเมินผลทั้ง 3 คณะ/ คกก.พัฒนาการบริหารโรงเรียนฯ/คกก.วางแผนงานทั้ง 3 คณะ	9	-	9	-

กิจกรรม	รายการ / ผู้รับผิดชอบ	ผู้เกี่ยวข้อง	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	เป็นไปได้	เป็นไปได้
กิจกรรมที่ 5	<ul style="list-style-type: none"> ● ผู้อำนวยการโรงเรียน ➤ <u>แจ้งความก้าวหน้าและความสำเร็จของแผนงาน</u> <u>และฉลองความสำเร็จ</u> 	ผอ. ร.ร./ ผู้ร่วมงานทุก ฝ่าย	9	-	9	-
กิจกรรมที่ 6	<ul style="list-style-type: none"> ● คณะกรรมการประเมินผล ➤ <u>ทำการประเมินผลการพัฒนาการบริหาร</u> <u>โรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็น</u> <u>พลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนา</u> <u>ทั้งโรงเรียน</u>ภายหลังการทำงานตามกลยุทธ์ของ แต่ละแผนงานตามกำหนดกรอบระยะเวลาใน ปฏิทินโรงเรียน 	คกก.ประเมินผล การพัฒนาทั้ง 3 คณะ / คกก. พัฒนาการบริหาร โรงเรียนฯ	9	-	9	-
กิจกรรมที่ 7	<ul style="list-style-type: none"> ● ผู้อำนวยการโรงเรียน ➤ <u>รายงานความก้าวหน้า</u>ของการพัฒนาการ บริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความ เป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการ พัฒนาทั้งโรงเรียนแก่คณะกรรมการสถานศึกษา ชั้นพื้นฐาน และรายงานต่อต้านสังคมเพื่อทราบ และขอการสนับสนุนต่อไป ➤ <u>บันทึก</u>ในรายงานประจำปี 	ผอ. ร.ร./คกก. สถานศึกษาชั้น พื้นฐาน	9	-	9	-
กิจกรรมที่ 8	<ul style="list-style-type: none"> ● ผู้อำนวยการโรงเรียน ➤ <u>แจ้งความก้าวหน้าและความสำเร็จของแผนงาน</u> <u>และฉลองความสำเร็จ</u> ➤ <u>เปิดรับงานวิจัย</u>ในห้องเรียน / ในแผนงาน / ใน ครอบครัว หรือ บทความ (การพัฒนาวิชาชีพ) 	ผอ. ร.ร./ ผู้ที่เกี่ยวข้อง ทั้งหมด	9	-	8	-
กิจกรรมที่ 9	<ul style="list-style-type: none"> ● ผู้อำนวยการโรงเรียน ➤ <u>ทำการเผยแพร่ความก้าวหน้า</u>ของแผนพัฒนา การบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึก ความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิด การพัฒนาทั้งโรงเรียนสู่สาธารณะ 	ผอ. ร.ร.	9	-	9	-

กิจกรรม	รายการ / ผู้รับผิดชอบ	ผู้เกี่ยวข้อง	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	เป็นไปได้	เป็นไปไม่ได้
กิจกรรมที่ 10	<ul style="list-style-type: none"> ● คณะกรรมการวางแผนงาน ➤ ปรับปรุงสถานะให้ทันสมัยร่วมกับครู บุคลากรที่ปฏิบัติการ รวมถึงพ่อแม่ ผู้ปกครองที่ร่วมงาน เพื่อทบทวนแผนงานด้วยรายงานของผู้ปฏิบัติงานและแนวโน้มทิศทางการประสพผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนที่คณะกรรมการประเมินผลค้นพบว่าแตกต่างจากข้อมูลสารสนเทศก่อนหน้า และปรับปรุงตารางบันทึกต่างๆ 	ผอ. ร.ร./รอง ผอ./ครู บุคลากร/สภานักเรียน/ สภานักเรียน/ ผู้ปกครอง/คกก.วางแผนงาน	9	-	9	-
กิจกรรมที่ 11	<ul style="list-style-type: none"> ● ผู้อำนวยการโรงเรียน ➤ จัดการประชุมเพื่อทำความเข้าใจแก่ผู้มีส่วนร่วมในการดำเนินการตามแผนที่ปรับปรุงแล้ว 	ผอ. ร.ร.	9	-	9	-

จากตารางที่ 4.31 ผลการประเมินสรุปได้ว่ามีผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 8 ท่านมีความเห็นว่าการกิจกรรมของแนวทางปฏิบัติในการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนทั้ง 50 กิจกรรมมีความเหมาะสมและมีความเป็นไปได้

สำหรับผู้ทรงคุณวุฒิอีก 1 ท่านมีความเห็นว่ามี 48 กิจกรรมของแนวทางปฏิบัติในการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนที่มีความเหมาะสม ส่วนกิจกรรมที่มีความไม่เหมาะสมนั้นมี 2 กิจกรรมจากจำนวน 50 กิจกรรม คือ

1) ขั้นตอนที่ 1 การเตรียมความพร้อมในการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน ในระยะที่ 1 การเตรียมความพร้อมให้บุคลากรต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง (ภาคต้น/ภาคเรียนที่ 1) กิจกรรมที่ 3 ผู้ทรงคุณวุฒิ มีข้อเสนอแนะว่าผู้อำนวยการโรงเรียนควรเพิ่มการประชุมครั้งแรกกับบุคลากรในโรงเรียนที่มีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อน เช่น หัวหน้าหลักสูตร หัวหน้ากลุ่มสาระวิชาสังคมศึกษา และหัวหน้างานคุณธรรมเพื่อเป็นแกนนำในการดำเนินการก่อนที่จะเสนอต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

2) ขั้นตอนที่ 1 ระยะที่ 2 การวางโครงสร้างและการวางแผนงาน (ภาคปลาย/ภาคเรียนที่ 2) นั้น ควรระบุขอบเขตและระยะเวลาของการดำเนินงานที่ชัดเจน เพื่อง่ายต่อการปฏิบัติก่อนนำเสนอ นโยบายแนวทางการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนต่อที่ประชุมครู บุคลากร สภานักเรียนและสภาผู้ปกครองหรือคณะตัวแทนผู้ปกครองเพื่อขอความเห็นชอบ นอกเหนือจากนั้น ผู้ทรงคุณวุฒิขอเสนอแนะว่า ต้นสังกัดควรเป็นผู้จะฝึกอบรมให้กับผู้บริหารก่อนจัดการประชุมเชิงปฏิบัติการแก่ผู้เกี่ยวข้องทุกคน ได้แก่ ครู บุคลากรทั้งหมดของโรงเรียน สภานักเรียน สภาผู้ปกครอง และพ่อแม่และผู้ปกครองทั้งหมด

สำหรับการประเมินความเป็นไปได้ของกิจกรรมของแนวทางปฏิบัติในการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนนั้น ผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นว่า มี 42 กิจกรรมมีความเป็นไปได้ ส่วนกิจกรรมที่มีความเป็นไปได้ไม่ได้มีอยู่ 8 กิจกรรมจากจำนวน 50 กิจกรรม โดย 8 กิจกรรมนี้ บางกิจกรรมเป็นกิจกรรมเดียวกันในแต่ละขั้นตอนและแต่ละระยะ สามารถสรุปเป็น 4 ลักษณะกิจกรรม ดังต่อไปนี้

1) กิจกรรมที่ 3 ผู้อำนวยการโรงเรียนนำเสนอ นโยบายแนวทางการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนต่อที่ประชุมครู บุคลากร สภานักเรียนและสภาผู้ปกครองหรือคณะตัวแทนผู้ปกครองเพื่อขอความเห็นชอบ ขั้นตอนที่ 1 การเตรียมความพร้อมในการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน ในระยะที่ 1 การเตรียมความพร้อมให้บุคลากรต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง (ภาคต้น/ภาคเรียนที่ 1) ผู้

2) ขั้นตอนที่ 1 การเตรียมความพร้อมในการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน ในระยะที่ 1 การเตรียมความพร้อมให้บุคลากรต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง (ภาคต้น/ภาคเรียนที่ 1) กิจกรรมที่ 4 ผู้อำนวยการโรงเรียนและรองผู้อำนวยการโรงเรียนทุกคนจัดการประชุมเชิงปฏิบัติการครั้งที่ 1 แก่ผู้เกี่ยวข้องทุกคน ได้แก่ ครู บุคลากรทั้งหมดของโรงเรียน สภานักเรียน สภาผู้ปกครอง และพ่อแม่และผู้ปกครองทั้งหมด

3) กิจกรรมที่ครูและบุคลากร และสภาผู้ปกครองเริ่มเก็บรวบรวมข้อมูลของภาพรวมโรงเรียน ของแต่ละชั้นเรียนและของนักเรียนรายคน ตามกรอบเวลาและความรับผิดชอบที่คณะกรรมการวางแผนงานได้กำหนดไว้ ในขั้นตอนที่ 2 (ระยะที่ 1 และระยะที่ 2) และขั้นตอนที่ 3 (ระยะที่ 1 และระยะที่ 2) ผู้ทรงคุณวุฒิให้ความเห็นว่า ในกิจกรรมของการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยโรงเรียนและสภาผู้ปกครองนั้น กรณีเป็นโรงเรียนขนาดเล็กน่าจะดำเนินการได้ง่ายและเก็บได้ครบถ้วน

หากเป็นโรงเรียนขนาดใหญ่อาจเข้าและได้ข้อมูลไม่ครบถ้วน ผู้ทรงคุณวุฒิจึงเสนอว่า อาจต้องใช้การตกลงพูดคุยเพื่อสร้างเงื่อนไขร่วมกันเพื่อให้ปฏิบัติได้ในแนวทางเดียวกัน

4) กิจกรรมเปิดรับงานวิจัยในห้องเรียน / ในแผนกงาน / ในครอบครัว หรือ บทบาท (การพัฒนาวิชาชีพ) ในขั้นตอนที่ ระยะที่ 2 และขั้นตอนที่ 3 ระยะที่ 2 นั้น ผู้ทรงคุณวุฒิได้เสนอว่าควรให้ความรู้ในการทำวิจัยหรือเขียนบทความแก่บุคลากรทางการศึกษาและพ่อแม่และผู้ปกครอง เนื่องจากถ้าไม่มีความรู้ก็จะไม่ยอมทำ

ตารางที่ 4. 32 ผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของเอกสารประกอบแนวทางการปฏิบัติในการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน

ที่	รายการ	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	เป็นไปได้	เป็นไปไม่ได้
1	<u>เอกสารประกอบหมายเลข 1</u> องค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก 5 องค์ประกอบหลักและองค์ประกอบย่อย องค์ประกอบ รวมถึงรายละเอียดพฤติกรรมแสดงออกที่ 14 ฟิงประสงค์	9	-	9	-
2	<u>เอกสารประกอบหมายเลข 2</u> เงื่อนไขความสำเร็จของการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน	9	-	9	-
3	<u>เอกสารประกอบหมายเลข 3</u> ตัวอย่างแบบสำรวจจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของฉันทัน	9	-	9	-
4	<u>เอกสารประกอบหมายเลข 4</u> บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการคณะต่างๆ	9	-	9	-
5	<u>เอกสารประกอบหมายเลข 5</u> ตัวอย่างข้อมูลสารสนเทศต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนและสภาพขอบเขตของโรงเรียน ด้าน 3	9	-	9	-
6	<u>เอกสารประกอบหมายเลข 6</u> ตัวอย่างกิจกรรมเพื่อกำหนดเป้าประสงค์และจัดลำดับความต้องการจำเป็นของการพัฒนาขอบเขตของโรงเรียน ด้าน 3	9	-	9	-
7	<u>เอกสารประกอบหมายเลข 7</u> ตัวอย่างตารางแผนงานในการพัฒนาขอบเขตของโรงเรียน ด้าน 3	9	-	9	-

จากตารางที่ 4.32 ผลการประเมินสรุปได้ว่าผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 9 ท่านมีความคิดเห็นพ้องกันว่าเอกสารประกอบแนวทางปฏิบัติในการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนทั้ง 7 ฉบับมีความเหมาะสมและมีความเป็นไปได้

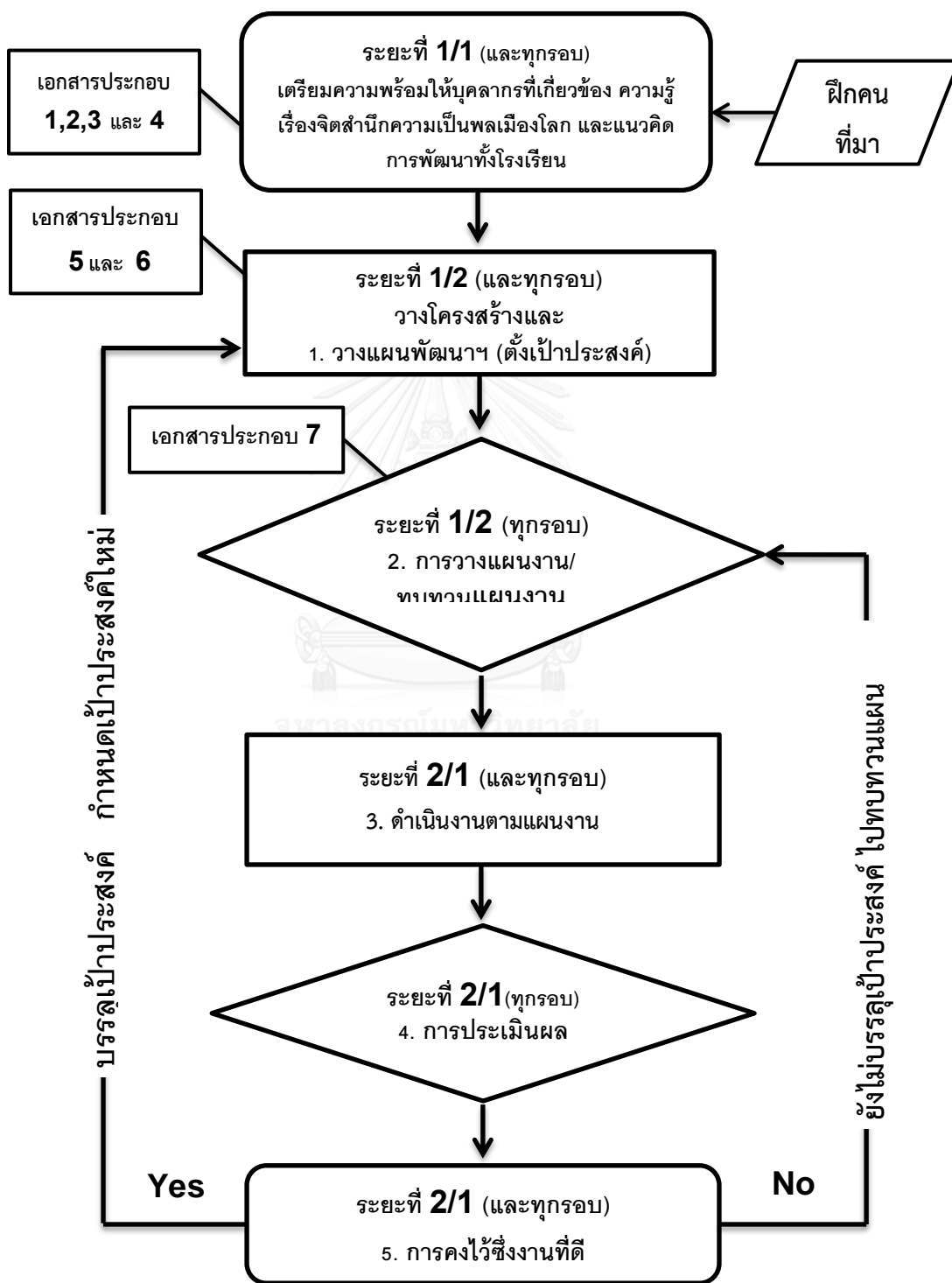
2. ผู้วิจัยทำการแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ และสรุปเป็นแนวทางการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน และปรึกษาหารือกับอาจารย์ที่ปรึกษา และจัดทำเป็นแนวทางการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน ฉบับสมบูรณ์

4.4.3 แนวทางการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน ฉบับสมบูรณ์

1. แนวทางการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน

ที่เหมาะสมกับบริบทและความต้องการของสังคมไทย มีแนวทางปฏิบัติในการขับเคลื่อนแนวทาง ดังแผนภาพที่ 4.1

แผนภาพที่ 4.1 แผนภาพแสดงแนวทางปฏิบัติในการขับเคลื่อนแนวทางการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน

จากแผนภาพที่ 4.1 สามารถสรุปขั้นตอนการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน ดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 การเตรียมความพร้อมในการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน แบ่งออกเป็น 2 ระยะคือ

- ระยะที่ 1 (ระยะที่ 1/1) การเตรียมความพร้อมให้บุคลากรต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง (ภาคต้น/ภาคเรียนที่ 1)
- ระยะที่ 2 (ระยะที่ 1/2) การวางโครงสร้างและการวางแผนพัฒนาฯ (ภาคปลาย/ภาคเรียนที่ 2)

ขั้นตอนที่ 2 การดำเนินงาน การประเมินผลตามแผนงาน และการปรับเปลี่ยนค่านิยมหลักของโรงเรียน แบ่งออกเป็น 2 ระยะคือ

- ระยะที่ 1 (ระยะที่ 2/1) การดำเนินงาน การประเมินผลและทบทวนแผนงาน (ภาคต้น/ภาคเรียนที่ 1)
- ระยะที่ 2 (ระยะที่ 2/2) การดำเนินงาน การประเมินผล การปรับเปลี่ยนค่านิยมหลักของโรงเรียนและการทบทวนแผน (ภาคปลาย/ภาคเรียนที่ 2)

ขั้นตอนที่ 3 การติดตามแผนงานอย่างต่อเนื่องและการกำหนดเป้าประสงค์ใหม่ แบ่งออกเป็น 2 ระยะคือ

- ระยะที่ 1 (ระยะที่ 3/1) การดำเนินงาน การประเมินผลและทบทวนแผนงาน (ภาคต้น/ภาคเรียนที่ 1)
- ระยะที่ 2 (ระยะที่ 3/2) การดำเนินงาน การติดตามแผนงานอย่างต่อเนื่องและการกำหนดเป้าประสงค์ใหม่ (ภาคปลาย/ภาคเรียนที่ 2)

จาก 3 ขั้นตอนของการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน สามารถจัดทำเป็นแนวทางปฏิบัติได้ดังต่อไปนี้

2. แนวทางปฏิบัติของการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน (รายการกิจกรรม)

ตารางที่ 4. 33 แนวทางปฏิบัติของการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน (รายการกิจกรรม)

ขั้นตอนที่ 1 การเตรียมความพร้อมในการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน

แบ่งออกเป็น 2 ระยะคือ

ระยะที่ 1 (ระยะที่ 1/1) การเตรียมความพร้อมให้บุคลากรต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง (ภาคต้น/ภาคเรียนที่ 1)

ระยะที่ 2 (ระยะที่ 1/2) การวางโครงสร้างและการวางแผนพัฒนาฯ (ภาคปลาย/ภาคเรียนที่ 2)

ขั้นตอนที่ 1 ระยะที่ 1 (ระยะที่ 1/1)

การเตรียมความพร้อมให้บุคลากรต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง (ภาคต้น/ภาคเรียนที่ 1)

กิจกรรม	รายการ / ผู้รับผิดชอบ	ผู้เกี่ยวข้อง
กิจกรรมที่ 1	<ul style="list-style-type: none"> ● ผู้อำนวยการโรงเรียนและบุคลากรหลักของโรงเรียน 	ผอ. ร.ร./
เปิดภาคเรียน	<ul style="list-style-type: none"> ➤ <u>ร่วมกันศึกษาทำความเข้าใจนิยามความหมายขององค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก 5 องค์ประกอบหลักและองค์ประกอบย่อย 14 องค์ประกอบ รวมถึงรายละเอียดพฤติกรรมกรรมการแสดงออกที่พึงประสงค์ให้เข้าใจตรงกัน (ดูเอกสารประกอบหมายเลข 1)</u> ➤ <u>ร่วมกันศึกษาเงื่อนไขความสำเร็จของแนวทางการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนให้เข้าใจตรงกัน (ดูเอกสารประกอบหมายเลข 2)</u> 	รอง ผอ. ร.ร./ บุคลากร ทางการศึกษาที่จะเป็นตัวหลักในการพัฒนา

กิจกรรม	รายการ / ผู้รับผิดชอบ	ผู้เกี่ยวข้อง
กิจกรรมที่ 2	<ul style="list-style-type: none"> ● ผู้อำนวยการโรงเรียน ➤ <u>นำเสนอนโยบายแนวทางการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนต่อที่ประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนเพื่อขอความเห็นชอบ โดยนำเสนอด้วยเอกสารประกอบหมายเลข 1 และ 2 และรายงานต่อต้านสังคมเพื่อทราบและขอการสนับสนุนต่อไป</u> 	ผอ. ร.ร./ คณะกรรมการ สถานศึกษาขั้น พื้นฐานของ โรงเรียน
กิจกรรมที่ 3	<ul style="list-style-type: none"> ● ผู้อำนวยการโรงเรียน ➤ <u>นำเสนอนโยบายแนวทางการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนต่อที่ประชุมครู บุคลากรสถานักเรียนและสภาผู้ปกครองหรือคณะตัวแทนผู้ปกครองเพื่อขอความเห็นชอบ โดยนำเสนอด้วยเอกสารประกอบหมายเลข 1 และ 2</u> 	ผอ. ร.ร./ รอง ผอ. ร.ร. / ครู บุคลากร/ สถานักเรียน/ สภาผู้ปกครอง หรือคณะ ตัวแทน ผู้ปกครอง
กิจกรรมที่ 4	<ul style="list-style-type: none"> ● ผู้อำนวยการโรงเรียนและรองผู้อำนวยการโรงเรียนทุกคน ➤ <u>จัดการประชุมเชิงปฏิบัติการครั้งที่ 1 มีวัตถุประสงค์คือ</u> <ol style="list-style-type: none"> 1. <u>เพื่อสร้างความเข้าใจในองค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก 5 องค์ประกอบหลักและองค์ประกอบย่อย 14 องค์ประกอบ (ดูเอกสารประกอบหมายเลข 1) และแนวทางการใช้งานในบทบาทหน้าที่ของแต่ละคนในแต่ละกลุ่มงานแก่ผู้เกี่ยวข้องทุกคน ได้แก่ ครู บุคลากรทั้งหมดของโรงเรียน สถานักเรียน สภาผู้ปกครอง และพ่อแม่ผู้ปกครองทั้งหมด</u> 2. <u>จัดให้ผู้เข้าร่วมทุกคนได้เขียนพฤติกรรมที่พึงประสงค์ในบทบาทของตนเองตามแนวคิดองค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก 5 องค์ประกอบหลักและองค์ประกอบย่อย 14 องค์ประกอบ (ดูบทบาทหน้าที่ใน</u> 	ผอ. ร.ร./ รอง ผอ. ร.ร./ คณะกรรมการ สถานศึกษาขั้น พื้นฐานของ โรงเรียน/ ครู บุคลากร/ สถานักเรียน/ สภาผู้ปกครอง/ พ่อแม่ ผู้ปกครอง ทั้งหมด

กิจกรรม	รายการ / ผู้รับผิดชอบ	ผู้เกี่ยวข้อง
	<p>เอกสารประกอบหมายเลข 2) และร่วมกันร่างแนวทางปฏิบัติร่วมกันของแต่ละกลุ่มงาน</p> <p>3. จัดให้ผู้เข้าร่วมทุกคนได้ทำแบบสำรวจจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของฉฉฉฉฉ (ดูตัวอย่างในเอกสารประกอบหมายเลข 3) เฉพาะส่วนที่เป็นก่อนใช้งาน เพื่อนำไปใช้ในการทำวิจัยเปรียบเทียบความแตกต่าง (Pre-Post Comparisons)</p>	
<p>กิจกรรมที่ 5</p>	<p>● ผู้อำนวยการโรงเรียน</p> <p>➤ <u>ประกาศในที่ประชุมเชิงปฏิบัติการครั้งที่ 1</u> ขอให้ทุกคนใช้องค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก 5 องค์ประกอบหลักและ 14 องค์ประกอบย่อยตามแนวทางปฏิบัติร่วมกันของแต่ละกลุ่มงานตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป ภายใต้การอำนวยความสะดวกของแต่ละหัวหน้างาน</p>	<p>ผอ. ร.ร./รอง ผอ. ร.ร./คกก. สถานศึกษาชั้นพื้นฐาน/ครู บุคลากร/สภานักเรียน/สภามัคคุเทศก์/พ่อแม่ผู้ปกครองทั้งหมด</p>
<p>กิจกรรมที่ 6</p>	<p>● ผู้อำนวยการโรงเรียนและรองผู้อำนวยการโรงเรียนทุกคน</p> <p>➤ <u>วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสำรวจจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของฉฉฉฉฉในภาพรวมในส่วนก่อนใช้งาน</u></p>	<p>ผอ. ร.ร./รอง ผอ. ร.ร.</p>
<p>กิจกรรมที่ 7</p>	<p>● ผู้อำนวยการโรงเรียนและรองผู้อำนวยการโรงเรียนทุกคน</p> <p>➤ <u>จัดให้มีการทำแบบสำรวจองค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของฉฉฉฉฉ (ดูตัวอย่างในเอกสารประกอบหมายเลข 3) เฉพาะส่วนหลังใช้งานของผู้เข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการครั้งที่ 1 ทุกคน เพื่อนำไปใช้ในการทำวิจัยเปรียบเทียบความแตกต่าง (Pre-Post Comparisons)</u></p>	<p>ผอ. ร.ร./รอง ผอ. ร.ร./ผู้เข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการครั้งที่ 1</p>
<p>กิจกรรมที่ 8</p>	<p>● ผู้อำนวยการโรงเรียนและรองผู้อำนวยการโรงเรียนทุกคน</p> <p>➤ <u>จัดการประชุมเชิงปฏิบัติการครั้งที่ 2 มีวัตถุประสงค์คือ</u></p> <p>1. <u>รายงานผลการวิจัยเปรียบเทียบความแตกต่างในภาพรวม (Pre-Post Comparisons) ของก่อนและหลังใช้งาน (องค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก) ของผู้เข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการครั้งที่ 1 ใน 1 ภาคเรียนที่ผ่านมาให้ทุกคนได้ทราบ</u></p>	<p>ผอ. ร.ร./รอง ผอ. ร.ร./คณะกรรมการสถานศึกษาชั้นพื้นฐานของโรงเรียน/ครู บุคลากร/</p>

กิจกรรม	รายการ / ผู้รับผิดชอบ	ผู้เกี่ยวข้อง
	2. <u>เปิดโอกาสให้ซักถามเพิ่มเติม</u> เพื่อทำความเข้าใจร่วมกัน ในเรื่องของการใช้องค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก 5 องค์ประกอบหลักและ 14 องค์ประกอบย่อยตามแนวทางปฏิบัติร่วมกันของทุกกลุ่มงาน	สถานักเรียน/ สภาผู้ปกครอง/ พ่อแม่ ผู้ปกครอง
	3. <u>จัดให้ทุกกลุ่มงานได้ร่วมกันทำแนวทางปฏิบัติร่วมกัน</u> ฉบับสมบูรณ์ของแต่ละกลุ่มงาน	ทั้งหมด
	4. <u>แนะนำแนวทางการพัฒนาการบริหารโรงเรียน</u> ในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนและเงื่อนไขความสำเร็จ (ดูเอกสารประกอบหมายเลข 2)	
	5. <u>อธิบายบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการแต่ละ</u> คณะทำงาน (ดูเอกสารประกอบหมายเลข 4)	
	6. <u>เปิดรับสมัครกรรมการ</u> ของคณะทำงานคณะต่างๆ ทำการแต่งตั้งคณะทำงาน (เปิดรับกรรมการที่เป็นนักเรียนเพิ่มในวันเปิดภาคเรียนที่ 2)	

ขั้นตอนที่ 1 ระยะที่ 2 (ระยะที่ 1/2)

การวางโครงสร้างและการวางแผนพัฒนาฯ (ภาคปลาย/ภาคเรียนที่ 2)

กิจกรรม	รายการ / ผู้รับผิดชอบ	ผู้เกี่ยวข้อง
กิจกรรมที่ 1	● <u>ผู้อำนวยการโรงเรียน</u>	ผอ. ร.ร./
เปิดภาคเรียน	➤ <u>ทำการประกาศในที่ประชุมนักเรียนถึงนโยบายการ</u> พัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน โดย	รอง ผอ./ คกก. พัฒนาการ บริหารโรงเรียน ฯ/คกก.วางแผน
	1. <u>ประชาสัมพันธ์นิยามความหมายขององค์ประกอบ</u> จิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก 5 องค์ประกอบหลัก และองค์ประกอบย่อย 14 องค์ประกอบ รวมถึงรายละเอียดพฤติกรรมแสดงออกที่พึงประสงค์ (ดูเอกสารประกอบหมายเลข 1)	งานทั้ง 3 คณะ/ คกก. ประเมินผลทั้ง 3 คณะ/ครู บุคลากร/

กิจกรรม	รายการ / ผู้รับผิดชอบ	ผู้เกี่ยวข้อง
	<p>2. <u>ประกาศใช้</u>องค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก เป็นฐานในทุกมิติของโรงเรียนตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป</p> <p>3. <u>แนะนำ</u>แนวทางการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียน ตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนและเงื่อนไขความสำเร็จ (ดูเอกสารประกอบหมายเลข 2)</p> <p>4. <u>อธิบาย</u>บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการแต่ละชุด (ดูเอกสารประกอบหมายเลข 4) แนะนำคณะกรรมการ คณะต่างๆ</p> <p>5. <u>เปิดรับ</u>สมัครกรรมการส่วนของนักเรียนสำหรับ คณะทำงานคณะต่างๆ ทำการแต่งตั้งกรรมการเพิ่มเติม</p> <p>6. <u>จัดให้</u>นักเรียนทุกคนได้ทำแบบสำรวจจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของฉันทัน (ตัวอย่างในเอกสารประกอบหมายเลข 3) ส่วนที่เป็นก่อนการทดลองใช้ องค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก เพื่อใช้ทำ วิจัย เปรียบเทียบ ความแตกต่าง (Pre-Post Comparisons)</p>	นักเรียน/ สภาผู้ปกครอง
กิจกรรมที่	<p>● <u>ผู้อำนวยการโรงเรียน</u></p> <p>2 ➤ <u>ส่งมอบ</u>ข้อมูลสารสนเทศต่างๆ ที่เกี่ยวข้องและข้อมูลพื้นฐานของโรงเรียน (ดูตัวอย่างเอกสารประกอบหมายเลข 5) แก่คณะกรรมการพัฒนาการบริหารโรงเรียนฯ เพื่อศึกษาเป็นข้อมูลพื้นฐานในการทำงานต่อไป</p>	ผอ. ร.ร./ คกก.พัฒนาการบริหารโรงเรียน ฯ
กิจกรรมที่	<p>● <u>คณะกรรมการพัฒนาการบริหารโรงเรียนฯ</u></p> <p>3 ➤ <u>ทำการวิเคราะห์ข้อมูล</u> หรือข้อมูลสารสนเทศ ค้นหาจุดอ่อนจุดแข็งของขอบเขตทั้ง 3 ด้านของโรงเรียน ทบทวนบริบทความพร้อมของโรงเรียน</p> <p>➤ <u>ทำการตั้งเป้าประสงค์</u>และจัดลำดับความต้องการจำเป็นของแต่ละขอบเขตพร้อมคำจำกัดความที่ชัดเจน จุดสนใจที่ชัดเจนเจาะจง (ดูตัวอย่างตัวอย่างกิจกรรมเพื่อกำหนด</p>	คกก. พัฒนาการบริหารโรงเรียน ฯ

กิจกรรม	รายการ / ผู้รับผิดชอบ	ผู้เกี่ยวข้อง
	เป้าประสงค์และจัดลำดับความต้องการจำเป็นของการพัฒนาขอบเขตของโรงเรียน 3 ด้านในเอกสารประกอบหมายเลข 6) เพื่อส่งต่อให้คณะกรรมการวางแผนงานต่อไป	
กิจกรรมที่ 4	<ul style="list-style-type: none"> ● คณะกรรมการวางแผนงาน ➤ <u>ร่างแผนงานของแต่ละขอบเขตของโรงเรียน (คู่มืออย่างตารางแผนงานในการพัฒนาขอบเขตของโรงเรียน 3 ด้าน เอกสารประกอบหมายเลข 7)</u> ➤ <u>นำเสนอร่างแผนงานกับครูและบุคลากรผู้ซึ่งเป็นผู้ลงมือปฏิบัติงาน อาจมีการแก้ไขปรับปรุงให้สามารถปฏิบัติร่วมกันอย่างคล่องตัว</u> ➤ <u>นำเสนอร่างแผนงานที่ปรับปรุงแล้วกับสภาผู้ปกครองและสถานักเรียนนักเรียนเพื่อรับความคิดเห็นและปรับปรุงให้สามารถปฏิบัติร่วมกันอย่างคล่องตัว สรุปลงแผนงานส่งต่อให้คณะกรรมการพัฒนาการบริหารโรงเรียนฯ</u> 	คณะกรรมการวางแผนงานทั้ง 3 คณะ/ ครู และบุคลากรทางการศึกษา/ สถานักเรียน/ สภาผู้ปกครอง
กิจกรรมที่ 5	<ul style="list-style-type: none"> ● ผู้อำนวยการโรงเรียน ➤ <u>ทำการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์แผนงานแก่ผู้มีส่วนร่วมและผู้เกี่ยวข้องทั้งโรงเรียนทั้งหมด บันทึกในปฏิทิน</u> 	ผอ. ร.ร./ผู้มีส่วนรวมและผู้เกี่ยวข้องทั้งโรงเรียนทั้งหมด

CHULALONGKORN UNIVERSITY

ขั้นตอนที่ 2 การดำเนินงาน การประเมินผลตามแผนงานและการปรับเปลี่ยนค่านิยมหลักของโรงเรียน

แบ่งออกเป็น 2 ระยะคือ

ระยะที่ 1 (ระยะที่ 2/1) การดำเนินงาน การประเมินผลและทบทวนแผนงาน (ภาคต้น/ภาคเรียนที่ 1)

ระยะที่ 2 (ระยะที่ 2/2) การดำเนินงาน การประเมินผล การปรับเปลี่ยนค่านิยมหลักของโรงเรียนและการทบทวนแผน (ภาคปลาย/ภาคเรียนที่ 2)

ขั้นตอนที่ 2 ระยะที่ 1 (ระยะที่ 2/1)

การดำเนินงาน การประเมินผลและทบทวนแผนงาน (ภาคต้น/ภาคเรียนที่ 1)

กิจกรรม	รายการ / ผู้รับผิดชอบ	ผู้เกี่ยวข้อง
กิจกรรมที่ 1 เปิดภาค เรียน	<ul style="list-style-type: none"> ● ผู้อำนวยการโรงเรียน ➤ จัดการประชุมเพื่อทำความเข้าใจกับผู้มีส่วนร่วมในการดำเนินการตามแผนที่กำหนดไว้ ประชุมครูเพื่อเตรียมพร้อมเอกสารต่างๆ 	ผอ. ร.ร./ รอง ผอ./ครู บุคลากร/สภา นักเรียน/ สภา ผู้ปกครอง/คกก. วางแผนงาน
กิจกรรมที่ 2	<ul style="list-style-type: none"> ● ผู้อำนวยการโรงเรียน ➤ ให้สัญญาณการเริ่มทำงานตามกลยุทธ์ของแต่ละแผนงาน 	ผอ. ร.ร./ รอง ผอ./ครู บุคลากร/สภา ผู้ปกครอง/พ่อ แม่ผู้ปกครอง
กิจกรรมที่ 3	<ul style="list-style-type: none"> ● โรงเรียน (ครูและบุคลากร) ➤ เริ่มเก็บรวบรวมข้อมูลของภาพรวมโรงเรียน ของแต่ละชั้นเรียนและของนักเรียนรายคน ตามกรอบเวลาและความรับผิดชอบที่คณะกรรมการวางแผนงานได้กำหนดไว้ ● สภาผู้ปกครอง ➤ เริ่มเก็บรวบรวมข้อมูลของแต่ละครอบครัวและลูกแต่ละคนตามกรอบเวลาและความรับผิดชอบที่คณะกรรมการวางแผนงานได้กำหนดไว้ 	ครู บุคลากร/ สภาผู้ปกครอง/ พ่อแม่ ผู้ปกครอง
กิจกรรมที่ 4 ปลายภาค เรียน	<ul style="list-style-type: none"> ● คณะกรรมการประเมินผลแต่ละขอบเขต ➤ ศึกษาข้อมูลสารสนเทศ ค้นหาความแตกต่างจากข้อมูลสารสนเทศเดิม และเริ่มต้นในการกำหนดแนวโน้มทิศทางการประสพผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนไว้เพื่อปรับแผนงานต่อไป รายงานให้คณะกรรมการพัฒนาการบริหารโรงเรียนฯ และคณะกรรมการวางแผนงานเพื่อเป็นข้อมูลต่อไป 	คกก.ประเมินผล ทั้ง 3 คณะ/คกก. พัฒนาการ บริหารโรงเรียน ฯ/คกก.วางแผน งานทั้ง 3 คณะ

กิจกรรม	รายการ / ผู้รับผิดชอบ	ผู้เกี่ยวข้อง
กิจกรรมที่ 5	<ul style="list-style-type: none"> ● ผู้อำนวยการโรงเรียน ➤ <u>แจ้งความก้าวหน้าและความสำเร็จของแผนงาน และฉลองความสำเร็จ</u> 	<p>ผอ. ร.ร./</p> <p>ผู้ร่วมงานทุกฝ่าย</p>
กิจกรรมที่ 6	<ul style="list-style-type: none"> ● คณะกรรมการวางแผนงาน ➤ <u>ปรับปรุงสถานะให้ทันสมัยร่วมกับครู บุคลากรที่ปฏิบัติการ รวมถึงพ่อแม่ ผู้ปกครองที่ร่วมงาน เพื่อทบทวนแผนงาน ด้วยรายงานของผู้ปฏิบัติงานและแนวโน้มทิศทางการประสพผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนที่คณะกรรมการประเมินผล ค้นพบว่าแตกต่างจากข้อมูลสารสนเทศก่อนหน้านี้ และปรับปรุงตารางบันทึกต่างๆ</u> 	<p>ผอ. ร.ร./</p> <p>รอง ผอ./ครู บุคลากร/สภานักเรียน/ สภาผู้ปกครอง/คกก.วางแผนงาน/คกก.ประเมินผล</p>
กิจกรรมที่ 7	<ul style="list-style-type: none"> ● คณะกรรมการประเมินผล ➤ <u>กำหนดกรอบระยะเวลาที่ชัดเจนและเป็นทางการในการประเมินผลการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนภายหลังการทำงานตามกลยุทธ์ของแต่ละแผนงานในปฏิทินโรงเรียน</u> 	<p>คกก.</p> <p>ประเมินผลทั้ง 3 คณะ</p>
กิจกรรมที่ 8	<ul style="list-style-type: none"> ● ผู้อำนวยการโรงเรียน ➤ <u>จัดการประชุมเพื่อทำความเข้าใจแก่ผู้มีส่วนร่วมในการดำเนินการตามแผนที่ปรับปรุงแล้ว และปรับปรุงเอกสารต่างๆ</u> 	<p>ผอ. ร.ร./รอง ผอ./ครู บุคลากร/สภานักเรียน/สภาผู้ปกครอง/คกก.วางแผนงาน</p>

ขั้นตอนที่ 2 ระยะที่ 2 (ระยะที่ 2/2)

การดำเนินงาน การประเมินผล การปรับเปลี่ยนค่านิยมหลักของโรงเรียนและการทบทวนแผน (ภาคปลาย/ภาคเรียนที่ 2)

กิจกรรม	รายการ / ผู้รับผิดชอบ	ผู้เกี่ยวข้อง
กิจกรรมที่ 1 เปิดภาคเรียน	<ul style="list-style-type: none"> ● ผู้อำนวยการโรงเรียน ➤ <u>ให้สัญญาณการเริ่มทำงานตามกลยุทธ์ของแต่ละแผนงาน</u> 	ผอ. ร.ร./ รอง ผอ./ครู บุคลากร/สภา ผู้ปกครอง/พ่อแม่ ผู้ปกครอง
กิจกรรมที่ 2	<ul style="list-style-type: none"> ● โรงเรียน (ครูและบุคลากร) ➤ <u>เริ่มเก็บรวบรวมข้อมูลของภาพรวมโรงเรียน ของแต่ละชั้นเรียนและของนักเรียนรายคน ตามกรอบเวลาและความรับผิดชอบที่คณะกรรมการวางแผนงานได้กำหนดไว้</u> ● สภาผู้ปกครอง ➤ <u>เริ่มเก็บรวบรวมข้อมูลของแต่ละครอบครัวและลูกแต่ละคน ตามกรอบเวลาและความรับผิดชอบที่คณะกรรมการวางแผนงานได้กำหนดไว้</u> 	ครู บุคลากร/ สภาผู้ปกครอง/ พ่อแม่ ผู้ปกครอง
กิจกรรมที่ 3 เดือน ก.พ.	<ul style="list-style-type: none"> ● ผู้อำนวยการโรงเรียน ➤ <u>จัดให้มีการทำแบบสำรวจองค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของฉัน (ดูตัวอย่างในเอกสารประกอบหมายเลข 3) เฉพาะส่วนหลังใช้งานของทุกคนที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียน เพื่อนำไปใช้ในการทำวิจัยเปรียบเทียบความแตกต่าง (Pre-Post Comparisons) ต่อไป</u> 	ผอ. ร.ร./ รอง ผอ. ร.ร./ โรงเรียนและพ่อ แม่ผู้ปกครอง ทั้งหมด
กิจกรรมที่ 4 ปลายภาคเรียน	<ul style="list-style-type: none"> ● คณะกรรมการประเมินผลแต่ละขอบเขต ➤ <u>ศึกษาข้อมูลสารสนเทศ ค้นหาความแตกต่างจากข้อมูลสารสนเทศเดิม และเริ่มต้นในการกำหนดแนวโน้มทิศทางการประสพผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนไว้เพื่อปรับแผนงานต่อไป รายงานให้คณะกรรมการพัฒนาการบริหารโรงเรียนฯ และคณะกรรมการวางแผนงานเพื่อเป็นข้อมูลต่อไป</u> 	คกก. ประเมินผลทั้ง 3 คณะ/คกก. พัฒนาการ บริหารโรงเรียน ฯ/คกก.วางแผน งานทั้ง 3 คณะ

กิจกรรม	รายการ / ผู้รับผิดชอบ	ผู้เกี่ยวข้อง
กิจกรรมที่ 5	<ul style="list-style-type: none"> ● ผู้อำนวยการโรงเรียน ➤ <u>แจ้งความก้าวหน้าและความสำเร็จของแผนงาน และฉลองความสำเร็จ</u> 	ผอ. ร.ร./ ผู้ร่วมงานทุกฝ่าย
กิจกรรมที่ 6	<ul style="list-style-type: none"> ● คณะกรรมการประเมินผล ➤ <u>ทำการประเมินผลการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน</u>ภายหลังการทำงานตามกลยุทธ์ของแต่ละแผนงานตามกำหนดกรอบระยะเวลาในปฏิทินโรงเรียน 	คกก. ประเมินผลทั้ง 3 คณะ
กิจกรรมที่ 7	<ul style="list-style-type: none"> ● ผู้อำนวยการโรงเรียน ➤ <u>รายงานความก้าวหน้าของการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนแก่คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และรายงานต่อต้นสังกัดเพื่อทราบและขอการสนับสนุนต่อไป</u> ➤ <u>ขอปรับเปลี่ยนค่านิยมหลักของโรงเรียนโดยใช้องค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก 5 องค์ประกอบหลัก</u> ➤ <u>บันทึกในรายงานประจำปี</u> 	ผอ. ร.ร./คกก. สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
กิจกรรมที่ 8	<ul style="list-style-type: none"> ● ผู้อำนวยการโรงเรียน ➤ <u>แจ้งความก้าวหน้าและความสำเร็จของแผนงาน และฉลองความสำเร็จ</u> ➤ <u>เปิดรับงานวิจัยในห้องเรียน / ในแผนกงาน / ในครอบครัว หรือ บทความ (การพัฒนาวิชาชีพ)</u> 	ผอ. ร.ร./ ผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งหมด
กิจกรรมที่ 9	<ul style="list-style-type: none"> ● ผู้อำนวยการโรงเรียน ➤ <u>ทำการเผยแพร่ความก้าวหน้าของแผนพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนสู่สาธารณะ</u> 	ผอ. ร.ร.

กิจกรรม	รายการ / ผู้รับผิดชอบ	ผู้เกี่ยวข้อง
กิจกรรมที่ 10	<ul style="list-style-type: none"> ● คณะกรรมการวางแผนงาน ➤ ปรับปรุงสถานะให้ทันสมัยร่วมกับครู บุคลากรที่ปฏิบัติการ รวมถึงพ่อแม่ ผู้ปกครองที่ร่วมงาน เพื่อทบทวนแผนงาน ด้วยรายงานของผู้ปฏิบัติงานและแนวโน้มทิศทางการ ประสพผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนที่คณะกรรมการประเมินผล ค้นพบว่าแตกต่างจากข้อมูลสารสนเทศก่อนหน้า และ ปรับปรุงตารางบันทึกต่างๆ 	ผอ. ร.ร./รอง ผอ./ครู บุคลากร/สภา นักเรียน/ สภา ผู้ปกครอง/คกก. วางแผนงาน
กิจกรรมที่ 11	<ul style="list-style-type: none"> ● ผู้อำนวยการโรงเรียน ➤ จัดการประชุมเพื่อทำความเข้าใจแก่ผู้มีส่วนร่วมในการ ดำเนินการตามแผนที่ปรับปรุงแล้ว และปรับปรุงเอกสาร ต่างๆ 	ผอ. ร.ร./รอง ผอ./ครู บุคลากร/สภา นักเรียน/ สภา ผู้ปกครอง/คกก. วางแผนงาน

ขั้นตอนที่ 3 การดำเนินงาน การติดตามแผนงาน สรุปผลการพัฒนาฯ และตั้งจุดสนใจใหม่

แบ่งออกเป็น 2 ระยะคือ

ระยะที่ 1 (ระยะที่ 3/1) การดำเนินงาน การประเมินผลและทบทวนแผนงาน (ภาคต้น/ภาคเรียนที่ 1)

ระยะที่ 2 (ระยะที่ 3/2) การดำเนินงาน การติดตามแผนงานอย่างต่อเนื่องและการ กำหนดเป้าประสงค์ใหม่ (ภาคปลาย/ภาคเรียนที่ 2)

ขั้นตอนที่ 3 ระยะที่ 1 (ระยะที่ 3/1)

การดำเนินงาน การประเมินผลและทบทวนแผนงาน (ภาคต้น/ภาคเรียนที่ 1)

กิจกรรม	รายการ / ผู้รับผิดชอบ	ผู้เกี่ยวข้อง
กิจกรรมที่ 1 เปิดภาค เรียน	<ul style="list-style-type: none"> ● ผู้อำนวยการโรงเรียน ➤ <u>ให้สัญญาณการเริ่มทำงานตามกลยุทธ์ของแต่ละแผนงาน</u> 	ผอ. ร.ร./รอง ผอ./ครู บุคลากร/สภา ผู้ปกครอง/พ่อ แม่ผู้ปกครอง
กิจกรรมที่ 2	<ul style="list-style-type: none"> ● โรงเรียน (ครูและบุคลากร) ➤ <u>เริ่มเก็บรวบรวมข้อมูลของภาพรวมโรงเรียน ของแต่ละชั้นเรียนและของนักเรียนรายคน ตามกรอบเวลาและความรับผิดชอบที่คณะกรรมการวางแผนงานได้กำหนดไว้</u> ● สภาผู้ปกครอง ➤ <u>เริ่มเก็บรวบรวมข้อมูลของแต่ละครอบครัวและลูกแต่ละคน ตามกรอบเวลาและความรับผิดชอบที่คณะกรรมการวางแผนงานได้กำหนดไว้</u> 	ครู บุคลากร/ สภาผู้ปกครอง/ พ่อแม่ ผู้ปกครอง
กิจกรรมที่ 3 ปลายภาค เรียน	<ul style="list-style-type: none"> ● คณะกรรมการประเมินผลแต่ละขอบเขต ➤ <u>ศึกษาข้อมูลสารสนเทศ ค้นหาความแตกต่างจากข้อมูลสารสนเทศเดิม และเริ่มต้นในการกำหนดแนวโน้มทิศทางการประสพผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนไว้เพื่อปรับแผนงานต่อไป รายงานให้คณะกรรมการพัฒนาการบริหารโรงเรียนฯ และคณะกรรมการวางแผนงานเพื่อเป็นข้อมูลต่อไป</u> 	คกก. ประเมินผลทั้ง 3 คณะ/คกก. พัฒนาการ บริหารโรงเรียน ฯ/คกก.วางแผน งานทั้ง 3 คณะ
กิจกรรมที่ 4	<ul style="list-style-type: none"> ● ผู้อำนวยการโรงเรียน ➤ <u>แจ้งความก้าวหน้าและความสำเร็จของแผนงาน และฉลองความสำเร็จ</u> 	ผอ. ร.ร./ ผู้ร่วมงานทุก ฝ่าย
กิจกรรมที่ 5	<ul style="list-style-type: none"> ● คณะกรรมการวางแผนงาน ➤ <u>ปรับปรุงสถานะให้ทันสมัยร่วมกับครู บุคลากรที่ปฏิบัติการ รวมถึงพ่อแม่ ผู้ปกครองที่ร่วมงาน เพื่อทบทวนแผนงานด้วยรายงานของผู้ปฏิบัติงานและแนวโน้มทิศทางการ</u> 	ผอ./รอง ผอ./ ครู บุคลากร/ สภานักเรียน/ สภาผู้ปกครอง/

กิจกรรม	รายการ / ผู้รับผิดชอบ	ผู้เกี่ยวข้อง
	ประสบผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนที่คณะกรรมการประเมินผล ค้นพบว่าแตกต่างจากข้อมูลสารสนเทศก่อนหน้า และ ปรับปรุงตารางบันทึกต่างๆ	คกก.วางแผน งาน
กิจกรรมที่ 6	<ul style="list-style-type: none"> ● คณะกรรมการประเมินผล ➤ กำหนดกรอบระยะเวลาที่ชัดเจนและเป็นทางการในการ ประเมินผลการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้าง จิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการ พัฒนาทั้งโรงเรียนภายหลังการทำงานตามกลยุทธ์ของแต่ละ แผนงานในปฏิทินโรงเรียน 	คกก. ประเมินผลทั้ง 3 คณะ
กิจกรรมที่ 7	<ul style="list-style-type: none"> ● ผู้อำนวยการโรงเรียน ➤ จัดการประชุมเพื่อทำความเข้าใจแก่ผู้มีส่วนร่วมในการ ดำเนินการตามแผนที่ปรับปรุงแล้ว และปรับปรุงเอกสาร ต่างๆ 	ผอ. ร.ร./รอง ผอ./ครู บุคลากร/ สถานักเรียน/ สภาผู้ปกครอง/ คกก.วางแผนงาน

ขั้นตอนที่ 3 ระยะที่ 2 (ระยะที่ 3/2)

การดำเนินงาน การติดตามแผนงานอย่างต่อเนื่องและการกำหนดเป้าประสงค์ใหม่
(ภาคปลาย/ภาคเรียนที่ 2)

กิจกรรม	รายการ / ผู้รับผิดชอบ	ผู้เกี่ยวข้อง
กิจกรรมที่ 1 เปิดภาค เรียน	<ul style="list-style-type: none"> ● ผู้อำนวยการโรงเรียน ➤ ให้สัญญาณการเริ่มทำงานตามกลยุทธ์ของแต่ละแผนงาน 	ผอ. ร.ร./รอง ผอ./ครู บุคลากร/สภา ผู้ปกครอง/พ่อ แม่ผู้ปกครอง
กิจกรรมที่ 2	<ul style="list-style-type: none"> ● โรงเรียน (ครูและบุคลากร) ➤ เริ่มเก็บรวบรวมข้อมูลของภาพรวมโรงเรียน ของแต่ละชั้น เรียนและของนักเรียนรายคน ตามกรอบเวลาและความ รับผิดชอบที่คณะกรรมการวางแผนงานได้กำหนดไว้ 	ครู บุคลากร/ สภาผู้ปกครอง/ พ่อแม่ ผู้ปกครอง

กิจกรรม	รายการ / ผู้รับผิดชอบ	ผู้เกี่ยวข้อง
	<ul style="list-style-type: none"> ● สภาผู้ปกครอง ➤ <u>เริ่มเก็บรวบรวมข้อมูลของแต่ละครอบครัวและลูกแต่ละคนตามกรอบเวลาและความรับผิดชอบที่คณะกรรมการวางแผนงานได้กำหนดไว้</u> 	
กิจกรรมที่ 3 เดือน ก.พ.	<ul style="list-style-type: none"> ● ผู้อำนวยการโรงเรียน ➤ <u>จัดให้มีการทำแบบสำรวจองค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของฉันทัน (ดูตัวอย่างในเอกสารประกอบหมายเลข 3) เฉพาะส่วนหลังใช้งานของทุกคนที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียน เพื่อนำไปใช้ในการทำวิจัยเปรียบเทียบความแตกต่าง (Pre-Post Comparisons) ต่อไป</u> 	ผอ. ร.ร./ รอง ผอ. ร.ร./ โรงเรียนและพ่อแม่ผู้ปกครองทั้งหมด
กิจกรรมที่ 4 ปลายภาคเรียน	<ul style="list-style-type: none"> ● คณะกรรมการประเมินผลแต่ละขอบเขต ➤ <u>ศึกษาข้อมูลสารสนเทศ ค้นหาความแตกต่างจากข้อมูลสารสนเทศเดิม และเริ่มต้นในการกำหนดแนวโน้มทิศทางการประสพผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนไว้เพื่อปรับแผนงานต่อไป รายงานให้คณะกรรมการพัฒนาการบริหารโรงเรียนฯ และคณะกรรมการวางแผนงานเพื่อเป็นข้อมูลต่อไป</u> 	คกก. ประเมินผลทั้ง 3 คณะ/คกก. พัฒนาการบริหารโรงเรียนฯ/คกก.วางแผนงานทั้ง 3 คณะ
กิจกรรมที่ 5	<ul style="list-style-type: none"> ● ผู้อำนวยการโรงเรียน ➤ <u>แจ้งความก้าวหน้าและความสำเร็จของแผนงาน และฉลองความสำเร็จ</u> 	ผอ. ร.ร./ ผู้ร่วมงานทุกฝ่าย
กิจกรรมที่ 6	<ul style="list-style-type: none"> ● คณะกรรมการประเมินผล ➤ <u>ทำการประเมินผลการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนภายหลังการทำงานตามกลยุทธ์ของแต่ละแผนงานตามกำหนดกรอบระยะเวลาในปฏิทินโรงเรียน</u> 	คกก.ประเมินผลการพัฒนาทั้ง 3 คณะ / คกก. พัฒนาการบริหารโรงเรียนฯ
กิจกรรมที่ 7	<ul style="list-style-type: none"> ● ผู้อำนวยการโรงเรียน ➤ <u>รายงานความก้าวหน้าของการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียน</u> 	ผอ. ร.ร./คกก. สถานศึกษาชั้นพื้นฐาน

กิจกรรม	รายการ / ผู้รับผิดชอบ	ผู้เกี่ยวข้อง
	ตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนแก่คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และรายงานต่อต้นสังกัดเพื่อทราบและขอการสนับสนุนต่อไป ➤ <u>บันทึก</u> ในรายงานประจำปี	
กิจกรรมที่ 8	<ul style="list-style-type: none"> ● ผู้อำนวยการโรงเรียน ➤ <u>แจ้งความก้าวหน้าและความสำเร็จของแผนงาน และลดลงความสำเร็จ</u> ➤ <u>เปิดรับงานวิจัยในห้องเรียน / ในแผนกงาน / ในครอบครัว หรือ บทความ (การพัฒนาวิชาชีพ)</u> 	ผอ. ร.ร./ ผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งหมด
กิจกรรมที่ 9	<ul style="list-style-type: none"> ● ผู้อำนวยการโรงเรียน ➤ <u>ทำการเผยแพร่ความก้าวหน้าของแผนพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนสู่สาธารณะ</u> 	ผอ. ร.ร.
กิจกรรมที่ 10	<ul style="list-style-type: none"> ● คณะกรรมการวางแผนงาน ➤ <u>ปรับปรุงสถานะให้ทันสมัยร่วมกับครู บุคลากรที่ปฏิบัติการ รวมถึงพ่อแม่ ผู้ปกครองที่ร่วมงาน เพื่อทบทวนแผนงานด้วยรายงานของผู้ปฏิบัติงานและแนวโน้มทิศทางในการประสพผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนที่คณะกรรมการประเมินผลค้นพบว่าแตกต่างจากข้อมูลสารสนเทศก่อนหน้า และปรับปรุงตารางบันทึกต่างๆ</u> 	ผอ. ร.ร./รอง ผอ./ครู บุคลากร/สภา นักเรียน/ สภา ผู้ปกครอง/คกก. วางแผนงาน
กิจกรรมที่ 11	<ul style="list-style-type: none"> ● ผู้อำนวยการโรงเรียน ➤ <u>จัดการประชุมเพื่อทำความเข้าใจแก่ผู้มีส่วนร่วมในการดำเนินการตามแผนที่ปรับปรุงแล้ว</u> 	ผอ. ร.ร.

3. เอกสารประกอบ 7 ฉบับสำหรับแนวทางปฏิบัติในการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน

ทั้งนี้ มีเอกสารประกอบแนวทางปฏิบัติในการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน รวม 7 ฉบับ ได้แก่

1. องค์กรประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก 5 องค์กรประกอบหลักและองค์กรประกอบย่อย 14 องค์กรประกอบ รวมถึงรายละเอียดพฤติกรรมกรรมการแสดงออกที่พึงประสงค์
2. เงื่อนไขความสำเร็จของการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน
3. ตัวอย่างแบบสำรวจจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของฉันทัน
4. บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการคณะต่างๆ
5. ตัวอย่างข้อมูลสารสนเทศต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนและสภาพขอบเขตของโรงเรียน 3 ด้าน
6. ตัวอย่างกิจกรรมเพื่อกำหนดเป้าประสงค์และจัดลำดับความต้องการจำเป็นของการพัฒนาขอบเขตของโรงเรียน 3 ด้าน
7. ตัวอย่างตารางแผนงานในการพัฒนาขอบเขตของโรงเรียน 3 ด้าน

เอกสารประกอบหมายเลข 1

องค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก 5 องค์ประกอบหลักและ
องค์ประกอบย่อย 14 องค์ประกอบย่อย และตัวอย่างพฤติกรรมกรรมการแสดงออกที่พึงประสงค์

จิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก (Global Consciousness) หมายถึง สภาวะที่นักเรียนมีค่านิยมและทัศนคติที่ถูกต้องและเป็นสากลโดยสามารถแสดงออกเป็นพฤติกรรมที่ตระหนักถึงคุณค่าเข้าใจตนเองและให้การยอมรับบุคคลอื่น อันประกอบด้วยจิตสำนึก 5 องค์ประกอบคือ

1. เชิดชูศักดิ์ศรีของชีวิต
2. เคารพในเอกัตภาพ
3. ถักทอมิตรภาพที่ยั่งยืน
4. คัดค้านการใช้ความรุนแรง
5. นำชีวิตด้วยความรู้และปัญญา

โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

องค์ประกอบที่ 1 เชิดชูศักดิ์ศรีของชีวิต (Uphold the dignity of life)

หมายถึง สภาวะที่นักเรียนให้เกียรติ ยกย่องและปกป้องศักดิ์ศรีของชีวิตของผู้อื่น เมื่อใดที่นักเรียนพบกับผู้ที่มีความทุกข์หรือศักดิ์ศรีของชีวิตกำลังถูกลดทอน นักเรียนสามารถแสดงออกถึง

- 1.1 มีความเมตตากรุณาที่จะไม่ทอดทิ้งผู้อื่นให้ทุกข์ตามลำพัง (Compassion)
- 1.2 มีปัญญาที่เข้าใจในความเท่าเทียมและศักยภาพที่ไร้ขอบเขตจำกัดของชีวิตแต่ละคน

(Wisdom)

1.3 มีความกล้าหาญที่จะลงมือทำให้ความแตกต่างกลายเป็นการยกระดับความเป็นมนุษย์ของตนเองและของผู้อื่น (Courage)

องค์ประกอบที่ 2 เคารพในเอกัตภาพ (Respect individuality)

หมายถึง สภาวะที่นักเรียนมีพฤติกรรมที่แสดงออกถึงการเคารพนับถือ การยกย่องชมเชย การไม่ดูหมิ่นดูแคลน และการไม่ละเมิดต่อสาระสำคัญของสิทธิมนุษยชน ในที่นี้หมายถึง

- 2.1 เคารพในภาระหน้าที่เฉพาะของบุคคล (Singular mission)
- 2.2 เคารพในคุณลักษณะเฉพาะของบุคคล (Individuality)
- 2.3 เคารพในวิถีการดำเนินชีวิตของบุคคล (Way of living)

องค์ประกอบที่ 3 ถักทอมิตรภาพที่ยั่งยืน (Build bonds of lasting friendship)

หมายถึง สภาวะที่นักเรียนมีพฤติกรรมที่แสดงออกถึงการให้ความสำคัญในการสร้างเครือข่ายมิตรภาพที่สร้างสรรค์ด้วย

- 3.1 มีความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน (Solidarity)
- 3.2 มีการปฏิวัติชีวิตมนุษย์ของตนเอง (Human revolution)

องค์ประกอบที่ 4 คัดค้านการใช้ความรุนแรง (Oppose violence)

หมายถึง สภาวะที่นักเรียนมีพฤติกรรมที่แสดงออกถึงการไม่ใช้ความรุนแรง โดยความรุนแรงในที่นี้หมายถึง ความรุนแรงทางกายภาพ (Physical violence) ได้แก่ การใช้กำลังในการทำร้ายร่างกาย การรังแก การกลั่นแกล้ง หรือการทำร้ายชีวิตของผู้อื่น และความรุนแรงแฝง (Passive violence) ได้แก่ การคุกคามสิทธิของผู้อื่น การทำลายศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของผู้อื่น เช่น การอคติ การดูถูกเหยียดหยาม การด่าทอ การล้อเลียน การข่มขู่ การเลือกปฏิบัติหรือการแบ่งพรรคแบ่งพวก

- 4.1 ไม่ใช้ความรุนแรงด้วยตนเอง (Self-perform)
- 4.2 ไม่เป็นเหตุให้ผู้อื่นใช้ความรุนแรง (Drive other perform)
- 4.3 คัดค้านการใช้ความรุนแรงของผู้อื่น (Oppose others' violence)

องค์ประกอบที่ 5 นำชีวิตด้วยความรู้และปัญญา (Lead a life based on both knowledge and wisdom)

หมายถึง สภาวะที่นักเรียนมีพฤติกรรมที่แสดงออกถึงการดำเนินชีวิตและการทำกิจกรรมโดยใช้ความรู้ที่มีปัญญาแห่งความเมตตากรุณาเป็นฐาน (Compassionate wisdom-based) โดยนักเรียน

- 5.1 มีเป้าหมายที่ชัดเจนเพื่อการสร้างคุณค่า (Sense of purpose for value-creating)
- 5.2 มีความสำนึกรับผิดชอบอย่างเต็มที่ (Sense of responsibility)
- 5.3 มีความปรารถนาอันแรงกล้าที่จะอุทิศตนเพื่อความผาสุกของมนุษยชาติและโลก

โดยมีตัวอย่างการแสดงออกมีดังต่อไปนี้

องค์ประกอบที่ 1 เชิดชูศักดิ์ศรีของชีวิต (Uphold the dignity of life)

องค์ประกอบย่อย	พฤติกรรมกรรมการแสดงออก
<p>1.1 มีความเมตตากรุณาที่จะไม่ทอดทิ้งผู้อื่นให้ทุกข์ตามลำพัง</p> <p>หมายถึง สภาวะที่นักเรียนมีการคิดคำนึงถึงความสุขของผู้อื่น โดยนักเรียนแสดงออกเป็นพฤติกรรมที่เข้าใจจิตใจที่เป็นทุกข์ เจ็บปวดหรืออ้างว้างโดดเดี่ยวของผู้อื่น รู้สึกกังวลเป็นห่วง เห็นอกเห็นใจ โดยนักเรียนพยายามเข้าไปดูแลช่วยเหลือผู้้นั้นให้สามารถยืนหยัดขึ้นมาเองได้และกลับมามีความสุขได้อีกครั้ง</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● เข้าใจจิตใจที่เป็นทุกข์ เจ็บปวดหรืออ้างว้างโดดเดี่ยวของผู้อื่น ● รู้สึกกังวลเป็นห่วง เห็นอกเห็นใจ โดยนักเรียนพยายามเข้าไปพูดคุยส่งเสริมกำลังใจกันอย่างเมตตา ● ช่วยเหลือผู้อื่นให้สามารถยืนหยัดขึ้นมาเองได้และกลับมามีความสุขได้อีกครั้ง
<p>1.2 มีปัญหาที่เข้าใจในความเท่าเทียมและศักยภาพที่ไร้ขอบเขตจำกัดของชีวิตแต่ละคน</p> <p>หมายถึง สภาวะที่นักเรียนมีความเข้าใจเรื่องของโอกาสที่เท่าเทียมกันของมนุษย์ทุกคนในการเปลี่ยนแปลงแก้ไขสิ่งต่างๆ ให้ดีขึ้นได้ และเชื่อในศักยภาพที่ไร้ขอบเขตจำกัดของชีวิตที่จะสร้างสิ่งที่ยอดเยียมได้ โดยนักเรียนแสดงออกเป็นพฤติกรรมที่ไม่เอาเรื่องในอดีตมาเปรียบเทียบหรือวิพากษ์วิจารณ์ และสนับสนุนส่งเสริมผู้อื่นให้สามารถเจริญเติบโตยิ่งขึ้น</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● มีความเข้าใจเรื่องของโอกาสที่เท่าเทียมกันของมนุษย์ทุกคนในการเปลี่ยนแปลงแก้ไขสิ่งต่างๆ ให้ดีขึ้น ● เชื่อในศักยภาพที่ไร้ขอบเขตจำกัดของชีวิตที่จะสร้างสิ่งที่ยอดเยียมได้ ● นักเรียนแสดงออกเป็นพฤติกรรมที่ไม่เอาเรื่องในอดีตมาเปรียบเทียบหรือวิพากษ์วิจารณ์ ● สนับสนุนส่งเสริมผู้อื่นให้สามารถเจริญเติบโตยิ่งขึ้น
<p>1.3 มีความกล้าหาญที่จะลงมือทำให้ความแตกต่างกลายเป็นการยกระดับความเป็นมนุษย์ของตนเองและของผู้อื่น</p> <p>หมายถึง สภาวะที่นักเรียนมีความเชื่อว่าความแตกต่างคือความอุดมสมบูรณ์ของมนุษยชาติที่ทำให้มนุษย์เกิดการพัฒนาความเป็นมนุษย์ของตนเองและของผู้อื่นยิ่งขึ้น โดยนักเรียนแสดงออกเป็นพฤติกรรมที่มีความกล้าหาญที่จะลงมือช่วยเหลือผู้อื่นและเรียนรู้ไปด้วยกัน</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● มีความเชื่อว่าความแตกต่างคือความอุดมสมบูรณ์ของมนุษยชาติที่ทำให้มนุษย์เกิดการพัฒนาความเป็นมนุษย์ของตนเองและของผู้อื่นยิ่งขึ้น ● พฤติกรรมที่มีความกล้าหาญที่จะลงมือช่วยเหลือผู้อื่นและเรียนรู้ไปด้วยกัน

องค์ประกอบที่ 2 เคารพในเอกัตภาพ (Respect individuality)

องค์ประกอบย่อย	พฤติกรรมการแสดงออก
<p>2.1 เคารพในภาระหน้าที่เฉพาะของบุคคล</p> <p>หมายถึง สภาวะที่นักเรียนมีพฤติกรรมที่แสดงออกถึงการยกย่องชมเชย การเคารพนับถือ การไม่ดูหมิ่นดูแคลน และการไม่ละเมิดต่อบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของผู้อื่นซึ่งอาจแตกต่างจากตน</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● การยกย่องชมเชย การเคารพนับถือ การไม่ดูหมิ่นดูแคลน และการไม่ละเมิดต่อบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของผู้อื่นซึ่งอาจแตกต่างจากตน
<p>2.2 เคารพในคุณลักษณะเฉพาะของบุคคล</p> <p>หมายถึง สภาวะที่นักเรียนมีพฤติกรรมที่แสดงออกถึงการยกย่องชมเชย การเคารพนับถือ การไม่ดูหมิ่นดูแคลน และการไม่ละเมิดต่อคุณลักษณะนิสัย สถานภาพ รูปลักษณ์ และเอกลักษณ์ที่มีตั้งแต่กำเนิดของผู้อื่นซึ่งอาจแตกต่างจากตน</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● การยกย่องชมเชย การเคารพนับถือ การไม่ดูหมิ่นดูแคลน และการไม่ละเมิดต่อคุณลักษณะ นิสัย สถานภาพ รูปลักษณ์ และเอกลักษณ์ที่มีตั้งแต่กำเนิดของผู้อื่นซึ่งอาจแตกต่างจากตน
<p>2.3 เคารพในวิถีการดำเนินชีวิตของบุคคล</p> <p>หมายถึง สภาวะที่นักเรียนมีพฤติกรรมที่แสดงออกถึงการยกย่องชมเชย การเคารพนับถือ การไม่ดูหมิ่นดูแคลน และการไม่ละเมิดต่อวิถีการกินการอยู่ ความเชื่อ ศาสนา วัฒนธรรม และประเพณีของผู้อื่นซึ่งอาจแตกต่างจากตน</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● การยกย่องชมเชย การเคารพนับถือ การไม่ดูหมิ่นดูแคลน และการไม่ละเมิดต่อวิถีการกินการอยู่ ความเชื่อ ศาสนา วัฒนธรรม และประเพณีของผู้อื่นซึ่งอาจแตกต่างจากตน

องค์ประกอบที่ 3 ถักทอมิตรภาพที่ยั่งยืน (Build bonds of lasting friendship)

องค์ประกอบย่อย	พฤติกรรมกรรมการแสดงออก
<p>3.1 มีความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน</p> <p>หมายถึง สภาวะที่นักเรียนมีพฤติกรรมที่แสดงออกถึงการให้ความสำคัญในการสร้างสภาพแวดล้อมแห่งความร่วมมือในการทำงานหนัก ร่วมกันและเป็นสภาพแวดล้อมที่ทุกคนสามารถขัดเกลาบุคลิกภาพของตนเองด้วย</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● การให้ความสำคัญในการสร้างสภาพแวดล้อมแห่งความร่วมมือในการทำงานหนักร่วมกันอย่างต่างกายแต่ใจเดียวกันได้
<p>3.2 มีการปฏิบัติชีวิตมนุษย์ของตนเอง</p> <p>หมายถึง สภาวะที่นักเรียนมีพฤติกรรมที่แสดงออกถึงการแก้ไขปรับปรุงเปลี่ยนแปลงนิสัยเชิงลบของตนเองทั้งกาย วาจาและใจด้วยตนเอง เพื่อให้ตนเองสามารถแสดงศักยภาพเชิงบวกและความเป็นมนุษย์ของตนเองออกมาได้มากขึ้น</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● การแก้ไขปรับปรุงเปลี่ยนแปลงนิสัยเชิงลบของตนเองทั้งกาย วาจาและใจด้วยตนเอง ● การที่สามารถแสดงศักยภาพเชิงบวกและความเป็นมนุษย์ของตนเองออกมาได้มากขึ้น

องค์ประกอบที่ 4 คัดค้านการใช้ความรุนแรง (Oppose violence)

องค์ประกอบย่อย	พฤติกรรมกรรมการแสดงออก
<p>4.1 ไม่ใช้ความรุนแรงด้วยตนเอง</p> <p>หมายถึง สภาวะที่นักเรียนมีพฤติกรรมที่แสดงออกถึงการไม่ก่อให้เกิดความรุนแรงทางกายภาพและความรุนแรงแฝงทุกรูปแบบด้วยตนเอง</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● การไม่ก่อให้เกิดความรุนแรงทางกายภาพและความรุนแรงแฝงทุกรูปแบบด้วยตนเอง
<p>4.2 ไม่เป็นเหตุให้ผู้อื่นใช้ความรุนแรง</p> <p>หมายถึง สภาวะที่นักเรียนมีพฤติกรรมที่แสดงออกถึงการไม่เป็นผู้ก่อให้เกิดความรุนแรงทางกายภาพและความรุนแรงแฝงด้วยการกดดัน การผลักดัน การส่งเสริม การยุยง เป็นต้น</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● การไม่เป็นผู้ก่อให้เกิดความรุนแรงทางกายภาพและความรุนแรงแฝงด้วยการกดดัน การผลักดัน การส่งเสริม การยุยง เป็นต้น

องค์ประกอบย่อย	พฤติกรรมที่แสดงออก
<p>4.3 คัดค้านการใช้ความรุนแรงของผู้อื่น</p> <p>หมายถึง สภาวะที่นักเรียนมีพฤติกรรมที่แสดงออกถึงการไม่มองข้ามหรือการแกล้งมองไม่เห็นการใช้ความรุนแรงทางกายภาพและความรุนแรงแฝงที่ผู้อื่นประพฤติตน โดยนักเรียนมีความกล้าหาญในการคัดค้านการใช้ความรุนแรงเหล่านั้นอย่างสุภาพ มีความกล้าหาญในการปกป้องผู้อื่นจากความรุนแรง อีกทั้งสามารถส่งเสริมให้ผู้อื่นไม่ใช้ความรุนแรงด้วย</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● การไม่มองข้ามหรือการแกล้งมองไม่เห็นการใช้ความรุนแรงทางกายภาพและความรุนแรงแฝงที่ผู้อื่นประพฤติตน ● มีความกล้าหาญในการคัดค้านการใช้ความรุนแรงเหล่านั้นอย่างสุภาพ ● มีความกล้าหาญในการปกป้องผู้อื่นจากความรุนแรง ● สามารถส่งเสริมให้ผู้อื่นไม่ใช้ความรุนแรง

องค์ประกอบที่ 5 นำชีวิตด้วยความรู้และปัญญา (Lead a life based on both knowledge and wisdom)

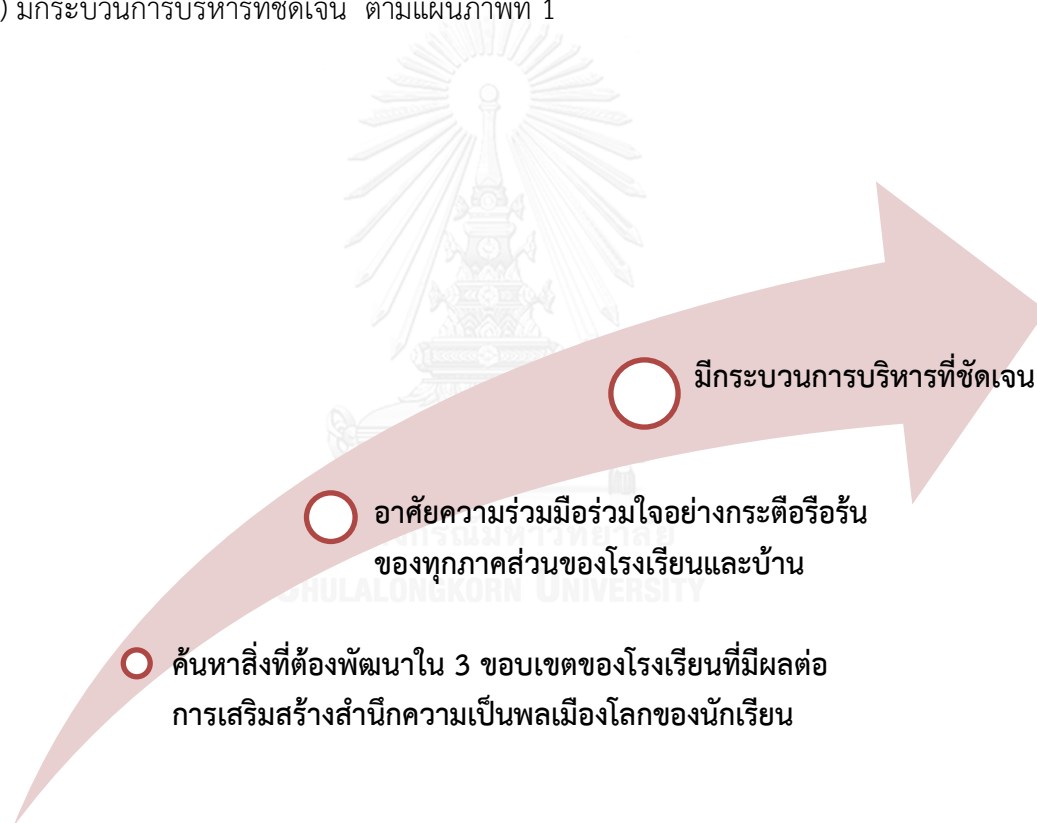
องค์ประกอบย่อย	พฤติกรรมที่แสดงออก
<p>5.1 มีเป้าหมายที่ชัดเจนเพื่อการสร้างคุณค่า</p> <p>หมายถึง สภาวะที่นักเรียนมีพฤติกรรมที่แสดงออกถึงการดำเนินชีวิตและการทำกิจกรรมที่มีเป้าหมายที่ชัดเจนในการสร้างคุณค่าคือ มีความงาม มีประโยชน์ และมีความดี (ความงาม หมายถึง เป็นสิ่งที่ตนชอบ ประโยชน์ หมายถึง ประโยชน์ที่ก่อเกิด และความดี หมายถึง เป็นสิ่งที่สามารถช่วยเหลือสังคมและเป็นประโยชน์ต่อเพื่อนมนุษย์)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● การดำเนินชีวิตและการทำกิจกรรมที่มีเป้าหมายที่ชัดเจนในการสร้างคุณค่าคือ มีความงาม มีประโยชน์ และมีความดี (ความงาม หมายถึง เป็นสิ่งที่ตนชอบ ประโยชน์ หมายถึง ประโยชน์ที่ก่อเกิด และความดี หมายถึง เป็นสิ่งที่สามารถช่วยเหลือสังคมและเป็นประโยชน์ต่อเพื่อนมนุษย์)

องค์ประกอบย่อย	พฤติกรรมกรรมการแสดงออก
<p>5.2 มีสำนักรับผิดชอบอย่างเต็มที่</p> <p>หมายถึง สภาวะที่นักเรียนมีพฤติกรรมที่แสดงออกถึงการดำเนินชีวิตและการทำกิจกรรมด้วยความตั้งใจจริงจัง ทุ่มเทพลังทั้งหมดอย่างเต็มที่พยายามท้าทายตนเองอย่างถึงที่สุด ค้นคว้าเรียนรู้อยู่เสมอ และมีความเพียรพยายามอย่างเฉลียวฉลาดและสง่าผ่าเผย ซื่อสัตย์ต่อความตั้งใจของตนเองและความคาดหวังของผู้อื่น ทั้งนี้เพื่อตอบสนองต่อเป้าหมายที่ตนเองตั้งใจไว้</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● การดำเนินชีวิตและการทำกิจกรรมด้วยความตั้งใจจริงจัง ทุ่มเทพลังทั้งหมดอย่างเต็มที่ มีความรับผิดชอบ ● การดำเนินชีวิตและการทำกิจกรรมด้วยความพยายามท้าทายตนเองอย่างถึงที่สุด ค้นคว้าเรียนรู้อยู่เสมอ และมีความเพียรพยายามอย่างเฉลียวฉลาดและสง่าผ่าเผย ● การดำเนินชีวิตและการทำกิจกรรมด้วยความซื่อสัตย์ต่อความตั้งใจของตนเองและความคาดหวังของผู้อื่น ทั้งนี้เพื่อตอบสนองต่อเป้าหมายที่ตนเองตั้งใจไว้
<p>5.3 มีความปรารถนาอันแรงกล้าที่จะอุทิศตนเพื่อความผาสุกของมนุษยชาติและโลก</p> <p>หมายถึง สภาวะที่นักเรียนมีพฤติกรรมที่แสดงออกถึงการดำเนินชีวิตและการทำกิจกรรมโดยมีสำนักรับใช้ผู้อื่น ทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างสมัครสมานสามัคคี สามารถสร้างแรงบันดาลใจซึ่งกันและกัน มีความปรารถนาอันแรงกล้าในการสร้างสรรค์สังคมให้มีความเท่าเทียมยิ่งขึ้นและสิ่งแวดล้อมรอบตัวให้สุขสงบขึ้น</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● การดำเนินชีวิตและการทำกิจกรรมโดยมีสำนักรับใช้ผู้อื่น ● การดำเนินชีวิตและการทำกิจกรรมโดยทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างสมัครสมานสามัคคี สามารถสร้างแรงบันดาลใจซึ่งกันและกัน ● การดำเนินชีวิตและการทำกิจกรรมโดยมีความปรารถนาอันแรงกล้าในการสร้างสรรค์สังคมให้มีความเท่าเทียมยิ่งขึ้นและสิ่งแวดล้อมรอบตัวให้สุขสงบขึ้น

เอกสารประกอบหมายเลข 2

เงื่อนไขความสำเร็จของการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึก
ความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน

แนวทางการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนมีเงื่อนไขความสำเร็จอยู่ 3 ประการ 1) ค้นหาสิ่งที่ต้องพัฒนาใน 3 ขอบเขตของโรงเรียน 2) อาศัยความร่วมมือร่วมใจอย่างกระตือรือร้นของทุกภาคส่วน 3) มีกระบวนการบริหารที่ชัดเจน ตามแผนภาพที่ 1

แผนภาพที่ 4.2 เงื่อนไขความสำเร็จของการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึก
ความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน

1. ค้นหาสิ่งที่ต้องพัฒนาใน 3 ขอบเขตของโรงเรียน

เป็นการบริหารโรงเรียนที่เน้นการพัฒนาขอบเขตสำคัญของโรงเรียนซึ่งเป็นสิ่งแวดล้อมที่มีผลต่อการเสริมสร้าง เปลี่ยนแปลง ปลุกฝังจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนจนเป็นอุปนิสัย (Behavior/Character) ได้แก่ 1) การจัดทำหลักสูตร 2) การจัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียน และ 3) การมีส่วนร่วมของพ่อแม่ผู้ปกครอง มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1.1 การจัดทำหลักสูตร (Curriculum)

หมายถึง การพัฒนาหลักสูตรของโรงเรียนโดยการบรรจุจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกศึกษาเป็นรายวิชาเฉพาะในหลักสูตรสถานศึกษาที่ส่วนที่เป็นหลักสูตรหลัก (The explicit curriculum) และเป็นหลักสูตรแฝง (Hidden/The implicit curriculum) ที่ใช้จิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกเป็นฐานของความความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์ (Human relationship) และปฏิสัมพันธ์ (Interaction) ในห้องเรียนและในโรงเรียน

1.2 การจัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียน (School environment)

หมายถึง การเพิ่มประสิทธิภาพของการจัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียนให้เอื้อต่อการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนใน 3 ด้านได้แก่

- 2.1 สภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้ (Learning environment)
- 2.2 สภาพแวดล้อมทางกายภาพ (Physical environment)
- 2.3 สภาพแวดล้อมทางการบริหาร (Management environment)

1.3 การมีส่วนร่วมของพ่อแม่ผู้ปกครอง (Parental involvement)

หมายถึง การเพิ่มความร่วมมือระหว่างบ้านและโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียน ได้แก่

- 3.1 การอบรมเลี้ยงดู (Parenting)
- 3.2 การเป็นอาสาสมัคร (Volunteering) ร่วมกับโรงเรียน

2. อาศัยความร่วมมือร่วมใจอย่างกระตือรือร้นของทุกภาคส่วน

เป็นการบริหารโรงเรียนที่อาศัยความร่วมมือร่วมใจอย่างกระตือรือร้นของทุกภาคส่วนในโรงเรียนและผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียกับโรงเรียนในทุกขั้นตอนของการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียน โดยมีผู้อำนวยการโรงเรียนเป็นกุญแจสำคัญของการขับเคลื่อนการ

พัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวความคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนใน ทุกภาคส่วนในที่นี่หมายถึง

- 2.1 หน่วยงานต้นสังกัด
- 2.2 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
- 2.3 ผู้อำนวยการโรงเรียน
- 2.4 ครูและบุคลากรทางการศึกษา
- 2.5 สภาผู้ปกครอง พ่อแม่และผู้ปกครอง และชุมชน
- 2.6 นักเรียน

โดยมีบทบาทหน้าที่โดยสังเขปดังต่อไปนี้

2.1 หน่วยงานต้นสังกัด

ทำหน้าที่ให้การสนับสนุนทุกรูปแบบเพื่อให้การพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวความคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนประสบผลสำเร็จ มีส่วนร่วมในการกำหนดทิศทาง ปรัชญาการศึกษา วิสัยทัศน์ พันธกิจและค่านิยมร่วมของโรงเรียนที่เอื้อต่อการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียน

2.2 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ทำหน้าที่มีส่วนร่วมในการส่งเสริมการวางแผน อำนวยความสะดวกในแผนยุทธศาสตร์ และตรวจสอบความสำเร็จของการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวความคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน

2.3 ผู้อำนวยการโรงเรียน

เป็นกุญแจสำคัญของการขับเคลื่อนการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวความคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน โดยทำหน้าที่ใน 3 ด้าน ได้แก่

1. ทำหน้าที่สื่อสารและประสานงานกับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียน
2. ทำหน้าที่ในการส่งเสริมให้ครูและบุคลากรได้มีโอกาสนำวิชาชีพ โดยกำหนดเป้าหมายและดำเนินการให้ครูและบุคลากรได้มุ่งสู่เป้าประสงค์และแผนงานที่ได้รับมอบไว้ในแผนงานเพื่อเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียน

3. ทำหน้าที่เป็นผู้นำในการขับเคลื่อนการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน

2.4 ครูและบุคลากรทางการศึกษา

เป็นกลุ่มบุคคลผู้มีปฏิสัมพันธ์กับนักเรียนมากที่สุดในระหว่างวัน มีบทบาทสำคัญในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนโดยตรง ดังนั้น ครูและบุคลากรทางการศึกษาจึงมีหน้าที่ดังนี้

1. มีส่วนร่วมอย่างกระตือรือร้น และเป็นผู้ดำเนินการวางแผนและแผนการดำเนินงานต่างๆ
2. ทำงานร่วมกับพ่อแม่และผู้ปกครองและสภาผู้ปกครองอย่างใกล้ชิด
3. ทำให้ทุกคนที่เกี่ยวข้องได้เห็นว่าคุณครูและบุคลากรทางการศึกษาได้ดำเนินการตามแผนงานในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียน
4. ประเมินผลนักเรียนด้วยวิธีการที่หลากหลายและร่วมพัฒนาแผนงานในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียน
5. สนับสนุนประเมินผลของคณะกรรมการประเมินผลด้วยการให้ข้อมูลการเรียนรู้ของนักเรียน ข้อมูลสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนและผลสะท้อนกลับหรือข้อเสนอแนะของผู้ปกครองที่ทันสมัย

2.5 สภาผู้ปกครอง พ่อแม่และผู้ปกครอง และชุมชน

สภาผู้ปกครอง ทำหน้าที่มีส่วนร่วมในการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียน ดังนี้คือ

1. ร่วมกันจัดลำดับความสำคัญและกำหนดเป้าหมายและแผนงานสำหรับการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียน
2. หนุนส่งเสริมให้พ่อแม่ ผู้ปกครองและสมาชิกของชุมชนได้มีส่วนร่วมในกระบวนการบริหาร
3. ทบทวนความก้าวหน้าในการดำเนินงานร่วมกับผู้อำนวยการโรงเรียน
4. ปรึกษาหารือและสื่อสารกับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและชุมชน
5. เป็นที่ปรึกษาให้กับผู้อำนวยการโรงเรียนในการสร้างความเป็นหุ้นส่วนกับหน่วยบริการทางสังคมอื่นๆ เพื่อช่วยในแผนการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียน

2.6 นักเรียน

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ขึ้นไปในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา หรือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาตามที่โรงเรียนเห็นสมควรว่าสามารถมีส่วนร่วมในการวางแผนการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียน โดย

1. มีส่วนร่วมในการวางแผนเป้าหมายและแผนงาน
2. ช่วยในการสื่อสารเกี่ยวกับแผนงานให้แก่นักเรียน
3. สื่อสารเกี่ยวกับแผนงานให้กับพ่อแม่และผู้ปกครองของตน
4. มีส่วนร่วมในแผนงานต่างๆ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของโรงเรียน

3. มีกระบวนการบริหารที่ชัดเจน

เป็นการบริหารโรงเรียนที่มีกระบวนการบริหารที่ชัดเจนประกอบด้วยบุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน โดยมีภารกิจวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศ การวางแผนงาน การดำเนินงาน การประเมินผล และการคงไว้ซึ่งงานที่ดี โดยกระบวนการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกนี้จะครอบคลุมขอบเขตของโรงเรียนทั้ง 3 ด้านและส่งเสริมทุกภาคส่วนในโรงเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของโรงเรียนเข้ามามีส่วนร่วมอย่างมีความหมาย และกำหนดความรับผิดชอบอย่างชัดเจนเป็นคณะกรรมการสำคัญ ดังนี้คือ

- 3.1 คณะกรรมการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน
- 3.2 คณะกรรมการวางแผนงานเพื่อพัฒนาหลักสูตร
- 3.3 คณะกรรมการวางแผนงานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของสภาพแวดล้อมของโรงเรียน
- 3.4 คณะกรรมการวางแผนงานเพื่อเพิ่มระดับความร่วมมือของพ่อแม่และผู้ปกครอง
- 3.5 คณะกรรมการประเมินผลการพัฒนาหลักสูตร
- 3.6 คณะกรรมการประเมินผลการเพิ่มประสิทธิภาพของสภาพแวดล้อมของโรงเรียน
- 3.7 คณะกรรมการประเมินผลการเพิ่มระดับความร่วมมือของพ่อแม่และผู้ปกครอง

โดยโรงเรียนสามารถประยุกต์ให้เข้ากับบริบทของโรงเรียนและขนาดของโรงเรียน จะควรรวมคณะกรรมการ หรือ การเพิ่มเป็นงาน (Job) ในแต่ละฝ่าย เป็นต้น

โดยมีแนวทางการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก
ของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน ประกอบด้วย 3 ขั้นตอนคือ

ขั้นตอนที่ 1 การเตรียมความพร้อมในการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึก
ความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน

ขั้นตอนที่ 2 การดำเนินงาน การประเมินผลตามแผนงาน และการปรับเปลี่ยนค่านิยมหลักของ
โรงเรียน

ขั้นตอนที่ 3 การติดตามแผนงานอย่างต่อเนื่องและการกำหนดเป้าประสงค์ใหม่

เอกสารประกอบหมายเลข 3

ตัวอย่างแบบสำรวจจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของฉันทัน

ชื่อ-นามสกุล _____ บทบาท _____ ชั้น _____

ตอนที่ 1 ก่อน - หลังการใช้จิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกเป็นฐานในบทบาทหน้าที่ของตน

คำชี้แจง ขอให้ท่านทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่แสดงระดับจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกที่ท่านประพฤติจริงในปัจจุบัน และระดับจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกหลังการใช้จิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกเป็นฐานในบทบาทหน้าที่ของตนตามความคิดเห็นของท่าน

- 1 หมายถึง ท่านประพฤติจริง ก่อนใช้งาน / หลังใช้งานในระดับน้อยที่สุด
- 2 หมายถึง ท่านประพฤติจริง ก่อนใช้งาน / หลังใช้งานในระดับน้อย
- 3 หมายถึง ท่านประพฤติจริง ก่อนใช้งาน / หลังใช้งานในระดับปานกลาง
- 4 หมายถึง ท่านประพฤติจริง ก่อนใช้งาน / หลังใช้งานในระดับมาก
- 5 หมายถึง ท่านประพฤติจริง ก่อนใช้งาน / หลังใช้งานในระดับมากที่สุด

ตัวอย่าง การตอบแบบสำรวจ

ที่	ข้อความ	ก่อนใช้งาน					หลังใช้งาน				
		น้อยที่สุด → มากที่สุด					น้อยที่สุด → มากที่สุด				
		1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
1	นักเรียนฝึกฝนตนเองให้เป็นผู้ที่ร่าเริงสดใส		✓								✓

วันที่ _____ วันที่ _____

ที่	ข้อความ	ก่อนใช้งาน					หลังใช้งาน				
		น้อยที่สุด → มากที่สุด					น้อยที่สุด → มากที่สุด				
		1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
องค์ประกอบที่ 1 เชิดชูศักดิ์ศรีของชีวิต											

ที่	ข้อความ	ก่อนใช้งาน					หลังใช้งาน							
		น้อยที่สุด → มากที่สุด					น้อยที่สุด → มากที่สุด							
		1	2	3	4	5	1	2	3	4	5			
5.2 มีสำนึกรับผิดชอบอย่างเต็มที่														
23	ดำเนินชีวิตและทำกิจกรรมด้วยความตั้งใจจริงจัง ทุ่มเทพลังทั้งหมดอย่างเต็มที่ มีความรับผิดชอบ													
24	ดำเนินชีวิตและทำกิจกรรมด้วยความพยายามทำพายุ ตนเองอย่างถึงที่สุด ค้นคว้าเรียนรู้อยู่เสมอ และม ความเพียรพยายามอย่างเฉลียวฉลาดและสง่าผ่าเผย													
25	ดำเนินชีวิตและทำกิจกรรมด้วยความซื่อสัตย์ต่อความ ตั้งใจของตนเองและความคาดหวังของผู้อื่น ทั้งนี้เพื่อ ตอบสนองต่อเป้าหมายที่ตนเองตั้งใจไว้													
5.3 มีความปรารถนาอันแรงกล้าที่จะอุทิศตนเพื่อความ ผาสุกของมนุษยชาติและโลก														
26	ดำเนินชีวิตและทำกิจกรรมโดยมีสำนึกแห่งการรับใช้ ผู้อื่น													
27	ดำเนินชีวิตและทำกิจกรรมโดยทำงานร่วมกับผู้อื่น อย่างสมัครสมานสามัคคี สามารถสร้างแรงบันดาลใจ ซึ่งกันและกัน													
28	ดำเนินชีวิตและทำกิจกรรมโดยมีความปรารถนาอันแรง กล้าในการสร้างสรรค์สังคมให้มีความเท่าเทียมยิ่งขึ้น และสร้างสิ่งแวดล้อมรอบตัวให้สุขสงบขึ้น													

เอกสารประกอบหมายเลข 4

บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการคณะต่างๆ

1. คณะกรรมการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน

1. กรรมการจากครู บุคลากรทางการศึกษา นักเรียน สภาผู้ปกครอง พ่อแม่และผู้ปกครอง ตัวแทนจากชุมชน จำนวน 5-10 คน โดยมีผู้อำนวยการโรงเรียนเป็นประธานฯ

2. ทำหน้าที่ศึกษาข้อมูลสารสนเทศต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับจิตสำนึกความเป็นพลเมืองในภาพรวมของนักเรียนในกรุงเทพมหานคร ข้อมูลสารสนเทศต่างๆ ที่เกี่ยวกับสภาพขอบเขต 3 ด้านในภาพรวมของโรงเรียนในกรุงเทพมหานคร และข้อมูลพื้นฐานและข้อมูลสารสนเทศของนักเรียนและของโรงเรียนแก่คณะกรรมการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน และอื่นๆ

3. ออกแบบแบบสอบถามเพิ่มเติม เพื่อทำการสำรวจสภาพปัจจุบันและสภาพพึงประสงค์ของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกและสภาพปัจจุบันและสภาพพึงประสงค์ขอบเขตทั้ง 3 ด้านของโรงเรียนที่เอื้อต่อการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองของนักเรียน สำหรับนักเรียน ครู บุคลากร และพ่อแม่และผู้ปกครอง

4. ทำการวิเคราะห์ข้อมูล หรือข้อมูลสารสนเทศ ค้นหาจุดอ่อนจุดแข็งของขอบเขตทั้ง 3 ด้าน ทบทวนบริบทความพร้อมของโรงเรียน และทำการตั้งเป้าประสงค์และจัดลำดับความต้องการจำเป็นของแต่ละขอบเขตพร้อมคำจำกัดความที่ชัดเจน นิยามจุดสนใจที่ชัดเจนเจาะจง และข้อมูลสารสนเทศและกำหนดว่าอะไรบ้างที่เราต้องสนใจเฉพาะ เพื่อส่งต่อให้คณะกรรมการวางแผนงานทั้ง 3 ชุด

5. ติดตาม ทบทวนแผน ให้ความช่วยเหลือคณะกรรมการวางแผนงาน รวมถึงการเข้าร่วมเป็นกรรมการคณะวางแผนงานในชุดต่างๆ ได้

2. คณะกรรมการวางแผนงานเพื่อพัฒนาหลักสูตร

1. กรรมการจากครู บุคลากรทางการศึกษา นักเรียน สภาผู้ปกครอง พ่อแม่และผู้ปกครอง ตัวแทนจากชุมชน จำนวน 3-5 คน กรรมการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึก ความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนสามารถเข้าร่วมเป็นกรรมการได้

2. ทำหน้าที่ร่างแผนงานเพื่อพัฒนาหลักสูตรที่ประกอบด้วยขั้นตอนที่ชัดเจน ได้แก่

2.1 ตั้งเป้าประสงค์ของแผนงาน (Setting goals)

เป็นการเขียนข้อความเป้าหมายที่อิงอยู่บนข้อมูลสารสนเทศหรือความต้องการจำเป็นของเขตเขตของสภาพแวดล้อมของโรงเรียน เขียนง่าย-อ่านง่าย และสามารถวัดผลได้

2.2 ตั้งเป้าหมายผลการปฏิบัติงาน (Setting performance targets)

มีลักษณะที่เป็นค่าตัวเลขและคาดการณ์ถึงอนาคตได้

2.3 กำหนดจุดสนใจ (Defining a focus)

เป็นการตอบสนองต่อเป้าประสงค์โดยตรง

2.4 พัฒนากลยุทธ์เพื่อบรรลุเป้าประสงค์ (Developing strategies)

กลยุทธ์ต้องไม่เหมือนสิ่งที่ทำอยู่แล้ว ต้องเป็นสิ่งที่สัมพันธ์กับเป้าประสงค์ของการพัฒนา นิยามจุดสนใจที่ชัดเจนเจาะจง และข้อมูลสารสนเทศและกำหนดว่าอะไรบ้างที่เราต้องสนใจ เฉพาะ

2.5 กำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จ (Establishing indicators of success)

สอดคล้องกับข้อ 2 เป้าหมายผลการปฏิบัติงาน

2.6 กำหนดกรอบเวลาและความรับผิดชอบ (Establishing time lines and responsibility) ชัดเจน แต่สามารถปรับแก้ได้

2.7 มีการปรับปรุงสถานะให้ทันสมัย และทบทวนแผนงาน (Status updates and Revisions) (ภายหลังการดำเนินการตามแผนงาน)

3. นำเสนอร่างแผนงานเพื่อพัฒนาหลักสูตร (ที่มีเนื้อหาสาระและตารางบันทึกต่างๆ ในข้อ 2.1-2.6) กับครูและบุคลากรผู้ซึ่งเป็นผู้ลงมือปฏิบัติงาน อาจมีการแก้ไขปรับปรุงให้สามารถปฏิบัติ ร่วมกันอย่างคล่องตัว

4. นำเสนอร่างแผนงานเพื่อพัฒนาหลักสูตรที่ปรับปรุงแล้วกับพ่อแม่และผู้ปกครองและนักเรียนเพื่อรับความคิดเห็น เพื่อปรับปรุงให้สามารถปฏิบัติร่วมกันอย่างคล่องตัว คณะกรรมการวางแผนงานฯ สรุปแผนงาน ส่งมอบคณะกรรมการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้าง จิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนเพื่อประกาศและ ประชาสัมพันธ์ต่อไป

3. คณะกรรมการวางแผนงานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของสภาพแวดล้อมของโรงเรียน

1. กรรมการจากครู บุคลากรทางการศึกษา นักเรียน สภาผู้ปกครอง พ่อแม่และผู้ปกครอง ตัวแทนจากชุมชน จำนวน 3-5 คน กรรมการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึก ความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนสามารถเข้าร่วมเป็นกรรมการได้

2. ทำหน้าที่ร่างแผนงานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของสภาพแวดล้อมของโรงเรียนที่ประกอบด้วย ขั้นตอนที่ชัดเจน ได้แก่

2.1 ตั้งเป้าประสงค์ของแผนงาน (Setting goals)

เป็นการเขียนข้อความเป้าหมายที่อิงอยู่บนข้อมูลสารสนเทศหรือความต้องการจำเป็นของเขตเขตของสภาพแวดล้อมของโรงเรียน เขียนง่าย-อ่านง่าย และสามารถวัดผลได้

2.2 ตั้งเป้าหมายผลการปฏิบัติงาน (Setting performance targets)

มีลักษณะที่เป็นค่าตัวเลขและคาดการณ์ถึงอนาคตได้

2.3 กำหนดจุดสนใจ (Defining a focus)

เป็นการตอบสนองต่อเป้าประสงค์โดยตรง

2.4 พัฒนากลยุทธ์เพื่อบรรลุเป้าประสงค์ (Developing strategies)

กลยุทธ์ต้องไม่เหมือนสิ่งที่ทำอยู่แล้ว ต้องเป็นสิ่งที่สัมพันธ์กับเป้าประสงค์ของการพัฒนา นิยามจุดสนใจที่ชัดเจนเจาะจง และข้อมูลสารสนเทศและกำหนดว่าอะไรบางอย่างที่เราต้องสนใจ เฉพาะ

2.5 กำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จ (Establishing indicators of success)

สอดคล้องกับข้อ 2 เป้าหมายผลการปฏิบัติงาน

2.6 กำหนดกรอบเวลาและความรับผิดชอบ (Establishing time lines and responsibility) ชัดเจน แต่สามารถปรับแก้ได้

2.7 มีการปรับปรุงสถานะให้ทันสมัย และทบทวนแผนงาน (Status updates and Revisions) (ภายหลังการดำเนินการตามแผนงาน)

3. นำเสนอร่างแผนงานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของสภาพแวดล้อมของโรงเรียน (ที่มีเนื้อหาสาระและตารางบันทึกต่างๆ ในข้อ 2.1-2.6) กับครูและบุคลากรผู้ซึ่งเป็นผู้ลงมือปฏิบัติงาน อาจมีการแก้ไขปรับปรุงให้สามารถปฏิบัติร่วมกันอย่างคล่องตัว

4. นำเสนอร่างแผนงานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของสภาพแวดล้อมของโรงเรียนที่ปรับปรุงแล้ว กับพ่อแม่และผู้ปกครองและนักเรียนเพื่อรับความคิดเห็น เพื่อปรับปรุงให้สามารถปฏิบัติร่วมกันอย่างคล่องตัว คณะกรรมการวางแผนงานฯ สรุปแผนงาน ส่งมอบคณะกรรมการพัฒนาการบริหารโรงเรียน

ในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนเพื่อ
ประกาศและประชาสัมพันธ์ต่อไป

4. คณะกรรมการวางแผนงานเพื่อเพิ่มระดับความร่วมมือของพ่อแม่และผู้ปกครอง

1. กรรมการจากครู บุคลากรทางการศึกษา นักเรียน สภาผู้ปกครอง พ่อแม่และผู้ปกครอง
ตัวแทนจากชุมชน จำนวน 3-5 คน กรรมการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึก
ความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนสามารถเข้าร่วมเป็นกรรมการได้

2. ทำหน้าที่ร่างแผนงานเพื่อเพิ่มระดับความร่วมมือของพ่อแม่และผู้ปกครองที่ประกอบด้วย
ขั้นตอนที่ชัดเจน ได้แก่

2.1 ตั้งเป้าประสงค์ของแผนงาน (Setting goals)

เป็นการเขียนข้อความเป้าหมายที่อิงอยู่บนข้อมูลสารสนเทศหรือความต้องการ
จำเป็นของเขตเขตของสภาพแวดล้อมของโรงเรียน เขียนง่าย-อ่านง่าย และสามารถวัดผลได้

2.2 ตั้งเป้าหมายผลการปฏิบัติงาน (Setting performance targets)

มีลักษณะที่เป็นค่าตัวเลขและคาดการณ์ถึงอนาคตได้

2.3 กำหนดจุดสนใจ (Defining a focus)

เป็นการตอบสนองต่อเป้าประสงค์โดยตรง

2.4 พัฒนากลยุทธ์เพื่อบรรลุเป้าประสงค์ (Developing strategies)

กลยุทธ์ต้องไม่เหมือนสิ่งที่ทำอยู่แล้ว ต้องเป็นสิ่งที่สัมพันธ์กับเป้าประสงค์ของการ
พัฒนา นิยามจุดสนใจที่ชัดเจนเจาะจง และข้อมูลสารสนเทศและกำหนดว่าอะไรบ้างที่เราต้องสนใจ
เฉพาะ

2.5 กำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จ (Establishing indicators of success)

สอดคล้องกับข้อ 2 เป้าหมายผลการปฏิบัติงาน

2.6 กำหนดกรอบเวลาและความรับผิดชอบ (Establishing time lines and
responsibility) ชัดเจน แต่สามารถปรับแก้ได้

2.7 มีการปรับปรุงสถานะให้ทันสมัย และทบทวนแผนงาน (Status updates and
Revisions) (ภายหลังการดำเนินการตามแผนงาน)

3. นำเสนอร่างแผนงานเพื่อเพิ่มระดับความร่วมมือของพ่อแม่และผู้ปกครอง (ที่มีเนื้อหาสาระ
และตารางบันทึกต่างๆ ในข้อ 2.1-2.6) กับครูและบุคลากรผู้ซึ่งเป็นผู้ลงมือปฏิบัติงาน อาจมีการแก้ไข
ปรับปรุงให้สามารถปฏิบัติร่วมกันอย่างคล่องตัว

4. นำเสนอร่างแผนงานเพื่อเพิ่มระดับความร่วมมือของพ่อแม่และผู้ปกครองที่ปรับปรุงแล้ว กับพ่อแม่และผู้ปกครองและนักเรียนเพื่อรับความคิดเห็น เพื่อปรับปรุงให้สามารถปฏิบัติร่วมกันอย่างคล่องตัว คณะกรรมการวางแผนงานฯ สรุปแผนงาน ส่งมอบแก่คณะกรรมการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนเพื่อประกาศและประชาสัมพันธ์ต่อไป

5. คณะกรรมการประเมินผลการพัฒนาหลักสูตร

1. กรรมการจากครู บุคลากรทางการศึกษา นักเรียน สภาผู้ปกครอง พ่อแม่และผู้ปกครอง ตัวแทนจากชุมชน จำนวน 3-5 คน

2. ทำหน้าที่วิเคราะห์ข้อมูลที่รวบรวมจากการปฏิบัติงานตามกลยุทธ์ที่คณะกรรมการวางแผน เพื่อพัฒนาหลักสูตร ทำการการประเมินผล ค้นหาความแตกต่างจากข้อมูลสารสนเทศเดิม และเริ่มต้นในการกำหนดแนวโน้มทิศทางการประสพผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนไว้เพื่อปรับแผนงานต่อไป

3. ทำการกำหนดกรอบระยะเวลาที่ชัดเจนและเป็นทางการในการประเมินผลการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียน และการบริหารโรงเรียนโดยใช้จิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกเป็นฐานในภาพรวมภายหลังการทำงานตามกลยุทธ์ของแผนงาน (ปลายภาคเรียนที่ 2 ของแต่ละปีการศึกษา) ในปฏิทินโรงเรียน ส่งมอบรายงานแก่คณะกรรมการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนเพื่อพิจารณาต่อไป

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

6. คณะกรรมการประเมินผลการเพิ่มประสิทธิภาพของสภาพแวดล้อมของโรงเรียน

1. กรรมการจากครู บุคลากรทางการศึกษา นักเรียน สภาผู้ปกครอง พ่อแม่และผู้ปกครอง ตัวแทนจากชุมชน จำนวน 3-5 คน

2. ทำหน้าที่วิเคราะห์ข้อมูลที่รวบรวมจากการปฏิบัติงานตามกลยุทธ์ที่คณะกรรมการวางแผน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของสภาพแวดล้อมของโรงเรียน ทำการการประเมินผล ค้นหาความแตกต่างจากข้อมูลสารสนเทศเดิม และเริ่มต้นในการกำหนดแนวโน้มทิศทางการประสพผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนไว้เพื่อปรับแผนงานต่อไป

3. ทำการกำหนดกรอบระยะเวลาที่ชัดเจนและเป็นทางการในการประเมินผลการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียน และการบริหารโรงเรียนโดยใช้จิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกเป็นฐานในภาพรวมภายหลังการทำงานตามกลยุทธ์ของแต่ละแผนงาน (ปลายภาคเรียนที่ 2 ของแต่ละปีการศึกษา) ในปฏิทินโรงเรียน ส่งมอบรายงานแก่คณะกรรมการพัฒนาการบริหาร

โรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนเพื่อพิจารณาต่อไป

7. คณะกรรมการประเมินผลการเพิ่มระดับความร่วมมือของพ่อแม่และผู้ปกครอง

1. กรรมการจากครู บุคลากรทางการศึกษา นักเรียน สภาผู้ปกครอง พ่อแม่และผู้ปกครอง ตัวแทนจากชุมชน จำนวน 3-5 คน

2. ทำหน้าที่วิเคราะห์ข้อมูลที่รวบรวมจากการปฏิบัติงานตามกลยุทธ์ที่คณะกรรมการวางแผน เพื่อเพิ่มระดับความร่วมมือของพ่อแม่และผู้ปกครอง ทำการประเมินผล ค้นหาความแตกต่างจากข้อมูลสารสนเทศเดิม และเริ่มต้นในการกำหนดแนวโน้มทิศทางในการประสพผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนไว้เพื่อปรับแผนงานต่อไป

3. ทำการกำหนดกรอบระยะเวลาที่ชัดเจนและเป็นทางการในการประเมินผลการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียน และการบริหารโรงเรียนโดยการใช้จิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกเป็นฐานในภาพรวมภายหลังจากการทำงานตามกลยุทธ์ของแต่ละแผนงาน (ปลายภาคเรียนที่ 2 ของแต่ละปีการศึกษา) ในปฏิทินโรงเรียน ส่งมอบรายงานแก่คณะกรรมการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนเพื่อพิจารณาต่อไป

เอกสารประกอบหมายเลข 5

ตัวอย่างข้อมูลสารสนเทศต่างๆ ที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับ
จิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนและสภาพขอบเขตของโรงเรียน 3 ด้าน

(สำหรับคณะกรรมการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก
ของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน)

ตัวอย่างข้อมูลสารสนเทศต่างๆ ที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกในภาพรวมของนักเรียนในกรุงเทพมหานคร ข้อมูลสารสนเทศต่างๆ ที่เกี่ยวกับสภาพขอบเขตของโรงเรียน 3 ด้านในภาพรวมของโรงเรียนในกรุงเทพมหานคร จากข้อมูลสารสนเทศจากงานวิจัยครั้งนี้

ตารางที่ 1 จิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกในภาพรวมของนักเรียนในกรุงเทพมหานคร

องค์ประกอบ จิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก	ภาพรวม (N = 1,707)					
	สภาพปัจจุบัน (D)		สภาพพึงประสงค์ (I)		PNI _{Modified}	ลำดับที่
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1. การเชิดชูศักดิ์ศรีของชีวิต	3.80	0.87	4.61	1.10	0.211	2
2. การเคารพในเอกัตภาพ	3.88	0.88	4.63	1.06	0.195	4
3. การถักทอมิตรภาพที่ยั่งยืน	3.88	0.99	4.62	1.11	0.193	5
4. การคัดค้านการใช้ความรุนแรง	3.78	1.11	4.62	1.14	0.221	1
5. การนำชีวิตด้วยความรู้และปัญญา	3.81	0.99	4.62	1.07	0.211	2
รวม	3.83	0.97	4.62	1.10	0.206	

ตารางที่ 2 จิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกในภาพรวมของนักเรียนในกรุงเทพมหานคร จำแนกตามองค์ประกอบย่อย

องค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก	ภาพรวม (N = 1,707)					
	สภาพปัจจุบัน (D)		สภาพพึงประสงค์ (I)		PNI _{Modified}	ลำดับที่
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1. การเชิดชูศักดิ์ศรีของชีวิต	3.80	0.87	4.61	1.10	0.211	2
1.1 มีความเมตตากรุณาที่จะไม่ทอดทิ้งผู้อื่นให้ทุกข์ตามลำพัง	3.82	0.85	4.60	1.04	0.206	3
1.2 มีปัญหาที่เข้าใจในความเท่าเทียมและศักยภาพที่ไร้ขอบเขตจำกัด	3.80	0.92	4.62	1.07	0.216	1
1.3 มีความกล้าหาญที่จะลงมือทำให้ความแตกต่างกลายเป็นการยกระดับความเป็นมนุษย์ของตนเองและของผู้อื่น	3.80	0.84	4.59	1.23	0.209	2
2. การเคารพในเอกัตภาพ	3.88	0.88	4.63	1.06	0.195	4
2.1 เคารพในภาระหน้าที่เฉพาะของบุคคล	3.86	0.88	4.65	1.07	0.205	1
2.2 เคารพในคุณลักษณะเฉพาะของบุคคล	3.84	0.92	4.63	1.08	0.204	2
2.3 เคารพในวิถีการดำเนินชีวิตของบุคคล	3.96	0.81	4.61	1.01	0.162	3
3. การถักทอมิตรภาพที่ยั่งยืน	3.88	0.99	4.62	1.11	0.193	5
3.1 ความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน	4.00	0.85	4.66	1.00	0.164	2
3.2 มีการปฏิบัติชีวิตมนุษย์ของตนเอง	3.75	1.12	4.59	1.23	0.224	1
4. การคัดค้านการใช้ความรุนแรง	3.78	1.11	4.62	1.14	0.221	1
4.1 ไม่ใช้ความรุนแรงด้วยตนเอง	3.66	1.17	4.60	1.23	0.257	1
4.2 ไม่เป็นเหตุให้ผู้อื่นใช้ความรุนแรง	3.88	1.04	4.64	1.10	0.197	3
4.3 คัดค้านการใช้ความรุนแรงของผู้อื่น	3.82	1.12	4.62	1.09	0.210	2
5. การนำชีวิตด้วยความรู้และปัญญา	3.81	0.99	4.62	1.07	0.211	2
5.1 มีเป้าหมายที่ชัดเจนเพื่อการสร้างคุณค่า	3.78	0.97	4.59	1.05	0.212	2
5.2 มีความสำนึกรับผิดชอบอย่างเต็มที่	3.85	1.01	4.63	1.09	0.205	3
5.3 มีความปรารถนาอันแรงกล้าที่จะอุทิศตนเพื่อความผาสุกของมนุษยชาติและโลก	3.79	0.99	4.61	1.07	0.217	1
รวม	3.83	0.97	4.62	1.10	0.206	

ตารางที่ 3 สภาพขอบเขตของโรงเรียน 3 ด้านในภาพรวมของโรงเรียนในกรุงเทพมหานคร

การพัฒนาทั้งโรงเรียน	รวม (N = *1,441/1212)					ลำดับที่
	สภาพปัจจุบัน(D)		สภาพพึงประสงค์(I)		PNIModified	
	Mean	S.D.	Mean	S.D.		
1. การพิจารณาขอบเขตที่ต้องการพัฒนา*						
1.1 การจัดทำหลักสูตร	4.19	0.97	4.70	1.05	0.110	2
1.2 การจัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียน	4.26	0.96	4.73	0.87	0.099	3
1.3 การสร้างความร่วมมือระหว่าง บ้านกับโรงเรียน	3.94	1.00	4.61	0.97	0.146	1

* ผู้ตอบแบบสอบถาม = 1,441 คน (รวมนักเรียนชั้น ม.3 และ ม.6)

ตารางที่ 4 สภาพขอบเขตของโรงเรียนด้านการจัดทำหลักสูตรในภาพรวมของโรงเรียนในกรุงเทพมหานคร

การพัฒนาทั้งโรงเรียน	รวม (N = *1,441/1,212)					ลำดับที่
	สภาพปัจจุบัน (D)		สภาพพึงประสงค์ (I)		PNIModified	
การจัดทำหลักสูตร	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1. การเชิดชูศักดิ์ศรีของชีวิต	4.14	0.91	4.68	0.92	0.115	2
2. การเคารพในเอกัตภาพ	4.12	0.97	4.70	1.45	0.123	1
3. การถักทอมิตรภาพที่ยั่งยืน	4.18	1.01	4.71	0.95	0.113	3
4. การคัดค้านการใช้ความรุนแรง	4.21	1.00	4.71	0.96	0.106	4
5. การนำชีวิตด้วยความรู้และปัญญา	4.29	0.97	4.72	0.95	0.091	5
	4.19	0.97	4.70	1.05	0.123	

* ผู้ตอบแบบสอบถาม = 1,441 คน (รวมนักเรียนชั้น ม.3 และ ม.6)

ตารางที่ 5 สภาพขอบเขตด้านการจัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียนในภาพรวมของโรงเรียนใน กรุงเทพมหานคร

การพัฒนาทั้งโรงเรียน การพิจารณาขอบเขตที่ต้องการพัฒนา * การจัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียน	รวม (N = *1,441/1,212)					
	สภาพปัจจุบัน (D)		สภาพพึงประสงค์ (I)		PNI _{Modified}	ลำดับที่
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1. สภาพแวดล้อมทางกายภาพ	4.17	0.86	4.70	0.87	0.113	1
2. ปฏิสัมพันธ์ระหว่างครู บุคลากรของโรงเรียนและผู้ที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียน	4.22	0.85	4.75	0.86	0.112	2
3. เชื่อมั่นในตัวนักเรียนจะสามารถเรียนรู้และประสบความสำเร็จตามแบบฉบับ (ปัจเจกบุคคล) ของนักเรียนแต่ละคนและตามความคาดหวังของโรงเรียนและสังคม	4.19	0.85	4.70	0.87	0.109	3
4. สัมพันธภาพและความไว้วางใจระหว่างครูกับนักเรียน	4.25	0.87	4.71	0.90	0.098	4
5. ผู้อำนวยการโรงเรียนที่เป็นผู้นำ	4.30	1.35	4.75	0.85	0.095	5
6. วิสัยทัศน์	4.30	0.82	4.74	0.88	0.093	6
7. ปรัชญาการศึกษา	4.31	0.83	4.74	0.87	0.091	7
8. พันธกิจ □	4.29	0.82	4.72	0.85	0.091	7
9. ค่านิยมร่วมหรือค่านิยมหลัก	4.34	1.39	4.77	0.86	0.090	8
	4.26	0.96	4.73	0.87	0.099	

* ผู้ตอบแบบสอบถาม = 1,441 คน (รวมนักเรียนชั้น ม.3 และ ม.6)

ตารางที่ 6 สภาพขอบเขตด้านความร่วมมือระหว่างบ้านกับโรงเรียนในภาพรวมของโรงเรียนใน กรุงเทพมหานคร

การพัฒนาทั้งโรงเรียน	รวม (N = *1,441/1,212)				PNI _{Modified}	ลำดับที่
	การพิจารณาขอบเขตที่ต้องการพัฒนา *	สภาพปัจจุบัน (D)		สภาพพึงประสงค์ (I)		
ความร่วมมือระหว่างบ้านกับโรงเรียน	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1. เชิญชวนพ่อแม่ผู้ปกครองมาเป็น อาสาสมัคร	3.84	1.03	4.56	1.01	0.158	1
2. ร่วมมือกับพ่อแม่ผู้ปกครองในการ จัดหาแหล่งเรียนรู้ในชุมชน	3.92	1.06	4.63	0.99	0.153	2
3. ให้ความรู้แก่พ่อแม่ผู้ปกครองในการ สร้างบรรยากาศของบ้าน	3.97	0.98	4.61	0.94	0.139	3
4. สื่อสารกับพ่อแม่ผู้ปกครอง	4.02	0.93	4.65	0.93	0.135	4
	3.94	1.00	4.61	0.97	0.146	

* ผู้ตอบแบบสอบถาม = 1,441 คน (รวมนักเรียนชั้น ม.3 และ ม.6)

ตารางที่ 7 ภาพรวมความคิดเห็นปลายเปิดจำนวน 546 ความคิดเห็นจากผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ และครูผู้สอน จำนวน 200 คนใน 3 สังกัด

ความคิดเห็นในการบริหารโรงเรียน เพื่อเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียน	(N = 202 คน)
1. ควรเป็นนโยบายโรงเรียน	68
2. ผู้อำนวยการโรงเรียนควรเป็นตัวอย่างที่ดี เป็นนักพัฒนา	58
3. ครู-บุคลากรควรพัฒนาเป็นตัวอย่างที่ดี	55
4. ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมด้วยเป้าหมายเดียวกัน	54
5. จัดกิจกรรมให้นักเรียนอย่างต่อเนื่อง	50
6. โรงเรียนทำอยู่แล้วบ้างแต่ไม่มีระบบชัดเจน	46
7. ควรมีกระบวนการบริหารที่ชัดเจนและต่อเนื่อง	44
8. จิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกควรเป็นวัฒนธรรมของโรงเรียน	40
9. ควรบรรจุในหลักสูตรสถานศึกษา	37
10. พ่อแม่และทางบ้านควรพัฒนาเป็นตัวอย่างที่ดี	26
11. ควรให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการ	26
12. ควรให้ผู้เชี่ยวชาญด้านจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกจัด อบรมให้โรงเรียนและพ่อแม่ผู้ปกครองเข้าใจตรงกัน	24
13. ควรปลูกฝังตั้งแต่เล็ก ตั้งแต่ที่บ้าน	15
14. ควรเป็นนโยบายจากต้นสังกัดโรงเรียน	3

เอกสารอื่นๆ

1. ข้อมูลพื้นฐานของโรงเรียน
2. ผลการสำรวจจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของฉันของทุกคนที่เกี่ยวข้อง
3. แนวทางปฏิบัติร่วมกันฉบับสมบูรณ์ของแต่ละกลุ่มงาน

เอกสารประกอบหมายเลข 6

ตัวอย่างกิจกรรมเพื่อกำหนดเป้าประสงค์และจัดลำดับความต้องการจำเป็น ของการพัฒนาขอบเขตของโรงเรียน 3 ด้าน

(สำหรับคณะกรรมการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก
ของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน)

ผู้อำนวยการโรงเรียนในฐานะประธานคณะกรรมการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนจะทำหน้าที่เป็นผู้นำและเป็นกระบวนกรในการส่งเสริมให้เกิดการตั้งเป้าประสงค์และการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของขอบเขตสำคัญของโรงเรียนทั้ง 3 ด้านซึ่งมีอิทธิพลสำคัญต่อการเสริมสร้างจิตสำนึกของนักเรียน โดยตั้งกรอบเวลา กิจกรรม และผู้รับผิดชอบ ดังตารางข้างใต้

ตารางที่ 1 การกำหนดความต้องการจำเป็น: กรอบเวลา กิจกรรม และความรับผิดชอบ

กรอบเวลา	กิจกรรม	ความรับผิดชอบ
ภาคเรียนที่ 2		
กิจกรรมที่ 1	➤ <u>ทำการวิเคราะห์ข้อมูล</u> หรือข้อมูลสารสนเทศ ค้นหาจุดอ่อนจุดแข็งของขอบเขตทั้ง 3 ด้านของ โรงเรียน ทบทวนบริบทความพร้อมของโรงเรียน	คณะกรรมการ พัฒนาการบริหาร โรงเรียนฯ และผู้ที่เกี่ยวข้อง
กิจกรรมที่ 2	➤ <u>กำหนดความต้องการจำเป็น</u> ของการจัดทำ หลักสูตร	คณะกรรมการ พัฒนาการบริหาร
	➤ <u>กำหนดความต้องการจำเป็น</u> ของการจัด สภาพแวดล้อมของโรงเรียน	โรงเรียนฯ
	➤ <u>กำหนดความต้องการจำเป็น</u> ของการสร้างความ ร่วมมือระหว่างบ้านกับโรงเรียน	

**ข้อมูลสำหรับอ่านประกอบเพื่อกำหนดเป้าประสงค์
การจัดลำดับความต้องการจำเป็น และจุดสนใจที่ชัดเจนเจาะจง**

1. การจัดทำหลักสูตร (Curriculum)

1.1 เป้าประสงค์ : การพัฒนาหลักสูตร

1.2 การจัดลำดับความต้องการจำเป็น :

1. เป็นหลักสูตรหลัก (The explicit curriculum)
2. เป็นหลักสูตรแฝง (Hidden/The implicit curriculum)

1. เป็นหลักสูตรหลัก (The explicit curriculum)

โดยบรรจุจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกศึกษาที่มีองค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก 5 องค์ประกอบหลักและ 14 องค์ประกอบย่อยและพฤติกรรมแสดงออกที่พึงประสงค์เป็นรายวิชาเฉพาะในหลักสูตรสถานศึกษา

1.1 จุดสนใจที่ชัดเจนเจาะจง

1) โดยในปีแรกของการดำเนินการเน้นความต้องการจำเป็น 3 องค์ประกอบหลักขององค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกเป็นพิเศษ ได้แก่ องค์ประกอบที่ 4 การคัดค้านการใช้ความรุนแรง องค์ประกอบที่ 1 การเคารพศักดิ์ศรีของชีวิต และองค์ประกอบที่ 5 การนำชีวิตด้วยความรู้และคุณธรรม (จากข้อมูลการวิจัยครั้งนี้)

2. เป็นหลักสูตรแฝง (Hidden/The implicit curriculum)

ที่ใช้จิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกเป็นฐานในความความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์ (Human relationship) และปฏิสัมพันธ์ (Interaction) ในห้องเรียนและโรงเรียน

2.1 จุดสนใจที่ชัดเจนเจาะจง

1) สร้างบรรยากาศในห้องเรียนที่มีจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกเป็นฐานโดยใช้การเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (Student-Centered Learning) ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (แก้ไขปี พ.ศ. 2553) และการเรียนรู้ผ่านการปฏิบัติหรือการลงมือทำ (Active Learning) เป็นหลัก

2) เพิ่มปฏิสัมพันธ์เชิงบวกระหว่างครูกับนักเรียน (Increase teachers and students' positive interaction)

3) เพิ่มปฏิสัมพันธ์เชิงบวกระหว่างเพื่อนนักเรียนในชั้นเรียน (Increase positive peer interaction in classroom) ด้วยการเรียนรู้แบบช่วยกันเรียน (Collaborative Learning) โดยไม่ปล่อยให้เพื่อนแม้แต่ 1 คนต้องทุกข์อยู่กับการไม่เข้าใจการเรียนรู้ ไม่เป็นคนสร้างความรำคาญแก่ผู้อื่น และเพื่อที่อนาคตจะสามารถช่วยผู้อื่นได้ จะพยายามเรียนรู้อย่างจริงจัง

2. การจัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียน (School environment)

2.1 เป้าประสงค์ : การเพิ่มประสิทธิภาพของการจัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียน

2.2 การจัดลำดับความต้องการจำเป็น :

1. สภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้ (Learning environment)
2. สภาพแวดล้อมทางกายภาพ (Physical environment)
3. สภาพแวดล้อมทางการบริหาร (Management environment)

1. สภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้ (Learning environment)

หมายถึง การจัดบรรยากาศการเรียนการสอนที่แสดงออกถึงการใส่ใจในการทำให้ให้นักเรียนได้เรียนรู้และมีประสบการณ์มากที่สุดทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน ตลอดจนการจัดการบริการต่างๆ ที่สนับสนุนด้านวิชาการ และทำให้มั่นใจว่าทุกสิ่งทุกอย่างมุ่งเน้นเพื่อเอื้อต่อการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนและในโรงเรียน

1.1 จุดสนใจที่ชัดเจนเจาะจง

1) การจัดการบริการต่างๆ ที่สนับสนุนด้านวิชาการในห้องเรียนและนอกห้องเรียนอย่างครบถ้วน

2. สภาพแวดล้อมทางกายภาพ (Physical environment)

หมายถึง การดูแลรักษาอาคาร บริเวณโรงเรียน อาคารเรียน อาคารประกอบ ห้องเรียน ห้องประกอบ ครุภัณฑ์ และวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ มีบรรยากาศที่แสดงออกถึงการใส่ใจในการถูกสุขลักษณะ ความร่มรื่น ความสวยงาม ความสะอาด ความเป็นระเบียบ ความสะดวก และปลอดภัย และเอื้อประโยชน์แก่นักเรียน ทุกคนในโรงเรียนและผู้ที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียน เช่น สิ่งชี้วัดถึงลักษณะสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่ดี

2.1 จุดสนใจที่ชัดเจนเจาะจง

1) จัดการจุดเสี่ยงที่ทำให้เกิดอันตรายกับนักเรียน บุคลากรทางการศึกษาและผู้ที่เข้ามาเกี่ยวข้องกับโรงเรียนทั้งในบริเวณโรงเรียนและนอกโรงเรียนในพื้นที่ใกล้เคียง

3. สภาพแวดล้อมทางการบริหาร (Management environment)

หมายถึง การบริหารจัดการโรงเรียนโดยใช้จิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกเป็นฐาน มีการกำหนดปรัชญาการศึกษา ค่านิยมหลัก พันธกิจและวิสัยทัศน์ที่สะท้อนใช้จิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกเป็นฐานในความสัมพันธ์ของมนุษย์และปฏิสัมพันธ์ที่เกิดขึ้น รวมถึงมาตรการดูแลเรื่องของการกลั่นแกล้งในโรงเรียน เช่น

3.1 จุดสนใจที่ชัดเจนเจาะจง

1) การสร้างมาตรการดูแลการข่มเหงกลั่นแกล้งในทุกระดับของโรงเรียนที่มีจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกเป็นฐานในการบริหารจัดการ

2) การเพิ่มปฏิสัมพันธ์เชิงบวกระหว่างครู บุคลากรทางการศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนที่สะท้อนถึงการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก

3) เพิ่มการแสดงออกถึงความเชื่อมั่นในตัวนักเรียนที่สะท้อนถึงการมีจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกว่านักเรียนจะสามารถเรียนรู้และประสบความสำเร็จตามแบบฉบับ (ปัจเจกบุคคล) ของนักเรียนแต่ละคนและตามความคาดหวังของโรงเรียนและสังคม

3. การมีส่วนร่วมของพ่อแม่และผู้ปกครอง (Parental involvement)

3.1 เป้าประสงค์ : การเพิ่มระดับการมีส่วนร่วมของพ่อแม่และผู้ปกครอง

3.2 การจัดลำดับความต้องการจำเป็น:

1. การอบรมเลี้ยงดู (Parenting)
2. การเป็นอาสาสมัครของโรงเรียน (Volunteering)

1. การอบรมเลี้ยงดู (Parenting)

หมายถึง การที่โรงเรียนให้ความรู้แก่พ่อแม่และผู้ปกครองด้านการอบรมเลี้ยงดูลูกด้วยจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก เพื่อสร้างบรรยากาศที่สอดคล้องกันระหว่างบ้านกับโรงเรียนอันจะส่งผลให้การสร้างอุปนิสัยมีโอกาสประสบความสำเร็จมากขึ้น

1.1 จุดสนใจที่ชัดเจนเจาะจง

- 1) โรงเรียนให้ความรู้แก่พ่อแม่และผู้ปกครองในการสร้างบรรยากาศของบ้านที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก
- 2) โรงเรียนเพิ่มการสื่อสารกับพ่อแม่และผู้ปกครองเกี่ยวกับความก้าวหน้าของการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียน

2. การเป็นอาสาสมัครของโรงเรียน (Volunteering)

หมายถึง การเปิดโอกาสให้พ่อแม่และผู้ปกครองได้เข้ามาทำงานร่วมกับโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียน

2.1 จุดสนใจที่ชัดเจนเจาะจง

- 1) โรงเรียนเชิญชวนพ่อแม่และผู้ปกครองมาเป็นอาสาสมัครในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนมากขึ้น
- 2) โรงเรียนร่วมมือกับพ่อแม่และผู้ปกครองในการจัดหาแหล่งเรียนรู้ในชุมชนที่สามารถช่วยโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียน

เอกสารประกอบหมายเลข 7

ตัวอย่างตารางแผนงานในการพัฒนาขอบเขตของโรงเรียน 3 ด้าน

(สำหรับคณะกรรมการวางแผนงาน)

ในการกำหนดแผนงาน คณะกรรมการวางแผนงานจะวางแผนงานที่ประกอบด้วยองค์ประกอบดังต่อไปนี้

1. ตั้งเป้าประสงค์ของแผนงาน (Setting goals)
เป็นการเขียนข้อความเป้าหมายที่อิงอยู่บนข้อมูลสารสนเทศหรือความต้องการจำเป็นของเขตเขตของสภาพแวดล้อมของโรงเรียน เขียนง่าย-อ่านง่าย และสามารถวัดผลได้
2. ตั้งเป้าหมายผลการปฏิบัติงาน (Setting performance targets)
มีลักษณะที่เป็นค่าตัวเลขและคาดการณ์ถึงอนาคตได้
3. กำหนดจุดสนใจ (Defining a focus)
เป็นการตอบสนองต่อเป้าประสงค์โดยตรง
4. พัฒนากลยุทธ์เพื่อบรรลุเป้าประสงค์ (Developing strategies)
กลยุทธ์ต้องไม่เหมือนสิ่งที่ทำอยู่แล้ว ต้องเป็นสิ่งที่สัมพันธ์กับเป้าประสงค์ของการพัฒนานิยามจุดสนใจที่ชัดเจนเจาะจง และข้อมูลสารสนเทศและกำหนดว่าอะไรบ้างที่เราต้องสนใจเฉพาะ
5. กำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จ (Establishing indicators of success)
สอดคล้องกับข้อ 2 เป้าหมายผลการปฏิบัติงาน
6. กำหนดกรอบเวลาและความรับผิดชอบ (Establishing time lines and responsibility)
ชัดเจน แต่สามารถปรับแก้ได้
7. มีการปรับปรุงสถานะให้ทันสมัย และทบทวนแผนงาน (Status updates and Revisions) (ภายหลังการดำเนินการตามแผนงาน)

ตัวอย่างตารางแผนงาน: การจัดทำหลักสูตร

เป้าประสงค์: การพัฒนาหลักสูตร						
เป้าหมายผลการปฏิบัติงาน: เป็นหลักสูตรหลักของปีการศึกษาหน้า						
จุดสนใจ	กลยุทธ์	ตัวชี้วัด	กรอบเวลา	ความรับผิดชอบ	ปรับปรุงสถานะ	บทบาทแผนงาน
1. เป็นหลักสูตรหลัก	1.ร่างหลักสูตรวิชาจิตสำนึกพลเมืองโลกศึกษาที่มีเนื้อหาครบถ้วน แนวทางการเรียนรู้และกิจกรรมภายใน-ภายนอก ร.ร.	มีคู่มือสำหรับครูและนักเรียน	ขั้นตอนที่ 1 ระยะที่ 2 (ภาคเรียนที่ 2)	หน.กลุ่มสาระวิชาสังคมฯ และทีมงาน	ทุกปลายภาคเรียนเพิ่มตัวอย่าง/กิจกรรม/ปรับปรุงเนื้อหา	
	2.บรรจุในตารางเรียนสำหรับทุกชั้นปี	นักเรียนสามารถเข้าใจนิยาม/พฤติกรรมมการ แสดงออกที่พึงประสงค์	ขั้นตอนที่ 2 ระยะที่ 1 (ภาคเรียนที่ 1)	หน.กลุ่มสาระวิชาสังคมฯ และทีมงาน	ทุกปลายภาคเรียนที่ 2 ให้น.ร. ทำแบบสำรวจส่วนเฉพาะหลังใช้งาน	
2. เป็นหลักสูตรแฝง	1. ทุกวิชา กิจกรรมการเรียนรู้เป็นแบบการเรียนรู้ผ่านการปฏิบัติหรือการลงมือทำ (Active Learning) และการเรียนรู้แบบช่วยกันเรียน (Collaborative learning) เป็นหลัก	แบบประเมินของครูทุกคน	ทุกภาคเรียน	ครูทุกวิชา/ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้	แบบประเมินของครูทุกคน	

ตัวอย่างตารางแผนงาน: การจัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียน

เป้าประสงค์: การเพิ่มประสิทธิภาพของการจัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียน						
เป้าหมายผลการปฏิบัติงาน : เป็นโรงเรียนที่อยากมาทุกวัน						
จุดสนใจ	กลยุทธ์	ตัวชี้วัด	กรอบเวลา	ความรับผิดชอบ	ปรับปรุงสถานะ	ทบทวนแผนงาน
1. การจัดการบริการต่างๆ ที่สนับสนุนด้านวิชาการในห้องเรียนและนอกห้องเรียนอย่างครบถ้วน	1.ตรวจเช็คอุปกรณ์สนับสนุนทั้งหมดของห้องเรียนและในอาคารเรียน	ตรวจซ่อมสมบูรณ์	ขั้นตอนที่ 1 ระยะที่ 2 (ภาคเรียนที่ 2)	ฝ่ายบริหารทั่วไป ร่วมกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง	ทุกปลายภาคเรียน	
	2.เพิ่มพื้นที่การแสดงผลงานของนักเรียน เช่น บอร์ดเครื่องเขียนและอุปกรณ์	ผลงานของนักเรียน แสดงเพิ่มขึ้น	ทุกภาคเรียน	ฝ่ายบริหารทั่วไป ร่วมกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง	ทุกปลายภาคเรียน	

ตัวอย่างตารางแผนงาน: การมีส่วนร่วมของพ่อแม่และผู้ปกครอง (Parental involvement)

เป้าประสงค์: การเพิ่มระดับการมีส่วนร่วมของพ่อแม่และผู้ปกครอง						
เป้าหมายผลการปฏิบัติงาน : ขอเชิญคุณพ่อคุณแม่และผู้ปกครองมาช่วยงานกัน						
จุดสนใจ	กลยุทธ์	ตัวชี้วัด	กรอบเวลา	ความรับผิดชอบ	ปรับปรุงสถานะ	ทบทวนแผนงาน
โรงเรียนให้ความรู้แก่พ่อแม่และผู้ปกครองในการสร้างบรรยากาศของบ้านที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างจิตสำนึก	1.จัดประชุมเชิงปฏิบัติการให้ความรู้แก่พ่อแม่และผู้ปกครอง	ผลการพัฒนาตนเองจากแบบสำรวจจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของฉันทัน	ขั้นตอนที่ 1 ระยะที่ 2 (ภาคเรียนที่ 2)	ผอ.ร.ร./รองผอ.ร.ร.	ทุกปลายภาคเรียนที่ 2	
ความเป็นพลเมืองโลก	2.เพิ่มการสื่อสารกับพ่อแม่และผู้ปกครองเกี่ยวกับความก้าวหน้าของการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียน	แบบสอบถามในการวิจัยรายการพบผู้ปกครองและการสื่อสารอื่นๆ	ทุกภาคเรียน	ครูประจำชั้น และครูที่เกี่ยวข้องกับความก้าวหน้าของนักเรียน	ทุกปลายภาคเรียน	

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research) มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาองค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนในบริบทของสังคมไทย 2) ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพพึงประสงค์ของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียน และการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน และ 3) นำเสนอแนวทางการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

แบ่งออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้คือ

5.1.1 องค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนในบริบทของสังคมไทย

5.1.2 สภาพปัจจุบัน สภาพพึงประสงค์และการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียน

5.1.3 สภาพปัจจุบัน สภาพพึงประสงค์และการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน

5.1.4 แนวทางการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน

รายละเอียดดังต่อไปนี้

5.1.1 องค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนในบริบทของสังคมไทย

องค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนในบริบทของสังคมไทย ประกอบด้วย องค์ประกอบที่ 1 เชิดชูศักดิ์ศรีของชีวิต (Uphold the dignity of life) โดยนักเรียนสามารถแสดงออกถึงการมีความเมตตาากรุณาที่จะไม่ทอดทิ้งผู้อื่นให้ทุกข์ตามลำพัง (Compassion) มีปัญญาที่เข้าใจในความเท่าเทียมและศักยภาพที่ไร้ขอบเขตจำกัดของชีวิตแต่ละคน (Wisdom) และมี

ความกล้าหาญที่จะลงมือทำให้ความแตกต่างกลายเป็นการยกระดับความเป็นมนุษย์ของตนเองและของผู้อื่น (Courage) องค์ประกอบที่ 2 เคารพในเอกัตภาพ (Respect individuality) โดยนักเรียนสามารถแสดงออกในการเคารพในภาระหน้าที่เฉพาะของบุคคล (Singular mission) เคารพในคุณลักษณะเฉพาะของบุคคล (Individuality) และเคารพในวิถีการดำเนินชีวิตของบุคคล (Way of living) องค์ประกอบที่ 3 ถักทอมิตรภาพที่ยั่งยืน (Build bonds of lasting friendship) โดยนักเรียนสามารถแสดงออกการมีความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน (Solidarity) และมีการปฏิวัติชีวิตมนุษย์ของตนเอง (Human revolution) องค์ประกอบที่ 4 คัดค้านการใช้ความรุนแรง (Oppose violence) โดยนักเรียนสามารถแสดงออกถึงการไม่ใช้ความรุนแรงด้วยตนเอง (Self-perform) ไม่เป็นเหตุให้ผู้อื่นใช้ความรุนแรง (Drive other perform) และกล้าที่จะคัดค้านการใช้ความรุนแรงของผู้อื่น (Oppose others' violence) และ องค์ประกอบที่ 5 นำชีวิตด้วยความรู้และปัญญา (Lead a life based on both knowledge and wisdom) โดยนักเรียนสามารถแสดงออกการมีเป้าหมายที่ชัดเจนเพื่อการสร้างคุณค่า (Sense of purpose for value-creating) มีความสำนึกรับผิดชอบอย่างเต็มที่ (Sense of responsibility) และมีความปรารถนาอันแรงกล้าที่จะอุทิศตนเพื่อความผาสุกของมนุษยชาติและโลก

ผลการประเมินมีดังต่อไปนี้

ผู้ทรงคุณวุฒิ 4 ใน 5 ท่านมีความเห็นว่าองค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนทั้ง 5 องค์ประกอบหลักมีความเหมาะสมในบริบทของสังคมไทย โดยมีผู้ทรงคุณวุฒิเพียง 1 ท่านไม่แน่ใจว่าองค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก องค์ประกอบที่ 5 นำชีวิตด้วยความรู้และสติปัญญา มีความเกี่ยวข้องกับจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนในบริบทของสังคมไทยหรือไม่ นอกเหนือจากนี้ ผู้ทรงคุณวุฒิ 1 ท่านย้ำความสำคัญขององค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก องค์ประกอบที่ 3 ถักทอมิตรภาพที่ยั่งยืน ว่ามีความสำคัญยิ่งสำหรับการเป็นพลเมืองโลก

สำหรับ 14 องค์ประกอบย่อยขององค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกนั้น ผู้ทรงคุณวุฒิ 4 ใน 5 ท่านมีความเห็นว่า 14 องค์ประกอบย่อยขององค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก 5 องค์ประกอบหลักนั้น มีความเหมาะสมในบริบทของสังคมไทย มีผู้ทรงคุณวุฒิเพียง 1 ท่านไม่แน่ใจว่าองค์ประกอบย่อยที่ 1.2 สติปัญญา องค์ประกอบย่อยที่ 2.1 เคารพในภาระหน้าที่เฉพาะของบุคคล องค์ประกอบย่อยที่ 3.1 มีความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน องค์ประกอบย่อยที่ 3.2 มีการปฏิวัติชีวิต องค์ประกอบย่อยที่ 3.3 สามารถยืนหยัดแต่เพียงผู้เดียว และ องค์ประกอบย่อยที่ 5.1 มีความตระหนักในวัตถุประสงค์ นั้น มีความเกี่ยวข้องกับจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนในบริบทสังคมไทยหรือไม่

นอกเหนือจากนี้ มีผู้ทรงคุณวุฒิ 1 ท่านที่ย้ำความสำคัญขององค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก องค์ประกอบย่อยที่ 1.1 ความเมตตา กรุณา ว่ามีความสำคัญยิ่งสำหรับการเป็นพลเมืองโลกและอาจเป็นเงื่อนไขพื้นฐานของพลเมืองโลก และย้ำความสำคัญขององค์ประกอบย่อยที่ 1.3 ความกล้าหาญ ว่าควรกำกับความกล้าหาญให้อยู่ในกรอบของความเมตตา ซึ่งมีความสำคัญยิ่งสำหรับการเป็นพลเมืองโลก มีผู้ทรงคุณวุฒิ 1 ท่านแนะนำให้ใช้คำว่าปัญญาแทนคำว่าสติปัญญา และมีผู้ทรงคุณวุฒิ 1 ท่านแนะนำให้เพิ่มคำว่า “มี” นำหน้าคำว่า ความเมตตา กรุณา สติปัญญาและความกล้าหาญ เพื่อให้สอดคล้องกับองค์ประกอบย่อยอื่นๆที่มีการนำด้วยคำกริยา

5.1.2 สภาพปัจจุบัน สภาพพึงประสงค์และการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียน

สรุปผลการวิจัยออกเป็น 3 ส่วนคือ 1) สภาพปัจจุบัน สภาพพึงประสงค์และการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนในภาพรวม 2) สภาพปัจจุบัน สภาพพึงประสงค์และการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนจำแนกตามสังกัด และ 3) การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของสภาพปัจจุบันของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนในกรุงเทพมหานครโดยแยกสังกัดโรงเรียนโดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. สภาพปัจจุบัน สภาพพึงประสงค์และการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนในภาพรวม

สรุปผลการวิจัยได้ 3 ส่วนคือ

1.1 สภาพปัจจุบันของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนในภาพรวมสามารถสรุปได้ว่าอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเรียงองค์ประกอบพบว่าทั้ง 5 องค์ประกอบอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน โดยมีองค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยจากสูงที่สุดไปหาต่ำที่สุดดังต่อไปนี้คือ องค์ประกอบที่ 2 เคารพในเอกัตภาพ กับองค์ประกอบที่ 3 ถักทอมิตรภาพที่ยั่งยืน ซึ่งมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดและเท่ากัน รองลงมาคือ องค์ประกอบที่ 5 นำชีวิตด้วยความรู้และปัญญา และองค์ประกอบที่ 1 เชิดชูศักดิ์ศรีของชีวิต ตามลำดับ ส่วนองค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนในภาพรวมที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ องค์ประกอบที่ 4 คัดค้านการใช้ความรุนแรง

1.2 สภาพพึงประสงค์ของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนในภาพรวมสามารถสรุปได้ว่าอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเรียงองค์ประกอบพบว่าทั้ง 5 องค์ประกอบอยู่ในระดับมากที่สุดเช่นเดียวกัน โดยมีองค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยจากสูงที่สุดไปหาต่ำที่สุดดังต่อไปนี้คือ

องค์ประกอบที่ 2 เคารพในเอกัตภาพ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา มี 3 องค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยเท่ากันคือ องค์ประกอบที่ 3 ถักทอมิตรภาพที่ยั่งยืน องค์ประกอบที่ 4 คัดค้านการใช้ความรุนแรง กับ องค์ประกอบที่ 5 นำชีวิตด้วยความรู้และปัญญา ส่วนองค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนในภาพรวมที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ องค์ประกอบที่ 1 เชิดชูศักดิ์ศรีของชีวิต

1.3 ผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนในภาพรวม สามารถสรุปลำดับความต้องการจำเป็นจากสูงที่สุดไปหาต่ำที่สุดดังต่อไปนี้คือ องค์ประกอบที่ 4 คัดค้านการใช้ความรุนแรง ซึ่งมีลำดับความต้องการจำเป็นสูงที่สุด รองลงมา มี 2 องค์ประกอบคือ องค์ประกอบที่ 1 เชิดชูศักดิ์ศรีของชีวิต กับองค์ประกอบที่ 5 นำชีวิตด้วยความรู้และปัญญา ซึ่งมีลำดับความต้องการจำเป็นเท่ากัน และองค์ประกอบที่ 2 เคารพในเอกัตภาพ ตามลำดับ ส่วนองค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนในภาพรวมที่มีลำดับความต้องการจำเป็นต่ำที่สุดคือ องค์ประกอบที่ 3 ถักทอมิตรภาพที่ยั่งยืน

2. สภาพปัจจุบัน สภาพพึงประสงค์และการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียน จำแนกตามสังกัด

สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้คือ

2.1 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) กระทรวงศึกษาธิการ

1. สภาพปัจจุบันของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนในโรงเรียนสังกัด สพฐ. สามารถสรุปได้ว่าอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายองค์ประกอบพบว่าทั้ง 5 องค์ประกอบพบว่ามีอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน โดยมีองค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยจากสูงที่สุดไปหาต่ำที่สุดดังต่อไปนี้คือ องค์ประกอบที่ 3 ถักทอมิตรภาพที่ยั่งยืน ซึ่งมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ องค์ประกอบที่ 2 เคารพในเอกัตภาพ องค์ประกอบที่ 1 เชิดชูศักดิ์ศรีของชีวิต และองค์ประกอบที่ 5 นำชีวิตด้วยความรู้และปัญญา ตามลำดับ ส่วนองค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนในโรงเรียนสังกัด สพฐ. ที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ องค์ประกอบที่ 4 คัดค้านการใช้ความรุนแรง

2. สภาพพึงประสงค์ของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนในโรงเรียนสังกัด สพฐ. สามารถสรุปได้ว่าอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณารายองค์ประกอบพบว่าทั้ง 5 องค์ประกอบอยู่ในระดับมากที่สุดเช่นเดียวกัน โดยมีองค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยจากสูงที่สุดไปหาต่ำที่สุดดังต่อไปนี้คือ องค์ประกอบ 3 ถักทอมิตรภาพที่ยั่งยืน ซึ่งมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ รองลงมาคือ องค์ประกอบที่ 1 เชิดชูศักดิ์ศรีของชีวิต องค์ประกอบที่ 2 เคารพในเอกัตภาพ และองค์ประกอบที่ 4

คัดค้านการใช้ความรุนแรง ตามลำดับ ส่วนองค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนในโรงเรียนสังกัด สพฐ. ที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ องค์ประกอบที่ 5 นำชีวิตด้วยความรู้และปัญญา

3. ผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนในโรงเรียนสังกัด สพฐ. สามารถสรุปลำดับความต้องการจำเป็นจากสูงที่สุดไปหาต่ำที่สุดดังต่อไปนี้คือ องค์ประกอบที่ 4 คัดค้านการใช้ความรุนแรง ซึ่งมีลำดับความต้องการจำเป็นสูงสุด รองลงมาคือ องค์ประกอบที่ 1 เชิดชูศักดิ์ศรีของชีวิต องค์ประกอบที่ 5 นำชีวิตด้วยความรู้และปัญญา และองค์ประกอบที่ 2 เคารพในเอกัตภาพ ตามลำดับ ส่วนองค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนในโรงเรียนสังกัด สพฐ. ที่มีลำดับความต้องการจำเป็นต่ำที่สุดคือ องค์ประกอบที่ 3 ถักทอมิตรภาพที่ยั่งยืน

2.2 สำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร (กทม.)

1. สภาพปัจจุบันของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนในโรงเรียนสังกัด กทม. สามารถสรุปได้ว่าอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายองค์ประกอบพบว่าทั้ง 5 องค์ประกอบอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน โดยมีองค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยจากสูงที่สุดไปหาต่ำที่สุดดังต่อไปนี้คือ องค์ประกอบที่ 2 เคารพในเอกัตภาพกับองค์ประกอบที่ 3 ถักทอมิตรภาพที่ยั่งยืน ซึ่งมีค่าเฉลี่ยสูงสุดและเท่ากัน รองลงมาคือ องค์ประกอบที่ 4 คัดค้านการใช้ความรุนแรงกับองค์ประกอบที่ 5 นำชีวิตด้วยความรู้และปัญญา ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ส่วนองค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนในโรงเรียนสังกัด กทม. ที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ องค์ประกอบที่ 1 เชิดชูศักดิ์ศรีของชีวิต

2. สภาพพึงประสงค์ของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนในโรงเรียนสังกัด กทม. สามารถสรุปได้ว่าอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณารายองค์ประกอบพบว่าทั้ง 5 องค์ประกอบอยู่ในระดับมากที่สุดเช่นเดียวกัน โดยมีองค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยจากสูงที่สุดไปหาต่ำที่สุดดังต่อไปนี้คือ องค์ประกอบที่ 4 คัดค้านการใช้ความรุนแรง ซึ่งมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ องค์ประกอบที่ 5 นำชีวิตด้วยความรู้และปัญญา องค์ประกอบ 3 ถักทอมิตรภาพที่ยั่งยืน และองค์ประกอบที่ 2 เคารพในเอกัตภาพ ตามลำดับ ส่วนองค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนในโรงเรียนสังกัด กทม. ที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ องค์ประกอบที่ 1 เชิดชูศักดิ์ศรีของชีวิต

3. ผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนในโรงเรียนสังกัด กทม. สามารถสรุปลำดับความต้องการจำเป็นจากสูงที่สุดไปหาต่ำที่สุดดังต่อไปนี้คือ องค์ประกอบที่ 4 คัดค้านการใช้ความรุนแรง มีลำดับความต้องการจำเป็นสูงสุด รองลงมาคือ องค์ประกอบที่ 5 นำชีวิตด้วยความรู้และปัญญา องค์ประกอบที่ 1 เชิดชูศักดิ์ศรีของชีวิต

และองค์ประกอบที่ 3 ถักทอมิตรภาพที่ยั่งยืน ตามลำดับ ส่วนองค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนในโรงเรียนสังกัด กทม. ที่มีลำดับความต้องการจำเป็นต่ำที่สุดคือ องค์ประกอบที่ 2 เคารพในเอกัตภาพ

2.3 สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการ (สช.)

1. สภาพปัจจุบันของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนในโรงเรียนสังกัด สช. สามารถสรุปได้ว่าอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายองค์ประกอบพบว่าทั้ง 5 องค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน โดยมีองค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยจากสูงที่สุดไปหาต่ำที่สุดได้ดังต่อไปนี้คือ องค์ประกอบที่ 2 เคารพในเอกัตภาพ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ องค์ประกอบที่ 3 ถักทอมิตรภาพที่ยั่งยืน องค์ประกอบที่ 5 นำชีวิตด้วยความรู้และปัญญา และองค์ประกอบที่ 1 เชิดชูศักดิ์ศรีของชีวิต ตามลำดับ ส่วนองค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนในโรงเรียนสังกัด สช. ที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ องค์ประกอบที่ 4 คัดค้านการใช้ความรุนแรง

2. สภาพพึงประสงค์ของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนในโรงเรียนสังกัด สช. สามารถสรุปได้ว่าอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณารายองค์ประกอบพบว่าทั้ง 5 องค์ประกอบอยู่ในระดับมากที่สุดเช่นเดียวกัน โดยมีองค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยจากสูงที่สุดไปหาต่ำที่สุดดังต่อไปนี้คือ องค์ประกอบที่ 2 เคารพในเอกัตภาพ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ องค์ประกอบที่ 1 เชิดชูศักดิ์ศรีของชีวิต และองค์ประกอบ 3 ถักทอมิตรภาพที่ยั่งยืน ตามลำดับ ส่วนองค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนในโรงเรียนสังกัด สช. ที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดมี 2 องค์ประกอบคือ องค์ประกอบที่ 4 คัดค้านการใช้ความรุนแรง กับองค์ประกอบที่ 5 นำชีวิตด้วยความรู้และปัญญา ซึ่งมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดเท่ากัน

3. ผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนในโรงเรียนสังกัด สช. สามารถสรุปลำดับความต้องการจำเป็นจากสูงที่สุดไปหาต่ำที่สุดดังต่อไปนี้คือ องค์ประกอบที่ 1 เชิดชูศักดิ์ศรีของชีวิต ซึ่งมีลำดับความต้องการจำเป็นสูงสุด รองลงมา มี 2 องค์ประกอบคือ องค์ประกอบที่ 3 ถักทอมิตรภาพที่ยั่งยืน กับองค์ประกอบที่ 4 คัดค้านการใช้ความรุนแรง ซึ่งมีลำดับความต้องการจำเป็นเท่ากัน และองค์ประกอบที่ 5 นำชีวิตด้วยความรู้และปัญญา ตามลำดับ ส่วนองค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนในโรงเรียนสังกัด สช. ที่มีลำดับความต้องการจำเป็นต่ำที่สุดคือ องค์ประกอบที่ 2 เคารพในเอกัตภาพ

3. การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของสภาพปัจจุบันของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนในกรุงเทพมหานครโดยแยกสังกัดโรงเรียน

จากการทดสอบสมมติฐานด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One -Way ANOVA) โดยกำหนดระดับนัยสำคัญที่ระดับ .05 พบว่า ค่าเฉลี่ยของสภาพปัจจุบันของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนในสังกัด สพฐ. สังกัด กทม.และสังกัด สช. ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5

5.1.3 สภาพปัจจุบัน สภาพพึงประสงค์และการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวทางการพัฒนาทั้งโรงเรียน

สรุปผลการวิจัยออกเป็น 3 ส่วนคือ 1) สภาพปัจจุบัน สภาพพึงประสงค์และการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวทางการพัฒนาทั้งโรงเรียนในภาพรวม 2) ผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของสภาพปัจจุบันของการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวทางการพัฒนาทั้งโรงเรียน และ 3) ข้อเสนอแนะในการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวทางการพัฒนาทั้งโรงเรียน โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. สภาพปัจจุบัน สภาพพึงประสงค์และการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวทางการพัฒนาทั้งโรงเรียนในภาพรวม

สรุปผลการวิจัยได้ 3 ส่วนคือ

1. สภาพปัจจุบันของการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวทางการพัฒนาทั้งโรงเรียนในภาพรวม สามารถสรุปได้ว่าอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่าทุกด้านตามแนวทางการพัฒนาทั้งโรงเรียนอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน โดยมีค่าเฉลี่ยจากสูงที่สุดไปหาต่ำที่สุดดังต่อไปนี้คือ แนวทางการพัฒนาทั้งโรงเรียนในด้านที่ 1 การพิจารณาขอบเขตที่ต้องการพัฒนา ซึ่งมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านที่ 2 การกำหนดผู้มีส่วนร่วมในการพัฒนา ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ด้านที่ 3 การมีกระบวนการบริหารที่ชัดเจน

2. สภาพพึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนในภาพรวม สามารถสรุปได้ว่าอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่าทุกด้านตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนอยู่ในระดับมากที่สุดเช่นเดียวกัน โดยมีค่าเฉลี่ยจากสูงที่สุดไปหาต่ำที่สุดดังต่อไปนี้คือ แนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนในด้านที่ 1 การพิจารณาขอบเขตที่ต้องการพัฒนา ซึ่งมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด รองลงมาคือ ด้านที่ 2 การกำหนดผู้มีส่วนร่วมในการพัฒนา ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ด้านที่ 3 การมีกระบวนการบริหารที่ชัดเจน

3. ผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนในภาพรวม สามารถสรุปลำดับความต้องการจำเป็นจากสูงที่สุดไปหาต่ำที่สุด คือ แนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนในด้านที่ 3 การมีกระบวนการบริหารที่ชัดเจน ซึ่งมีลำดับความต้องการจำเป็นสูงที่สุด รองลงมาคือ ด้านที่ 2 การกำหนดผู้มีส่วนร่วมในการพัฒนา ส่วนด้านที่มีลำดับความต้องการจำเป็นต่ำที่สุดคือ ด้านที่ 1 การพิจารณาขอบเขตที่ต้องการพัฒนา

2. ผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของสภาพปัจจุบันของการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน

จากการทดสอบสมมติฐานด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One -Way ANOVA) โดยกำหนดระดับนัยสำคัญที่ระดับ .05 พบว่า ค่าเฉลี่ยของการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนของโรงเรียนในทั้ง 3 สังกัดคือ สังกัด สพฐ. สังกัด กทม. และ สังกัด สช. ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ข้อเสนอแนะในการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้ตอบแบบสอบถามได้ให้ข้อเสนอแนะในการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน จำนวน 202 คนจากโรงเรียนในกลุ่มตัวอย่างของการวิจัย โดยแบ่งออกเป็น สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) กระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 34 คน สำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร (กทม.) จำนวน 56 คน และ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.)

กระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 112 คน ประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 48 คน รองผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 38 คน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ จำนวน 67 คน และครู จำนวน 49 คน ซึ่งจำแนกความคิดเห็นจำนวน 546 ความคิดเห็นเป็น 14 ข้อ โดยข้อเสนอแนะ 5 อันดับแรกที่ผู้ตอบแบบสอบถามมีความเห็นตรงกัน คือ 1) การบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนควรเป็นนโยบายโรงเรียน 2) ผู้อำนวยการโรงเรียนควรเป็นตัวอย่างที่ดี เป็นนักพัฒนา 3) ครู-บุคลากรควรพัฒนาเป็นตัวอย่างที่ดี 4) ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมด้วยเป้าหมายเดียวกัน และ 5) ควรจัดกิจกรรมให้นักเรียนอย่างต่อเนื่อง

5.1.4 แนวทางการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน

แบ่งออกเป็น 3 ส่วนคือ

1. แนวทางการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน ฉบับสมบูรณ์ ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน ดังนี้คือ

ขั้นตอนที่ 1 การเตรียมความพร้อมในการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน

ขั้นตอนที่ 2 การดำเนินงาน การประเมินผลตามแผนงาน และการปรับเปลี่ยนค่านิยมหลักของโรงเรียน

ขั้นตอนที่ 3 การติดตามแผนงานอย่างต่อเนื่องและการกำหนดเป้าประสงค์ใหม่

2. แนวทางปฏิบัติการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน

ขั้นตอนที่ 1 การเตรียมความพร้อมในการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน แบ่งออกเป็น 2 ระยะคือ

ระยะที่ 1 (ระยะที่ 1/1) การเตรียมความพร้อมให้บุคลากรต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง (ภาคต้น/ภาคเรียนที่ 1)

ระยะที่ 2 (ระยะที่ 1/2) การวางโครงสร้างและการวางแผนพัฒนาฯ (ภาคปลาย/ภาคเรียนที่ 2)

- ขั้นตอนที่ 2 การดำเนินงาน การประเมินผลตามแผนงาน และการปรับเปลี่ยน
ค่านิยมหลักของโรงเรียน แบ่งออกเป็น 2 ระยะคือ
- ระยะที่ 1 (ระยะที่ 2/1) การดำเนินงาน การประเมินผลและทบทวนแผนงาน
(ภาคต้น/ภาคเรียนที่ 1)
- ระยะที่ 2 (ระยะที่ 2/2) การดำเนินงาน การประเมินผล การปรับเปลี่ยนค่านิยม
หลักของโรงเรียนและการทบทวนแผน (ภาคปลาย/ภาคเรียนที่ 2)
- ขั้นตอนที่ 3 การติดตามแผนงานอย่างต่อเนื่องและการกำหนดเป้าประสงค์ใหม่
แบ่งออกเป็น 2 ระยะคือ
- ระยะที่ 1 (ระยะที่ 3/1) การดำเนินงาน การประเมินผลและทบทวนแผนงาน
(ภาคต้น/ภาคเรียนที่ 1)
- ระยะที่ 2 (ระยะที่ 3/2) การดำเนินงาน การติดตามแผนงานอย่างต่อเนื่องและ
การกำหนดเป้าประสงค์ใหม่ (ภาคปลาย/ภาคเรียนที่ 2)

3. เอกสารประกอบแนวทางปฏิบัติในการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้าง
จิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน รวม 7 ฉบับ ได้แก่

1. องค์กรประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก 5 องค์กรประกอบหลักและ
องค์กรประกอบย่อย 14 องค์กรประกอบย่อย รวมถึงรายละเอียดพฤติกรรมกรรมการแสดงออกที่พึงประสงค์
2. เจาะใจความสำเร็จของการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึก
ความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน
3. ตัวอย่างแบบสำรวจจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของฉันทัน
4. บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการคณะต่างๆ
5. ตัวอย่างข้อมูลสารสนเทศต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของ
นักเรียนและสภาพขอบเขตของโรงเรียน 3 ด้าน
6. ตัวอย่างกิจกรรมเพื่อกำหนดเป้าประสงค์และจัดลำดับความต้องการจำเป็นของ
การพัฒนาขอบเขตของโรงเรียน 3 ด้าน
7. ตัวอย่างตารางแผนงานในการพัฒนาขอบเขตของโรงเรียน 3 ด้าน

ผลการประเมินแนวทางการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความ
เป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน แบ่งออกเป็น 3 ส่วนเช่นกัน
ดังต่อไปนี้

1. แนวทางการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน 3 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 : การเตรียมความพร้อมในการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน ขั้นตอนที่ 2 : การดำเนินงาน การประเมินผลตามแผนงาน และการปรับเปลี่ยนค่านิยมหลักของโรงเรียน และขั้นตอนที่ 3 : การดำเนินงาน การติดตามตามแผนงานอย่างต่อเนื่องมีความ ผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 9 ท่านมีความเห็นว่ามีเหมาะสมและความเป็นไปได้สำหรับโรงเรียนไทย

โดยมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การเตรียมความพร้อมในการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน ผู้ทรงคุณวุฒิให้ความเห็นว่าเป็นขั้นตอนที่สำคัญมาก ผู้บริหารควรมีความเข้าใจในขั้นตอนนี้อย่างลึกซึ้ง ตีความรายละเอียดต่างๆ ให้ชัดเจนเสียก่อน และควรให้ทางต้นสังกัดโรงเรียนจัดการอบรมจากผู้เชี่ยวชาญในการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนแก่ผู้บริหารด้วย

ขั้นตอนที่ 3 การดำเนินงาน การติดตามตามแผนงานอย่างต่อเนื่อง ผู้ทรงคุณวุฒิให้ความเห็นว่า ควรเปลี่ยนชื่อขั้นตอนที่ 3 เป็น การติดตามแผนงานอย่างต่อเนื่องและการกำหนดเป้าประสงค์ใหม่ เนื่องจากในขั้นตอนที่ 3 เมื่อมีการดำเนินงานตามแผนงานที่ตั้งไว้แล้ว ได้มีการติดตามแผนงานดังกล่าว หากพบผลการดำเนินงานที่ยังไม่บรรลุเป้าหมายก็จะมีทบทวนแผนงานและปรับปรุงแผนงานและดำเนินงานใหม่ แต่หากพบผลการดำเนินงานบรรลุเป้าหมาย จะมีการกำหนดเป้าประสงค์ของขอบเขตการพัฒนาใหม่เพื่อวางแผนดำเนินงานต่อไป

2. กิจกรรมของแนวทางปฏิบัติในการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน ผลการประเมินสรุปได้ว่ามีผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 8 ท่านมีความเห็นว่าทั้ง 50 กิจกรรมมีทั้งเหมาะสมและความเป็นไปได้ มีผู้ทรงคุณวุฒิเพียง 1 ท่านที่มีความเห็นว่ามี 48 กิจกรรมที่มีความเหมาะสมใน 50 กิจกรรมของแนวทางปฏิบัติในการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน

กิจกรรมที่ยังไม่เหมาะสม คือ

1) ขั้นตอนที่ 1 การเตรียมความพร้อมในการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน ในระยะที่ 1 การเตรียมความพร้อมให้บุคลากรต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง (ภาคต้น/ภาคเรียนที่ 1) กิจกรรมที่ 3 ผู้ทรงคุณวุฒิ มีข้อเสนอแนะว่าผู้อำนวยการโรงเรียนควรเพิ่มการประชุมครั้งแรกกับบุคลากรในโรงเรียนที่มีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อน เช่น หัวหน้าหลักสูตร หัวหน้ากลุ่มสาระวิชาสังคมศึกษา และหัวหน้างานคุณธรรมเพื่อเป็นแกนนำในการดำเนินการก่อนที่จะเสนอต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

2) ขั้นตอนที่ 1 ระยะที่ 2 การวางโครงสร้างและการวางแผนงาน (ภาคปลาย/ภาคเรียนที่ 2) นั้น ควรระบุขอบเขตและระยะเวลาของการดำเนินงานที่ชัดเจน เพื่อง่ายต่อการปฏิบัติก่อนนำเสนอนโยบายแนวทางการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนต่อที่ประชุมครู บุคลากร สภานักเรียนและสภาผู้ปกครองหรือคณะตัวแทนผู้ปกครองเพื่อขอความเห็นชอบ นอกเหนือจากนั้น ผู้ทรงคุณวุฒิ ข้อเสนอแนะว่า ต้นสังกัดควรเป็นผู้จะฝึกอบรมให้กับผู้บริหารก่อนจัดการประชุมเชิงปฏิบัติการแก่ผู้เกี่ยวข้องทุกคน ได้แก่ ครู บุคลากรทั้งหมดของโรงเรียน สภานักเรียน สภาผู้ปกครอง และพ่อแม่และผู้ปกครองทั้งหมด

สำหรับการประเมินความเป็นไปได้ของกิจกรรมของแนวทางปฏิบัติในการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนนั้น มีผู้ทรงคุณวุฒิเพียง 1 ท่านที่มีความเห็นว่ามี 42 กิจกรรมที่มีความเป็นไปได้ ส่วนกิจกรรมที่มีความเป็นไปได้มีอยู่ 8 กิจกรรม ซึ่งบางกิจกรรมเป็นกิจกรรมเดียวกันในแต่ละขั้นตอนและแต่ละระยะ สามารถ 8 กิจกรรมดังกล่าวเป็นเป็น 4 ลักษณะกิจกรรมเดียวกัน

กิจกรรมที่ยังไม่ยังเป็นไปไม่ได้ ดังต่อไปนี้

1) กิจกรรมที่ 3 ผู้อำนวยการโรงเรียนนำเสนอโยบายแนวทางการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนต่อที่ประชุมครู บุคลากร สภานักเรียนและสภาผู้ปกครองหรือคณะตัวแทนผู้ปกครองเพื่อขอความเห็นชอบ ขั้นตอนที่ 1 การเตรียมความพร้อมในการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน ในระยะที่ 1 การเตรียมความพร้อมให้บุคลากรต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง (ภาคต้น/ภาคเรียนที่ 1) ผู้

2) ขั้นตอนที่ 1 การเตรียมความพร้อมในการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน ในระยะที่ 1

การเตรียมความพร้อมให้บุคลากรต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง (ภาคต้น/ภาคเรียนที่ 1) กิจกรรมที่ 4 ผู้อำนวยการโรงเรียนและรองผู้อำนวยการโรงเรียนทุกคนจัดการประชุมเชิงปฏิบัติการครั้งที่ 1 แก่ผู้เกี่ยวข้องทุกคน ได้แก่ ครู บุคลากรทั้งหมดของโรงเรียน สถานักเรียน สภาผู้ปกครอง และพ่อแม่และผู้ปกครองทั้งหมด

3) กิจกรรมที่ครูและบุคลากร และสภาผู้ปกครองเริ่มเก็บรวบรวมข้อมูลของภาพรวมโรงเรียน ของแต่ละชั้นเรียนและของนักเรียนรายคน ตามกรอบเวลาและความรับผิดชอบที่คณะกรรมการวางแผนงานได้กำหนดไว้ ในขั้นตอนที่ 2 (ระยะที่ 1 และระยะที่ 2) และขั้นตอนที่ 3 (ระยะที่ 1 และระยะที่ 2) ผู้ทรงคุณวุฒิให้ความเห็นว่าในกิจกรรมของการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยโรงเรียนและสภาผู้ปกครองนั้น กรณีเป็นโรงเรียนขนาดเล็กน่าจะดำเนินการได้ง่ายและเก็บได้ครบถ้วน หากเป็นโรงเรียนขนาดใหญ่อาจช้าและได้ข้อมูลไม่ครบถ้วน ผู้ทรงคุณวุฒิจึงเสนอว่า อาจต้องใช้การตกลงพูดคุยเพื่อสร้างเงื่อนไขร่วมกันเพื่อให้ปฏิบัติได้ในแนวทางเดียวกัน

4) กิจกรรมเปิดรับงานวิจัยในห้องเรียน / ในแผนกงาน / ในครอบครัว หรือ บทความ (การพัฒนาวิชาชีพ) ในขั้นตอนที่ ระยะที่ 2 และขั้นตอนที่ 3 ระยะที่ 2 นั้น ผู้ทรงคุณวุฒิได้เสนอว่าควรให้ความรู้ในการทำวิจัยหรือเขียนบทความแก่บุคลากรทางการศึกษาและพ่อแม่และผู้ปกครอง เนื่องจากถ้าไม่มีความรู้ก็จะไม่ยอมทำ

3. เอกสารประกอบแนวทางปฏิบัติในการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนทั้ง 7 ฉบับ ผลการประเมินสรุปได้ว่าผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 9 ท่านมีความคิดเห็นพ้องกันว่ามีความเหมาะสมและมีความเป็นไปได้

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยมีประเด็นที่จะอภิปรายแบ่งออกเป็น 4 ส่วน ดังต่อไปนี้

5.2.1 องค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก

5.2.2 สภาพปัจจุบัน สภาพพึงประสงค์และการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียน

5.2.3 สภาพปัจจุบัน สภาพพึงประสงค์และการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน

5.2.4 แนวทางการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน

5.2.1 องค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก

ในการศึกษาองค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกที่พึงประสงค์สำหรับนักเรียน อันประกอบด้วย องค์ประกอบที่ 1 เชิดชูศักดิ์ศรีของชีวิต (Uphold the dignity of life) ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบย่อยคือ 1.1 มีความเมตตากรุณาที่จะไม่ทอดทิ้งผู้อื่นให้ทุกข์ตามลำพัง 1.2 มีปัญญาที่เข้าใจในความเท่าเทียมและศักยภาพที่ไร้ขอบเขตจำกัด และ 1.3 มีความกล้าหาญที่จะลงมือทำให้ความแตกต่างกลายเป็นการยกระดับความเป็นมนุษย์ของตนเองและของผู้อื่น องค์ประกอบที่ 2 เคารพความเป็นเอกลักษณ์ (Respect individuality) ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบย่อยคือ 2.1 เคารพในภาระหน้าที่เฉพาะของบุคคล 2.2 เคารพในคุณลักษณะเฉพาะของบุคคล และ 2.3 เคารพในวิถีการดำเนินชีวิตของบุคคล องค์ประกอบที่ 3 ถักทอมิตรภาพที่ยั่งยืน (Build bonds of lasting friendship) ประกอบด้วย 2 องค์ประกอบย่อยคือ 3.1 ความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน และ 3.2 มีการปฏิบัติชีวิตมนุษย์ของตนเอง องค์ประกอบที่ 4 คัดค้านการใช้ความรุนแรง (Oppose violence) ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบย่อยคือ 4.1 ไม่ใช่ความรุนแรงด้วยตนเอง 4.2 ไม่เป็นเหตุให้ผู้อื่นใช้ความรุนแรง และ 4.3 คัดค้านการใช้ความรุนแรงของผู้อื่น และองค์ประกอบที่ 5 นำชีวิตด้วยความรู้และปัญญา (Lead a life based on both knowledge and wisdom) ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบย่อยคือ 5.1 มีเป้าหมายที่ชัดเจนเพื่อการสร้างคุณค่า 5.2 มีความสำนึกรับผิดชอบอย่างเต็มที่ และ 5.3 มีความปรารถนาอันแรงกล้าที่จะอุทิศตนเพื่อความผาสุกของมนุษยชาติและโลก

ทั้งนี้ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการศึกษากว่า 5 ท่านมีความเห็นว่าองค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกทั้ง 5 องค์ประกอบหลัก 14 องค์ประกอบย่อยมีความเหมาะสมกับบริบทโรงเรียนไทย อาจเนื่องมาจากองค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกทั้ง 5 องค์ประกอบนี้ สอดคล้องกับความเชื่อ ค่านิยม ทศนคติและความดีงามของสังคมไทยอยู่เดิมและยังเป็นที่ยึดมั่นให้สืบสานอย่างต่อเนื่องต่อไปในระดับสากลด้วย สอดคล้องกับบทความของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาภสันธุ์เขต 3 (2555) ที่ได้กล่าวไว้ว่าวัฒนธรรมไทยของคนไทยที่สั่งสมมายาวนานที่หล่อหลอมและขัดเกลาคนไทยมีกิริยามารยาทที่สุภาพอ่อนโยน ความอ่อนน้อมถ่อมตน มีความใจดีมีเมตตา มีค่านิยมและทศนคติที่ดีงาม นอกเหนือจากนี้ กระทรวงศึกษาธิการเองได้บรรจุวิชาโลกศึกษา (Global Education : GE) ในกลุ่มสาระวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมตั้งแต่ต้นทศวรรษ 2550 ผู้ทรงคุณวุฒิได้แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมโดยย้ำถึงองค์ประกอบที่ 3 ถักทอมิตรภาพที่ยั่งยืนนั้นถือเป็นสิ่งสำคัญยิ่งสำหรับพลเมืองโลก สอดคล้องกับแนวคิดของ Ikeda (Soka Gakuen,

2012a) ที่คาดหวังว่านักเรียนทุกคนของโรงเรียนโฆกะจะสร้างสรรค์เครือข่ายของสัมพันธ์ภาพระหว่างมนุษย์ต่อมนุษย์ได้อย่างแข็งแกร่งดุจดั่งป่าไผ่ที่ไม่หวั่นไหว เพื่อที่ทุกคนจะสามารถอดทนต่อสู้กับสังคมที่เปลี่ยนแปลงอย่างปั่นป่วนนี้ได้ นอกเหนือจากนี้ ผู้ทรงคุณวุฒิได้แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมโดยย้ำเน้นว่าองค์ประกอบย่อยที่ 1.1 มีความเมตตาคุณธรรมนั้นสำคัญอย่างยิ่งสำหรับการเป็นพลเมืองโลกและอาจเป็นเงื่อนไขพื้นฐานของพลเมืองโลก และสำหรับองค์ประกอบย่อยที่ 1.3 มีความกล้าหาญนั้น ควรกำกับให้อยู่ในกรอบของความเมตตา ซึ่งสำคัญยิ่งสำหรับพลเมืองโลกด้วย สอดคล้องกับแนวคิดของการศึกษาอ็อกแฟม (Oxfam Education) (2006) ที่กล่าวถึงการคิดคำนึงถึงคนที่อยู่รอบๆ ตัว ให้ความสำคัญและคิดคำนึงถึงคนที่อยู่ภายในวงที่กว้างขึ้น มีความเห็นอกเห็นใจต่อผู้คนที่อยู่ในท้องถิ่นและในโลก มีความเมตตา ไวต่อความจำเป็นและสิทธิของผู้อื่น

5.2.2 สภาพปัจจุบัน สภาพพึงประสงค์และการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียน

ประเด็นผลการวิจัยที่จะอภิปรายจะแบ่งออกเป็น 2 ด้านคือ 1) จิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนในภาพรวม และ 2) ความต้องการจำเป็นขององค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนในภาพรวมจำแนกตามรายองค์ประกอบ ดังต่อไปนี้

1. จิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนในภาพรวม

1.1 สภาพปัจจุบันของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.83$) อาจเนื่องมาจากนโยบายของรัฐตั้งแต่ปี พ.ศ. 2550 เป็นต้นมาได้ให้ความสำคัญอย่างมากในการส่งเสริมคุณธรรม ค่านิยมและทัศนคติเชิงบวกในโรงเรียน มีการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาให้เน้นการสร้างอบรมให้นักเรียนเป็นคนดีและไม่คอร์รัปชัน ส่งผลให้นักเรียนและบุคลากรทางการศึกษาเข้าใจและปฏิบัติคุณธรรม ค่านิยมและทัศนคติเชิงบวกมากขึ้น เช่น 8 คุณธรรมพื้นฐาน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552) เป็นต้น

เมื่อพิจารณาในรายองค์ประกอบของสภาพปัจจุบันของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนในภาพรวม พบว่าองค์ประกอบที่ 2 เคารพในเอกัตภาพ ($\bar{X} = 3.88$) และ องค์ประกอบที่ 3 ถักทอมิตรภาพที่ยั่งยืน ($\bar{X} = 3.88$) มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดเท่ากัน ผลการวิจัยนี้อาจสะท้อนผลลัพธ์ของการให้ความรู้เชิงปฏิบัติของรัฐในการนำกิจกรรมเกี่ยวกับการเคารพสิทธิผู้อื่นตามคู่มือที่กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ กระทรวงยุติธรรม (2554) ที่จัดทำขึ้นมาให้นักเรียนได้เรียนรู้ ฝึกปฏิบัติอย่างชัดเจนในโรงเรียน รวมถึงการฝึกฝนทักษะการทำงานเป็นทีมของนักเรียนตามแนวคิดของการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่ปัจจุบันหน่วยงานของรัฐด้านการศึกษาล้วนให้

ความสำคัญนั้น อาจส่งผลให้ลดการแข่งขันระหว่างเพื่อนนักเรียนและช่วยเสริมสร้างความสัมพันธ์และมิตรภาพของนักเรียนในห้องเรียนให้แน่นแฟ้นขึ้นด้วย (กระทรวงศึกษาธิการ, 2557a)

ส่วนสภาพปัจจุบันของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนในภาพรวมที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ องค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก องค์ประกอบที่ 4 คัดค้านการใช้ความรุนแรง ($\bar{X} = 3.78$) ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ ความรุนแรงหมายถึง ความรุนแรงทางกายภาพ (Physical violence) ได้แก่ การใช้กำลังในการทำร้ายร่างกาย การรังแก การกลั่นแกล้ง หรือการทำร้ายชีวิตของผู้อื่น และความรุนแรงแฝง (Passive violence) ได้แก่ การคุกคามสิทธิของผู้อื่น การทำลายศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของผู้อื่น เช่น การอคติ การดูถูกเหยียดหยาม การด่าทอ การล้อเลียน การข่มขู่ การเลือกปฏิบัติหรือการแบ่งพรรคแบ่งพวก ดังนั้น ผลการวิจัยที่สะท้อนสภาพปัจจุบันของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนในภาพรวมที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดแสดงถึงมีการใช้ความรุนแรงทางกายภาพและความรุนแรงแฝงในหมู่เพื่อนนักเรียน อาจารย์รวมถึงภายในห้องเรียนและภายในโรงเรียน สอดคล้องกับผลการศึกษาศาสนาการณ์ความรุนแรงในโรงเรียนทั่วประเทศ ปี 2549 ของโครงการส่งเสริมสนับสนุนและคุ้มครองสุขภาพและสิทธิมนุษยชนด้านเด็กเยาวชนและครอบครัว มูลนิธิสุขภาพแห่งชาติ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียน ป. 4 จนถึง ม. 3 พบว่า ร้อยละ 68.6 ถูกเพื่อนรังแกเดือนละ 2-3 ครั้ง ร้อยละ 20 ถูกรังแกสัปดาห์ละ 3-4 ครั้ง โดยการด่า กลั่นแกล้ง แย่งสิ่งของ การข่มขู่ และการทำร้ายร่างกาย ขณะที่ครูส่วนใหญ่ มักลงโทษผู้เรียนที่ก่อความรุนแรงหรือทำผิดด้วยการตี และการทำร้ายจิตใจ (เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์, 2550) การที่นักเรียนมีแนวโน้มการใช้ความรุนแรงมากขึ้นในห้องเรียนและในโรงเรียน อาจเนื่องมาจากการที่นักเรียนมีโอกาสสัมผัสสภาพของความขัดแย้งการแตกแยกทางความคิดอย่างรุนแรงที่นับวันยิ่งขยายวงกว้างไปเรื่อยๆ อย่างไม่มีที่สิ้นสุดในสังคมไทยตลอดช่วง 10 กว่าปีที่ผ่านมา นำมาซึ่งการใช้ความรุนแรงต่อกัน อย่างที่ไม่เคยเป็นมาตั้งแต่ในอดีตของไทย จนสังคมไทยรับรู้การใช้กำลังในการแก้ไขปัญหา เป็นสิ่งที่ทุกคนในสังคมไทยยอมรับเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตประจำวันของเราไปเสียแล้ว และค่อยๆ หลุดเข้าสู่โรงเรียนเกิดการใช้ความรุนแรงทั้งแบบกายภาพและแบบแฝง นอกเหนือจากนั้นยังลุกลามไปสู่การทำร้ายร่างกายและการทำลายชีวิตต่อยกเรียนในต่างโรงเรียนหรือต่างสถาบันด้วย ดังตัวอย่างการที่นักเรียนยกพวกตีกันจนถูกจัดอยู่ในหน้าข่าวอาชญากรรม (คม ชัด ลึก, 2555) เป็นต้น

1.2 สภาพพึงประสงค์ของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนในภาพรวมพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.62$) อาจสืบเนื่องมาจากเป็นค่านิยมและทัศนคติสากลที่ดีที่เป็นที่ปรารถนาของทุกคนและทุกสังคมเพื่อให้เกิดความสุข ความปลอดภัยในการดำเนินชีวิตแม้สังคมโลกปัจจุบันอาจยังไม่สมบูรณ์เช่นนี้ก็ตาม สอดคล้องกับสถานการณ์ความเสี่ยงและความจำเป็นต้องการในการสร้างภูมิคุ้มกันของประเทศไทยที่สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

สำนักนายกรัฐมนตรี (2555: 21) ที่ได้ทำการประเมินไว้ในปี พ.ศ. 2555 เพื่อทำการวางแผน แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 11 พ.ศ. 2555 – 2559 ที่ได้ระบุไว้ว่า สถานการณ์ ความเสี่ยงของประเทศไทยข้อหนึ่งคือ ค่านิยมที่ดั่งงามเสื่อมถอยและประเพณีดั้งเดิมถูกบิดเบือน เนื่อง ด้วยการเปลี่ยนแปลงภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์ ส่งผลให้สังคมไทยมีความเป็นวัตถุนิยม ให้ความสำคัญ กับศีลธรรมและวัฒนธรรมที่ดั่งงามลดลง ทั้งการดำรงชีวิตประจำวัน การใช้ชีวิตและความสัมพันธ์กับ ผู้อื่น มุ่งหารายได้เพื่อสนองความต้องการในการบริโภค การช่วยเหลือเกื้อกูลกันลดลง ความมีน้ำใจ ไม่ตรีน้อยลง แกร่งแย่ง เอารอดเอาเปรียบกัน ขาดความสามัคคี ไม่เคารพสิทธิผู้อื่น และขาดการยึดถือ ประโยชน์ส่วนรวม ซึ่งเป็นภาพรวมของประเทศทั้งเยาวชนและผู้ใหญ่ ซึ่งสภาพพึงประสงค์ต่อจิตสำนึก ความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนในภาพรวมที่พบว่ามากที่สุดนี้ สอดคล้องกับข้อเสนอของชัยศ อิ่ม สุวรรณ ผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการที่ได้รายงานผลการเข้าร่วมประชุมนานาชาติเรื่อง การศึกษาเพื่อความเป็นพลเมืองโลกครั้งที่ 2 ต่อที่ประชุมกระทรวงศึกษาธิการครั้งที่ 4/2558 เมื่อวันที่ 9 เมษายน 2558 ที่ได้เสนอให้ใช้การศึกษาเพื่อความเป็นพลเมืองโลกเป็นกรอบแนวคิดทาง การศึกษาที่มุ่งหมายให้การศึกษาแก่คนทุกช่วงวัย ได้ตระหนักถึงคุณค่า มีทัศนคติที่ถูกต้อง มีความรู้ ความเข้าใจและมีทักษะอยู่บนหลักการของการเคารพสิทธิมนุษยชน ความยุติธรรมทางสังคม ความ เท่าเทียมกัน การเคารพในความแตกต่างหลากหลายและการพัฒนาที่ยั่งยืน มุ่งหมายให้ผู้เรียนมีความ รับผิดชอบต่อความเป็นพลเมืองโลก รู้สึกเป็นเจ้าของสังคมที่ต้องรับผิดชอบต่อร่วมกัน มีความเห็นอกเห็น ใจกัน จึงได้เสนอว่าควรให้ความสำคัญกับการจัดหลักสูตรการศึกษาเพื่อความเป็นพลเมืองโลกทั้ง การศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย เพื่อส่งเสริมค่านิยมและ พฤติกรรมทางสังคมที่เน้นความน้ำหนึ่งใจเดียวกัน ความรับผิดชอบต่อสังคมของพลเมือง สอดคล้อง กับค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ (สำนักนายกรัฐมนตรี, 2558a) และสอดคล้องกับความ มุ่งหวังที่มีนักเรียนจะมีพื้นฐานที่ดีในการเติบโตเป็นพลเมืองที่ดีของชาติด้วยการมีเพิ่มเติมวิชาหน้าที่ พลเมืองเป็นวิชาบังคับเลือกในนโยบายในปีการศึกษา 2557 ของกระทรวงศึกษาธิการ (2557b)

เมื่อพิจารณาในรายองค์ประกอบของสภาพพึงประสงค์ของจิตสำนึกความเป็น พลเมืองโลกของนักเรียนในภาพรวม พบว่า องค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก องค์ประกอบที่ 2 เคารพในเอกัตภาพ ($\bar{X} = 4.63$) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้หมายถึง สภาวะที่นักเรียนมีพฤติกรรมที่แสดงออกถึงการเคารพนับถือ การยกย่องชมเชย การไม่ดูหมิ่นดูแคลน และการไม่ละเมิดต่อสาระสำคัญของสิทธิมนุษยชน ซึ่งเป็นการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล อาจรวมถึง บรรยากาศในห้องเรียนและในโรงเรียนที่พึงปรารถนา สอดคล้องกับงานวิจัยตามนโยบายการศึกษา ด้านค่านิยมของรัฐบาลออสเตรเลีย (Lovat, 2009) ที่สรุปผลการวิจัยไว้ว่า โรงเรียนที่มีการเสริมสร้าง ด้านค่านิยม ทำให้เกิดความเคารพต่อกัน ครูกับนักเรียนจะมีความสัมพันธ์ที่ดีขึ้น ความเป็นอยู่ของครู และนักเรียนดีขึ้น และครูและนักเรียน นักเรียนและบุคลากรจะมีความไว้วางใจกันมากขึ้นด้วย

นอกเหนือจากองค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดแล้ว จากผลการวิจัยพบว่า ค่าเฉลี่ยที่รองลงมาจากค่าเฉลี่ยสูงสุดมีถึง 3 องค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยเท่ากันคือ องค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก องค์ประกอบที่ 3 ถักทอมิตรภาพที่ยั่งยืน ($\bar{X} = 4.62$) องค์ประกอบที่ 4 คัดค้านการใช้ความรุนแรง ($\bar{X} = 4.62$) และองค์ประกอบที่ 5 นำชีวิตด้วยความรู้และปัญญา ($\bar{X} = 4.62$) ผลการวิจัยนี้สะท้อนความพึงประสงค์ที่มีต่อพฤติกรรมการแสดงออกของนักเรียนในโรงเรียนเช่นกัน

1.3 ผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนในภาพรวมพบว่า ลำดับความต้องการจำเป็นสูงสุดคือ องค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก องค์ประกอบที่ 4 คัดค้านการใช้ความรุนแรง (PNI_{Modified} 0.221) ผลการวิจัยนี้แสดงจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนในการคัดค้านการใช้ความรุนแรงเป็นปัญหาที่สำคัญเร่งด่วนที่สุดที่โรงเรียนควรตั้งเป้าประสงค์ในการเสริมสร้างให้นักเรียนสามารถหยุดการใช้ความรุนแรงด้วยตนเอง (Self-perform) หยุดการเป็นเหตุให้ผู้อื่นใช้ความรุนแรง (Drive other perform) และมีความสามารถในคัดค้านการใช้ความรุนแรงของผู้อื่น (Oppose others' violence) โดยความรุนแรงในที่นี้หมายถึง ความรุนแรงทางกายภาพ (Physical violence) ได้แก่ การใช้กำลังในการทำร้ายร่างกาย การรังแก การกลั่นแกล้ง หรือการทำร้ายชีวิตของผู้อื่น และความรุนแรงแฝง (Passive violence) ได้แก่ การคุกคามสิทธิของผู้อื่น การทำลายศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของผู้อื่น เช่น การอคติ การดูถูกเหยียดหยาม การด่าทอ การล้อเลียน การข่มขู่ การเลือกปฏิบัติหรือการแบ่งพรรคแบ่งพวก สอดคล้องกับโรงเรียนโซกะ (SOKA Schools) ที่ปัจจุบันนี้มีนโยบายพื้นฐานในการป้องกันการกลั่นแกล้ง โดยมีหลักการพื้นฐานที่ว่า การกลั่นแกล้ง ข่มขู่ มีผลต่อการสร้างบาดแผลและการเจริญเติบโตของเด็กๆ และเป็นเรื่องของการละเมิดสิทธิมนุษยชนด้วย คณาจารย์ทั้งหมดต้องพยายามอย่างยิ่งไม่ให้เกิดและสนทนอย่างใกล้ชิดในเรื่องเหล่านี้อย่างสม่ำเสมอ เพื่อป้องกันการเกิดและระดับความรุนแรงของเหตุการณ์ และต้องสร้างจิตสำนึกแก่นักเรียนว่าการกลั่นแกล้งข่มขู่เป็นเรื่องที่ไม่อาจยอมรับได้ ดังนั้น ในฐานะที่เป็นโรงเรียนที่มีการเรียนการสอนที่เน้นจิตวิญญาณแห่งการเคารพศักดิ์ศรีของชีวิตและสิทธิมนุษยชนเป็นสิ่งสำคัญ คณาจารย์จะต้องสอนจุดยืนเรื่องการเคารพศักดิ์ศรีของชีวิตที่ว่าชีวิตของแต่ละคนนั้นทดแทนกันไม่ได้ (Irreplaceable) และควรเคารพในความหลากหลาย (Diversity) แก่เด็กๆ เพื่อใช้ในการพัฒนาบุคลิกลักษณะที่แข็งแกร่งสมบูรณ์ โดยโรงเรียนให้ความสำคัญและทำงานร่วมกันระหว่างคณาจารย์ บุคลากร นักเรียนและพ่อแม่ผู้ปกครองโดยยืนยันว่า การเกิดการกลั่นแกล้งข่มขู่ไม่ว่าในโรงเรียนไหน ในชั้นเรียนหรือห้องเรียนไหนก็ตาม จะมองข้ามหรือแกล้งทำเป็นคิดว่าจะไม่เกี่ยวกับเด็กทั้งโรงเรียนไม่ได้ เพื่อเป็นหลักประกันว่า ถ้าไม่มีการกลั่นแกล้งข่มขู่ในโรงเรียน ก็จะเป็นโรงเรียนที่มีความเป็นอยู่ที่ราบรื่นเบิกบานและสนุกสนานได้ สอดคล้องกับรายงานการทบทวนองค์

ความรู้เรื่องความรุนแรงในวัยรุ่นไทยและข้อเสนอเชิงนโยบายและการวิจัยของอุมพร ตรังคสมบัติ อุมพร ตรังคสมบัติ (2550) ว่าในระดับโรงเรียนควรพัฒนาโรงเรียนให้ดีขึ้น มีสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัย ปรับพฤติกรรมนักเรียนในห้องเรียน ลดการกลั่นแกล้งระหว่างนักเรียน ส่งเสริมสุขภาพจิตของนักเรียน ช่วยให้นักเรียนประสบความสำเร็จในการเรียน ส่งเสริมการพัฒนาทักษะทางอารมณ์และสังคมในกลุ่มนักเรียน และแนะนำให้จัดทำโครงการต่อต้านการรังแกกัน (Bullying Prevention Program) นอกเหนือจากนี้ ได้เสนอแนะอีกว่าควรมีการฝึกทักษะพ่อแม่ในการเลี้ยงดูและอบรมระเบียบวินัยลูกอย่างมีประสิทธิภาพ (parent training) เพื่อช่วยให้ครอบครัวเข้มแข็ง มีการปฏิบัติหน้าที่ได้ดี ช่วยให้พ่อแม่ดูแลลูกได้ดี

2. ความต้องการจำเป็นขององค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนในภาพรวมจำแนกตามรายองค์ประกอบ

การอภิปรายผลการวิจัยในในรายองค์ประกอบขององค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกทั้ง 5 องค์ประกอบนี้ จะเป็นการอภิปรายผลการวิจัยในส่วนที่เป็นลำดับความต้องการจำเป็นลำดับที่ 1 และลำดับที่ 2 ขององค์ประกอบย่อยและข้อคำถามที่แสดงถึงพฤติกรรมที่แสดงออกของนักเรียนที่ควรมีการเสริมสร้างให้เกิดขึ้นในตัวนักเรียน อย่างทันที ดังมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

2.1 องค์ประกอบที่ 1 การเชิดชูศักดิ์ศรีของชีวิต

คำจำกัดความของการเชิดชูศักดิ์ศรีของชีวิตในงานวิจัยครั้งนี้ หมายถึง สภาวะที่นักเรียนให้เกียรติ ยกย่องและปกป้องศักดิ์ศรีของชีวิตของผู้อื่น เมื่อใดที่นักเรียนพบกับผู้ที่มีความทุกข์หรือศักดิ์ศรีของชีวิตกำลังถูกลดทอน นักเรียนสามารถแสดงออกถึง 1) มีความเมตตากรุณาที่จะไม่ทอดทิ้งผู้อื่นให้ทุกข์ตามลำพัง (Compassion) 2) มีปัญญาที่เข้าใจในความเท่าเทียมและศักยภาพที่ไร้ขอบเขตจำกัดของชีวิตแต่ละคน (Wisdom) และ 3) มีความกล้าหาญที่จะลงมือทำให้ความแตกต่างกลายเป็นการยกระดับความเป็นมนุษย์ของตนเองและของผู้อื่น (Courage)

สำหรับผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนในภาพรวมขององค์ประกอบที่ 1 การเชิดชูศักดิ์ศรีของชีวิตนั้น ลำดับที่ 1 คือ องค์ประกอบย่อยที่ 1.2 มีปัญญาที่เข้าใจในความเท่าเทียมและศักยภาพที่ไร้ขอบเขตจำกัด (PNI_{Modified} 0.216) และลำดับที่ 2 คือ องค์ประกอบย่อยที่ 1.3 มีความกล้าหาญที่จะลงมือทำให้ความแตกต่างกลายเป็นการยกระดับความเป็นมนุษย์ของตนเองและของผู้อื่น (PNI_{Modified} 0. 209)

1) องค์กรประกอบย่อยที่ 1.2 มีปัญหาที่เข้าใจในความเท่าเทียมและศักยภาพที่ไร้ขอบเขตจำกัด พบว่า พฤติกรรมการแสดงออกที่มีลำดับความต้องการจำเป็นในการเสริมสร้างให้เกิดกับนักเรียนเป็นลำดับที่ 1 คือ นักเรียนไม่ขุดคุ้ยและไม่ตำหนิความผิดพลาดในอดีตของผู้อื่น เนื่องจากสิ่งนี้สะท้อนถึงปัญหาด้านการปฏิสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนนักเรียน อาจารย์รวมถึงบรรยากาศภายในห้องเรียนและภายในโรงเรียนที่มีการขุดคุ้ยและตำหนิความผิดพลาดในอดีตของผู้อื่น ซึ่งพฤติกรรมการแสดงออกเช่นนี้จะเป็นการปิดกั้นโอกาสที่ผู้ถูกกระทำจะสามารถเติบโตต่อไปอย่างสง่างามได้ในพื้นที่นั้นๆ ซึ่งขัดแย้งกับแนวคิดการเชิดชูศักดิ์ศรีของชีวิตของการศึกษาอ็อกแฟม (Oxfam Education) (2006) ที่เชื่อว่าสิ่งต่างๆ สามารถดีขึ้นได้และแต่ละคนสามารถทำสิ่งที่แตกต่างได้ สอดคล้องกับ F.M. Muller (2014: 75) ที่ว่าเราควรอย่างยิ่งในการมองการประวัตินของผู้คน ณ ปัจจุบันจากนี้ไป และ Ikeda (2013) ที่ได้กล่าวถึงหลักการทางพุทธธรรมที่เน้นย้ำว่ามนุษยชาติสามารถก้าวไปข้างหน้าอีก 1 ก้าวด้วยความเพียรพยายามที่ไม่หยุดหย่อนในการส่งเสริมกำลังใจซึ่งกันและกันด้วยความเชื่อมั่นศรัทธาในความเป็นไปได้ที่ไร้ขอบเขตจำกัดของชีวิตของคนๆ หนึ่ง

สำหรับความต้องการจำเป็นลำดับที่ 2 ขององค์กรประกอบย่อยที่ 1.2 มีปัญหาที่เข้าใจในความเท่าเทียมและศักยภาพที่ไร้ขอบเขตจำกัด พบว่า พฤติกรรมการแสดงออกที่มีความต้องการจำเป็นในการเสริมสร้างให้เกิดกับนักเรียน คือ นักเรียนมักพูดจาและแสดงออกต่อผู้อื่นด้วยการยอมรับและให้เกียรติ เนื่องจากสิ่งนี้สะท้อนถึงปัญหาด้านการปฏิสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนนักเรียน อาจารย์รวมถึงบรรยากาศภายในห้องเรียนและภายในโรงเรียนที่มีการพูดจาและแสดงออกต่อผู้อื่นด้วยการไม่ยอมรับและไม่ให้เกียรติ ซึ่งพฤติกรรมการแสดงออกเช่นนี้จะเป็นการลดทอนศักดิ์ศรีของผู้อื่น ซึ่งตามแนวคิดการเชิดชูศักดิ์ศรีของชีวิตของ Ikeda (1996a) ที่อ้างถึงหลักธรรมแห่งสังคหวัตถุ 4 ว่าการใช้ปิยวาจา (Skt. priyavacana) อันหมายถึง การส่งเสริมกำลังใจแก่ผู้อื่นด้วยการพูดคุยนสนทนาอย่างเป็นมิตรและห่วงใยเป็นคุณสมบัติสำคัญของการเป็นพลเมืองโลก

2) องค์กรประกอบย่อยที่ 1.3 มีความกล้าหาญที่จะลงมือทำให้ความแตกต่างกลายเป็นการยกระดับความเป็นมนุษย์ของตนเองและของผู้อื่น พบว่าพฤติกรรมการแสดงออกที่มีลำดับความต้องการจำเป็นในการเสริมสร้างให้เกิดกับนักเรียนเป็นลำดับที่ 1 คือ นักเรียนมีความเชื่อว่าความแตกต่างคือความอุดมสมบูรณ์ของมนุษยชาติที่ทำให้มนุษย์เกิดการพัฒนาความเป็นมนุษย์ของตนเองและของผู้อื่นให้มากยิ่งขึ้น เนื่องจากสิ่งนี้สะท้อนถึงปัญหาด้านฐานคิดของนักเรียน อาจารย์รวมถึงบรรยากาศภายในห้องเรียนและภายในโรงเรียนที่สะท้อนการขาดฐานคิดในเรื่องนี้ การมีความเชื่อว่าความแตกต่างคือความอุดมสมบูรณ์ของมนุษยชาติที่ทำให้มนุษย์เกิดการพัฒนาความเป็นมนุษย์ของตนเองและของผู้อื่นให้มากยิ่งขึ้นนี้มีความสำคัญต่อการเชิดชูศักดิ์ศรีของชีวิต สอดคล้องกับแนวคิดทัศนคติเชิงบวกต่อความหลากหลายและแตกต่างกันของยูเนสโก โรงเรียนโดยรัฐบาลประเทศ

ออสเตรเลีย (Schools by Australian Government) และปาจารย์ รัตนาอนุสนธิ์ (Curriculum Corporation, 2008: 6-7; 2014a; 2557)

สำหรับความต้องการจำเป็นลำดับที่ 2 ขององค์ประกอบย่อยที่ 1.3 มีความกล้าหาญที่จะลงมือทำให้ความแตกต่างกลายเป็นการยกระดับความเป็นมนุษย์ของตนเองและของผู้อื่น พบว่า พฤติกรรมการแสดงออกที่มีความต้องการจำเป็นในการเสริมสร้างให้เกิดกับนักเรียน คือ นักเรียนเชื่อว่าการช่วยเหลือผู้อื่นให้เข้มแข็งขึ้น ส่งผลให้นักเรียนมีการพัฒนาชีวิตมากยิ่งขึ้นด้วย เนื่องจากสิ่งนี้สะท้อนถึงปัญหาด้านฐานคิดของนักเรียน อาจารย์ถึงบรรยากาศภายในห้องเรียนและภายในโรงเรียนที่สะท้อนการขาดฐานคิดในเรื่องนี้ การมีความเชื่อว่าการช่วยเหลือผู้อื่นให้เข้มแข็งขึ้น ส่งผลให้นักเรียนมีการพัฒนาชีวิตมากยิ่งขึ้นด้วยนี้จะทำให้เกิดการพัฒนาาร่วมกันระหว่างผู้ให้กับผู้รับ ซึ่งเป็นการให้เกียรติ ยกย่องและปกป้องศักดิ์ศรีของชีวิตของผู้อื่น สอดคล้องกับแนวคิดของนักปรัชญาการเมืองเชื้อสายเยอรมัน-อเมริกัน Hannah Arendt (ค.ศ. 1906-1975) (1970) ที่เชื่อมั่นว่าผู้คนจะกลับมาเป็นมนุษย์ที่แท้จริงอีกครั้งก็ต่อเมื่อเราสามารถพูดคุยกับมนุษย์ในฐานะเพื่อน (fellows) และ สอดคล้องกับแนวคิดของ Ikeda (2013) ที่ว่าการปฏิสัมพันธ์ของชีวิตของเราจะนำไปสู่โลกที่ดียิ่งขึ้น ในการพัฒนาที่ประสานกลมกลืนยิ่งขึ้น ความแตกต่างของเราจะกลายเป็นบทเพลงเอกที่เปิดเผยความยอดเยี่ยมสูงสุดของเราแต่ละคนได้ เงื่อนไขที่สำคัญคือ มิตรภาพบนฐานแห่งการแลกเปลี่ยนแบบใจต่อใจ (Heart-to-heart exchange)

2.2 องค์ประกอบที่ 2 การเคารพในเอกัตภาพ

คำจำกัดความของการเคารพในเอกัตภาพในงานวิจัยครั้งนี้ หมายถึง สภาวะที่นักเรียนมีพฤติกรรมที่แสดงออกถึงการเคารพนับถือ การยกย่องชมเชย การไม่ดูหมิ่นดูแคลน และการไม่ละเมิดต่อสาระสำคัญของสิทธิมนุษยชน ในที่นี้หมายถึง 1) เคารพในภาระหน้าที่เฉพาะของบุคคล (Singular mission) 2) เคารพในคุณลักษณะเฉพาะของบุคคล (Individuality) และ 3) เคารพในวิถีการดำเนินชีวิตของบุคคล (Way of living)

สำหรับผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนในภาพรวมขององค์ประกอบที่ 2 การเคารพในเอกัตภาพนั้น ลำดับที่ 1 คือ องค์ประกอบย่อยที่ 2.1 เคารพในภาระหน้าที่เฉพาะของบุคคล และลำดับที่ 2 คือ องค์ประกอบย่อยที่ 2.2 เคารพในคุณลักษณะเฉพาะของบุคคล

1) องค์ประกอบย่อยที่ 2.1 เคารพในภาระหน้าที่เฉพาะของบุคคล พบว่า พฤติกรรมการแสดงออกที่มีลำดับความต้องการจำเป็นในการเสริมสร้างให้เกิดกับนักเรียนเป็นลำดับที่ 1 คือ นักเรียนไม่นินทาว่าร้ายเพื่อนและไม่นินทาว่าร้ายคุณครู เนื่องจากสิ่งนี้สะท้อนถึงปัญหาด้าน

ความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนนักเรียน (Peer relationship) และปัญหาด้านความสัมพันธ์ระหว่างครูและนักเรียน (Teacher and student relationship) อาจรวมถึงบรรยากาศภายในห้องเรียนและภายในโรงเรียนที่สะท้อนออกมาเป็นการนินทาว่าร้ายต่อผู้อื่น แม้บทความในนิตยสาร Psychologies (2016; "Why we love to gossip," 2011) นักจิตวิทยาจะบอกถึงประโยชน์ของการนินทาว่าร้ายว่ามีส่วนในสร้างความสนิทสนมของกลุ่มคน หรือเป็นการแบ่งปันความกังวล แสวงหาความมั่นใจและการสนับสนุนทางอ้อมก็ตาม แต่การนินทาว่าร้ายจะนำไปสู่ความอึดอัด ความไม่ไว้วางใจต่อกัน นอกเหนือจากนั้น ผู้ถูกนินทาว่าร้ายไม่มีโอกาสอธิบายชี้แจงหรือปกป้องตนเองเลย สอดคล้องกับ Nancy Kurland and Lisa Hope (Wilkie, 2014) ที่กล่าวอ้างโดย Wilkie, D. ว่าการนินทาว่าร้ายเป็นการพังทลายของความไว้วางใจและกำลังใจในการทำงาน ทำให้ผลผลิตของงานลดลงและเสียเวลาเพิ่มความวิตกกังวลในหมู่คณะ ชาวสื่อหมุนเวียนไปโดยไม่มีข้อมูลที่ชัดเจนว่าจริงเท็จอย่างไร ทำให้เกิดการแตกแยก เกิดการแบ่งพรรคแบ่งพวก ทำร้ายความรู้สึกและชื่อเสียงของผู้ที่ถูกนินทาว่าร้าย และในที่สุดส่งผลเสียต่อองค์กรหรือสถาบันเนื่องจากมีสภาพแวดล้อมการทำงานและการเรียนรู้ที่ไม่ดี นอกจากนั้น Peter Vajda (Wilkie, 2014) ได้สรุปว่า การว่าร้ายนินทาเป็นการใช้ความรุนแรงที่เป็นรูปแบบของการโจมตี สอดคล้องกับความเชื่อของ Ikeda (Thompson, 2014) ที่ว่าการแบ่งแยกทางสังคมและความขัดแย้งไม่ได้เกิดขึ้นทันทีทันใด แต่เกิดจากพฤติกรรมระดับต่างๆ ในข้อ 1-3 ของพีระมิดแห่งความเกลียดชัง (Pyramid of Hate) ที่สร้างสรรค์โดยมูลนิธิ The Anti-Defamation League and the Survivors of the Shoah Visual History Foundation ได้กล่าวไว้ว่า พฤติกรรมบนพื้นฐานความเกลียดชัง (Hatred-based behaviors) อันได้แก่ อคติจิต การกระทำที่เป็นอคติและการเลือกปฏิบัตินั้น เมื่อได้รับการยอมรับมากขึ้นแล้ว มันจะพัฒนาไปสู่จุดที่โหดร้ายขึ้นได้ในข้อ 4 และ 5 อันได้แก่ การใช้ความรุนแรงและการฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ ดังนั้น ถ้าปล่อยให้การนินทาว่าร้ายเกิดขึ้นในจิตใจของนักเรียนหรือบุคลากรทางการศึกษาจะเป็นอันตรายต่อพฤติกรรมการแสดงออกเป็นอย่างยิ่ง

สำหรับความต้องการจำเป็นลำดับที่ 2 ขององค์ประกอบย่อยที่ 2.1 เคารพในภาระหน้าที่เฉพาะของบุคคล พบว่า พฤติกรรมแสดงออกที่มีความต้องการจำเป็นในการเสริมสร้างให้เกิดกับนักเรียน คือ เมื่อนักเรียนไม่เห็นด้วยต่อบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของผู้อื่น นักเรียนแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอย่างเคารพ เนื่องจากสิ่งนี้สะท้อนถึงปัญหาด้านการปฏิสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนนักเรียน อาจรวมถึงระหว่างนักเรียนกับครู รวมถึงบรรยากาศภายในห้องเรียนและภายในโรงเรียนที่นักเรียนไม่สามารถแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอย่างเคารพต่อบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของผู้อื่น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Ikeda (2548) เป็นสิ่งสำคัญที่พวกเราจะต้องตระหนักถึง (Recognize) และให้การเคารพ (Respect) ในบทบาทหน้าที่หรือความรับผิดชอบของผู้อื่น การตำหนิติเตียน (Blame) หรือการละเมิดสิทธิมนุษยชนของผู้อื่น (Violate

others rights) อาจเรียกได้ว่าเป็นการทำลายระบบธรรมชาติของสรรพสิ่งทั้งหลาย ดังนั้น ถ้าไม่เข้าใจสิ่งใด ควรสอบถามและแสดงความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะอย่างเคารพ

2) องค์ประกอบย่อยที่ 2.2 เคารพในคุณลักษณะเฉพาะของบุคคล พบว่า พฤติกรรมการแสดงออกที่มีลำดับความต้องการจำเป็นในการเสริมสร้างให้เกิดกับนักเรียนเป็นลำดับที่ 1 คือ นักเรียนค้นหาข้อดีของผู้อื่นมากกว่าข้อด้อยของผู้อื่น เนื่องจากสิ่งนี้สะท้อนถึงการมีจิตสำนึกด้านค่านิยมและทัศนคติของความเป็นพลเมืองโลกตาม que การศึกษาอ็อกแฟม (Oxfam Education) (2006) ได้มุ่งเน้นการมีค่านิยมเคารพในความหลากหลาย มีทัศนคติเชิงบวกต่อความแตกต่างและความหลากหลาย ให้คุณค่าแก่ผู้อื่นด้วยความเท่าเทียม

สำหรับความต้องการจำเป็นลำดับที่ 2 ขององค์ประกอบย่อยที่ 2.2 เคารพในคุณลักษณะเฉพาะของบุคคล พบว่า พฤติกรรมการแสดงออกที่มีความต้องการจำเป็นในการเสริมสร้างให้เกิดกับนักเรียน คือ นักเรียนไม่ล้อเลียนรูปร่างหน้าตาของผู้อื่นหรือบุคลิกท่าทางที่ผู้อื่นแสดงออก เนื่องจากสิ่งนี้สะท้อนถึงความเข้าใจในเรื่องของความแตกต่างหลากหลาย ให้คุณค่าแก่ผู้อื่นด้วยความเท่าเทียม (Oxfam Education, 2006) ซึ่งจะช่วยให้บรรยากาศในห้องเรียนและในโรงเรียนมีความปลอดภัยสำหรับนักเรียนทุกคนในการแสดงออกอย่างอิสระตามสิทธิและขอบเขตที่ทุกคนพึงได้รับ (Sgi Quarterly, 2008)

2.3 องค์ประกอบที่ 3 ถักทอมิตรภาพที่ยั่งยืน

คำจำกัดความของการถักทอมิตรภาพที่ยั่งยืนในงานวิจัยครั้งนี้ หมายถึง สภาวะที่นักเรียนมีพฤติกรรมที่แสดงออกถึงการให้ความสำคัญในการสร้างเครือข่ายมิตรภาพที่สร้างสรรค์ด้วย 1) ความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน (Solidarity) และ 2) มีการปฏิวัติชีวิตมนุษย์ (Human revolution) ของตนเองเพื่อเป็นกัลยาณมิตรที่ดีต่อกัน

สำหรับผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนในภาพรวมขององค์ประกอบที่ 3 ถักทอมิตรภาพที่ยั่งยืนนั้น ลำดับที่ 1 คือ องค์ประกอบย่อยที่ 3.2 มีการปฏิวัติชีวิตมนุษย์ของตนเอง และลำดับที่ 2 คือ องค์ประกอบย่อยที่ 3.1 ความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน

1) องค์ประกอบย่อยที่ 3.2 มีการปฏิวัติชีวิตมนุษย์ของตนเอง พบว่า พฤติกรรมการแสดงออกที่มีลำดับความต้องการจำเป็นในการเสริมสร้างให้เกิดกับนักเรียนเป็นลำดับที่ 1 คือ นักเรียนสามารถวิเคราะห์นิสัยเชิงลบของตนเอง และกล้าปรับเปลี่ยนพฤติกรรมให้แสดงออกในเชิงบวกได้ เนื่องจากสิ่งนี้อาจสะท้อนถึงปัญหาที่นักเรียนยังไม่สามารถวิเคราะห์นิสัยเชิงลบของตนเอง

และอาจมีปัญหานักเรียนอาจไม่รู้วิธีปรับเปลี่ยนพฤติกรรมให้แสดงออกในเชิงบวกได้ ซึ่งอาจรวมถึงบรรยากาศห้องเรียนและในโรงเรียนที่ไม่เอื้อต่อสิ่งเหล่านี้ สอดคล้องกับรายงานการทบทวนองค์ความรู้เรื่องความรุนแรงในวัยรุ่นไทยและข้อเสนอเชิงนโยบายและการวิจัยของอุมาพร ตรังคสมบัติ อุมาพร ตรังคสมบัติ (2550) ว่าในระดับโรงเรียนควรพัฒนาโรงเรียนให้ดีขึ้น ให้มีสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัย ปรับพฤติกรรมนักเรียนในห้องเรียน และส่งเสริมการพัฒนาทักษะทางอารมณ์และสังคมในกลุ่มนักเรียน สอดคล้องกับ Ikeda (Soka Gakkai International, 2015d) ได้เสนอวิธีปฏิบัติชีวิตมนุษย์ของตนเองไว้ว่า เป็นการงานของการเปลี่ยนแปลงชีวิตในส่วนที่เป็นแก่นชีวิตเลย มันเกี่ยวข้องกับการตระหนักรู้และท้าทายกับสิ่งต่างๆที่ยับยั้งการแสดงออกของศักยภาพเชิงบวกและความเป็นมนุษย์ของเรา โดยมีหลักการคือ อันดับแรกเราต้องมีความเชื่อมั่นว่าชีวิตของเรามีความเป็นไปได้ที่ไร้ขอบเขตจำกัด (Limitless possibilities) และมีความรู้สึกที่ลึกซึ้งเกี่ยวกับศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ (Human dignity) ของเรา อันดับต่อไป เราต้องพัฒนาปัญญา (Wisdom) ของเราที่จะเข้าใจว่าสิ่งที่เราเคยคิดว่าเป็นไปไม่ได้ก่อนหน้านี้ในความเป็นจริงแล้วมันเป็นไปได้ และอันดับสุดท้ายคือ เราต้องพัฒนาความมีชีวิตชีวาที่ทรงพลังของเราที่จะช่วยให้เราสามารถรับมือกับปัญหาต่างๆ ด้วยความรู้สึกที่หลุดพ้นจากภายใน เราจึงจะสามารถที่จะทำการปฏิบัติชีวิตมนุษย์ของเราด้วยการพยายามแก้ไขปรับปรุง "ตัวตน" ของเราให้ดียิ่งขึ้นกว่าเมื่อวาน และจะยิ่งดีขึ้นในวันพรุ่งนี้

สำหรับความต้องการจำเป็นลำดับที่ 2 ขององค์ประกอบย่อยที่ 3.2 มีการปฏิบัติชีวิตมนุษย์ของตนเอง พบว่า พฤติกรรมการแสดงออกที่มีความต้องการจำเป็นในการเสริมสร้างให้เกิดกับนักเรียน คือ เมื่อนักเรียนรู้ว่าพูดจาไม่ดีกับเพื่อนทั้งที่ตั้งใจและไม่ตั้งใจ นักเรียนจะรีบขอโทษและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในทันที เนื่องจากสิ่งนี้อาจสะท้อนถึงปัญหาที่นักเรียนไม่ได้ถูกฝึกฝนเรื่องนี้มากพอ เรื่องนี้เป็นเรื่องที่โรงเรียนและห้องเรียนควรมีการฝึกฝนร่วมกัน (อุมาพร ตรังคสมบัติ, 2550)

2) องค์ประกอบย่อยที่ 3.1 ความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน พบว่า พฤติกรรมการแสดงออกที่มีลำดับความต้องการจำเป็นในการเสริมสร้างให้เกิดกับนักเรียนเป็นลำดับที่ 1 คือ ในการทำงานร่วมกับผู้อื่น นักเรียนเป็นผู้นำที่ดีและใจกว้าง และเป็นผู้ตามที่ดีและเคารพผู้อื่น มีลำดับความต้องการจำเป็นสูงสุด คุณสมบัติเหล่านี้มีความสำคัญในการเป็นผู้นำในศตวรรษที่ 21 เนื่องจากโลกของเราในปัจจุบันเป็นโลกแห่งความร่วมมือ ดังนั้น การมีจิตสำนึกที่มีความยินดีที่จะมีส่วนร่วมในการณณงค์หรือการทำงานต่างๆ จึงจะขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงของโลกได้ สอดคล้องกับโรงเรียนโดยรัฐบาลประเทศออสเตรเลีย (Curriculum Corporation, 2008) ที่มุ่งเสริมสร้างนักเรียนให้เป็นบุคคลที่รับรู้ถึงความรับผิดชอบร่วมและยินดีที่จะร่วมมือเพื่อบรรลุความรับผิดชอบเหล่านั้น

สำหรับความต้องการจำเป็นลำดับที่ 2 ขององค์ประกอบย่อยที่ 3.1 มีความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน พบว่า พฤติกรรมการแสดงออกที่มีความต้องการจำเป็นในการเสริมสร้างให้เกิดกับนักเรียน คือ นักเรียนกับเพื่อนๆ ในห้องเรียนรักกัน เคารพกัน ตักเตือนกันได้ ให้อภัยกันได้ ยอมรับจุดอ่อนของกันและกันได้ และช่วยเหลือซึ่งกันและกันอยู่เสมอ เนื่องจากสิ่งนี้อาจสะท้อนถึงลักษณะวิถีชีวิตของผู้ที่อยู่ร่วมกันอย่างสร้างสรรค์ ไม่ใช่ความรุนแรง ถ้อยที่ถ้อยอาศัย มีการปรับทัศนคติเชิงบวก ร่วมกันอยู่ตลอดเวลา คำว่าตักเตือนกันได้เป็นคุณสมบัติกลุ่มที่ดีมาก สอดคล้องกับโรงเรียนโดยรัฐบาลประเทศออสเตรเลีย (Curriculum Corporation, 2008) ที่มุ่งเสริมสร้างนักเรียนให้เป็นบุคคลที่มีความเต็มใจที่จะเรียนรู้จากประสบการณ์ของผู้อื่น เช่นเดียวกับที่ชยุนิเซฟ โดยกองทุนสหรัฐอเมริกา เพื่อองค์การยูนิเซฟ (2015b) ที่มุ่งเสริมสร้างนักเรียนให้เป็นบุคคลที่มีความรู้สึกถึงความสามัคคีกับผู้อื่นและส่งผลกระทบต่อตัวตน (เกิดความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน) สอดคล้องกับ Ikeda (Soka Gakuen, 2012a) ที่ได้กล่าวไว้ว่า การสามารถในการผูกมิตรและอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างราบรื่นถือว่าเป็นเครื่องวัดความเจริญเติบโตของมนุษย์ ดังนั้น ชีวิตนักเรียนในโรงเรียน ทั้งระหว่างเพื่อร่วมห้องเรียนร่วมชั้นเรียน รุ่นพี่รุ่นน้อง นักเรียนกับคณาจารย์ผู้สอน เรียนรู้การสร้างสัมพันธภาพระหว่างมนุษย์ที่หลากหลายแบบถือเป็นเครื่องวัดการเจริญเติบโตในฐานะมนุษย์ของเรา

2.4 องค์ประกอบที่ 4 คัดค้านการใช้ความรุนแรง

คำจำกัดความของการคัดค้านการใช้ความรุนแรงในงานวิจัยครั้งนี้ หมายถึง สภาวะที่นักเรียนมีพฤติกรรมที่แสดงออกถึง 1) ไม่ใช้ความรุนแรงด้วยตนเอง (Self-perform) 2) ไม่เป็นเหตุให้ผู้อื่นใช้ความรุนแรง (Drive other perform) และ 3) คัดค้านการใช้ความรุนแรงของผู้อื่น (Oppose others' violence) โดยความรุนแรงในที่นี้หมายถึง ความรุนแรงทางกายภาพ (Physical violence) ได้แก่ การใช้กำลังในการทำร้ายร่างกาย การรังแก การกลั่นแกล้ง หรือการทำร้ายชีวิตของผู้อื่น และความรุนแรงแฝง (Passive violence) ได้แก่ การคุกคามสิทธิของผู้อื่น การทำลายศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของผู้อื่น เช่น การอคติ การดูถูกเหยียดหยาม การด่าทอ การล้อเลียน การข่มขู่ การเลือกปฏิบัติหรือการแบ่งพรรคแบ่งพวก

สำหรับผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนในภาพรวมขององค์ประกอบที่ 4 คัดค้านการใช้ความรุนแรงนั้น ลำดับที่ 1 คือ องค์ประกอบย่อยที่ 4.1 ไม่ใช้ความรุนแรงด้วยตนเอง ลำดับที่ 2 คือ องค์ประกอบย่อยที่ 4.2 ไม่เป็นเหตุให้ผู้อื่นใช้ความรุนแรง และลำดับที่ 3 คือ องค์ประกอบย่อยที่ 4.3 คัดค้านการใช้ความรุนแรงของผู้อื่น เนื่องจากองค์ประกอบที่ 4 คัดค้านการใช้ความรุนแรงนี้มีลำดับความต้องการจำเป็นสูงสุดใน 5 องค์ประกอบ ดังนั้นจะอภิปรายทั้ง 3 องค์ประกอบย่อย ตามลำดับความต้องการจำเป็น ดังต่อไปนี้

1) องค์ประกอบย่อยที่ 4.1 ไม่ใช่ความรุนแรงด้วยตนเอง พบว่า พฤติกรรมการแสดงออกที่มีลำดับความต้องการจำเป็นในการเสริมสร้างให้เกิดกับนักเรียนเป็นลำดับที่ 1 คือ แม่เพื่อนจะแกล้งนักเรียนอย่างมีหรือไม่มีเหตุผลก็ตามักเรียนจะอดทนและพยายามสนทนาพูดคุยปรับความเข้าใจกัน การมีจิตสำนึกแห่งความอดทนและการมีความเชื่อมั่นในการใช้เครื่องมือแก้ไขปัญหาด้วยการสนทนา (Dialogue) แทนการใช้ความรุนแรงเป็นคุณสมบัติพิเศษของการเป็นพลเมืองโลก จากผลการวิจัย พบว่า มีความเร่งด่วนที่จะต้องเสริมสร้างพฤติกรรมการแสดงออกเหล่านี้ เนื่องจากสิ่งนี้เป็นปฏิสัมพันธ์ประจำวันที่นักเรียนต้องพบ ถ้าไม่สามารถอดทนและใช้วิธีสันติจะส่งผลเสียต่อความสัมพันธ์และการดำเนินชีวิตในโรงเรียนและภายนอกโรงเรียนต่อไป นอกเหนือจากการเสริมสร้างวิธีรับมือกับเหตุการณ์เหล่านี้ โรงเรียนควรจะต้องเน้นการเสริมสร้างให้นักเรียนไม่กลั่นแกล้งรังแกซึ่งถือเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน สอดคล้องกับโรงเรียนโซกะ (SOKA Gakuen, 2012e) ที่มีนโยบายพื้นฐานในการป้องกันกรกลั่นแกล้ง โดยมีหลักการพื้นฐานที่ว่า การกลั่นแกล้ง ช่มชู้ มีผลต่อการสร้างบาดแผลและการเจริญเติบโตของเด็กๆ และเป็นเรื่องของการละเมิดสิทธิมนุษยชน

สำหรับความต้องการจำเป็นลำดับที่ 2 ขององค์ประกอบย่อยที่ 4.1 ไม่ใช่ความรุนแรงด้วยตนเอง พบว่า พฤติกรรมการแสดงออกที่มีความต้องการจำเป็นในการเสริมสร้างให้เกิดกับนักเรียน คือ แม่ผู้อื่นจะใช้ความรุนแรงกับนักเรียน แต่นักเรียนก็จะไม่ได้ตอบด้วยความรุนแรง นี่เป็นความเพียรพยายามที่จะฝึกฝนตนเองที่จะไม่คล้อยตามแนวคิดการใช้ความรุนแรงของผู้อื่น ซึ่งโรงเรียนเองจำเป็นต้องสร้างสิ่งแวดล้อมของโรงเรียนให้ปลอดภัย สอดคล้องกับรายงานการทบทวนองค์ความรู้เรื่องความรุนแรงในวัยรุ่นไทยและข้อเสนอเชิงนโยบายและการวิจัยของอุมามพร ตรังคสมบัติ อุมามพร ตรังคสมบัติ (2550) ว่าในระดับโรงเรียนควรพัฒนาโรงเรียนให้ดีขึ้น มีสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัย ปรับพฤติกรรมนักเรียนในห้องเรียน ลดการกลั่นแกล้งระหว่างนักเรียน ส่งเสริมสุขภาพจิตของนักเรียน ส่งเสริมการพัฒนาทักษะทางอารมณ์และสังคมในกลุ่มนักเรียน และแนะนำให้จัดทำโครงการต่อต้านการรังแกกัน (Bullying Prevention Program)

2) องค์ประกอบย่อยที่ 4.2 ไม่เป็นเหตุให้ผู้อื่นใช้ความรุนแรง พบว่าพฤติกรรมการแสดงออกที่มีลำดับความต้องการจำเป็นในการเสริมสร้างให้เกิดกับนักเรียนเป็นลำดับที่ 1 คือ เวลามีเรื่องขัดแย้งกับเพื่อน นักเรียนจะรายงานให้คุณครูทราบไว้ก่อน และนักเรียนจะใช้ความกล้าหาญที่จะขอสนทนาพูดคุยกับคุณครูเพื่อปรับความเข้าใจกันเองให้ได้ มีลำดับความต้องการจำเป็นสูงสุด นักเรียนจะรายงานให้คุณครูทราบไว้ก่อน เนื่องจากการรายงานให้คุณครูซึ่งอยู่ในโรงเรียนรับทราบไว้ก่อนจะทำให้สามารถป้องปรามการลุกลามของเหตุการณ์ได้ ซึ่งปัจจุบันมีการละเลยสิ่งนี้ในโรงเรียน ไม่มีการจัดบันทึกอย่างเป็นระบบ ดังนั้น โรงเรียนควรจัดให้มีนโยบายชัดเจนสำหรับสิ่งนี้ ซึ่งวิธีการเช่นนี้จะสอดคล้องกับโรงเรียนโซกะ (SOKA Gakuen, 2012e) ที่มีนโยบายชัดเจนว่า

คณาจารย์ทั้งหมดต้องพยายามยับยั้งไม่ให้เกิดและสนทนาอย่างใกล้ชิดในเรื่องเหล่านี้อย่างสม่ำเสมอ เพื่อป้องกันการเกิดและระดับความรุนแรงของเหตุการณ์ และต้องสร้างจิตสำนึกแก่นักเรียนว่าการกลั่นแกล้งข่มขู่เป็นเรื่องที่ไม่อาจยอมรับได้ ดังนั้น ในฐานะที่เป็นโรงเรียนที่มีการเรียนการสอนที่เน้นจิตวิญญาณแห่งการเคารพศักดิ์ศรีของชีวิตและสิทธิมนุษยชนเป็นสำคัญ คณาจารย์จะต้องสอนจุดยืนเรื่องการเคารพศักดิ์ศรีของชีวิตที่ว่าชีวิตของแต่ละคนนั้นทดแทนกันไม่ได้ (Irreplaceable) และควรเคารพในความหลากหลาย (Diversity) แก่เตี๊ยกๆ เพื่อใช้ในการพัฒนาบุคลิกลักษณะที่แข็งแรงสมบูรณ์ โดยโรงเรียนให้ความสำคัญและทำงานร่วมกันระหว่างคณาจารย์ บุคลากร นักเรียนและพ่อแม่ผู้ปกครองโดยยืนยันว่า การเกิดการกลั่นแกล้งข่มขู่ไม่ว่าในโรงเรียนไหน ในชั้นเรียนหรือห้องเรียนไหนก็ตาม จะมองข้ามหรือแกล้งทำเป็นคิดว่าจะไม่เกี่ยวกับเด็กทั้งโรงเรียนไม่ได้ เพื่อเป็นหลักประกันว่า ถ้าไม่มีการกลั่นแกล้งข่มขู่ในโรงเรียน ก็จะเป็นโรงเรียนที่มีความเป็นอยู่ที่น่ารื่นรมย์เบิกบานและสนุกสนานได้

สำหรับความต้องการจำเป็นลำดับที่ 2 ขององค์ประกอบย่อยที่ 4.2 ไม่เป็นเหตุให้ผู้อื่นใช้ความรุนแรง พบว่า พฤติกรรมการแสดงออกที่มีความต้องการจำเป็นในการเสริมสร้างให้เกิดกับนักเรียน คือ แก่นักเรียนจะไม่ชอบใคร แต่นักเรียนไม่ยุ่งคนอื่นให้ไม่ชอบเขาด้วย สิ่งนี้มีความสำคัญมาก เป็นปัญหาสำคัญที่เกิดทั้งในสังคมเล็กจนถึงสังคมการเมืองระดับโลกเลยทีเดียว เป็นการเลือกปฏิบัติหรือการแบ่งพรรคแบ่งพวก (Discrimination) ซึ่งเรามักพบเป็นสิ่งที่พื้นฐานในโรงเรียนก็ว่าได้ สิ่งนี้ทำให้นักเรียนเกิดความกังวล เกิดความไม่ปลอดภัยในโรงเรียน ซึ่งโรงเรียนจะต้องพยายามสลายพฤติกรรมเหล่านี้ สอดคล้องกับแนวคิดของการศึกษาอ็อกแฟม (Oxfam Education) (2006) ที่มุ่งมั่นเสริมสร้างให้นักเรียนเป็นที่เล่นด้วยความยุติธรรม (Fair play) คิดคำนึงถึงความไม่ยุติธรรมและความไม่เท่าเทียมกัน ยินดีที่จะแสดงออกเมื่อพบความไม่ยุติธรรม เป็นต้น

3) องค์ประกอบย่อยที่ 4.3 คัดค้านการใช้ความรุนแรงของผู้อื่น พบว่า พฤติกรรมการแสดงออกที่มีลำดับความต้องการจำเป็นในการเสริมสร้างให้เกิดกับนักเรียนเป็นลำดับที่ 1 คือ นักเรียนกล้าที่จะเข้าไปช่วยไกล่เกลี่ยข้อพิพาทด้วยการสนทนาพูดคุย ในโลกที่เต็มไปด้วยความขัดแย้ง รวมถึงห้องเรียนของเด็กตัวน้อยก็เกิดขึ้นเสมอและค่อยพัฒนาการขึ้นเป็นความรุนแรง ดังนั้น จึงเป็นสิ่งสำคัญที่นักเรียนตั้งแต่วัยประถมจะได้รับการเสริมสร้างเทคนิคการเป็นผู้ไกล่เกลี่ยที่ใช้การสนทนาพูดคุยเป็นเครื่องมือ สอดคล้องกับ Mike Maday (1997) ได้กล่าวว่าในเด็กชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 และ 5 ก็สามารถเป็นนักไกล่เกลี่ย การไกล่เกลี่ยไม่ได้มีความหมายของการเข้าไปบอกวิธีแก้ปัญหาแก่คู่กรณี แต่เป็นการช่วยให้คู่กรณีสามารถค้นหาวิธีแก้ปัญหาของตนเอง ด้วยผู้ไกล่เกลี่ยตัวน้อยมีเทคนิคในการใช้คำถามและขอให้คู่กรณีอยู่บนกติกาต่างๆ เช่น ขอให้พยายามแก้ปัญหาด้วยกันพยายามไม่เอ่ยชื่อหรือทำให้อีกฝ่ายรู้สึกต่ำต้อย ไม่พูดแทรก และขอให้พูดความจริง เป็นต้น

สำหรับความต้องการจำเป็นลำดับที่ 2 ขององค์ประกอบย่อยที่ 4.3 คัดค้านการใช้ความรุนแรงของผู้อื่น พบว่า พฤติกรรมการแสดงออกที่มีความต้องการจำเป็นในการเสริมสร้างให้เกิดกับนักเรียน คือ เมื่อนักเรียนพบเห็นการใช้ความรุนแรง นักเรียนจะพยายามแสดงปฏิกิริยาอย่างใดอย่างหนึ่งอย่างสุภาพเพื่อยับยั้งสถานการณ์เหล่านั้น สิ่งนี้มีความสำคัญยิ่ง เนื่องจากการที่ยอมให้ความรุนแรงเกิดขึ้นด้วยการแกล้งทำไม่เห็นหรือแกล้งมองข้ามไปนั้นล้วนเป็นการใช้ความรุนแรงเช่นกัน สอดคล้องกับ Mahatma Gandhi (Thompson, 2014) ที่กล่าวไว้ว่า การมองข้าม (Overlook) หรือแกล้งทำเป็นไม่เห็นความชั่วร้าย (Pretend not to see evil) นั้น ในตัวของมันเองก็เป็นรูปแบบของความรุนแรงเช่นกัน สอดคล้องกับโรงเรียนโซกะ Ikeda (1968) ผู้ก่อตั้งโรงเรียนจะสอนให้นักเรียนมีความกล้าหาญที่จะต่อสู้กับความอยุติธรรม มีความสามารถที่จะปฏิเสธความรุนแรงอย่างสุภาพ (Denied violence politely)

2.5 องค์ประกอบที่ 5 นำชีวิตด้วยความรู้และปัญญา

คำจำกัดความของการนำชีวิตด้วยความรู้และปัญญาในงานวิจัยครั้งนี้ หมายถึงสถานะที่นักเรียนมีพฤติกรรมที่แสดงออกถึงการดำเนินชีวิตและการทำกิจกรรมโดยใช้ความรู้ที่มีปัญญาแห่งความเมตตากรุณาเป็นฐาน (Compassionate wisdom-based) โดยนักเรียน 1) มีเป้าหมายที่ชัดเจนเพื่อการสร้างคุณค่า (Sense of purpose for value-creating) 2) มีความสำนึกรับผิดชอบอย่างเต็มที่ (Sense of responsibility) และ 3) มีความปรารถนาอันแรงกล้าที่จะอุทิศตนเพื่อความผาสุกของมนุษยชาติและโลก

สำหรับผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนในภาพรวมขององค์ประกอบที่ 5 นำชีวิตด้วยความรู้และปัญญานั้น ลำดับที่ 1 คือ องค์ประกอบย่อยที่ 5.3 มีความปรารถนาอันแรงกล้าที่จะอุทิศตนเพื่อความผาสุกของมนุษยชาติและโลก และลำดับที่ 2 คือ องค์ประกอบย่อยที่ 5.1 มีเป้าหมายที่ชัดเจนเพื่อการสร้างคุณค่า

1) องค์ประกอบย่อยที่ 5.3 มีความปรารถนาอันแรงกล้าที่จะอุทิศตนเพื่อความผาสุกของมนุษยชาติและโลก พบว่า พฤติกรรมการแสดงออกที่มีลำดับความต้องการจำเป็นในการเสริมสร้างให้เกิดกับนักเรียนเป็นลำดับที่ 1 คือ นักเรียนสามารถสร้างแรงบันดาลใจในการอุทิศตนเพื่อความผาสุกของมนุษยชาติให้กับผู้อื่นได้ เนื่องจากสิ่งนี้สะท้อนจิตใจที่มีความสนใจต่อผู้คนและโลก สอดคล้องกับโรงเรียนโซกะ (Soka Gakuen, 2012b) ที่มุ่งสร้างอบรมให้นักเรียนเป็นผู้ที่สามารถยืนหยัด (Stand) และการชักนำผู้อื่น (Persuade) ในการใช้ความรู้ที่มีปัญญาที่มีความเมตตากรุณาเป็นฐาน (Compassionate wisdom-based) เป็นต้น

สำหรับความต้องการจำเป็นลำดับที่ 2 ขององค์ประกอบย่อยที่ 5.3 มีความปรารถนาอันแรงกล้าที่จะอุทิศตนเพื่อความผาสุกของมนุษยชาติและโลก พบว่า พฤติกรรมการแสดงออกที่มีความต้องการจำเป็นในการเสริมสร้างให้เกิดกับนักเรียน คือ นักเรียนมักค้นหาโอกาสที่ลงมือนำความรู้ที่ได้เรียนมามาก่อนให้เกิดอิทธิพลเชิงบวกแก่ผู้คน สังคมและสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นรูปธรรม สอดคล้องกับ Jeffrey S. Dill (2013) ที่ว่า จิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกนี้เป็นวิธีการพิเศษของความเข้าใจของคนๆ หนึ่งที่มีต่อโลก ครอบคลุมถึงความตระหนักรู้ในมุมมองด้านต่างๆ ในทฤษฎีที่คนๆ หนึ่งเป็นส่วนหนึ่งของชุมชนโลกหรือของมนุษยชาติโดยรวม และมีคุณธรรมหรือมโนธรรมในการที่จะทำให้โลกนี้ดีขึ้น

2) องค์ประกอบย่อยที่ 5.1 มีเป้าหมายที่ชัดเจนเพื่อการสร้างคุณค่า พบว่า พฤติกรรมการแสดงออกที่มีลำดับความต้องการจำเป็นในการเสริมสร้างให้เกิดกับนักเรียนเป็นลำดับที่ 1 คือ นักเรียนฝึกฝนการคิดวิเคราะห์อย่างมีเหตุผลเพื่อนำมาปรับใช้ให้เกิดประโยชน์ในการดำเนินชีวิต ความจำเป็นต้องการนี้สะท้อนปัญหาเรื่องเป้าหมายของการศึกษาเลยทีเดียวว่ามีพลังในการวิเคราะห์แจ่มแจ้งเหตุผลในการใช้ความรู้ให้เป็นประโยชน์ในการดำเนินชีวิต สอดคล้องกับแนวทางการจัดการศึกษาของโรงเรียนโซกะ (SOKA Schools) ที่มักส่งเสริมให้นักเรียน นักศึกษา รวมทั้งนักการศึกษาหมั่นไตร่ตรองถามตนเองว่า "เราเพาะปลูกสติปัญญาเพื่อวัตถุประสงค์อะไรเล่า - For what purpose should one cultivate wisdom?" (Ikeda, 2015d)

สำหรับความต้องการจำเป็นลำดับที่ 2 ขององค์ประกอบย่อยที่ 5.1 มีเป้าหมายที่ชัดเจนเพื่อการสร้างคุณค่ามี 2 พฤติกรรมการแสดงออกที่มีดัชนีความต้องการจำเป็นเท่ากัน โดยพบว่า พฤติกรรมการแสดงออกที่มีความต้องการจำเป็นในการเสริมสร้างให้เกิดกับนักเรียน คือ ในการทำกิจกรรมต่างๆ นักเรียนตั้งเป้าหมายอย่างชัดเจน เพื่อให้ก่อเกิดประโยชน์ที่สร้างคุณค่าต่อสังคมและส่วนรวม กับ นักเรียนดำเนินชีวิตอย่างมีเป้าหมายตามแบบฉบับที่ตนเองชอบ และสามารถก่อให้เกิดประโยชน์และสร้างคุณค่าต่อเพื่อนมนุษย์ได้ด้วย เรื่องนี้เป็นสิ่งที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในการใช้ความรู้เพื่อการทำกิจกรรมหรือการดำเนินชีวิตว่าเพื่ออะไร เพื่อเฉพาะตนเองโดยไม่สนใจคนรอบข้างหรือไม่ ซึ่งสิ่งนี้เป็นปัญหาของสังคมเลยทีเดียวที่ผู้คนมักใช้ทุนสังคมเพื่อตนเองและคนใกล้ชิดเป็นหลัก ดังนั้น โรงเรียนควรหมั่นเสริมสร้างให้นักเรียนได้ทำกิจกรรมการเรียนและกิจกรรมนอกหลักสูตรต่างๆอย่างมีเป้าหมายทั้งเพื่อนตนเองและเพื่อผู้อื่น เพื่อจะได้เติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพ สอดคล้องกับแนวคิดของ Tsunesaburo Makiguchi (Soka Gakkai International, 2015a) ได้แก่ ความงาม (Beauty) ประโยชน์ (Gain) และความดี (Good) ความงาม แสดงถึงคุณค่าของความสวยงาม เป็นการตอบสนองเชิงบวกของประสาทสัมผัสของเราที่มองว่างาม ประโยชน์ แสดงถึงสิ่งที่เรารู้สึกถึงความคุ้มค่า ในความหมายที่กว้างขึ้นแบบองค์รวมจะไม่จำกัดเพียงด้านวัตถุ แต่หมายถึง

ความรู้สึกถึงความสะดวกสบายมากขึ้นของชีวิต และความดี แสดงถึงเป็นสิ่งซึ่งช่วยเสริมสร้างและขยายความผาสุกของชุมชนของมนุษย์ทั้งปวง ทำให้เป็นสถานที่ที่ดีขึ้นและเที่ยงธรรมยิ่งขึ้นในการใช้ชีวิต

5.2.3 สภาพปัจจุบัน สภาพพึงประสงค์และการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน

ผลการวิจัยที่จะอภิปรายจะแบ่งออกเป็น 2 ด้านคือ 1) การบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนในภาพรวม และ 2) ความต้องการจำเป็นของการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนในภาพรวมจำแนกตามรายด้านของการบริหารฯ ดังต่อไปนี้

1. การบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนในภาพรวม

1.1 สภาพปัจจุบันของการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.06$) การที่ภาพรวมของการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนอยู่ในระดับมากนี้ อาจเนื่องมาจากโรงเรียนในกลุ่มตัวอย่างเป็นโรงเรียนในระบบที่มีแนวทางการจัดการศึกษาและแนวทางการบริหารโรงเรียนที่สอดคล้องตามข้อกำหนดของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 (ราชกิจจานุเบกษา, 2553)

เมื่อพิจารณาในรายด้านของสภาพปัจจุบันของการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนในภาพรวมในภาพรวม พบว่า ด้านการพิจารณาขอบเขตที่ต้องการพัฒนา ($\bar{X} = 4.17$) มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด อาจเนื่องมาจาก ขอบเขตสำคัญของโรงเรียนอันได้แก่ การจัดทำหลักสูตร การจัดสภาพแวดล้อมและการมีส่วนร่วมของพ่อแม่และผู้ปกครองเป็นภารกิจหลักที่โรงเรียนปฏิบัติอยู่เป็นประจำ สอดคล้องกับแนวทางการจัดการศึกษาที่ระบุไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้กำหนดบทบาทหน้าที่ด้านการบริหารโรงเรียน และการมีส่วนร่วมของพ่อแม่ ผู้ปกครอง และชุมชนไว้อย่างชัดเจน และหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551(กระทรวงศึกษาธิการ, 2551; ราชกิจจานุเบกษา, 2553)

ส่วนสภาพปัจจุบันของการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนในภาพรวมที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ด้านการมีกระบวนการบริหารที่ชัดเจน ($\bar{X} = 3.95$) ในการวิจัยครั้งนี้ มีกระบวนการบริหารที่ชัดเจน หมายถึง การวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศ การสร้างแผนงานงาน การดำเนินการตามแผน การประเมินผล และการคงไว้ซึ่งงานที่ดี ซึ่งสภาพการบริหารของโรงเรียน ณ ปัจจุบันอาจสอดคล้องกับผลการวิเคราะห์ระบบการบริหารจัดการด้านวิชาการของสถานศึกษาไม่บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ก็คือปัจจัยด้านกระบวนการหรือระบบการบริหารจัดการของสถาบันฯ จำปา ว่าเนื่องจากการขาดการบริหารจัดการที่เป็นแบบแผน ขาดการวางแผนที่เป็นระบบ ลงมือปฏิบัติอย่างไม่จริงจัง และที่สำคัญขาดการตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผลที่มีมาตรฐาน

1.2 สภาพพึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนในภาพรวมพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.61$)

เมื่อพิจารณาในรายด้านของสภาพพึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนในภาพรวมพบว่า ด้านการพิจารณาขอบเขตที่ต้องการพัฒนา ($\bar{X} = 4.70$) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด อาจสอดคล้องกับงานวิจัยตามนโยบายการศึกษาด้านค่านิยมของรัฐบาลออสเตรเลียของ Lovat และคณะ (2009) ที่ได้ข้อสรุปผลการวิจัยที่ว่า ถ้าโรงเรียนมีการเสริมสร้างด้านค่านิยม บรรยากาศและสภาพแวดล้อมในโรงเรียนจะดีขึ้น ข้อพิพาทในโรงเรียนจะน้อยลงและจัดการได้เป็นระบบมากขึ้น ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนและครูกับบุคลากรทั้งหมดของโรงเรียนจะดีขึ้น ครูและนักเรียน นักเรียนและบุคลากรจะมีความไว้วางใจกันมากขึ้น มีความเป็นประชาธิปไตยมากขึ้นในห้องเรียน ครูฟังนักเรียนมากขึ้น นักเรียนเคารพและสุภาพกับครูมากขึ้น ครูได้รับการดูแลมากขึ้นและมีความเป็นผู้นำมากขึ้น ครูมีการพัฒนาความเป็นครูมากขึ้น ได้รับการสนับสนุนจากเพื่อนร่วมงานมากขึ้นด้วย

ส่วนสภาพพึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนในภาพรวมด้านที่มีค่าเฉลี่ยรองลงมาคือ ด้านการกำหนดผู้มีส่วนร่วมในการพัฒนา ($\bar{X} = 4.60$) อาจสอดคล้องกับแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนของ The Education Improvement Commission (EIC) (2000) ประเทศแคนาดา ซึ่งระบุว่า ในขั้นตอนการพัฒนาทั้งโรงเรียนที่มีประสิทธิผล ทุกคนภายในโรงเรียนและบุคคลที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนจะมีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนาโดยทำงานเป็นทีมและมีบทบาทเฉพาะของแต่ละคน

1.3 ผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนในภาพรวม พบว่าลำดับความต้องการจำเป็นสูงสุดคือ ด้านการมีกระบวนการบริหารที่ชัดเจน (PNI_{Modified} 0.127) ผลการวิจัยนี้แสดงการขาดกระบวนการบริหารที่ชัดเจนเป็นปัญหาที่สำคัญเร่งด่วนที่สุดที่โรงเรียนควรตั้งเป้าประสงค์ในการเสริมสร้างให้เกิดในการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน สอดคล้องกับแนวคิดของปฏิวัติคน วิวัฒนาการ (2555) ได้กล่าวถึงระบบการทำงานที่ดีนั้นควรมีขั้นตอนชัดเจน สามารถระบุเป็นขั้นตอนการทำงานมาตรฐานได้ว่ามีกี่ขั้นตอนหลัก ต้องทำกิจกรรมอะไรก่อน-หลัง สามารถทำซ้ำได้ ทบทวนตรวจสอบได้ ชัดและประเมินผลได้ สื่อสารได้เข้าใจง่าย มีข้อสงสัยน้อยที่สุด และต้องมีความทันสมัยเพื่อให้งานสามารถบรรลุได้ตามเป้าหมายสูงสุด

2. ความต้องการจำเป็นของการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนในภาพรวมจำแนกตามรายด้านของการบริหารฯ

การอภิปรายผลการวิจัยในในรายรายด้านของการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนในภาพรวมนี้ เนื่องจากตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนมีเพียง 3 ด้าน ดังนั้น เป็นการอภิปรายผลการวิจัยทั้ง 3 ด้านตามลำดับ คือ 1) การพิจารณาขอบเขตที่ต้องการพัฒนา (PNI_{Modified} 0.112) 2) การกำหนดผู้มีส่วนร่วมในการพัฒนา (PNI_{Modified} 0.115) และ 3) การมีกระบวนการบริหารที่ชัดเจน (PNI_{Modified} 0.127) ในส่วนที่มีลำดับความต้องการจำเป็นในลำดับที่ 1 และลำดับที่ 2 เท่านั้น ซึ่งเป็นความต้องการจำเป็นที่ต้องเสริมสร้างให้เกิดขึ้นในการบริหารโรงเรียนอย่างทันที ดังมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. การพิจารณาขอบเขตที่ต้องการพัฒนา

การพิจารณาขอบเขตที่ต้องการพัฒนาในการวิจัยนี้ ประกอบด้วยขอบเขตสำคัญของโรงเรียน 3 ด้าน ได้แก่ 1) การจัดทำหลักสูตร (Curriculum) 2) การจัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียน (School Environment) และ 3) การมีส่วนร่วมของพ่อแม่และผู้ปกครอง (Parental Involvement) ซึ่งเป็นสิ่งที่มีผลต่อการเสริมสร้างและปลูกฝังจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนให้เกิดขึ้นจนเป็นอุปนิสัย

สำหรับผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนในภาพรวม

แนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนด้านที่ 1 การพิจารณาขอบเขตที่ต้องการพัฒนานั้น ความต้องการจำเป็นลำดับที่ 1 คือ 1.3 การมีส่วนร่วมของพ่อแม่และผู้ปกครอง (PNI_{Modified} 0.146) และลำดับที่ 2 คือ 1.1 การจัดทำหลักสูตร (PNI_{Modified} 0.110)

1) **การมีส่วนร่วมของพ่อแม่และผู้ปกครอง** ในแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนด้านที่ 1 การพิจารณาขอบเขตที่ต้องการพัฒนานั้น พบว่า สภาพการมีส่วนร่วมของพ่อแม่และผู้ปกครองในการบริหารโรงเรียนที่ในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนในภาพรวมที่มีลำดับความต้องการจำเป็นในการเสริมสร้างให้เกิดขึ้นเป็นลำดับที่ 1 คือ โรงเรียนเชิญชวนพ่อแม่ผู้ปกครองมาเป็นอาสาสมัครในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียน (PNI_{Modified} 0.158) เนื่องจากสิ่งนี้สะท้อนถึงปัญหาด้านความสัมพันธ์ระหว่างบ้านกับโรงเรียน ซึ่งแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนของ The Education Improvement Commission (EIC) (2000) ประเทศแคนาดา ซึ่งระบุว่าไว้ว่า ในงานวิจัยทั้งหลายบอกเราว่าการมีส่วนร่วมของพ่อแม่และผู้ปกครองเป็นตัวแปรสำคัญหนึ่งในการช่วยให้เกิดความสำเร็งเพิ่มขึ้นของนักเรียนในโรงเรียน

สำหรับความต้องการจำเป็นลำดับที่ 2 ของการมีส่วนร่วมของพ่อแม่และผู้ปกครองตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนด้านที่ 1 การพิจารณาขอบเขตที่ต้องการพัฒนานั้น พบว่า สิ่งที่มีความต้องการจำเป็นในการเสริมสร้างให้เกิดขึ้น คือ โรงเรียนร่วมมือกับพ่อแม่ผู้ปกครองในการจัดหาแหล่งเรียนรู้ในชุมชนที่สามารถช่วยโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียน (PNI_{Modified} 0.153) เรื่องนี้เป็นโอกาสที่สำคัญสำหรับโรงเรียนในการระดมทรัพยากรรอบโรงเรียนเข้ามาสนับสนุนเป้าหมายการพัฒนาของโรงเรียน สอดคล้องกับแนวทางที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 (ราชกิจจานุเบกษา, 2553) ได้กำหนดไว้หมวดที่ 7 มาตรา 57 ที่ให้สถานศึกษาระดมทรัพยากรบุคคลในชุมชนให้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

2) **ด้านการจัดทำหลักสูตร**ในการบริหารโรงเรียนด้านที่ 1 การพิจารณาขอบเขตที่ต้องการพัฒนานั้น พบว่า สภาพการจัดทำหลักสูตรในการบริหารโรงเรียนที่ในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนในภาพรวมที่มีลำดับความต้องการจำเป็นในการเสริมสร้างให้เกิดขึ้นเป็นลำดับที่ 1 คือ การเคารพในเอกัตภาพ (PNI_{Modified} 0.123) สำหรับการจัดหลักสูตรที่เน้นเรื่องการเคารพในเอกัตภาพนี้จะไปสอดคล้องกับผลการวิจัยสภาพพึงประสงค์ของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนในภาพรวมที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด (4.63) แต่ไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยความต้องการจำเป็นลำดับที่ 1 ของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนในภาพรวมที่ต้องเร่งเสริมสร้างคือ คัดค้านการใช้ความรุนแรง

สำหรับความต้องการจำเป็นลำดับที่ 2 ของด้านการจัดทำหลักสูตรในการบริหารโรงเรียนด้านที่ 1 การพิจารณาขอบเขตที่ต้องการพัฒนานั้น พบว่า สิ่งที่มีความต้องการจำเป็นในการเสริมสร้างให้เกิด คือ การเชิดชูศักดิ์ของชีวิต (PNI_{Modified} 0.115) สำหรับการจัดหลักสูตรที่เน้นเรื่องการเชิดชูศักดิ์ของชีวิตนี้จะไปสอดคล้องกับผลการวิจัยความต้องการจำเป็นลำดับที่ 2 ของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนในภาพรวมที่ต้องเร่งเสริมสร้างคือ เชิดชูศักดิ์ของชีวิต

อย่างไรก็ดี ผลสรุปจากการศึกษาวิจัย พบว่า แม้สภาพปัจจุบันของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนทั้ง 5 องค์กรประกอบจะอยู่ในระดับมากที่สุดก็ตาม แต่สภาพพึงประสงค์ต่อจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนก็อยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 5 องค์กรประกอบด้วย นอกเหนือจากนี้ มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (PNI_{Modified}) ที่สูงกว่าค่าเฉลี่ยของค่าดัชนีความต้องการจำเป็นถึง 3 องค์กรประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกด้วยกัน ได้แก่ องค์กรประกอบที่ 4 คัดค้านการใช้ความรุนแรง รองลงมาคือ องค์กรประกอบที่ 1 เชิดชูศักดิ์ศรีของชีวิต และองค์กรประกอบที่ 5 นำชีวิตด้วยความรู้และปัญญา ซึ่งมีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นเท่ากัน ผู้วิจัยจึงเห็นควรให้ความสำคัญในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกทั้ง 5 องค์กรประกอบเป็นหลักสูตรสถานศึกษาที่เป็นทั้งเป็นหลักสูตรหลัก (The explicit curriculum) และเป็นหลักสูตรแฝง (Hidden/The implicit curriculum) ในการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนด้านที่ 1 การพิจารณาขอบเขตที่ต้องการพัฒนา หัวข้อการจัดทำหลักสูตร

2. การกำหนดผู้มีส่วนร่วมในการพัฒนา

การกำหนดผู้มีส่วนร่วมในการพัฒนา ในการวิจัยนี้ ประกอบด้วยทุกภาคส่วนในโรงเรียนและผู้ที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนที่มีความร่วมมือร่วมใจอย่างกระตือรือร้นในการพัฒนาโรงเรียน

สำหรับผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนในภาพรวมของการบริหารโรงเรียนด้านที่ 2 การกำหนดผู้มีส่วนร่วมในการพัฒนานั้น ลำดับที่ 1 คือ 2.2 คณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลและนิเทศการศึกษาในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนจากหน่วยงานต้นสังกัด (PNI_{Modified} 0.136) และลำดับที่ 2 คือ 2.1 คณะกรรมการกำหนดนโยบายในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนจากหน่วยงานต้นสังกัด (PNI_{Modified} 0.129) อาจเนื่องจากโรงเรียนในสังกัดของกระทรวงศึกษาธิการและสังกัดกรุงเทพมหานครซึ่งเป็นหน่วยงานของรัฐ มีความต้องการให้หน่วยงานต้นสังกัดเป็นผู้กำหนดนโยบาย

3. การมีกระบวนการบริหารที่ชัดเจน

การมีกระบวนการบริหารที่ชัดเจนในการวิจัยนี้ ประกอบด้วย ขั้นตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศ (Analyze data and information) ขั้นตอนที่ 2 การสร้างแผนงานงาน (Create a plan) ขั้นตอนที่ 3 การดำเนินการตามแผน (Implement the plan) ขั้นตอนที่ 4 การประเมินผล (Evaluate the results) และขั้นตอนที่ 5 การคงไว้ซึ่งงานที่ดี (Keep up the good work)

สำหรับผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนในภาพรวมของการบริหารโรงเรียนด้านที่ 3 การมีกระบวนการบริหารที่ชัดเจนนั้น ลำดับที่ 1 คือ 3.1 การวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศ (PNI_{Modified} 0.144) และลำดับที่ 2 คือ 3.4 การประเมินผล (PNI_{Modified} 0.137) อภิปรายดังรายละเอียดต่อไปนี้

1) ขั้นตอนที่ 1 ในกระบวนการบริหาร : การวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศ

ในการบริหารโรงเรียนด้านที่ 3 การมีกระบวนการบริหารที่ชัดเจนในขั้นตอนที่ 1 ของกระบวนการบริหาร : การวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศนั้น พบว่า สิ่งที่มีลำดับความต้องการจำเป็นในการเสริมสร้างให้เกิดเป็นลำดับที่ 1 คือ การแต่งตั้งคณะกรรมการวางแผนพัฒนาโรงเรียน (PNI_{Modified} 0.148) สอดคล้องกับแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนของ The Education Improvement Commission (EIC) (2000) ประเทศแคนาดา ซึ่งระบุว่า คณะกรรมการวางแผนพัฒนาโรงเรียนมีความสำคัญมากในการกำหนดเป้าประสงค์ที่ชัดเจนในการพัฒนาการบริหารโรงเรียน

สำหรับความต้องการจำเป็นลำดับที่ 2 ของการบริหารโรงเรียนด้านที่ 3 การมีกระบวนการบริหารที่ชัดเจนในขั้นตอนที่ 1 ของกระบวนการบริหาร : การวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศนั้น คือ ต้องทำการจัดลำดับความต้องการจำเป็น (Priority of Need) ของขอบเขตที่ต้องการพัฒนา (PNI_{Modified} 0.146) เรื่องนี้เป็นเรื่องที่สำคัญมากในการพัฒนาการบริหารโรงเรียนว่าอะไรคือสิ่งที่เราให้ความสนใจสูงสุด สอดคล้องกับสุวิมล ว่องวานิช (สุวิมล ว่องวานิช อ้างถึงใน ณชกิตธา เขาวนเข้ม ชื่น, 2554) ได้ให้ความหมายคำว่า “การประเมินความต้องการจำเป็น” ไว้ว่า การประเมินความต้องการจำเป็นนั้น เป็นการระบุสิ่งที่หรือสภาพที่ต้องการให้เกิดขึ้นจริงโดยทันที โดยการหาความแตกต่างของสภาพปัจจุบันหรือสภาพที่เกิดขึ้นจริงกับสภาพที่พึงประสงค์หรือสภาพที่ควรจะเป็น แล้วนำมาศึกษา ทำให้เกิดขึ้นจริงเป็นรูปธรรมทันที

2) ขั้นตอนที่ 4 ในกระบวนการบริหาร : การประเมินผล

ในการบริหารโรงเรียนด้านที่ 3 การมีกระบวนการบริหารที่ชัดเจนในขั้นตอนที่ 4 ของกระบวนการบริหาร : การประเมินผลนั้น พบว่า สิ่งที่มีลำดับความต้องการจำเป็นในการเสริมสร้างให้เกิดเป็นลำดับที่ 1 คือ คณะกรรมการประเมินผลมีการกำหนดกรอบระยะเวลาที่ชัดเจนและเป็นทางการในการประเมินผล (PNI_{Modified} 0.143) และลำดับที่ 2 คือ คณะกรรมการประเมินผลมีการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศที่เกิดจากแผนงานที่ทำไปแล้วทั้งหมด เพื่อใช้ในการวางแผนพัฒนาฯ ครั้งต่อไป (PNI_{Modified} 0.135) สอดคล้องกับแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนของ The Education Improvement Commission (EIC) (2000) ประเทศแคนาดา ซึ่งระบุว่าประเมินผลจำเป็นต้องกำหนดเวลาชัดเจนเพื่อให้การรวบรวมข้อมูลสารสนเทศสามารถทำได้ครบถ้วน และแจ้งผลการประเมินให้กับคณะกรรมการวางแผนพัฒนาโรงเรียนต่อไป

3. ข้อเสนอแนะของการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน

ในการวิจัยครั้งนี้ มีข้อคำถามปลายเปิดจำนวน 1 ข้อเพื่อขอข้อเสนอแนะในการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนจากผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ และครูจากโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างจำนวน 271 โรงเรียนเพื่อประกอบการจัดทำแนวทางการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน มีผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 202 คน มีข้อคิดเห็นจำนวน 546 ความคิดเห็น จำแนกได้ 14 ข้อ จากผลการวิจัยมีประเด็นที่จะอภิปราย ดังต่อไปนี้

1) ข้อเสนอแนะ 5 อันดับแรกในการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนโดยแยกสังกัด พบว่า ควรเป็นนโยบายของโรงเรียน (N = 68) ผู้อำนวยการโรงเรียนควรเป็นตัวอย่างที่ดี เป็นนักพัฒนา (N = 58) ครู-บุคลากรควรพัฒนาเป็นตัวอย่างที่ดี (N = 55) ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมด้วยเป้าหมายเดียวกัน (N = 54) และควรจัดกิจกรรมให้นักเรียนอย่างต่อเนื่อง (N = 50) จะเห็นได้ว่าผู้ให้ข้อเสนอแนะเน้นการให้บุคลากรทางการศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนเป็นแบบอย่างในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียน สอดคล้องกับ The Education Improvement Commission (EIC) (2000) ประเทศแคนาดา ซึ่งมีกระบวนการการพัฒนาทั้งโรงเรียน คือพิจารณาขอบเขตที่ต้องการพัฒนา มีการให้ความสำคัญการมีส่วนร่วมของพ่อแม่และผู้ปกครอง 2) การกำหนดผู้มีส่วนร่วมในการ

พัฒนา ประกอบด้วย บุคลากรทางการศึกษาจากต้นสังกัด บุคลากรทางการศึกษาภายในโรงเรียน พ่อแม่ผู้ปกครอง ชุมชน และนักเรียน

5.2.4 แนวทางการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน

จากผลการวิจัยมีประเด็นที่จะอภิปรายแบ่งออกเป็น 4 ส่วน ดังต่อไปนี้

1. แนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน

การพิจารณาเลือกประยุกต์ใช้แนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนของ The Education Improvement Commission (EIC) (2000) ประเทศแคนาดา ซึ่งมีกระบวนการการพัฒนาทั้งโรงเรียน คือ 1) การพิจารณาขอบเขตที่ต้องการพัฒนา 2) การกำหนดผู้มีส่วนร่วมในการพัฒนา 3) การวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศ 4) การสร้างแผนงาน 5) การดำเนินการตามแผน 6) การประเมินผล และ 7) การคงไว้ซึ่งงานที่ดี นั้น โดยได้ปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมกับบริบทการบริหารโรงเรียนไทย โดยการจัดหมวดหมู่ตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ เป็น 1) การพิจารณาขอบเขตที่ต้องการพัฒนา 2) การกำหนดผู้มีส่วนร่วมในการพัฒนา และ 3) กระบวนการบริหารที่ชัดเจน

2. ขั้นตอนการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน

แนวทางการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน ฉบับสมบูรณ์ ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 การเตรียมความพร้อมในการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน สอดคล้องกับแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนของ The Education Improvement Commission (EIC) (2000) ประเทศแคนาดาที่คำนึงถึงการให้ความรู้ สร้างความเข้าใจในบทบาทและกระบวนการบริหารที่จะเกิดขึ้นแก่ผู้มีส่วนร่วมในการพัฒนาโรงเรียน ในขั้นตอนที่ 2 การดำเนินงาน การประเมินผลตามแผนงาน และการปรับเปลี่ยนค่านิยมหลักของโรงเรียน สอดคล้องกับ (doublepine, 2556) ที่กล่าวว่า ค่านิยมหลัก (Core Value) หมายถึง ความเชื่อหลักที่ดั่งามหรือค่านิยมและทัศนคติอันดีงามขององค์กร เป็นสิ่งที่กำกับพฤติกรรมการแสดงออกถึงคุณลักษณะพึงประสงค์และบรรทัดฐานของการอยู่ร่วมกันอย่างเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน และสามารถสะท้อนบุคลิกลักษณะพิเศษเมื่อปฏิสัมพันธ์กับภายนอกองค์กร และ ขั้นตอนที่ 3 การติดตามแผนงานอย่างต่อเนื่องและการกำหนดเป้าประสงค์ใหม่ มีความ

สอดคล้องกับกระบวนการบริหารของแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนของ The Education Improvement Commission (EIC) (2000) ประเทศแคนาดา

3. **เงื่อนไขความสำเร็จ**ของการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน มี 3 ประการคือ

- 1) ค้นหาสิ่งที่ต้องพัฒนาใน 3 ขอบเขตของโรงเรียน
- 2) อาศัยความร่วมมือร่วมใจอย่างกระตือรือร้นของทุกภาคส่วน
- 3) มีกระบวนการบริหารที่ชัดเจน

สอดคล้องกับแนวทางการจัดการศึกษาของโรงเรียนโซกะ: SOKA Schools (SOKA Gakuen Educational Foundation, 2009) การศึกษาอ็อกแฟม (Oxfam Education, 2006) โรงเรียนโดยรัฐบาลประเทศออสเตรเลีย: Schools by Australian Government (Curriculum Corporation, 2008) และ ทีชยูนิเซฟ โดยกองทุนสหรัฐอเมริกาเพื่อองค์การยูนิเซฟ: Teach UNICEF, U.S. fund for UNICEF (2015b) และแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนของ The Education Improvement Commission (EIC) (2000) ประเทศแคนาดา ที่ให้ความสำคัญในการสร้างบรรยากาศให้เกิดขึ้นทุกขอบเขตสำคัญของโรงเรียน การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนอย่างมีกระบวนการที่ชัดเจน

5.3 ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะ แบ่งออกเป็น 3 ส่วนคือ 1) ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ 2) ข้อเสนอเชิงนโยบาย และ 3) ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ดังรายละเอียดต่อไปนี้

5.3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1) ผู้อำนวยการโรงเรียนควรกำหนดให้การบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนเป็นนโยบายของโรงเรียน

สืบเนื่องจาก ผลการจำแนกข้อเสนอแนะของการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนจากตอนที่ 4 ของแบบสอบถามที่เป็นคำถามปลายเปิด พบว่า ข้อเสนอแนะอันดับที่สูงสุดคือ เห็นควรให้การบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนเป็นนโยบายของโรงเรียน

2) ผู้อำนวยการโรงเรียนควรเป็นผู้นำหลักในการดำเนินการขับเคลื่อนการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน

สืบเนื่องจาก ผลการจำแนกข้อเสนอแนะของการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนจากตอนที่ 4 ของแบบสอบถามที่เป็นคำถามปลายเปิด พบว่า อันดับสูงเป็นอันดับ 2 ของข้อเสนอแนะคือ ผู้อำนวยการโรงเรียนควรเป็นตัวอย่งที่ดีของการใช้จิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกและควรเป็นนักพัฒนาสอดคล้องกับแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนที่ระบุว่าผู้อำนวยการโรงเรียนเป็นกุญแจสำคัญของการขับเคลื่อนสู่การดำเนินงานการพัฒนาการบริหารโรงเรียนจนสำเร็จ โดยแสดงภาวะผู้นำในการสื่อสารการประสานงาน ฉลองความสำเร็จแม้จะสำเร็จเพียงเล็กน้อยและการพัฒนาวิชาชีพของครูและบุคลากรทางการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนของ The Education Improvement Commission (EIC) (2000) ประเทศแคนาดา ที่ระบุว่าผู้อำนวยการโรงเรียนคือบุคคลที่สำคัญที่สุดในการพัฒนาโรงเรียน

3) ผู้อำนวยการโรงเรียนควรสร้างความเข้าใจแก่ครูและบุคลากรทางการศึกษา พ่อแม่และผู้ปกครอง และชุมชนใกล้เคียงที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน เพื่อให้ในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนสามารถเกิดเป็นวัฒนธรรมของโรงเรียน บ้านและชุมชน

สืบเนื่องจาก ผลการจำแนกข้อเสนอแนะของการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนจากตอนที่ 4 ของแบบสอบถามที่เป็นคำถามปลายเปิด พบว่าได้ระบุผู้อำนวยการโรงเรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษา และพ่อแม่ผู้ปกครองควรเป็นตัวอย่งที่ดีของการมีจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกนอกเหนือจากนั้น เพื่อให้สถานศึกษาสามารถปฏิบัติหน้าที่ในการส่งเสริมความเข้มแข็งของพ่อแม่และผู้ปกครอง รวมถึงชุมชน (ราชกิจจานุเบกษา, 2553)

4) ผู้อำนวยการโรงเรียนควรสร้างกระบวนการบริหารที่ชัดเจนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน เพื่อให้ผลสัมฤทธิ์สูงขึ้นและสร้างความเป็นไปได้ได้มากยิ่งขึ้น

สืบเนื่องจาก ผลการวิจัยพบว่า ความต้องการจำเป็นของการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนในภาพรวมพบว่า การมีกระบวนการบริหารที่ชัดเจน มีลำดับความต้องการจำเป็นสูงที่สุด

5) ผู้อำนวยการโรงเรียนควรพิจารณาสร้างความเข้มแข็งยิ่งขึ้นของขอบเขตของโรงเรียนด้านการจัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียน การจัดหลักสูตร และการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง

สืบเนื่องจาก ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนด้านการพิจารณาขอบเขตที่ต้องการพัฒนา มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด

6) ผู้อำนวยการโรงเรียนควรจัดให้มีนโยบายการป้องปรามการกลั่นแกล้งและการใช้ความรุนแรงในโรงเรียน

สืบเนื่องจาก ผลการวิจัยพบว่า ความต้องการจำเป็นของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนในภาพรวม พบว่า องค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก องค์ประกอบที่ 4 คัดค้านการใช้ความรุนแรง มีลำดับความต้องการจำเป็นสูงที่สุด

7) ผู้อำนวยการโรงเรียนควรส่งเสริมองค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก องค์ประกอบที่ 2 เคารพในเอกัตภาพ และองค์ประกอบที่ 3 ถักทอมิตรภาพที่ยั่งยืนให้โดดเด่นขึ้น

สืบเนื่องจาก ผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก องค์ประกอบที่ 2 เคารพในเอกัตภาพ และองค์ประกอบที่ 3 ถักทอมิตรภาพที่ยั่งยืน มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดในสภาพปัจจุบันของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนในภาพรวม ซึ่งถือเป็นจุดแข็งของนักเรียน

8) ผู้อำนวยการโรงเรียน ครูและบุคลากร รวมถึงพ่อแม่และผู้ปกครองซึ่งเป็นสิ่งแวดล้อมสำคัญของนักเรียนควรส่งเสริมให้นักเรียนได้หมั่นใช้กระบวนการ เรียน-คิด-ทำ (Learn-Think-Act) และสร้างมโนทัศน์ของการคิดระดับโลกและแสดงออกในระดับท้องถิ่น (Think globally and Act locally) ในการเรียนรู้ทุกอย่าง

สืบเนื่องจาก ผลจากการศึกษาแนวคิดจากสถาบันการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกในบทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สถาบันการศึกษา ด้านการศึกษาเพื่อความเป็นพลเมืองโลกต่างใช้มโนทัศน์ของการคิดระดับโลกและแสดงออกในระดับท้องถิ่น (Think globally and Act locally) และส่งเสริมให้นักเรียนใช้กระบวนการ เรียน-คิด-ทำ (Learn-Think-Act) ในทุกๆ การเรียนรู้ เนื่องจากการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกเป็นเรื่องของการสร้างวิถีชีวิตผ่านความเชื่อและการลงมือปฏิบัติ

9) โรงเรียนควรปรับกิจกรรมประจำปีของโรงเรียน เช่น งานกีฬา งานวิชาการ และงานวัฒนธรรมต่างๆ ให้ได้สะท้อนถึงการใช้จิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกอย่างเป็นธรรมชาติ โดย

กระบวนการ เรียน-คิด-ทำ (Learn-Think-Act) และสร้างมโนทัศน์ของการคิดระดับโลกและแสดงออกในระดับท้องถิ่น (Think globally and Act locally)

สืบเนื่องจาก ผลการค้นคว้าข้อมูลของการจัดการศึกษาเพื่อความเป็นพลเมืองโลก ในบทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สถาบันการศึกษาทางการศึกษาเพื่อความเป็นพลเมืองโลก จะพยายามสร้างเวทีที่นักเรียน ครูและบุคลากรได้บริหารความเข้าใจในจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกสู่การปฏิบัติ ผ่านปฏิสัมพันธ์ สร้างความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์ พร้อมกับให้นักเรียนได้สร้างเป้าหมายที่จะดีแตกจุดอ่อนของตนเองในแต่ละกิจกรรม

10) โรงเรียนควรจัดทำคู่มือที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก พร้อมรายละเอียดอย่างชัดเจนและทำความเข้าใจแก่ทุกคนทุกภาคส่วน เพื่อให้ทั้งโรงเรียนและผู้ที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียน ครูใหม่ นักเรียนใหม่ ครอบครัวใหม่ที่เข้ามาเป็นสมาชิกในโรงเรียน สามารถเรียนรู้ได้อย่างเข้าใจและปฏิบัติร่วมได้โดยเร็ว

สืบเนื่องจาก ผลการค้นคว้าข้อมูลของวิธีการสอนจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก ในบทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า การเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกต้องอาศัยความเข้าใจร่วมกันทุกภาคส่วน

11) ผู้อำนวยการโรงเรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษาควรเปลี่ยนวิธีคิดวิธีมองที่มีนักเรียนเป็นศูนย์กลาง (Student centered) อย่างแท้จริง

สืบเนื่องจาก ผลการค้นคว้าข้อมูลของวิธีการสอนจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก ในบทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า ยามใดที่นักเรียนไม่ได้เป็นไปตามเป้าหมายของการศึกษา ครูจะเพียรพยายามที่จะเปิดหนทางให้นักเรียนก้าวออกจากจุดอับของตนเองครูมีหน้าที่ส่งเสริมให้นักเรียนสามารถเติบโตตามรูปแบบเฉพาะของตัวนักเรียนเองจนสามารถสร้างคุณค่าแก่ตนเองและผู้อื่นได้ในที่สุด

12) โรงเรียนควรปรับเปลี่ยนวิธีวัดและประเมินผลสภาพจิตสำนึกพลเมืองโลกของนักเรียนด้วยวิธีประเมินผลแบบการประเมินภาคปฏิบัติที่สอดคล้องกับการสอนที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ

สืบเนื่องจาก การปลูกฝังจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกเป็นกระบวนการที่ละเอียดอ่อนและใช้เวลา โรงเรียนจึงควรจัดทำระบบการเก็บข้อมูลและประเมินผลอย่างต่อเนื่อง เช่น เก็บข้อมูลผ่านการสังเกตของครู (Teacher observation) รายงานของนักเรียนเอง (Student self-reporting) เช่น การทำแบบประเมินตนเอง เขียนเรียงความหรือบทความความประทับใจที่สะท้อนหัวข้อของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก เขียนความตั้งใจส่วนตัวที่เปิดเผยได้ เขียนหรือเล่าบันทึก

ประจำวัน การรายงานการตอบสนองของนักเรียนสถานการณ์ต่างๆ (Student response to particular scenarios) โดยครู เป็นต้น ทำการวิเคราะห์ ประเมินผลและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เป็นต้น ซึ่งครูผู้วัดและประเมินจำเป็นต้องเป็นครูที่ใช้จิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกด้วย (Lovell, 2006; โรงเรียนอนุธรรมานุสรณ์)

13) เมื่อโรงเรียนที่มีการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนประสบความสำเร็จในการพัฒนา หน่วยงานต้นสังกัด ควรยกย่องผลงานที่เป็นเลิศหรือวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best practice) ของโรงเรียนสู่สาธารณะในหลากหลายช่องทาง เช่น การประกาศ เป็นต้น

สืบเนื่องจาก ตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนในงานวิจัยนี้และแนวทางการพัฒนาโรงเรียนของ The Education Improvement Commission (EIC) (2000) ประเทศแคนาดา ล้วนให้ความสำคัญกับการคงไว้ซึ่งงานที่ดีด้วยการฉลอง ในที่นี้หมายถึง การชื่นชมในความสำเร็จตามแผน และการทำงานหนักของทีมงาน รวมถึงการเผยแพร่ผลการพัฒนาการบริหารโรงเรียนสู่สาธารณะ

5.3.2 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

กระทรวงศึกษาธิการ และสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร

1) ควรพิจารณาศึกษางานวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน เพื่อกำหนดนโยบายในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียน

2) ควรนำผลการทดลองใช้จริงมาปรับปรุงแก้ไขเพื่อเป็นต้นแบบแนวทางการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนแก่นักเรียนทั่วประเทศ

สืบเนื่องจาก 1) และ 2) เป็นความคาดหวังของกระทรวงศึกษาธิการที่ต้องการใช้การศึกษาเพื่อความเป็นพลเมืองโลกเป็นกรอบแนวคิดทางการศึกษาที่มุ่งหมายให้การศึกษาแก่คนทุกช่วงวัย ได้ตระหนักถึงคุณค่า มีทัศนคติที่ถูกต้อง มีความรู้ความเข้าใจและมีทักษะอยู่บนหลักการของการเคารพสิทธิมนุษยชน ความยุติธรรมทางสังคม ความเท่าเทียมกัน การเคารพในความแตกต่างหลากหลายและการพัฒนาที่ยั่งยืน มุ่งหมายให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบต่อความเป็นพลเมืองโลก รู้สึกเป็นเจ้าของสังคมที่ต้องรับผิดชอบร่วมกัน มีความเห็นอกเห็นใจกัน จึงได้เสนอว่าควรให้ความสำคัญ

กับการจัดหลักสูตรการศึกษาเพื่อความเป็นพลเมืองโลกทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย เพื่อส่งเสริมค่านิยมและพฤติกรรมทางสังคมที่เน้นความน้ำหนึ่งใจเดียวกัน ความรับผิดชอบต่อสังคมของพลเมือง

3) ควรมีนโยบายจัดทำแผนงานป้องกันปรามการกลั่นแกล้งและการใช้ความรุนแรงในโรงเรียน

สืบเนื่องจาก ผลการวิจัยพบว่า ความต้องการจำเป็นของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนในภาพรวม พบว่า องค์ประกอบที่ 4 คัดค้านการใช้ความรุนแรง มีลำดับความต้องการจำเป็นสูงสุด

4) ควรให้การสนับสนุนทุกรูปแบบแก่โรงเรียนที่ปรารถนาจะทดลองใช้แนวทางการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนตามงานวิจัยครั้งนี้

สืบเนื่องจากผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนตามงานวิจัยครั้งนี้ ได้ผ่านการประเมินจากผู้ทรงคุณวุฒิที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา การบริหารโรงเรียนและครูรวมจำนวน 9 ท่านว่าเหมาะสมและมีความเป็นไปได้ในการนำแนวทางนี้มาใช้งาน

5) ควรร่วมกันปรับปรุงหนังสือบทสนทนาเยาวชนสำหรับผู้เป็นกำลังสำคัญของศตวรรษที่ 21 (ไดซาคุ อิเคดะ, 2548) ให้เป็นหนังสือคู่มือครู-นักเรียนเกี่ยวกับการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนและบุคลากรทางการศึกษา

สืบเนื่องจาก หนังสือที่เป็นภาษาไทยที่เกี่ยวข้องกับจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกมีน้อยมาก ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าผ่านหนังสือเล่มนี้ ซึ่งมีเนื้อหาของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกจำนวนมาก ต้นฉบับเป็นภาษาญี่ปุ่นของ Daisaku Ikeda ผู้ก่อตั้งระบบการศึกษาโซกะ (SOKA Education) เป็นบทสนทนาที่อ่านเข้าใจง่าย และเต็มไปด้วยแรงบันดาลใจ ซึ่งสุภาวดี หาญเมธี (2549) ได้เคยอ่านและกล่าวถึงหนังสือเล่มนี้กับผู้วิจัยไว้ว่า เป็นหนังสือที่ดีมาก มีความคิดมุมมองที่คมและน่าจะไปเผยแพร่ต่อให้มากๆ เด็กๆ ของโลกเราจะได้มีแนวทางที่ตีงามในการดูแลชีวิตให้เติบโตไป เป็นหนังสือที่ได้ถูกแปลเป็นหลายภาษา

5.3.3 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรมีการศึกษาวิจัยและการพัฒนาโดยนำแนวทางการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนนี้ไปทดลองใช้จริงในโรงเรียนของเขตกรุงเทพมหานคร

สืบเนื่องจาก การวิจัยในครั้งนี่ยังไม่เป็นการวิจัยและการพัฒนา (Research and Development)

2) ควรมีการศึกษาวิจัยเรื่อง หลักสูตรจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกศึกษาตามองค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกในงานวิจัยนี้

สืบเนื่องจาก ขอบเขตสำคัญของโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกในรูปแบบของหลักสูตรสถานศึกษาหรือหลักสูตรแกนกลาง และหลักสูตรแฝง (หน้า238-239) ซึ่งยังไม่มีปรากฏในระบบการศึกษาไทย ถ้าต้นสังกัดหรือนักวิจัยสามารถศึกษาค้นคว้าจนเป็นหลักสูตรพื้นฐาน จะเป็นประโยชน์ในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกให้กับนักเรียนและสังคมได้เร็วขึ้น

3) ควรมีการศึกษาวิจัยเรื่อง การวัดและประเมินผลการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกตามแนวคิดการศึกษามนุษยนิยม

สืบเนื่องจาก ผลการศึกษาค้นคว้าข้อมูลและแนวคิดพบว่าไม่ควรใช้วิธีการวัดและประเมินผลแบบเดียวกับการวัดและประเมินผลด้านความรู้ด้าน เนื่องจากเป็นเรื่องของพฤติกรรม การแสดงออกจนเป็นอุปนิสัย และเป็นเรื่องของการสร้างความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ขึ้น จึงควรใช้แนวคิดมนุษยนิยมเป็นฐาน

4) ควรมีการศึกษาวิจัยเรื่อง แนวทางในการลดความรุนแรงในโรงเรียน

สืบเนื่องจาก ผลการวิจัยพบว่า ความต้องการจำเป็นของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนในภาพรวม พบว่า องค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกองค์ประกอบที่ 4 คัดค้านการใช้ความรุนแรง มีลำดับความต้องการจำเป็นสูงสุด

5) ควรมีการศึกษาวิจัยเรื่อง รูปแบบการจัดกิจกรรมในโรงเรียนที่สะท้อนการใช้จิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียน

เนื่องจาก กิจกรรมในโรงเรียนจะเป็นเวทีสำคัญที่นักเรียนจะสามารถออกถึงตัวตนของตนเอง ดังนั้น ถ้ากิจกรรมมีการวางแนวคิดชัดเจนที่มีจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกเป็นฐาน จะสร้างความมั่นใจและกลายเป็นอุปนิสัยของนักเรียนได้

6) ควรมีการศึกษาวิจัยเรื่อง การวิจัยและการพัฒนาแนวทางการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนของนักเรียนระดับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษา

สืบเนื่องจาก องค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกในการวิจัยครั้งนี้เป็น ค่านิยม ทศนคติและการประพฤติตนที่ใช้ได้กับทุกเพศทุกวัย

ภาคผนวก

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ภาคผนวก ก (1) รายนามผู้ทรงคุณวุฒิในการประเมินกรอบแนวคิดในการวิจัย

1. ศาสตราจารย์ ดร.ชัยวัฒน์ สถาอานันท์	กิตติยาจารย์แห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ สาขา
สังคมศาสตร์ อาจารย์ประจำสาขาวิชาการเมือง
การปกครอง คณะรัฐศาสตร์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
2. ดร.พิเชฐ โพธิ์ภักดี	รองผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
กรุงเทพมหานคร (สพป.กทม.) สำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.)
กระทรวงศึกษาธิการ
3. ดร.ภารดี คำมา	ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดชนะสงคราม
สังกัด สพป.กทม. สำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) กระทรวงศึกษาธิการ
4. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เฟื่องอรุณ ปรีดีติลล	ผู้อำนวยการศูนย์บรรณสารสนเทศทางการศึกษา
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
5. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อรรถพล อนันตวรสกุล	อาจารย์ประจำสาขาวิชาการสอนสังคมศึกษา
ภาควิชาหลักสูตร และการสอน คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ก (2) รายนามผู้ทรงคุณวุฒิในการประเมินเครื่องมือในการวิจัย (แบบสอบถาม)

ด้านองค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก

1. อาจารย์ ดร.เพียงเพ็ญ จิรัชัย	อาจารย์ประจำภาควิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี มหาวิทยาลัย
เทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี
2. คุณสุภาวดี หาญเมธี	ประธานสถาบัน RLG (Raklue Learning Group)
5. อาจารย์ จงรัชต์ แยมยุบล	ครูชำนาญการพิเศษ หัวหน้าฝ่ายบริหารวิชาการ
โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย สังกัด สพม.1
กระทรวงศึกษาธิการ

ด้านแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน

2. ดร.ภารตี คำมา	ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดชนะสงคราม
สังกัด สพป.กทม. กระทรวงศึกษาธิการ
3. ดร.กาญจน์วรินทร์ ผลอนันต์	School Director, St. Andrews International
School, Bangkok

ภาคผนวก ก (3) รายนามผู้ทรงคุณวุฒิในการประเมินแนวทาง

สังกัด สพฐ.

1. คุณธนารัตน์ สมคณเณ รองผู้อำนวยการสำนักเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต1
กระทรวงศึกษาธิการ
2. ดร.ภารตี คำมา ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดชนะสงคราม สังกัด สพป.กทม.
กระทรวงศึกษาธิการ
3. อาจารย์ศิรินาถ อุดมถิรพันธุ์ ครู กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
โรงเรียนสตรีวัดมหาพฤฒาราม สังกัด สพม.2
กระทรวงศึกษาธิการ

สังกัด กทม.

1. คุณสุวิชา พันธุ์บุญปลูก ช่วยราชการผู้อำนวยการโรงเรียนวัดม่วงแค สังกัดสำนัก
การศึกษา กรุงเทพมหานคร
2. คุณอนุกุล บุญทาทอง รองผู้อำนวยการโรงเรียนฉิมพลี สังกัดสำนักการศึกษา
กรุงเทพมหานคร
3. อาจารย์อนงรัตน์ ลือชาวิริยะ ครูชำนาญการ โรงเรียนวัดช่องนนทรี สังกัดสำนัก
การศึกษา กรุงเทพมหานคร

สังกัด สช.

1. คุณสุสมัย สัจจานุรักษ์ ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายนโยบายและวางแผน โรงเรียนพระ
แม่มาลี สังกัด สช. กระทรวงศึกษาธิการ
2. คุณอุริทัต ชัยวัฒนกุล รองหัวหน้าช่วงชั้น ฝ่ายมัธยม โรงเรียนเพลินพัฒนา สังกัด
สช. กระทรวงศึกษาธิการ
3. คุณสิติมา มุรธาทิพย์ ประธานสภาครอบครัวเพลินพัฒนา โรงเรียนเพลินพัฒนา

ภาคผนวก ข (1) แบบประเมินกรอบแนวคิด

แบบประเมิน

ความเหมาะสมขององค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก
ตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนในบริบทสังคมไทย

คำชี้แจง

แบบประเมินฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของงานวิจัยเรื่อง **แนวทางการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน** ของการศึกษาในหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (เอกสารประกอบหมายเลข 1) โดยแบบประเมินฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสอบถามความคิดเห็นของท่านเกี่ยวกับความเหมาะสมในการใช้องค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนในบริบทสังคมไทย

แบบประเมินฉบับนี้แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบประเมิน

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับองค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียน

ผู้วิจัยใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตอบแบบประเมินฉบับนี้ตามความเป็นจริงและความต้องการที่แท้จริงของท่านโดยโปรดพิจารณาตาม **เอกสารประกอบหมายเลข 2 คำนิยามขององค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก** ประกอบการพิจารณา และผู้วิจัยจะนำข้อมูลที่ได้จากแบบประเมินครั้งนี้มาวิเคราะห์และนำไปพัฒนากรอบแนวคิดในการวิจัยในขั้นต่อไป เพื่อประโยชน์สูงสุดต่อการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน และข้อมูลที่ท่านตอบจะไม่ส่งผลกระทบต่อปฏิบัติงานในหน้าที่ของท่าน โดยผู้วิจัยขออนุญาตมารับแบบประเมินนี้กลับด้วยตนเองภายในวันศุกร์ที่ 8 มกราคม 2559 ถ้าท่านมีคำถามใดๆ โปรดติดต่อผู้วิจัยที่หมายเลขโทรศัพท์ 081-6491511

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงในความอนุเคราะห์ของท่านมา ณ โอกาสนี้

นางสุนีย์ บันโนะ
นิสิตระดับมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
23 ธันวาคม 2558

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบประเมิน

- 1.1 ชื่อ-สกุล.....
- 1.2 วุฒิการศึกษาสูงสุด
ปริญญา..... สาขา.....
- 1.3 ตำแหน่งในการปฏิบัติงานปัจจุบัน.....
- 1.4 เบอร์โทรศัพท์ที่สะดวกในการติดต่อกลับ.....

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับองค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียน

คำชี้แจง ตามความคิดเห็นของท่าน ท่านคิดว่าองค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียน 5 องค์ประกอบ (ตามเอกสารประกอบหมายเลข 2) มีความเหมาะสมในบริบทสังคมไทยหรือไม่ โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องเหมาะสมหรือไม่เหมาะสม และโปรดให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

องค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม
องค์ประกอบที่ 1 เชิดชูศักดิ์ศรีของชีวิต (Uphold the dignity of life)		
ข้อเสนอแนะ		
.....		
.....		
.....		
1.1 ความเมตตา กรุณา (Compassion)		
ข้อเสนอแนะ		
.....		
.....		
.....		
1.2 สติปัญญา (Wisdom)		
ข้อเสนอแนะ		
.....		
.....		
.....		
1.3 ความกล้าหาญ (Courage)		
ข้อเสนอแนะ		
.....		
.....		
.....		

องค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม
องค์ประกอบที่ 2 เคารพในเอกลักษณ์ (Respect individuality)		
ข้อเสนอแนะ		
.....		
.....		
.....		
2.1 เคารพในภาระหน้าที่เฉพาะบุคคล (Singular mission)		
ข้อเสนอแนะ		
.....		
.....		
.....		
2.2 เคารพในคุณลักษณะเฉพาะ (Individuality)		
ข้อเสนอแนะ		
.....		
.....		
.....		
2.3 เคารพในวิถีการดำเนินชีวิต (Way of living)		
ข้อเสนอแนะ		
.....		
.....		
.....		
องค์ประกอบที่ 3 ถักทอมิตรภาพที่ยั่งยืน (Build bonds of lasting friendship)		
ข้อเสนอแนะ		
.....		
.....		
.....		
3.1 มีความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน (Solidarity)		
ข้อเสนอแนะ		
.....		
.....		
.....		

องค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม
องค์ประกอบที่ 5 นำชีวิตด้วยความรู้และสติปัญญา (Lead a life based on both knowledge and wisdom)		
ข้อเสนอแนะ		
.....		
.....		
5.1 มีความตระหนักในวัตถุประสงค์ (An overarching sense of purpose)		
ข้อเสนอแนะ		
.....		
.....		
5.2 มีความสำนึกรับผิดชอบอย่างเต็มที่ (A powerful sense of responsibility)		
ข้อเสนอแนะ		
.....		
.....		
5.3 มีความปรารถนาอันแรงกล้าที่จะอุทิศตนเพื่อความผาสุกของมนุษยชาติและโลก (The compassionate desire to contribute to the welfare of humankind and the world)		
ข้อเสนอแนะ		
.....		
.....		

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

เอกสารประกอบหมายเลข 2

กรอบแนวคิดในการวิจัย

คำนิยามขององค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก

จิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก หมายถึง สภาวะที่นักเรียนมีค่านิยมและทัศนคติที่ถูกต้องและเป็นสากล ตระหนักถึงคุณค่า เข้าใจตนเองและให้การยอมรับบุคคลอื่น อันประกอบด้วย 5 องค์ประกอบคือ 1) เชิดชูศักดิ์ศรีของชีวิต 2) เคารพในเอกลักษณ์ภาพ 3) ถักทอมิตรภาพที่ยั่งยืน 4) คัดค้านการใช้ความรุนแรง และ 5) นำชีวิตด้วยความรู้และสติปัญญา

ที่	องค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก	คำนิยาม
1	เชิดชูศักดิ์ศรีของชีวิต (Uphold the dignity of life)	หมายถึง สภาวะที่นักเรียนมีความเมตตากรุณาที่จะไม่ทอดทิ้งผู้อื่นให้ทุกข์ตามลำพัง มีสติปัญญาที่จะเข้าใจหลักเหตุและผล รวมถึงความเสมอภาคและความเป็นไปได้ของชีวิตที่ไร้ขอบเขตจำกัด และมีความกล้าหาญในการทำให้ความแตกต่างกลายเป็นแรงผลักดันในการยกระดับชีวิตของตนเอง
	1.1 ความเมตตากรุณา (Compassion)	หมายถึง สภาวะที่นักเรียนไม่ทอดทิ้งผู้อื่นให้ทุกข์ตามลำพังและตั้งใจจะร่วมทุกข์ร่วมสุขกับเขาจนกว่าเขาจะสามารถลุกขึ้นมาอีกครั้งหนึ่งและสามารถตระหนักถึงในศักยภาพของตนเอง
	1.2 สติปัญญา (Wisdom)	หมายถึง สภาวะที่นักเรียนเข้าใจหลักเหตุและผล เชื่อมั่นและส่งเสริมความเสมอภาคและความเป็นไปได้ของชีวิตที่ไร้ขอบเขตจำกัด
	1.3 ความกล้าหาญ (Courage)	หมายถึง สภาวะที่นักเรียนไม่กลัวหรือปฏิเสธความหลากหลายและความแตกต่าง สามารถใช้เป็นแรงผลักดันในการยกระดับชีวิตของตนเอง พยายามปกป้องและให้ความสำคัญกับความหลากหลายที่เกิดขึ้น
2	เคารพในเอกลักษณ์ภาพ (Respect individuality)	หมายถึง สภาวะที่นักเรียนมีความเคารพและปกป้องคุณลักษณะเฉพาะของผู้อื่น อันได้แก่ เคารพในภาระหน้าที่เฉพาะบุคคล เคารพในคุณลักษณะเฉพาะ และเคารพในวิถีการดำเนินชีวิต
	2.1 เคารพในภาระหน้าที่เฉพาะบุคคล (Singular mission)	หมายถึง การยอมรับและให้ความสำคัญกับภาระหน้าที่และความรับผิดชอบของผู้อื่นซึ่งอาจแตกต่างจากตน
	2.2 เคารพในคุณลักษณะเฉพาะ (Individuality)	หมายถึง การยอมรับและให้ความสำคัญกับคุณลักษณะ นิสัย สถานภาพ รูปลักษณ์ และเอกลักษณ์ของผู้อื่นซึ่งอาจแตกต่างจากตน
	2.3 เคารพในวิถีการดำเนินชีวิต (Way of living)	หมายถึง การยอมรับและให้ความสำคัญกับวิถีการกินการอยู่ ความเชื่อ ศาสนา วัฒนธรรม และประเพณีของผู้อื่นซึ่งอาจแตกต่างจากตน
3	ถักทอมิตรภาพที่ยั่งยืน (Build bonds of lasting friendship)	หมายถึง สภาวะที่นักเรียนให้ความสำคัญในการสร้างมิตรภาพเชิงสร้างสรรค์ด้วยความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันกับผู้อื่น สามารถพัฒนาตนเองด้วยการปฏิบัติชีวิตมนุษย์ของตนเองและพัฒนาตนเองเป็นบุคคลที่สามารถยืนหยัดแต่เพียงผู้เดียวได้

ที่	องค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก	คำนิยาม
	3.1 มีความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน (Solidarity)	หมายถึง สภาวะที่นักเรียนสามารถสร้างมิตรภาพเชิงสร้างสรรค์กับผู้อื่นและรักษามิตรภาพนั้นไว้ได้อย่างเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน
	3.2 มีการปฏิวัติชีวิตมนุษย์ (Human Revolution)	หมายถึง สภาวะที่นักเรียนมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงทั้งกาย วาจาและใจของตนเองโดยสมัครใจ เพื่อให้ตนเองสามารถแสดงศักยภาพเชิงบวกและความเป็นมนุษย์ของตนเองออกมาได้
	3.3 สามารถยืนหยัดแต่เพียงผู้เดียว (Stand-alone spirit)	หมายถึง สภาวะที่นักเรียนเป็นบุคคลที่สามารถยืนหยัดได้ด้วยตนเอง มีจุดยืนที่ชัดเจน มีหลักการ มีความเชื่อมั่น มีความมุ่งมั่น และทำทุกสิ่งด้วยความเพียรพยายามอย่างไม่ลดละและทำจนถึงที่สุด
4	คัดค้านการใช้ความรุนแรง (Oppose violence)	หมายถึง สภาวะที่นักเรียนเข้าใจในความหมายของความรุนแรงทางกายภาพและความรุนแรงแฝงโดยไม่ประพฤตินหรือเป็นเหตุให้เกิดความรุนแรงเหล่านั้น อีกทั้งมีความกล้าหาญในการคัดค้านการใช้ความรุนแรงโดยการไม่มองข้ามหรือแกล้งมองไม่เห็น มีความกล้าหาญในการปกป้องผู้อื่นจากความรุนแรงและสามารถปฏิเสธความรุนแรงอย่างสุภาพ พร้อมทั้งส่งเสริมให้ผู้อื่นไม่ใช้ความรุนแรงด้วย
	4.1 คัดค้านการใช้ความรุนแรงทางกายภาพ (Physical violence)	หมายถึง สภาวะที่นักเรียนมีความกล้าหาญในการปกป้องผู้อื่นจากความรุนแรง คัดค้าน และไม่ประพฤตินหรือเป็นเหตุให้เกิดการใช้กำลังในการทำร้ายร่างกาย การรังแก การกลั่นแกล้ง หรือการทำร้ายชีวิตของผู้อื่น
	4.2 คัดค้านการใช้ความรุนแรงแฝง (Passive violence)	หมายถึง สภาวะที่นักเรียนสามารถปฏิเสธความรุนแรงอย่างสุภาพ คัดค้านและไม่ประพฤตินหรือเป็นเหตุให้เกิดการคุกคามสิทธิของผู้อื่น การทำลายศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของผู้อื่น โดยการอคติ ดูถูก ด่าทอ ช่มชู้หรือเลือกปฏิบัติ พร้อมทั้งส่งเสริมให้ผู้อื่นไม่ใช้ความรุนแรงด้วย
5	นำชีวิตด้วยความรู้และสติปัญญา (Lead a life based on both knowledge and wisdom)	หมายถึง สภาวะที่นักเรียนดำเนินชีวิตหรือทำกิจกรรมต่างๆ โดยใช้สติปัญญาที่มีความเมตตากรุณาเป็นฐาน โดยมีความตระหนักในวัตถุประสงค์เพื่อการสร้างคุณค่า มีสำนึกความรับผิดชอบต่ออย่างเต็มที่ และการมีความปรารถนาอันแรงกล้าที่จะอุทิศตนเพื่อความผาสุกของผู้อื่นและโลก
	5.1 มีความตระหนักในวัตถุประสงค์ (An overarching sense of purpose)	หมายถึง สภาวะที่นักเรียนดำเนินชีวิตหรือทำกิจกรรมต่างๆ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการสร้างคุณค่าของสิ่งต่างๆให้เกิดประโยชน์ มีความมุ่งมั่นและเป็นสิ่งที่ดีต่อการสร้างความผาสุกแก่ผู้คนและชุมชน
	5.2 มีความสำนึกรับผิดชอบอย่างเต็มที่ (A powerful sense of responsibility)	หมายถึง สภาวะที่นักเรียนดำเนินชีวิตหรือทำกิจกรรมต่างๆ อย่างจริงจัง ตั้งใจฝึกฝนและเพียรพยายามอย่างไม่ลดละ เพื่อตอบสนองต่อวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้
	5.3 มีความปรารถนาอันแรงกล้าที่จะอุทิศตนเพื่อความผาสุกของมนุษยชาติและโลก (The compassionate desire to contribute to the welfare of humankind and the world)	หมายถึง สภาวะที่นักเรียนมีสำนึกแห่งการรับใช้ผู้อื่น มีแรงบันดาลใจและมีความปรารถนาอันแรงกล้า รับผิดชอบต่อในสิ่งที่ตนกระทำ สร้างสังคมและสิ่งแวดลอมรอบตัวให้สงบสุขขึ้น เพื่อให้เกิดความผาสุกและความเที่ยงธรรมในการดำเนินชีวิตของผู้อื่น

ภาคผนวก ข (2) แบบประเมินเครื่องมือในการวิจัย (แบบสอบถาม)

แบบประเมินความตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถาม

คำชี้แจง

แบบประเมินฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของงานวิจัยเรื่อง **แนวทางการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน** ของการศึกษาในหลักสูตรศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (เอกสารประกอบหมายเลข 1) โดยแบบประเมินฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหาค่านิยมขององค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก และเนื้อหาค่านิยมของการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนตามกรอบแนวคิดในการวิจัย

แบบประเมินฉบับนี้แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

- ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบประเมิน
- ตอนที่ 2 องค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก
- ตอนที่ 3 การบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน

ผู้วิจัยใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตอบแบบประเมินฉบับนี้ โดยโปรดพิจารณาตามคำนิยามขององค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก (เอกสารประกอบหมายเลข 2) และคำนิยามของการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียน (เอกสารประกอบหมายเลข 3) ประกอบการพิจารณาเพื่อความตรงเชิงเนื้อหาของข้อคำถามหรือดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์หรือเนื้อหา (IOC : Index of item objective congruence)

- +1 หมายถึง เห็นด้วยกับข้อคำถามวัดได้ตรงตามเนื้อหา
- 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ตรงตามเนื้อหา
- 1 หมายถึง ไม่เห็นด้วยที่จะให้นำข้อคำถามนี้ไปใช้

ผู้วิจัยจะนำข้อมูลที่ได้จากแบบประเมินครั้งนี้มาวิเคราะห์และนำไปพัฒนาเครื่องมือในการวิจัยในขั้นต่อไปเพื่อประโยชน์สูงสุดต่อการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน โดยผู้วิจัยขออนุญาติตามรับแบบประเมินนี้กลับด้วยตนเองเพื่อขออนุญาตสนทนาเพิ่มเติมภายในวันที่ 10 พฤษภาคม 2559 หรือโปรดโทรแจ้งเมื่อท่านประเมินเอกสารเสร็จ หากท่านมีข้อคำถามใดๆ เพิ่มเติม โปรดติดต่อผู้วิจัยที่หมายเลขโทรศัพท์ 081-649 1511

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงในความอนุเคราะห์ของท่านมา ณ โอกาสนี้

นางสุนีย์ บันโนะ

นิติศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

25 เมษายน 2559

แบบประเมินความตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถาม

งานวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมือง
โลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบประเมิน

- 1.1. ชื่อ-สกุล
- 1.2. วุฒิการศึกษาสูงสุด ปริญญา.....
สาขา
- 1.3. ตำแหน่งในการปฏิบัติงานปัจจุบัน
- 1.4. เบอร์โทรศัพท์ที่สะดวกในการติดต่อกลับ.....

ตอนที่ 2 องค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก

คำชี้แจง ตามความคิดเห็นของท่าน ข้อคำถามมีความสอดคล้องกับเนื้อหาค่านิยมของ
องค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกหรือไม่ โปรดทำเครื่องหมาย \checkmark ในช่อง
-1, 0, +1 และโปรดให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ที่	ข้อคำถาม	ความสอดคล้อง			ข้อเสนอแนะ
		-1	0	+1	
องค์ประกอบที่ 1 เชิดชูศักดิ์ศรีของชีวิต					
	1.1. มีความเมตตากรุณาที่จะไม่ทอดทิ้ง ผู้อื่นให้ทุกข์ตามลำพัง				
	1) ฉะนั้นนักเรียนไม่ทำลายเกียรติหรือศักดิ์ศรีของ ผู้อื่นด้วยคำพูด การกระทำและความคิด				
	2) ฉะนั้นนักเรียนให้การช่วยเหลือแก่ผู้อื่นทันทีโดย ไม่หวังการตอบแทนใดๆ				

ร.1	ข้อความถาม	ความสอดคล้อง			ข้อเสนอแนะ
		-1	0	+1	
	3) ฉัน/นักเรียนจะรับฟังความทุกข้อใจของเพื่อนอย่างตั้งใจ เพราะฉัน/นักเรียนเชื่อว่าหากมีคนเข้าใจและรับฟังเราอย่างแท้จริง จะสามารถทำให้เราเข้มแข็งมากพอที่จะก้าวเดินต่อไปได้				
	4) ฉัน/นักเรียนมักแสดงความห่วงใยด้วยการเข้าไปสนทนากับผู้อื่นในทันที				
	5) ฉัน/นักเรียนติดตามให้ความช่วยเหลือและให้กำลังใจเพื่อนจนกว่าเขาจะสามารถแก้ไขหรือทำงานได้สำเร็จ				
	1.2. มีปัญญาที่เข้าใจในความเท่าเทียมและศักยภาพที่ไร้ขอบเขต				
	1) ฉัน/นักเรียนให้โอกาสผู้อื่นเสมอเมื่อเขาต้องการเปลี่ยนแปลงแก้ไขสิ่งต่างๆ ให้ดีขึ้น				
	2) ฉัน/นักเรียนไม่ดูถูกผู้อื่น เพราะฉัน/นักเรียนเชื่อว่าทุกคนมีศักยภาพที่ยอดเยี่ยม				
	3) ฉัน/นักเรียนไม่ขุดคุ้ยและตำหนิเรื่องที่ผ่านไปแล้วของผู้อื่น				
	4) ฉัน/นักเรียนมักพุดจาและแสดงออกต่อผู้อื่นด้วยความรักความอบอุ่นและเต็มไปด้วกำลังใจ				
	1.3. มีความกล้าหาญที่จะลงมือทำให้ความแตกต่างกลายเป็นการยกระดับความเป็นมนุษย์ของตนเองและของผู้อื่น				
	1) ฉัน/นักเรียนเชื่อว่าการช่วยเหลือเพื่อนให้เข้มแข็งขึ้น ส่งผลให้ฉัน/นักเรียนมีการพัฒนามากขึ้นด้วย				
	2) ฉัน/นักเรียนชื่นชมรูปแบบหรือวิธีการดี ๆ ของผู้อื่นและกล้าที่จะเอาอย่างมาปรับใช้				
	3) เมื่อเห็นเพื่อนกำลังไม่สบายใจ ฉัน/นักเรียนกล้าที่จะเข้าไปพุดให้กำลังใจในทันที				

ที่	ข้อความถาม	ความสอดคล้อง			ข้อเสนอแนะ
		-1	0	+1	
ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม					
.....					
.....					
.....					
องค์ประกอบที่ 2 เคารพในเอกัตภาพ					
2.1. เคารพในภาระหน้าที่เฉพาะของบุคคล					
1) ฉัน/นักเรียนเคารพในภาระหน้าที่ที่มีต่อตนเอง ต่อครอบครัวและต่อการทำงานของผู้อื่น					
2) ฉัน/นักเรียนยกย่องชมเชยเพื่อนเมื่อเขาปฏิบัติ หน้าที่ที่ได้รับมอบหมายได้เป็นอย่างดี					
3) ฉัน/นักเรียนเข้าใจในเจตนาดีของคุณครูที่ เข้มงวดจริงจังในการการเรียนการสอน					
4) ฉัน/นักเรียนไม่เคยนิินทาว์ร้ายเพื่อนและ นิินทาว์ร้ายคุณครู					
5) ฉัน/นักเรียนแสดงความคิดเห็นและ ข้อเสนอแนะอย่างเคารพต่อบทบาทหน้าที่และ ความรับผิดชอบของผู้อื่น					
2.2. เคารพในคุณลักษณะเฉพาะของบุคคล					
1) ฉัน/นักเรียนค้นหาข้อดีของเพื่อนมากกว่า ข้อด้อยของเพื่อน					
2) ฉัน/นักเรียนไม่ล้อเลียนรูปร่างหน้าตาของเพื่อน หรือบุคลิกท่าทางที่เพื่อนแสดงออก					
3) ฉัน/นักเรียนไม่ดูหมิ่นดูแคลนฐานะทาง ครอบครัวหรือสถานภาพทางครอบครัวของ เพื่อน					
2.3. เคารพในวิถีการดำเนินชีวิตของบุคคล					
1) ฉัน/นักเรียนเคารพในรสนิยมหรือความชื่นชอบ ในสิ่งใดสิ่งหนึ่งของเพื่อน					

ที่	ข้อความถาม	ความสอดคล้อง			ข้อเสนอแนะ
		-1	0	+1	
	2) ฉัน/นักเรียนเคารพในวิถีการกินการอยู่ ความเชื่อ ศาสนา วัฒนธรรม และประเพณีของเพื่อน				
	3) ฉัน/นักเรียนเรียนรู้และนำข้อดีต่างๆ ของวิถีการกินการอยู่ ความเชื่อ ศาสนา วัฒนธรรม และประเพณีของเพื่อนมาปรับใช้ใน ชีวิตประจำวันของฉัน/นักเรียน				
ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม					
.....					
.....					
.....					
องค์ประกอบที่ 3 ถักทอมิตรภาพที่ยั่งยืน					
	3.1. มีความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน				
	1) ฉัน/นักเรียนให้ความสำคัญในการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ กับเพื่อน รุ่นพี่และรุ่นน้อง และตั้งใจทำงานร่วมกันบนเป้าหมายเดียวกันอย่างสามัคคีกลมเกลียวและเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน				
	2) แม้ฉัน/นักเรียนมีความเป็นตัวของตัวเอง แต่ฉัน/นักเรียนสามารถปรับตัวในการทำงานร่วมกับเพื่อนอย่างมีเป้าหมายเดียวกันได้				
	3) เมื่อฉัน/นักเรียนทำงานร่วมกับเพื่อน ฉัน/นักเรียนสามารถแสดงออกถึงการเป็นผู้นำที่ดีและใจกว้าง และการเป็นผู้ตามที่ดีและเคารพผู้อื่นได้				
	4) ฉัน/นักเรียนและเพื่อนๆ ในห้องเรียนรักกันเคารพกัน คอยตักเตือนกัน และช่วยเหลือซึ่งกันและกันเสมอ				

ที่	ข้อความถาม	ความสอดคล้อง			ข้อเสนอแนะ
		-1	0	+1	
	3.2. มีการปฏิบัติชีวิตมนุษย์ของตนเอง				
	1) ฉัน/นักเรียนสามารถวิเคราะห์นิสัยเชิงลบของตนเอง และกล้าที่จะปรับเปลี่ยนพฤติกรรมให้แสดงออกในเชิงบวกได้				
	2) บางครั้งฉัน/นักเรียนอาจพูดจาไม่ดีกับเพื่อนทั้งที่ตั้งใจและไม่ตั้งใจ แต่เมื่อรู้ตัว ฉัน/นักเรียนรีบปรับเปลี่ยนพฤติกรรมและขอโทษเพื่อนในทันที				
	3) บางครั้งฉัน/นักเรียนคิดเชิงลบหรือคิดไม่ดีกับเพื่อน ฉัน/นักเรียนจะปรับเปลี่ยนความคิดและแสวงหาข้อดีด้านอื่นๆ ของเพื่อนมาทดแทน				
	4) ฉัน/นักเรียนเพียรพยายามในการแก้ไขปรับปรุงตนเองอยู่เสมอเพื่อที่จะเป็นมนุษย์ที่เต็มไปด้วยความเมตตา มีปัญญาที่ดีและมีความกล้าหาญ				
ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม					
.....					
.....					
.....					
องค์ประกอบที่ 4 คัดค้านการใช้ความรุนแรง					
	4.1. ไม่ใช้ความรุนแรงด้วยตนเอง				
	1) แม้เพื่อนใช้ความรุนแรงกับฉัน/นักเรียน ฉัน/นักเรียนก็จะไม่ใช้ความรุนแรงโต้ตอบ				
	2) แม้เพื่อนแกล้งฉัน/นักเรียนอย่างไม่มีเหตุผล ฉัน/นักเรียนจะอดทน ไม่หาทางแกล้งเพื่อนกลับ แต่จะพยายามสนทนาพูดคุยปรับความเข้าใจ				
	3) ฉัน/นักเรียนเป็นคนไม่แกล้งเพื่อน รังแกเพื่อน หรือตีเพื่อน				

ร.1	ข้อคำถาม	ความสอดคล้อง			ข้อเสนอแนะ
		-1	0	+1	
	4) ฉันทักเรียนไม่พูดจาหยาบคาย เปรียบเทียบหรือถากถางเพื่อนให้ได้อาย				
	4.2. ไม่เป็นเหตุให้ผู้อื่นใช้ความรุนแรง				
	1) ฉันทักเรียนไม่เคยส่งเสริมเพื่อนให้ใช้ความรุนแรงในการแก้ไขปัญหา				
	2) ฉันทักเรียนไม่เคยสร้างความกดดันใดๆ จนเป็นเหตุให้ผู้อื่นต้องใช้ความรุนแรงแทน				
	3) แม้ฉันทักเรียนจะไม่ชอบใคร แต่ฉันทักเรียนก็จะไม่ยุ่งยงให้คนอื่นไม่ชอบเขาด้วย				
	4) เวลาเป็นเรื่องราวกับเพื่อน ฉันทักเรียนจะแจ้งคุณครูไว้ และฉันทักเรียนจะใช้ความกล้าหาญที่จะขอสนทนาพูดคุยกับคู่กรณีเพื่อปรับความเข้าใจกัน				
	4.3. คัดค้านการใช้ความรุนแรงของผู้อื่น				
	1) เวลาพบเห็นผู้อื่นใช้ความรุนแรง ฉันทักเรียนไม่ทำเป็นมองข้ามหรือแกล้งทำเป็นมองไม่เห็น ฉันทักเรียนจะพยายามแสดงปฏิกิริยาเพื่อยับยั้งสถานการณ์อย่างสุภาพ				
	2) ฉันทักเรียนกล้าที่จะพูดห้ามคนที่กำลังแกล้งเพื่อนหรือตีเพื่อนอย่างสุภาพและเข้าใจ				
	3) ฉันทักเรียนกล้าที่จะเข้าไปช่วยไกล่เกลี่ยข้อพิพาทต่างๆ ของเพื่อนด้วยการสนทนาปรับความเข้าใจ				
	4) ฉันทักเรียนกล้าบอกคุณครูหรือคุณพ่อคุณแม่ทันทีถ้าฉันทักเรียนหรือเพื่อนถูกรังแก ถูกกลั่นแกล้ง ถูกทำร้ายร่างกาย หรือถูกละเมิดทางเพศ				

ที่	ข้อความถาม	ความสอดคล้อง			ข้อเสนอแนะ
		-1	0	+1	
	5) ฉันทักเรียนพยายามใช้การสนทนาพูดคุยเป็นหลักในการปรับความเข้าใจ เพื่อให้ผู้อื่นหลีกเลี่ยงการใช้ความรุนแรง				
ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม					
.....					
.....					
.....					
.....					
องค์ประกอบที่ 5 นำชีวิตด้วยความรู้และปัญญา					
	5.1. มีเป้าหมายที่ชัดเจนเพื่อการสร้างคุณค่า				
	1) ในการทำกิจกรรมต่างๆ ฉันทักเรียนมักจะตั้งเป้าหมายที่ชัดเจนให้เกิดประโยชน์ต่อสังคมและส่วนรวม				
	2) ฉันทักเรียนดำเนินชีวิตอย่างมีเป้าหมายตามแบบฉบับที่ฉันทักเรียนชอบ และก่อให้เกิดประโยชน์ต่อเพื่อนมนุษย์ได้				
	3) ฉันทักเรียนฝึกฝนความสามารถในการนำความรู้ทางวิชาการที่ได้เรียนรู้มา มาใช้ในการดำเนินชีวิตและสร้างกิจกรรมเพื่อประโยชน์ของผู้อื่นและส่วนรวม				
	5.2. มีความสำนึกรับผิดชอบอย่างเต็มที่				
	1) ฉันทักเรียนทุ่มเทพลังทั้งหมดอย่างเต็มที่ทั้งในการเรียนและในการทำกิจกรรมต่างๆ ฉันทักเรียนทำด้วยความตั้งใจจริงจั่ง ไม่ว่าจะผลจะออกมาอย่างไรก็ตาม				

ที่	ข้อความถาม	ความสอดคล้อง			ข้อเสนอแนะ
		-1	0	+1	
	2) ฉัน/นักเรียนจะร่วมกิจกรรมหรือทำงานต่างๆ ที่ได้รับมอบหมายอย่างขยันขันแข็งจนกว่างานจะสำเร็จ				
	3) แม้เจอเรื่องยากขนาดไหน ฉัน/นักเรียนจะทำทนายตนเองอย่างถึงที่สุดด้วยการค้นคว้าหาความรู้ เพียรพยายามอย่างมีสติและทำจนถึงที่สุด				
	4) ฉัน/นักเรียนซื่อสัตย์ต่อความตั้งใจของตนเอง และเคารพในความคาดหวังของผู้อื่นที่มีต่อฉัน/นักเรียน				
	5.3. มีความปรารถนาอันแรงกล้าที่จะอุทิศตนเพื่อความผาสุกของมนุษยชาติและโลก				
	1) ฉัน/นักเรียนคิดว่าตลอดเวลาที่ผ่านมา ผู้คนรอบตัวฉัน/นักเรียนได้ให้ประโยชน์มากมายแก่ฉัน/นักเรียน ฉัน/นักเรียนจึงควรตอบแทนด้วยการสร้างประโยชน์แก่สังคมอย่างกระตือรือร้น				
	2) ฉัน/นักเรียนทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างสมัครสมานสามัคคีและมีความสุข				
	3) ฉัน/นักเรียนสามารถสร้างแรงบันดาลใจให้กับเพื่อนๆ ในการอุทิศตนเพื่อความผาสุกของมนุษยชาติ				
	4) ฉัน/นักเรียนมีความมุ่งมั่นตั้งใจในการเรียนรู้ทุกอย่าง เพื่อในอนาคตจะสามารถสร้างสรรค์สังคมให้มีความเท่าเทียมยิ่งขึ้นและสร้างสภาพแวดล้อมรอบตัวให้สุขสงบขึ้น				
ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม					
.....					
.....					
.....					

ตอนที่ 3 การบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน

คำชี้แจง ตามความคิดเห็นของท่าน ข้อคำถามมีความสอดคล้องกับเนื้อหาค่านิยมของการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนหรือไม่ โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในช่อง -1, 0, +1 และโปรดให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ที่	ข้อคำถาม	ความสอดคล้อง			ข้อเสนอแนะ
		-1	0	+1	
1. การพิจารณาขอบเขตที่ต้องการพัฒนา					
1	1.1. การจัดทำหลักสูตร				
	โรงเรียนของท่านมีการจัดทำหลักสูตรที่มีการกำหนดเป้าประสงค์ที่ชัดเจนที่มุ่งเน้นในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนในองค์ประกอบ				
	1) การเชิดชูศักดิ์ศรีของชีวิต				
	2) การเคารพในเอกัตภาพ (ความเป็นปัจเจก)				
	3) การถักทอมิตรภาพที่ยั่งยืน				
	4) การคัดค้านการใช้ความรุนแรง				
	5) การนำชีวิตด้วยความรู้และปัญญา				
1.2. สภาพแวดล้อมของโรงเรียน					
2	โรงเรียนของท่านมีการจัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียนให้เอื้อต่อการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียน โดย				
	1) มีการกำหนดวิสัยทัศน์และพันธกิจที่สะท้อนถึงการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก				
	2) มีปรัชญาการศึกษาและค่านิยมร่วมของโรงเรียนที่สะท้อนถึงการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก				

ที่	ข้อความถาม	ความสอดคล้อง			ข้อเสนอแนะ
		-1	0	+1	
	3) มีการจัดสิ่งแวดล้อมที่ปลอดภัยและเป็นระเบียบเรียบร้อยที่สะท้อนถึงการทำงานด้วยจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของบุคลากรของโรงเรียน				
	4) มีความสัมพันธ์และความไว้วางใจระหว่างครูกับนักเรียนที่สะท้อนถึงจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของครูกับนักเรียน				
	5) ครูและบุคลากรของโรงเรียนและผู้ที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนมีปฏิสัมพันธ์ที่สะท้อนถึงจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก				
	6) ครูและบุคลากรของโรงเรียนแสดงความเชื่อมั่นในตัวนักเรียนว่านักเรียนทุกคนจะสามารถเรียนรู้และประสบความสำเร็จตามแบบฉบับของตนเองและตามความคาดหวังของโรงเรียนและสังคม				
	7) ผู้บริหารโรงเรียนเป็นผู้นำที่สะท้อนถึงจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกในการทำงานและในการดำเนินชีวิตทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน				
	1.3. การมีส่วนร่วมของพ่อแม่ผู้ปกครอง				
3	โรงเรียนของท่านให้ความสำคัญในการสร้างความร่วมมือระหว่างบ้านกับโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียน โดย				
	1) โรงเรียนของท่านมีการส่งเสริมให้พ่อแม่ผู้ปกครองสร้างบรรยากาศของบ้านที่เน้นจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก				
	2) โรงเรียนของท่านมีการสื่อสารระหว่างบ้านกับโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียน				

ที่	ข้อความถาม	ความสอดคล้อง			ข้อเสนอแนะ
		-1	0	+1	
	3) โรงเรียนของท่านมีการเชิญชวนพ่อแม่ผู้ปกครองมาเป็นอาสาสมัครในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียน				
	4) โรงเรียนของท่านร่วมมือกับพ่อแม่ผู้ปกครองในการจัดหาแหล่งเรียนรู้ในชุมชนที่สามารถช่วยโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียน				
ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม					
.....					
.....					
.....					
2. การกำหนดผู้มีส่วนร่วมในการพัฒนา					
4	โรงเรียนของท่านมีการกำหนดผู้มีส่วนร่วมในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียน				
	1) คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา(สพฐ.) / สำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร (กทม.) / สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.)				
	2) คณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และนิเทศการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษา (สพฐ.) / หน่วยศึกษานิเทศก์ (กทม.) / กลุ่มพัฒนาคุณภาพการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.)				
	3) ผู้บริหารโรงเรียน (ครูใหญ่หรือผู้อำนวยการโรงเรียน)				
	4) ครูและบุคลากรของโรงเรียน				

ที่	ข้อความถาม	ความสอดคล้อง			ข้อเสนอแนะ
		-1	0	+1	
	5) คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานหรือ สภาโรงเรียน พ่อแม่ผู้ปกครอง และสมาชิกใน ชุมชน				
	6) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ขึ้นไป				
ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม					
.....					
.....					
.....					
3. การวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศ					
5	โรงเรียนของท่านมีการวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศ ของสภาพปัจจุบันของสิ่งที่มีผลต่อการเสริมสร้าง จิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนใน 3 ด้านของการจัดทำหลักสูตร สภาพแวดล้อมของ โรงเรียน และการมีส่วนร่วมของพ่อแม่ผู้ปกครอง โดยสรุปเป็นหัวข้อต่าง ๆ ในแต่ละด้านที่ต้องการ เสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของ นักเรียน				
	1) มีการวิเคราะห์สภาพการจัดทำหลักสูตรใน ปัจจุบัน				
	2) มีการวิเคราะห์ประสิทธิผลของสภาพแวดล้อม ของโรงเรียน				
	3) มีการวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมของพ่อแม่ ผู้ปกครอง				
ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม					
.....					
.....					
.....					

ที่	ข้อความถาม	ความสอดคล้อง			ข้อเสนอแนะ
		-1	0	+1	
4. การสร้างแผนงาน					
6	โรงเรียนของท่านมีการสร้างแผนงานของแต่ละหัวข้อในแต่ละด้านที่ได้ถูกรูปเป็นหัวข้อจากการวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียน โดย				
	1) สร้างแผนงานของหัวข้อด้านการจัดทำหลักสูตร				
	2) สร้างแผนงานของหัวข้อด้านสภาพแวดล้อมของโรงเรียน				
	3) สร้างแผนงานของหัวข้อด้านการมีส่วนร่วมของพ่อแม่ผู้ปกครอง				
ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม					
.....					
.....					
.....					
5. การดำเนินการตามแผนงาน					
7	โรงเรียนของท่านมีการดำเนินการตามแผนงานในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนที่ได้วางแผนไว้ โดย				
	1) ผู้บริหารโรงเรียนมีการประชุมทำความเข้าใจแก่ผู้มีส่วนร่วมในการดำเนินการตามแผนที่กำหนดไว้				
	2) ผู้บริหารโรงเรียนของท่านเป็นผู้ดูแลการดำเนินการตามแผนงานทั้งหมดของการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียน				

ที่	ข้อความ	ความสอดคล้อง			ข้อเสนอแนะ
		-1	0	+1	
ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม					
.....					
.....					
.....					
.....					
6. การประเมินผล					
8	โรงเรียนของท่านมีการประเมินผลการดำเนินการตามแผนงานในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนที่ได้วางแผนไว้ เพื่อก้าวสู่รอบใหม่ของการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก ด้วยการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศจากผลการดำเนินการตามแผนงาน โดย				
	1) ประเมินผลการดำเนินการของการจัดทำหลักสูตร				
	2) ประเมินผลการดำเนินการของสภาพแวดล้อมของโรงเรียน				
	3) ประเมินผลการดำเนินการของการมีส่วนร่วมของพ่อแม่ผู้ปกครอง				
ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม					
.....					
.....					
.....					
.....					

ที่	ข้อความถาม	ความสอดคล้อง			ข้อเสนอแนะ
		-1	0	+1	
7. การคงไว้ซึ่งงานที่ดี					
9	โรงเรียนของท่านมีการคงไว้ซึ่งงานที่ดีเพื่อมุ่งหน้าสู่เป้าหมายใหม่ๆ ร่วมกันต่อไป โดย 1) ผู้บริหารโรงเรียนแสดงการรับรู้ความสำเร็จจากการทำงานหนักของผู้มีส่วนร่วมร่วมด้วยการเฉลิมฉลองแม้จะเป็นความสำเร็จของการเปลี่ยนแปลงเพียงเล็กน้อย (Minor change) เพื่อให้กำลังใจแก่ผู้มีส่วนร่วมในการทำงาน				
	2) ภายหลังจากประเมินผล ทำการเผยแพร่ความก้าวหน้าของแผนพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนสู่สาธารณะ				
ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม					
.....					
.....					
.....					

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

นางสุนีย์ บันโนะ
 นิสิตระดับมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา
 คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
 25 เมษายน 2559

ภาคผนวก ข (3) แบบประเมินแนวทาง

แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้

ของแนวทางการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียน
ตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน

คำชี้แจง

1. แบบประเมินฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของงานวิจัยเรื่อง **แนวทางการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน** ของการศึกษาในหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชาในบทยุทธศาสตร์และการจัดการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (เอกสารโครงร่างการวิจัยและผลการวิจัยโดยย่อ)

2. แบบประเมินฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสอบถามความคิดเห็นของท่านเกี่ยวกับความเหมาะสมในการใช้แนวทางการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน

แบบประเมินฉบับนี้แบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

- ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบประเมิน
- ตอนที่ 2 **แนวทางการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน** (ในภาพรวม)
- ตอนที่ 3 **แนวทางปฏิบัติ**ของการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน (รายกิจกรรม)
- ตอนที่ 4 **เอกสารประกอบ**แนวทางปฏิบัติในการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน (ดูเอกสารประกอบการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้)

ผู้วิจัยใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตอบแบบประเมินฉบับนี้ตามความเป็นจริงและความต้องการที่แท้จริงของท่าน ผู้วิจัยจะนำข้อมูลที่ได้จากแบบประเมินครั้งนี้มาวิเคราะห์และสรุปเป็นแนวทางการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนฉบับสมบูรณ์ สำหรับข้อมูลที่ท่านตอบจะไม่ส่งผลกระทบต่อท่าน ทั้งสิ้นต่อการปฏิบัติงานในหน้าที่ของท่าน โดยผู้วิจัยขอขอบคุณมาซึ่งแบบประเมินนี้กลับด้วยตนเองภายในวันพุธที่ 23 พฤศจิกายน 2559 ถ้าท่านมีคำถามใดๆ โปรดติดต่อผู้วิจัยที่หมายเลขโทรศัพท์ 081-6491511

ผู้วิจัยขอขอบคุณเป็นอย่างสูงในความอนุเคราะห์ของท่านมา ณ โอกาสนี้

นางสุรีย์ บันโนะ

นิสิตระดับมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

16 พฤศจิกายน 2559

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบประเมิน

- 1.1 ชื่อ-สกุล.....
- 1.2 วุฒิกการศึกษาสูงสุด ระดับปริญญา.....
สาขา.....
- 1.3 ตำแหน่งในการปฏิบัติงานปัจจุบัน.....
.....
- 1.4 เบอร์โทรศัพท์ที่สะดวกในการติดต่อกลับ.....

ตอนที่ 2 แนวทางการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน (ในภาพรวม)

คำชี้แจง ตามความคิดเห็นของท่าน ท่านคิดว่าแนวทางการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนใน 3 ขั้นตอนนี้ (ดูเอกสารโครงร่างการวิจัยและผลการวิจัยโดยย่อ) มีความเหมาะสมและมีความเป็นไปได้หรือไม่ **โดยประเมินเป็นภาพรวม** โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง เหมาะสม/ไม่เหมาะสม และทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง เป็นไปได้/เป็นไปได้ ตามความคิดเห็นของท่านและโปรดให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ที่	รายการ	เหมาะสม		เป็นไปได้	
		เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	เป็นไปได้	เป็นไปได้
1	ขั้นตอนที่ 1: การเตรียมความพร้อมในกระบวนการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน				
	ข้อเสนอแนะ				
				
2	ขั้นตอนที่ 2: การดำเนินงาน การประเมินผลตามแผนงาน และการปรับเปลี่ยนค่านิยมหลักของโรงเรียน				
	ข้อเสนอแนะ				
				
3	ขั้นตอนที่ 3: การดำเนินงาน การติดตามตามแผนงานอย่างต่อเนื่อง				
	ข้อเสนอแนะ				
				

ตอนที่ 3 แนวทางปฏิบัติของการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน

คำชี้แจง ตามความคิดเห็นของท่าน ท่านคิดว่า**แนวทางปฏิบัติ**ของการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน (ดูเอกสารโครงการวิจัยและผลการวิจัยโดยย่อ) มีความเหมาะสมและเป็นไปได้หรือไม่ **โดยประเมินภาพรวมเป็นรายกิจกรรม** โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง เหมาะสม/ไม่เหมาะสม และทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง เป็นไปได้/เป็นไปได้ ตามความคิดเห็นของท่านและโปรดให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ขั้นตอนที่ 1 การเตรียมความพร้อมในการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน

แนวทางในการเตรียมความพร้อมในการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน แบ่งออกเป็น 2 ระยะคือ

ระยะที่ 1: การเตรียมความพร้อมให้บุคลากรต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง (ภาคต้น/ภาคเรียนที่ 1)

ระยะที่ 2: การวางโครงสร้างและการวางแผนงาน (ภาคปลาย/ภาคเรียนที่ 2)

ระยะที่ 1: การเตรียมความพร้อมให้บุคลากรต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง (ภาคต้น/ภาคเรียนที่ 1)

กิจกรรม	รายการ / ผู้รับผิดชอบ	ผู้เกี่ยวข้อง	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	เป็นไปได้	เป็นไปได้
กิจกรรมที่ 1 เปิดภาคเรียน	<ul style="list-style-type: none"> ● ผู้อำนวยการโรงเรียนและรองผู้อำนวยการโรงเรียนทุกคน ➢ ร่วมกันศึกษาทำความเข้าใจนิยามความหมายขององค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก 5 องค์ประกอบหลักและองค์ประกอบย่อย 14 องค์ประกอบ รวมถึงรายละเอียดพฤติกรรมแสดงออกที่พึงประสงค์ให้เข้าใจตรงกัน (ดูเอกสารประกอบหมายเลข 1) ➢ ร่วมกันศึกษาเงื่อนไขความสำเร็จของแนวทางการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนให้เข้าใจตรงกัน (ดูเอกสารประกอบหมายเลข 2) 	ผอ. ร.ร./ รอง ผอ. ร.ร.				
กิจกรรมที่ 2	<ul style="list-style-type: none"> ● ผู้อำนวยการโรงเรียน ➢ นำเสนอนโยบายแนวทางการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนต่อที่ประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนเพื่อขอความเห็นชอบ โดยนำเสนอด้วยเอกสารประกอบหมายเลข 1 และ 2 และรายงานต่อต้นสังกัดเพื่อทราบและขอการสนับสนุนต่อไป 	ผอ. ร.ร./ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน				

กิจกรรม	รายการ / ผู้รับผิดชอบ	ผู้เกี่ยวข้อง	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	เป็นไปได้	เป็นไปได้
กิจกรรมที่ 3	<ul style="list-style-type: none"> ผู้อำนวยการโรงเรียน นำเสนอนโยบายแนวทางการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนต่อที่ประชุมครู บุคลากร สภานักเรียนและสภาผู้ปกครองหรือคณะตัวแทนผู้ปกครองเพื่อขอความเห็นชอบ โดยนำเสนอด้วยเอกสารประกอบหมายเลข 1 และ 2 	ผอ. ร.ร./ รอง ผอ. ร.ร. /ครู บุคลากร/สภานักเรียน/สภาผู้ปกครองหรือคณะตัวแทนผู้ปกครอง				
กิจกรรมที่ 4	<ul style="list-style-type: none"> ผู้อำนวยการโรงเรียนและรองผู้อำนวยการโรงเรียนทุกคน จัดการประชุมเชิงปฏิบัติการครั้งที่ 1 มีวัตถุประสงค์คือ <ol style="list-style-type: none"> เพื่อสร้างความเข้าใจในองค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก 5 องค์ประกอบหลักและองค์ประกอบย่อย 14 องค์ประกอบ (ดูเอกสารประกอบหมายเลข 1) และแนวทางการใช้งานในบทบาทหน้าที่ของแต่ละคนในแต่ละกลุ่มงานแก่ผู้เกี่ยวข้องทุกคน ได้แก่ ครู บุคลากรทั้งหมดของโรงเรียน สภานักเรียน สภาผู้ปกครอง และพ่อแม่และผู้ปกครองทั้งหมด จัดให้ผู้เข้าร่วมทุกคนได้เขียนพฤติกรรมที่พึงประสงค์ในบทบาทของตนเองตามแนวคิดองค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก 5 องค์ประกอบหลักและองค์ประกอบย่อย 14 องค์ประกอบ (ดูบทบาทหน้าที่ในเอกสารประกอบหมายเลข 2) และร่วมกันร่างแนวทางปฏิบัติร่วมกันของแต่ละกลุ่มงาน จัดให้ผู้เข้าร่วมทุกคนได้ทำแบบสำรวจจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของฉันทัน (ดูตัวอย่างในเอกสารประกอบหมายเลข 3) เฉพาะส่วนที่เป็นก่อนใช้งาน เพื่อนำไปใช้ในการทวิวิจัยเปรียบเทียบความแตกต่าง (Pre-Post Comparisons) 	ผอ. ร.ร./ รอง ผอ. ร.ร./ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน/ ครู บุคลากร/ สภานักเรียน/ สภาผู้ปกครอง/ พ่อแม่และผู้ปกครองทั้งหมด				
กิจกรรมที่ 5	<ul style="list-style-type: none"> ผู้อำนวยการโรงเรียน ประกาศในที่ประชุมเชิงปฏิบัติการครั้งที่ 1 ขอให้ทุกคนใช้อองค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก 5 องค์ประกอบหลักและ 14 องค์ประกอบย่อยตามแนวทางปฏิบัติร่วมกันของแต่ละกลุ่มงานตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป ภายใต้การอำนวยความสะดวกของแต่ละหัวหน้างาน 	ผอ. ร.ร./รอง ผอ. ร.ร./คกก. สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน/ครู บุคลากร/สภานักเรียน/สภาผู้ปกครอง/พ่อแม่และผู้ปกครองทั้งหมด				
กิจกรรมที่ 6	<ul style="list-style-type: none"> ผู้อำนวยการโรงเรียนและรองผู้อำนวยการโรงเรียนทุกคน วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสำรวจจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของฉันทันภาพรวมในส่วนก่อนใช้งาน 	ผอ. ร.ร./ รอง ผอ. ร.ร.				

กิจกรรม	รายการ / ผู้รับผิดชอบ	ผู้เกี่ยวข้อง	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	เป็นไปได้	เป็นไปไม่ได้
กิจกรรมที่ 7	<ul style="list-style-type: none"> ● ผู้อำนวยการโรงเรียนและรองผู้อำนวยการโรงเรียนทุกคน ➤ จัดให้มีการทำแบบสำรวจองค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก ของฉัน (ดีตัวอย่างในเอกสารประกอบหมายเลข 3) เฉพาะส่วนหลังใช้ งานของผู้เข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการครั้งที่ 1 ทุกคน เพื่อนำไปใช้ในการทวิวิจัยเปรียบเทียบความแตกต่าง (Pre-Post Comparisons) 	ผอ. ร.ร./ รอง ผอ. ร.ร./ ผู้เข้าร่วมประชุม เชิงปฏิบัติการ ครั้งที่ 1				
กิจกรรมที่ 8	<ul style="list-style-type: none"> ● ผู้อำนวยการโรงเรียนและรองผู้อำนวยการโรงเรียนทุกคน ➤ จัดการประชุมเชิงปฏิบัติการครั้งที่ 2 มีวัตถุประสงค์คือ <ol style="list-style-type: none"> 1. รายงานผลการวิจัยเปรียบเทียบความแตกต่างในภาพรวม (Pre-Post Comparisons) ของก่อนและหลังใช้งาน (องค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก) ของผู้เข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการครั้งที่ 1 ใน 1 ภาคเรียนที่ผ่านมาให้ทุกคนได้ทราบ 2. เปิดโอกาสให้ซักถามเพิ่มเติมเพื่อทำความเข้าใจร่วมกันในเรื่องของการใช้องค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก 5 องค์ประกอบหลักและ 14 องค์ประกอบย่อยตามแนวทางปฏิบัติร่วมกันของทุกทีมงาน 3. จัดให้ทุกทีมงานได้ร่วมกันทำแนวทางปฏิบัติร่วมกันฉบับสมบูรณ์ของแต่ละกลุ่มงาน 4. <u>แนะนำ</u>แนวทางการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนและเงื่อนไขความสำเร็จ (ดูเอกสารประกอบหมายเลข 2) 5. อธิบายบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการแต่ละคณะทำงาน (ดูเอกสารประกอบหมายเลข 4) 6. <u>เปิดรับสมัครกรรมการ</u>ของคณะทำงานคณะต่างๆ ทำการแต่งตั้งคณะทำงาน (เปิดรับกรรมการที่เป็นนักเรียนเพิ่มในวันเปิดภาคเรียนที่ 2) 	ผอ. ร.ร./ รอง ผอ. ร.ร./ คณะกรรมการ สถานศึกษาชั้น พื้นฐานของ โรงเรียน/ ครู บุคลากร/ สภานักเรียน/ สภาผู้ปกครอง/ พ่อแม่และ ผู้ปกครอง ทั้งหมด				

ระยะที่ 2: การวางโครงสร้างและการวางแผนงาน (ภาคปลาย/ภาคเรียนที่ 2)						
กิจกรรม	รายการ / ผู้รับผิดชอบ	ผู้เกี่ยวข้อง	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	เป็นไปได้	เป็นไปได้
กิจกรรมที่ 1 เปิดภาค เรียน	<ul style="list-style-type: none"> ● ผู้อำนวยการโรงเรียน ➤ <u>ทำการประกาศในที่ประชุมนักเรียนถึงนโยบายการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน โดย</u> <ol style="list-style-type: none"> 1. ประทศสัมพันธ์นิยามความหมายขององค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก 5 องค์ประกอบหลักและองค์ประกอบย่อย 14 องค์ประกอบ รวมถึงรายละเอียดพฤติกรรมแสดงออกที่พึงประสงค์ (ดูเอกสารประกอบหมายเลข 1) 2. ประกาศใช้องค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกเป็นฐานในทุกมิติของโรงเรียนตั้งแต่นี้เป็นต้นไป 3. แนะนำแนวทางการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนและเงื่อนไขความสำเร็จ (ดูเอกสารประกอบหมายเลข 2) 4. อธิบายบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการแต่ละชุด (ดูเอกสารประกอบหมายเลข 4) แนะนำคณะกรรมการคณะต่างๆ 5. เปิดรับสมัครกรรมการส่วนของนักเรียนสำหรับคณะทำงานคณะต่างๆ ทำการแต่งตั้งกรรมการเพิ่มเติม 6. จัดให้นักเรียนทุกคนได้ทำแบบสำรวจจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของฉันทัวอย่างในเอกสารประกอบหมายเลข 3) ส่วนที่เป็นก่อนการทดลองใช้องค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกเพื่อใช้ทำวิจัยเปรียบเทียบ ความแตกต่าง (Pre-Post Comparisons) 	ผอ. ร.ร./ รอง ผอ./ คกก. พัฒนาการ บริหารโรงเรียน ฯ/คกก.วางแผน งานทั้ง 3 คณะ/ คกก.ประเมินผล ทั้ง 3 คณะ/ครู บุคลากร/ นักเรียน/ สภาผู้ปกครอง				
กิจกรรมที่ 2	<ul style="list-style-type: none"> ● ผู้อำนวยการโรงเรียน ➤ ส่งมอบข้อมูลสารสนเทศต่างๆ ที่เกี่ยวข้องและข้อมูลพื้นฐานของโรงเรียน (ดูตัวอย่างเอกสารประกอบหมายเลข 5) แก่คณะกรรมการพัฒนาการบริหารโรงเรียนฯ เพื่อศึกษาเป็นข้อมูลพื้นฐานในการทำงานต่อไป 	ผอ. ร.ร./ คกก.พัฒนาการ บริหารโรงเรียน ฯ				

กิจกรรม	รายการ / ผู้รับผิดชอบ	ผู้เกี่ยวข้อง	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	เป็นไปได้	เป็นไปได้
กิจกรรมที่ 3	<ul style="list-style-type: none"> คณะกรรมการพัฒนาการบริหารโรงเรียนฯ <ul style="list-style-type: none"> ทำการวิเคราะห์ข้อมูล หรือข้อมูลสารสนเทศ ค้นหาจุดอ่อนจุดแข็งของขอบเขตทั้ง 3 ด้านของโรงเรียน ทบทวนบริบทความพร้อมของโรงเรียน ทำการตั้งเป้าประสงค์และจัดลำดับความต้องการจำเป็นของแต่ละขอบเขตพร้อมคำจำกัดความที่ชัดเจน จุดสนใจที่ชัดเจนเจาะจง (ดูตัวอย่างตัวอย่างกิจกรรมเพื่อกำหนดเป้าประสงค์และจัดลำดับความต้องการจำเป็นของการพัฒนาขอบเขตของโรงเรียน 3 ด้านในเอกสารประกอบหมายเลข 6) เพื่อส่งต่อให้คณะกรรมการวางแผนงานต่อไป 	คกก. พัฒนาการบริหารโรงเรียนฯ				
กิจกรรมที่ 4	<ul style="list-style-type: none"> คณะกรรมการวางแผนงาน <ul style="list-style-type: none"> ร่างแผนงานของแต่ละขอบเขตของโรงเรียน (ดูตัวอย่างตารางแผนงานในการพัฒนาขอบเขตของโรงเรียน 3 ด้านเอกสารประกอบหมายเลข 7) นำเสนอร่างแผนงานกับครูและบุคลากรผู้ซึ่งเป็นผู้ลงมือปฏิบัติงาน อาจมีการแก้ไขปรับปรุงให้สามารถปฏิบัติร่วมกันอย่างคล่องตัว นำเสนอร่างแผนงานที่ปรับปรุงแล้วกับสภาผู้ปกครองและสภานักเรียนนักเรียนเพื่อรับความคิดเห็นและปรับปรุงให้สามารถปฏิบัติร่วมกันอย่างคล่องตัว สรุปแผนงานส่งต่อให้คณะกรรมการพัฒนาการบริหารโรงเรียนฯ 	คณะกรรมการวางแผนงานทั้ง 3 คณะ/ ครูและบุคลากรของโรงเรียน/ สภานักเรียน/ สภาผู้ปกครอง				
กิจกรรมที่ 5	<ul style="list-style-type: none"> ผู้อำนวยการโรงเรียน <ul style="list-style-type: none"> ทำการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์แผนงานแก่ผู้มีส่วนร่วมและผู้เกี่ยวข้องทั้งโรงเรียนทั้งหมด บันทึกในปฏิทิน 	ผอ. ร.ร./ผู้มีส่วนร่วมและผู้เกี่ยวข้องทั้งโรงเรียนทั้งหมด				

ขั้นตอนที่ 2 การดำเนินงาน การประเมินผลตามแผนงานและการปรับเปลี่ยนค่านิยมหลักของโรงเรียน

แนวทางในการดำเนินงาน การประเมินผลตามแผนงานและการปรับเปลี่ยนค่านิยมหลักของโรงเรียนในขั้นตอนที่ 2 แบ่งออกเป็น 2 ระยะคือ

ระยะที่ 1: การดำเนินงาน การประเมินผลตามแผนงาน (ภาคต้น/ภาคเรียนที่ 1)

ระยะที่ 2: การดำเนินงาน การประเมินผลตามแผนงาน และการปรับเปลี่ยนค่านิยมหลักของโรงเรียน (ภาคปลาย/ภาคเรียนที่ 2)

ระยะที่ 1: การดำเนินงาน การประเมินผลตามแผนงาน (ภาคต้น/ภาคเรียนที่ 1)						
กิจกรรม	รายการ / ผู้รับผิดชอบ	ผู้เกี่ยวข้อง	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	เป็นไปได้	เป็นไปไม่ได้
กิจกรรมที่ 1 เปิดภาคเรียน	<ul style="list-style-type: none"> ● ผู้อำนวยการโรงเรียน ➢ จัดการประชุมเพื่อทำความเข้าใจกับผู้มีส่วนร่วมในการดำเนินการตามแผนที่กำหนดไว้ ประชุมครูเพื่อเตรียมพร้อมเอกสารต่างๆ 	ผอ. ร.ร./ รอง ผอ./ครู บุคลากร/สภานักเรียน/ สภาผู้ปกครอง/คกก. วางแผนงาน				
กิจกรรมที่ 2	<ul style="list-style-type: none"> ● ผู้อำนวยการโรงเรียน ➢ ให้สัญญาณการเริ่มทำงานตามกลยุทธ์ของแต่ละแผนงาน 	ผอ. ร.ร./ รอง ผอ./ครู บุคลากร/สภาผู้ปกครอง/พ่อแม่และ ผู้ปกครอง				
กิจกรรมที่ 3	<ul style="list-style-type: none"> ● โรงเรียน (ครูและบุคลากร) ➢ เริ่มเก็บรวบรวมข้อมูลของภาพรวมโรงเรียน ของแต่ละชั้นเรียนและของนักเรียนรายคน ตามกรอบเวลาและความรับผิดชอบที่คณะกรรมการวางแผนงานได้กำหนดไว้ ● สภาผู้ปกครอง ● เริ่มเก็บรวบรวมข้อมูลของแต่ละครอบครัวและลูกแต่ละคน ตามกรอบเวลาและความรับผิดชอบที่คณะกรรมการวางแผนงานได้กำหนดไว้ 	ครู บุคลากร/ สภาผู้ปกครอง/ พ่อแม่และ ผู้ปกครอง				
กิจกรรมที่ 4 ปลายภาคเรียน	<ul style="list-style-type: none"> ● คณะกรรมการประเมินผลแต่ละขอบเขต ➢ ศึกษาข้อมูลสารสนเทศ ค้นหาความแตกต่างจากข้อมูลสารสนเทศเดิม และเริ่มต้นในการกำหนดแนวโน้มทิศทางการประสพผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนไว้เพื่อปรับแผนงานต่อไป รายงานให้คณะกรรมการพัฒนาการบริหารโรงเรียนฯ และคณะกรรมการวางแผนงานเพื่อเป็นข้อมูลต่อไป 	คกก.ประเมินผล ทั้ง 3 คณะ/ คกก.พัฒนาการบริหารโรงเรียน ฯ/คกก.วางแผนงานทั้ง 3 คณะ				
กิจกรรมที่ 5	<ul style="list-style-type: none"> ● ผู้อำนวยการโรงเรียน ➢ <u>แจ้งความก้าวหน้าและความสำเร็จของแผนงาน และฉลองความสำเร็จ</u> 	ผอ. ร.ร./ ผู้ร่วมงานทุกฝ่าย				
กิจกรรมที่ 6	<ul style="list-style-type: none"> ● คณะกรรมการวางแผนงาน ➢ ปรับปรุงสถานะให้ทันสมัยร่วมกับครู บุคลากรที่ปฏิบัติงาน รวมถึงพ่อแม่ ผู้ปกครองที่ร่วมงาน เพื่อทบทวนแผนงานด้วยรายงานของผู้ปฏิบัติงานและแนวโน้มทิศทางการประสพผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนที่คณะกรรมการประเมินผลค้นพบว่าแตกต่างจากข้อมูลสารสนเทศก่อนหน้า และปรับปรุงตารางบันทึกต่างๆ 	ผอ. ร.ร./ รอง ผอ./ครู บุคลากร/สภานักเรียน/ สภาผู้ปกครอง/คกก. วางแผนงาน/คกก. ประเมินผล				

กิจกรรม	รายการ / ผู้รับผิดชอบ	ผู้เกี่ยวข้อง	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	เป็นไปได้	เป็นไปได้
กิจกรรมที่ 7	<ul style="list-style-type: none"> คณะกรรมการประเมินผล กำหนดกรอบระยะเวลาที่ชัดเจนและเป็นทางการในการประเมินผลการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนภายหลังการทำงานตามกลยุทธ์ของแต่ละแผนงานในปฏิทินโรงเรียน 	คกก.ประเมินผล ทั้ง 3 คณะ				
กิจกรรมที่ 8	<ul style="list-style-type: none"> ผู้อำนวยการโรงเรียน จัดการประชุมเพื่อทำความเข้าใจแก่ผู้มีส่วนร่วมในการดำเนินการตามแผนที่ปรับปรุงแล้ว และปรับปรุงเอกสารต่างๆ 	ผอ. ร.ร./รอง ผอ./ครู บุคลากร/สภานักเรียน/ สภาผู้ปกครอง/คกก.วางแผนงาน				

ระยะที่ 2 : การดำเนินงาน การประเมินผลตามแผนงาน และการปรับเปลี่ยนค่านิยมหลักของโรงเรียน (ภาคปลาย/ภาคเรียนที่ 2)

กิจกรรม	รายการ / ผู้รับผิดชอบ	ผู้เกี่ยวข้อง	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	เป็นไปได้	เป็นไปได้
กิจกรรมที่ 1 เปิดภาคเรียน	<ul style="list-style-type: none"> ผู้อำนวยการโรงเรียน ให้สัญญาณการเริ่มทำงานตามกลยุทธ์ของแต่ละแผนงาน 	ผอ. ร.ร./รอง ผอ./ครู บุคลากร/สภานักเรียน/ สภาผู้ปกครอง/พ่อแม่และผู้ปกครอง				
กิจกรรมที่ 2	<ul style="list-style-type: none"> โรงเรียน (ครูและบุคลากร) เริ่มเก็บรวบรวมข้อมูลของภาพรวมโรงเรียน ของแต่ละชั้นเรียนและของนักเรียนรายคน ตามกรอบเวลาและความรับผิดชอบที่คณะกรรมการวางแผนงานได้กำหนดไว้ สภาผู้ปกครอง เริ่มเก็บรวบรวมข้อมูลของแต่ละครอบครัวและลูกแต่ละคน ตามกรอบเวลาและความรับผิดชอบที่คณะกรรมการวางแผนงานได้กำหนดไว้ 	ครู บุคลากร/ สภาผู้ปกครอง/ พ่อแม่และผู้ปกครอง				

กิจกรรม	รายการ / ผู้รับผิดชอบ	ผู้เกี่ยวข้อง	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	เป็นไปได้	เป็นไปไม่ได้
กิจกรรมที่ 3 เดือน ก.พ.	<ul style="list-style-type: none"> ● ผู้อำนวยการโรงเรียน ➢ จัดให้มีการทำแบบสำรวจองค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของฉันทัน (ดูตัวอย่างในเอกสารประกอบหมายเลข 3) เฉพาะส่วนหลังใช้งานของทุกคนที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียน เพื่อนำไปใช้ในการทำวิจัยเปรียบเทียบความแตกต่าง (Pre-Post Comparisons) ต่อไป 	ผอ. ร.ร./ รอง ผอ. ร.ร./ โรงเรียนและพ่อแม่และ ผู้ปกครองทั้งหมด				
กิจกรรมที่ 4 ปลายภาค เรียน	<ul style="list-style-type: none"> ● คณะกรรมการประเมินผลแต่ละขอบเขต ➢ ศึกษาข้อมูลสารสนเทศ ค้นหาความแตกต่างจากข้อมูลสารสนเทศเดิมและเริ่มต้นในการกำหนดแนวโน้มทิศทางการประสพผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนไว้เพื่อปรับแผนงานต่อไป รายงานให้คณะกรรมการพัฒนาการบริหารโรงเรียนฯ และคณะกรรมการวางแผนงานเพื่อเป็นข้อมูลต่อไป 	คกก.ประเมินผล ทั้ง 3 คณะ/ คกก.พัฒนาการบริหารโรงเรียน ฯ/คกก.วางแผนงานทั้ง 3 คณะ				
กิจกรรมที่ 5	<ul style="list-style-type: none"> ● ผู้อำนวยการโรงเรียน ➢ <u>แจ้งความก้าวหน้าและความสำเร็จของแผนงาน และฉลองความสำเร็จ</u> 	ผอ. ร.ร./ ผู้ร่วมงานทุกฝ่าย				
กิจกรรมที่ 6	<ul style="list-style-type: none"> ● คณะกรรมการประเมินผล ➢ ทำการประเมินผลการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนภายหลังจากการทำงานตามกลยุทธ์ของแต่ละแผนงานตามกำหนดกรอบระยะเวลาในปฏิทินโรงเรียน 	คกก.ประเมินผล ทั้ง 3 คณะ				
กิจกรรมที่ 7	<ul style="list-style-type: none"> ● ผู้อำนวยการโรงเรียน ➢ รายงานความก้าวหน้าของการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนแก่คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และรายงานต่อต้านสังคมเพื่อทราบและขอการสนับสนุนต่อไป ➢ ขอปรับเปลี่ยนค่านิยมหลักของโรงเรียนโดยใช้อองค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก 5 องค์ประกอบหลัก ➢ บันทึกในรายงานประจำปี 	ผอ. ร.ร./คกก. สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน				
กิจกรรมที่ 8	<ul style="list-style-type: none"> ● ผู้อำนวยการโรงเรียน ➢ <u>แจ้งความก้าวหน้าและความสำเร็จของแผนงาน และฉลองความสำเร็จ</u> ➢ เปิดรับงานวิจัยในห้องเรียน / ในแผนงาน / ในครอบครัว หรือ บทความ (การพัฒนาวิชาชีพ) 	ผอ. ร.ร./ ผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งหมด				

กิจกรรม	รายการ / ผู้รับผิดชอบ	ผู้เกี่ยวข้อง	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	เป็นไปได้	เป็นไปไม่ได้
กิจกรรมที่ 9	<ul style="list-style-type: none"> ผู้อำนวยการโรงเรียน ทำการเผยแพร่ความก้าวหน้าของแผนพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนสู่สาธารณะ 	ผอ. ร.ร.				
กิจกรรมที่ 10	<ul style="list-style-type: none"> คณะกรรมการวางแผนงาน ปรับปรุงสถานะให้ทันสมัยร่วมกับครู บุคลากรที่ปฏิบัติการ รวมถึงพ่อแม่ ผู้ปกครองที่ร่วมงาน เพื่อทบทวนแผนงานด้วยรายงานของผู้ปฏิบัติงานและแนวโน้มทิศทางการประสพผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนที่คณะกรรมการประเมินผลค้นพบว่าแตกต่างจากข้อมูลสารสนเทศก่อนหน้า และปรับปรุงตารางบันทึกต่างๆ 	ผอ. ร.ร./รองผอ./ครูบุคลากร/สภานักเรียน/ สภาผู้ปกครอง/คกก.วางแผนงาน				
กิจกรรมที่ 11	<ul style="list-style-type: none"> ผู้อำนวยการโรงเรียน จัดการประชุมเพื่อทำความเข้าใจแก่ผู้มีส่วนร่วมในการดำเนินการตามแผนที่ปรับปรุงแล้ว และปรับปรุงเอกสารต่างๆ 	ผอ. ร.ร./รองผอ./ครูบุคลากร/สภานักเรียน/ สภาผู้ปกครอง/คกก.วางแผนงาน				

ขั้นตอนที่ 3 การดำเนินงาน การติดตามตามแผนงานอย่างต่อเนื่อง

แนวทางในการดำเนินงาน การติดตามตามแผนงานอย่างต่อเนื่อง แบ่งออกเป็น 2 ระยะคือ

ระยะที่ 1: การดำเนินงาน การติดตามตามแผนงาน (ภาคต้น/ภาคเรียนที่ 1)

ระยะที่ 2: การดำเนินงาน การติดตามตามแผนงาน (ภาคปลาย/ภาคเรียนที่ 2)

ระยะที่ 1: การดำเนินงาน การติดตามตามแผนงาน (ภาคต้น/ภาคเรียนที่ 1)

กิจกรรม	รายการ / ผู้รับผิดชอบ	ผู้เกี่ยวข้อง	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	เป็นไปได้	เป็นไปไม่ได้
กิจกรรมที่ 1 เปิดภาคเรียน	<ul style="list-style-type: none"> ผู้อำนวยการโรงเรียน ให้สัญญาณการเริ่มทำงานตามกลยุทธ์ของแต่ละแผนงาน 	ผอ. ร.ร./รองผอ./ครูบุคลากร/สภาผู้ปกครอง/พ่อแม่และผู้ปกครอง				

กิจกรรม	รายการ / ผู้รับผิดชอบ	ผู้เกี่ยวข้อง	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	เป็นไปได้	เป็นไปได้
กิจกรรมที่ 2	<ul style="list-style-type: none"> โรงเรียน (ครูและบุคลากร) เริ่มเก็บรวบรวมข้อมูลของภาพรวมโรงเรียน ของแต่ละชั้นเรียนและของนักเรียนรายคน ตามกรอบเวลาและความรับผิดชอบที่คณะกรรมการวางแผนงานได้กำหนดไว้ สภาผู้ปกครอง เริ่มเก็บรวบรวมข้อมูลของแต่ละครอบครัวและลูกแต่ละคน ตามกรอบเวลาและความรับผิดชอบที่คณะกรรมการวางแผนงานได้กำหนดไว้ 	ครู บุคลากร/ สภาผู้ปกครอง/ พ่อแม่และ ผู้ปกครอง				
กิจกรรมที่ 3 ปลายภาค เรียน	<ul style="list-style-type: none"> คณะกรรมการประเมินผลแต่ละขอบเขต ศึกษาข้อมูลสารสนเทศ ค้นหาความแตกต่างจากข้อมูลสารสนเทศเดิม และเริ่มต้นในการกำหนดแนวโน้มทิศทางการประสพผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนไว้เพื่อปรับแผนงานต่อไป รายงานให้คณะกรรมการพัฒนาการบริหารโรงเรียนฯ และคณะกรรมการวางแผนงานเพื่อเป็นข้อมูลต่อไป 	คกก.ประเมินผล ทั้ง 3 คณะ/ คกก.พัฒนาการบริหารโรงเรียน ฯ/คกก.วางแผนงานทั้ง 3 คณะ				
กิจกรรมที่ 4	<ul style="list-style-type: none"> ผู้อำนวยการโรงเรียน แจ้งความก้าวหน้าและความสำเร็จของแผนงาน และฉลองความสำเร็จ 	ผอ. ร.ร./ ผู้ร่วมงานทุกฝ่าย				
กิจกรรมที่ 5	<ul style="list-style-type: none"> คณะกรรมการวางแผนงาน ปรับปรุงสถานะให้ทันสมัยร่วมกับครู บุคลากรที่ปฏิบัติการ รวมถึงพ่อแม่ ผู้ปกครองที่ร่วมงาน เพื่อทบทวนแผนงานด้วยรายงานของผู้ปฏิบัติงานและแนวโน้มทิศทางการประสพผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนที่คณะกรรมการประเมินผลค้นพบว่าแตกต่างจากข้อมูลสารสนเทศก่อนหน้า และปรับปรุงตารางบันทึกต่างๆ 	ผอ./รอง ผอ./ ครู บุคลากร/ สภานักเรียน/ สภาผู้ปกครอง/ คกก.วางแผนงาน				
กิจกรรมที่ 6	<ul style="list-style-type: none"> คณะกรรมการประเมินผล กำหนดกรอบระยะเวลาที่ชัดเจนและเป็นทางการในการประเมินผล การพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนภายหลังการทำงานตามกลยุทธ์ของแต่ละแผนงานในปฏิทินโรงเรียน 	คกก.ประเมินผล ทั้ง 3 คณะ				
กิจกรรมที่ 7	<ul style="list-style-type: none"> ผู้อำนวยการโรงเรียน จัดการประชุมเพื่อทำความเข้าใจแก่ผู้มีส่วนร่วมในการดำเนินการตามแผนที่ปรับปรุงแล้ว และปรับปรุงเอกสารต่างๆ 	ผอ. ร.ร./รอง ผอ./ครู บุคลากร/สภานักเรียน/ สภาผู้ปกครอง/คกก.วางแผนงาน				

ระยะที่ 2 : การดำเนินงาน การติดตามตามแผนงาน) ภาคปลาย/ภาคเรียนที่(2						
กิจกรรม	รายการ / ผู้รับผิดชอบ	ผู้เกี่ยวข้อง	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	เป็นไปดี	เป็นไปไม่ได้
กิจกรรมที่ 1 เปิดภาค เรียน	<ul style="list-style-type: none"> ● ผู้อำนวยการโรงเรียน ➢ <u>ให้สัณฐานการเริ่มทำงานตามกลยุทธ์</u>ของแต่ละแผนงาน 	ผอ. ร.ร./รอง ผอ./ครู บุคลากร/สภา ผู้ปกครอง/พ่อ แม่และ ผู้ปกครอง				
กิจกรรมที่ 2	<ul style="list-style-type: none"> ● โรงเรียน (ครูและบุคลากร) ➢ <u>เริ่มเก็บรวบรวมข้อมูล</u>ของภาพรวมโรงเรียน ของแต่ละชั้นเรียนและ ของนักเรียนรายคน ตามกรอบเวลาและความรับผิดชอบที่ คณะกรรมการวางแผนงานได้กำหนดไว้ ● <u>สภาผู้ปกครอง</u> ➢ <u>เริ่มเก็บรวบรวมข้อมูล</u>ของแต่ละครอบครัวและลูกแต่ละคน ตามกรอบ เวลาและความรับผิดชอบที่คณะกรรมการวางแผนงาน ได้กำหนดไว้ 	ครู บุคลากร/ สภาผู้ปกครอง/ พ่อแม่และ ผู้ปกครอง				
กิจกรรมที่ 3 เดือน ก.พ.	<ul style="list-style-type: none"> ● ผู้อำนวยการโรงเรียน ➢ <u>จัดให้มีการทำแบบสำรวจ</u>องค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก ของอิน (ดูตัวอย่างในเอกสารประกอบหมายเลข 3) เฉพาะส่วน<u>หลังใช้</u> <u>งาน</u>ของทุกคนที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียน เพื่อนำไปใช้ในการทำวิจัย เปรียบเทียบความแตกต่าง (Pre-Post Comparisons) ต่อไป 	ผอ. ร.ร./ รอง ผอ. ร.ร./ โรงเรียนและพ่อ แม่และ ผู้ปกครอง ทั้งหมด				
กิจกรรมที่ 4 ปลายภาค เรียน	<ul style="list-style-type: none"> ● <u>คณะกรรมการประเมินผลแต่ละขอบเขต</u> ➢ <u>ศึกษาข้อมูลสารสนเทศ</u> ค้นหาความแตกต่างจากข้อมูลสารสนเทศเดิม และเริ่มต้นในการกำหนดแนวโน้มทิศทางในการประสมผลสัมฤทธิ์ ของนักเรียนไว้เพื่อปรับแผนงานต่อไป รายงานให้คณะกรรมการ พัฒนาการบริหารโรงเรียนฯ และคณะกรรมการวางแผนงานเพื่อเป็น ข้อมูลต่อไป 	คกก.ประเมินผล ทั้ง 3 คณะ/ คกก.พัฒนาการ บริหารโรงเรียน ฯ/คกก.วางแผน งานทั้ง 3 คณะ				
กิจกรรมที่ 5	<ul style="list-style-type: none"> ● ผู้อำนวยการโรงเรียน ➢ <u>แจ้งความก้าวหน้าและความสำเร็จ</u>ของแผนงาน และ<u>ฉลอง</u> <u>ความสำเร็จ</u> 	ผอ. ร.ร./ ผู้ร่วมงานทุก ฝ่าย				
กิจกรรมที่ 6	<ul style="list-style-type: none"> ● <u>คณะกรรมการประเมินผล</u> ➢ <u>ทำการประเมินผลการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้าง</u> <u>จิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก</u>ของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้ง <u>โรงเรียน</u>ภายหลังการทำงานตามกลยุทธ์ของแต่ละแผนงานตาม กำหนดกรอบระยะเวลาในปฏิทินโรงเรียน 	คกก.ประเมินผล การพัฒนาทั้ง 3 คณะ / คกก. พัฒนาการ บริหารโรงเรียน ฯ				

กิจกรรม	รายการ / ผู้รับผิดชอบ	ผู้เกี่ยวข้อง	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	เชิงไปได้	เชิงไปไม่ได้
กิจกรรมที่ 7	<ul style="list-style-type: none"> ● ผู้อำนวยการโรงเรียน ➤ รายงานความก้าวหน้าของการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนแก่คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และรายงานต่อต้านล้งกัดเพื่อทราบและขอการสนับสนุนต่อไป ➤ บันทึกในรายงานประจำปี 	ผอ. ร.ร./คกก. สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน				
กิจกรรมที่ 8	<ul style="list-style-type: none"> ● ผู้อำนวยการโรงเรียน ➤ แจ้งความก้าวหน้าและความสำเร็จของแผนงาน และออลองความสำเร็จ ➤ เปิดรับงานวิจัยในห้องเรียน / ในแผนงาน / ในครอบครัว หรือบทความ (การพัฒนาวิชาชีพ) 	ผอ. ร.ร./ ผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งหมด				
กิจกรรมที่ 9	<ul style="list-style-type: none"> ● ผู้อำนวยการโรงเรียน ➤ ทำการเผยแพร่ความก้าวหน้าของแผนพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนสู่สาธารณะ 	ผอ. ร.ร.				
กิจกรรมที่ 10	<ul style="list-style-type: none"> ● คณะกรรมการวางแผนงาน ➤ ปรับปรุงสถานะให้ทันสมัยร่วมกับครู บุคลากรที่ปฏิบัติการ รวมถึงพ่อแม่ ผู้ปกครองที่ร่วมงาน เพื่อทบทวนแผนงานด้วยรายงานของผู้ปฏิบัติงานและแนวโน้มทิศทางการประสพผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนที่คณะกรรมการประเมินผลค้นพบว่าแตกต่างจากข้อมูลสารสนเทศก่อนหน้า และปรับปรุงตารางบันทึกต่างๆ 	ผอ. ร.ร./รอง ผอ./ครู บุคลากร/สภานักเรียน/ สภาผู้ปกครอง/คกก. วางแผนงาน				
กิจกรรมที่ 11	<ul style="list-style-type: none"> ● ผู้อำนวยการโรงเรียน ➤ จัดการประชุมเพื่อทำความเข้าใจแก่ผู้มีส่วนร่วมในการดำเนินการตามแผนที่ปรับปรุงแล้ว 	ผอ. ร.ร.				

ตอนที่ 4 เอกสารประกอบแนวทางปฏิบัติในการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมือง
 โลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน (ดูเอกสารประกอบการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้)

คำชี้แจง ตามความคิดเห็นของท่าน ท่านคิดว่า**เอกสารประกอบแนวทางปฏิบัติในการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน** มีความเหมาะสมและมีความเป็นไปได้หรือไม่ **เป็นการประเมินในภาพรวม** โดยทำเครื่องหมาย ลงในช่อง เหมาะสม/ไม่เหมาะสม และทำเครื่องหมาย ลงในช่อง เป็นไปได้/เป็นไปได้ ตามความคิดเห็นของท่านและโปรดให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ที่	รายการ	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	เป็นไปได้	เป็นไปได้
1	เอกสารประกอบหมายเลข 1 องค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก 5 องค์ประกอบหลักและองค์ประกอบย่อย 14 องค์ประกอบ รวมถึงรายละเอียดพฤติกรรมที่พึงประสงค์				
ข้อเสนอแนะ					
2	เอกสารประกอบหมายเลข 2 เงื่อนไขความสำเร็จของการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน				
ข้อเสนอแนะ					
3	เอกสารประกอบหมายเลข 3 ตัวอย่างแบบสำรวจจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของฉันทัน				
ข้อเสนอแนะ					

ที่	รายการ	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	เป็นไปได้	เป็นไปไม่ได้
4	เอกสารประกอบหมายเลข 4 บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการคณะต่างๆ				
ข้อเสนอแนะ					
.....					
.....					
5	เอกสารประกอบหมายเลข 5 ตัวอย่างข้อมูลสารสนเทศต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียน และสภาพขอบเขตของโรงเรียน 3 ด้าน				
ข้อเสนอแนะ					
.....					
.....					
6	เอกสารประกอบหมายเลข 6 ตัวอย่างกิจกรรมเพื่อกำหนดเป้าประสงค์และจัดลำดับความต้องการจำเป็นของการ พัฒนาขอบเขตของโรงเรียน 3 ด้าน				
ข้อเสนอแนะ					
.....					
.....					
7	เอกสารประกอบหมายเลข 7 ตัวอย่างตารางแผนงานในการพัฒนาขอบเขตของโรงเรียน 3 ด้าน				
ข้อเสนอแนะ					
.....					
.....					

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ภาคผนวก ข (4) เครื่องมือในการวิจัย (แบบสอบถาม)

แบบสอบถามประกอบการวิจัย สำหรับผู้อำนวยการโรงเรียน

คำชี้แจง

แบบสอบถามฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของงานวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน ของ การศึกษาในหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชานโยบาย การจัดการและความ เป็นผู้นำทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสอบถามฉบับนี้แบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

- ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม
- ตอนที่ 2 สภาพปัจจุบันและสภาพพึงประสงค์ของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียน
- ตอนที่ 3 สภาพปัจจุบันและสภาพพึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึก ความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน
- ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมือง โลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน

ผู้วิจัยใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตอบแบบสอบถามฉบับนี้ตามความเป็นจริง เพื่อให้เกิด เป็นประโยชน์สูงสุดในการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของ นักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนสำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและผู้สนใจในการเสริมสร้างจิตสำนึก ความเป็นพลเมืองโลกให้กับนักเรียน โดยข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามนี้มาใช้เพื่อการศึกษาวิจัยโดยเป็นการ วิเคราะห์ในภาพรวมเท่านั้น ซึ่งไม่มีผลกระทบใดๆ ต่อผู้ตอบแบบสอบถามเป็นรายบุคคลหรือสถานศึกษา หาก ท่านมีข้อคำถามใดๆ เพิ่มเติม โปรดติดต่อผู้วิจัยที่หมายเลขโทรศัพท์ 081-6491511

สุดท้ายนี้ ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งที่จะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี และขอขอบพระคุณเป็น อย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

นางสุนีย์ บันโนะ

นิสิตระดับมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

14 มิถุนายน 2559

แบบสอบถาม
สำหรับผู้อำนวยการโรงเรียน

เรื่อง แนวทางการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้าง
จิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน

The World is Yours to Change
Think Globally and Act Locally

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ลงใน ตามสภาพที่เป็นจริงของท่าน

1. เพศ 1) ชาย 2) หญิง
2. อายุ 1) ต่ำกว่า 31 ปี 2) 31-40 ปี
 3) 41-50 ปี 4) 51 ปีขึ้นไป
3. วุฒิการศึกษา 1) ปริญญาตรี 2) ปริญญาโท 3) ปริญญาเอก
4. ประสบการณ์ในการทำงานเป็นผู้อำนวยการโรงเรียน
 1) น้อยกว่า 6 ปี 2) 6-10 ปี 3) 11-15 ปี
 4) 16-20 ปี 5) 21-25 ปี 6) มากกว่า 25 ปี

ตอนที่ 2 สภาพปัจจุบันและสภาพพึงประสงค์ของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียน

คำชี้แจง ขอให้ท่านทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่แสดงระดับจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกที่นักเรียน
ประพฤติดิจจริง และระดับจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกที่พึงประสงค์ของนักเรียนตามความ
คิดเห็นของท่าน

- 5 หมายถึง นักเรียนประพฤติดิจจริงในระดับมากที่สุด / สภาพพึงประสงค์ต่อนักเรียนในระดับมากที่สุด
4 หมายถึง นักเรียนประพฤติดิจจริงในระดับมาก / สภาพพึงประสงค์ต่อนักเรียนในระดับมาก
3 หมายถึง นักเรียนประพฤติดิจจริงในระดับปานกลาง / สภาพพึงประสงค์ต่อนักเรียนในระดับปานกลาง
2 หมายถึง นักเรียนประพฤติดิจจริงในระดับน้อย / สภาพพึงประสงค์ต่อนักเรียนในระดับน้อย
1 หมายถึง นักเรียนประพฤติดิจจริงในระดับน้อยที่สุด / สภาพพึงประสงค์ต่อนักเรียนในระดับน้อยที่สุด

ตัวอย่าง การตอบแบบสอบถาม

ที่	ข้อความ	น.ร. ประพฤติดิจจริง มากที่สุด→ น้อยที่สุด					สภาพพึงประสงค์ มากที่สุด→ น้อยที่สุด					สำหรับ ผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
1	นักเรียนฝึกฝนตนเองให้เป็นคนที่ว่าเริงสโตไล		✓				✓					1.1

ที่	ข้อความ	น.ร. ประพฤติดิจจริง มากที่สุด→ น้อยที่สุด					สภาพพึงประสงค์ มากที่สุด→ น้อยที่สุด					สำหรับ ผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
1	นักเรียนกล้าที่จะเข้าไปพูดคุยให้กำลังใจเพื่อนในทันทีเมื่อเห็นเพื่อนกำลังไม่สบายใจ											G1.1-1
2	นักเรียนรับฟังความทุกข์ใจของเพื่อนอย่างตั้งใจ											G1.1-2
3	นักเรียนเชื่อว่าหากมีคนเข้าใจและรับฟังเราอย่างแท้จริง จะสามารถทำให้เราเข้มแข็งมากพอที่จะก้าวเดินต่อไปได้											G1.1-3
4	นักเรียนติดตามให้ความช่วยเหลือและให้กำลังใจแก่เพื่อน จนกว่าเขาจะสามารถแก้ไขหรือทำงานเองได้สำเร็จ											G1.1-4
5	นักเรียนให้โอกาสผู้อื่นเสมอเมื่อเขาต้องการแก้ไขสิ่งต่างๆ ให้ดีขึ้น											G1.2-1
6	นักเรียนไม่ดูถูกความรู้ความสามารถของผู้อื่น เพราะนักเรียนเชื่อว่าทุกคนมีศักยภาพที่ยอดเยียมอยู่											G1.2-2
7	นักเรียนไม่ขุดคุ้ยและไม่ตำหนิความผิดพลาดในอดีตของผู้อื่น											G1.2-3
8	นักเรียนมักพูดจาและแสดงออกต่อผู้อื่นด้วยการยอมรับ และให้เกียรติ											G1.2-4
9	นักเรียนมีความเชื่อว่าความแตกต่างคือความอุดมสมบูรณ์ของมนุษยชาติที่ทำให้มนุษย์เกิดการพัฒนาความเป็นมนุษย์ของตนเองและของผู้อื่นให้มากยิ่งขึ้น											G1.3-1

ที่	ข้อความ	น.ร. ประพฤติจริง มากที่สุด→ น้อยที่สุด					สภาพพึงประสงค์ มากที่สุด→ น้อยที่สุด					สำหรับ ผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
10	นักเรียนชื่นชมรูปแบบหรือวิธีการใดๆ ของผู้อื่นและกล้าที่จะเอาอย่างมาปรับใช้กับตนเอง											G1.3-2
11	นักเรียนเชื่อว่าการช่วยเหลือผู้อื่นให้เข้มแข็งขึ้น ส่งผลให้นักเรียนมีการพัฒนาชีวิตมากยิ่งขึ้นด้วย											G1.3-3
12	นักเรียนเคารพในภาระหน้าที่ของผู้อื่นที่เขามีต่อตัวเขาเอง ต่อครอบครัวของเขาและต่อหน้าที่การงานของเขา											G2.1-1
13	นักเรียนเชื่อว่าทุกภาระหน้าที่มีคุณค่าและมีความหมายต่อชีวิตและสังคม นักเรียนจะไม่ดูหมิ่นไม่ว่าภาระหน้าที่ใดๆ											G2.1-2
14	นักเรียนยกย่องชมเชยเพื่อนเมื่อเขาปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายได้เป็นอย่างดี											G2.1-3
15	นักเรียนเข้าใจในเจตนาดีของคุณครูที่เข้มงวดจริงจังในการเรียนการสอน											G2.1-4
16	นักเรียนไม่นินทาว่าร้ายเพื่อนและไม่นินทาว่าร้ายคุณครู											G2.1-5
17	เมื่อนักเรียนไม่เห็นด้วยต่อบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของผู้อื่น นักเรียนแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอย่างเคารพ											G2.1-6
18	นักเรียนเชื่อว่ามนุษย์ทุกคนต่างมีทั้งข้อดีและข้อเสีย เช่นเดียวกัน รวมทั้งตัวนักเรียนด้วย											G2.2-1
19	นักเรียนค้นหาข้อดีของผู้อื่นมากกว่าข้อด้อยของผู้อื่น											G2.2-2
20	นักเรียนไม่ล้อเลียนรูปร่างหน้าตาของผู้อื่นหรือบุคลิกท่าทางที่ผู้อื่นแสดงออก											G2.2-3
21	นักเรียนไม่ดูหมิ่นดูแคลนฐานะทางครอบครัวหรือสถานภาพทางครอบครัวของผู้อื่น											G2.2-4
22	นักเรียนเคารพในรสนิยมหรือความชื่นชอบในสิ่งใดสิ่งหนึ่งของผู้อื่น											G2.3-1
23	นักเรียนเคารพในวิถีการกินการอยู่ ความเชื่อ ศาสนา วัฒนธรรม และประเพณีของผู้อื่น											G2.3-2
24	นักเรียนเรียนรู้และนำข้อดีต่างๆ ของวิถีการกินการอยู่ ความเชื่อ ศาสนา วัฒนธรรม และประเพณีของผู้อื่นมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันของนักเรียน											G2.3-3
25	นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ กับเพื่อนๆ รุ่นพี่และรุ่นน้องอย่างสามัคคีกลมเกลียวและเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน											G3.1-1

ที่	ข้อความ	น.ร. ประพฤติจริง มากที่สุด→ น้อยที่สุด					สภาพพึงประสงค์ มากที่สุด→ น้อยที่สุด					สำหรับ ผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
26	แม้นักเรียนมีความเป็นตัวของตัวเอง แต่นักเรียนสามารถปรับตัวทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างมีเป้าหมายเดียวกันได้											G3.1-2
27	ในการทำงานร่วมกับผู้อื่น นักเรียนเป็นผู้หน้าที่ดีและใจกว้าง และเป็นผู้ตามที่ดีและเคารพผู้อื่น											G3.1-3
28	นักเรียนกับเพื่อนๆ ในห้องเรียนรักกัน เคารพกัน ตักเตือนกันได้ ให้อภัยกันได้ ยอมรับจุดอ่อนของกันและกันได้ และช่วยเหลือซึ่งกันและกันอยู่เสมอ											G3.1-4
29	นักเรียนสามารถวิเคราะห์นิสัยเชิงลบของตนเอง และกล้าปรับเปลี่ยนพฤติกรรมให้แสดงออกในเชิงบวกได้											G3.2-1
30	เมื่อนักเรียนรู้ว่าพูดจาไม่ดีกับเพื่อนที่ตั้งใจและไม่ตั้งใจ นักเรียนจะรีบขอโทษและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในทันที											G3.2-2
31	นักเรียนเพียรพยายามในการแก้ไขปรับปรุงตนเองอยู่เสมอเพื่อที่จะสามารถเป็นมนุษย์ที่เต็มไปด้วยความเมตตา มีปัญหาที่ดีและมีความกล้าหาญ											G3.2-3
32	นักเรียนเชื่อว่า การเปลี่ยนแปลงเชิงบวกของคนๆ หนึ่งจะส่งผลให้ผู้คนและสังคมรอบตัวเขาเปลี่ยนเป็นเชิงบวกหรือเชิงสร้างสรรค์ได้											G3.2-4
33	แม้ผู้อื่นจะใช้ความรุนแรงกับนักเรียน แต่นักเรียนก็จะไม่โต้ตอบด้วยความรุนแรง											G4.1-1
34	แม้เพื่อนจะแกล้งนักเรียนอย่างมีหรือไม่มีเหตุผลก็ตาม นักเรียนจะอดทนและพยายามสนทนาพูดคุยปรับความเข้าใจกัน											G4.1-2
35	นักเรียนเป็นคนไม่แกล้งเพื่อน ไม่รังแกเพื่อนหรือตีเพื่อน											G4.1-3
36	นักเรียนไม่พูดจาหยาบคาย เปรียบเทียบ หรือถากถางผู้อื่นให้ได้อาย											G4.1-4
37	นักเรียนเชื่อว่าการใช้ความรุนแรงไม่ว่ารูปแบบใดก็ตาม ไม่สามารถนำไปสู่การแก้ปัญหาที่สร้างสรรค์และยั่งยืนได้											G4.1-5
38	นักเรียนไม่ส่งเสริมผู้อื่นให้ใช้ความรุนแรงในการแก้ปัญหา											G4.2-1
39	นักเรียนไม่เคยสร้างความกดดันใดๆ จนเป็นเหตุให้ผู้อื่นต้องใช้ความรุนแรงแทน											G4.2-2

ที่	ข้อความ	น.ร. ประพฤติจริง มากที่สุด→ น้อยที่สุด					สภาพพึงประสงค์ มากที่สุด→ น้อยที่สุด					สำหรับ ผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
40	เมื่อนักเรียนจะไม่ชอบใคร แต่นักเรียนไม่ยุ่งคนอื่นให้ไม่ชอบเขาด้วย											G4.2-3
41	เวลามีเรื่องขัดแย้งกับเพื่อน นักเรียนจะรายงานให้คุณครูทราบไว้ก่อน และนักเรียนจะใช้ความกล้าหาญที่จะขอสนทนาพูดคุยกับคุณครูเพื่อปรับความเข้าใจกันเองให้ได้											G4.2-4
42	นักเรียนไม่ทำเป็นมองข้ามหรือแกล้งทำเป็นมองไม่เห็นเมื่อพบเห็นผู้อื่นใช้ความรุนแรง											G4.3-1
43	เมื่อนักเรียนพบเห็นการใช้ความรุนแรง นักเรียนจะพยายามแสดงปฏิกิริยาอย่างไรอย่างหนึ่งอย่างสุภาพเพื่อยับยั้งสถานการณ์เหล่านั้น											G4.3-2
44	นักเรียนกล้าบอกคุณครูหรือคุณพ่อคุณแม่ผู้ปกครองทันทีเมื่อนักเรียนหรือเพื่อนถูกรังแก ถูกกลั่นแกล้ง ถูกทำร้ายร่างกาย หรือถูกละเมิดทางเพศ											G4.3-3
45	นักเรียนกล้าพูดห้ามคนที่กำลังแกล้งเพื่อนหรือดีเพื่อนอย่างสุภาพและเข้าใจ											G4.3-4
46	นักเรียนใช้การสนทนาพูดคุยเป็นหลักในการปรับความเข้าใจ เพื่อให้ผู้อื่นหลีกเลี่ยงการใช้ความรุนแรง											G4.3-5
47	นักเรียนกล้าที่จะเข้าไปช่วยไกล่เกลี่ยข้อพิพาทด้วยการสนทนาพูดคุย											G4.3-6
48	ในการทำกิจกรรมต่างๆ นักเรียนตั้งเป้าหมายอย่างชัดเจนเพื่อให้ก่อเกิดประโยชน์ที่สร้างคุณค่าต่อสังคมและส่วนรวม											G5.1-1
49	นักเรียนดำเนินชีวิตอย่างมีเป้าหมายตามแบบฉบับที่ตนเองชอบ และสามารถก่อให้เกิดประโยชน์และสร้างคุณค่าต่อเพื่อนมนุษย์ได้ด้วย											G5.1-2
50	นักเรียนฝึกฝนการคิดวิเคราะห์อย่างมีเหตุผลเพื่อนำมาปรับใช้ให้เกิดประโยชน์ในการดำเนินชีวิต											G5.1-3
51	นักเรียนทุ่มเทพลังทั้งหมดอย่างเต็มที่ทั้งในการเรียนและกิจกรรม ลงมือทำด้วยความตั้งใจจริงจั่ง ไม่ว่าจะผลจะออกมาอย่างไรก็ตาม											G5.2-1
52	เมื่อตั้งใจทำงานเต็มที่แล้ว ถ้าผลลัพธ์ออกมาไม่ดี นักเรียนกล้าที่จะทบทวนและวางแผนต่อสู้ใหม่ได้											G5.2-2

ที่	ข้อความ	น.ร. ประพฤติจริง					สภาพพึงประสงค์					สำหรับ ผู้วิจัย
		มากที่สุด→น้อยที่สุด					มากที่สุด→น้อยที่สุด					
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
53	นักเรียนทำงานหรือกิจกรรมที่ได้รับมอบหมายอย่างขยัน ขันแข็งจนกว่างานจะสำเร็จลุล่วง											G5.2-3
54	แม้เจอเรื่องยากขนาดไหน นักเรียนท้าทายตนเองอย่างถึง ที่สุดด้วยการค้นคว้าหาความรู้ เพียรพยายามอย่างมีสติ และทำจนถึงที่สุด											G5.2-4
55	นักเรียนซื่อสัตย์ต่อความตั้งใจของตนเองและเคารพใน ความคาดหวังของผู้อื่นที่มีต่อตัวนักเรียน											G5.2-5
56	นักเรียนคิดว่าตลอดเวลาที่ผ่านมา ผู้คนรอบตัวนักเรียนได้ สร้างประโยชน์มากมายให้แก่ นักเรียน											G5.3-1
57	นักเรียนตอบแทนบุญคุณต่อผู้คน สังคมและสิ่งแวดล้อม อย่างกระตือรือร้น											G5.3-2
58	นักเรียนสามารถสร้างแรงบันดาลใจในการอุทิศตนเพื่อ ความผาสุกของมนุษยชาติให้กับผู้อื่นได้											G5.3-3
59	นักเรียนมักค้นหาโอกาสที่ลงมือหาความรู้ที่ได้เรียนมามา ก่อให้เกิดอิทธิพลเชิงบวกแก่ผู้คน สังคมและสิ่งแวดล้อม อย่างเป็นรูปธรรม											G5.3-4
60	นักเรียนเรียนรู้ทุกอย่าง เพื่อให้มีความสามารถในการ สร้างสรรค์สังคมให้มีความเท่าเทียมยิ่งขึ้นและสร้าง สภาพแวดล้อมรอบตัวให้สุขสงบยิ่งขึ้นทั้งในปัจจุบันและใน อนาคต											G5.3-5

ตอนที่ 3 สภาพปัจจุบันและสภาพพึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึก
ความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน

คำชี้แจง ขอให้ท่านทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่แสดงระดับสภาพปัจจุบันที่เป็นจริงและระดับสภาพพึง
ประสงค์ของการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตาม
แนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนของโรงเรียนของท่าน

- 5 หมายถึง สภาพปัจจุบันของโรงเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด / สภาพพึงประสงค์ต่อโรงเรียนในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง สภาพปัจจุบันของโรงเรียนอยู่ในระดับในระดั้มาก / สภาพพึงประสงค์ต่อโรงเรียนในระดับมาก
- 3 หมายถึง สภาพปัจจุบันของโรงเรียนอยู่ในระดับปานกลาง / สภาพพึงประสงค์ต่อโรงเรียนในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง สภาพปัจจุบันของโรงเรียนอยู่ในระดับน้อย / สภาพพึงประสงค์ต่อโรงเรียนในระดับน้อย
- 1 หมายถึง สภาพปัจจุบันของโรงเรียนอยู่ในระดับน้อยที่สุด / สภาพพึงประสงค์ต่อโรงเรียนในระดับน้อยที่สุด

ที่	ข้อความถาม	สภาพ ร.ร.ปัจจุบัน มากที่สุด→ น้อยที่สุด					สภาพพึงประสงค์ มากที่สุด→ น้อยที่สุด					สำหรับ นักวิจัย	
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1		
1	โรงเรียนมีหลักสูตรที่กำหนดเป้าประสงค์อย่างชัดเจนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกให้กับนักเรียนในองค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกดังต่อไปนี้												
	1) การเชิดชูศักดิ์ศรีของชีวิต												W1.1-1
	2) การเคารพในเอกัตภาพ (ความเป็นปัจเจกบุคคล)												W1.1-2
	3) การถักทอมิตรภาพที่ยั่งยืน												W1.1-3
	4) การคัดค้านการใช้ความรุนแรง												W1.1-4
	5) การนำชีวิตด้วยความรู้และปัญญา												W1.1-5
2	โรงเรียนมีสภาพแวดล้อมของโรงเรียนที่เอื้อต่อการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียน โดย												
	1) โรงเรียนมีปรัชญาการศึกษาที่สะท้อนถึงการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียน												W1.2-1
	2) โรงเรียนมีค่านิยมร่วมหรือค่านิยมหลักที่สะท้อนถึงการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก												W1.2-2
	3) โรงเรียนมีวิสัยทัศน์ที่สะท้อนถึงการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียน												W1.2-3
	4) โรงเรียนมีพันธกิจ (ภาระหน้าที่) ที่สะท้อนถึงการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียน												W1.2-4
	5) โรงเรียนมีสิ่งแวดล้อมทางกายภาพที่สะท้อนถึงการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก												W1.2-5
	6) โรงเรียนมีผู้อำนวยการโรงเรียนที่เป็นผู้นำที่สะท้อนถึงการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก												W1.2-6
	7) โรงเรียนมีสัมพันธภาพและความไว้วางใจระหว่างครูกับนักเรียนที่สะท้อนถึงการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก												W1.2-7
	8) โรงเรียนมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างครู บุคลากรของโรงเรียน และผู้ที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนที่สะท้อนถึงการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก												W1.2-8
	9) โรงเรียนมีความเชื่อมั่นในตัวนักเรียนที่สะท้อนถึงการมีจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกว่านักเรียนจะสามารถเรียนรู้และประสบความสำเร็จตามแบบฉบับ (ปัจเจกบุคคล) ของตัวนักเรียนแต่ละคนและตามความคาดหวังของโรงเรียนและสังคม												W1.2-9

ที่	ข้อความถาม	สภาพ ร.ร.ปัจจุบัน มากที่สุด→ น้อยที่สุด					สภาพพึงประสงค์ มากที่สุด→ น้อยที่สุด					สำหรับ นักวิจัย	
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1		
3	โรงเรียนสร้างความร่วมมือระหว่างบ้านกับโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก ของนักเรียน โดย												
	1) โรงเรียนให้ความรู้แก่พ่อแม่ผู้ปกครองในการสร้าง บรรยากาศของบ้านที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างจิตสำนึก ความเป็นพลเมืองโลก												W1.3-1
	2) โรงเรียนสื่อสารกับพ่อแม่ผู้ปกครองเกี่ยวกับความ ก้าวหน้าของการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมือง โลกของนักเรียน												W1.3-2
	3) โรงเรียนเชิญชวนพ่อแม่ผู้ปกครองมาเป็นอาสาสมัครใน การเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของ นักเรียน												W1.3-3
	4) โรงเรียนร่วมมือกับพ่อแม่ผู้ปกครองในการจัดหาแหล่ง เรียนรู้ในชุมชนที่สามารถช่วยโรงเรียนในการเสริมสร้าง จิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียน												W1.3-4
4	โรงเรียนมีการกำหนดผู้มีส่วนร่วมในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียน												
	1) คณะกรรมการกำหนดนโยบายในการเสริมสร้าง จิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนจาก หน่วยงานต้นสังกัด												W2-1
	2) คณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลและนิเทศ การศึกษาในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมือง โลกของนักเรียนจากหน่วยงานต้นสังกัด												W2-2
	3) ผู้อำนวยการโรงเรียน ทำหน้าที่เป็นผู้นำหลักในการ เสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียน												W2-3
	4) ครูผู้สอนและบุคลากรของโรงเรียน มีส่วนร่วมและเป็น ตัวแทนในคณะกรรมการวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศ การวางแผนงาน การดำเนินการ และการประเมินผล												W2-4
	5) คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานหรือสภาโรงเรียน พ่อแม่ผู้ปกครอง และสมาชิกในชุมชน มีส่วนร่วมและ เป็นตัวแทนในคณะกรรมการวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศ การวางแผนงาน การดำเนินการ และการประเมินผล												W2-5
	6) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ขึ้นไป มีส่วนร่วมและเป็น ตัวแทนในคณะกรรมการวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศ การวางแผนงาน การดำเนินการ และการประเมินผล												W2-6

ที่	ข้อความถาม	สภาพ ร.ร.ปัจจุบัน					สภาพพึงประสงค์					สำหรับ นักวิจัย
		มากที่สุด→	น้อยที่สุด			มากที่สุด→	น้อยที่สุด					
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
5	โรงเรียนมีการวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียน โดย											
	1) แต่งตั้งคณะกรรมการวางแผนพัฒนาโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียน											W3-1
	2) คณะกรรมการวางแผนพัฒนาโรงเรียนทำความเข้าใจบริบทของโรงเรียน ทำการสำรวจ รวบรวมและปรึกษาหารือข้อมูลสารสนเทศของขอบเขตที่ต้องการพัฒนา											W3-2
	3) จัดลำดับความต้องการจำเป็น (Priority of Need) ของขอบเขตที่ต้องการพัฒนาในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียน											W3-3
6	โรงเรียนมีการวางแผนเพื่อพัฒนาความต้องการจำเป็น (Priority of Need) ของขอบเขตที่ต้องการพัฒนาในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียน											
	1) แต่งตั้งคณะกรรมการวางแผนงานเพื่อพัฒนาหลักสูตรที่กำหนดเป้าประสงค์อย่างชัดเจนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียน											W4-1
	2) แต่งตั้งคณะกรรมการวางแผนงานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของสภาพแวดล้อมของโรงเรียนที่เอื้อต่อการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียน											W4-2
	3) แต่งตั้งคณะกรรมการวางแผนงานเพื่อเพิ่มระดับความร่วมมือของพ่อแม่ผู้ปกครองในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียน											W4-3
7	โรงเรียนมีการดำเนินการตามแผนงานในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนที่คณะกรรมการวางแผนงานได้วางแผนงานไว้ โดย											
	1) ผู้อำนวยการโรงเรียนจัดการประชุมเพื่อทำความเข้าใจแก่ผู้มีส่วนร่วมในการดำเนินการตามแผนที่กำหนดไว้											W5-1
	2) ผู้อำนวยการโรงเรียนเป็นผู้นำหลักในการดำเนินการตามแผนงานทั้งหมดของการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียน											W5-2
8	โรงเรียนมีการประเมินผลการดำเนินงานของแผนพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียน โดย											
	1) โรงเรียนมีการตั้งคณะกรรมการประเมินผลการพัฒนาในภาพรวมของการดำเนินงานตามแผนงานในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียน											W6-1

ภาคผนวก ข (5) เครื่องมือในการวิจัย (แบบสอบถาม) สำหรับรองผู้อำนวยการโรงเรียน หัวหน้า
กลุ่มสาระการเรียนรู้ และครู

เนื่องจากเครื่องมือในการวิจัย (แบบสอบถาม) สำหรับรองผู้อำนวยการโรงเรียน หัวหน้ากลุ่ม
สาระการเรียนรู้ และครู มีความแตกต่างจากผู้อำนวยการโรงเรียนเฉพาะในตอนี่ 1 ข้อมูลพื้นฐาน
ของผู้ตอบแบบสอบถาม

จึงขอแสดงตัวอย่างเอกสารเครื่องมือในการวิจัย (แบบสอบถาม) ของรองผู้อำนวยการโรงเรียน
หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ และครู เฉพาะตอนี่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม ดังนี้

แบบสอบถาม
สำหรับรองผู้อำนวยการโรงเรียน

เรื่อง แนวทางการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้าง
จิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน

The World is Yours to Change
Think Globally and Act Locally

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ลงใน และเติมข้อความในช่องว่างตามสภาพที่เป็นจริงของท่าน

1. เพศ 1) ชาย 2) หญิง
2. อายุ 1) ต่ำกว่า 31 ปี 2) 31-40 ปี
 3) 41-50 ปี 4) 51 ปีขึ้นไป
3. วุฒิการศึกษา
 1) ปริญญาตรี 2) ปริญญาโท 3) ปริญญาเอก
4. ตำแหน่งปัจจุบัน รองผู้อำนวยการฝ่าย _____
5. ประสบการณ์ในการทำงานเป็นรองผู้อำนวยการโรงเรียน
 1) น้อยกว่า 6 ปี 2) 6-10 ปี 3) 11-15 ปี
 4) 16-20 ปี 5) 21-25 ปี 6) มากกว่า 25 ปี

แบบสอบถาม
สำหรับหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้

เรื่อง แนวทางการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้าง
จิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน

The World is Yours to Change
Think Globally and Act Locally

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ลงใน และเติมข้อความในช่องว่างตามสภาพที่เป็นจริงของท่าน

1. เพศ 1) ชาย 2) หญิง
2. อายุ 1) ต่ำกว่า 31 ปี 2) 31-40 ปี
 3) 41-50 ปี 4) 51 ปีขึ้นไป
3. วุฒิการศึกษา
 1) ปริญญาตรี 2) ปริญญาโท 3) ปริญญาเอก
4. ตำแหน่งปัจจุบัน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ _____ ช่วงชั้น _____
5. ประสบการณ์ในการทำงานเป็นบุคลากรทางการศึกษา
 1) น้อยกว่า 6 ปี 2) 6-10 ปี 3) 11-15 ปี
 4) 16-20 ปี 5) 21-25 ปี 6) มากกว่า 25 ปี

แบบสอบถาม
สำหรับครูผู้สอน

เรื่อง แนวทางการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้าง
จิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน

The World is Yours to Change
Think Globally and Act Locally

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ลงใน ตามสภาพที่เป็นจริงของท่าน

1. เพศ 1) ชาย 2) หญิง
2. อายุ 1) ต่ำกว่า 31 ปี 2) 31-40 ปี
 3) 41-50 ปี 4) 51 ปีขึ้นไป
3. วุฒิการศึกษา 1) ปริญญาตรี 2) ปริญญาโท 3) ปริญญาเอก
4. ระดับชั้นที่ท่านสอน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
 1) ป.1 – ป.3 2) ป.4 – ป.6
 3) ม.1 – ม.3 4) ม.3 – ม.6
5. ประสบการณ์ในการทำงานเป็นครูผู้สอน
 1) น้อยกว่า 6 ปี 2) 6-10 ปี 3) 11-15 ปี
 4) 16-20 ปี 5) 21-25 ปี 6) มากกว่า 25 ปี

ภาคผนวก ข (6) เครื่องมือในการวิจัย (แบบสอบถาม) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

แบบสอบถาม

สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

เรื่อง แนวทางการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้าง
จิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน

The World is Yours to Change

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ลงใน ตามสภาพที่เป็นจริงของนักเรียน

1. เพศ 1) ชาย 2) หญิง

2. จำนวนปีที่เข้ามาเรียนในโรงเรียนนี้ (รวมปีการศึกษานี้ โดยไม่รวมชั้นอนุบาล)

1) 1-3 ปี 2) 4-6 ปี 3) 7-9 ปี 4) 10-12 ปี

ตอนที่ 2 สภาพปัจจุบันและสภาพพึงประสงค์ของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียน

คำชี้แจง ขอให้นักเรียนทำเครื่องหมาย ลงในช่องที่แสดงระดับจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกที่นักเรียนประพฤติดีจริง และระดับจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกที่คิดว่านักเรียนควรจะเป็น

5 หมายถึง ฉันประพฤติดีจริงในระดับมากที่สุด / ฉันควรจะเป็นในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง ฉันประพฤติดีจริงในระดับมาก / ฉันควรจะเป็นในระดับมาก

3 หมายถึง ฉันประพฤติดีจริงในระดับปานกลาง / ฉันควรจะเป็นในระดับปานกลาง

2 หมายถึง ฉันประพฤติดีจริงในระดับน้อย / ฉันควรจะเป็นในระดับน้อย

1 หมายถึง ฉันประพฤติดีจริงในระดับน้อยที่สุด / ฉันควรจะเป็นในระดับน้อยที่สุด

ตัวอย่าง การตอบแบบสอบถาม

ที่	ข้อความคำถาม	ฉันประพุดจริง					ฉันควรจะเป็น					สำหรับ ผู้วิจัย
		มากที่สุด→ น้อยที่สุด					มากที่สุด→ น้อยที่สุด					
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
1	ฉันฝึกฝนตนเองให้เป็นคนที่น่าเชื่อถือ		√				√					G1.1-1

ที่	ข้อความคำถาม	ฉันประพุดจริง					ฉันควรจะเป็น					สำหรับ ผู้วิจัย	
		มากที่สุด→ น้อยที่สุด					มากที่สุด→ น้อยที่สุด						
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1		
1	ฉันกล้าที่จะเข้าไปพูดคุยให้กำลังใจเพื่อนในทันทีเมื่อเห็นเพื่อนกำลังไม่สบายใจ												G1.1-1
2	ฉันรับฟังความทุกข์ใจของเพื่อนอย่างตั้งใจ												G1.1-2
3	ฉันเชื่อว่าหากมีคนเข้าใจและรับฟังเราอย่างแท้จริง จะสามารถทำให้เราเข้มแข็งมากพอที่จะก้าวเดินต่อไปได้												G1.1-3
4	ฉันติดตามให้ความช่วยเหลือและให้กำลังใจแก่เพื่อน จนกว่าเขาจะสามารถแก้ไขหรือทำงานเองได้สำเร็จ												G1.1-4
5	ฉันให้โอกาสผู้อื่นเสมอเมื่อเขาต้องการแก้ไขสิ่งต่างๆ ให้ดีขึ้น												G1.2-1
6	ฉันไม่ดูถูกความรู้ความสามารถของผู้อื่น เพราะฉันเชื่อว่าทุกคนมีศักยภาพที่ยอดเยียมอยู่												G1.2-2
7	ฉันไม่ขุดคุ้ยและไม่ตำหนิความผิดพลาดในอดีตของผู้อื่น												G1.2-3
8	ฉันมักพูดจาและแสดงออกต่อผู้อื่นด้วยการยอมรับและให้เกียรติ												G1.2-4
9	ฉันมีความเชื่อว่าความแตกต่างคือความอุดมสมบูรณ์ของมนุษยชาติที่ทำให้มนุษย์เกิดการพัฒนาความเป็นมนุษย์ของตนเองและของผู้อื่นให้มากยิ่งขึ้น												G1.3-1
10	ฉันชื่นชมรูปแบบหรือวิธีการดี ๆ ของผู้อื่นและกล้าที่จะเอาอย่างมาปรับใช้กับตนเอง												G1.3-2
11	ฉันเชื่อว่าการช่วยเหลือผู้อื่นให้เข้มแข็งขึ้น ส่งผลให้ฉันมีการพัฒนาชีวิตมากยิ่งขึ้นด้วย												G1.3-3
12	ฉันเคารพในภาระหน้าที่ของผู้อื่นที่เขามีต่อตัวเอง ต่อครอบครัวของเขาและต่อหน้าที่การงานของเขา												G2.1-1
13	ฉันเชื่อว่าทุกภาระหน้าที่มีคุณค่าและมีความหมายต่อชีวิตและสังคม ฉันจะไม่ดูหมิ่นไม่ว่าภาระหน้าที่ใด ๆ												G2.1-2
14	ฉันยกย่องชมเชยเพื่อนเมื่อเขาปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายได้เป็นอย่างดี												G2.1-3

ที่	ข้อความ	ฉันประพฤติจริง					ฉันควรจะเป็น					สำหรับ ผู้วิจัย
		มากที่สุด	น้อยที่สุด				มากที่สุด	น้อยที่สุด				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
15	ฉันเข้าใจในเจตนาดีของคุณครูที่เข้มงวดจริงจังในการเรียนการสอน											G2.1-4
16	ฉันไม่นินทาว่าร้ายเพื่อนและไม่นินทาว่าร้ายคุณครู											G2.1-5
17	เมื่อฉันไม่เห็นด้วยต่อบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของผู้อื่น ฉันแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอย่างเคารพ											G2.1-6
18	ฉันเชื่อว่ามนุษย์ทุกคนต่างมีทั้งข้อดีและข้อเสีย เช่นเดียวกัน รวมทั้งตัวฉันด้วย											G2.2-1
19	ฉันค้นหาข้อดีของผู้อื่นมากกว่าข้อด้อยของผู้อื่น											G2.2-2
20	ฉันไม่ล้อเลียนรูปร่างหน้าตาของผู้อื่นหรือบุคลิกท่าทางที่ผู้อื่นแสดงออก											G2.2-3
21	ฉันไม่ดูหมิ่นดูแคลนฐานะทางครอบครัวหรือสถานภาพทางครอบครัวของผู้อื่น											G2.2-4
22	ฉันเคารพในระสนิยมหรือความชื่นชอบในสิ่งใดสิ่งหนึ่งของผู้อื่น											G2.3-1
23	ฉันเคารพในวิถีการกินการอยู่ ความเชื่อ ศาสนา วัฒนธรรม และประเพณีของผู้อื่น											G2.3-2
24	ฉันเรียนรู้และนำข้อดีต่างๆ ของวิถีการกินการอยู่ ความเชื่อ ศาสนา วัฒนธรรม และประเพณีของผู้อื่นมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันของฉัน											G2.3-3
25	ฉันเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ กับเพื่อนๆ รุ่นพี่และรุ่นน้องอย่างสามัคคีกลมเกลียวและเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน											G3.1-1
26	แม้ฉันมีความเป็นตัวของตัวเอง แต่ฉันสามารถปรับตัวทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างมีเป้าหมายเดียวกันได้											G3.1-2
27	ในการทำงานร่วมกับผู้อื่น ฉันเป็นผู้นำที่ดีและใจกว้าง และเป็นผู้ตามที่ดีและเคารพผู้อื่น											G3.1-3
28	ฉันกับเพื่อนๆ ในห้องเรียนรักกัน เคารพกัน ตักเตือนกันได้ ให้อภัยกันได้ ยอมรับจุดอ่อนของกันและกันได้ และช่วยเหลือซึ่งกันและกันอยู่เสมอ											G3.1-4
29	ฉันสามารถวิเคราะห์นิสัยเชิงลบของตนเอง และกล้าปรับเปลี่ยนพฤติกรรมให้แสดงออกในเชิงบวกได้											G3.2-1
30	เมื่อฉันรู้ว่าพุดจาไม่ดีกับเพื่อนทั้งที่ตั้งใจและไม่ตั้งใจ ฉันจะรีบขอโทษและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในทันที											G3.2-2

ที่	ข้อความคำถาม	ฉันประพฤติจริง					ฉันควรจะเป็น					สำหรับ ผู้วิจัย	
		มากที่สุด→ น้อยที่สุด					มากที่สุด→ น้อยที่สุด						
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1		
31	ฉันเพียรพยายามในการแก้ไขปรับปรุงตนเองอยู่เสมอ เพื่อที่จะสามารถเป็นมนุษย์ที่เต็มไปด้วยความเมตตา มี ปัญญาที่ดีและมีความกล้าหาญ												G3.2-3
32	ฉันเชื่อว่า การเปลี่ยนแปลงเชิงบวกของคนๆ หนึ่งจะส่งผลให้ผู้อื่นและสังคมรอบตัวเขาเปลี่ยนเป็นเชิงบวกหรือเชิงสร้างสรรค์ได้												G3.2-4
33	แม้ผู้อื่นจะใช้ความรุนแรงกับฉัน แต่ฉันก็จะไม่ได้ตอบด้วยความรุนแรง												G4.1-1
34	แม้เพื่อนจะแกล้งฉันอย่างมีหรือไม่มีเหตุผลก็ตาม ฉันจะอดทนและพยายามสนทนาพูดคุยปรับความเข้าใจกัน												G4.1-2
35	ฉันเป็นคนไม่แกล้งเพื่อน ไม่รังแกเพื่อนหรือตีเพื่อน												G4.1-3
36	ฉันไม่พูดจาหยาบค้าย เปรียบเทียบ หรือถากถางผู้อื่นให้ได้อาย												G4.1-4
37	ฉันเชื่อว่าการใช้ความรุนแรงไม่ว่ารูปแบบใดก็ตาม ไม่สามารถนำไปสู่การแก้ปัญหาที่สร้างสรรค์และยั่งยืนได้												G4.1-5
38	ฉันไม่ส่งเสริมผู้อื่นให้ใช้ความรุนแรงในการแก้ไขปัญหา												G4.2-1
39	ฉันไม่เคยสร้างความกดดันใดๆ จนเป็นเหตุให้ผู้อื่นต้องใช้ความรุนแรงแทน												G4.2-2
40	แม้ฉันจะไม่ชอบใคร แต่ฉันไม่ยุยงคนอื่นให้ไม่ชอบเขาด้วย												G4.2-3
41	เวลาที่มีเรื่องขัดแย้งกับเพื่อน ฉันจะรายงานให้คุณครูทราบไว้ก่อน และฉันจะใช้ความกล้าหาญที่จะขอสนทนาพูดคุยกับคู่กรณีเพื่อปรับความเข้าใจกันเองให้ได้												G4.2-4
42	ฉันไม่ทำเป็นมองข้ามหรือแกล้งทำเป็นมองไม่เห็นเมื่อพบเห็นผู้อื่นใช้ความรุนแรง												G4.3-1
43	เมื่อฉันพบเห็นการใช้ความรุนแรง ฉันจะพยายามแสดงปฏิกิริยาอย่างไรอย่างหนึ่งอย่างสุภาพเพื่อยับยั้งสถานการณ์เหล่านั้น												G4.3-2
44	ฉันกล้าบอกคุณครูหรือคุณพ่อคุณแม่ผู้ปกครองทันทีเมื่อฉันหรือเพื่อนถูกรังแก ถูกกลั่นแกล้ง ถูกทำร้ายร่างกายหรือถูกละเมิดทางเพศ												G4.3-3
45	ฉันกล้าพูดห้ามคนที่กำลังแกล้งเพื่อนหรือตีเพื่อนอย่างสุภาพและเข้าใจ												G4.3-4

ที่	ข้อความ	ฉันประพฤติจริง					ฉันควรจะเป็น					สำหรับ ผู้วิจัย
		มากที่สุด	น้อยที่สุด				มากที่สุด	น้อยที่สุด				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
46	ฉันใช้การสนทนาพูดคุยเป็นหลักในการปรับความเข้าใจ เพื่อให้ผู้อื่นหลีกเลี่ยงการใช้ความรุนแรง											G4.3-5
47	ฉันกล้าที่จะเข้าไปช่วยไกล่เกลี่ยข้อพิพาทด้วยการสนทนาพูดคุย											G4.3-6
48	ในการทำกิจกรรมต่างๆ ฉันตั้งเป้าหมายอย่างชัดเจน เพื่อให้ก่อเกิดประโยชน์ที่สร้างคุณค่าต่อสังคมและส่วนรวม											G5.1-1
49	ฉันดำเนินชีวิตอย่างมีเป้าหมายตามแบบฉบับของตนเอง ชอบ และสามารถก่อให้เกิดประโยชน์และสร้างคุณค่าต่อเพื่อนมนุษย์ได้ด้วย											G5.1-2
50	ฉันฝึกฝนการคิดวิเคราะห์อย่างมีเหตุผลเพื่อนำมาปรับใช้ให้เกิดประโยชน์ในการดำเนินชีวิต											G5.1-3
51	ฉันทุ่มเทพลังทั้งหมดอย่างเต็มที่ทั้งในการเรียนและ กิจกรรม ลงมือทำด้วยความตั้งใจจริงจึง ไม่ว่าผลจะออกมาอย่างไรก็ตาม											G5.2-1
52	เมื่อตั้งใจทำงานเต็มที่แล้ว ถ้าผลลัพธ์ออกมาไม่ดี ฉันกล้าที่จะทบทวนและวางแผนต่อสู้ใหม่ได้											G5.2-2
53	ฉันทำงานหรือกิจกรรมที่ได้รับมอบหมายอย่างขยันขันแข็งจนกว่างานจะสำเร็จลุล่วง											G5.2-3
54	แม้เจอเรื่องยากขนาดไหน ฉันทำทนายตนเองอย่างถึงที่สุด ด้วยการค้นคว้าหาความรู้ เพียรพยายามอย่างมีสติและทำจนถึงที่สุด											G5.2-4
55	ฉันซื่อสัตย์ต่อความตั้งใจของตนเองและเคารพในความคิดหวังของผู้อื่นที่มีต่อตัวฉัน											G5.2-5
56	ฉันคิดว่าตลอดเวลาที่ผ่านมา ผู้คนรอบตัวฉันได้สร้างประโยชน์มากมายให้แก่ฉัน											G5.3-1
57	ฉันตอบแทนบุญคุณต่อผู้คน สังคมและสิ่งแวดล้อมอย่างกระตือรือร้น											G5.3-2
58	ฉันสามารถสร้างแรงบันดาลใจในการอุทิศตนเพื่อความผาสุกของมนุษยชาติให้กับผู้อื่นได้											G5.3-3
59	ฉันมักค้นหาโอกาสที่ลงมือนำความรู้ที่ได้เรียนมา มาก่อให้เกิดอิทธิพลเชิงบวกแก่ผู้คน สังคมและสิ่งแวดล้อม อย่างเป็นรูปธรรม											G5.3-4

ที่	ข้อความ	ฉันทประพจน์จริง มากที่สุด→ น้อยที่สุด					ฉันทประพจน์ มากที่สุด→ น้อยที่สุด					สำหรับ ผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
60	ฉันเรียนรู้ทุกอย่าง เพื่อให้เป็นคนที่มีความสามารถในการสร้างสรรค์สังคมให้มีความเท่าเทียมยิ่งขึ้นและสร้างสภาพแวดล้อมรอบตัวให้สุขสงบยิ่งขึ้นทั้งในปัจจุบันและในอนาคต											G5.3-5

**ตอนที่ 3 สภาพปัจจุบันและสภาพพึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึก
ความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน**

คำชี้แจง ขอให้นักเรียนทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่แสดงระดับสภาพปัจจุบันที่เป็นจริงและระดับสภาพที่ควรจะเป็นของการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนของโรงเรียนของนักเรียน

- 5 หมายถึง สภาพปัจจุบันของโรงเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด / สภาพของโรงเรียนที่ควรจะเป็นในระดับมากที่สุด
 4 หมายถึง สภาพปัจจุบันของโรงเรียนอยู่ในระดับมาก / สภาพของโรงเรียนที่ควรจะเป็นในระดับมาก
 3 หมายถึง สภาพปัจจุบันของโรงเรียนอยู่ในระดับปานกลาง / สภาพของโรงเรียนที่ควรจะเป็นในระดับปานกลาง
 2 หมายถึง สภาพปัจจุบันของโรงเรียนอยู่ในระดับน้อย / สภาพของโรงเรียนที่ควรจะเป็นในระดับน้อย
 1 หมายถึง สภาพปัจจุบันของโรงเรียนอยู่ในระดับน้อยที่สุด / สภาพของโรงเรียนที่ควรจะเป็นในระดับน้อยที่สุด

ที่	ข้อความ	สภาพ ร.ปัจจุบัน มากที่สุด→ น้อยที่สุด					สภาพที่ควรจะเป็น มากที่สุด→ น้อยที่สุด					สำหรับ นักวิจัย
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
1	โรงเรียนมีหลักสูตรที่กำหนดเป้าประสงค์อย่างชัดเจนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกให้กับนักเรียนในองค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกดังต่อไปนี้											
	1) การเชิดชูศักดิ์ศรีของชีวิต											W1.1-1
	2) การเคารพในเอกัตภาพ (ความเป็นปัจเจกบุคคล)											W1.1-2
	3) การถักทอมิตรภาพที่ยั่งยืน											W1.1-3
	4) การคัดค้านการใช้ความรุนแรง											W1.1-4
	5) การนำชีวิตด้วยความรู้และปัญญา											W1.1-5
2	โรงเรียนมีสภาพแวดล้อมของโรงเรียนที่เอื้อต่อการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียน โดย											
	1) โรงเรียนมีปรัชญาการศึกษาที่สะท้อนถึงการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียน											W1.2-1
	2) โรงเรียนมีค่านิยมร่วมหรือค่านิยมหลักที่สะท้อนถึงการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก											W1.2-2
	3) โรงเรียนมีวิสัยทัศน์ที่สะท้อนถึงการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียน											W1.2-3

ที่	ข้อความคำถาม	สภาพ ร.ร.ปัจจุบัน					สภาพที่ควรจะเป็น					สำหรับ นักวิจัย	
		มากที่สุด→ น้อยที่สุด					มากที่สุด→ น้อยที่สุด						
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1		
	4) โรงเรียนมีพันธกิจ (ภาระหน้าที่) ที่สะท้อนถึงการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียน												W1.2-4
	5) โรงเรียนมีสิ่งแวดล้อมทางกายภาพที่สะท้อนถึงการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก												W1.2-5
	6) โรงเรียนมีผู้อำนวยการโรงเรียนที่เป็นผู้นำที่สะท้อนถึงการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก												W1.2-6
	7) โรงเรียนมีสัมพันธภาพและความไว้วางใจระหว่างครูกับนักเรียนที่สะท้อนถึงการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก												W1.2-7
	8) โรงเรียนมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างครู บุคลากรของโรงเรียน และผู้ที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนที่สะท้อนถึงการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก												W1.2-8
	9) โรงเรียนมีความเชื่อมั่นในตัวนักเรียนที่สะท้อนถึงการมีจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกว่านักเรียนจะสามารถเรียนรู้และประสบความสำเร็จตามแบบฉบับ (ปัจเจกบุคคล) ของตัวนักเรียนแต่ละคนและตามความคาดหวังของโรงเรียนและสังคม												W1.2-9
3	โรงเรียนสร้างความร่วมมือระหว่างบ้านกับโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียน โดย												
	1) โรงเรียนให้ความรู้แก่พ่อแม่ผู้ปกครองในการสร้างบรรยากาศของบ้านที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก												W1.3-1
	2) โรงเรียนสื่อสารกับพ่อแม่ผู้ปกครองเกี่ยวกับความก้าวหน้าของการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียน												W1.3-2
	3) โรงเรียนเชิญชวนพ่อแม่ผู้ปกครองมาเป็นอาสาสมัครในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียน												W1.3-3
	4) โรงเรียนร่วมมือกับพ่อแม่ผู้ปกครองในการจัดหาแหล่งเรียนรู้ในชุมชนที่สามารถช่วยโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียน												W1.3-4

ผู้วิจัยขอขอบคุณนักเรียนที่ได้ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามอย่างยิ่ง

**ภาคผนวก ข (6) เครื่องมือในการวิจัย (แบบสอบถาม) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และ
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6**

เนื่องจากเครื่องมือในการวิจัย (แบบสอบถาม) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีความแตกต่างจากนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เฉพาะในตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม ดังนั้น จึงขอแสดงตัวอย่างเอกสารเครื่องมือในการวิจัย (แบบสอบถาม) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เฉพาะตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีเพียง 2 ตอน ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถามแตกต่างจากนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ส่วนตอนที่ 2 เหมือนกัน และไม่มีตอนที่ 3 ดังนั้น จึงขอแสดงตัวอย่างเอกสารเครื่องมือในการวิจัย (แบบสอบถาม) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เฉพาะตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม ดังต่อไปนี้

แบบสอบถาม
สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

เรื่อง แนวทางการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้าง
จิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน

The World is Yours to Change

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ลงใน ตามสภาพที่เป็นจริงของนักเรียน

1. เพศ 1) ชาย 2) หญิง

2. จำนวนปีที่เข้ามาเรียนในโรงเรียนนี้ (รวมปีการศึกษา โดยไม่รวมชั้นอนุบาล)

1) 1-3 ปี 2) 4-6 ปี 3) 7-9 ปี

ตอนที่ 2 สภาพปัจจุบันและสภาพพึงประสงค์ของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียน

คำชี้แจง ขอให้นักเรียนทำเครื่องหมาย ลงในช่องที่แสดงระดับจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกที่

นักเรียนประพฤติจริง และระดับจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกที่คิดว่านักเรียนควรจะเป็น

5 หมายถึง ฉันประพฤติจริงในระดับมากที่สุด / ฉันควรจะเป็นในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง ฉันประพฤติจริงในระดับมาก / ฉันควรจะเป็นในระดับมาก

3 หมายถึง ฉันประพฤติจริงในระดับปานกลาง / ฉันควรจะเป็นในระดับปานกลาง

2 หมายถึง ฉันประพฤติจริงในระดับน้อย / ฉันควรจะเป็นในระดับน้อย

1 หมายถึง ฉันประพฤติจริงในระดับน้อยที่สุด / ฉันควรจะเป็นในระดับน้อยที่สุด

แบบสอบถาม
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

เรื่อง แนวทางการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้าง
จิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน

The World is Yours to Change

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ลงใน ตามสภาพที่เป็นจริงของนักเรียน

1. เพศ 1) ชาย 2) หญิง

2. จำนวนปีที่เข้ามาเรียนในโรงเรียนนี้ (รวมปีการศึกษานี้ โดยไม่รวมชั้นอนุบาล)

1) 1-3 ปี 2) 4-6 ปี

ตอนที่ 2 สภาพปัจจุบันและสภาพพึงประสงค์ของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียน

คำชี้แจง ขอให้นักเรียนทำเครื่องหมาย ลงในช่องที่แสดงระดับจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกที่นักเรียนประพุดิจจริง และระดับจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกที่คิดว่านักเรียนควรจะเป็น

5 หมายถึง ฉันประพุดิจจริงในระดับมากที่สุด / ฉันควรจะเป็นในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง ฉันประพุดิจจริงในระดับมาก / ฉันควรจะเป็นในระดับมาก

3 หมายถึง ฉันประพุดิจจริงในระดับปานกลาง / ฉันควรจะเป็นในระดับปานกลาง

2 หมายถึง ฉันประพุดิจจริงในระดับน้อย / ฉันควรจะเป็นในระดับน้อย

1 หมายถึง ฉันประพุดิจจริงในระดับน้อยที่สุด / ฉันควรจะเป็นในระดับน้อยที่สุด

ภาคผนวก ค (1) ตัวอย่างหนังสือขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบแนวคิดในการวิจัย

ที่ ศธ 0512.6(2791.10)/58-

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ถนนพญาไท กรุงเทพมหานคร 10330

28 ธันวาคม 2558

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบแนวคิดในการวิจัย

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบประเมินกรอบแนวคิดในการวิจัย

ด้วย นางสุนีย์ บันโนะ นิสิตหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชาโนบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษาอยู่ระหว่างการดำเนินงานวิทยานิพนธ์เรื่อง “แนวทางการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองของนักเรียนตามแนวคิด การพัฒนาทั้งโรงเรียน” โดยมี อาจารย์ ดร.วลัยพร ศิริภิมย์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในการนี้จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบแนวคิดในการวิจัย ทั้งนี้ นิสิตผู้วิจัยจะได้ประสานงานในรายละเอียดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดเป็นผู้ทรงคุณวุฒิดังกล่าวเพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป และขอขอบคุณมาในโอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.เนาวนิตย์ สงคราม)

รองคณบดี

ปฏิบัติการแทนคณบดี

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน งานหลักสูตรและการจัดการเรียนฯ ฝ่ายวิชาการ คณะครุศาสตร์ จุฬาฯ โทร. 82681-2 ต่อ 608
 ที่ ศธ 0512.6(2791.10)/58- วันที่ 28 ธันวาคม 2558
 เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบแนวคิดในการวิจัย

เรียน

ด้วย นางสุนีย์ บันโนะ นิสิตหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษาอยู่ระหว่างการดำเนินงานวิจัยวิทยานิพนธ์เรื่อง “แนวทางการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิด การพัฒนาทั้งโรงเรียน” โดยมี อาจารย์ ดร.วลัยพร ศิริภิมรย์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในการนี้จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบแนวคิดในการวิจัย ทั้งนี้ นิสิตผู้วิจัยจะได้ประสานงานในรายละเอียดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดเป็นผู้ทรงคุณวุฒิดังกล่าวเพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป และขอขอบคุณมาในโอกาสนี้

(รองศาสตราจารย์ ดร.เนาวนิตย์ สงคราม)
 รองคณบดี

ภาคผนวก ค (2) ตัวอย่างหนังสือขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือวิจัย

ที่ ศธ 0512.6(2791.10)/59-

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ถนนพญาไท กรุงเทพมหานคร 10330

20 มกราคม 2559

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือวิจัย

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ด้วย นางสุนีย์ บันโนะ นิสิตหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษาอยู่ระหว่างการดำเนินงานวิจัยวิทยานิพนธ์เรื่อง “แนวทางการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิด การพัฒนาทั้งโรงเรียน” โดยมี อาจารย์ ดร.วัลย์พร ศิริภิรมย์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในการนี้จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือวิจัย ทั้งนี้ นิสิตผู้วิจัยจะได้ประสานงานในรายละเอียดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดเป็นผู้ทรงคุณวุฒิดังกล่าวเพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป และขอขอบคุณมาในโอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.เนาวนิตย์ สงคราม)

รองคณบดี

ปฏิบัติการแทนคณบดี

งานหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ฝ่ายวิชาการ

โทร. 0-2218-2681-82 ต่อ 612

ภาคผนวก ค (3) ตัวอย่างหนังสือเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตอบแบบประเมิน

ที่ ศธ 0512.6(2791.10)/59-

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ถนนพญาไท กรุงเทพมหานคร 10330

11 พฤศจิกายน 2559

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตอบแบบประเมิน

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบประเมินและเอกสารประกอบ

ด้วย นางสุนีย์ บันโนะ นิสิตหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษาอยู่ระหว่างการทำนิพนธ์เรื่อง “แนวทางการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน” โดยมี อาจารย์ ดร.วัลย์พร ศิริภรณ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในกรณีนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยแนวทางการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน จึงใคร่ขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตอบแบบประเมิน ทั้งนี้ นิสิตผู้วิจัยจะได้ประสานงานในรายละเอียดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดเป็นผู้ทรงคุณวุฒิดังกล่าวและอนุญาตให้นิสิตได้เข้าสัมภาษณ์เพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป และขอขอบคุณมาในโอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ยศวีร์ สายฟ้า)

รองคณบดี

ปฏิบัติการแทนคณบดี

งานหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ฝ่ายวิชาการ
โทร. 0-2218-2681-82 ต่อ 612

ภาคผนวก ค (3) ตัวอย่างหนังสือเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตอบแบบประเมิน

ที่ ศธ 0512.6(2791.10)/59-

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ถนนพญาไท กรุงเทพมหานคร 10330

11 พฤศจิกายน 2559

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตอบแบบประเมิน

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบประเมินและเอกสารประกอบ

ด้วย นางสุนีย์ บันโนะ นิสิตหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษาอยู่ระหว่างการดำเนินงานวิจัยวิทยานิพนธ์เรื่อง “แนวทางการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน” โดยมี อาจารย์ ดร.วลัยพร ศิริภริมย์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยแนวทางการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน จึงใคร่ขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตอบแบบประเมิน ทั้งนี้ นิสิตผู้วิจัยจะได้ประสานงานในรายละเอียดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดเป็นผู้ทรงคุณวุฒิดังกล่าวและอนุญาตให้นิสิตได้เข้าสัมภาษณ์เพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป และขอขอบคุณมาในโอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ยศวีร์ สายฟ้า)

รองคณบดี

ปฏิบัติการแทนคณบดี

งานหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ฝ่ายวิชาการ
โทร. 0-2218-2681-82 ต่อ 612

ภาคผนวก ค (4) ตัวอย่างหนังสือขอตกลงใช้เครื่องมือวิจัย

ที่ ศธ 0512.6(2747)/

สาขาวิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ถนนพญาไท
แขวงวังใหม่ เขตปทุมวัน กทม. 10330

๑ มิถุนายน 2559

เรื่อง ขอตกลงใช้เครื่องมือวิจัย

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ด้วย นางสุนีย์ บันโนะ นิสิตหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชา
นโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา อยู่ระหว่างการดำเนินงานวิจัยวิทยานิพนธ์เรื่อง
“แนวทางการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองของนักเรียนตาม
แนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน” โดยมี อาจารย์ ดร.วลัยพร ศิริภิรมย์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในกรณีนี้ นิสิตมี
ความจำเป็นต้องขอตกลงใช้เครื่องมือ คือ แบบสอบถาม กับ ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน
ฝ่ายวิชาการ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ ครูผู้สอน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 6 ทั้งนี้ นิสิตผู้วิจัยจะได้ประสานงานในรายละเอียดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้นิสิตได้ขอตกลงใช้เครื่องมือดังกล่าว
เพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป และขอขอบคุณมาในโอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชญาพิมพ์ อูสาโท)
ประธานสาขาวิชาบริหารการศึกษา

สาขาวิชาบริหารการศึกษา

โทร. 0 2218 2565-97 ต่อ 7062

โทรสาร 0 2218 2562

ภาคผนวก ค (5) ตัวอย่างหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลวิจัย (แบบสอบถาม)

ที่ ศธ 0512.6(2791.10)/59-4440

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ถนนพญาไท กรุงเทพมหานคร 10330

14 มิถุนายน 2559

เรื่อง ขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลวิจัย

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ด้วย นางสุนีย์ บันโนะ นิสิตหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา อยู่ระหว่างการดำเนินงานวิจัยวิทยานิพนธ์เรื่อง “แนวทางการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิด การพัฒนาทั้งโรงเรียน” โดยมี อาจารย์ ดร.วัลย์พร ศิริภิรมย์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในการนี้นิสิตมีความ จำเป็นต้องเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถามกับผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน หัวหน้ากลุ่มสาระการ เรียนรู้ ครูผู้สอนและนักเรียนในโรงเรียนของท่าน ทั้งนี้ นิสิตผู้วิจัยจะได้ประสานงานในรายละเอียดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้นิสิตได้ทำการเก็บข้อมูลวิจัยดังกล่าว เพื่อ ประโยชน์ทางวิชาการต่อไป และขอขอบคุณมาในโอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.เนาวนิตย์ สงคราม)

รักษาการแทนรองคณบดี

ปฏิบัติการแทนรักษาการแทนคณบดี

ภาคผนวก ง (1) ผลการประเมินความตรงเชิงเนื้อหาของของแบบสอบถาม

ณ 18 พฤษภาคม 2559

ตารางวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิต่อความตรงเชิงเนื้อหาของข้อคำถามของแบบสอบถาม หรือดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์หรือเนื้อหา (IOC : Index of item objective congruence) องค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนในบริบทสังคมไทย

- 1 หมายถึง เห็นด้วยกับข้อคำถามวัดได้ตรงตามเนื้อหา
0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ตรงตามเนื้อหา
-1 หมายถึง ไม่เห็นด้วยที่จะให้นำข้อคำถามนี้ไปใช้

ตอนที่ 2 องค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก

ข้อคำถาม	ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ					ผลรวม	แปลผล
	1 / 0 / -1						
	1	2	3	4	5		
องค์ประกอบที่ 1 เชิดชูศักดิ์ศรีของชีวิต							
1.1. มีความเมตตากรุณาที่จะไม่ทอดทิ้งผู้อื่นให้ทุกข์ตามลำพัง							
1) ฉันท/นักเรียนไม่ทำลายเกียรติหรือศักดิ์ศรีของผู้อื่นด้วยคำพูด การกระทำและความคิด	1	1	1	-	-1	2	0.50
2) ฉันท/นักเรียนให้การช่วยเหลือแก่ผู้อื่นทันทีโดยไม่หวังการตอบแทนใดๆ	1	-1	1	1	1	3	0.60
3) ฉันท/นักเรียนจะรับฟังความทุกข์ใจของเพื่อนอย่างตั้งใจ เพราะฉันท/นักเรียนเชื่อว่าหากมีคนเข้าใจและรับฟังเราอย่างแท้จริง จะสามารถทำให้เราเข้มแข็งมากพอที่จะก้าวเดินต่อไปได้	1	1	1	1	0	4	0.80
4) ฉันท/นักเรียนมักแสดงความห่วงใยด้วยการเข้าไปสนทนากับผู้อื่นในทันที	-1	-1	1	-	0	-1	-0.25
5) ฉันท/นักเรียนติดตามให้ความช่วยเหลือและให้กำลังใจเพื่อนจนกว่าเขาจะสามารถแก้ไขหรือทำงานได้สำเร็จ	1	0	1	1	1	4	0.80
1.2. มีปัญหาที่เข้าใจในความเท่าเทียมและศักยภาพที่ไร้ขอบเขต							
1) ฉันท/นักเรียนให้โอกาสผู้อื่นเสมอเมื่อเขาต้องการเปลี่ยนแปลงแก้ไขสิ่งต่างๆ ให้ดีขึ้น	1	1	1	1	1	5	1.00
2) ฉันท/นักเรียนไม่ดูถูกผู้อื่น เพราะฉันท/นักเรียนเชื่อว่าทุกคนมีศักยภาพที่ยอดเยี่ยม	1	1	1	1	1	5	1.00
3) ฉันท/นักเรียนไม่ขุดคุ้ยและตำหนิเรื่องที่ผ่านมาแล้วของผู้อื่น	1	-1	1	1	1	3	0.60
4) ฉันท/นักเรียนมักพูดจาและแสดงออกต่อผู้อื่นด้วยความรักความอบอุ่นและเต็มไปด้วยกำลังใจ	0	0	1	1	1	3	0.60
1.3. มีความกล้าหาญที่จะลงมือทำให้ความแตกต่างกลายเป็นการยกระดับความเป็นมนุษย์ของตนเองและของผู้อื่น							
1) ฉันท/นักเรียนเชื่อว่าการช่วยเหลือเพื่อนให้เข้มแข็งขึ้น ส่งผลให้ฉันท/นักเรียนมีการพัฒนามากขึ้นด้วย	1	1	1	0	0	3	0.60

ข้อคำถาม	ความคิดเห็นของ ผู้ทรงคุณวุฒิ					ผล รวม	แปล ผล	
	1 / 0 / -1							
	1	2	3	4	5			
2) ฉันทักเรียนชื่นชมรูปแบบหรือวิธีการดี ๆ ของผู้อื่นและกล้าที่จะ เอาอย่างมาปรับใช้	1	0	1	1	1	4	0.80	
3) เมื่อเห็นเพื่อนกำลังไม่สบายใจ ฉันทักเรียนกล้าที่จะเข้าไปพูดให้ กำลังใจในทันที	1	0	1	1	1	4	0.80	
องค์ประกอบที่ 2 เคารพในเอกัตภาพ								
2.1. เคารพในการกระทำที่เฉพาะของบุคคล								
1) ฉันทักเรียนเคารพในการกระทำที่มีต่อตนเอง ต่อครอบครัวและ ต่อภาระงานของผู้อื่น	1	1	1	1	1	5	1.00	
2) ฉันทักเรียนยกย่องชมเชยเพื่อนเมื่อเขาปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับ มอบหมายได้เป็นอย่างดี	1	1	1	1	1	5	1.00	
3) ฉันทักเรียนเข้าใจในเจตนาดีของคุณครูที่เข้มงวดจริงจังในการ การเรียนการสอน	1	1	1	1	1	5	1.00	
4) ฉันทักเรียนไม่เคยนิทว่าร้ายเพื่อนและนิทว่าร้ายคุณครู	1	0	1	0	1	3	0.60	
5) ฉันทักเรียนแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอย่างเคารพต่อ บทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของผู้อื่น	1	1	1	1	1	5	1.00	
2.2. เคารพในคุณลักษณะเฉพาะของบุคคล								
1) ฉันทักเรียนค้นหาข้อดีของเพื่อนมากกว่าข้อด้อยของเพื่อน	1	1	1	0	1	4	0.80	
2) ฉันทักเรียนไม่ล้อเลียนรูปร่างหน้าตาของเพื่อนหรือบุคลิกท่าทางที่ เพื่อนแสดงออก	1	1	1	1	1	5	1.00	
3) ฉันทักเรียนไม่ดูหมิ่นดูแคลนฐานะทางครอบครัวหรือสถานภาพ ทางครอบครัวของเพื่อน	1	1	1	1	1	5	1.00	
2.3. เคารพในวิถีการดำเนินชีวิตของบุคคล								
1) ฉันทักเรียนเคารพในรสนิยมหรือความชื่น ชอบในสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ของเพื่อน	1	1	1	1	1	5	1.00	
2) ฉันทักเรียนเคารพในวิถีการกินการอยู่ ความเชื่อ ศาสนา วัฒนธรรม และประเพณีของเพื่อน	1	1	1	1	1	5	1.00	
3) ฉันทักเรียนเรียนรู้และนำข้อดีต่างๆ ของวิถีการกินการอยู่ ความ เชื่อ ศาสนา วัฒนธรรม และประเพณีของเพื่อนมาปรับใช้ใน ชีวิตประจำวันของฉันทักเรียน	1	1	1	1	1	5	1.00	
องค์ประกอบที่ 3 ถักทอมิตรภาพที่ยั่งยืน								
3.1. มีความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน								
1) ฉันทักเรียนให้ความสำคัญในการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ กับเพื่อน รุ่นพี่และรุ่นน้อง และตั้งใจทำงานร่วมกันบนเป้าหมายเดียวกัน อย่างสามัคคีกลมเกลียวและเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน	1	1	1	1	0	4	0.80	

ข้อคำถาม	ความคิดเห็นของ ผู้ทรงคุณวุฒิ					ผล รวม	แปล ผล	
	1 / 0 / -1							
	1	2	3	4	5			
2) แม้ฉัน/นักเรียนมีความเป็นตัวของตัวเอง แต่ฉัน/นักเรียนสามารถปรับตัวในการทำงานร่วมกับเพื่อนอย่างมีเป้าหมายเดียวกันได้	1	1	1	1	1	5	1.00	
3) เมื่อฉัน/นักเรียนทำงานร่วมกับเพื่อน ฉัน/นักเรียนสามารถแสดงออกถึงการเป็นผู้นำที่ดีและใจกว้าง และการเป็นผู้ตามที่ดีและเคารพผู้อื่นได้	1	0	1	1	1	4	0.80	
4) ฉัน/นักเรียนและเพื่อนๆ ในห้องเรียนรักกัน เคารพกัน คอยตักเตือนกัน และช่วยเหลือซึ่งกันและกันเสมอ	1	1	1	1	1	5	1.00	
3.2. มีการปฏิบัติชีวิตมนุษย์ของตนเอง								
1) ฉัน/นักเรียนสามารถวิเคราะห์นิสัยเชิงลบของตนเอง และกล้าที่จะปรับเปลี่ยนพฤติกรรมให้แสดงออกในเชิงบวกได้	1	1	1	1	1	5	1.00	
2) บางครั้งฉัน/นักเรียนอาจพูดจาไม่ตรงกับเพื่อนทั้งที่ตั้งใจและไม่ตั้งใจ แต่เมื่อรู้ตัว ฉัน/นักเรียนรีบปรับเปลี่ยนพฤติกรรมและขอโทษเพื่อนในทันที	1	0	1	0	1	3	0.60	
3) บางครั้งฉัน/นักเรียนคิดเชิงลบหรือคิดไม่ดีกับเพื่อน ฉัน/นักเรียนจะปรับเปลี่ยนความคิดและแสวงหาข้อดีด้านอื่นๆ ของเพื่อนมาทดแทน	1	0	1	1	1	4	0.80	
4) ฉัน/นักเรียนพยายามในการแก้ไขปรับปรุงตนเองอยู่เสมอ เพื่อที่จะเป็นมนุษย์ที่เต็มไปด้วยความเมตตา มีปัญญาที่ดีและมี ความกล้าหาญ	1	1	1	1	1	5	1.00	
องค์ประกอบที่ 4 คัดค้านการใช้ความรุนแรง								
4.1. ไม่ใช้ความรุนแรงด้วยตนเอง								
1) แม้เพื่อนใช้ความรุนแรงกับฉัน/นักเรียน ฉัน/นักเรียนก็จะไม่ใช้ความรุนแรงโต้ตอบ	1	1	1	0	1	4	0.80	
2) แม้เพื่อนแกล้งฉัน/นักเรียนอย่างไม่มีเหตุผล ฉัน/นักเรียนจะอดทนไม่หาทางแกล้งเพื่อนกลับ แต่จะพยายามสนทนาพูดคุยปรับความเข้าใจ	1	1	1	1	1	5	1.00	
3) ฉัน/นักเรียนเป็นคนไม่แกล้งเพื่อน รังแกเพื่อนหรือตีเพื่อน	1	1	1	1	1	5	1.00	
4) ฉัน/นักเรียนไม่พูดจาหยาบคาย เปรียบเทียบ หรือถากถางเพื่อนให้ได้อาย	1	1	1	1	1	5	1.00	
4.2. ไม่เป็นเหตุให้ผู้อื่นใช้ความรุนแรง								
1) ฉัน/นักเรียนไม่เคยส่งเสริมเพื่อนให้ใช้ความรุนแรงในการแก้ไข ปัญหา	1	1	1	1	1	5	1.00	
2) ฉัน/นักเรียนไม่เคยสร้างความกดดันใดๆ จนเป็นเหตุให้ผู้อื่นต้องใช้ความรุนแรงแทน	1	1	1	1	1	5	1.00	

ข้อคำถาม	ความคิดเห็นของ ผู้ทรงคุณวุฒิ					ผล รวม	แปล ผล	
	1 / 0 / -1							
	1	2	3	4	5			
3) แม้ฉัน/นักเรียนจะไม่ชอบใคร แต่ฉัน/นักเรียนก็จะไม่ยุ่งให้คนอื่นไม่ชอบเขาด้วย	1	0	1	0	1	3	0.60	
4) เวลาที่มีเรื่องราวกับเพื่อน ฉัน/นักเรียนจะแจ้งคุณครูไว้ และฉัน/นักเรียนจะใช้ความกล้าหาญที่จะขอสนทนาพูดคุยกับคุณครูเพื่อปรับความเข้าใจกัน	1	1	1	1	0	4	0.80	
4.3. คัดค้านการใช้ความรุนแรงของผู้อื่น								
1) เวลาพบเห็นผู้อื่นใช้ความรุนแรง ฉัน/นักเรียนไม่ทำเป็นมองข้ามหรือแกล้งทำเป็นมองไม่เห็น ฉัน/นักเรียนจะพยายามแสดงปฏิกิริยาเพื่อยับยั้งสถานการณ์อย่างสุภาพ	1	1	1	1	0	4	0.80	
2) ฉัน/นักเรียนกล้าที่จะพูดห้ามคนที่กำลังแกล้งเพื่อนหรือตีเพื่อนอย่างสุภาพและเข้าใจ	1	1	1	0	1	4	0.80	
3) ฉัน/นักเรียนกล้าที่จะเข้าไปช่วยไกล่เกลี่ยข้อพิพาทต่างๆ ของเพื่อนด้วยการสนทนาปรับความเข้าใจ	1	1	1	0	1	4	0.80	
4) ฉัน/นักเรียนกล้าบอกคุณครูหรือคุณพ่อคุณแม่ทันทีถ้าฉัน/นักเรียนหรือเพื่อนถูกรังแก ถูกกลั่นแกล้ง ถูกทำร้ายร่างกาย หรือถูกละเมิดทางเพศ	1	1	1	1	1	5	1.00	
5) ฉัน/นักเรียนพยายามใช้การสนทนาพูดคุยเป็นหลักในการปรับความเข้าใจ เพื่อให้ผู้อื่นหลีกเลี่ยงการใช้ความรุนแรง	1	1	1	1	1	5	1.00	
องค์ประกอบที่ 5 นำชีวิตด้วยความรู้และปัญญา								
5.1. มีเป้าหมายที่ชัดเจนเพื่อการสร้างคุณค่า								
1) ในการทำกิจกรรมต่างๆ ฉัน/นักเรียนมักจะตั้งเป้าหมายที่ชัดเจนให้เกิดประโยชน์ต่อสังคมและส่วนรวม	1	1	1	1	1	5	1.00	
2) ฉัน/นักเรียนดำเนินชีวิตอย่างมีเป้าหมายตามแบบฉบับที่ฉัน/นักเรียนชอบ และก่อให้เกิดประโยชน์ต่อเพื่อนมนุษย์ได้	1	1	1	1	1	5	1.00	
3) ฉัน/นักเรียนฝึกฝนความสามารถในการนำความรู้ทางวิชาการที่ได้เรียนรู้มา มาใช้ในการดำเนินชีวิตและสร้างกิจกรรมเพื่อประโยชน์ของผู้อื่นและส่วนรวม	1	1	1	1	1	5	1.00	
5.2. มีความสำนึกรับผิดชอบอย่างเต็มที่								
1) ฉัน/นักเรียนทุ่มเทพลังทั้งหมดอย่างเต็มที่ทั้งในการเรียนและในการทำกิจกรรมต่างๆ ฉัน/นักเรียนทำด้วยความตั้งใจจริงจัง ไม่ว่าจะออกมาอย่างไรก็ตาม	1	1	1	1	0	4	0.80	
2) ฉัน/นักเรียนจะร่วมกิจกรรมหรือทำงานต่างๆ ที่ได้รับมอบหมายอย่างขยันขันแข็งจนกว่างานจะสำเร็จ	1	1	1	1	1	5	1.00	

ข้อคำถาม	ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ					ผลรวม	แปลผล
	1 / 0 / -1						
	1	2	3	4	5		
3) แม้เจอเรื่องยากขนาดไหน ฉันทักเรียนจะทำทนายตนเองอย่างถึงที่สุดด้วยการค้นคว้าหาความรู้ เพียรพยายามอย่างมีสติและทำจนถึงที่สุด	1	1	1	0	0	3	0.60
4) ฉันทักเรียนซื้อสัตย์ต่อความตั้งใจของตนเองและเคารพในความคาดหวังของผู้อื่นที่มีต่อฉันทักเรียน	1	1	1	1	1	5	1.00
5.3. มีความปรารถนาอันแรงกล้าที่จะอุทิศตนเพื่อความผาสุกของมนุษยชาติและโลก							
1) ฉันทักเรียนคิดว่าตลอดเวลาที่ผ่านมา ผู้คนรอบตัวฉันทักเรียนได้ให้ประโยชน์มากมายแก่ฉันทักเรียน ฉันทักเรียนจึงควรตอบแทนด้วยการสร้างประโยชน์แก่สังคมอย่างกระตือรือร้น	1	1	1	1	0	4	0.80
2) ฉันทักเรียนทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างสมัครสมานสามัคคีและมีความสุข	1	1	1	1	1	5	1.00
3) ฉันทักเรียนสามารถสร้างแรงบันดาลใจให้กับเพื่อนๆ ในการอุทิศตนเพื่อความผาสุกของมนุษยชาติ	1	0	1	1	1	4	0.80
4) ฉันทักเรียนมีความมุ่งมั่นตั้งใจในการเรียนรู้ทุกอย่าง เพื่อในอนาคตจะสามารถสร้างสรรค์สังคมให้มีความเท่าเทียมยิ่งขึ้นและสร้างสภาพแวดล้อมรอบตัวให้สุขสงบขึ้น	1	1	1	1	1	5	1.00

ผลการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา พบว่า ตอนที่ 2 องค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียน จำนวน 55 ข้อ ได้ค่า IOC รวมเท่ากับ 0.851 มีข้อคำถาม 2 ข้อที่ต่ำกว่า 0.5 ที่ทำการปรับปรุง และเพิ่มข้อคำถามตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ และอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ได้ข้อคำถามทั้งสิ้น 60 ข้อ

ตอนที่ 2 การบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน

ที่	ข้อคำถาม	ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ					ผลรวม	แปลผล
		1 / 0 / -1						
		1	2	3	4	5		
1.	การพิจารณาขอเขตที่ต้องการพัฒนา							
	1.1. การจัดทำหลักสูตร							
1	โรงเรียนของท่านมีการจัดทำหลักสูตรที่มีการกำหนดเป้าประสงค์ที่ชัดเจนที่มุ่งเน้นในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนในองค์ประกอบ	1	1	1	1	1	5	1.00
	1) การเชิดชูศักดิ์ศรีของชีวิต							

ที่	ข้อความ	ความคิดเห็นของ ผู้ทรงคุณวุฒิ					ผลรวม	แปล ผล
		1 / 0 / -1						
		1	2	3	4	5		
	2) การเคารพในเอกัตภาพ (ความเป็นปัจเจก)	1	1	1	1	1	5	1.00
	3) การถักทอมิตรภาพที่ยั่งยืน	1	1	1	1	1	5	1.00
	4) การคัดค้านการใช้ความรุนแรง	1	1	1	1	1	5	1.00
	5) การนำชีวิตด้วยความรู้และปัญญา	1	1	1	1	1	5	1.00
	1.2. สภาพแวดล้อมของโรงเรียน							
2	โรงเรียนของท่านมีการจัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียนให้เอื้อต่อการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียน โดย							
	1) มีการกำหนดวิสัยทัศน์และพันธกิจที่สะท้อนถึงการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก	1	0	1	1	1	5	0.80
	2) มีปรัชญาการศึกษาและค่านิยมร่วมของโรงเรียนที่สะท้อนถึงการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก	1	0	1	1	1	4	0.80
	3) มีการจัดสิ่งแวดล้อมที่ปลอดภัยและเป็นระเบียบเรียบร้อยที่สะท้อนถึงการทำงานด้วยจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของบุคลากรของโรงเรียน	1	0	1	1	0	3	0.60
	4) มีความสัมพันธ์และความไว้วางใจระหว่างครูกับนักเรียนที่สะท้อนถึงจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของครูกับนักเรียน	1	0	1	1	0	3	0.60
	5) ครูและบุคลากรของโรงเรียนและผู้ที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนมีปฏิสัมพันธ์ที่สะท้อนถึงจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก	1	0	1	1	1	4	0.80
	6) ครูและบุคลากรของโรงเรียนแสดงความเชื่อมั่นในตัวนักเรียนว่านักเรียนทุกคนจะสามารถเรียนรู้และประสบความสำเร็จตามแบบฉบับของตนเองและตามความคาดหวังของโรงเรียนและสังคม	1	0	1	1	1	4	0.80
	7) ผู้บริหารโรงเรียนเป็นผู้นำที่สะท้อนถึงจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกในการทำงานและในการดำเนินชีวิตทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน	1	0	1	1	1	4	0.80
	1.3. การมีส่วนร่วมของพ่อแม่ผู้ปกครอง							
3	โรงเรียนของท่านให้ความสำคัญในการสร้างความร่วมมือระหว่างบ้านกับโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียน โดย							
	1) โรงเรียนของท่านมีการส่งเสริมให้พ่อแม่ผู้ปกครองสร้างบรรยากาศของบ้านที่เน้นจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก	1	0	1	1	1	4	0.80
	2) โรงเรียนของท่านมีการสื่อสารระหว่างบ้านกับโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียน	1	0	1	1	1	4	0.80
	3) โรงเรียนของท่านมีการเชิญชวนพ่อแม่ผู้ปกครองมาเป็น	1	0	1	1	1	4	0.80

ที่	ข้อความ	ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ					ผลรวม	แปลผล
		1 / 0 / -1						
		1	2	3	4	5		
	อาสาสมัครในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียน							
	4) โรงเรียนของท่านร่วมมือกับพ่อแม่ผู้ปกครองในการจัดหาแหล่งเรียนรู้ในชุมชนที่สามารถช่วยโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียน	1	0	1	1	1	4	0.80
2. การกำหนดผู้มีส่วนร่วมในการพัฒนา								
4	โรงเรียนของท่านมีการกำหนดผู้มีส่วนร่วมในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียน							
	1) คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา(สพฐ.) / สำนักงานศึกษา กรุงเทพมหานคร (กทม.) / สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.)	1	0	1	1	1	4	0.80
	2) คณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลและนิเทศการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษา (สพฐ.) / หน่วยศึกษานิเทศก์ (กทม.) / กลุ่มพัฒนาคุณภาพการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.)	1	0	1	1	1	4	0.80
	3) ผู้บริหารโรงเรียน (ครูใหญ่หรือผู้อำนวยการโรงเรียน)	1	1	1	1	1	5	1.00
	4) ครูและบุคลากรของโรงเรียน	1	1	1	1	1	5	1.00
	5) คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานหรือสภาโรงเรียน พ่อแม่ผู้ปกครอง และสมาชิกในชุมชน	1	1	1	1	1	5	1.00
	6) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ขึ้นไป	1	1	1	1	0	4	0.80
3. การวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศ								
5	โรงเรียนของท่านมีการวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศของสภาพปัจจุบันของสิ่งที่มีผลต่อการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนใน 3 ด้านของการจัดทำหลักสูตร สภาพแวดล้อมของโรงเรียน และการมีส่วนร่วมของพ่อแม่ผู้ปกครอง โดยสรุปเป็นหัวข้อต่างๆ ในแต่ละด้านที่ต้องการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียน	1	1	1	1	1	5	1.00
	1) มีการวิเคราะห์สภาพการจัดทำหลักสูตรในปัจจุบัน							
	2) มีการวิเคราะห์ประสิทธิภาพของสภาพแวดล้อมของโรงเรียน	1	1	1	1	1	5	1.00
	3) มีการวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมของพ่อแม่ผู้ปกครอง	1	1	1	1	1	5	1.00
4. การสร้างแผนงาน								
6	โรงเรียนของท่านมีการสร้างแผนงานของแต่ละหัวข้อในแต่ละด้านที่ได้ถูกสรุปเป็นหัวข้อจากการวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศในการเสริมสร้าง	1	1	1	1	1	5	1.00

ที่	ข้อความ	ความคิดเห็นของ ผู้ทรงคุณวุฒิ 1 / 0 / -1					ผลรวม	แปล ผล
		1	2	3	4	5		
	จิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียน โดย							
	1) สร้างแผนงานของหัวข้อด้านการจัดทำหลักสูตร							
	2) สร้างแผนงานของหัวข้อด้านสภาพแวดล้อมของโรงเรียน	1	1	1	1	1	5	1.00
	3) สร้างแผนงานของหัวข้อด้านการมีส่วนร่วมของพ่อแม่ผู้ปกครอง	1	1	1	1	1	5	1.00
5. การดำเนินการตามแผนงาน								
7	โรงเรียนของท่านมีการดำเนินการตามแผนงานในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนที่ได้วางแผนไว้ โดย							
	1) ผู้บริหารโรงเรียนมีการประชุมทำความเข้าใจแก่ผู้มีส่วนร่วมในการดำเนินการตามแผนที่กำหนดไว้	1	1	1	1	1	5	1.00
	2) ผู้บริหารโรงเรียนของท่านเป็นผู้ดูแลการดำเนินการตามแผนงานทั้งหมดของการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียน	1	1	1	1	1	5	1.00
6. การประเมินผล								
8	โรงเรียนของท่านมีการประเมินผลการดำเนินการตามแผนงานในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนที่ได้วางแผนไว้ เพื่อก้าวสู่รอบใหม่ของการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก ด้วยการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศจากผลการดำเนินการตามแผนงาน โดย							
	1) ประเมินผลการดำเนินการของการจัดทำหลักสูตร	1	1	1	1	1	5	1.00
	2) ประเมินผลการดำเนินการของสภาพแวดล้อมของโรงเรียน	1	1	1	1	1	5	1.00
	3) ประเมินผลการดำเนินการของการมีส่วนร่วมของพ่อแม่ผู้ปกครอง	1	1	1	1	1	5	1.00
7. การคงไว้ซึ่งงานที่ดี								
9	โรงเรียนของท่านมีการคงไว้ซึ่งงานที่ดีเพื่อมุ่งหน้าสู่เป้าหมายใหม่ๆ ร่วมกันต่อไป โดย							
	1) ผู้บริหารโรงเรียนแสดงการรับรู้ความสำเร็จจากการทำงานหนักของผู้มีส่วนร่วมด้วยการเฉลิมฉลองแม้จะเป็นความสำเร็จของการเปลี่ยนแปลงเพียงเล็กน้อย (Minor change) เพื่อให้กำลังใจแก่ผู้มีส่วนร่วมในการทำงาน	1	0	1	1	1	4	0.80
	2) ภายหลังการประเมินผล ทำการเผยแพร่ความก้าวหน้าของแผนพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนสู่สาธารณะ	1	1	1	1	1	5	1.00

ผลการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา พบว่า ตอนที่ 3 สภาพปัจจุบันและสภาพพึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนจำนวน 35 ข้อ ได้ค่า IOC รวมเท่ากับ 0.902 โดยทุกข้อสูงกว่า 0.5

รายการอ้างอิง

ภาษาอังกฤษ

Arendt, H. (1970). *Men in Dark Times*: Houghton Mifflin Harcourt.

Australian Government. (2011). *Global Perspectives: A framework for global education in Australian schools*. Carlton South Victoria, Australia: Education Service Australia.

Best, J. W. (1981). *Research in Education* (4th ed. ed.). New Jersey: Prentice-Hall.

Conscious Aging Institute. MASLOW'S HIERARCHY OF NEEDS. *TRANSPERSONAL PSYCHOLOGY*. 2013, from <http://consciousaging.com/Transpersonal%20Psychology/Conscious%20Aging%20-%20Maslow's%20Hierarchy%20of%20Needs.aspx>

Curriculum Corporation. (2008). *Global Perspectives : A framework for global education in Australian schools* (K. Quittner Ed.). Victoria, Australia: Curriculum Corporation.

DEA. (2002). *Developing a global learning school : A whole school approach for primary and secondary schools*. The Development of Education Association, United Kingdom. Retrieved from http://clients.squareeye.net/uploads/global/resources/ThinkGlobal_Global_Learning_Guidelines_a_whole_school_approach.pdf

Dill, J. S. (2013). *The Longings and Limits of Global Citizenship Education: The Moral Pedagogy of Schooling in a Cosmopolitan Age*. N.Y., U.S.A.: Routledge.

Education Improvement Commission. (2000). *School Improvement Planning for Principal, Teachers and School Councils*. Toronto, Canada: Education Improvement Commission.

Education Service Australia. (2011). Global Citizenship. *Civics & Citizen Education*. from http://www.civicsandcitizenship.edu.au/cce/global_citizenship_values_and_attitudes,35143.html

- Evans, M. (2008). Educating for "Global Citizenship" in Schools: Emerging Understandings. In K. E. Mundy (Ed.), *Comparative and International Education: Issues for Teachers*: Canadian Scholars' Press.
- Gebert, A., & Joffe, M. (2007). Value Creation as the Aim of Education: Tsunesaburo Makiguchi and Soka Education. In D. T. Hansen (Ed.), *Ethical visions of education: philosophies in practice* (pp. 21): Teachers College Press.
- Goulah, J. Human Education as the Means and Goal of Life : Thoughts on Conviction 2:
- "Humanistic Education Is Vital to Global Progress". from <http://www.ikedacenter.org/20th-anniversary/history/convictions-reflections/Goulah>
- HREA, SGI, & OHCHR (Producer). (2013). A Path to Dignity: The Power of Human Rights Education. Retrieved from <http://www.sgi.org/resources/video-and-audio/educational-tools/path-to-dignity-human-rights-education/>
- Ikeda, D. (1968). The torrent of future society (未来社会の奔流に). 2012, from <http://www.soka.ed.jp/introduce/opening/index.html>
- Ikeda, D. (1996a). Thoughts on Education for Global Citizenship (Teachers College, 1996). from <http://www.daisakuikeda.org/sub/resources/works/lect/lect-08.html>
- Ikeda, D. (1996b). Thoughts on Education for Global Citizenship (Teachers College, 1996). *Lecture-Speech-Message*. from <http://www.daisakuikeda.org/sub/resources/works/lect/lect-08.html>
- Ikeda, D. (1998). The Teachers' Art. from <http://www.daisakuikeda.org/sub/resources/works/essays/educ-essays/techart.html>
- Ikeda, D. (2002). The Challenge of Global Empowerment: Education for a Sustainable Future (July 2002) (Written at the time of the 2002 World Summit on Sustainable Development (WSSD)) from <http://www.daisakuikeda.org/sub/resources/works/props/ed-sustain2002.html>

- Ikeda, D. (2005a). The University of the Twenty-first Century--Cradle of World Citizens. from <http://www.daisakuikeda.org/sub/resources/works/lect/lect-10.html>
- Ikeda, D. (2005b). The University of the Twenty-first Century-Cradle of World Citizens (SUA, 2005). from <http://www.daisakuikeda.org/sub/resources/works/lect/lect-10.html>
- Ikeda, D. (2010). *Soka Education : For the Happiness of the Individual* (Revised Edition ed.). U.S.A.: Middleway Press.
- Ikeda, D. (2012). Changing the World Where We Are. from <http://www.sgiquarterly.org/feature2014apr-11.html>
- Ikeda, D. (2013). Peace Proposal 2013 : Compassion, Wisdom and Courage : Building a Global Society of Peace and Creative Coexistence. from <http://www.sgi.org/sgi-president/proposals/peace/peace-proposal-2013.html>
- Ikeda, D. (2015a). Daily Encouragement February 25. from <http://www.sgi.org/about-us/president-ikedas-writings/daily-encouragement/7677.html>
- Ikeda, D. (2015b). Human Revolution. from <http://www.sgi.org/about-us/president-ikedas-writings/human-revolution.html>
- Ikeda, D. (2015c). Thoughts on Friendship. from <http://www.sgi.org/about-us/president-ikedas-writings/thoughts-on-friendship.html>
- Ikeda, D. (2015d). Wisdom and Knowledge. from <http://www.daisakuikeda.org/main/educator/edu/edu-05.html>
- IMF. (2015). IMF about us. from <http://www.imf.org/external/index.htm>
- Israel, R. C. (2012). What Does it Mean to be a Global Citizen? *KOSMOS Journal for Global Transformation*(Spring-Summer 2012).
- Israel, R. C. (2014, 23 May 2014). THE, VALUES, RIGHTS AND RESPONSIBILITIES OF GLOBAL CITIZENSHIP. from <http://www.theglobalcitizensinitiative.org/global-citizenship-blog-may-2014/>
- Lovat, T., Toomey, R., Dally, K. & Clement, N. (2009). Project to Test and Measure the Impact of Values Education on Student Effects and School Ambience (pp. 155). Australia: University of Newcastle.
- Lovell, P. (2006). Assessing values education – is it possible? . *Independent Education*, Vol 36 No 3, November 2006, 36(3).

Maday, M. (1997). Kid Mediators

Learning and applying conflict resolution skills in schools. from

<http://www.context.org/iclib/ic38/maday/>

Miller, G. D. (2002). *Peace, Value, and Wisdom: The Educational Philosophy of Daisaku Ikeda*: Rodopi.

Muller, F. M. (2014). *The Dhammapada and Sutta-Nipata*: Taylor & Francis.

Nord, J. Judgment and Problem Analysis Philosophy Statement. from

<http://jamienord.efoliomn.com/judgmt-problemanalysis>

Oxfam. (2002). Whole School. *Oxfam Education*. from

<http://www.oxfam.org.uk/education/whole-school>

Oxfam Education. (2006). Education for Global Citizenship A Guide for School. *Global Citizenship*. from <http://www.oxfam.org.uk/education/global-citizenship/global-citizenship-guides>

Oxfam International. (2015). History of Oxfam International. from

<https://www.oxfam.org/en/countries/history-oxfam-international>

Peterson A. and Warwick P. (2014). *Global Learning and Education*. NY., U.S.A.: Routledge.

Schattle, H. (2008). *The Practices of Global Citizenship*. U.S.A.: Rowman & Littlefield Publishers, Inc.

SGI Quarterly. (2010). History of the Soka Gakkai--Part 1. 2000, from

<http://www.sgiquarterly.org/artsedu2010Jan-1.html>

sgiquarterly.org. (2008). The Essence of Human Rights : A Discussion Between SGI

President Ikeda and Youth Representatives. *Dignity for All: Building a Culture of Human Rights*. from <http://www.sgiquarterly.org/feature2008Oct-4.html>

Soka Gakkai. As an Educational Reformer. from

<http://www.tmakiguchi.org/educator/educationalreformer/>

Soka Gakkai. Humanitarian Competition. from

<http://www.tmakiguchi.org/geographer/asgeographer/humcompetition.html>

Soka Gakkai. Introduction. from <http://www.joseitoda.org/>

- Soka Gakkai. Tsunesaburo Makiguchi Website | Home. from <http://www.tmakiguchi.org/intro.html>
- Soka Gakkai. (2010). Global Citizens and the Imperative of Peace. *Creative Education*. from <http://www.daisakuikeda.org/main/educator/edu/edu-10.html>
- Soka Gakkai. (2012a). Soka Education in Practice. *Creative Education*. from <http://www.daisakuikeda.org/main/educator/edu/edu-03.html>
- Soka Gakkai. (2012b). What is Value-Creating Education? , from <http://www.daisakuikeda.org/main/educator/edu/edu-03.html>
- Soka Gakkai. (2015). Why Education? , from <http://www.daisakuikeda.org/main/educator/edu/edu-02.html>
- Soka Gakkai International. (2015a). Buddhism and Human Dignity. from <http://www.sgi.org/about-us/buddhism-in-daily-life/buddhism-and-human-dignity.html>
- Soka Gakkai International. (2015b). Buddhist Unity (Itai Doshin). *Philosophy*. from <http://www.sgi.org/about-us/buddhism-in-daily-life/buddhist-unity-itai-doshin.html>
- Soka Gakkai International. (2015c). Creating Value. from <http://www.sgi.org/about-us/buddhism-in-daily-life/creating-value.html>
- Soka Gakkai International. (2015d). Daisaku Ikeda. *History*. from <http://www.sgi.org/about-us/founding-presidents/daisaku-ikeda.html>
- Soka Gakkai International. (2015e). dependent origination. *The Soka Gakkai Dictionary of Buddhism*. from http://www.sgilibrary.org/search_dict.php?id=396
- Soka Gakuen. (2012a). Key Elements of Soka Education. from <http://www.soka.ed.jp/english/element/8friend.html>
- Soka Gakuen. (2012b). Motto. from <http://www.soka.ed.jp/english/tokyo/index.html>
- Soka Gakuen. (2012c). Nurturing self-reliant human beings who create value in their own lives as well as in society. 2012, from <http://www.soka.ed.jp/english/outline/index.html>
- Soka Gakuen. (2012d). Value Creation 価値創造. from <http://www.tokyo.soka.ed.jp/fascination/createvalue.html>

- Soka Gakuen. (2012e). いじめ防止基本方針. from http://www.kansai.soka.ed.jp/junior_highschool/
- Soka Gakuen Educational Foundation. (2009). *Soka Gakuen: A System for Cultivating Human Values*. Tokyo: Printer Toppan Printing Co., Ltd.
- Stokes, P. (2015). Second World War : Fatalities. 2015, from <http://secondworldwar.co.uk/index.php/fatalities>
- Survey Monkey Inc. (2015). Global Consciousness, Social Responsibility and Ethical Awareness. from <https://www.surveymonkey.com/s/ZYJ7CW3>
- Teach UNICEF. (2015a). About us. from <http://teachunicef.org/about-us>
- Teach UNICEF. (2015b). Global Citizenship. from <http://teachunicef.org/explore/topic/global-citizenship>
- The World Bank. (2013). Inclusion Matters : The Foundation for Shared Prosperity. from <https://openknowledge.worldbank.org/handle/10986/16195>
- Thompson, A. (2014). Peace On Earth - An Interview With Daisaku Ikeda. from <http://www.scoop.co.nz/stories/HL1403/S00115/peace-on-earth-an-interview-with-daisaku-ikeda.htm>
- Toynbee, A., & Ikeda, D. (2007). *Choose Life: A Dialogue*: I. B. Tauris.
- UNESCO. (1945). UNESCO Constitution. from http://portal.unesco.org/en/ev.php-URL_ID=15244&URL_DO=DO_TOPIC&URL_SECTION=201.html
- UNESCO. (2013). Global Citizenship Education: An Emerging Perspective. from http://www.unesco.org/new/en/unesco/events/all-events/?tx_browser_pi1%5BshowUid%5D=27492&cHash=51e851990a
- UNESCO. (2014a). *Global Citizenship Education Preparing learners for the challenges of the 21st century*. France: UNESCO.
- UNESCO. (2014b). *UNESCO Education Strategy 2014–2021*. France: UNESCO.
- UNESCO. (2015a). Second UNESCO Forum on Global Citizenship Education (GCED) Building Peaceful and Sustainable Societies: Preparing for Post-2015. from <http://www.globaleducationmagazine.com/unesco-forum-global-citizenship-education-gced-building-peaceful-sustainable-societies-preparing-post-2015/>
- UNESCO. (2015b, 27 January). UNESCO Forum on Global Citizenship Education. *LEARNING TO LIVE TOGETHER*. from <http://www.unesco.org/new/en/social->

and-human-

sciences/themes/sv/news/unesco_forum_on_global_citizenship_education/#.
VSeZI_mUcn0

Urbain, O. (2010). *Daisaku Ikeda's Philosophy of Peace: Dialogue, Transformation and Global Citizenship*. U.S.A.: I.B.Tauris & Co., Ltd.

Wakai, S. (2015). How to educate Soka Value in Soka primary school. Retrieved 2 April, 2015

White, M. (2011, 2011). Source List and Detailed Death Tolls for the Primary Megadeaths of the Twentieth Century. from <http://necrometrics.com/20c5m.htm#Second>

Why we love to gossip. (2011). from <https://www.psychologies.co.uk/self/why-we-love-to-gossip.html>

Wikipedia. (2015a, 19 March 2015). Josei Toda. from http://en.wikipedia.org/wiki/J%C5%8Dsei_Toda

Wikipedia. (2015b, 05 November 2015). Social exclusion - Social inclusion. from https://en.wikipedia.org/wiki/Social_exclusion#Social_inclusion

Wilkie, D. (2014). Workplace Gossip: What Crosses the Line? , from <https://www.shrm.org/resourcesandtools/hr-topics/employee-relations/pages/office-gossip-policies.aspx>

Yamane, T. (1973). *Statistics: An Introductory Analysis*: Harper & Row.

Yazdani, D. (2010). The Importance of Being A Global Citizen. In WordPress.com (Ed.), *Global Conciousness* (Vol. 2010).

Young, M., & Commins, E. (2002). *Global Citizenship: The Handbook for Primary Teaching*: Chris Kington.

ภาษาไทย

กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ กระทรวงยุติธรรม. (2554). คู่มือการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเคารพสิทธิผู้อื่น. from http://www.rlpd.go.th/rlpdnew/images/rlpd_1/PublicRelations/Public2555/ManualRespect54/elementary.pdf

กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. from
<http://www.curriculum51.net/>

กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). 8 คุณธรรมพื้นฐาน :ปฏิรูปการศึกษากับ๘ คุณธรรมพื้นฐานที่ควร
 ปลุกฝัง. from
http://www.moe.go.th/moe/th/news/detail.php?NewsID=13677&Key=news_research

กระทรวงศึกษาธิการ. (2556). องค์การศึกษา วิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ หรือ
 ยูเนสโก. ความร่วมมือต่างประเทศ. from
http://www.bic.moe.go.th/newth/index.php?option=com_k2&view=itemlist&layout=category&task=category&id=183&Itemid=306

กระทรวงศึกษาธิการ. (2557a). การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 from
http://www.moe.go.th/moe/th/news/detail.php?NewsID=38880&Key=news_research

กระทรวงศึกษาธิการ. (2557b). สพฐ.รับลูกคสช.สร้างค่านิยมคนไทยใหม่ ชาว. from
<http://www.moe.go.th/moe/th/news/detail.php?NewsID=37710&Key=hotnews>

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2550). หยุดปัญหา...ใช้ความรุนแรงในสถานศึกษา. from
<http://www.kriengsak.com/node/271>

คม ชัด ลึก. (2555). เข้ม'16สถาบัน'เสียงสกัดยกพวกตีกัน'. from
<http://www.komchadluek.net/news/crime/134567>

จรรยาพร ธรณินทร์. (2548). ข้อมูลโลกาภิวัตน์. from
http://www.moe.go.th/charuaypon/works/word_charuaypon_108.doc

ฐาปณีย์ จำปา. (2555). การวิเคราะห์ปัญหาที่เกิดขึ้นในหน่วยงาน(ปัญหาด้านการบริหารงาน
 วิชาการ). from www.banpraow.go.th/attachments/471

ณัชภิตา เชาวนเข้มชื่น. (2554). ประเมินความต้องการจำเป็น (needs assessment) ทำไม่ ? ,
 from <https://www.gotoknow.org/posts/462393>

ไฉชาชู อีเคตะ. (2548). บทสนทนาเยาวชน-สำหรับผู้เป็นกำลังสำคัญของศตวรรษที่ 21: สมาคมสร้าง
 คุณค่าในประเทศไทย.

ถวิลวดี บุรีกุล. (2558). "สถาบันพระปกเกล้า" ฝ่าปัญหาสังคมไทยในปัจจุบัน. การเมือง. from
http://www.siamturakij.com/main/news_content.php?nt=4&nid=5210

- นิภา สุขพิทักษ์. (2536). จิตสำนึกในความเป็นพลโลก (*Global-mindedness*) ของครูกลุ่มสร้างเสริม
 ประสบการณ์ชีวิตชั้นประถมปีที่ 6 ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ
 การประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 9. (ปรัชญาครุศาสตรมหาบัณฑิต), จุฬาลงกรณ์
 มหาวิทยาลัย, กรุงเทพมหานคร.
- ปฏิวัติคน วิวัฒน์งาน. (2555). ระบบการทำงานที่ดีเป็นอย่างไร. from
<https://humanrevod.wordpress.com/2012/01/31/good-working-system/>
- ปาจริย์ รัตนานุสนธิ์. (2557). การพัฒนาตัวบ่งชี้คุณลักษณะความเป็นพลโลกของนักเรียนระดับ
 มัธยมศึกษา. *OJED*, 9(2), 12.
- โปรแกรมดาวน์โหลดฟรี.blogspot.com. (2559). SPSS 11.5 [32bit] : โปรแกรมคำนวณสถิติ และ
 สำหรับทำวิจัย. from <http://xn--12c2bath2akobftw7c9e6bzloak3q.blogspot.com/2016/03/spss-115-32bit.html>
- พูนภัทรา พูลผล. (2554). การพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อ
 เตรียมผู้เรียนสู่ความเป็นพลเมืองโลก. (ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต), จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
 กรุงเทพฯ.
- ราชกิจจานุเบกษา. (2553). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๓. from
http://www.onec.go.th/onec_web/page.php?mod=Category&categoryID=CAT000011
- โรงเรียนอุดรธรรมานุสรณ์. วิธีการวัดและประเมินผลที่สอดคล้องกับการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
 การประเมินภาคปฏิบัติ. from <http://www.udontham.ac.th/>
- วชิรวัชร งามละม่อม. กระแสโลกาภิวัตน์กับสังคมไทย. from
http://file.siam2web.com/trdm/article/2013318_75318.pdf
- วิกิพีเดีย. (2556, 8 ธันวาคม 2556). องค์การการศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมแห่ง
 สหประชาชาติ. from <http://th.wikipedia.org/wiki/>
- วิกิพีเดีย. (2558a, 9 พฤษภาคม 2558). ปฏิจจสมุปบาท. from
<https://th.wikipedia.org/wiki/%E0%B8%9B%E0%B8%8F%E0%B8%B4%E0%B8%88%E0%B8%88%E0%B8%AA%E0%B8%A1%E0%B8%B8%E0%B8%9B%E0%B8%9A%E0%B8%B2%E0%B8%97>
- วิกิพีเดีย. (2558b, 7 มีนาคม 2558). โลกาภิวัตน์. from <http://th.wikipedia.org/wiki/>
- วิกิพีเดีย. (2558c, 20 มีนาคม 2558). สงครามโลกครั้งที่สอง. from <http://th.wikipedia.org/wiki/>
- สรายุทธ กันหลง. (2555). การทดสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม Cronbach's alpha. 2007,
 from <http://www.ipernity.com/blog/248956/424773>

- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์เขต 3. (2555). คุณค่าของวัฒนธรรมไทยอย่าละทิ้งนะลูกหลานไทย..... from http://www.kalasin3.go.th/view.php?article_id=2371
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานนายกรัฐมนตรี. (2555). สรุปลงสาระสำคัญแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่สิบเอ็ดพ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙ (pp. 21). กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.
- สำนักงานนายกรัฐมนตรี. (2558a). ข่าวสำนักงานรัฐมนตรี 127/2558 : การประชุมนานาชาติเรื่องการศึกษาเพื่อความเป็นพลเมืองโลก ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: สำนักงานรัฐมนตรี.
- สำนักงานนายกรัฐมนตรี. (2558b, 12 เมษายน 2558). ข่าวสำนักงานรัฐมนตรี 127/2558 : การประชุมนานาชาติเรื่องการศึกษาเพื่อความเป็นพลเมืองโลก ครั้งที่ 2. from <http://www.moe.go.th/websm/2015/apr/127.html>
- สุภาวดี หาญเมธี. (2549). ความคิดเห็นต่อหนังสือบทสนทนาเยาวชน-สำหรับผู้เป็นกำลังสำคัญของศตวรรษที่ 21. In ส. บัณฑิต (Ed.). กรุงเทพฯ.
- โสภณ อ่อนโอภาสม. (2551). คำจำกัดความงานสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ในศตวรรษที่ 21 (Social work definition in 21 century. from <https://www.gotoknow.org/posts/234101>
- อุมาพร ตรังคสมบัติ. (2550). รายงานการทบทวนองค์ความรู้ เรื่อง ความรุนแรงในวัยรุ่นไทย และข้อเสนอเชิงนโยบายและการวิจัย. from http://www.dr-umaporn.com/downloadable/download/linkSample/link_id/2

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นางสุนีย์ บันโนะ เกิดเมื่อวันที่ 4 มิถุนายน พ.ศ. 2506 ในเมืองไทเป สาธารณรัฐไต้หวัน ในครอบครัวรุ่งวรรณรักษ์ซึ่งได้ย้ายครอบครัวมาอาศัยอยู่ในกรุงเทพมหานครในปี พ.ศ. 2513 ซึ่งในขณะนั้นผู้วิจัยกำลังศึกษาอยู่ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ในเมืองไทเป และมีความทรงจำอันอบอุ่นของบรรยากาศทางการศึกษาของสาธารณรัฐไต้หวันอยู่จนถึงทุกวันนี้

ผู้วิจัยเข้าเรียนในช่วงวัยประถมศึกษาที่โรงเรียนสหคุณศึกษา วัยมัธยมศึกษาตอนต้นที่โรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) วัยมัธยมศึกษาตอนปลายที่โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา (พญาไท) และเข้าสู่ศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา โดยสำเร็จการศึกษาเป็น รัฐศาสตรบัณฑิต สาขาการระหว่างประเทศ คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ในปีการศึกษา 2529

ผู้วิจัยแต่งงานกับสามีเป็นชาวญี่ปุ่น ปัจจุบันมีบุตรชาย 2 คนศึกษาอยู่ในระดับอุดมศึกษา และบุตรสาว 1 คนศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ตั้งแต่วัยเด็กของลูกๆ ทั้ง 3 คน ทำให้ผู้วิจัยมีโอกาสร่วมงานและกิจกรรมของโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอและหลากหลาย จนกระทั่งระหว่างปี พ.ศ. 2554-2558 ได้รับเลือกเป็นประธานสภาครอบครัวเพลินพัฒนา โรงเรียนเพลินพัฒนา ทำให้มีโอกาสทำงานร่วมกับโรงเรียนอย่างเป็นระบบ ทั้งด้านการเรียนการสอนและการวิจัย รวมถึงการเสริมสร้างความร่วมมือระหว่างบ้านและโรงเรียนเพื่อให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและจิตสำนึกที่ดีขึ้น ทำให้เกิดความสนใจศึกษาต่อในด้านการบริหารการศึกษาและสนใจพิเศษในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกให้กับนักเรียน บุคลากรทางการศึกษาและสังคมไทย เพราะมีความเชื่อมาโดยตลอดว่า ผู้ที่มีจิตสำนึกสากลจะมีพลังเปลี่ยนแปลงตนเองและสิ่งแวดล้อมได้

ดังนั้น ในปีการศึกษา 2556 จึงได้สอบเข้าศึกษาในหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และในที่สุดสามารถทำการศึกษาเรื่อง แนวทางการพัฒนาการบริหารโรงเรียนในการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนตามแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนได้สมความตั้งใจของตนเองในการเข้าศึกษาต่อที่คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์ในครั้งนี้ อีกทั้งมีโรงเรียน 2 โรงเรียนที่แสดงความจำนงที่จะขอทดลองใช้แนวทางในปีการศึกษา 2560 ที่จะมาถึง

หลังจากสำเร็จการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยมีความตั้งใจจะเรียนรู้ต่อไปข้างหน้าอย่างต่อเนื่องเพื่อที่จะพัฒนาตนเองเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนด้วยแนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียนแก่โรงเรียนในประเทศไทยให้มากที่สุดที่จะทำได้ ผู้วิจัยมีความเชื่อมั่นที่สอดคล้องกับแนวคิดของ ดร.ไดซาซุ อิเคดะที่ว่า “การศึกษาจะต้องสร้างแรงบันดาลใจในความเชื่อที่ว่า เราแต่ละคนมีทั้งพลังและความรับผิดชอบที่จะส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงเชิงบวกในระดับโลก”